O....? Ik wou zeggen……!

Het levensverhaal van Rienus Huis.

(door Rienus Huis)

Colofon

Dit boek werd uitgegeven in eigen beheer door MaMaRoMaAlMi BV.
Directeur Marinus Huis Siemenspark 30 9636 EB Zuidbroek

Samenstelling en tekst	: Marinus Huis Zuidbroek
Opmaak	: Marinus Huis Zuidbroek
Druk	: drukkerij de Bruin te Zuidbroek
Ontwerp en omslag	: drukkerij de Bruin en Marinus Huis te Zuidbroek
Uitgever	: MaMaRoMaAlMi BV
Directie	: Marinus Huis.
E-mail	: m.huis@huisadviesgroep.nl
Oplage	: 25
Copyright	: MaMaRoMaAlMi BV

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of enige wijze door druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere manier dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Boeken van Marinus Huis zijn geproduceerd zonder subsidie of enige andere geldelijke bijdrage van derden.
Hoewel met veel zorg te werk is gegaan kunnen we geen verantwoordelijkheid aanvaarden voor eventuele tekortkomingen en of onjuistheden

Oktober 2003
Marinus Huis.

Kosten € 112,-

Inhoud

O...? Ik wou zeggen……! 1

Colofon 2

Inhoud 3

Voorwoord. 5

De geboorte van Rienus Huis. 8

Mijn pubertijd. 54

Zuidbroek een dorp aan het Winschoterdiep. 72

Mijn eerste jaren in Groningen 1964 tot 1967 76

Verloving Meentje en Rienus 1967 88

Huwelijk Meentje en Rienus 1967 100

Melkboer, Olieboringen, bedrijfsleider Supermarkt 1969 112

Verzekeringen en Makelaardij 1974 128

Makelaar in dop 1974. 136

Bouwen van een nieuw huis 170

Imkeren.....177

Je valt wèl of je valt niet in de prijzen. 188

Conflict over de naam Huis.....208

Samenwerking met andere makelaars. (1977) 220

Twintig jaar getrouwd. 239

Teruglopende economie en oplopende hypotheekrente naar 13 %. 245

Politiek 248

Alzheimer een akelige ziekte 1992 256

Fietstochten van 5400 kilometer. 264

Ontslag na twintig dienstjaren.....286

Opbouw van een bedrijf samen met zoon John 1994.....296

De naam Huis en de Huis Adviesgroep. 313

Fidelidomus. 346

De chef 350

Mensen hebben een leider nodig. 353

Overlijden Meentje 1997. 366

Panta Rhei. 371

Een loslopende hond vangt altijd wat. 394

Iedere tijd heeft zijn kenmerken. 396

Supermakelaar. 414

Rustiger aan doen, maar niet als een scharrelkip. 418

MaMaRoMaAlMi 425

Huwelijk Trijnie en Rienus 2002. 435

De toekomst 451

Gepleegde literatuur en nawoord 463

Organogram stamboom familie Huis 469

Dankwoord 501

Namenregister 502

Voorwoord.

Waarom ik een boek schrijf over mijzelf is een vorm van ijdelheid en vooral een boek voor het nageslacht. Dat ze nog eens een lach en een traan kunnen lezen over Rienus Huis.
Dat ze inspiratie kunnen putten om zich te realiseren dat je met humor en hard werken doelen kunt bereiken.
De titel " O…. ?, ik wou zeggen… !" is gekozen omdat ik dit erg vaak in mijn leven heb gezegd. Ik zei dit als de kinderen niet wilden luisteren. Dan keek ik ze doordringend aan en dan langzaam gebeurde wat ik wil. En terwijl ik zag dat ik overwon zei ik: "O….?, ik wou zeggen…!"
Maar hetzelfde ook als ik een schroef niet los kon draaien en na extra inspanning het wel lukte zei ik: " O….?, ik wou zeggen…!"
Ik had dit niet van mijzelf. Opa Adam van der Knijff, mijn moeders vader, heeft dit gezegde zijn leven lang gebezigd. Mijn herinnering aan hem als hij aan de eettafel zat, temidden van zijn gezin, mocht je geen grote mond hebben en als je toch brutaal was, dan keek Opa Adam je doordringend aan. Was je eindelijk bedaard onder het ontzag van zijn strenge blik dan zei hij:
"O….?, ik wou zeggen…!"
Soms greep hij naar zijn riem en als hij die half af deed rondom zijn middel, dan stopte je snel met je ondeugendheid. Je wist dat hij soms met die riem een klap uitdeelde. Maar als het net niet zover kwam dan zei hij:
" O….?, ik wou zeggen…!"
Het gezegde "O….?, ik wou zeggen…," is in de loop der jaren een zo'n gevleugelde humoristische, in mijn gezin overgenomen, zegswijze geworden, dat ik het als titel heb willen gebruiken voor dit boek.

Dit boek is een autobiografisch geschrift. Het is in de vertellende trant geschreven in de eenvoud van mijn grammaticale kennis.
Ik beschik over een grote hoeveelheid waarnemingsmateriaal. Hiermee is het mogelijk dat ik een tamelijk gedetailleerde beschrijving kan geven van mijn leven. Mijn continue manier van denken vergelijk ik wel eens met een oude diaprojector. Het komt in flitsen en in beelden die naar schatting hooguit een paar tienden van seconden duren. Ik heb

daar een goede controle over. Tijdens het schrijven komen die beelden vanzelf en dan kan ik tegelijk het bijbehorend verhaal op mijn tekstverwerker invoeren. Mijn denksnelheid ligt altijd op een uiterst hoog niveau en dat moet ik dan naar een niveau brengen dat een aantal malen lager is omdat het typen met twee wijsvingers niet zo snel lukt. Mijn leven bestaat uit een onafzienbare reeks van alledaagsheden en eenvoudigheden die zo klein zijn dat ze mijzelf op dat moment vaak niet eens opvallen. Maar het bestaat ook uit opzienbarende belevenissen en die zijn het meest interessant. Echter, tijdens het opstellen van mijn gedachte-inhoud wil ik ook over de eenvoudigheid van mijn leven schrijven, maar dan ben ik bang dat het verhaal weer niet interessant wordt en vergroot ik dingen uit. Niet dat ik de waarheden wat wil oprekken, maar je ziet dan meer de helderheid dat de simpele dingen van het leven toch echt leuk zijn.
Toen ik dit verhaal al corrigerend terug las, zag ik toch dat het niet in strijd is met het beeld van mijn waarneming van toen en de werkelijkheid van toen en dat het ook redelijk leesbaar is. Maar alleen u als lezer zal dat zelf bepalen door dit boek na enkele hoofdstukken opzij te leggen zonder het ooit weer aan te raken of liever, dat hoop ik, tot de laatste letter gaat uitlezen.
Ik geef van tijd tot tijd mijn mening over bepaalde zaken. Deze mening is slechts mijn mening. Soms is het niet de naakte waarheid maar meer een denkwolk waarover geredetwist mag worden. De grote schrijver Thomas Mann zei: “Een grote waarheid is een waarheid waarvan het tegendeel ook een grote waarheid is.”
Maar vooral beschrijf ik mijn leven waarin ik vertel dat ik er niet ben gekomen door dromen en geluk.
Het geluk van succes kwam op mijn pad.
Met lange dagen en hard werken heb ik die voorspoed moeten aanwakkeren en bijval moeten geven anders was het zo weer weg geweest. Want succes is maar tijdelijk en slechts op een smalle hobbelige weg te vinden, met veel valkuilen voetangels en klemmen.
Nee mijn levensloop was geen geëffend pad. Genieten van wat je hebt voerde bij mij wel de boventoon. Ik heb altijd geprobeerd om geen zoutzakkerig bestaan te leiden. De jeu van het leven bestaat vooral bij positieve belevenissen. Het is misschien ook daarom dat ik akelige dingen snel vergeet.
Naarmate een mens meer succes krijgt worden ook allerlei titels en benamingen aan hem toegekend. Dat was ook zo bij mij. Zo werd ik betiteld als geslepen zakenman en geslepen adviseur.

Ja, ik was een adviseur en raadgever van enkele bedrijven, van verschillende makelaars, van projectontwikkelaars en ik was raadgever van politici. Maakte deel uit van een club van Wijze Mannen bij een makelaarsorganisatie.
Maar sluw, geslepen of geraffineerd….?
Ik ben geen genie, niet megalomaan.
Ik ben een werker en ik ben trots op wat ik heb gedaan en hoe ik het heb gedaan.
Ik ben ijdel, ja ik weet het!

De geboorte van Rienus Huis.

Mijn vroegste jeugd en als schooljongen 1945 tot 1957

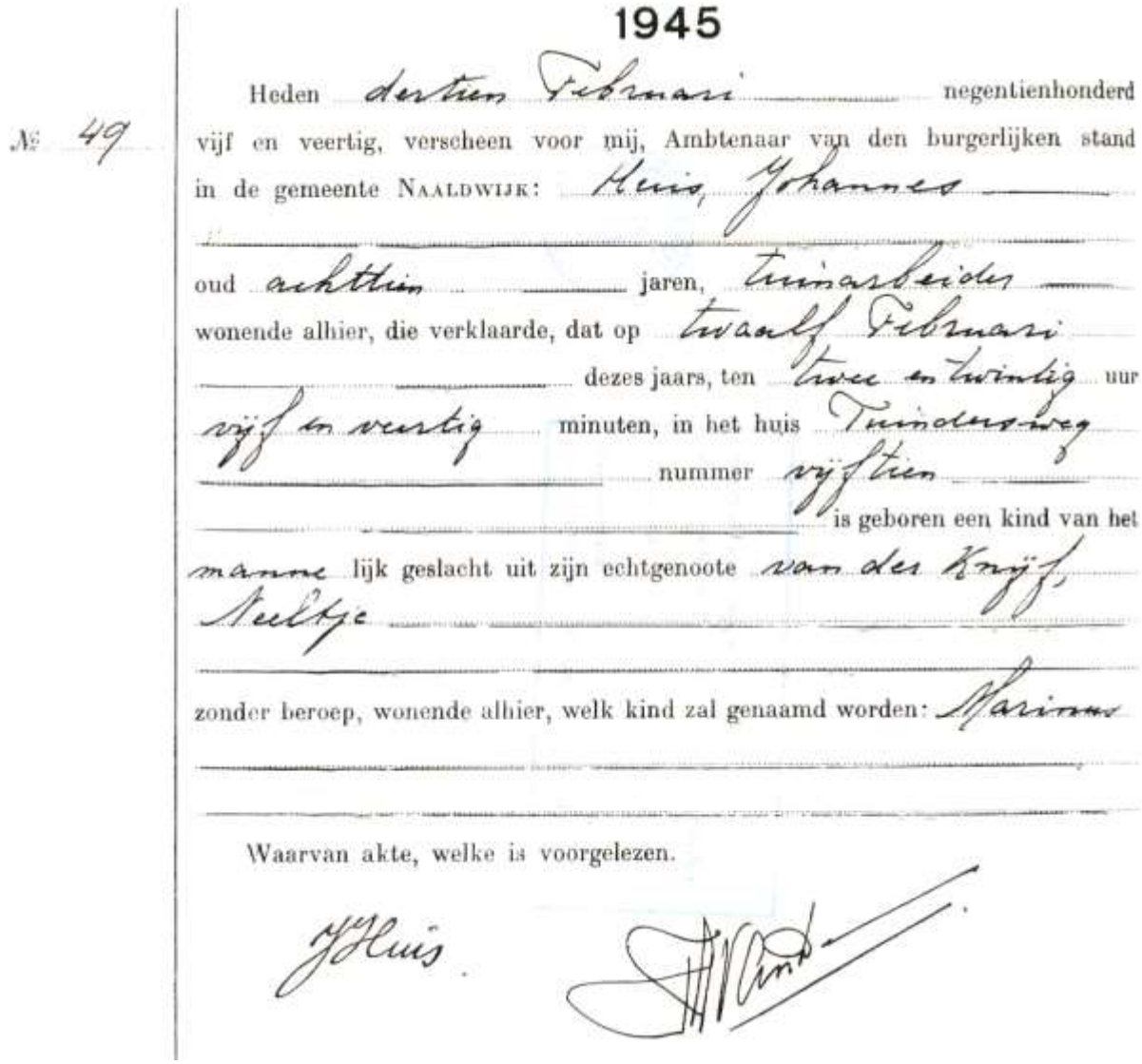

1945

№ 49

Heden dertien Februari negentienhonderd vijf en veertig, verscheen voor mij, Ambtenaar van den burgerlijken stand in de gemeente NAALDWIJK: Huis, Johannes

oud achttien jaren, tuinarbeider wonende alhier, die verklaarde, dat op twaalf Februari dezes jaars, ten twee en twintig uur vijf en veertig minuten, in het huis Tuindersweg nummer vijftien is geboren een kind van het mannelijk geslacht uit zijn echtgenoote van der Knijff, Neltje zonder beroep, wonende alhier, welk kind zal genaamd worden: Marinus

Waarvan akte, welke is voorgelezen.

J. Huis

Mijn geboorteakte. Ik ben geboren op twaalf februari 1945.

Rienus betekent Raadgever.

Volgens de sterren heeft degene die geboren is tussen 21 januari en 19 februari het sterrenbeeld Waterman.
De omschrijving van de waterman is dat hij zoekt naar kennissen en heeft behoefte aan mensen met warmte en gezellig samenzijn. Hij houdt van nadenken, het rijk van het verstand, waar hij geweldige dingen kan presteren. Hij is een individualist en geen collectivist. De waterman verzint, hij kijkt naar achteren en naar voren en ontdekt dingen waarmee hij zijn medemensen vooruit is. Het stoort hem weinig wat andere mensen van hem denken; hij gaat zijn eigen weg zonder zich van de wijs te laten brengen. Hij is intellectueel en niet alleen theoreticus. Hij is beslist een man die zijn gedachten ook praktische vormen toekent. De waterman houdt van nadenken, gezelligheid, organiseren, het interessante en het fascinerende, het uitdagende en het excentrieke. Hij haat routine, pedanterie, eigenzinnigheid, verveling en het niet in staat zijn te besluiten. Hij kan beslist eenzaam zijn omdat hij eigenlijk nooit helemaal alleen is. Soms vindt men de waterman lui, maar dat is hij in geen geval. Hij heeft alleen een andere, zijn eigen werkmethode. Dagenlang doet hij niets om dan plotseling lost te barsten en in een week tijd te redden, waarvoor anderen drie maanden nodig hebben. Zijn liefde voor mensen heeft iets koels, hij verdeelt zijn liefde voor iedereen en alleen zo krijgt ieder maar een beetje. Hij heeft talent om toneel te spelen en wil graag in de intellectuele wereld de grootste zijn. Zo wordt hij maar zelden gehuldigd, vaak uitgelachen, nog vaker voor gek verklaard en soms ook nog voor griezelig. Maar met zichzelf verveelt hij zich nooit.

Tijdens mijn geboorte twaalf februari 1945 was het nog volop oorlog. De Duitsers hadden Nederland bijna vijf jaar in hun greep. Ook Maasdijk, een overwegend agrarische streek, begon behoorlijk te lijden onder de bezetting. In de Oranjepolder werd het langzamerhand ook armoedig. Vooral brandstof, maar ook vet en kleding werd behoorlijk schaars. Op twaalf februari 1945 werd in de Oranjepolder aan de Maasdijk op Tuindersweg 15 het elektrische licht aangesloten. Dit werd door de Duitsers toegestaan als er een kind geboren moest worden. Cees Boeterse was de elektricien van het dorp. Hij verzorgde de elektriciteitsvoorziening in opdracht van de Duitsers. Ik heb hem nog wel gekend en zie hem zo voor mij in de elektriciteitspalen klimmen. Met van die grote haken aan zijn schoenen klom hij in een mast om de bedrading te repareren. De porseleinen potjes gingen soms stuk en dan moest hij die vervangen. Als kwajongens gooiden we grote platte kiezelstenen tegen de porseleinen potjes en soms sprongen ze dan ook wel in gruzelementen. Dan ketste de elektrische bedrading op elkaar en met een steekvlam was er kortsluiting. Je vrat wat ondeugd uit in die polder.
Maar even terug naar mijn geboorte. Ik zie nu in mijn gedachten hoe mijn moeder knipperde met haar ogen als daar plotseling het felle elektrische lichtschijnsel hun bedstee van de verbouwde paardenstal binnenvalt.
Volgens mijn moeder woog ik negen pond en had ik niet voor een zware bevalling gezorgd op twaalf februari 1945 om kwart voor elf ’s avonds.
Enkele dagen na mijn geboorte zou opa van der Knijff tegen mijn vader zeggen dat hij naar Cees Boeterse moest gaan ‘om de stroom weer af te laten sluiten nou dat kind geboren is…. .“
“Laat die moffen maar verrekken, die oorlog is toch zo afgelopen.” Zei mijn vader. Maar het duurde toch nog tot drie maanden voordat ook de Oranjepolder door de Canadezen werd bevrijd. De Engelse zender gaf de vreugdetijding door en meteen begon het verzet en de binnenlandse strijdkrachten, onder leiding van Rokus Verreij, iedereen die ‘verkeerd’ was zoals de NSB’ers en de zogenaamde moffenmeiden op te pakken.
“Toen de eerste Canadesche tank over de Dijk aan kwam rijden schoot Nelis van Lenteren van uitgelaten blijdschap drie keer met zijn geweer in de lucht. De Canadesche soldaat pakte lachend zijn revolver uit zijn broeksband en schoot ook twee keer omhoog.” Prachtige verhalen vertelden mijn vader en moeder uit de tijd toen ik net was geboren.

Ik groeide de eerste drie jaren achter in de Oranjepolder op, bij opa en oma van der Knijff. De opvoeding kreeg ik de eerste drie jaren gedeeltelijk van mijn ouders en ook voor een gedeelte van mijn grootouders.
Daarom noemde ik mijn ouders bij de voornaam ‘Jan en Nees’ en sprak ik mijn grootouders aan met ‘Pa en Moe’.
Tot aan het overlijden van opa en oma van der Knijff heb ik dan ook altijd mijn grootouders met ‘Pa en Moe’ aangesproken. Er is ook altijd een hechte band geweest tussen mij en ‘Pa en Moe’ (grootvader Adam en grootmoeder Lijntje van der Knijff van der Pot), althans dat heb ik altijd wel zo gevoeld. Pa overleed op 77 jarige leeftijd en Moe bereikte de mooie leeftijd van 92 jaar. En zelfs op haar laatste ziekbed had ik de innerlijke behoefte om, vanuit Groningen, haar te bezoeken met mijn kinderen en kleinkinderen.
“Geeft oma maar een kusje.” Zei ik.
Martijn, mijn één na oudste kleinzoon, wilde dat niet. Toen ik later aan hem vroeg waarom hij oma geen kus wilde geven zei hij: “’t Is een heks.“
Ik moest er wat zoetzuur om lachen omdat ik niet meteen het contrast zag. Mijn sierlijke beeld van Moe was tegenovergesteld hoe een kind haar nu bekeek. Het stak sterk tegen elkaar af, zeker vanuit de ogen van een kind. Hij zag daar op dat bed een uitgemergelde mensje van 92 jaar dat leek op een heks. Ik zag dat ook wel, maar mijn geest gaf het beeld van de plezierige herinneringen uit mijn jeugd aan Pa maar vooral aan Moe van der Knijff. Haar zalig zoete bramensap die ze speciaal voor ons maakte. De lekkere eigengemaakte appelmoes die koud zo lekker smaakte en die zo extra feestelijk was omdat ze er altijd een snuifje kaneel over strooide. De door Pa in de Maas gevangen Schar en Bot die Moe zo lekker bakte op het vier pits kookstel. Ze haalde de graten voor mij eruit en dan likte ze het roombotervet van haar vingers.
Als ze jarig was kregen we sis (gazeuselimonade) met een gebakje. “Ga maar op de regenput zitten dan geef ik het wel an…, zo, eet maar lekker op lieve jongen.” Zei ze dan.
Ja, “lieve jongen of lieve kind,” zei ze altijd.
Ze leerde ons ook punniken. In een oude garenklos sloeg ze vier spijkertjes. Met een knot, niet meer gangbare, sajet punnikten we lange koorden waarmee we daarna paard en wagentje speelden. We sneden een lange twijg uit de wilgenboom, dat was de zweep waarmee het ‘paard’ werd aangejaagd.

Nu in 2003 herinner ik nog veel en zie in mijn gedachten nog precies hoe alles eruit zag achter in de Polder. Rondom het huis de vlierbomen en de seringen. Daarnaast de bleek waarop de witte was werd gebleekt. Hierop mochten we niet lopen. “Hup van die bleek af.” Riep Moe dan. Maar iedereen wist dat wel, je durfde gewoon niet over de bleek te lopen.
In het achterhuis was de oude plee met de stukjes krantenpapier, die aan een draadje waren geregen. Na het poepen moest je er een velletje aftrekken en je billen ermee schoon poetsen. Dat was als kind geen gemakkelijke opgave en je riep dan naar moe dat je “klaar” was. Toen je wat ouder werd riep moe terug dat je het zelf maar moest leren, en ze liet je zitten.
In mijn gedachten is de laan met het paardenpadje in het midden. Zomers was de laan mul zand met in het midden grote paardendrollen.
Bij dit heerlijke huis, voor mij een hof van Eden, zocht ik bijna dagelijks mijn vertier. Meteen uit school ging ik niet naar mijn ouderlijk huis in de Verkadestraat, maar liep ik rechtstreeks naar oma en opa in de Polder.

Moeder Nees en ik als baby (april 1945)

Het was nog oorlog en er was vrijwel niets te krijgen. Geen filmrolletjes of flitslampjes. Daarom komen foto's uit deze periode niet veel voor. Ook zijn het niet zulke prachtige foto's als de kwaliteit van de tegenwoordige digitale camera's. Maar ik zie deze foto's als een waardevolle historische bron en een onmisbare aanvulling op mijn verhaal.

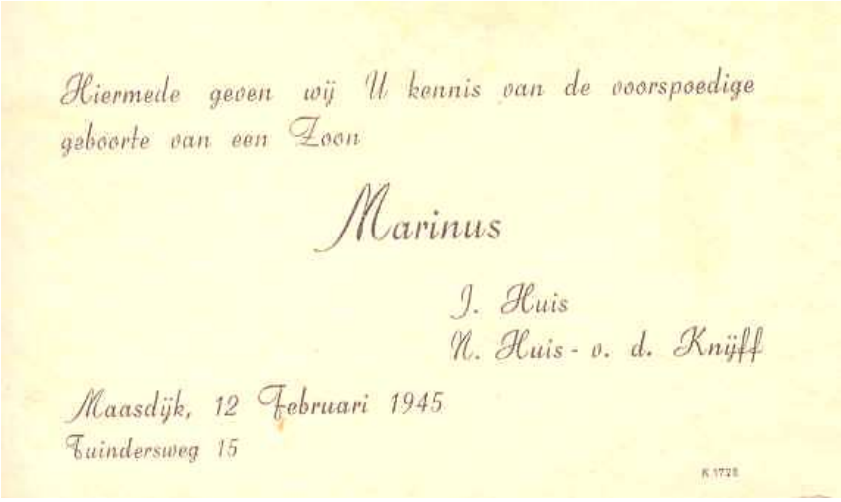
Hiermede geven wij U kennis van de voorspoedige geboorte van een Zoon

Marinus

J. Huis
N. Huis - v. d. Knijff

Maasdijk, 12 Februari 1945
Tuindersweg 15

Mijn geboortekaartje..

Mijn vader vertelde: "In de oorlog was bijna alles op de bon. Papier was erg schaars en een geboortekaartje laten drukken was toch wel uniek in die periode. Maar bij de plaatselijke sigarenboer Leen Koorneef kon je zelfs ook nog de adressen inleveren en dan schreef hij de enveloppen en zorgde dat alles werd verstuurd."

NOOD-UITGAVE VAN VRIJDAG 23 FEBRUARI 1945

De Westlandsche Post

Uitgave: COMBINATIE WESTLANDSCHE DRUKKERS

Speciale aanbieding

TABAKPLANTEN

BURLEY (speciale selectie) vroegste en meest geschikte varieteit voor sigaretten en shag

No. 25 speciale selectie

No. II speciaal voor sigaren tabak

Daar de tabak planten dit jaar schaars zullen zijn, raden wij U aan zoo spoedig mogelijk te bestellen, opdat wij vroegtijdig maatregelen kunnen treffen om aan zooveel mogelijk aanvragen te kunnen voorzien.

Alle varieteiten worden gekweekt in PERSPOT.

PRIJS f 5.— per 100

De plant wordt t.z.t. door de bestellers afgehaald op een nader te bepalen plaats te Naaldwijk

Beleeld aanbevelend:

M. VAN STAALDUINEN Jr.

TABAKSBEWERKING

Postbus 15 — 's-GRAVENZANDE

WIE RUILT 3 paar Kinderklompen, 2 paar lederen Kinderschoentjes en een Manteltje v.o.k. voor levensmiddelen. Adres Boddéus Kerkplein 26

TABAKSAUS

in de typen Virginia, Negro Haed en Kentucky

Cosm. Lab. „M.L"

Molenstraat 192 Monster

Wie heeft voor mij een Manteltje, muts en slobbroek voor meisje van 3 jaar voor levensmiddelen

Adres te brvr. bur. v. d blad Haagweg 109 Monster

Een fietsbakje met veeren, een meisjeshoedje, een lonkere zomerhoed, 2 mijnrasen in ruil voor levensmiddelen of te koop

Boddéus Monster

Gevraagd

Weermachtswerk

met eten. Adres te bevragen Boekhandel Boddéus

Nieuwe Inarsen m. 43 en een fietsband in ruil voor levensmiddelen. Fronk Anjelierstraat 44. Den Haag

Biedt zich aan een MEISJE oud 14 jaar voor de geheele week

Boddéus Kerkplein 26

Wie ruilt een

KOOKKACHEL

groote maat voor peulvruchten of tarwe

Boekhandel Boddéus

Spitters gevraagd

hoog loon en warme maaltijd en tevens een vaste

ARBEIDER

zeer gunstige condities

L. Duijvestein Maweg 20

Plaatsing gezocht voor nette Jongeman 18 jaar in het

BAKKERSBEDRIJF

Brieven no. 25 bur v.d blad Haagweg 109 Monster

U adres voor al uw Zaalwerk is weer Arie v. d. Pot Molenstraat 122. Monster

De prijs bedraagt 20 ct per R. Roe. Nauwer dan 8 duim wordt er niet gezaagd.

à contant

Juffrouw op leeftijd vraagt

KOSTHUIS

in tuindersgezin. Br. letter M. Boekhandel Boddéus

VERLOREN een zwarte Want tegen goede beloning terug te bezorgen

Choorstraat 87

GEVRAAGD een nette

WERKSTER

Mevr. de Lange Heerenstraat 64

GEVRAAGD

2 SPITTERS

G. H. van der Kruk Burg. Kampschoerstraat 3

Wie ruilt GLOOR liefst verpakt en een Waschborstel voor levensmiddelen Boddéus Monster

Wie ruilt een 2-persoons laken en een hobbelpaard voor peulvruchten of tarwe Boddéus Kerkplein 26

Gevraagd een

KASSENSTOPPER

voor reparatiewerk bij D. Vreugdenhil Vredebestlaan 88 Poeldijk

Wie ruilt mijn

Witlofknollen

voor melk of kaas. Adres Boddéus Kerkplein 26

Wie ruilt

CARBID

voor tabaksblad S. van Mil Vredebestlaan 46. Poeldijk

2 nette Meisjes

GEVRAAGD voor het afwerken van Mantels en Japonnen.

Ontvangen tevens opleiding in het modevak.

Coupeuse - Leerares

M. H. Groenewegen

Wie ruilt een

CELLULOID POP

voor levensmiddelen Boddéus Kerkplein 26

GELDBELEGGING

Maakt Uw bezit onaantastbaar door een zorgvuldige geldbelegging. Er zijn thans nog zeer goede mogelijkheden. Spreekuur dagelijks van 1-2 uur.

Mr. Dr. S. VAN DER BIJ Eland straat 53. Den Haag

In zijn omgeving geldt de gelukkige bezitter van een

WINKLER PRINS ENCYCLOPAEDIE

als een onuitputtelijke vraagbaak. Ook U kunt dit worden door nog heden in te teeken op de nieuwe druk. Betaling méens of in enkele gedeelten, (ook termijnbetaling vanaf f 4.— per maand) Prospectus op aanvraag verkrijgbaar

Boekhandel H. Hoeshoud Laan van Meerdervoort 286 's-Gravenhage

SHAG-TABAK

in ruil aangeboden voor Accordeon

Haagweg 39 Monster

SIGAREN!

Sigarenmaker, prima vakman maakt van Uw tabak, Sigaren in elk gewenscht model

v. d. Heesterstraat 8

MAASSLUIS

Er biedt zich aan flinke hulp in de huishouding voor d. en n. ook kunnende naaien stoppen, Oosteinde 126 Wateringen

Aangeboden brandstoffen in ruil voor levensmiddelen, Kleeding en schoeisel of te koop. Te bevr. bij H. van Hagen, Druivenstraat 45. Wateringen en M. J. van Hagen, Haagweg 163 Loosduinen

't Is nu de tijd om planten te bestellen. Leverbaar in iedere hoeveelheid. Bloemkool in perspot en losse planten, roode kool, spitskool, koolrabi, andijvie, sla, pootuien, tomatenplant, knolselderij planten en tabaksplanten

Kweekerij „Ons Doel" Pr. Hendrikstraat 49 Wateringen

Ter ruiling aangeboden een zee van licht, mod. auto accu 90 amp, zgan 100 kaars licht voor levensmiddelen, Veenkade 152, Den Haag.

In ruil aangeboden 2 st. nwe Friesche schaatsen nooit gedacht, en een p. zgan hooge dameslaarzen voor levensmiddelen Pijnacker Hordijklaan 19 Honselersdijk.

VERLOREN: een bruine portemonnaie met ruim f 20.- inhoud. Terug te bezorgen W. Dijkhuizen Nieuwstraat 26 Poeldijk

Te koop een partij

JONGE SLAPLANT

J. J. van Spronsen Hoogwerf 4 Monster

gekomen, ter aarde besteld. Aan de groeve sprak allereerst Ds. Kooistra, daarna de heer G. van Rijn namens de Directie van de N.V. van Rijns Cultuur Mij. en de heer Booster namens het personeel van de Fa. v. Rijn, terwijl de oudste broeder van den overledene, de heer A. Nieuwland, namens de familie bedankte.

Achter de stoet hadden zich aangesloten het bestuur van de V.V. Westland en het Nood-comite. De belangstelling was zeer groot

Herv. Groot Armbestuur. De opbrengst van de Collecte voor het Herv. Groot Armbestuur, gehouden in de Hervormde Kerk op 11 Febr. j.l. was, met enkele nagiften f 1469,20.

In de Diaconie collecte der Herv. Gemeente op 18 Februari was f 25,— van een dankbare patient en van een dankbaar echtpaar voor Maranatha f 50,—.

TER HEIJDE

Ned. Herv. Kerk. D.V. zal Zondag 4 Maart a.s. des voormiddags de H. Doop worden bediend. Aangifte daartoe Vrijdag 2 Maart van half zeven tot half acht ten huize van den predikant. Men gelieve het trouwboekje mede te brengen.

Voor het Bouwfonds ontving Ds. Sonneveld van de catechisanten f 1.50 en f 3.50 en van een zieke f 2.50. De kerkvoogden ontvingen twee giften ieder van f 10 en f 2,50 van een jarige; een der ouderlingen werd f 5,— ter hand gesteld.

BURGERLIJKE STAND

MONSTER

Geboren: Cornelis z. van M. van Veelen en A. W. Arendse, Pieter z. van G. Oversloot en A. de Ruiter, Damianus Franciscus Maria z. van L. C. J. Vogels en A. C. M. Bol, Johanna Louise Maria d. van N. A. van der Swan en H. W. C. Koenekoop, Franciscus z. van J. C. van Veen en F. de Hoog, Marja Elfriede d. van M. J. Brederoo en M. van der Burg, Gijsbert Adrianus z. van G. A. Brederoo en A. de Groot, Johanna Ida Jacomine Geertje d. van J. van Spronsen en G. Elzinga.

Overleden: Willem Marinus 31 j. ongehuwd.

POELDIJK

Geboren: Cornelis Nicolaas Maria z. van G. P. de G. P. de Brabander en P. A. M. de Brabander

Overleden: Nicolaas Adrianus Maria van Ruijven 4 dagen, Gerrit Johan van Antwerpen 4 jaar, Arij Sluimer 74 jaar wedn. van A. Besemer

NAALDWIJK

Geboren: Naantje Maria d. van J. A. van der Kaden en M. W. Saarloos, Helena Jacoba Maria d. van J. M. Fransen en M. H. van de Sande.

Overleden: te Delft Jacobus Johannes Toussaint 20 j. z. van A. Th. Toussaint en A. C. M. Thoen, Cornelis Bartholomeus van der Ende 66 j. echtg. van C. M. C. van der Klugt, te Wassenaar Lodewijk Klinkspoor 52 j. echtg. van C. F. Koppert

HONSELERSDIJK

Geboren: Sara d. van J. Verhey en J. P. Noordam, Margaretha Maria d. van Th. P. van der Helm en C. M. Hulspas, Sent Frans z. van A. Verduijn en M. Loosje, Petrus Nicolaas Jozef z. van P. Th. C. Verbeek en C. F. J. van Holsteijn.

MAASDIJK

Geboren: Marinus z. van J. Huis en N. van der Knijf

MAASSLUIS.

Geboren: Leentje, d. van J. v. d. Hout en M. Mos-

In een nooduitgave van De Westlandsche Post, onder de kop 'Maasdijk' werd mijn geboorte bekend gemaakt: geboren Marinus zoon van J.Huis en N. van der Knijff.

Foto genomen van mij aan de Tuindersweg 15 Maasdijk zonder flits. (1946)
Het was na de oorlog en er was vrijwel niets te krijgen. Geen filmrolletjes of flitslampjes. Daarom komen foto's uit deze periode niet veel voor.

Mijn moeder vertelde dat de foto's uit die tijd zijn gemaakt met een oud boxje dat voor de oorlog bij elkaar was gespaard met punten van 'het één of 't ander'. Waarop de punten werden verstrekt dat wist ze niet meer.
Ze vertelde "toen ik van jou liep…." en ze bedoelde tijdens haar zwangerschap er een enorme hongerdrang bij haar ontstond in gedroogde zoete appeltjes. "Van die lekkere zoete Companjers. Je kan ze nu bijna nergens meer kopen…."
Er zijn zwangere vrouwen die dan augurken gaan eten of drop of noem maar op. Maar mijn moeder had, tijdens haar eerste zwangerschap, elke dag trek in zoete appeltjes. Het was de hongerwinter van 1944 en opa van der Knijff had de wintervoorraad appels niet in de kelder maar boven op het zoldertje gezet. Alleen een lenige slanke vent kon op dat zoldertje komen. Maar mijn moeder zette een stoel op een kastje en klom met haar dikke buik op het lage zoldertje. In haar schort raapte ze wel anderhalve kilo appelen en klauterde dan weer naar beneden. "Eén keer ging het fout, de stoel gleed weg van het ladekastje en ik, met mijn dikke buik, viel zowat te pletter…" vertelde mijn moeder in 2003.
Zo heb ik al heel vroeg samen appelen gestolen en mijn eerste duikeling gemaakt.
Ik heb later in mijn leven vele keren een vrije val gemaakt, maar mijn moeder was nooit meer zo dicht in de buurt.

Rienus in een gebreid truitje en broekje met eekhoorntjes. (1947)

“Je dreinde veel,” vertelde mijn moeder, “Je vader kon er niet van slapen, zo erg dreinde je. En hij moest de volgende dag weer vroeg op het land aan het werk. Dus het duurde niet lang of hij schoof je met kinderwagen en al in de serre. De grote condensdruppels vielen met harde ploffen bij jou op de kinderwagen. Die was dan de volgende ochtend helemaal nat. Maar het hielp wel want de tweede nacht zette hij je meteen in de serre en het dreinen was daarna wel afgelopen.”

Mijn moeder breidde een broekje en truitje en wollen kniekousjes van wol die ze had gekocht van Jaap van der Lee. Ze betaalde vijfentwintig gulden per knot wol, en kon twee knotten kopen, totaal vijftig gulden.

“Je was blij dat je wat had,” zei ze, “je Vader verdiende in die tijd zesendertig gulden per week in de Polder bij van der Ende.“ (bijnaam ‘de Wippert’).

In die tijd stond vader in de hei te spitten. Dat was dieper spitten en het was veel zwaarder dan gewoon één diep ‘over het klompie’ spitten. Dit gebeurde met een schop die een iets groter spitblad en een kortere schopsteel had dan een gewone spitschop.

“Je vader had in één spitseizoen over de honderd blaren op zijn handen gehad, wel eens achttien blaren tegelijk op één hand. Ja Jô, het was niet gemakkelijk toen we zijn begonnen en het was ook nog in die oorlogstijd. En op slot waren er ook geen hemden meer te koop, je vader had alleen een slip-over, zo ging die naar zijn werk.”

Oranjepolder, Tuindersweg 15 Maasdijk in de sneeuw (De zeer strenge winter van 1947 duurde 13 weken).
Het huis waar ik op twaalf februari 1945 om kwart voor elf 's avonds werd geboren.
V.l..n.r. Max de hond, Mien van der Knijff, Piet van der Knijff, Kees van der Knijff en op de voorgrond (de kleinste) Rienus Huis.

Mijn vader en moeder vertelde veel en ik schreef daarvan veel op. Ze vertelden vaak onder het genot van een borreltje, dan kwamen ze allebei los en ik luisterde aandachtig. Elke vrijdag gaan Trijnie en ik naar mijn vader en nemen we haring mee. Toen mijn moeder nog leefde deden we dat ook al. Toen maakte vader de haring nog zelf schoon. Dat scheelde ten eerste in de prijs en het was zo'n mooie ingesleten traditie geworden; dat zelf de haring schoonmaken. Daarvoor had hij een oud schortje en de eerste haring had hij nauwelijks schoon of hij gooide zijn hoofd achterover en liet hem naar binnen glijden.

"Effe keure….ze benne weer prima, ze zijn weer puik…."

En als hij niet smaakte:

"Die pokke visboer…hij zel d'er zewat voor zurrege dat je nooit geen haring meer lust…."

We drinken koffie en daarna een borreltje en ondertussen komen de verhalen over vroeger meestal vanzelf. Zo ook het verhaal dat mijn vader vertelde op twee en twintig februari 2002.

"Er was helemaal niets te krijgen in die oorlog en ook ver daarna niet en als het al te krijgen was moest je het duur betalen. Ik betaalde in die tijd op een keer vijfentwintig gulden voor een pak lucifers. We waren zo blij als wat met die lucifers en deden er erg zuinig mee. Als ik een sigaret aan wilde steken gebeurde dat niet met een lucifer. Ben je gek. Ik pakte de pook en stak deze in de kachel tot die roodgloeiend was. Dan maakte ik met die gloeiende pook mijn sjekkie aan."

Hier sta ik op de arm bij 'Nees' zo sprak ik toen mijn moeder aan. (1947)

Rienus en Adam en moeder Nees naast de serre in de Polder Tuindersweg 15 Maasdijk. (mei 1948)

Ik vind het schitterende foto's. Die oude plaatjes waarop ik zo eigenwijs naar de fotograaf sta te kijken. Broer Adam die honger heeft zit te tullen aan de vinger van mijn moeder.

En dan die oude serre. In mijn gedachten is het allemaal zo mooi, maar op de foto's zie ik hoe armoedig alles was na de oorlog.

Af en toe denk ik wel eens: "Geweld is een deel van het menszijn, maar wat komt er toch veel onder het paard zijn buik terecht in elke oorlog."

*Rienus op klompen en met drollenvanger en zijn H.A.R.K jas. De HARK jas was van een **H**ulp **A**ctie **R**ode **K**ruis uit Canada (december 1948)*

Na de oorlog was er schaarste aan van alles en nog wat.
De hulp kwam vanuit Amerika. Maar ook vanuit Engeland en Canada werden Rode Kruis Hulp Pakketten afgeworpen vanuit vliegtuigen. Het voedsel zat in linnenzakjes. Van dat linnen werd dan weer kleding gemaakt.
Op de foto sta ik met mijn H.A.R.K jas. Ik weet niet van welke stof de jas is gemaakt, maar het komt uit Canada en daarom noemde we de jas H.A.R.K jas. **H**ulp **A**ctie **R**ode **K**ruis jas.

Rienus op de parallelweg onder aan de Dijk. *Ik denk dat eekhoorntjes op de truien breien een vast patroon voor mijn moeder was want ook hier heb ik weer een trui aan met twee eekhoorntjes erop.*
(Juni 1950)

De ‘parallelweg’ noemden we het pad onder aan de Dijk en was vroeger nog een gewone zandweg. Nadat de parallelweg was verhard mocht je niet meer op de Dijk fietsen omdat er in de zomer erg veel verkeer was boven op de Dijk. Maar ook onder aan de Dijk reden in de zomer erg veel fietsers die van Schiedam, Vlaardingen en Maassluis naar het strand gingen in Hoek van Holland. Er gebeurde dan ook vaak een ongeluk op die dijk. Broer Jan is een keer aangereden tijdens het oversteken. Ook broer Adam is aangereden door de motorfiets van Bert Vollenbrecht en Adam brak een been.

Rienus op de kleuterschool Mijn linkersok moest worden 'gestopt'. Ik zie mijn grote teen er door. Toen werden je kousen gestopt. Nu weten we bijna niet meer hoe dat moet. (november 1950)

Aan de Graflaan stond een houten kleuterschoolgebouw waar ik op school ging bij juffrouw van der Ende en bij juffrouw Teunie Vellekoop.
We speelden op de wei van Tinus Vellekoop en er was een zandbak waarin we speelden met houten schepjes. Uit kleuterschool vandaan liep ik over een kool-as padje het zogenaamde ‘zwarte padje’ naar Oma Huis. Nu zijn er straten aangelegd en huizen gebouwd. Af en toe kijk ik nog wel eens rond in mijn geboorteplaats de Maasdijk. Ook mijn lagere school waar al jaren geen vrolijke kinderstemmen meer door de gang echoën is inmiddels afgebroken. Er zijn op die locatie senioren appartementen gebouwd. Ik zie mezelf nog lopen, op klompen. Vroeger liep bijna iedereen, van gewone komaf, bij ons aan de Dijk op klompen. Als schooljongens hadden we vaak een klompenbandje om een gerepareerde klomp. Met voetballen was het meestal raak, dat koste klompen. Ook bij het stelen van peren, dan gooide je een klomp omhoog in de perenboom. Dat leverde soms en peer op, maar meest een gebarsten klompenkap. Klompen lopen is gezond. Lekker warm aan je voeten. In de winter deed je ook nog leren klompslofjes aan. Rotdingen waren dat. Er zat een koperen klinkje aan de leren slof. De eerste dagen, als je er nog niet aan gewend was, kreeg je een blaar aan de binnenkant van je voet, precies op die plek, waar het klinkje van de slof zat.
Een periode liep ik ook nog in een kameelkleurige houtje-touwtje jas, een halfsleetje van Kees Kolk, de zoon van Tante Ger uit Den Haag. Ik schaamde me dood in die jas, ons dorp was nog lang niet toe aan die stadse kleding.
Nu, achteraf, was het een zalige tijd. Mijn leefbewustheid begon te ontwikkelen. Ik herinner me de eerste televisie uitzending in 1951. Dat Rusland in 1956 de eerste Spoetniks lanceerden, Nederland was toegetreden tot de EEG, Marga Klompé in 1956 de eerste Nederlandse vrouwelijke minister werd. Het zijn zomaar van die gebeurtenissen. Als je het hoort of leest denk ik, ja dat weet ik nog wel.
Je hebt er geen idee van als je op school zit hoe snel je leven voorbij gaat.

De Oranjeschool te Maasdijk waar ik zeven klassen van de lagere school heb doorlopen. Op deze plek, waar al jarenlang geen kinderstemmen door de gang echoën, zijn nu senioren appartementen gebouwd.

De Oranjeschool was de hervormde school aan de Maasdijk.
Er waren drie lagere scholen op het dorp. De openbare lagere school, de hervormde lagere school en de gereformeerde lagere school.
Het was een aardige afspiegeling van de bevolking van ons dorp. Er woonden ook katholieke mensen aan de Maasdijk maar niet meer dan twee handen vol. Misschien tien hooguit vijftien gezinnen en die stuurden hun kinderen naar de katholieke school in Naaldwijk.
De kwaliteit van christelijk onderwijs was gemiddeld beter dan dat van openbaar onderwijs. Het gereformeerde onderwijs stond aan de Maasdijk ook weer even hoger als dat van de hervormde school. Het is iets conservatiever, iets principiëler. De iets meer geordende opvoedkunde en de zekere eis die aan je persoonlijke prestatie ten grondslag ligt is bij de gereformeerden even hoger als bij niet gereformeerden. Maar toch werd er altijd wat minachtend over die ‘fijnen’ en ‘zo fijn als gemalen poppenstront’ gesproken.

Rienus en broer Adam voor de cowboytent
(september 1954)
Adam vond het niet leuk dat hij aardappels moest bakken, gitaar spelen leek hem mooier.

Toen aan de Maasdijk de nieuwe Nederlandse hervormde kerk werd gebouwd, de oude was in de oorlog afgebroken voor de tankval van de Duitsers, was het naast de kerk nog een wildernis. Rondom de kerk stonden allerlei bouwketen en we mochten daar als kind niet spelen. Het werd ook bewaakt door een zekere Jan Sonneveld. Die bewaakte ook alle nieuwe huizen die in aanbouw waren. En dat deed hij goed, voor ons als kwajongens te goed. We waren met een groep over het pikkeldraad van de bouwlocatie geklommen en rotzooiden wat tussen de funderingen van de nieuwe gebouwen. Ineens stoven we alle kanten op omdat Jan ons had gezien. Hangend aan de omheining stootte hij met een lange panlat door het harmonicagaas in mijn buik. Ik heb dagenlang een pijnlijke onderbuik gehad en nu altijd nog is er aan de binnenkant van mijn arm een groot litteken van het venijnige prikkeldraad.
Op een dag had een fotograaf op het grasveld naast de kerk een tent opgezet en daar maakte hij foto’s van de schooljeugd.
Later kwam hij de foto bij mijn moeder afleveren voor een rijksdaalder.
“Wat moet ik met die foto.” Zei ze.
“Heb je wel goed gekeken wie er op staan.” Vroeg de fotograaf.
Moeder zag eerst niet dat Adam en ik de cowboys waren.
We hebben wel eens gelachen, omdat Adam als kind gepikeerd was dat hij de aardappelen moest bakken. Gitaar spelen leek hem leuker.

Schoolreis naar Schiphol 1955.

Eerste rij v.l.n.r. Mop Prins, Jan Sonneveld Tzn, Arie van der Ende Jan van der Meer, Eef Vellekoop, Joop Vreugdenhil, Dick Noordam, Siem Kruidhof, Dick Vreugdenhil, Leen Vermeer, Cees Noordam, Rienus Huis, Teun de Zeeuw

Staande v.l.n.r. Meester Smits, Bert Middelburg, Piet Vellekoop (blonde Piet), Meester F.N.Noordam, Meester A. Boorsma, Meester S.F Buyze, Tini de Zeeuw, Juffrouw A.J. Bosschaart, mevrouw Noordam, juffrouw J.A.Roels,

Middelste rij v.l.n.r. Gerda van der Meer, Johanna Noordam, Nolda Winsen, Plonie Spoelstra, Nel van de Wetering, Carolien Noordam, Ria Verkade, Annie Noordam, Hannie van der Sar, Wim Sonneveld, Janus Visser, Rinus van der Ende(Pur), Piet Vellekoop (bruine Piet).

Op de trap van boven naar beneden.
Wim de Vos, Sjaantje de Zeeuw, Ard Schenk, Truus van Oosterom, Dik van Staalduinen, Bert Fonteijn, Jan Lagrauw, Hans de Graaf, Jan Sonneveld Jzn, Leen Hanemeijer, Corrie Vellekoop, Hennie Vermeer.

Als we op schoolreisje gingen vertelde ik dat al ruim een week ervoor aan oma (Moe) van der Knijff. Na drie of vier dagen vertelde ik het weer, en één dag voor ik op schoolreis ging vertelde ik het weer en dan kreeg ik van haar een fooitje. Meestal een daalder (éénguldenvijftig) en soms een rijksdaalder (tweeguldenvijftig). Ik vertelde dat niet thuis want dan kreeg ik van mijn moeder een lager bedrag 'omdat ik al een knaak had'.
Ik liep er altijd op dat ik van oma wat extra's kreeg voor de schoolreis. Soms gaf ze zelfs nog een gulden meer, maar dan moest ik een lepeltje voor haar meenemen. Ze spaarde zilveren lepeltjes met een stadswapen erop. Ik zie nog al die opgespaarde theelepeltjes in een pulletje staan op het theeservies. Dat theeservies stond op de trapnaaimachine. Een Singer naaimachine en daaronder lag meestal op 'zijn kleedje' de hond Max. Dat was een bijzondere hond omdat hij elke vrijdag helemaal achter uit de polder naar de bushalte boven op de dijk liep. Het leek erop of die hond kon klokkijken want hij wist precies hoe laat Oom Wim met de bus uit de militaire dienst kwam. Zodra hij bij de halte uitstapte jankte Max van blijdschap en steeds tegen Wim opspringend liepen ze dan samen naar huis, achter in de Polder.
Ja als ik aan de Maasdijk kwam reed ik meestal nog even over de laan. De laatste keer, in 2001, was de laan afgesloten. De jarenlange korte verbinding, het binnendoortje tussen de Maasdijk en de Polder, was nu onmogelijk geworden. 'Even bij Knijff over de laan' was hiermee voorgoéd voorbij. Ik zocht nog even naar dierbare herkenningspunten uit mijn, eens zo rijke, jeugd. Een jeugd die mij als vrolijke muziek in de oren klinkt. Maar ik zie niet meer de radijs onder de platte ramen. De peen die opa op rijtjes zaaide. De bloemkool waartussen hij strodotten plantte om het stuiven tegen te gaan. De natuurtomaten die zo stug waren als je er een hap van nam. Ik vond niet meer het paardenpadje in het midden van de laan. Aan het eind van de laan was het baggerslootje, de Barm, dat was toen een vieze baggersloot waarin de beerput (riolering) van de huizen nog gewoon werd geloosd en waarlangs in het voorjaar het fluitenkruid welig bloeide. Pipkruid noemden wij dit fluitenkruid en we sneden er fluitjes van. Als er teveel van het pipkruidsap om je mond was gesmeerd kreeg je schrale lippen en soms zelfs blaren aan je mond.
We rollebolden van de Dijk, maar het was wel oppassen dat je niet door de hondendrollen ging, want die lagen er veel. Vaak waren het witte, van die kalkachtige hondendrollen. Die zag je vroeger veel, maar nu niet meer. Vroeger kregen de honden gewoon een restje prak van wat er was overgebleven van het middageten.

Hondenbrokken en blikken hondenvoer kenden men toen nog niet. Zeker niet zoals de diervoeders nu op schappen in de supermarkt staan opgesteld, dat was in die tijd ondenkbaar. Honden kregen de restjes van het middageten en soms wat kale botten van de slager. Die botten aten ze helemaal op en daarvan scheten ze wit.

Nadat ik getrouwd was kocht ik elke zomer wel enige keren een mandje of een zak Ontario pruimen. Grote geelgroene pruimen. Ze zijn nu niet meer te krijgen, maar dan koop ik de Reine Claude Verte als alternatief. Ze lijken een beetje op de Ontario's. Als ik ze zie liggen bij een groenteboer of een stalletje op de markt dan loopt het water in mijn mond en koop ik meestal een plastic zak met die lekkere pruimen en dan laat ik die zak vol lopen met kraanwater om ze meteen te wassen. Ik pak de zachtste eruit en wrijf de pruim langs mijn overhemd. Even eraan ruiken en dan erin bijten. Ik slobber de sappige massa naar binnen en als de pit is afgesopt laat ik deze uit mijn mond vallen, precies op mijn schoen. Tegelijkertijd trap ik de pit, zo hard mogelijk, op een kwajongensachtige manier, een eind voor mij uit, net zoals vroeger. Dan dwalen mijn gedachten naar de kassen van Pa (opa Adam van der Knijff), waarin die geel groene Ontario pruimen groeiden. Hoeveel ik daar al van heb opgegeten….?
Als ze rijp waren kregen we vaak een handvol van opa, maar we stalen ze ook stiekem. Ons hele gezicht was dan kleverig van de zoetigheid.
Soms denk ik aan die tijd dat we indiaantje speelden in de Polder en als we erge dorst hadden dronken we het gelige welwater uit de pomp, die in de serre stond. We gingen bramen zoeken waarvan Moe dan bramensap maakte. En als Pa tot laat in de nacht was wezen peuren in de Waterweg dan werd de door hem gevangen paling de volgende dag schoongemaakt. Als kinderen mochten we wel eens zout strooien op de vers gestroopte paling. Zodra het zout op de paling kwam, kronkelde deze nog na en dan was het net of de palingen nog leefden. De petroleumgeur van het vier-pits kookstelletje en de baklucht van de malse paling overheerste op een zalige manier in het huis achter in de polder. De Oranje Polder was onze wereld.
We leerden melken bij Thijs van Balen. Eerst moest je van hem goed kijken hoe het ging, daarna liet hij je de koeienstaart vasthouden tot je het zat werd en dan mocht je van Thijs even aan de spenen trekken. Daarna moest ik leren om op het melkblok te zitten en tegelijk met mijn klompen goed de emmer vasthouden en ook moest ik mijn evenwicht goed bewaren. Dat was een kunst apart zo op dat éénpootsstoeltje. De eerste keren was dat spannend en nog spannender als je op den duur mocht melken.

Maar al snel vond je daar niks meer aan en dan gingen we weer wat anders verzinnen. In de voorboes spelen bij de pasgeboren kalveren, dan liet je een kuissie (nuchter kalf) aan je hand zuigen, dat voelde zo lekker aan je hand als die stugge schuurpapierachtige tong met zuigende bewegingen je hand naar binnen trok.
In de paardenstal ging je haver in de ruif gooien, dat was heftig. Bij die grote knollen was het oppassen en moest je voorzichtig zijn want je had ontzag voor die ijzeren hoeven. Meestal speelden we rond de boerderij bij de mestvaalt en dan gooiden we stenen op de harde opgedroogde korst die op de beerput lag. Piet van der Knijff zei dat de korst zo hard en stevig was dat je er gemakkelijk overheen kon lopen. Wim Sonneveld heeft het eens geprobeerd maar hij zakte tot zijn middel toe in de gier. Hij moest meteen worden afgesopt in de grote wasteil. In die jaren had nog niemand een douche.
We deden veel kattenkwaad. Vraten de harten uit de bloemkolen van Oom Rein van der Knijff. We klommen in de vlierboom die naast het huis stond. Ik ruik nog de zoete geur van de grote witte schermbloemen waarop altijd veel bijen en vlinders, maar vooral vliegen zaten. Dan zaagden we dikke takken uit de boom en holden de pit eruit. Van deze uitgeholde takken maakten we proppenschieters. Met elzenproppen schoten we naar elkaar en dat kwam behoorlijk aan.
Er waren steeds perioden van spelen en van kattenkwaad. In mijn jeugd was er een periode van proppenschieters maken, indiaantje spelen, knikkeren, tollen, touwtje springen, voetballen, penalty schieten, hinkelen, wegkruipertje en eigenlijk te veel om op te noemen. Als het in de zomer behoorlijk waaide gingen we meestal vliegeren. Dan maakten we vliegers van bamboestokken en crêpepapier. Aan de vlieger moest een staart zitten anders ging hij duikelen. Die staart maakten we van dotten gras. Dagen achterelkaar waren we aan het vliegeren. Maar ineens was dat over en gingen we voetballen of alleen maar penalty schieten op de wei van de ‘Puntenpaal’, dat was de bijnaam van een tuinder in de polder.
We bouwden hutten en speelden rovertje of indiaantje. We maakten schilden van glaskistenplankjes, speren met vlijmscherpe punten en ook pijl en bogen. Met een speer werd Cor Vreugdenhil belaagd door een andere ‘indiaan’. De speer ging dwars door het schild van Cor en spietste in de wang van zijn gezicht. Cor huilde en bloedde als een rund. Het litteken in Cor zijn gezicht is altijd gebleven. Het was een rare snee en vanaf die tijd was Cor zijn bijnaam Cor Kut.

We zochten wormen om paling te vissen in de Vliet. Dat was spannender dan gewoon met brooddeeg vissen, alhoewel er rietvoorntjes genoeg zaten in de vliet. Een enkele keer namen we hele gekookte aardappelen mee en die legden we op een totebel, een kruisnet. De totebel lieten we aan een lang stuk tomatentouw vanaf de brug op de bodem van de vliet zakken. Na enkele minuten stilletjes wachten visten we de totebel met een ruk uit het water omhoog. Als we geluk hadden zaten er soms wel zeven of acht voorntjes in het net. Er waren katten genoeg uit de straat die tijdens het hengelen al bij ons stonden te wachten tot ze een visje kregen. Ze wisten het al, als we het kruisnet omhoog trokken waren de katten eerder bij onze vangst dan wij.
Maar ineens was je het vissen zat en dan weer zochten we dagen achterelkaar salamanders, kikkervisjes of watertorretjes. Of aan de zoom van de korenvelden stonden de houtwallen met Elzenbomen waaronder de wildgroei van onkruid welig tierde. In dit oerwoud van wel een meter hoge Mellen en Brandnetels zochten we naar de grote groene sabelsprinkhanen die in zwoele late zomeravonden zo geheimzinnig sjirpten. We vingen ze en stopten ze in een oude wekfles. Op het schoolplein waren we meestal aan het putje knikkeren. In flessen afwasmiddel van Lodaline zaten glazen knikkers en beukjes. Lodders zaten er niet in want die konden vanwege hun formaat niet door de hals van de fles. Mijn moeder waste de vaten meestal nog af met een sopje van soda. Af en toe kocht ze een fles Lodaline voor de vaatwas en dan kon je amper wachten tot de fles afwasmiddel leeg was, zeker als je met knikkeren bijna blut was geraakt. Op een dag had ik een pracht knikker en die werd ‘geraakt’ door een van de grote jongens uit de hoogste klas. Waar of niet waar, ik vond dat de jongen vals speelde en gaf hem zijn knikkers terug. Ik weigerde mijn mooie grote fleurig getinte glazen knikker af te staan.
De jongen had een jasje aan met op de omslag van zijn jas een verzameling speldjes van Leyland Holland, KLM, DAF. Als kinderen schreven we in die tijd de grote fabrieken aan en vroegen om een speldje van dat bedrijf. We ruilden onderling en het was een rage om zoveel mogelijk speldjes te bezitten, die we dan op een groot stuk schuimrubber uitstalden. Sommige jongens hadden wel honderd speldjes en we etaleerden soms wel vijftien van de mooiste speldjes op de revers van onze jas. Met één van die speldjes probeerde deze jongen mijn dichtgeknepen vuist open de steken. Het bloed kwam van alle kanten uit de muis van mijn hand. Hij lag boven op mij en stompte steeds tegen mijn gezicht en dan weer werd mijn duim bijna door hem gebroken. Ik huilde en zei dat hij de knikker ‘nooit’ kreeg. In mijn worsteling gaf ik hem

plotseling een trap tegen zijn hoofd met mijn klomp. En even zo plotseling liet hij mij ook los. Hij draaide wat met zijn ogen en stond meteen op en zonder wat te zeggen was de grote lummel verdwenen.
Het hele voorval was ik al weer vergeten toen de jongen enkele jaren later ook bij Wim Holsteijn kwam. Hij was inmiddels ook een kerel geworden en hij vroeg aan mij: “Rienus weet je nog dat je mij met je klomp bijna katjefrik schopte…..?”
Wim Holsteijn was een tuinder aan de Maasdijk waarbij ik perkplanten mocht verspenen voor de handel. Wim was een erg aardige en gezellige kerel, bij hem kwamen vaak jonge jongens om wat bij te verdienen of gewoon voor de gezelligheid. Als Wim zich voorstelde zei hij: “Ik ben Wim Holsteijn en als je het netjes zou willen zeggen noem je mij maar Billsteijn. Er zijn ook sommige ordinaire mensen die noemen mij Wim Reetsteijn.”
Ja humor had Wim wel. Maar toen hij het verhaal van die knikkers aanhoorde zei Wim tegen die jongen: “Ja jô, Rienus laâ se’n eige niet so gauw te graze neme…., dan motje van hoge huize komme……”

Toen ik acht jaar was brak er een kinderverlamming epidemie uit in Nederland. Ik weet het nog goed dat er toen veel kinderen door kinderverlamming zijn besmet en voor de rest van hun leven gehandicapt zijn gebleven. Het Ministerie van Volksgezondheid gelaste een landelijke inentingscampagne voor kinderen van een bepaalde leeftijd. Hiervoor moest een bijdrage van de ouders worden betaald van een gulden. Mijn moeder gaf mij een gulden mee en met de hele klas liepen we in optocht naar het groene kruisgebouw. Wijkzuster mevrouw de Kogel coördineerde de massale inenting. Hoe het precies is gegaan weet ik niet meer, maar ik ben niet ingeënt. Waarschijnlijk was ik bang voor de prik in mijn arm. Ik weet wel dat ik de gulden heb versnoept.
Jaren later, nadat ik getrouwd was, medio 1970 was er weer een acute virus van kinderverlamming. Hoofdzakelijk op de Veluwe en in Staphorst waar mensen uit principe zich niet lieten inenten voltrok zich deze epidemie. Bij mijn toenmalige huisarts dokter Brondijk ben ik toen nog met enige ongerustheid op consult geweest. Ik vertelde hem bezorgd te zijn omdat ik nooit ingeënt was. Hij vroeg mij waarom dat dit niet is gebeurd. Toen ik de reden vertelde liet hij mij enkele momenten in het ongewisse met het verhaal dat de consequentie daarvan maar moest worden ingezien en mijn stoute jeugdige snoepgedrag nu voor problemen zou kunnen zorgen.

Maar even later voegde hij er lachend aan toe dat de infectieziekte alleen bij jonge kinderen optreedt en dat ik op mijn leeftijd van vijfentwintig jaar niet meer bezorgd hoefde te zijn.

De dorpsomroeper van de Dijk was Bas Bos. Hij liep soms door het dorp met twee deksels en die sloeg hij tegen elkaar. Dat galmde zo dat de mensen uit hun huizen kwamen en daarna riep Bas 'Hedenavond om zeven uur zal op het Oranjeplein….. '
Zo verkondigde Bas zijn boodschap als er iets belangrijks was in het dorp. Bas was een dorpsfiguur en iedereen kende hem omdat hij ook langs de huizen ging om schillen en oud brood op te halen voor zijn varkens. We gingen bij hem de ongeschilde en gekookte varkensaardappelen uit de kookpot halen en aten de nog warme aardappelen op. Als kind vond je dat heerlijk, maar thuis liet je het prakkie weer staan of trok je neus op voor het kostelijke eten wat moeder had klaargemaakt.
Bas had veel humor en hij rijmde en dichtte heel wat af. Met zijn grote hangsnor kon je hem niet altijd goed verstaan en als je nog eens vroeg "Wat?" Dan zei Bas: "Ja een eendenkont met een handvat."
Hij wist vaak zelf niet wat hij zei, als het maar rijmde.
Vroeger waren er vaak zwervers langs de Dijk waarvan bekend was dat ze spiritus dronken. Deze schooiers hadden geen geld voor goeie jajem en hun verlangen naar sterke drank en hun alcoholverslaving werd bevredigd met deze gedenatureerde alcohol waarvan je blind werd. Spirituszuipers noemden we deze mensen en Bas leek daar wat op in zijn schamele kleding. Een periode dachten we nog dat Bas spiritusdrinker was, maar dat was niet zo.
In zijn schuurtje stonden nog een partij amateur sigaretten en sigaren die waren over gebleven vanuit de oorlog. In de oorlogstijd werd door de tuinders in de Westlandse kassen stiekem tabak geteeld.
De amateur-tabak werd na de oorlog niet meer gerookt, maar Bas had nog een overgebleven voorraadje liggen. We stalen de sigaren en sigaretten uit zijn schuurtje en rookte het spul op. Koos Boogert zag het en zei: "Hebbie je broekspijpen dicht gebonden jongens….?" Zo rotzooiden we wat af in die Polder en als ik 's avonds vanuit de Polder naar huis ging kreeg ik van Moe (oma) een kap tarwebrood met dik boter en bruine suiker erop om onderweg op te eten. "En loop maar hard en d'rekt naar je

moeder gaan hoor…..” Riep ze mij dan nog na, voordat ze de schuifdeur van de serre dichtschoof.

De watersnoodramp in 1953 heb ik van de radio meegemaakt. We luisterden ernaar en ik weet nog dat mijn ouders alle berichten volgden. De zware noodwesterstorm liet de dijken van Zeeland en Zuid-Holland doorbreken en 141.000 hectare land liep onder water.
Er verdronken achttienhonderdvijfendertig (1835) mensen en meer dan tienduizend runderen en varkens. Ook bij ons in de Waterweg is het behoorlijk kritiek geweest. Gezinnen werden geëvacueerd. Er kwam een groot gezin met acht of negen kinderen, de familie Huizer uit Oude Tonge, bij ons in de polder wonen. Adrie Huizer bracht leven in de Oranje Polder. Adrie sprak Zeeuws en dat was voor ons nieuw, die tongval van dat Zeeuwse taaltje maakte hem interessant bij de polderjeugd. Hij kon ook jodelen. Dat deden wij voor die tijd nooit, maar zijn ‘Jodelehietie’ galmde door de polder. Automatisch namen we dat over. Het grote gezin Huizer woonde bij tante Janna, de zus van mijn vader, en oom Bram in de koeienstal. Die koeienstal was speciaal voor de evacués verbouwd.

De Verkadestraat Maasdijk. Hier bracht ik mijn jeugd door.

De Verkadestraat aan de Maasdijk, waar ik tot mijn zestiende jaar ben opgegroeid was een erg gezellige straat met veel jeugd. Links over de brug de groentewinkel van Cees Looye en rechts van de brug het huis van Jelletje Hoogendam. Jelletje had drie bomen voor het huis. Die bloeiden prachtig in het voorjaar. Ik ging naar haar toe en vroeg een bos voor mijn moeder. Als ze een goede zin had nam ze haar aardappelschilmes en sneed een bos van die mooie rosse takken van de Japanse Kers af. Ze wikkelde er een krant omheen en zo liep ik triomfantelijk naar mijn moeder. Ze stonden maar een dag, dan ruiden de bloemen al weer af. Elke dag gingen we over de brug. Soms liepen we in ons spel achter de leuning langs. Dan hield je jezelf goed vast zodat je niet in de Vliet viel. Broer Adam is er een keer ingevallen en één van de bewoners, ouwe Gijs Noordermeer, heeft Adam er met de tuinhark uitgehaald.
In de winter hielden we voorzichtig onze tong tegen de koude ijzeren leuning. Dan vroor je tong een beetje vast. Dat was spannend, want er werd verteld dat, als je tong te lang tegen de leuning aanhield, deze er zo aan vastvroor dat hij eraf gesneden moest worden.
Halverwege de straat was de Sparwinkel van Anton en Engeltje de Zeeuw. Hier deden we onze gezinsboodschappen. Losse stroop, losse koffiebonen, losse suiker, zout of kaakjes bij de thee, ja eigenlijk alle kruidenierswaren werden nog afgewogen. Niks was voorverpakt zoals we dat nu zien in de winkels. Zelfs een ons tumtum of toffees werden netjes afgewogen en in een puntzakje verpakt. Broer Adam moest van mijn moeder closetpapier halen en kwam de winkel binnen. ‘Vrouw de Zeeuw, mag ik vlug een rol closetpapier…. m’n moeder zit erop te wachten….’
De klanten schoten in de lach vertelde Engeltje later.
Even verder in de straat was de schoenwinkel van onze buurman Meeuwis Bakker. Als de verse leervoorraad in zijn schoenenwinkel werd aangevuld, rook ons hele huis ernaar. Onze andere buurman was familie Arent van der Hoek en die hadden een auto, de enige in de straat. Het was voor hem elke dag een hele onderneming om het karretje aangeslingerd te krijgen. En als de motor dan startte gaf hij af en toe van die harde knallen. Arent werkte bij een bedrijf dat accifit heette. Vanwege het starten van die auto en de naam van het bedrijf die ook op de auto stond, noemde we het hele gezin ‘accifit boem boem’.
Arent had een complete huisapotheek waarvan in de straat wel min of meer gebruik werd gemaakt. Toen ik een keer bloedvergiftiging in mijn arm had heeft Arent zijn witte

doktersjas aangetrokken en gezorgd dat de rode streep op mijn arm weer langzaam verdween.
Er was veel gezellig vertier met zoveel jeugd in de straat. We voetbalden bijna dagelijks na schooltijd. De telefoonpaal bij Job de Zeeuw diende als doelpaal en voor de andere doelpaal legde je een jas op de grond.
Met sleutels en een spijker aan een touwtje en het kruit van luciferkoppen knalden we tegen de muur. De ontploffingen galmden door de smalle straat.
Willem Vermeer jaagden de kwajongens weg. "Hup met die pestherrie," stond hij dan te schelden. Dat gaf extra sensatie omdat we dat soms niet deden, en dan heerste er onder ons als jongens een balorige spanning. Op een keer kwam hij op zijn sokken in de straat aanrennen en heeft hij Dick Hoek bont en blauw geslagen. Wij riepen: "Dat moet je mijn doen" en "halve gare". Maar hij bleef maar slaan, en Dick die het moest ontgelden, bleef stil liggen. We dachten dat hij dood geslagen was zo roerloos lag hij daar nadat zijn beul allang weer barrevoets was weggelopen. Toen Dick weer overeind krabbelde zei hij een beetje schuchter lachend: "Het deed lekker toch geen zeer." En meteen was Dick de held, maar hij zocht zijn sleutel en spijker op die in de commotie was weggevallen en stopte die in zijn zak, de lol was eraf en het knallen was dadelijk afgelopen.

We hadden één slager aan de Maasdijk dat was slager Rombout. De man kon prachtige verhalen vertellen over wat hij allemaal had meegemaakt. Of het waar was? De man was nog nooit verder geweest dan de slagerij en dat wist iedereen op het dorp. Dus aan zijn verhalen werd niet getwijfeld; hij loog. Maar het was altijd gezellig in zijn winkel waar alle dagelijkse Dijkse Dingen werden uitgewisseld en het was vooral gezellig ook omdat niet alleen vrouwen maar ook mannen 'wat van de slager' haalden.
Op een dag had Rombout een hond aangehaald, een Sint-bernard met de schofthoogte tot de mik van een gemiddelde man.
'Hij is gek en wat mot ie met dat onwijze grote beest', en meer van dat soort uitlatingen deden de klanten minachtend over de Sint-bernardhond.
Op een dag toen ik naar school ging riep Rombout mij en vroeg of ik even met de hond wilde gaan wandelen. Ik moest er niks van hebben, maar Rombout gaf mij de riem meteen al in de hand en zei waarlangs ik met de hond moest lopen: "…. en as tie gescheten hebt dan kommie t'rug en doe je 'm weer in zijn hok, dan krê'g ie een stukkie worst."

Elke dag wandelde ik ‘s morgens en ‘s avonds met de Sint-bernard. Het beest was zo blij als hij me zag, dan sloeg hij met zijn mooie pluimstaart en als hij zich uitschudde ging zijn hele vacht heen en weer. Een prachthond, een lobbes.
Bij Rombout werd ik kind aan huis. Ik kreeg de sleutel van de slagerij en de eerste keer wees Rombout mij in de koelkast van de slagerij de worst aan: “Dat is de worst voor de hond en dat is de worst voor jou.” Ik mocht net zo veel worst eten als ik maar lustte. Nou, dat heb ik geweten, de eerste dag vrat ik mij ongans aan de worst en daarna had ik er mijn buik aan vol. De slager lachte erom, want hij wist wel hoe zoiets gaat.
Elke week kreeg ik van Rombout een hele ring gerookte kookworst mee naar huis. Toen ik op een dag geen worst bij me had vroeg mijn moeder: “Heb je geen worst gekregen van die slager? Haal ‘em dan maar op want anders hebben we niks op brood.”
De slager was nog met zijn knecht, Frans, bezig om de winkel schoon te maken. “Zo ben je daar al weer?” Zei Rombout.
“Ja,… m’n moeder zei, je hebt geen worst bij je…….”
“O, zei je moeder dat.” De slager pakte een lange stok waaraan zo’n -S-vormige haak zat. Hiermee pikte hij een nog handwarme verse ring worst van een rek in de slagerij.
“Hier heb jij een worst voor je moeder.” Hij liet de stok vlak voor mijn gezicht naar beneden komen zodat ik hem van de stok kon afnemen.
Anders pakte die slager de worst altijd mooi in een vetvrij papiertje. Maar nu, met de worst open en bloot liet die slager mij naar huis gaan.
We hebben er later vaker om gelachen thuis, om die niet zo royale tijd van mijn ouders. Ons grote gezin waarbij we genoeg te eten hadden maar waar niks extra’s kon worden gedaan. Dubbele boodschappen in huis halen was overdaad, en overdaad schaadt. Als kind voelde ik de ietwat minachtende manier waarop die slager mij de worst aangaf heel goed.
Ze hadden het zelf erg ruim met hun slagerij. Rombout had geen kinderen zodat ik regelmatig een keer mocht mee-eten. Dan aten we biefstuk op brood of lekkere pekelvlees en vaak ook rosbief. Het was extra luxe wat bij ons thuis niet zo voorkwam. Van de slager mocht ik alle restjes vleesmachineafsnijdsel in pakjes doen en aan klanten uitventen die een hond hadden. “Reken maar een kwartje voor een pakje van dat lekkere afsnijsel,” zei de slager. “Kijk maar wie z’n hond verwent, die koopt wel een pakje. Het geld mag je houden.”

Ik wist al gauw bij welke klanten ik de pakjes vleeswaren voor de hond kon slijten. Al die klanten met een jufferhondje zoals mevrouw van Staalduinen met haar glanzende zwarte poedeltje waren mijn vaste klanten.

Voor ik naar school ging had ik meestal drie adresjes van oudere vrouwen waarvoor ik een boodschap deed.
“Vrouw Groen (Groenheide) moet ik nog een boodschap doen….?” Riep ik dan in de gang. En met haar halfschorre stem riep ze dan meestal van ja. Daarna mevrouw Noordermeer of mevrouw Hoogendam. Er was altijd wel iets te halen aan boodschappen. Even naar de slager, de groenteboer of naar de bakker. En als je dan terug kwam met de boodschappen en het overgebleven kleingeld naast het optelbriefje op tafel uitlegde, dan kreeg ik meestal een stuiver. Zo liep ik elke week wel wat extra’s op. Ik wist al heel vroeg hoe ik aan wat geld moest komen of iets extra’s kon bemachtigen.
Van die paar stuivers kocht ik snoeperij. Bazooka kauwgum, Tumtum of Engelse drop. Van Engelse drop heb ik een keer overgegeven, zoveel had ik ervan op. “Wat heb ie nou weer te snoepen….? Je bek staat scheef van het snoepen….”, werd er dan misprijzend gezegd. Toen onze kinderen diezelfde leeftijd hadden was er veel meer te snoepen als in onze tijd maar ik gebruikte dezelfde afkeurende woorden over het snoepen als vroeger tegen mij werd gezegd.
Mijn schooltijd verliep gemiddeld volgens de normale regel. Bij het ingaan van de lessen riep Meester Noordam mij op een dag terug. Het was verboden om met klompen aan door de gang te lopen. Ook al had het geregend en de gang was nat van de voetstappen van andere kinderen hun schoenen of laarzen, dan nog moesten de klompen uit. “Je loopt maar zo dicht mogelijk langs de kant van de lokalen, daar is het nog wel enigszins droog.” Gelaste de hoofdmeester.
Ik vertikte het om mijn klompen uit te doen.
“Joch van Huis, kom onmiddellijk terug.“ Snerkte de hoofdmeester met zo’n akelige stem. Wat ik ook tegensputterde, over de natte gang liet hij mij lopen op mijn sokken.
“Langs de kant is het wel droog en als je nog langer commentaar levert zal je vijfentwintig keer de gang op en neer lopen.”
Ik nam gedwee mijn klompen in de hand en liep door het halfnatte aan de zijkant van de gang. Ter halve hoogte van de gang deed ik mijn klompen aan en ben de achterdeur uitgelopen. Eerst richting naar huis, maar dadelijk bedacht ik thuis niet te hoeven

aankomen. Mijn Moeder zou me bij mijn lurven pakken als ik de brutaliteit zou vertellen. Enkele straten van de school kwam Oom Piet aanlopen die ook naar school ging. “Waar ga je naar toe Rienus?” Ik vertelde het verhaal van Meester Noordam met zijn klompen en de natte gang. Piet is drie jaar ouder als ik en onwillekeurig keek je daar tegenop. “Laat die witte Frans verrekke, ga maar met mij mee.”
Ik weet niet meer wat ik die dag heb gedaan, maar in ieder geval niet op school geweest. Ik denk aan vele van deze baldadige voorvallen terug. De periode dat we meester Strikwerda zo plaagden. De man kon er niet tegen, en af en toe ging hij helemaal over de zeik. Jaap Groenheide heeft hij een keer zo geslagen dat zijn moeder op school kwam. “Hoe ken je dat kind zo slaan,” zei Jaap zijn moeder tegen meester Strikwerda en ze voegde er aan toe, “dat arme schaap.”
We hebben Jaap daarna altijd schaap genoemd.
Ja we waren hard onder elkaar, vooral tegen de zogenaamde “oorlogskinderen”. Hun moeder had een kind opgelopen van een Duitse soldaat en dan noemde we die jongen of meisje Mof of nog erger Rotmof. Zo was er ook een Pool en een Rus. Vast en zeker hadden die kinderen er verdriet van dat ze zo werden uitgescholden. Eén jongen durfde we niet uit te schelden dat was Hein. Hein kon vreselijk hard lopen en als hij je te pakken had dan kreeg je van jetje en dan sloeg hij je genadeloos op je sodemieter. Meester Noordam woonde als hoofdmeester naast de Oranje school. De man had gezag op zijn manier. Alleen voor de grote jongens zoals Gerrit Dijkstra en Henk Drankier had hij enige vrees, dat kon je zo zien. Meester Noordam zijn voorletters waren F.N. (Frans Nicolaas), we noemden hem FN en soms ook wel Witte Frans. Op een dag hadden de jongens besloten om FN te pesten. Een lang eind koeien koptouw had één van de jongens van de boerderij meegenomen. Ze bonden de schooldeuren dicht met dat dikke touw. De schooldeuren die het Hoofd der school twee keer per dag op een driftige manier openzwaaide, de openstaande entree waar een opgewonden meute langs jakkerde. Als FN de deuren opengooide ging hij meteen heftig met de koperen schoolbel staan bellen. Stevig vastgebonden deuren zou hij niet open krijgen en dan ging de school minstens een kwartier later in. Dat werd sensatie hadden we afgesproken met z’n allen. Het was spannend. De deur ging niet open. Het touw zat wel vijftig keer om de dubbele stangen van de schooldeuren geknoopt. Even later sloeg FN een ruitje van de schooldeur in en begon hij met zijn zakmesje de dikke gevlochten touwen door te snijden.

We waren erg brutaal, want wat FN had losgesneden knoopten we weer aan elkaar zodat hij opnieuw kon beginnen met lossnijden. Plotseling stak de hoofdmeester met zijn mes in de hand van Sjaak van der Ende, Sjaak Neut, zoals we hem altijd noemde. Het begon meteen behoorlijk te bloeden. Sjaak schreeuwde: “Vuile rotvent, nou ga ik naar de pliesie.” Even later kwam politie Fontijn op school, dat was een hele consternatie.
Op een dag kregen we een nieuwe meester erbij. Hij gaf zijn eerste proefles in een soldatenuniform. Meester Smits was sergeant en dat soldatenpakje maakte indruk en daarom hadden we veel ontzag voor meester Smits. Hij heeft mij nog eens een klap midden in mijn gezicht gegeven, het bloed spoot uit mijn neus. Met mijn hand smeerde ik het bloed over de schoolbank uit. Steeds snoot ik het bloed in mijn hand en smeerde het verder uit op de schoolbank. Alphons Marcus ging helemaal opzij zitten met zijn leesboek in de hand. Alphons was mijn schoolmakker, hij zat naast mij de hele schoolperiode. Later op de tuinbouwschool zei ik: “Kom je nou al weer naast me zitten?” Hij kon altijd zo ingehouden lachen om dingen die gedurfd waren. Ook toen zat hij zo onderdrukt te ginnegappen, vooral toen ik ook het gedeelte van zijn schoolbank vol bloed smeerde.
Wat zal meester Smits zich ongelofelijk hebben geërgerd toen ik zo bezig was. Nu besef ik mijn lamstralig gedrag. Hij zal toen wel met een ingehouden gevoel gedacht hebben:”Geen aandacht schenken aan dat kreng van een jong.”
Later is hij verhuisd naar Harderwijk, Heinsiuslaan vier, ik weet nu het adres nog. Meester Buyze schreef het adres op het schoolbord zodat we een ansichtkaart konden sturen naar meester Smits.
Meester Buyze leerde mij ‘schoonschrijven’.
‘s Avonds na het brood eten mocht ik bij hem komen. Hij was in de kost bij de conciërge van de school. Daar, op de zolderkamer, kreeg ik bijles in netjes schrijven. Meester Buyze schreef zelf met prachtige krulletters. We hadden hem de bijnaam Janos Kadar gegeven. In 1954 had je de Hongaarse opstand en de leider was Janos Kadar, waarom Frans Buyze juist die bijnaam kreeg van de schooljeugd weet ik niet. Toen ik op school kwam leerden we, met potlood, schuin schrijven. Zodra een leerling de zogenaamde schuinschrijfkunst met potlood onder de knie had mocht die met inkt gaan schrijven. Je kreeg dan een zogenaamde schuinschrift pen en in je inktpotje werd dan, uit een grote fles, een beetje inkt gedaan.
Soms blies wel eens één van die jongens in zijn inktpot, dan zat hij eronder.

Dat schuin schrijven was een kunst apart. Toen ik in de derde klas zat werd ineens het schuinschrijven op alle scholen afgeschaft. We kregen toen een kroontjespen en vanaf dat moment diende je in blokletters te schrijven. Dat was voor mij schijnbaar een groot probleem, ik bakte er niets van. Gelukkig heeft meester Buyze mij netjes in blokletters leren schrijven. Ik voelde mij zeer vereerd. Meestal kreeg ik ook een paar van die hete dropjes, wybertjes, van de meester. Mijn leven lang heb ik een keurig handschrift gehad met prachtige krulletters. Ik ben meester Buyze nu nog dankbaar voor zijn bijlessen in schoonschrijven.

Toen ik een jaar of acht was ging ik veel naar Arie Bervoets. Arie werkte bij Piet de Ruiter in de tuin en dat was tegenover de Verkadestraat. Ik beschouwde Arie een beetje als de baas op de tuin van Piet de Ruiter. Hij teelde veel bloemen en vooral Lathyrussen die hij langs touwtjes omhoog liet groeien en dan bloeiden de fleurige bloemetjes in een grote variatie van kleuren aan lange dunne steeltjes. Arie knipte met een schaartje de bloeiende bloemen eraf en bond ze op bosjes. Ik moest de bosjes bloemen van hem verkopen langs de deur.
“Wat moet ik dan zeggen?” Vroeg ik. En Arie zegde mij voor: ”Goedemiddag mevrouw, wilt u een bosje verse bloemen, zo van de kwekerij, van mij kopen.” “Niet meteen de prijs zeggen,” zei Arie. “Als ze de prijs vragen zeg je vijftien cent een bosje en twee bossen voor een kwartje.”
Ik durfde maar amper, daarom ging ik eerst naar een straat waar niemand mij kende. Al heel snel was ik door al mijn bloemen heen en haalde ik bij Arie een nieuwe voorraad om te verkopen. “Nou al verkocht,’ zei Arie. En hij telde snel alle dubbeltjes, kwartjes, stuivers en centen die ik hem had gegeven. “Asjeblieft een loop maar hard. As je ze heb verkocht za’k ie betale.…” Zei Arie gretig. Zo heb ik dagen achterelkaar bloemen lopen verkopen langs de deur. Ik raakte er bedreven in, maar mijn moeder zei “laat tie ‘t zelf maar doen, dat gebedel langs de deur”, ze moest er niks van hebben. En misschien gunde ze het Arie ook wel niet. Maar nu besef ik hoe goed het voor mij is geweest. Die eerste lessen in verkopen die ik van Arie Bervoets kreeg. Maar ook de slager met zijn afsnijsel leerde mij de eerste beginselen in ruil- en koopverkeer. Waardevol als je op zo jonge leeftijd wordt geactiveerd in verkopen. Later durfde ik met het grootste gemak mijn handeltjes deur aan deur uit te venten. Zoals de in een klein tuintje bij Opa Huis zelf gekweekte sierkalebassen, maar ook bij Piet Leerdam, bijgenaamd Piet Thijs, durfde ik, zonder schroom, honderden Begonia’s en Primula’s te

kopen voor een kwartje per stuk. Ik verkocht ze weer twee voor één gulden. Er waren dagen dat ik meer als honderd planten per dag verkocht. In die tijd verdiende een vaste tuinarbeider tussen de vijftig en vijfenvijftig gulden per week. Ik had geleerd dat ik ‘snel’ wat extra geld kon verdienen, niet door werken, maar met een handeltje.

Schoolfoto van de Oranjeschool v.l.n.r. Broer Adam, broer Jan en ik.
(december 1956)

De Waterweg noemden we de Maas. “Effe naar de Maas.”
We vonden veel vertier aan de Waterweg. Als we erheen fietsten propten we onze zakken vol met de gele Tonneboer pruimen die langs de Bonnedijk groeiden. Onderweg hadden we dan wat lekkers te eten, maar het was altijd wel oppassen voor de wespen die in horden op de sappig zoete pruimen afkwamen. Aan de Maas stookten we enorme vuren van het aangespoelde wrakhout dat doordrenkt was van olie en teer en prima wou branden met van die grote rookwolken. Er spoelden met hoog water ook veel flessen, vooral beugelflessen aan. We gooiden die flessen gevuld met water op ons vuur zodat ze na enige tijd met een klap uit elkaar ploften. ’s Zomers zwommen we in de Waterweg. Dat was tamelijk gevaarlijk vooral bij aflopend water, bij eb, of zoals wij zeiden ‘bij aflopend tij’, was de stroomsnelheid erg groot. Maar dat wisten we en dan zwommen we niet in de Waterweg maar bleven we bij de Blauwe brug van het kanaal zwemmen, dat was veel minder gevaarlijk. Dan hoefde je ook de spoorrails niet over te steken. We luisterden vaak, met één oor op de rails, of er een trein in aantocht was. Soms, als de trein aankwam legden we een cent op de spoorstaaf. Was de trein voorbij dan zochten we de cent weer op, zo plat als een scheermesje. Onze actieradius lag van de Dijk naar de Maaskant en van de Schinkeldijk tot aan de Buitensluis en het Hoekertje. Dat was ons speelterrein, ons sociaal contactterrein en ons vakantieoord. Ook in de schoolvakantie brachten we met gemak zes weken door in die polder.
Wie ging er in onze tijd met vakantie? Toch niemand in ons dorp. Dat was veel te duur en wie had er geld, zo na de oorlog, om op vakantie te gaan. Laat staan dat je er de tijd voor kon nemen. Met mijn vader en moeder ben ik een keer naar het strand van Hoek van Holland geweest. Nog niet eens naar de Hoek, maar naar het strand van Vluchtenburg, vlakbij de Hoek. Ik zat bij vader achter op de fiets en mijn broertje Adam zat in een zitje bij moe achterop. Ik herinner mij nog dat ik op de terugweg, het moet ergens tussen de Heenweg en de Oranjesluis zijn geweest, tot vervelens toe zat je jengelen om nog een ijsje. Mijn vader had mij onder het fietsen door een klap voor mijn kop gegeven. Ik was daardoor van de bagagedrager gerold. Een echtpaar die een eind achter mijn vader en moeder reden hadden het voorval zien gebeuren. Die vrouw bleef bij mij staan terwijl ik zat te dreinen en de man was hard naar mijn vader toe gefietst en vroeg of hij ‘niet in de gaten had dat ie een kind verloren was….?’
‘s Zondags mocht ik vanwege de toch wel lichtelijk Calvinistische opvoedingsethos die in mijn dorp gold en die mijn ouders ook in ons gezin toepaste, niet zwemmen. Maar dat deed je toch, aan je blote kont.

’s Avonds bij het naar bed gaan vroeg mijn Moeder: “Ben je wezen zwemmen…?” Ik zei van nee. Maar mijn Moeder zei: “’t Is wel, want je hebt je onderbroek verkeerd an….,” Ze gniffelde en speelde ondeugend mee in het geheimpje.

Bij het koelhuis Poortershaven lagen bergen zogenaamde ‘stek’ sinaasappelen die waren uitgesorteerd en werden als afgekeurd weggegooid. We zochten de beste eruit en namen zakken vol mee naar huis. Het was een traktatie want sinaasappelen kreeg je alleen als je ziek was. En dan waren ze ook nog niet zo lekker, deze smaakten zo zoet als honing.
In de Rel, een zijarm van het kanaal, vaarden we met de veilingschuit van Jan Kool. Soms met vijfentwintig jongens op de schuit. Om de beurt moesten een paar jongens bomen met de vaarstok en stond één jongen aan het roer. Als de eigenaar, Jan Kool, op zijn Solex kwam aanrijden dan was de spanning groot. We daagden de man uit tot hij uitzinnig van woede weer weg ging. Daarna zwommen we aan de Blauwe brug met een grote groep jongeren. Het was daar een sociale verzamelplaats voor de jeugd. In de middag lagen we tegen de schuine kant van de dijk en werden er sterke verhalen verteld en de gek gestoken met elkaar of schuine moppen, zeg maar schunnige bakken, verteld waar dan om werd gelachen. Er ontstond een hechte band van kameraadschap en er groeide gezamenlijke ontwikkeling naar de pubertijd. Veel te laat kwam je thuis en dan kreeg je geen eten meer. We hebben nog eens een fles gele vla gestolen uit een krat van melkboer Henk van Lenteren. “Jij de helft en ik de helft, want we krijgen thuis geen eten.” Zei ik tegen broer Adam.

Mijn pubertijd.

Aan de Maasdijk en het Westland 1957-1964

In deze periode begon ik bij mijn vader te werken. Daarvóór hielp ik als kind wel veel met tomaten plukken, meloenen snijden of sorteren, schorseneren wieden en allerlei andere lichte karweitjes, maar nu nam het wat vastere vorm aan. Ik was twaalf jaar geworden en moest voortaan elke dag vanuit school naar huis komen om te helpen. Mijn vader had toen spruiten in de Petten. Dat was het poldergebied tussen twee secundaire dijken, 'de slaper en de dromer'. Daarna had je nog een dijk, een primaire dijk , 'de waker' die bij vloed de Waterweg binnen haar oevers hield. Op school leerden we dat in Nederland 'Waterland' de waterbeheersing drie maal beveiligd werd, namelijk door drie dijken, de 'waker', de 'slaper' en de 'dromer'. Mijn vader had spruiten tussen de waker en de slaper. In de spruitenpoottijd hielp ik spruitenplant trekken. Daarna moest je de wortels van de spruitenplanten dopen in Aldrin, een zwaar vergif, dat de koolvlieg of de larve hiervan doodde zodat de plantenwortels niet werden opgegeten. Op een avond waren we aan het spruitenplant trekken toen door de Polder de Maasdijkse muziekvereniging voorbij kwam marcheren. Ouwe Brammetje Noordam en zijn vrouw waren zoveel jaar getrouwd en de muziekvereniging EMM, 'Eendracht Maakt Macht', gaf een serenade. Ik vroeg aan mijn vader of ik ook aan de muziek mocht.
"Da's goed, as het maar niet voor een blauwe maandag is." Vermaande hij.
Ik gaf mij op bij Leen Haan zoals we Leen Hanemeijer altijd noemden. Leen Hanemeijer was een goede bariton muzikant en gaf ook muziekles. Eerst moest ik noten leren lezen en al snel bepaalde Leen Haan dat ik maar Piston moest gaan blazen. Ook heb ik nog een Trompet geprobeerd, maar Leen Haan vond een Piston beter voor mij. Hij leerde mij hoe stukken in crescendo, in forto en in matig forto moest worden gespeeld. Hij had van nature een gevoel voor de schoonheid van muziek en hij zorgde dat ik al snel op mijn Piston meespeelde binnen het korps van de harmonievereniging. Elke donderdag ging ik naar de repetities van de harmonievereniging in het gebouw Concordia onder aan de Dijk. Hier speelden we de Kaiserwalz, der Schône Blaue Donau, Ouvertures van Beethoven, maar ook de Radetskimars. Met de 'Holy City', heb ik zelfs nog een tweede prijs gewonnen op een solisten concours in Pijnacker. Leen Haan vertelde later aan mijn vader dat hij het jammer vond dat ik met de muziek stopte. "'t Is zonde, die jongen

heeft zo'n fijn muzikaal geluidje." Zei hij met een spijtige stem. Later heb ik nog wel in een fanfarekorps in Hoogezand Sappemeer gespeeld. Ik was een redelijke muzikant, maar Leen heeft mij nooit muzisch kunstzinnig kunnen inspireren.

Mijn lagere schooltijd was niet op twaalfjarige leeftijd, maar pas op dertienjarige leeftijd voorbij om daarna pas door te gaan naar het voortgezet onderwijs. Doordat vroeger de scholen in april begonnen en pas medio 1954 in september, heb ik zeven klassen van de lagere school moeten doorlopen.
Dat laatste jaar ging ik halve dagen naar school, van 's morgens acht uur tot twaalf uur. Dan was ik na de middag vrij en mijn vader besteedde mij uit bij Dries Sonneveld. Vijf middagen per week om kwart over één beginnen en dan werkte ik tot halfzes en in de winter tot vijf uur voor tien gulden per week. Zoon Wim Sonneveld was zestien jaar en werkte ook bij zijn vader in de tuin. Dries was geen gemakkelijke baas. 's Winters moesten we allerlei koude klusjes doen. Precies weet ik het niet meer, maar wel dat we het loof van de schorseneren op een del moesten rijden. Het was winter en het vroor dat het kraakte. Op een middag moest ik alleen werken omdat Wim en zijn broer Jan gingen schaatsenrijden op de tankval. Na een half uur werken over de hard bevroren en gespitte akker heb ik de kruiwagen in een hoek gezet en ook mijn schaatsen thuis opgehaald.
"Moet jij niet aan het werk?" Vroeg Wim op de ijsbaan.
"Wat heb jij er mee nodig." Was mijn onzekere antwoord.
De volgende dag vroeg Dries: "Wat heb je gedaan gisteren?"
"Schaasse." Zei ik
"Wat?" zei Dries
"Weze schaasserije." Zei ik iets duidelijker.
"Dan kom je zaterdagochtend die halve dag inhalen!"
En zo gebeurde dat ook, want of je murmureerde of niet, mijn ouders gaven geen respons op mijn ontevreden geprevel over 'dat die jongens wel mochten schaatsen en ik moest werken'.
Op mijn dertiende jaar kwam ik van de lagere school en ging naar de Tuinbouwschool in de Lier. Mijn vader kwam op een dag thuis en zei dat hij mij had ingeschreven op de tuinbouwschool in de Lier.
"Ik wil helemaal geen tuinder worden…" morde ik ontevreden.
Vroeger werd er niet gevraagd 'naar welke school wil je?'.

Nee, Vader zei: “Je gaat in september naar de Tuinbouwschool in de Lier.”
Veel had je niet in te brengen in die jaren en zeker niet als je de oudste was in een gezin van toen al zes kinderen.
Misschien nam hij de keuze tuinbouwschool ook wel omdat ik in niets opvallend was, alleen was ik erg schriel. Opa Knijff zei vaak magere Tinus tegen mij of witte Tinus omdat ik zo witjes uitkeek. Soms zei hij ook wel Magerenkwaad. Dat vond ik niet zo leuk want ik wilde wel wat dikker zijn. Misschien bedoelde hij wel dat ik met het eten nogal kreenscheterig was.
Thuis noemden ze mij soms ‘blikken dominee’. Wat de reden was van die naam weet ik niet, het voelde wel vernederend. Maar ik was altijd mezelf en ik ben ‘bijna’ altijd mezelf gebleven. Ik denk ook dat-dàt het sterke van een mens kan zijn. Pas als je volkomen jezelf bent kan je wat voor anderen betekenen. Gewoon jezelf te blijven, dan ga je géén rolletje spelen want dat houdt je nooit lang vol. Al gauw verval je dan weer in een volgende rol. Ik heb veel mensen gezien die niet zichzelf bleven. Het was een ramp. Maar ze hebben dat zelf meestal niet in de gaten.
Nee, ik viel niet in de categorie kansrijke jongeren. Mijn ouders waren allebei amper achttien jaar toen ik werd geboren. Het was nog oorlog en midden in de hongerwinter van 1944/1945.
Na een paar jaar gingen we wonen in de Waldeck Pyrmontstraat omdat broer Adam werd geboren. Na weer een paar jaar, toen broer Jan moest komen, gingen we verhuizen naar de Verkadestraat. Dat was niet de glansbuurt van ons dorp. Het werd aan de Maasdijk altijd smalend “de Ouwe straat” genoemd. Maar ik heb er nooit onder geleden, integendeel. Ik was mezelf en ik wist al op jonge leeftijd dat-dàt veel waard is.
Op de tuinbouwschool in de Lier kwam ik bij meester Doornheim, die graag vertelde over Groningen en vooral over Uithuizermeeden omdat hij daar vandaan kwam. Later kregen we meester Zoeterweij uit Ierseke. Die vertelde vaak verhalen van rauwe oesters en rauwe mosselen eten.
Ik gruwde ervan, bah.
Meester Zoeterweij wilde tussen de middag altijd met mij dammen. Ik kon goed dammen en ben nog een keer op één na Westlands jeugdkampioen dammen geworden. Meester Zoeterweij wilde van mij winnen en daarom damden we potje na potje. Op slot had ik er geen zin meer in om op het geruite bord met de platte stenen te turen. De jongens gingen allemaal op stap in de middagpauze en ik zat daar maar te dammen en hij kon toch niet van mij winnen.

Op de Laan van Knijff ging ik vaak helpen in de tuin. De ene keer bij Oom Wim van der Knijff en dan weer bij Pa van der Knijff of oom Rein van der Knijff en Arend van der Knijff. Ze zaten alle vier met hun tuin naast elkaar op dezelfde laan. Vroeger was die enorme tuin van overgrootvader Piet van der Knijff en nu tuinden daar vier gezinnen op. Bij Wim kon ik altijd aankloppen als ik geld nodig was. Dan leende hij dat en ik betaalde hem terug met klusjes doen of gewoon in de tuin mee helpen werken met bloemkool hakken of stronken wroeten. In de tijd dat de piratenzender radio Veronica opkwam leende ik van Wim vijfenzeventig gulden om een transistor radio te kunnen kopen. Ik weet het nog als de dag van gisteren. Het elektrische apparatenwinkeltje van Frans en Joppie Hakvoort verkocht transistor radio's. Alle jongens bij ons op het dorp waren helemaal bezeten van Radio Veronica. Die zond elke dag voor de jeugd geliefde muziek uit vanaf het piratenschip dat voor de Scheveningse kust lag. Koffietijd met Tineke was een populair programma en de programma's van Joost de Draayer waren helemaal top. Ik sleepte de handradio de hele dag achter mij aan in de tuin zodat we maar niks van de muziek hoefden te missen.
"Wim, kan ik vijfenzeventig gulden van je lenen. …. ?"
Wim trok zo zijn portemonneetje en we spraken af dat ik elke avond in de bloemkool zou helpen.
Bij Pa van der Knijff was het anders.
Daar hielp ik ook en als het klaar was vroeg ik: "Pa, wat heb ik verdiend…?" Daarop reageerde hij dan niet meteen, en als ik het nog een keer vroeg dan haalde hij zijn rode zakdoek voor de dag en snoot eerst ietwat luidruchtig zijn neus. Dan pakte hij de portemonnee uit zijn kontzak. Zo'n versleten plat, gedreuteld leren gevalletje. Hij graaide een gulden tevoorschijn en liet mij twee grote Jaffa sinaasappelen halen bij groenteboer Kees Looye. In de tuin pelden we de 'appelsienen' zoals hij ze noemde. Heerlijk en zo zoet als honing, maar vooral dat gezellige gevoel, zo samen op die veilingkist.
Bij Opa Huis hielp ik elke morgen, voor schooltijd, tomaten plukken omdat hij kleurenblind was. Opa Huis had een sierlijke krulsnor en mooie bruine ogen, daarbij zijn humor, dat gaf hem een vriendelijk olijke uitstraling. Ook hij gaf mij geen geld voor het werk dat ik daar deed, maar Opa nam mij elk jaar mee naar de TT in Assen. Hij was bezeten van motorrijden en vooral van de TT met in die tijd de grote rijders Jef Duke op zijn Gelera en Mike Hailwood. Nu ik eraan denk geniet ik nog van de ongelooflijke 'wereldreis' vanuit het Westland met een bus naar Assen. Ik vond het schitterend.

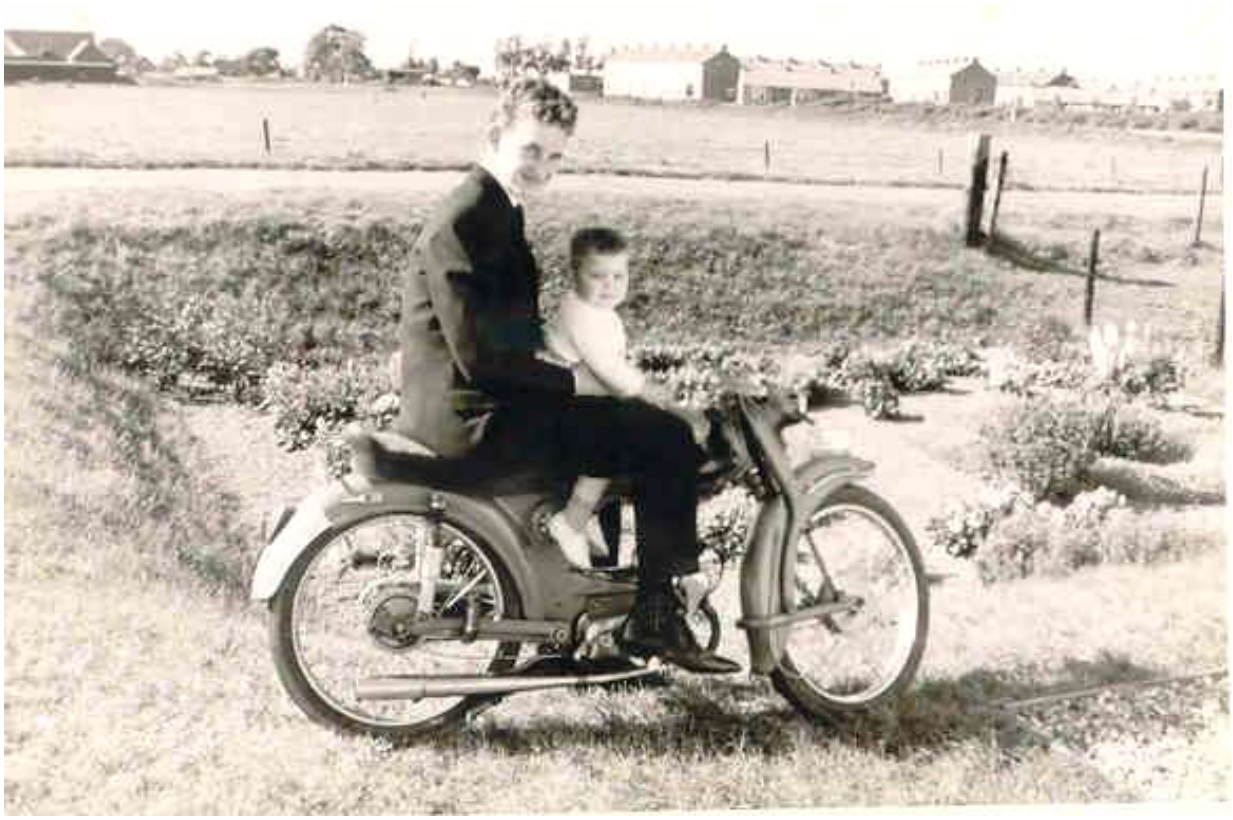

Hier sta ik met broertje Wim op mijn Victoria Avanti bromfiets met luchtgekoelde motor. Puntschoenen 'Italiaanse leest' waren toen in de mode.
(juni 1963)

Mijn Tienertijd viel in de zogenaamde Nozemtijd. Als er iets baldadigs gebeurd was in het dorp dan werd al gauw de schuld gegeven aan die Nozems. De Nozemperiode was een tijdsperiode, net als de periode van de Hippies in de Flower Power tijd, de Provotijd en de Kabouterperiode. Dat speelde zich allemaal af in mijn pubertijd. Later heb ik gezien in het woordenboek dat Nozems onvolgroeide, arrogante, baldadige, straatslijpende lummelachtige lulletje rozenwaters zijn. Maar daar klopt niets van want het was de periode dat de jeugd actief werd in een soort "Ban-de-bom-beweging". De jeugd ging zich verzetten tegen de sterkere dreiging en het gevaar van atoomwapens en ze organiseerden anti-bom demonstraties. Maar daarnaast ook provoceerden de Hippies, de Kabouters, de Nozems en de Provo's tegen de schamele burgerrechten van negers in de wereld en demonstreerden hun afkeer tegen 'regenten', gezag en autoriteit. Democratisering was het toverwoord.
Ik ging met een hele koppel jongens op de fiets naar dansles in hotel Zonnewende te Hoek van Holland. Daar leerden we de kwik-kwik-slow en de tango. Ik hoor die dansleraar nog: 'Eén, twee, tik stap, achterover zij en sluit- één twee heen en weer midden zij en sluit'. We spookten meer baldadigheid uit dan echt leren dansen. We hadden een keer stinkbommetjes meegenomen en op de grond laten vallen. Tijdens het dansen trapten de dansende jongeren die bommetjes kapot. De grammofoon werd ineens, met een ferme kras, stop gezet en de dansleraar riep: "Wie heeft hier zo vergoort gedaan…. ?"
Nou toen was het helemaal feest, dat kan je begrijpen.
Koos en Jaap van der Ende gingen ook op dansles. Hun ouders hadden een kippenmesterij en slachterij. Voor de uitbater van hotel Zonnewende namen ze elke zaterdag een mand geslachte kippen mee. De mand ging onder de snelbinders van de fiets met daaroverheen een schone witte kopjesdoek. Als de kippen waren afgerekend zat er voor ons een rondje extra aan. Koos zei: "Mijn vader heeft ze toch niet geteld."
Ja, die jongens waren altijd royaal, net als hun ouders. We waren daar 's zondags erg graag om te rommelen en te flauwe kullen en met het helpen melken van hun koeien. In de zomer liepen de koeien meestal onder enkele bomen achter de twee bunkers aan het einde van de Pettendijk en moesten ze worden opgehaald. Tussen de koeien liep ook een pony waarmee we als echte cowboys het vee opdreven naar het melkbocht, dat was de omheinde ruimte in een hoek van het weiland waar het vee werd gemolken. Eén van die jongens reed vaak op een oude koe. Dan sprong hij op de rug van het sullige schonkige beest en als het niet snel genoeg ging gaf hij de ouwe 'Klaartje' ook

nog de sporen. Met zijn klompen kreeg het beest dan een ribbestoot waardoor hij even drie stappen sneller deed.
Iedere jongen aan de Maasdijk boven zestien jaar reed op een Puch bromfiets, dat was in die tijd de trendy bromfiets. Deze brommer hoorde bij de nieuwe uiting, de nieuwmodische tijd die voor de jeugd was aangebroken. De Puch had een hoog stuur en aan de bagagedrager hing een vossenstaartje. Er waren jongens die een Puch hadden met een voetversnelling in plaats van stuurversnelling, dat was nog nieuwerwetser. Na enkele jaren was de Puch ineens weer 'out' en kwam de periode van de Victoria Avanti, de Kreidler en de Floretbromfiets.
De meeste 'nozems' aan de Dijk werkten in de tuin en sjouwden de hele week met kisten tomaten en kisten komkommers. Door het vele zware werk waren we zo sterk als een beer. De bromfietsers, deze nozems, waren absoluut geen lulletjes rozenwater. Zondags gingen we meestal naar Maassluis. Op de haven was altijd wat te beleven en in de kroegjes was er vertier genoeg met biljarten en kaarten. De muziek van Freddy Quin 'Jonge komt bald wieder' was op zijn retour en we kregen nu het wildere 'Bonna Sera Signorina Bona Sera….. Kiss me goodnight' van Louis Armstrong en vooral de wilde muziek van het grote idool voor de jeugd, de zanger met zijn warme stem 'Elvis Presley' galmde uit de jukebox.
Als het springtij was liep de haven onder water en dat gebeurde een enkele keer ook wel eens in de zoveel jaar op een zondag. Het is mij twee keer overkomen dat we, vanwege het hoge water op de kade, vier uur of nog langer opgesloten zaten in café de Harmonie. Dat duurde te lang voor ons als jonge jongens en de verveling koste de uitbater meer als dat het opbracht. Glazen sneuvelden, bier stroomde over het biljart, de WC liep helemaal over, kapotte stoelen en de jukebox galmde eindeloos dezelfde platen, ja het werd één chaos. Kastelein Theo was weer een gelukkig man als het water gezakt en het geteisem weer vertrokken was.

Mijn Vader had drie hectare appelboomgaard. Veilig omgeven door een hoge muurdichte Elzenhaag die een meter vanaf de huizenhoge Populierenhaag was gesitueerd. Aan de binnenkant stonden de Elzenbomen en aan de buitenkant stonden de, dag en nacht ruisende, twaalf tot vijftien meter hoge populieren. Binnen die windkering was de boomgaard waarvan ik de appelrassen met hun smaak nog zo weet van de James Grieve, Cox Orange Pippin, Golden Delicieus, en het vroegste appelras was Stark Eurleys. In de oogsttijd aten we ons vol met die lekkere appelen.

We woonden helemaal achter in de polder en zagen uit ons huis vandaan de grote oceaanstomers door de Waterweg varen. Vanaf de Polderweg, de zogenaamde Lange Kruisweg, moesten we nog over onze eigen laan tweehonderd meter het land in voordat je bij ons huis was. Voor stadse begrippen woonden we eenzaam maar het voelde daar als in een paradijs. Veilig omringd door die windkering, die rustgevende hoge bomen met dat altijd ritselen. Ook al was het bijna windstil dan nog hoorde je het gezellige bewegingsgeluid van de duizenden populierenbladeren. Die hoge populieren, dat gaf mij een beschermd gevoel in alles, ook als je even van de broek moest ging je niet in huis naar de WC, welnee dat deed je tussen de windkering. Ieder die in de tuin werkte ging bij tijd en wijle een keer tussen die windkering zitten. Dat kon je wel zien aan al die dotten tomatenopslag. Eén van de weinige dingen die door mensendarmen niet wordt verteerd, zijn tomatenpitten. Tomatenopslag, wilde tomatenstruiken, tierden daar dan ook welig.
Wie het geweest is weet ik niet meer, maar op een dag ging één van de werkmensen ook even 'zitten'. Zijn collega had dat gezien en liep achter de windkering langs en legde voorzichtig zijn panschopje recht onder de kont van die kakkende persoon. Het schijnt echt gebeurd te zijn dat hij dadelijk het 'volle' panschopje voorzichtig had weggetrokken. De 'schijtert' ging staan, hees zijn broek omhoog en schrok zich rot, hij wist zeker dat hij net gekakt had en nu lag er niets. Ik heb mijn opa dat verhaal met erg veel vrolijkheid en gelag meerdere keren horen vertellen.
De hele zomer was er veel te doen in deze op zichzelf staande eigen wereld binnen onze tuinderij maar in de winter was de druk van de ketel. Dan werd er niet meer met zoveel oogststress gewerkt maar plukten we de hele dag spruiten. Als een grote kerel met drie van die zware zakken spruiten op mijn rug en met grote bonken vette klei, die kleefden aan mijn lieslaarzen, kwam ik achter uit het land. Schemervroeg begon ik te plukken en dan 's middags sorteren. De spruiten over een zeef laten rollen en sorteren in a-klasse, b-klasse en d-klasse. 'Spuitenziften' zeiden we ertegen. De transistorradio afgestemd op Veronica en zo was ik gezellig bezig.
Verschillende naast elkaar werkende spruitenboeren dronken vaak met elkaar koffie uit hun meegebrachte thermosfles. We riepen elkaar 'koffie drinken' en dan zag je wel of die ander zijn kinnetje nog wilde volplukken. In het spruitenschuurtje zaten we op een kist koffie te drinken. Han Voogt nam nooit koffie mee, dat kreeg hij zeker niet van zijn vrouw. Hij dronk altijd van ons.
Maar hij riep wel 'koffie drinken….'

Gerrit Marel vroeg: “Heb jij koffie bij je dan?”
“Nee, jullie toch.” Zei Han.
We lachten ons rot.
Gerrit had voor Han speciaal een oud koffiekopje, dat hing aan een spijker in Gerrit zijn spruitenschuurtje. Dat kopje werd elke dag schoongewassen in een plasje met dauwwater dat op de spruitenbladen lag. Dat was glashelder water met af en toe wel wat koolluizen erin maar dat gaf niks, Han vond de koffie heerlijk en hij kreeg het laatste uit de thermosfles.
Gerrit Marel hield de thermosfles erg lang ondersteboven tot de laatste druppel eruit was.
“Hij blijft geven Han….” Zei Gerrit. Maar ik zag het wel, het restje achtergebleven vuile afwaswater wat tussen de huls en de thermosfles was blijven zitten kreeg hij ingeschonken. Han Voogt vond de koffie lekker en Gerrit zei vaak een keer: “Hij blijft geven Han.”
Op een dag hing Han zijn koffiekopje niet meer aan de spijker. Alleen het oortje hing er en het kopje lag in stukken op de grond. De dag ervoor hadden de jongens van Hoogendonk van achter uit de Polder gedemonstreerd hoe je met een vuurbuks met afgezaagde loop dwars door een spruitenschuur kon schieten. Ze doorzeefden het houten schuurtje en Gerrit zei: “Rot op met dat gevaarlijke pestding.” Toen wisten we nog niet welke schade het voor Han had aangericht, zijn koffiekopje was aan gruzelementen en alleen het oortje hing nog aan de spijker.
We hielpen elkaar altijd met het opladen van de spruitenkisten als de bode rijder voor de veiling kwam. Eerst werd de koop spruiten voor Gerrit opgeladen, daarna die van mij en dan die van Han Voogt. Kwajongens hadden eens een rol prikkeldraad om de koop spruiten van Han gewikkeld. Het was nog schemerdonker toen we gingen opladen. Vooral in de polder zag je zo vroeg nog niet veel en het ging een beetje op de tast. Han wilde zijn eerste kist spruiten pakken, maar die zat vast. Ineens had hij in de gaten dat er een rol prikkeldraad om de kisten gespijkerd zat.
“Godvergéme dat klere tuig.” Zei Han.

Ja het was erg gezellig in die spruitentijd.
Oom Wim Rijsdijk had een herdershond en die was altijd bij hem in de spruiten. Die hond was erg bijdehand. We zeiden wel eens ‘die hond verstaat elk woord wat we zeggen’, zo schrander kon hij ook kijken, met de prachtige oren zo statig recht gespitst

op zijn mooie getekende herdershonden-koppie. Ineens stond die hond een keer naast mij in de spruiten. Hij jankte wat en ik begreep niet wat hij wilde. Ik zag dat Oom Wim wel anderhalve kilometer verder aan het spruitenplukken was. Ineens keek hij mijn kant op en maakte een gebaar van roken. Ik begreep het meteen, rolde twee sigaretten in een droog spruitenblad en deed het in de bek van de hond. “Lopen,” zei ik “hup, naar je baassie.”
Even later floot Oom Wim op zijn vingers en ik zag de rook van zijn sigaretje.

Het liep op het eind van de spruitenoogsttijd. Mijn ouders waren inmiddels geëmigreerd naar het ‘hoge Noorden’ en ook kwam in zicht dat ik naar mijn ouders in Groningen zou gaan. Ik was volop aan het schoonplukken. Het ging om de laatste spruiten, meestal niet de grootste, en deze brachten op de veiling niet de hoogste prijs op. Bij verpachter Ber’s Hofman had ik spruiten in deelteelt. De man stond bekend als een dwingeland die graag een ander zijn wil oplegde. Dit was al begonnen met het poten van de spruiten, dat moest van hem met de hand gebeuren en ook het schoffelen van de spruiten en het sproeien voor de luizen en andere ongedierte moest ik met een sproeiketel op mijn rug doen. Het was ouderwets omdat iedereen deze werkzaamheden al jaren machinaal liet verrichten, maar Bers was daarin eigenwijs; ‘er kwam geen tractor of een machine op zijn land’.
Op een dag was Ber’s aan het koppen hakken in de spruiten die ik had schoongeplukt. Met een groot zwaard hakte hij de spruitenstronken net boven de grond af. Deze spruitenkoppen en de spruitenstronken dienden als koeienvoer. Hij had al enkele keren tegen mij gezegd dat ik de spruiten netter moest schoon-plukken. We waren daarover in een redetwist geraakt omdat ik vond dat hij daarin geen gelijk had.
“Hij is zonde van de spruiten die nu aan de koeien worden gevoerd.” Snauwde hij tegen mij. Ik had met een eigenwijze houding gezegd dat hij ze gratis mocht hebben. Met het zwaard in zijn handen noemde hij mij brutale sodemieter.
“En als ik je zeg dat ze beter schoon geplukt moeten worden dan zal je dat doen…. !!” Brieste de man. Ik had over het getier van Ber’s mijn verhaal gedaan bij buurman Lou Vellekoop. Die had erom gelachen.
“Laat die vent stikken.” Jutte Lou mij op. “Als die ijsbal weer zo tekeer gaat geef je hem maar een klap met je koppel voor z’n harses.”
Dat lef had ik niet en dat was mij ook

Maar de minachtende eigenwijze houding die ik toen aannam heb ik in mijn leven vele keren aangenomen als iemand mij zijn wil oplegde.
Mijn vader kon bij die houding ook behoorlijk gepikeerd raken. “Godvergemisse eigenwijze donder,” zei hij dan tegen mij en nu zei Ber’s hetzelfde.
Het is van mij geen benepen koppigheid maar er zijn mensen die slaafs willen zijn en er zijn mensen die niet slaafs willen zijn.
Vier uur later liep mijn vader al door de spruiten. Ber’s had, helemaal over de zeik, zijn beklag gedaan en nu was mijn vader met de trein, helemaal uit Groningen vandaan, naar de Maasdijk gekomen om te controleren. Ik had ontzag voor mijn vader en was dan ook opgelucht dat ik aan zijn gezicht kon zien dat het goed was zo. Nadat mijn vader weer weg was stapte Lou Voogt, ook een spruitenboer in de Polder, van de fiets. Hij sprong over de sloot en liep naar mij toe waar ik aan het plukken was. Lou zat natuurlijk om een praatje verlegen want hij had allang gehoord dat deze kwajongen tegen Ber’s in opstand was gekomen en ‘dat ouwe Jan over was geweest uit Groningen’. Dat ging als een lopend vuurtje door de polder, want een grote mond tegen Ber’s…. wie durfde dat?
Lou vroeg hoe het in Groningen ging met mijn ouders. Ik vertelde dat het goed ging en dat mijn moeder heimwee had naar de Dijk. Lou lachte wat en zei “Die Neessie….”
Lou vroeg wanneer ik definitief ook naar Groningen ging en bood aan om mij, als het zover was, weg te brengen. Samen met oom Rein Vijfvinkel, zijn broer Ben, Maarten van der Ende (bijnaam de Sopla) en Lou werd ik door hun weggebracht. Het was een hele rit met vijf kerels in dat kleine autootje. Elke honderd kilometer stopte Lou om te voelen of de banden en de wielen niet heet werden. De medepassagiers plaagden hem ermee. Maar Lou was erg groots op zijn karretje en het was voor hem een offer, zo’n lange autorit. Ze waren natuurlijk nieuwsgierig naar Groningen, maar de saamhorigheid is aan de Maasdijk ook altijd erg groot geweest.
Ze bleven bij mijn Vader en Moeder mee-eten. Daarna werd er nog wat nagepraat en Maarten van der Ende hield een blikje rokertjes voor en deelde een sigaartje uit. Terwijl hij rondging met de Wilde Havanna’s zei hij ‘ Rein ook een sigaa’retje?
‘Nou Maarten een Soplaa’tje..’ Zei Rein. En maar lachen om die flauwekul.

Nederlandse Hervormde Kerk Maasdijk
Hier ging ik naar de kerk tot mijn achttiende jaar

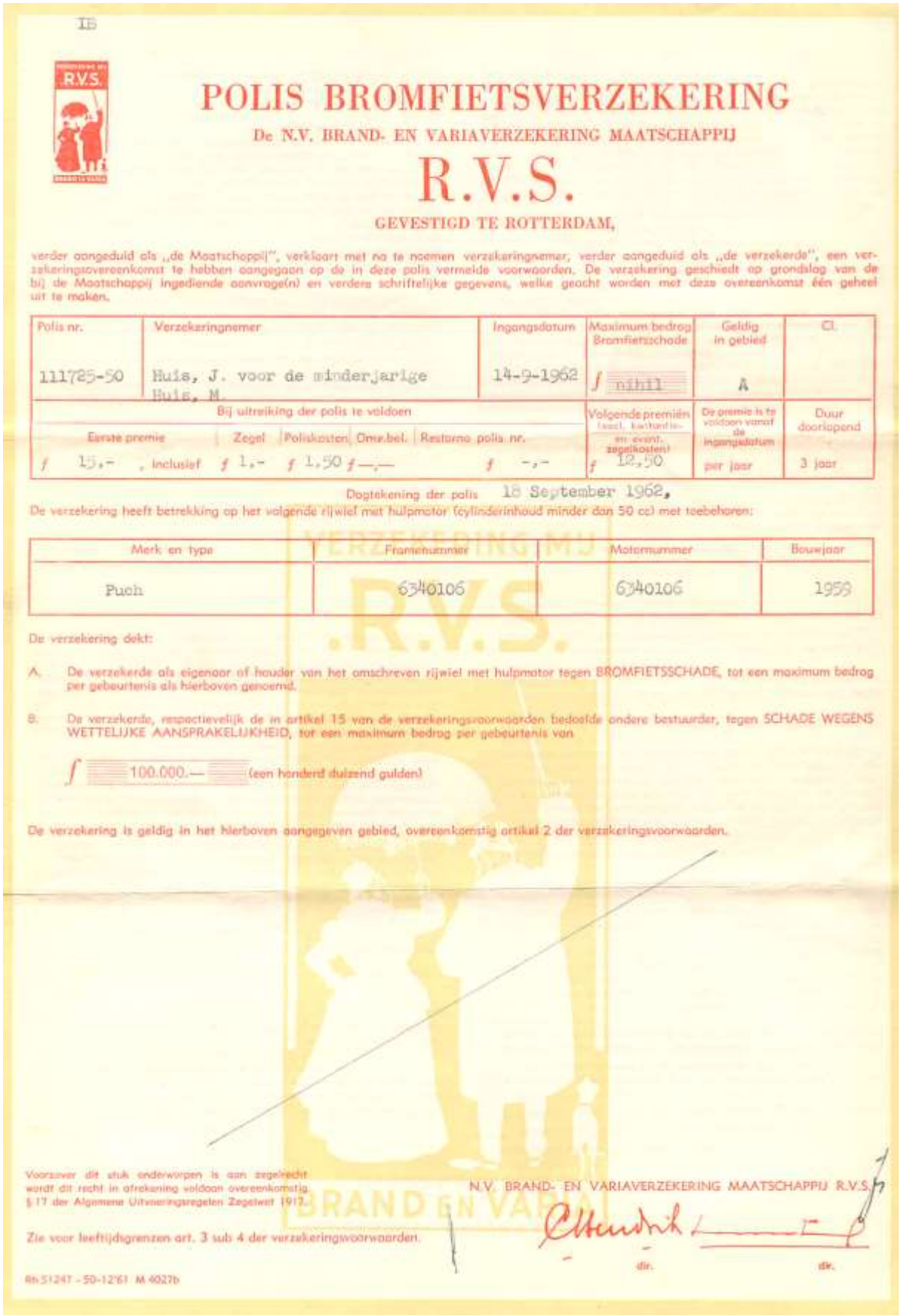

IB

POLIS BROMFIETSVERZEKERING

De N.V. BRAND- EN VARIAVERZEKERING MAATSCHAPPIJ

R.V.S.

GEVESTIGD TE ROTTERDAM,

verder aangeduid als „de Maatschappij", verklaart met na te noemen verzekeringnemer, verder aangeduid als „de verzekerde", een verzekeringsovereenkomst te hebben aangegaan op de in deze polis vermelde voorwaarden. De verzekering geschiedt op grondslag van de bij de Maatschappij ingediende aanvrage(n) en verdere schriftelijke gegevens, welke geacht worden met deze overeenkomst één geheel uit te maken.

Polis nr.	Verzekeringnemer	Ingangsdatum	Maximum bedrag Bromfietsschade	Geldig in gebied	Cl.
111725-50	Huis, J. voor de minderjarige Huis, M.	14-9-1962	ƒ nihil	A	

Bij uitreiking der polis te voldoen					Volgende premiën (excl. kwitantie- en event. zegelkosten)	De premie is te voldoen vanaf de ingangsdatum	Duur doorlopend
Eerste premie	Zegel	Poliskosten	Omz.bel.	Restorno polis nr.			
ƒ 15,- , inclusief	ƒ 1,-	ƒ 1,50	ƒ —,—	ƒ -,-	ƒ 12,50	per jaar	3 jaar

Dagtekening der polis 18 September 1962,

De verzekering heeft betrekking op het volgende rijwiel met hulpmotor (cylinderinhoud minder dan 50 cc) met toebehoren:

Merk en type	Framenummer	Motornummer	Bouwjaar
Puch	6340106	6340106	1959

De verzekering dekt:

A. De verzekerde als eigenaar of houder van het omschreven rijwiel met hulpmotor tegen BROMFIETSSCHADE, tot een maximum bedrag per gebeurtenis als hierboven genoemd.

B. De verzekerde, respectievelijk de in artikel 15 van de verzekeringsvoorwaarden bedoelde andere bestuurder, tegen SCHADE WEGENS WETTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID, tot een maximum bedrag per gebeurtenis van

ƒ 100.000.— (een honderd duizend gulden)

De verzekering is geldig in het hierboven aangegeven gebied, overeenkomstig artikel 2 der verzekeringsvoorwaarden.

Voorzover dit stuk onderworpen is aan zegelrecht wordt dit recht in afrekening voldaan overeenkomstig § 17 der Algemene Uitvoeringsregelen Zegelwet 1917.

Zie voor leeftijdsgrenzen art. 3 sub 4 der verzekeringsvoorwaarden.

N.V. BRAND- EN VARIAVERZEKERING MAATSCHAPPIJ R.V.S.

dir. dir.

Rh 51247 - 50-12'61 M 4027b

Mijn eerste bromfiets was een Puch met een hoog stuur. De verzekeringspolis zag er toen heel anders uit dan de bromfietsplaatjes van tegenwoordig.

Rienus op de Kreidler (Floret)
(augustus 1964)

Een grote verandering was wel de verhuizing naar Groningen.
In 1963, ik was toen achttien jaar, gingen mijn ouders in Zuidbroek wonen en ik moest mee. Dat was zo in die tijd, beneden de éénentwintig was je nog minderjarig en had je niet veel te vertellen. Een vriendinnetje, Hermien Hoek, beloofde ik 'met mijn hand op mijn hart' om haar vast en zeker veel te schrijven en 'trouw te blijven' om op mijn eenentwintigste verjaardag terug te komen naar de Maasdijk.
We lieten een prachtstreek achter; De Dijk met de Oranjepolder, de Maaskant zoals we de Waterweg altijd noemde, de Oranjesluis, de kassen van de Glazen Stad. Maasdijk een karakteristiek, schitterend en weelderig dorp.

Er waren voor mij behoorlijk wat kenmerkende verschillen tussen de Polder en het Groningerland.
In de Oranjepolder kenden we dualiteit in landschap. We hadden de Polder 'voor aan de Dijk' met de schrale zandtuinen en 'achter in de Polder' met de zavelachtige grond en helemaal achter in de Polder was 'het Stik' en 'het Stort' en 'de Petten' met de zware kleigronden. Het Stik, het Stort en de Petten die werden gescheiden door twee secundaire dijken. Deze dijken zijn omstreeks 1990 geslecht omdat ze niet meer nodig zijn vanwege de ultramoderne Deltakering in de Waterweg. De dualiteit in het Polderlandschap trok ook de sporen door de dorpsgemeenschap en mijn jeugdherinneringen. Nog steeds weet ik precies wie in de Polder iets meer gesetteld was. Deels door hun bekwaamheid, maar het speelde ook een rol of je op het zand tuinde of op het iets vettere zavelgrond. Alhoewel er geen neerbuigende verhouding bestond tussen voor- of achteraan de Polder. Er was ook een verschil in de Hervormde en de Fijnen (Gereformeerden), die waren conservatiever dan de Hervormden. Daarentegen, in Groningen had je hele grote verschillen in de 'Dikke kleiboer' en het 'Veenkoloniale' of het 'zandboertje'. Maar vooral ook tussen boer en arbeider. In het Westland kenden we al bijna het woord 'arbeider' niet meer. Ook was het opvallend dat we als westerlingen, in Groningen, echt als import werden gezien.
'Die Hollanders' werden we genoemd.

Daarentegen hadden we in de Polder van Maasdijk nauwelijks import. Ja, Rien van Beusichem was vanuit Gelderland boer geworden achter in de Polder aan de Kaperton. Vanaf het moment kende men hem aan de Dijk alleen nog maar als Rien de Kaap. Ook al zijn kinderen, ondanks dat ze formeel van Beusichem heten, kregen de naam Kees 'de Kaap', Gerrit 'de Kaap' enzovoort.
Maar er was al snel geen verschil tussen hen en de Dijkenaars. Opvallende import was Emmo Sportel en Wim Rijsdijk.
Emmo Sportel kwam vanuit Midwolda in Groningen aan de Maasdijk bij een tuinder werken. Hij sprak met een tongval en daardoor viel hij korte tijd een beetje op en Wim Rijsdijk kreeg verkering met mijn Tante Menks. Hij kwam van Bolnes en had ook een aparte manier van praten. Hij zei 'dubbeltie' en 'kwartie' in plaats van dubbeltje en kwartje. En Wim Rijsdijk reed op snelle motoren, een FN waarmee hij door de Polder scheurde. Hij reed niet hard of onverschrokken maar hij kon zijn motorfiets dat heerlijke huilgeluid geven. Als hij over de Dijk reed kon je hem achter in de Polder horen, dan jankte de motor en hoorde je hem schakelen. Dat was een soort van stoerheid die bij de opgeschoten jongens in de Polder een vorm van respect afdwong
Import waren de mensen die niet het platte Dijks spraken. Maar er werd niet met klem op gelet. Ze waren snel ingeburgerd ondanks dat de Dijk een besloten gehucht op zich was. De bevolking was wat ruiger als gemiddeld in het Westland, er werd meer gevloekt en voor mijn gevoel iets harder gewerkt. En aan de Dijk waren de mensen loyaler en ook royaler voor elkaar.
De Dijkse taal was platter dan het Westlands en vooral de Naaldwijkers deden er wat minachtend over omdat daar gemiddeld iets deftiger werd gesproken. Naaldwijkse mensen (Nalijkers) waren iets beter gemanierd en vooral tegen de Dijkenaars namen ze dan een stijfgewichtige houding aan. Toch moet ieder mens zijn eigen platte dialect, zijn eigen streektaal in ere houden.

"*We liepe op onze blote pote 'somers.*
Twas allemaal mul zand in de polder, gloeiendig heet was dat an je pote.
Saterdessmiddes mosten we de wurf anklauwe van me Moeder.
Dan zee ik 'je ken de strepies van vledeweek nog zien….'
'Niks mi neudig,……klauwe.
'Ja maar Aai hep me ook nog in de brannekels gedouwd!'
'Doet ter maar een beetje spoug op dan gaat de juk weg'

En ondanks dat er ontzag was voor God en de bijbel had de Maasdijkse jeugd vaak wat grofheden op de bijbelse verhalen. Wat me nu te binnen schiet is één grofheden van één der kwajongens die eens zei: *“Kaïn sloeg Abel zo miserabel met een ezelskinnebak dat hij achter mekaar de moord stak”*
Er werd om gelachen, maar bijbels gezien ging het toch even te ver.
In Groningen werd vrijwel niet grof gepraat en vrijwel niet gevloekt. E werd wel nadrukkelijker op ‘die Hollanders’ gelet. De standsverschillen waren in Groningen veel groter. De mensen waren zuiniger, hielden veel meer de hand op de knip. Gezamenlijk iets ondernemen kwam in Groningen ook niet zo goed tot stand als aan de Maasdijk. Er werd minachtend gedaan tegen mensen die naar de kerk gingen. Ze werden allemaal als ‘die Cocksianen’ over één kam geschoren.
Ja, het was voor mij een grote verandering, de verhuizing naar Groningen. We lieten de Dijk achter met de Oranjepolder. De Maaskant, de Glazen Stad en de Oranjesluis het symbool van ons schitterende en weelderige dorp; Maasdijk.

De Oranjesluis het symbool van de Maasdijk

Zuidbroek een dorp aan het Winschoterdiep.

Liefde op het eerste gezicht is een gezegde dat voor mij niet bestaat. Ergens had ik eens gelezen dat liefhebben een werkwoord is, dus aan liefde moet elke dag gewerkt worden. Liefde moet groeien, gepoetst worden, bij-gekneed en steeds weer opnieuw gepolitoerd worden.
Kracht is verhevenheid en liefde is tederheid, maar van tederheid kon ik in Zuidbroek op dat moment weinig ontdekken.
Zo ging dat ook met het dorp Zuidbroek waar ik in 1964 kwam te wonen.
Mij herinnert nu nog het stinkende Winschoterdiep met witte schuimkoppen en op het water dreven grote zwarte koeken. De aardappelmeelfabrieken en strokartonfabrieken loosden hun zwaar eiwithoudend afvalwater nog open en bloot in de kanalen en de geur van rotte eieren was niet om te harden in de hele provincie. Meester Noordam vertelde op de lagere school met grote uithalen, als hij voor het schoolbord stond, over Hoogezand Sappemeer en dat hij daar was geweest tijdens een vakantie.
“Aan de ene kant van het Winschoterdiep ligt Hoogezand en aan de andere kant van het Winschoterdiep ligt Sappemeer.” En hij maakte een vergelijk met Boedapest. “Aan de ene kant van de Donau ligt Boeda en aan de andere kant van de Donau ligt het stadje Pest.”
Ik woonde nog geen twee maanden in Groningen en reed met mijn Victoria Avanti brommer ter hoogte van de Slochterstraat het stinkende Winschoterdiep in. Vreselijke ervaring, alsof ik in een beerput had gelegen. Over Boeda en Pest gesproken, het water was toen zo goor dat je gemakkelijk de pest op kon lopen.
Ik roep in mijn geheugen even op die brug bij de Motké fabriek, waarvan het dek los lag. Bij elk voertuig dat erover reed, al was het maar een fiets, rabbelde het brugdek zo erg dat je er wakker van werd. Mijn ouders kwamen in een grote oude tochtige boerderij vlak bij deze brug te wonen.
Grote roetpluimen kwamen dagelijks vanuit de hoge fabrieksschoorsteen van de nog met kolen en antraciet gestookte aardappelmeelfabriek Motké.
De enige frivoliteit in de buurt van onze nieuwe woonomgeving was die aardappelmeelfabriek Motké, waar veel jonge meiden werkten.

Tegenover ons was het snoepwinkeltje van Jó en Katrien Schreuder. In de koffiepauze en tussen de middag was het winkeltje vol met klanten, de jonge meiden van de Motkéfabriek.
In het dorp Zuidbroek waren cafés genoeg. Café van Dijken, café Forsten, café Kummetat, Kummietat zeiden we en als we ruig in het lijf waren zeiden we Gummiekut. De uitbater gooide de fooien op de luifel boven de bar zodat de luifel helemaal doorhing van het kleingeld. Ook speelde Kummetat vaak op zijn viool. Met lange uithalen speelde hij dan 'Als ik wieder komt dan stuur ik jou, tulpen uit Amsterdam' en dan schepte hij op over zijn 'echte' Stradivarius viool die een vermogen waard zou zijn. Verder was er café Hovenkamp, daar gingen we vaak biljarten, café Dost, café ten Hove, café Tamme Fluks, café Balk en café Harm Kemper.
Bij Harm Kemper kwam de jeugd samen. Harm kon ook goed met de jeugd overweg. Ginie, zijn vrouw, liet een lastige klant wel eens broekie lopen naar de buitendeur. 'Hup eruit lastige klant.' Je wist meteen waar je aan toe was. Daarom was het er altijd gezellig.
Zuidbroek, met al die cafés was een heel verschil met de Maasdijk. Aan de Maasdijk had je alleen café Rust Wat. Dat was het enige café met eigenaar Wim de Groot bijgenaamd 'de Aap'. Als de jeugd met elkaar afsprak zeiden we altijd 'kom je vanmiddag om zo en zo laat bij die Aap?' En daar ontmoette de jeugd elkaar voor de zo belangrijke sociale contacten.
De Groninger taal? In het begin was die onverstaanbaar voor mij.
De brug over het Muntendammerdiep, bij Wolda, werd gerestaureerd. Daarom was er bij kapper Wildeboer een noodbrug gelegd. We woonden nog geen vier weken in het Groningerland toen een hevige storm, een soort windhoos, grote schade bracht aan de kassen en andere gebouwen. Veel glas van de kassen waaide in gruzelementen en het warenhuis van Jan Plokkaar ging door de storm helemaal plat. Op dezelfde dag werd president Kennedy vermoord. De weken daarna waren wij in de greep van glasrapen en was de wereld in de greep van de moord op Kennedy.
Daarna kregen we de winter van 1963 op 1964.
Groningers zeiden: "Gelukkig is deze winter niet zo streng als de strenge winter van 1962 op 1963." Wij waren die kou niet gewend en daarom vonden wij het erbarmelijk, vooral in die grote tochtende boerderij.
In dat jaar werd aardgas gevonden in Groningen, op het Slochterenveld.

Als ik in latere jaren op een vergadering was of op een bijeenkomst waarbij ik mijzelf aan de groep moest voorstellen zei ik altijd: “Ik ben Rienus Huis, gehuwd en twee kinderen.” Ik vertelde dat ik geboren ben in het Westland, aan de Maasdijk, en dat ik op mijn achttiende jaar ben verhuisd naar Groningen. Als het zo uit kwam zei ik dan: “Toen ik in Groningen kwam wonen begonnen ze daar gas te geven.” Het was altijd een succesje om de lachers op mijn hand te krijgen en vooral de herkenning. De meeste mensen in de groep vergaten mij dan niet meer.
Ik zeg altijd dat ik op mijn achttiende jaar naar Groningen verhuisde, maar het was eigenlijk op mijn negentiende, ruim een halfjaar nadat mijn ouders er al woonden. Mijn Vader en Moeder verhuisden in oktober 1963 naar Groningen maar ik bleef eerst in de kost bij Tante Menks en Oom Wim Rijsdijk aan de Maasdijk. Ik moest de tuinbouwschool nog afmaken, mijn rijbewijs was ik met bezig en ik had nog een kamp spruiten die moest worden geplukt. Tante Menks ontfermde zich over mij. Later besefte ik dat zoiets klasse was van haar en ook van Oom Wim natuurlijk. Het was een hele verantwoording. Ik stond in de familie niet bekend als een handelbare jongen en dan moet je het maar aandurven; een opgeschoten jongen van bijna negentien?
Zijzelf was pas vijfentwintig en haar tweede kindje was op komst.
Ik weet niet of ik in dezelfde omstandigheden ook zo’n braniejongen van mijn broer in huis had genomen. Maar misschien ook wel, het is zo’n gebeuren waarin je ziet dat de band bij de familie Huis hecht is. Ze leerde mij opvoedkundig een aantal dingen die ik nu heden ten dage nog steeds toepas en pertinent bij mij zelf nog op let. Bijvoorbeeld kleppen uit de jaszakken van mijn colbert. Ook bij andere mensen let ik er op, vooral bij sollicitanten binnen ons bedrijf let ik op de kleppen van hun zakken. Ook zal ik altijd een witte zakdoek bij mij dragen, of opknappen en verkleden voor het avondeten, en zo kan ik nog enkele dingen opnoemen. Het vormt je, want je gaat zelfs op andere, dingen letten. Ze werden niet per sé door haar uitgesproken, maar intuïtief weet je wat voor haar belangrijk is en ik heb daardoor altijd een warm gevoel voor tante Menks en Oom Wim gehouden.
Af en toe ging ik naar mijn ouders die in Groningen woonden. Met smid van Dijk reed ik een keer mee. Het was op mijn verjaardag twaalf februari 1964 en bij Hoevelaken werd het spiegelglad op de weg. Zo glad dat we over de kop gingen met de auto. Ik weet het nog goed en ook hoe het gebeurde. Tijdenlang kwam dat onbehaaglijke gevoel van gladheid en geen macht meer over je stuur hebben en met de auto over de kop gaan nog wel eens bij mij op. Gelukkig was er aan de auto alleen maar blikschade en is het

verder goed afgelopen. Bij restaurant Schep in Hoevelaken hebben we nog koffie gedronken om wat bij te komen van de schrik. Ik kon met iemand anders mee terugrijden naar de Maasdijk. Om twaalf uur stapte ik bij tante Menks weer in huis. Ze schrok behoorlijk toen ik ineens weer voor haar neus stond en het verhaal vertelde.
Ik herinner mij de eerste keer met de trein naar Groningen. In die tijd reisde je nooit zo ver en zeker niet met de trein. Ja, wel eens met de bus naar Den Haag of naar Rotterdam maar dan hield het ook op. Naar Groningen was voor mij een wereldreis. De eerste keer alleen in de trein naar Groningen begon het bij Hoogeveen te sneeuwen. Naarmate we dichter bij Groningen kwamen begon het hoe langer hoe harder te sneeuwen. Banjerend door hoge sneeuwduinen liep ik over het perron van Groningen naar een andere perron voor het boemeltje naar Nieuweschans.
Na een zestal stationnetjes van Kropswolde, Martenshoek, Hoogezand, Sappemeer, Sappemeer-Oost kwam de trein aan op het station van Zuidbroek. Met een veel te grote koffer stapte ik aan dezelfde kant uit de trein als dat ik in Groningen was ingestapt. Ik viel ruim een meter naar beneden in de sneeuw tussen de rails.
Zo snel als ik kon klauterde ik met mijn koffer tegen het perron omhoog en schaamde mij dood dat ik, zo onervaren, aan de verkeerde kant van de trein was ‘uitgestapt’. De stationschef vroeg mij in het Gronings waar ik vandaan kwam. “Uit de trein”, zei ik nog en weg was ik voordat hij nog iets kon zeggen. Lopend door de sneeuw van het station naar het Westend nummer zeven in Zuidbroek. Zo was voor mij de eerste kennismaking, de eerste ervaring en de eerste aanschouwing met het dorp Zuidbroek. Geen moment opname, maar mijn indruk van de, ruwweg, eerste bezoeken aan het nieuwe land waar mijn ouders waren neergestreken en welke mij in mijn onderbewustzijn is bijgebleven.

Mijn eerste jaren in Groningen 1964 tot 1967

Op de kwekerij bij mijn vader ging ik aan het werk en het was erg gezellig met mijn broers. Vader had een veelzijdige tuin met afleiding en bij hem werkten veel losse krachten uit de buurt dat gaf ook variatie. Hij teelde allerlei soorten groenten zoals andijvie en bospeen onder het platglas maar ook sla, tomaten en komkommers en aardbeien in het warenhuis, maar ook op de volle grond spitskool, bloemkool, sperziebonen en spinazie. Je kan het zo gek niet opnoemen of mijn vader heeft het geteeld. In de winter hadden we schorseneren, 'nero' zei hij altijd, en vooral spruiten. Dan liep je de hele dag krom voorover spruiten te plukken in een grote gevlochten korf, dat was een kinnetje. Het was hard werken. In de zomer waren mijn vader, broer Adam, broer Jan en ik elke morgen vroeg uit bed om tomaten te plukken en komkommers te snijden. Ook toen de meiden wat ouder werden moesten ze meehelpen. Die hadden weinig zin om zo vroeg uit bed te komen, dat was mannenwerk. Op een morgen, heel vroeg, stond de maan in vol ornaat groot en helder oranje aan de hemel.
"Wat is dat?" Vroeg één van die meiden half slaperig en sacherijnig. "Wat?" Zei één van de jongens. Mijn zus wees naar die heldere, grote, roodgele volle maan.
"Dat is de zon, die is gisteravond vergeten onder te gaan…."
Die meid dreinen.
Ja, mekaar pesten dat deden we heel erg onder elkaar. We gaven elkaar scheldnamen, geen lelijke, maar van die krenkende bijnaampjes. Als die bijnaampjes aan je adres werden gezegd of toegeroepen hield je jezelf wel groot door te zeggen 'schelden doet geen zeer', maar toch voelde je een belediging door die bijnaam, en het ondermijnde je waardigheidsgevoel binnen het gezin. Maar ook met elkaar spelletjes doen dan werd er samengespannen om opzettelijk één te laten verliezen. Tijdens de oogstwerkzaamheden in de tuin was er meestal die heftige spanning om alle groenten en fruitproducten op tijd aan de veiling te krijgen. De druk werd extra opgevoerd door nog harder te gaan werken en degene die niet zo snel was in die vaart op te jutten. Mijn vader wist allerlei raadselspelletjes te bedenken die varieerde van, 'het is wit met een groene rand op een groot bruin vlak' tot 'ik zie ik zie wat jij niet ziet'. Ook raadseltjes in de meest vreemde soort lieten we elkaar oplossen en vader leerde ons een

boeventaaltje, een soort geheimtaal, wat we eerst onmogelijk konden verstaan. Het was een taaltje waarachter elk woord 'iet' werd gezegd. Als hij dan zei "Potverdomme' dan werd dat in zijn boeventaal; 'pottiedverdiertdomdienedien.'
Al die spelletjes leidde de aandacht wat af van dat harde werken en het brak deels de spanning en de stress en de haast om maar vooral op tijd klaar te zijn. Maar hoe gaat dat, we verzonnen al snel van die geniepige raadsels die zo moeilijk waren dat de pesterij er van af liep. Dat opzettelijk elkaar negerstenen en jennen was erg. Alhoewel er aan de andere kant ook weer meningen bestaan die zeggen dat daardoor de weerbaarheid toeneemt. Kinderen uit grote gezinnen die elkaar hebben geplaagd zijn weerbaarder, laten we het daar maar ophouden. Vreselijk, nu ik er aan terug denk, wat is broer Jan gepest. Nu vind ik het vreselijk en heb meelij. Daarom is Jan altijd een zachte jongen gebleven. Hij kan nu nog sentimenteel worden als we het over dat pesten van vroeger hebben, vast en zeker. Jan is een zachte jongen, erg behulpzaam en hij zegt ook nooit kwaad van anderen.
De eerste jaren bleef ik gewoon bij mijn vader op de tuin meewerken. Ondanks dat het een mooie veelzijdige kwekerij was kon ik er toch geen voldoening vinden. Mijn vader werkte dag en nacht in de opbouw van zijn bedrijf. Als mensen emigreren zie je dat ze heel erg gebrand zijn dat ze slagen in dat nieuwe land, hun nieuwe woongebied. Mijn vader had meteen de tijd niet mee omdat Duitsland net ervoor de grens had dichtgegooid voor de Nederlandse komkommers. De Nederlandse komkommer werd in een Duitse krant een bittere zaadbom genoemd en meteen zakten de prijzen naar een minimum en draaiden grote hoeveelheden door. Daarnaast de tegenslag dat het aardgas was ontdekt in Slochteren en meteen steeg de stookolieprijs van vijfenzestig gulden naar honderdvijftien gulden per ton. Het overschakelen van stookolie naar aardgas werd door deze 'dwangeconomie' een onvoorziene investering in een te korte periode. Zuinig aan, hard werken en met man en macht erboven op, ook mijn moeder, zorgden niet dat het welvarender werd. Intuïtief voel je op die leeftijd dat het niet zo goed gaat en dan ga je onder druk van die onzalige gevoelens tegenstrooms gedrag vertonen. Regelmatig botste mijn koppigheid en stuurse houding met de wil van mijn vader. Dan liep ik van de tuin af en dacht het elders beter te krijgen. Op een keer ging ik terug naar het Westland en de Maasdijk. Maar de reis ernaartoe besefte ik daar ook niet aan te hoeven komen. Onderweg stapte ik in Maassluis uit de trein en in één van de oude stamkroegen werd mij werk aangeboden in een bar op Schiedam. Bij de 'Drie molens' was er nog wel gebrek aan een goede ober. Toen ik daar kwam werd ik

doorgestuurd naar een bruin café ‘de koeienstal’ en vandaar uit kwam ik terecht in een behoorlijk bruin, zeg maar ‘warm’ etablissement. Voor mij een hele gewaarwording om in de schemer van gedempt licht de schaars geklede dames bezig te zien met hun wervend voorwerk. In de door de walmcultuur van tabak bedorven lucht en de geest uit de fles te aanschouwen hoe in die gelegenheden de seksuele begeerte en de uitspattingen zonder enige liefdespoëzie zich afspeelt. Een week lang heb ik daar lopen bedienen, maar na het weekend wist ik dat in dit vak voor mij geen roem was te halen. Ik zeg er niks minderwaardigs over, alleen dat het niet de baan was waarin mijn ambitie lag.
Weer thuis, bij mijn vader op de kwekerij, tijdens mijn werkzaamheden mijmerde ik vaak, stil en vaag, over mijn toekomst. In die tijd is, wellicht in mijn onderbewustzijn, vastgelegd dat ik een ander beroep zou moeten kiezen. Het tuindersvak waarin ik was opgegroeid en waarmee ik toch een liefdevolle verwevenheid had, maar waarvan ik vond dat de investering en vooral de prestatie die moest worden geleverd al lang niet meer werd gehonoreerd.

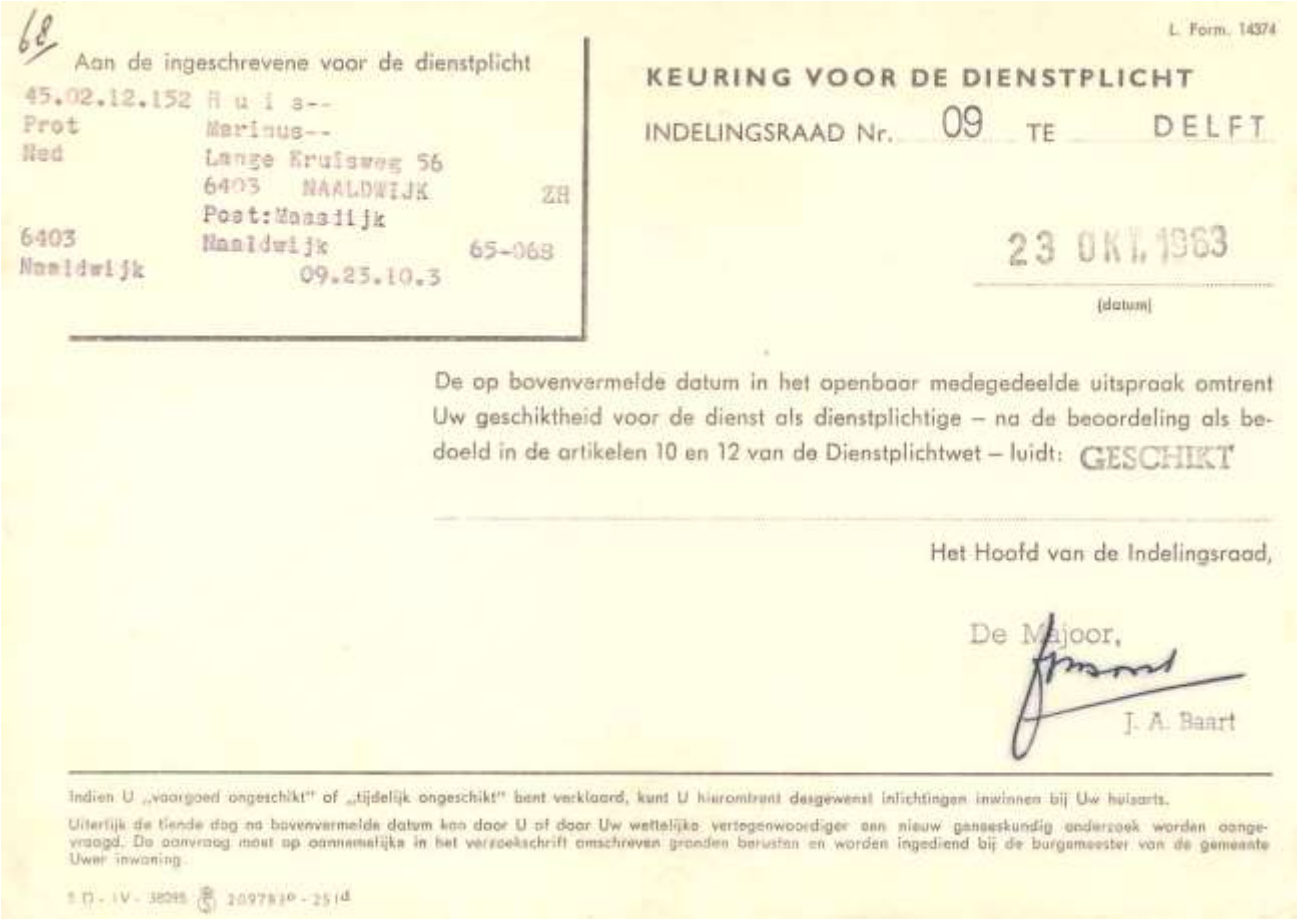

68

Aan de ingeschrevene voor de dienstplicht

45.02.12.152 H u i s--
Prot Marinus--
Ned Lange Kruisweg 56
6403 NAALDWIJK ZH
Post:Naaldijk
6403 Naaldwijk 65-068
Naaldwijk 09.25.10.3

L. Form. 14374

KEURING VOOR DE DIENSTPLICHT

INDELINGSRAAD Nr. 09 TE DELFT

23 OKT. 1963
(datum)

De op bovenvermelde datum in het openbaar medegedeelde uitspraak omtrent Uw geschiktheid voor de dienst als dienstplichtige – na de beoordeling als bedoeld in de artikelen 10 en 12 van de Dienstplichtwet – luidt: GESCHIKT

Het Hoofd van de Indelingsraad,

De Majoor,

J. A. Baart

Indien U „voorgoed ongeschikt" of „tijdelijk ongeschikt" bent verklaard, kunt U hieromtrent desgewenst inlichtingen inwinnen bij Uw huisarts.

Uiterlijk de tiende dag na bovenvermelde datum kan door U of door Uw wettelijke vertegenwoordiger een nieuw geneeskundig onderzoek worden aangevraagd. De aanvraag moet op aannemelijke in het verzoekschrift omschreven gronden berusten en worden ingediend bij de burgemeester van de gemeente Uwer inwoning.

Goedgekeurd voor militaire dienst. Tijdens de keuring werd bij de gezamenlijke broodmaaltijd een loempia uitgedeeld. Ik at toen voor het eerst een loempia.

DIENST

Gemeentebestuur van Zuidbroek

3 | 978.

De burgemeester

R ZUIDBROEK Zb. 237

Aanteekenen.

ZUIDBROEK 6 V 64 17

OPROEPING TER INLIJVING

Hierbij deel ik u mede, dat u tot gewoon dienstplichtige is bestemd en is toegewezen aan de Infanterie

U wordt bij deze opgeroepen om u op zondag dag 10 juni 1964 te melden in de Rapjinkazerne te Maastricht

ten einde te worden ingelijfd en de eerste oefening aan te vangen.

In uw eigen belang raad ik u aan, aandachtig kennis te nemen van de op dit formulier vermelde „bijzondere bepalingen". De nodige vervoerbewijzen ~~treft u bijgaand aan~~/kunnen worden afgehaald ter secretarie (afd. militaire zaken) op maandag 8 juni 1964

De burgemeester,

wrnd.

Samsom 21877 IV (mrt63) +

De heer Ghis, Marinus

registratienr./~~marinenr.~~ 45.52.12.152

ingeschrevene voor de dienstplicht, lichting 19 65

Westeind 7,

Zuidbroek

1.865.231

Defensie oproepen en vrijstellingen.

MINISTERIE VAN DEFENSIE

AFDELING DIENSTPLICHTZAKEN
BUREAU UITSTEL

Men wordt verzocht bij het antwoord datum en nummer van deze brief nauwkeurig te vermelden.

Onderwerp:
uitstel van eerste oefening

AAN de heer

Marinus Huis
Westeind 7
ZUIDBROEK

's-Gravenhage, 3 juni 1964

Nummer: 45 02 12 152

Hierbij verleen ik u, als ingeschrevene voor de dienstplicht,
toegewezen aan: infanterie te Maastricht
met ingang van: 10 juni 1964, uitstel van eerste oefening tot een tijdstip
dat zal vallen na: 1 september 1964.

Maakt u van dit uitstel gebruik, dan zult u buiten tegenwoordigheid worden ingelijfd bij het onderdeel waaraan u is toegewezen. Indien u tot de Koninklijke Landmacht behoort zult u bovendien registratief worden ingedeeld bij het Depôt Dienstplichtigen met uitstel en vrijstelling, Bleyenburg 38, 's-Gravenhage. U is dan – voor de duur van het uitstel – als gewoon dienstplichtige met groot verlof. Na uw inlijving zijn in voorkomend geval de militaire strafwetten op u toepasselijk, zodat u zich, indien u in werkelijke dienst wordt geroepen en zonder geldige reden niet aan de oproeping voldoet, bloot stelt aan de gevolgen, welke deze wetten daaraan verbinden.

Maakt u van dit uitstel geen gebruik, dan moet u aan de oproeping ter inlijving voldoen en wordt u in persoon ingelijfd. Het u verleende uitstel houdt dan op te gelden. Het uitstel zal worden ingetrokken wanneer ik dat noodzakelijk acht. Intrekking zal ook geschieden als de reden, op grond waarvan dit uitstel werd verleend komt te vervallen. U is daarom verplicht mij ervan in kennis te stellen, indien de reden of één der redenen, waarom u dit uitstel werd verleend, niet meer bestaat.

De Minister van Defensie,
voor de minister,
Het Hoofd van het Bureau Uitstel,

72.A0d.01 - 15 000 405392*

Drie keer ben ik opgeroepen voor militaire dienst en uiteindelijk vrijgesteld wegens persoonlijke onmisbaarheid. Ik was blij met die vrijstelling want al op jonge leeftijd en ook nu nog bestaat bij mij een onverenigbare hekel aan macht over anderen. De autoriteit en de rangen en standen bij militair gezag en vooral oorlog en vechten heeft vooral mijn afkeer. Het eerste wat sneuvelt in een oorlog is de waarheid. Ik mag hierover niet de fakkel der wijsheid ontsteken want ik heb slechts mijn eigen beschouwing over de onzinnigheid van militair geweld.
Deze mening werd versterkt doordat Opa van der Knijff aan mij de onzin van vechten en oorlog probeerde uit te leggen, later vond ik dat gesprek heel waardevol. Discussies uit liefde voor de vlag ga ik dan ook uit de weg want zelfs dat vind ik volstrekte onzin.
Er was een andere persoon die mij de absolute waanzin van oorlog duidelijk maakte, alhoewel hij dat zelf niet in de gaten had. Dat was Piet Paans. Piet werkte vaak bij Oom Arie en ook wel eens bij mijn vader in de kwekerij. Hij was in de oorlog lijfwacht van Mussert. Omdat hij ‘verkeerd’ was geweest is Piet na de oorlog behoorlijk gestraft. Daar was hij jarenlang nog gefrustreerd over. De meeste mensen meden discussies en gingen rechtstreekse gesprekken over het oorlogsverleden van Piet uit de weg. Bij oom Arie in de schuur hing een bajonet. We waren nog kinderen en vroegen een keer aan Piet wat dat voor een mes was. Piet haalde het wapen uit de schede op een bijna beminnelijke manier en zei: “dit is een bajonet. … ”
Met zijn grijsblauwe ogen keek hij fel, beurtelings naar mij en broer Adam. Daarna deed hij aan ons voor, hoe hij tijdens zijn opleidingsoefeningen in de oorlog werd getraind door een sergeant. Piet deed allerlei militaire handelingen, klapte met zijn hakken tegen elkaar en schreeuwde: “ Bajoneeeeet ô..op geweeerrrr….’ En gaf een demonstratie hoe je de bajonet in de buik van je tegenstander moest steken en ronddraaien.
De fanatieke manier waarop dit werd gepresenteerd bleef mij lange tijd bij.
Later las ik brieven van mijn Oom Rien die in Indië is gesneuveld. En in één van zijn brieven schreef hij: “dat Indië versaggeld werd net als en misschien wel door dezelfde mensen die dat ook met Nederland hadden gedaan vóór de oorlog en daarom interesseert de hele politiek mij niet.”
In een andere brief schreef hij blij te zijn dat hij had getekend zodat hij straks al van zijn militaire verplichting af zou zijn als zijn lichting moest opkomen. “Broer Jan zal er ook wel niet onderuit kunnen komen,” schreef hij, “en die mensen die in Holland maar

stonden te kwekken en te kwijlen, eerst maar eens een tijdje bij hem moesten kijken dan zouden ze wel anders lullen.”

Al deze voorvallen en ook Oom Rien zijn brieven, vooral één van de laatste die hij schreef op twaalf januari 1947 maakten mij nog meer duidelijk dat de onzin van oorlog nog steeds bij te weinig mensen is doorgedrongen.

Nu heeft de onzin zich alleen maar verscherpt. Neem de oorlog die Bush in 2002 begon omdat hij bang was dat misschien Irak een oorlog wilde beginnen. Een preventieve oorlog is nooit gerechtvaardigd, waar blijven dan de criteria. Maar ja als je de grootste en rijkste natie bent op deze aardkloot en je bent daarvan ook nog de baas dan kan je de wereld naar jou hand zetten. Daarna kan de chaos pas echt gaan losbreken want je bent begonnen om de samenleving strijdvaardig te maken uit pure zelfverdediging. Boelo Schreuder, een man die ik in hoge mate waardeer, zou zeggen: “Het domste volk vecht.”

MINISTERIE VAN DEFENSIE

Afdeling dienstplichtzaken
Bureau vrijstelling

Men wordt verzocht bij het antwoord datum en nummer van deze brief nauwkeurig te vermelden

Onderwerp: vrijstelling voor één jaar aan een reeds ingelijfde

AAN de heer

Marinus Huis
Westeind 7
Zuidbroek.

's-Gravenhage, 16 nov. 1964

Nummer: 45.02.12.152

Hierbij verleen ik u als ingeschrevene voor de dienstplicht,
uit de gemeente Naaldwijk
behorende tot het Depot Dienstplichtigen met uitstel en vrijstelling (DUV)
met ingang van 24 november 1964
voor één jaar vrijstelling van dienst als gewoon dienstplichtige
wegens persoonlijke onmisbaarheid.

Tegen deze beslissing kan iedere belanghebbende uiterlijk de tiende dag na de dag, waarop de beslissing door de burgemeester ter algemene kennis zal worden gebracht, in beroep komen. Het beroepschrift, dat met redenen omkleed moet zijn, moet worden ingediend bij de burgemeester van de gemeente van inschrijving, die voor doorzending aan de Koningin zorg draagt.

Voor de duur van deze vrijstelling is u buitengewoon dienstplichtige. Als buitengewoon dienstplichtige is u — behoudens in bijzondere gevallen — alleen verplicht tot het vervullen van werkelijke dienst, indien u daartoe in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden wordt opgeroepen.

Indien u in voorkomend geval in werkelijke dienst wordt geroepen en zonder geldige reden niet aan de oproeping voldoet, stelt u zich bloot aan de gevolgen, welke de militaire strafwetten — ook toepasselijk op de buitengewone dienstplichtigen — daaraan verbinden.

De vrijstelling kan worden ingetrokken, indien tijdens de duur er van blijkt, dat de grond voor de vrijstelling niet meer bestaat.

Indien u opnieuw vrijstelling verlangt, moet door u of namens u **twee maanden voordat de vrijstelling eindigt,** bij de burgemeester wederom aanvraag worden gedaan tot het opmaken van een staat van inlichtingen. Bestaat er dan nog recht op vrijstelling, dan zal deze voorgoed worden verleend.

Indien u na het eindigen van de thans verleende vrijstelling in werkelijke dienst moet komen, zult u daartoe worden opgeroepen.

De Minister van Defensie,
voor de minister,
Het Hoofd van de Afdeling
Dienstplichtzaken,

72.1244.01 - 4000 - 424517* - 205

De sla is net gepoot op de kwekerij de Akkers 3 Zuidbroek (1965).

Spruitenplukken achter de spoordijk in het 'Poeltje' te Zuidbroek.
(december 1965)

De Hervormde jeugdvereniging van Zuidbroek onder leiding van mijn vader tijdens een dagje uit naar Norg in de zomer van 1965. M'n vader deed veel voor de jeugd. Vroeger ging hij al een week fietsen met de knapenvereniging. Later was hij jeugdouderling van de kerk. Jeugdleider van de hervormde jeugd en was hij jarenlang voorzitter van de voetbalvereniging.
(juni 1965)

Voorste rij v.l.n.r. Ludie Schreuder, Eltje Vos, Geesje Pentinga, verloofde van Geesje, Jan Sonneveld, Ria Por, Janneke Droper, Andries Sonneveld.

Tweede rij v.l.n.r. Roelof Toxopeus, Gerrie Loorbach, Gea Groothonk, Jan Huis, Gina Hovenkamp, Reint Jan Meijer, Jantje de Jonge, Gert Jan ter Rae, Lenie Huis, Adam Huis, Wim Sonneveld, Toosje Taai, Jan Huis, Rienus Huis, Frida de Lange, Joost Brust, de heer Elzer

Verloving Meentje en Rienus 1967

Op achttien september 1966 leerde ik Meentje kennen. Ons leven kwam al na enige tijd in een stroomversnelling. We dachten over veel zaken niet erg lang na. We deden dàt, waarover we die avond daarvoor hadden gepraat. Wellicht tot ergernis van onze ouders, die vonden alles wat we deden veel te gehaast en te weinig overwogen gebeuren. Voor je dertigste jaar begrijp je je ouders so wie so niet, dat komt pas later. Wij wilden binnen een half jaar gaan verloven, maar we hadden geen geld om de ringen te betalen. Ik werkte bij mijn vader en ontving daarvoor, naast kost en inwoning, nog zeventien gulden en vijftig cent zakgeld per week. Hiervan bleef nooit één cent over. Ik had een jaar ervoor nog wel bij cafetaria Heikens in Sappemeer gewerkt. Drie avonden per week en verdiende ik hiermee een rijksdaalder per uur, een tientje per avond, tel uit je winst en daar was niet veel van overgebleven. Van zeven tot elf uur in de cafetaria en de volgende ochtend al weer vroeg in de kwekerij aan het werk. Ik leerde in de cafetaria patat en kroketten bakken, slaatjes en salades opmaken, maar ook serveren in de eetcounter. De familie Heikens was een bijzondere aardige familie. Ze waren Katholiek en ik was Protestant opgevoed. Op de lagere school vochten we met de Gereformeerde en met de Roomse jeugd. Nu zag ik voor het eerst dat Roomsen geen andere mensen waren. 's Avonds kwam vaak de pastoor even op visite bij de familie en soms bleef hij alleen koffiedrinken in de cafetaria. Als het niet druk was hadden we gesprekken over de Katholieke kerk "van oudsher de moederkerk". Hij vertelde over de hervorming rond het jaar 1500 en de geloof- en zedenleer van het Lutheranisme. Dat Luther eigenlijk van rijke komaf en een uitgetreden Priester was, die zich niet langer met het Celibaat kon verenigen omdat hij verliefd was geworden. Zo gaf Pastoor Hesselink aan mij, tussen het patat bakken en slaatjes maken door, zijn leerzame lessen en zijn gedachten en meningen over de kerkelijke afscheidingen en kerkscheuringen. De oorlogen die erdoor zijn voortgekomen, de brandstapels en de beeldenstorm. De verschillen tussen Nederlands Hervormd, Gereformeerd en Rooms Katholiek. Met nadruk noemde hij de Rooms Katholieke kerk de Moederkerk. We spraken erover dat ik eerder verkering had gehad met een gereformeerd meisje. Ruim een jaar duurde dit en we maakten plannen om te gaan verloven. Haar vader wilde met mij daarover een gesprekje en hij begon als volgt: "Ik heb begrepen dat je graag met onze Riek wil verloven?"
Ik dacht: "Krijg het Lazarus, niet ik wil met… maar wij willen graag verloven."

Maar meteen ging hij door met zijn betoog en zei dat wel te kunnen goedkeuren als ik beloofde dat ik dan gereformeerd zou worden.
Ik legde mijn hand op mijn knie en ging ietwat achterover met mijn rug en trok mijn kin enigszins in de hoogte en zei: “Dan beloof ik je nu dat ik…nooit gereformeerd word.“
De verkering was daarna snel ten einde.
De Pastoor lachte om mijn prille liefdeservaring maar deed geen enkele poging om een ander geloof te bezwadderen. Hij deed geen enkele kwaadsappige veronderstelling. Nee, er kwam niet een verkeerd woord over zijn voelbaar oprechte lippen. Hij sprak zich wel uit over de waarde van het Pausdom in Rome, over de bedevaartstochten die zo werden verfoeid door de protestanten. Hij vroeg mij wel of ik het liedje ‘Klokje klinkt, vogeltje zingt, iedereen op zijne wijs, kind ook gij, zingt daarbij, tot des Heren lof en prijs’ op kleuterschool had geleerd. Hij keek mij aan en vroeg of ik dat éénvoudige liedje goed had begrepen, met de nadruk op ‘iedereen op zijne wijs’.
“Zodra je een ander jou wil op legt ontstaat er een koppige sfeer en dat mond weer uit in ruzie.” Zei hij.
Zoals ik al begon te vertellen; Meentje en ik hadden afgesproken dat we ons zouden verloven op achttien maart 1967, een half jaar nadat we elkaar hadden leren kennen. Twee dagen hoofdpijn heb ik gehad omdat ik niet wist waar het geld, dat nodig was voor die verloving, vandaan moest komen en ik pijnigde mijn hersens daarvoor in hoge mate. Bij enkele tuinders was ik wezen ‘buurten’, om te vragen of ze werk hadden zodat ik een bijverdienste kreeg. Dit was wel mogelijk maar een klein rekensommetje vertelde mij dat ik het vier dubbele uurloon moest hebben om op achttien maart genoeg geld te hebben voor één verlovingsring, laat staan voor twee gouden ringen. Al snel drong het tot mij door dat alleen een succesvol handeltje ons in de mogelijkheid zou kunnen stellen om op die geplande verlovingsdatum voldoende geld bij elkaar te krijgen.
Een buurman tuinder kweekte Azalea’s en die gingen voor de veilingklok tot één gulden en vijftig cent per stuk. Ik kocht van deze buurman tweeduizend van die Azalea’s voor één gulden en vijfentwintig cent per stuk. ’s Avonds sprak ik met de broer van Meentje af dat we de bloemen deur aan deur gingen verkopen. We zouden de winst delen. Het voordeel voor mij was dat zwager Kees een auto had en ik niet. Het vervoer van de Azalea’s was hiermee geregeld.
De eerst komende zaterdag gingen we al heel vroeg op stap. Om negen uur 's morgens stonden we bij de eerste klant op de stoep.

Na een klein uur deur aan deur bellen waren er nog maar enkele azalea's verkocht. Ik begon al te denken dat ik mij nu toch wel een probleem op de hals had gehaald. Ik liep met een kistje met negen azalea's onder de arm naar een volgende straat. Even dacht ik aan Arie Bervoets met zijn lathyrussen en het verkoopverhaaltje wat hij mij vóórzegde.
De eerstvolgende deur wijzigde ik mijn verkooptechniek. Met een grimas probeerde ik een wat lachend gezicht te trekken toen de deur open ging.
Ik zei: "Goedemorgen mevrouw, verse Azalea's rechtstreeks van onze kwekerij in Zuidbroek."
Ze keek mij aan en vroeg wat ze kosten.
"Twee voor maar vijf gulden." Zei ik.
Mevrouw boog zich over mijn kistje met bloemen en zij zocht de twee mooiste eruit.
Steeds bij de volgende klanten prees ik mijn waar aan met 'twee voor vijf gulden.'
Hiermee verdubbelde ik mijn verkoopkans en het was verbazend dat bijna niemand aan mij vroeg of ze ook één azalea konden kopen.
's Avonds hadden we samen ruim vierhonderd verkocht; dus per man tweehonderd en vijftig gulden verdient. De weken erna ging het nog veel en veel beter.
De verloving was leuk en we hadden voldoende geld voor dure ringen en cadeaus voor elkaar. We hebben onze uitzet direct verrijkt met een luxe cassette; vorken, lepels, messen en verder bestek van de meest uitgebreide soort van het luxe merk Gero Zilmeta, omdat we goed bij kas zaten.
Later heb ik meerdere verschillende snelle handeltjes opgezet zoals 'het opvullen van uw oude bloemschalen'.
Zo zette ik een ook advertentie in de krant 'Luizentijd! Het spuiten van uw rozen wordt door ons vakkundig verzorgd'. Vele siertuin liefhebbers heb ik van hun luizenplaag afgeholpen. Jaren later belde nog geregeld klanten met de vraag of ik even hun rozen kwam spuiten. In die tijd gebruikten we in de kwekerij nog parathion. Een zeer zwaar vergif waar geen luis van bleef leven en wat nu niet meer mag worden gebruikt. Op de kwaliteit en het effect van het zeer zware vergif kon ik wel garantie geven.

Bellingwolde, 20-2-'67

Betreft: ventvergunning

Kosten: f 3,-

Het door u aangevraagde, hierboven vermeld, kan tegen betaling der kosten ter secretarie alhier worden afgehaald. Na storting van de kosten op postrekening no. 891760, t.n.v. de gemeente-ontvanger van Bellingwolde, zal het gevraagde op uw verzoek aan u worden toegezonden.

De secretarie is geopend van:
maandag t/m vrijdag van 1.15 - 5 uur 's namiddags.

GEMEENTE-SECRETARIE
BELLINGWOLDE.

Eén van de vele ventvergunningen die ik ophaalde bij de gemeenten waar ik mijn bloemen ging uitventen

Meentje en Rienus in plantsoen te Zuidbroek verloving achttien maart 1967.

In plaats van kaarten

Verloofd

MEENTJE KRUIZE

en

MARINUS HUIS

18 maart 1967

Gelegenheid te feliciteren van 2.30 tot 5 uur en van 7 tot 9 uur, Klaas Woltjerweg 66, Zuidbroek

Advertentie van onze verloving.
Nu komt het niet meer voor, maar toen maakte je in de krant nog bekend dat je ging verloven.

De verlovingsringen waren fraai.
(18 maart 1967)

Het gehele jaar 1967 is voor Meentje en mij opwindend verlopen.
In de zomer hebben we een heerlijke week vakantie gehouden. Met een Renault Dauphine, gekocht voor vierhonderd gulden, voelden we ons zo vrij als wat. Het was geen grote auto, maar vraag niet wat je er allemaal mee en in kunt doen. We snorden probleemloos over de Nederlandse wegen en deden de ene plaats na de andere aan. Soms stopten we op een mooie plek, sloegen onze picknick op en zwommen we in een kanaal op Rozenburg om daarna te gaan chinees eten op Maassluis. We bezochten een museum in Brielle, we flaneerden door de winkelstraten van Naaldwijk en vertoefden een dag heerlijk op het strand van Scheveningen. In Hoek van Holland wandelden we op de pier en zag Meentje voor het eerst de grote oceaanstomers de Waterweg binnenvaren. We dronken koffie bij mijn overgrootmoeder, Opoe Pot op ‘s Gravenzande. Het hele Westland crosten we door en genoten van alles wat nieuw was. Achteraf denk ik dat het voor mij een nog eens zwierend afscheid nemen is geweest van de streek waar ik was geboren en waar ik vaak nog heimelijk naar terug verlangde.
‘Elk afscheid betekend de geboorte van een herinnering’ zei Salvador Dali.
In de zomer van 1967 trokken Meentje en ik niet alleen veel met elkaar op tijdens de vakantie, nee we verzetten ook veel werk. Onze trouwplannen kwamen in een vergevorderd stadium en we deden ons best om een stuk zelfstandigheid te ontwikkelen. Anderhalve hectare spruiten had ik gepoot in Borgsweer. Samen schoffelden Meentje en ik het onkruid tussen de jonge spruitenplanten vandaan. Het was méér een drang naar de zelfstandigheid en het losmaken en onder de druk van mijn vader vandaan komen, dan dat ik echt spruitenboer wilde zijn. Bij mijn vader lukte het niet zo in die tijd. Hij keurde veel van mijn activiteiten af. Het volgen van cursussen vond hij maar niks. Vaak zei hij dat ik een cursus niet zou halen omdat ik bijna nooit in die boeken keek. Als ik radijs zaaide tussen de bloemkool lachte hij mij uit en zei dat je nooit en ten nimmer twee ruggen van één varken kon snijden. Toen ik bloemen ging venten vond hij dat niet goed. Als ik niét bij hem werkte die dag, moest ik ook maar ergens anders gaan eten. Ik kon slecht tegen mijn vader zijn kritiek en de manier waarop.
Later, pas veel later, heb ik dit in een ander perspectief gezien, minder veroordelend. Ik ben gaan beseffen dat deze kritiek voor mij een enorme stimulans is geweest. Om te laten zien wat ik waard was deed ik er misschien wel een extra schepje bovenop. Ik

besefte later ook dat het een manier van stimuleren is, die erg heilzaam bij mij heeft gewerkt. Want nu denk ik er prettig aan terug maar toen vond ik het akelig.

Meentje op 21 jarige leeftijd
(1967)

Rienus 21 jaar
(1966)

Meentje werkte in de Molenhorn als ziekenverzorgster toen wij elkaar leerden kennen in 1966.
(foto zomer 1967 nabij de Scheveningse Pier)

Het hele jaar 1967 is voor ons opwindend verlopen. In de zomer genoten we van een heerlijke vakantie door Nederland. In een Renault Dauphine snorden we over de wegen en zwommen in de zee van Scheveningen, aten chinees op Maassluis en dronken we koffie bij mijn overgrootmoeder Opoe Pot die toen tweeëntachtig jaar was en op 's Gravenzande woonde. Ze had nog twee vrijgezelle zoons in huis.

(zomer 1967)

Huwelijk Meentje en Rienus 1967

Trouwfoto Meentje en Rienus (15 december 1967)

Marinus Huis

en

Meentje Kruize

hebben de eer, mede namens hun ouders, kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk waarvan de voltrekking zal plaats hebben op vrijdag 15 december a.s., 's namiddags om 14.30 uur in het gemeentehuis te Zuidbroek.

Kerkelijke inzegening om 15.30 uur in de Ned. Herv. Kerk te Zuidbroek door de Weleerwaarde Heer Ds. D. J. J. Wolthuis.

Zuidbroek, december 1967

De Akkers 3

Kl. Woltjerweg 66

Receptie van 19-20.30 uur in de Kerkhörn (bij de Ned. Herv. Kerk).

Toekomstig adres:

De Akkers Oost 7

Toen we trouwden was het nog de gewoonte dat een advertentie in een plaatselijk blad werd geplaatst. Ons toekomstig adres zou worden De Akkers Oost 7 Zuidbroek. Zover is het niet gekomen.

Heden, vijftien december negentienhonderd zevenenzestig, verschenen voor mij, ambtenaar van de burgerlijke stand van **Oosterbroek**, ten einde een huwelijk aan te gaan:

Huis, Marinus,
oud tweeëntwintig jaar, geboren te Naaldwijk en wonende te Thuidbroek, gemeente Oosterbroek, kweker, meerderjarige zoon van: Huis, Johannes, kweker, en van: van der Kooij, Neeltje, zonder beroep, beiden wonende te Thuidbroek;
en:
Kruize, Meentje,
oud eenentwintig jaar, geboren te Oostwedde en wonende te Thuidbroek, gemeente Oosterbroek, voorheen wonende te Winschoten, ziekenverzorgster, meerderjarige dochter van: Kruize, Jan, overleden en van: Klap, Geertruida, zonder beroep, wonende te Thuidbroek.
Mede verschenen de vader van de bruidegom, oud veertig jaar, de moeder van de bruidegom, oud veertig jaar en de moeder van de bruid, oud vijfenveertig jaar, die als zodanig verklaarden toe te stemmen in dit huwelijk.

De afkondiging van dit huwelijk is geschied te Oosterbroek en te Winschoten op vierentwintig november laatstleden.

Bruidegom en bruid verklaarden elkander aan te nemen tot echtgenoten en getrouwelijk alle plichten te zullen vervullen, welke door de wet aan de huwelijke staat verbonden zijn.

Daarop heb ik, in naam der wet, uitspraak gedaan, dat zij door de echt aan elkander zijn verbonden.

Als getuigen waren tegenwoordig:
Rijsdijk, Willem, oud vierendertig jaar, kweker, wonende te Maasdijk, gemeente Naaldwijk, oom van de bruidegom;
en:
Klap, Hendrik, oud vijfenzeventig jaar, zonder beroep, wonende te Vlagtwedde, grootvader van de bruid.

Waarvan akte, welke overeenkomstig de wet is voorgelezen.

M Kruize

G. Klap

Marinus Huis

en

Meentje Kruize

hebben de eer U, mede namens hun ouders, kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben op vrijdag 15 december a.s., 's namiddags om 14.30 in het gemeentehuis te Zuidbroek.

Kerkelijke inzegening om 15.30 uur in de Ned. Hervormde Kerk te Zuidbroek door de Weleerwaarde Heer Ds. D. J. J. Woldhuis.

Zuidbroek, november 1967
De Akkers 3
Klaas Woltjerweg 66

Toekomstig adres: De Akkers Oost 7

Receptie van 19 tot 20.30 uur in de „Kerkhörn" (bij de Ned. Herv. Kerk)

Trouwkaart Meentje en Rienus

Wij begonnen nu een nieuw volwassen leven waarin allerlei problemen vanzelf zouden worden opgelost. In die trant en met dat gevoel bereidden we onze huwelijksdag op vijftien december 1967 voor. Wat ben je dan nog pril en onbevangen en stap je zonder vooroordeel op je zelfstandigheid af.
Onze start stekkie zou worden de Akkers Oost 7 Zuidbroek. Dat lieten we ook op onze trouwkaart drukken. Maar door de winterse omstandigheden was de bouw vertraagd. Elke dag ging ik even kijken hoe het vorderde met de afwerking van de nieuwe woning die we toegewezen hadden gekregen. Het huis zou begin december opgeleverd worden maar nu was het al half februari.
Op vijftien december waren we getrouwd en omdat onze woning niet klaar was woonden we ieder apart. Meentje bij haar moeder en ik bij mijn ouders. Als je pas getrouwd bent is dat niet zo leuk. Meentje werd erg ongeduldig en kreeg meer en meer nesteldrang. 's Avonds kwam ik meestal bij haar, 'op visite'.
Op een avond, bijna half februari, zei ze dat het zo niet langer moest, dat apart wonen van elkaar. Ze wilde niet langer wachten op dat nieuwe huis wat nog lang niet klaar was. Natuurlijk was ik het er mee eens en beloofde voor ons eigen onderdak te gaan zorgen. "Nog voor het eind van deze maand wonen we op onszelf en morgen ga ik eerst naar de aannemer en zeg dat ze moeten opschieten zodat we voor één maart in dat huis kunnen."
"En," voegde ik er aan toe, "anders zorg ik voor een ander huis."
Maar de woningnood was toen ook erg groot. Je kon nergens, maar dan ook nergens een huurwoning krijgen. Toen we afscheid namen voor die avond en ik weer naar mijn ouderlijk huis fietste ging ik nog even langs ons toekomstige nieuwe huis om te kijken of de timmerlui die dag nog iets waren opgeschoten. Maar de wind was al een week ervoor naar het oosten gegaan en door de vorst was de bouw gestaakt. De metselaars waren op vorstverlet gestuurd. De hele dag was het mistig geweest en tegen de avond had een messcherpe wind de laatste flarden uit elkaar gejaagd. Ik reed over de W.A.Scholtenweg en in het schijnsel van de maan zag ik het silhouet van onze nieuwe woning.
Het huis was nog niet glasdicht. In de kamer joeg de oostenwind door de glasloze vensters. Volgens Meentje zou onze baby geboren worden over drie maanden. Een ijzig besef bekroop mij dat Meentje onvoldoende gelegenheid zou krijgen om haar moederinstinct te kunnen volgen. Immers vrouwen krijgen nesteldrang in de laatste drie maanden van hun zwangerschap. Hoe kon zij dat bij haar moeder thuis creëren? En

áls het zou kunnen zou dat geen goede gedachte zijn. Nee je eigen huis je eigen bedoening. De tranen sprongen in mijn ogen toen ik door het lege, hol klinkende, onafgebouwde huis liep. Nu ik beloofd had ervoor te zorgen dat het eind van deze maand voor elkaar zou zijn en dat we minstens op één maart op ons zelf zouden wonen duizelde het even verward in mijn hoofd.
Hoe kon ik dat nou aan Meentje toezeggen. Ik wist zelf, en zij begreep dat ook wel, dat dit nooit zou lukken binnen goed twee weken. Van wanhoop en pure ellende deed ik mijn broek naar beneden en in de snijdende wind heb ik op de stoep van het nog lang niet afgebouwde huis een grote hoop neergelegd.
Dat was mijn pure frustratie van getrouwd zijn en niet bij elkaar kunnen wonen.
De volgend dag was onze kruidenier bij mijn ouders om het boodschappen-boekje op te halen. Auke Braam legde ik mijn probleem uit, dat we op korte termijn een huis moesten hebben.
“Jij komt overal, hou het is in de gaten?” Vroeg ik.
De dagen erna heb ik zelf behoorlijk standvastig achter allerlei woningen aan gezeten. Bij de Woningstichting en bij particulieren waarvan bekend stond dat ze wel eens een woning verhuurden. Ook heb ik nog een poging gedaan om een woning te kopen aan de Heiligelaan in Zuidbroek. Zeventienduizend gulden was de vraagprijs en ik kijk nu nog wel eens naar het huis als ik door de Heiligelaan rijd. Bij mijn vader kreeg ik slechts zakgeld en geen salaris waarop een hypotheek kon worden gerealiseerd. Vastberaden om een huis te krijgen en met de gedrevenheid dat het moest lukken nam ik mij voor om niet af te wachten en dat opgeven stom zou zijn.
Een pracht verhaaltje over twee muizen en te snel de moed verliezen zat als voorbeeld in mijn hoofd. Die twee muizen gingen elke dag bij de boer uit de melkbus de nog warme melk drinken. In het begin zat de bus tot de rand toe vol maar na enkele maanden gaven de koeien wat minder melk zodat op een dag de muisjes wat dieper moesten rekken om te kunnen drinken uit de melkbus. Ze hielden elkaar in evenwicht, maar ineens ging het mis en ze vielen tegelijk in de verse koeienmelk. De muisjes zwommen in het rond door de melk, keken steeds naar de vrijheid boven hun, maar waren niet in staat om de rand van de bus te bereiken. Na meer dan een uur rondzwemmen in de romige melk werden de muisjes erg moe. Het ene muisje klaagde: ‘Strakjes komt die boer en zal hij met zijn grote handen ons allebei in één keer doodknijpen…… ik kan nu al niet meer, het is met ons gedaan. Ik laat mij zakken, liever

verdrinken in de melk dan me halfdood zwemmen en daarna toch nog door die grote handen te worden doodgedrukt'.
Zo gezegd zo gedaan het ene muisje liet zich gaan naar de bodem van de melkbus. Het andere muisje zwom door en in haar doodstrijd dacht het muisje: 'ik stop er ook mee'. Maar ondanks dat het steeds zwaarder werd spartelde ze door en bleef ze worstelend haar best doen. Opeens voelde het muisje dat de melk wat hard werd.
Het muisje dacht: 'ik kan over de melk heenlopen geloof ik….. ' En terwijl ze over de melk heen liep zei de muis: 'Zo..ô…. Kaassie….!!'

Binnen een week kwam onze kruidenier en vertelde dat er een boerderij vrij kwam aan het Westend. Ik was hetzelfde uur bij de eigenaar.
Van Willem Kooy huurden we voor vijftien gulden per week een boerderij aan Westend 43 in Zuidbroek, met een halve hectare grond. We namen nog wat roerende zaken van de verhuurder over. Mijn vader rekende met mij af voor de jaren die ik bij hem had gewerkt; hij gaf twee duizend gulden aan Meentje. We waren de koning te rijk toen we bij woninginrichtingbedrijf Mans Otter in Nieuw Amsterdam, een vriend van de kruidenier, onze nieuwe meubeltjes hadden gekocht. Opa en Opoe Klap hadden nog een geëmailleerde Etna kolenkachel over. Kolenhandelaar Geert Kruyer leverde drie mud nootjesvier antraciet af aan de andere kant van het Winschoterdiep. De meeste mensen in de dorpskernen stookten al aardgas maar in deze boerderij was nog geen aardgasaansluiting. Ik denk nu dat dit toen leidde tot een generatiekloof. De generatie van de kolenkachel en die van de centrale verwarming. Wie opgroeide vóór de jaren zestig herinnert zich nog de kolenboer, het kolenhok en de kolenkachel. Het geluid van de kolen die in de kolenkit werden geschept. Het schoonmaken van de kachel. Ik heb dat allemaal nog gedaan. Nu heeft iedereen centrale verwarming en is het winterondergoed nog iets voor heel oude mensen.
Met een roeiboot moest ik de kolen naar onze kant varen, voordat op één maart 1968 de kachel met een oude krant, aanmaakhoutjes en spiritus kon worden aangemaakt. Meentje en ik in ons eigen paleisje, we vonden het 'Kaassie'.
We hebben ruim één jaar heerlijk in die grote boerderij gewoond. Nog ouderwets, zonder closet, met een plee-emmer uit vroegere tijd. Onze zoon John is in dat jaar geboren en Meentje raakte in verwachting van ons tweede kindje. We waren de koning te rijk.

1969 1970 1972 1973

Als ik de pasfoto's bekijk van verschillende jaren veranderde ik wel in een rap tempo.

COMPLETE WONINGINRICHTING

H. OTTER & ZOON

NIEUW-AMSTERDAM
Vaart Zz. 71
Telefoon 707 - Giro 968243

KLAZIENAVEEN
Van Echtenskanaal Nz. 130
Telefoon 2942

Nieuw-Amsterdam, ... 19.....

NOTA voor ..... Mr. Mans
De Ahlers 3 Assen

	bankstel	695	=
	kast	495	=
	salontafel	295	=
	tafel	135	=
	salontafel	145	=
	3D kast f 395.-	975	=
	slaapbank	595	=
	ondersteun	42	50
	matrasdek	10	95
	bedstel 120/190	165	=
2	ronde kussen à f 9,75	—	—
	vaas f 14,75	10	=
		2663	45
13,5	m rolgordijnen à f 12,95	174	82
4,5	m " " à f 10,95	49	27
		2887	54
	m vitrages	—	—
15,30	m goed stof à f 12,95	191	63
7,50	m lamp à f 0,35	2	62
4,5	haken à f 0,40	1	80
		3013	59

Meentje en ik lieten ons huis aan Westend 43 Zuidbroek inrichten door Mans Otter uit Nieuw Amsterdam.
(maart 1967)

Erasmus zei: ‘Ubi bene ibi patria’ waar het goed is, is mijn vaderland.
Ik kreeg al snel in Groningen, maar vooral in Zuidbroek, een gevoel dat ik er hoorde en ook ons gezin gaf een aangename geborgenheid.
Toen we de eerste week aan het Westend 43 Zuidbroek woonden, ging ik ‘los’ werken bij verschillende tuinders. De eerste tuinder was Geert Bol aan het Achterdiep in Sappemeer. Geert was een erg aardige vent. Hij had een jong gezin en kon vreselijk hard werken. Ik ‘besteedde mij uit’ aan Geert voor een rijksdaalder per uur. De eerste week ging ik ‘s zaterdags bij hem afrekenen. Je kreeg toen nog weekgeld en dat moest worden opgehaald bij de baas. Dat gebeurde dan om een uur of halfvijf ’s zaterdagsmiddags, nadat je ‘je wat opgeknapt’ had.
In die tijd werd er ook zaterdags gewoon gewerkt tot drie uur. Ik kreeg een kop koffie en Geert betaalde me tweehonderdenvijftig gulden.
“Hier Rienus,” zei hij “Je hebt deze week negentig uur gewerkt en je hebt zo verdomd goed je best gedaan.”
Ik was de koning te rijk met onze eerste tweehonderdvijftig piek. We hadden zo’n beetje ons laatste geld besteed aan meubels en de inrichting van ons huis. Deze, binnen ons gezin, voor het eerst verdiende centjes waren uiterst welkom.
Na Geert Bol verhuurde ik mij niet meer per uur, maar nam voortaan elk karwei aan voor een vast bedrag. Spitten, sla planten verspenen, komkommers snoeien, tomaten bewerken, horgaas spannen voor luchtramen zodat de komkommers niet door bijen en vliegjes werden bevrucht want als dat gebeurde was de komkommer voor export ongeschikt geworden.
Met dat los werken kon ik meer verdienen en ik was mijn eigen baas.
Voor elk aangenomen karwei kwam ik met de tuinder een vast bedrag overéén. Daarna ging ik omstreeks vier uur naar de poort van de strokartonfabriek in Sappemeer. Als de fabriek uitkwam, vroeg ik aan een aantal werknemers of ze nog wat wilden bijverdienen. Gezamenlijk pakten we het door mij aangenomen werk op. Als ik afgerekend had met de tuinder en daarna met mijn medewerkers, bleef er meestal een extraatje voor mij over. Op een dag had ik bij verschillende tuinders zoals Barteld van Ham, Henk van de Wolde, Reinder Remkes, Rien de Maa, en eigenlijk te veel om op te noemen, de aangenomen klussen afgerekend en daarna al mijn medewerkers uitbetaald. Er was een groot bedrag overgebleven. Meentje en ik hadden afgesproken dat we naar de stad zouden gaan om nieuwe kleren voor mij en voor haar te kopen. Ook een nieuwe

kinderwagen, een doopjurk voor John, een mantel voor Meentje, nieuwe schoenen en nog veel meer nieuws. We stonden op het punt om weg te gaan.
Ik voelde in mijn zakken maar kon geen portefeuille vinden. Nadat overal was gezocht, verschillende keren om de boerderij en de laan afgelopen, was de ‘knip’ met het vermogen nog niet gevonden. Grote zweetdruppels parelden op mijn voorhoofd en ik had het Spaans benauwd. Na minstens een uur heb ik mijn oude kleren weer aangedaan om maar weer te gaan werken. Zonder geld kan je geen inkopen doen. Mijn schoonmoeder schoof op slot huilend de stoel onder de tafel vandaan om erop te gaan zitten.
“Mie’n laive toetpot, kiek nou is…, ligt hier die portemonnee nait….”
Ik was zo weer omgekleed en we hebben heerlijk gewinkeld.
Tussen het aangenomen werk door was ik nog een korte periode bij Pop Hekkema. Pop had een loonbedrijf dat bij tuinders allerlei specialistisch werk verrichtte. Ploegen in de kassen, stoom-werk en ontsmetten van de warenhuizen met gifgassen. Zo ook bij kwekers in Papenburg, in Duitsland, waar ik enkele dagen met methyl bromide, een levensgevaarlijk gifgas, heb meegewerkt. De voorschriften, beter gezegd de dwingende eis was, dat elke vijf minuten de filters in de gasmaskers moesten worden verwisseld. Pop Hekkema hield de tijd in de gaten en verzorgde het wisselen van deze filters.
’s Avonds werd ik vreselijk ziek en begon ik te braken en vreselijk te trillen. Over heel mijn lichaam een akelig gevoel. Nadat huisdokter Brondijk hoorde van dat methyl bromide zette hij mij meteen onder de koude douche. Een kwartier onder koud, dan eronder vandaan, afrossen met een stugge handdoek en dan meteen weer onder de koude douche. “Het vergif in je lichaam begint nu te werken en hoe kouder je bent, des te langzamer werkt het vergif in je lichaam”, was zijn boodschap. Een paardenmiddel waarop ik vertrouwde en daarom de hele nacht mee bent doorgegaan. Op de duur wen je ook aan koud water douchen. De volgende dag heb ik Pop Hekkema gebeld dat ik niet meer in dat tinnef van vergif wilde werken. Daarna belde een tuinder uit Papenburg of ik een paar weken kwam helpen. Ik kon het Duitse gebrabbel van de man niet goed verstaan maar begreep wel dat hij behoorlijk onthand zat. De tomaten moesten nodig worden gediefd en ook het komkommers snoeien was meteen noodzakelijk. Samen met broer Adam hebben we in een week de klus bij deze tuinder op zijn prachtige bedrijf geklaard. We kregen kost en inwoning en ‘s avonds mochten we hun Mercedes meenemen om een toertje te maken in de omgeving. Een bijzondere ervaring was de Duitse taal. Wat wil je als je nog nooit over de grens bent geweest. En het zure brood,

nee dat ‘was niet te vreten’. Nu vind ik het lekker, maar toen was dat zo vreemd en ook de grote schaal sauwerkrout met gebakken swiebln waren we niet gewend, “zuurkool met gebakken uien is toch geen combinatie met eten”. Het meest verrassende was toen we ’s avonds naar bed gingen en onder de dekens wilde kruipen.

“Jô, Rienus we hebben helemaal geen dekens, mot je kijken er ligt alleen maar een gestikte dekentje op die bedden.” Zei Adam. Hij vroeg of ik even naar beneden wilde gaan om te vragen of we meer dekens erbij konden krijgen. Ondertussen kroop hij wel alvast onder het ding wat hij gestikte deken noemde. “Volgens mij word je hier toch wel lekker warm onder, maar het weegt niks.” We vroegen ons af of je er wel lekker onder kon slapen, maar we waren zo moe dat we meteen in slaap vielen. Het was de eerste keer dat we sliepen onder een ganzenveren dekbed in plaats van een zware vracht wollen dekens met daarbovenop ook nog een gestikte deken.

En wat de sauwerkrout betreft, tot op de dag van vandaag eten we zuurkool met gebakken uien en rookspekjes.

In de winter is bij tuinders weinig werk. Daarom had ik op die halve hectare bij onze boerderij aan Westend 43 spruiten gezaaid. De jonge planten daarna uitgepoot op twee en halve hectare land, wat ik in deelteelt huurde bij Bertus Prins, aan de Pastorieweg in Noordbroek. De gehele herfst en winter waren de prijzen van de spruiten zeer laag. Het was een nat najaar geweest en in een lager gelegen slenk had lange tijd water gestaan waardoor een groot gedeelte van het spruitengewas was gaan verrotten. Door de matige oogst en de slechte prijzen aan de veiling hadden we geen inkomen en konden we amper onze vaste lasten betalen en aten we bijna droog brood. Mijn handen waren echte werkmanshanden, ze waren eeltig en vol met winterse kloven. Hoe goed ik ze ook met regelmaat in de uierzalf smeerde. Maar geen wonder als je dagelijks in aarde wroet of spruiten plukt. De droge scherpe randen van de spruitenbladen maakten kleine beschadigingen aan mijn polsen. Deze kleine sneetjes vormden zich vrij snel, door de schrale droge noordoostenwind, tot barsten en op den duur tot grote ondragelijke gemene kloven. Opnieuw besefte ik dat in Nederland een politiek aan de gang was, en nog steeds is, die ertoe moet leiden dat het voedselpakket tegen een zo laag mogelijke prijs in de winkels aangeboden moet worden. Wat een zeer hard werkende boer of tuinder ook teelt, gemiddeld genomen kan je bij de veiling een prijs krijgen die maar nauwelijks hoger is dan de kostprijs. Ook toen verdiende je in de land- en tuinbouw vrijwel niks en ik besloot om snel een baan te zoeken die méér opleverde en waarbij ik schone handen hield.

Melkboer, Olieboringen, bedrijfsleider Supermarkt 1969

Op een dag waren we bij vrienden van mij schoonouders in Onstwedde op visite. Jan Wilts en zijn vrouw Siene, zelf ondernemende mensen met een instelling van 'jong geen schulden, oud geen bezittingen' vertelden dat de achterburen hun melkloop en alles wat bij de zaak hoorde gingen verkopen. Een prachtig winkelwoonhuis met een grote loods, een rijdende winkelwagen en de goed beklante melkloop. Een financier zou de melkfabriek DOMO kunnen zijn. Ik dacht dat dit mijn kans moest worden om uit het tuinbouwvak los te komen. Op woensdag ventte de melkboer niet, dus gingen we meteen naar de Stad Groningen, naar de Bond van Melkhandelaren. Ik had een gesprek met de voorzitter van de bond van melkhandelaren Hans van Ringen en ene heer Nanninga. Al snel bleek dat ik teveel wilde financieren voor een man zonder één gulden op zak.
"Ja de diploma's waarover u beschikt hebben zeker waarde. Dat is een voorsprong. Vandaar dat we u graag op een loondienstwijk in de Stad Groningen willen hebben. U kunt morgen al beginnen, want er zijn wel enkele vacatures."
Maar daar voelde ik niet veel voor.
Zelfstandig een eigen bedrijf en eigen baas was mijn wens.
En meteen op een melkwijk stappen kon ook niet omdat ik mijn spruiten nog moest plukken aan de Pastorieweg in Noordbroek. Voor het jaar om was kwam de heer Nanninga en een boekhouder van de DOMO al bij mij in het spruitenveld. Ik zag wel dat twee kerels stonden te roepen aan het begin van mijn kamp spruiten maar dacht dat het controleurs waren. Kerels die kwamen controleren of mijn gewichten, waar ik de spruiten mee afwoog, wel waren geijkt. En dat waren ze niet, want ik was daar slordig mee. Ik dacht 'laat ze verrekken,' en bleef gewoon spruiten plukken zonder op of om te kijken. Ineens stonden ze naast mijn spruitenkinnetje. Ze kwamen vertellen dat er een melkwijk te koop was in de stad Groningen van ene heer Greven. Aan de Oostersingel en de Turfsingel, rondom het Academisch ziekenhuis met zestienhonderd éénheden. Het zegde me allemaal niets. Wel dat ik een lening bij hen kreeg van zestien duizend gulden.
Twaalfduizend gulden voor de melkwijk en vierduizend gulden voor de truck. De leningen moest ik in vier jaar aflossen. Elke week een bedrag van honderd gulden. Meneer van Ringen zei dat ik altijd een boterham met jam had verdiend en dat ik nu

een zeer dikbelegde boterham met kaas en spek zou gaan verdienen. Na vier jaar zou de waarde van de melkwijk minstens het bedrag van veertien duizend gulden bedragen. In elk geval niet minder dan de betaalde twaalfduizend gulden. Hij betoogde nog dat dát een kwestie was van vraag en aanbod. Als er meer vraag was, zou dat de prijs opdrijven. Was er meer aanbod dan zou dat worden genivelleerd doordat de melkfabriek dan meer loondienstwijken zou kunnen creëren. Tussentijds zou ik de melkwijk in de stad zo kunnen verkopen als ik toch liever een melkloop op het platteland zou wensen, met deze aankoop was er al vast een financiële basis gelegd.
“Nee hoor de waardestijging en waardedaling van de melkwijken hebben wij in de hand omdat we vraag en aanbod kunnen sturen. Daarom is uw investering zo vast als een huis en dat stijgt alleen maar de komende tijd.” Terwijl hij dat zei kreeg ik van hem een bemoedigend klapje op mijn schouder. Meentje en ik waren de koning te rijk. De week daarna gingen we naar Hoogeveen om bij Spijkstaal een ventwagen uit te zoeken.
Mijn eerste dag als melkboer zal ik nooit vergeten. Er lag een laagje sneeuw en melkboer Greven legde mij uit in welke straat ik moest beginnen: ‘Vanaf de Oosterhamrikkade eerste brug links over, dan eerste straat rechts en daarna bij de eerste stoplichten rechtdoor en bij de volgende stoplichten’.
Later zei Greven dat het zelf uitzoeken van veel dingen de beste leermeester was. Ik voelde me als een kat in een vreemd pakhuis en vond het erg onbehaaglijk dat hij me zo aan mijn lot over liet in die grote stad.

Een week of zes later kwam ik op een zondag uit de kerk toen mevrouw Tunteler vroeg of ik even mee ging koffiedrinken want haar man en zij wilden mij iets vragen. De heer en mevrouw Tunteler hadden een meubelwinkel annex woning inrichtingsbedrijf in het centrum van Zuidbroek. We dronken koffie en onderwijl vertelde mevrouw dat ze op de leeftijd waren gekomen om binnenkort hun bedrijf te stoppen. Ze hadden zelf geen kinderen, dus geen directe opvolger en ze konden het bedrijf wel in de krant te koop aanbieden maar: “We hebben aan jou gedacht om het over te nemen.”
Het kwam voor mij wel wat onverwacht, ik was net met die melkwijk begonnen en had helemaal geen verstand van woninginrichting zei ik tegen hen. Maar dat was allemaal geen probleem, ik zou voldoende worden ingewerkt en financieel was het al helemaal geen strijdvraag. Ik kon zo in de zaak stappen en ze lieten mij meteen zien wat een omzet en een goed inkomen in de zaak zat.

Ik beloofde om er over na te denken. De week erna heb ik een kennis, Frans Brust, getipt. Die heeft al vrij snel de zaak overgenomen en er een goed lopende zaak van gemaakt. Later verweet mevrouw Tunteler mij dat ik niet op hun aanbod was ingegaan, 'want we hadden het jou zo gegund'.
Ikzelf heb daar ook wel spijt van gekregen, maar dat was pas enkele jaren later.

De volgende maanden kreeg ik het als melkboer wel meer naar mijn zin. Het weer werd beter en ik leerde de klanten kennen en de klanten raakten ook aan mij gewend.
Zo gaat het altijd; je moet eerst Verkennen, dan krijg je de fase van Herkennen en daarna ga je elkaar Erkennen.
Toen ik, voor mijn gevoel, in de fase van erkennen was aangekomen in mijn melkwijk, kocht ik een grote mand waarin ik allerlei koopwaar deed. Koffie, thee, margarine, saroma pudding, droge worst, stukjes kaas, eieren enzovoort. Als ik bij mijn klant aanbelde of gewoon de deur opendeed en 'melkboer' riep, zette ik de mand met koopwaar op de stoep. Mevrouw gaf haar bestelling en ik liep naar mijn kar om de boodschappen op te halen. Als ik terug kwam had de klant altijd nog wat extra gepakt uit de mand. Vaak zei de klant ook nog "O, ja melkboer heb je dit of dat ook, dat ben ik nog vergeten." Ik verhoogde hiermee sterk mijn omzet.
Ik heb de melkboertijd als heerlijk ervaren. Veel waardering en ook veel belevenissen en ook fratsen met de klanten. Mevrouw Boverhof aan de Turfsingel was mijn beste klant. Ze hadden een zeer goed lopende muziekwinkel die door haar man en kinderen werd gerund. De hele familie at en dronk bij haar, ook haar kleinkinderen. Ze was een schat, niet alleen omdat ze heel veel bij mij kocht, maar elke dag dronk ik bij haar koffie en elke dag kreeg ik een bord soep. Ze was één van mijn laatste klanten. Als ik dan, na een drukke dag, haar méér als lekkere soep had gegeten viel ik af en toe in slaap in hun leunstoel. Ze liet me dan even gaan. Hoogstens tien tot vijftien minuten en dan kon ik er weer een halve dag tegen. Een heerlijk mens.
Later, toen het ons al ruim voor de wind was gegaan wilde ik haar nog eens bezoeken. Even dacht ik aan mijn melkboerentijd toen de muziek van Heintje erg populair was. 'Oma'tje lief…….', en 'Mama de liefste van de hele wereld ben jij….'.
Maar nu schalde uit de muziekwinkel moderne muziek.
De verkoopster vertelde dat mevrouw Boverhof was overleden. Dat speet mij en was daar verdrietig over dat weet ik nog wel.

Ik herinner mij een klant, die ik verder niet bij naam zal noemen, die elke dag een half pakje melk kocht. Met een touwtje door de brievenbus, mocht ik haar voordeur opendoen. Op de trap lag dan éénentwintig cent en een lege koffiemelkfles. Samen genoeg voor een half pakje melk. Geen klant waar je rijk van werd. Ik vroeg haar waar ze de koffiemelk elke dag kocht.
“In de supermarkt van Fred van de Werff....” Zei mevrouw.
Op mijn vraag waarom niet bij haar melkboer zei mevrouw. “Je bent vier cent duurder dan Fred.... ” Ik vroeg waarom ze dan het flesje wel bij mij en niet bij Fred inleverde en voegde er aan toe dat ik melkboer was en geen flessenkoopman.
De volgende dag trok ik met het touwtje haar voordeur open en weer stond een leeg flesje op de trap met éénentwintig cent ernaast. Meteen trok ik de deur weer dicht. Na verloop van tien minuten kwam mevrouw achter mij aan, “Melkboer, melkboer, je ben mij vergeten….”
“Nee mevrouw ik ben je niet vergeten….”
Ze begreep meteen wat ik bedoelde. “Nou, geef me maar een pakje melk.” Zei mevrouw met het lege koffiemelkflesje in haar hand.
“Zesendertig cent.” Zei ik bij het overhandigen van het pakje melk.
“Wat moet ik dan met het lege flesje?” Vroeg ze twijfelend.
“Gooi dat maar in het Schuitendiep, maar wel goed vasthouden als je gooit…. ”
Weg klant. Ik heb nooit meer iets aan haar verdiend. Misschien was het voor mij toen grappig maar of het de juiste manier was om klanten te bedienen? Ik weet zeker van niet.
Zo was er ook en klant waar elke dag de boodschappen helemaal in huis gebracht moesten worden. Daar stond mevrouw op.
“Haar man had vroeger bij de Domo gewerkt …. !” Wellicht was ze daarom van mening dat zo’n jong melkboertje voor haar wel enkele stappen extra kon doen. Ik moest de boodschappen in haar keuken brengen en dan stond ze al bij de koelkast klaar om de flessen en boodschappen van mij in ontvangst te nemen. Aardig mens wel, ze was altijd vriendelijk en ik dacht er verder niet zo bij na. Op een dag moest ik nodig. Ik vroeg aan haar of ik even naar het toilet mocht.
“Ga maar naar de cafetaria in de volgende straat.” Zei mevrouw.
Enkele dagen erna liep ik weer achter mevrouw aan, hetzelfde ritueel als altijd. Boodschapjes onder mijn arm richting haar woning. Langs het trottoir lag een grote gele hoop hondenpoep. Even aarzelend deed ik meteen een stap naar rechts, gleed met

mijn rechterschoen ook nog even door. Toen ik in haar halletje terug liep zag ik mijn spoor op haar mooie handgeknoopte tapijt. De klant is nooit meer bij mijn kar geweest en ik durfde niet meer bij haar aan te bellen.
De Algemene Inspectie Dienst (AID) controleerde op netheid, hygiëne, of je roest had aan je litermaat die gebruikt werd bij de verkoop van de losse melk en ook of je alcoholische dranken verkocht, want venten met alcoholica en spiritualiën dat was verboden. Veel melkboeren waren in die tijd de klos omdat ze wel enkele kratten bier bij zich op de kar hadden. Als je werd betrapt dan volgde inbeslagname en een boete. Regelmatig werd ook mijn voorraad bier door de AID in beslag genomen, weg was dan je dagwinst.
Op een regenachtige dag hield ik strik en strak vol, tegen zo'n opsporing ambtenaar, dat er geen bier in de kar aanwezig was. Dat was ook zo. Maar hij vroeg of ik dan soms 'bovenop' de kar bier had en hij liet mij op het dak van de kar klimmen. Terwijl ik met tegenzin het volle kratje optilde voelde ik dat ik tot op mijn hemd strontnat was van de plasregen en een lichte rilling ging door mijn lijf. Van bovenaf mijn melktruck smeet ik het vlak voor zijn voeten op straat.
Ik riep: "Bedoel je dit kratje… ?"
Alle flessen barsten door de klap in gruzelementen. Het gaf zo'n knal dat ik mezelf het schompes schrok. De controleur van de AID viel bijna van zijn stokje van het plotselinge angstgevoel. Door pure ontsteltenis kon de man amper het boekje uit zijn binnenzak tevoorschijn halen om mijn naam op te schrijven. Steeds moest hij verstappen want de straat was één schuimmassa. Toen kreeg ik een dubbele bekeuring. "Met bier venten en bevuilen van de openbare weg was allebei streng verboden."
Elke morgen om zes uur was het haasten naar de stad Groningen om mijn klanten te bedienen en 's avonds om zes uur kwam ik meestal weer thuis. Lange dagen, maar van de zelfstandigheid en vrijheid genoot ik.
De vrijheid was natuurlijk maar betrekkelijk want zo vrij ben je niet als je van 's morgens zes tot 's avonds zes uur aan het werk bent. Zeker niet als je ook nog eens ziek kan worden. Gelukkig is dat niet gebeurd en werd ik bijna nooit ziek. Ja ik ben wel eens 's morgens op mijn knieën de trap afgekomen van pure ellende en een zieke kop. Maar even mijn hoofd onder de koude kraan, drie aspirines met een glas water en dan ging je weer.
Het ergste wat mij is overkomen, was toen ik met de melkkar over mijn eigen onderbeen ben gereden. Het vroor erg hard en er lag sneeuw. De melkkar moest van

klant tot klant steeds opnieuw gestart worden. Dat gebeurde met een trekkabel die vanzelf weer inrolde. Feilloos startte het motortje van klant naar klant, vele honderden keren per dag. Maar door de strenge vorst vroor de binnen-gaskabel in de buitenkabel vast. Vol gas schoot dan die melkkar vooruit. Ik trok dan wel eens de bougiedop van de bougie om de kar te stoppen, maar als dat niet op de juiste manier gebeurde kreeg ik een enorme elektrische schok van de bougie. Dat was toen ook zo, ik aarzelde even te lang waardoor het voorwiel van de driewielermelkkar over mijn onderbeen reed. Het scheenbeen lag helemaal bloot. Een klant zag het gebeuren en nam mij mee naar binnen om te verbinden. Bij haar in huis ging ik finaal van mijn stokkie. Toen ik bijkwam lag ik languit bij haar op de vloer en had ik een natte washand van die vrouw op mijn voorhoofd. Op haar knieën zat ze naast mij met haar verbandtrommel en onder mijn bloedende been lag een grote handdoek. God, God wat een consternatie. De week erna was ik zo stijf als een deur. ‘s Morgensvroeg kon ik het eerste halfuur mijn ene been niet voorbij het andere zetten. Maar de klanten wisten niet beter, sneeuw, ijs of erbarmelijke regen, die melkboer komt elke dag op tijd bij zijn klanten.
Het melkboerenvak verdiende in het begin redelijk goed en het breidde zelfs nog uit, al was dat maar slechts de eerste twee jaar. Een fellere concurrentie met de supermarkten maakte de spoeling voor de melkboeren steeds dunner. De supermarkten verkochten de dagmelk goedkoper als dat wij melkboeren het bij de DOMO konden inkopen. Ook de klant nam niet meer de moeite om bij het melkboertje wat te kopen, alleen in de noodgevallen rende de huisvrouw nog even naar de melkboer. Doordat het met mij in het begin erg goed ging viel dat allicht op en al rap was mijn buurman Chris ook melkboer geworden. Ook broer Adam, die op een fabriek in Westerbroek werkte, leek het vak melkboer wel wat. Hij kwam, net als Chris, op een zogenaamde huur-melkwijk. Chris in de stad Groningen en Adam aan de Langeleegte in Veendam.
Zij waren nog maar een half jaar bezig toen zij ook begonnen te lijden aan de afnemende kooplust van de klant. Ja, het werd geen gemakkelijke tijd als melkboer. We zagen het aankomen, de broodventerij was al uit het straatbeeld verdwenen evenals de groentekar en de Gruyter tien procent, ‘is een vuile vieze vent’, zeiden we vroeger. Maar ook de schillenboer en de scharensliep liepen niet meer door de straten.

Ondertussen had ik al verschillende vakdiploma’s weten te behalen;

- Middenstandsdiploma

- Kruideniersvakdiploma met tabaksvergunning
- Aardappelen Groente en Fruit detailhandelsdiploma
- Melkvakdiploma
- Slijtervakdiploma voor wijnen en sterke drank
- Een cursus fijne vleeswaren.

Ik solliciteerde bij twee supermarktketens, Fred van der Werf en bij Dreize. Bij allebei kreeg ik ook de aanbieding om als assistent bedrijfsleider in dienst te treden. Het was een nieuwe uitdaging en het activeerde opnieuw onze aanvalsgeest. We waren op drie maart 1969 verhuisd van de boerderij Westend zeven naar de Akkers drie in Zuidbroek en woonden nu dichter bij het dorp en in een heerlijk nieuw en gerieflijk huis. In de boerderij waren maar twee slaapkamers en hier hadden we er vier. De huur voor het nieuwe huis bedroeg honderd en zes gulden en dertig cent per maand. In juni 1969 werd Gea onze dochter geboren, we hadden nu een zoon en een dochter, alles tezamen met daarbij ook nog deze twee aanbiedingen van een elegante baan, was een nieuwe aanloop voor een vlammend vooruitzicht.
Samen met Meentje rekende ik uit welk bedrag we nu van die melkwijk en die melktruck hadden afgelost en wat de waarde van de melkwijk zou zijn. We becijferden dat we minstens een bedrag van tienduizend gulden en misschien wel elf duizend gulden overhielden. Voor ons doen was dat een flinke som geld. De week erna vroeg ik een gesprek aan bij Hans van Ringen, de voorzitter van de Bond van Melkhandelaren. Aan hem vertelde ik van mijn sollicitatie en ook dat we de melkwijk weer aan hen wilden terug verkopen. Dat we nu wat geld overhielden en een volgende stap in ons leven wilde gaan doen. Bedenkelijk keek hij mij aan en begon een verhaal over ‘afzetgebieden’ en ‘onvoorzienigheid’, waar ik geen touw aan vast kon knopen. Maar tenslotte: “Het spijt mij, je melkwijk is nog geen kwartje meer waard.” Zei van Ringen.
“Maar jullie terugkoopgarantie die we toen hebben besproken?” Vroeg ik.
“Ja, helaas kan ik dat niet meer waarmaken.” Zei de heer van Ringen.
Ik was even uit het veld geslagen maar al snel besloot ik om geen kwartje meer af te lossen aan die melkwijk.
Collega melkboeren Luwe Piersma, Abel Doesburg, Henk Schäfer, Jansema, Jan Huttinga en nog vele anderen, die in dezelfde situatie verkeerden als ik, waren ook verbijsterd. We besloten om met ons allen niets meer te betalen voor die onverkoopbare melkwijken. Al de collega melkboeren, ik zal niet zeggen dat ze perfide

waren, maar uiteindelijk was ik de enige die op de daaropvolgende zaterdag aan Hans van Ringen een kwartje durfde geven.
“Hier Hans,” zei ik “Ik betaal nu in één keer mijn wijk aan je af.”
Er volgden enkele onstuimige weken waarin ik onder druk werd gezet. Dreigementen van ‘korte incasso’ allerlei gesprekken om mij te bewegen om de nieuwe baan niet te accepteren maar gewoon nog enkele jaren door te gaan met betalen. Daarna, om hun verhaal enige heiligheid mee te geven werd met nadruk gewezen dat zij het goede met mij voor hadden en als ik niet meer wekelijks mijn verplichtingen aan hen zou voldoen dat dan ons gezin eronder zou gaan lijden en als grote kerel met zoveel capaciteiten dat toch niet op mijn geweten wilde hebben.
Maar mijn besluit stond vast, ik weigerde om mij zo in de luren te laten leggen. Het werd uiteindelijk mijn faillissement.
Een faillissement wat niks om het lijf had, maar wel veel impact gaf op mij en mijn omgeving. Een faillissement dat een voorbeeld moest zijn voor de melkboercollega’s die ook op het punt stonden om te handelen net als ik.
Er was toen nog een collega die zichzelf de polsen doorsneed. Triest.
Ik was gestopt als melkboer en in de wolken met mijn aanstaande nieuwe baan bij supermarktketen Fred van der Werff. Echter, ik was daar wel mondeling aangenomen maar vanwege ‘het faillissement ging dat niet meer door’ werd mij in een persoonlijk gesprek meegedeeld.
Ik voelde mij akelig. Het was het eerste onaangename gevolg van mijn drift en het impulsieve handelen. We hadden hierdoor meteen geen inkomen. Ook kregen we nog dezelfde dag een curator bij ons aan de deur die de boel kwam bekijken of we extra luxe in huis hadden. Die adviseerde om naar het gemeentehuis te gaan en daar een bijstand uitkering aan te vragen.
“Je leven lang zit je aan zo’n faillissement vast”, was het oordeel van verschillende mensen om ons heen. Het benauwde mij wel. Wat had ik in vredesnaam gedaan. Het was niet nodig geweest.
Ik had gewoon melkboer kunnen blijven en netjes alles afbetalen aan Hans van Ringen met zijn Bond van Melkhandelaren en de DOMO melkfabriek.
Maar de onredelijkheid, het gevoel dat mij onrecht was aangedaan woog zwaar. Ik had hierdoor een besluit genomen wat mij direct erna toch niet lekker zat. Ik weet het, nu bij het opschrijven besef ik dat dit mij later nog meer keren zou overkomen. Meteen een beslissing nemen bij een onzaligheidsgevoel, waarmee ik de onredelijkheid wel van mij

afschudde maar tegelijk in een andere niet gelukkige situatie terechtkwam. Ja, het is mij vaak overkomen, als het gevoel ontstond dat ik iets opgelegd kreeg, de autoriteit en de macht tegenover mij, meteen mijzelf ertegen verweren en om ook maar meteen te zeggen tegen die ander wat ik ervan dacht. Ik deed dat meestal niet op een lelijke manier, maar ietwat fijntjes.
Meestal is dit gebeurd bij diegene die mijn chef of een nog hogere superieur was. Het is mij in alle jobs overkomen. Later bij een supermarktketen waar ik werkte moest een nieuwe zaak in Zuidlaren ingericht worden. Op mijn vrije maandag werden ook alle andere collega's verplicht om, zonder loonbetaling, te helpen. Die hogere directeur legde dat op en omdat alle bedrijfsleiders meehielpen kon je niet achter blijven. Het was al de tweede vrije maandag dat we ingezet waren. Ik beschouw dit als perinde-accadaver, ' zoals Ignatius van Loyola het in 1550 aanduidde; 'de blinde gehoorzaamheid van het volk aan de meerdere'.
Alle collega's werkten slaafs op hun vrije dag. Omdat het die dag af moest gaf de directeur tegen vier uur het sein dat we in een restaurantje even gingen eten om daarna nog vele uren met het werk door te kunnen gaan.
"Want het moet vandaag klaar." Besliste deze chef.
De ober bracht de spijskaart en zonder daar serieus in te kijken zei die hogere chef metéén met een iets luidere stem "Ik neem een pannenkoek met gember." Een gevoel bekroop mij dat de man ons allemaal met een pannenkoek ging afschepen. En het gebeurde. De hemel mag weten hoe zoiets mogelijk is. Mijn collega Jan Knol keek ook niet in de menukaart en zei: "Ik neem een pannenkoek met spek."
Ongelofelijk dat ieder van de tien of twaalf collega's een pannenkoek bestelde. Begrijp mij goed, een pannenkoek is kostelijk en overheerlijk, maar dan als tussendoortje.
Ik was de zevende in de rij en terwijl de ober de menukaart weer van mij aannam zei ik tegen de ober: "Ik neem een biefstuk van de haas…. ,'
De heer Nankman, want zo heette de directeur, zat aan de overkant van de tafel tegenover mij, zei meteen: "Zo…. de heer Huis moet weer het duurste nemen."
"Ja. …," ging ik verder tegen de ober "en graag met Stroganoffsaus…. en een lekker soepje vooraf, kippensoep graag."
Het was een moment muisstil, maar de ober schreef stoïcijns door. Daarna nam hij de volgende menukaart in ontvangst en keek vragend naar de collega naast mij. De man bestelde een pannenkoek en de vier collega's na hem ook.

Ik zag al die smoelen die zo onderdanig zich met een pannenkoek lieten afschepen en voelde mij niet op mijn gemak.
De ober bracht als eerste mijn soep met hele grote stukken kip.
Ik zei tegen de heer Nankman dat ik rond halfacht wegging: “Het is vijfentwintig mei en vandaag is mijn zoontje jarig….”
De man was het er niet mee eens, dat zag ik meteen aan zijn afkeurende kop.
“Hoe oud is je zoon?” Vroeg hij “Want het werk moet vandaag wel klaar.”
En ik zei dat onze zoon Johnny net vier jaar was geworden en voegde er aan toe dat hij vandaag van zijn Oma een nieuwe fiets zou krijgen.
“Dat vind ik nu absoluut geen reden om eerder weg te gaan, wij gaan ook langer door.” Bekte de directeur op gebiedende wijze.
“Geef niks, nu u dit zo zegt ga ik meteen weg als we gegeten hebben, dan ben ik mooi thuis voordat mijn zoontje op zijn bedje ligt.” Zei ik tegen de heer Nankman, op een voor mij toch ietwat tè zekere toon.
Ik ben direct na het eten naar huis gegaan en was even voor zes uur thuis. Mijn zwager Kees was druk bezig om de jarige Johnnie te leren fietsen.
Later heb ik dit wel moeten bezuren bij deze directeur. Want als hij me door de stront kon halen deed hij dat zonder mededogen en dat gebeurde meerdere keren. Als ik er nu aan denk bekruipt mij nog de wrevel, een bijna strijdvaardig gevoel. Niet naar de persoon, want de man is allang overleden. Maar meer de onfatsoenlijkheid die ontstaat bij sommige leidinggevende figuren omdat tegenspraak door hen als onbeleefd wordt beschouwd. Vooral omhoog gevallen chefs worden strijdvaardig en hijsen meteen de oorlogsvaan. Bij zulke mensen kreeg ik dan altijd een onweerstaanbare lust om wat rebels te worden en dwars tegen hun in te gaan. Zoals ik al zei, ik deed dat dan niet grof en onbehouwen, maar fijntjes, dat kwam meestal gevoeliger aan en het bleef die chef langer bij. Maar ik besef nu dat ik daarna zelf bijna altijd in een niet gemakkelijke situatie verzeilde.
Iemand vertelde mij een verhaaltje wat me altijd is bijgebleven:
‘Er was een vogeltje dat boven uit de boom vanuit zijn nestje in het gras was gevallen. Hij fladderde wat gebrekkig in het hoge gras en het vogeltje piepte en piepte op een jammerlijke manier. Een koe, die liep te grazen, had medelijden met het vogeltje. Keek omhoog naar zijn nestje boven in de boom. De koe wilde toch helpen en duwde met zijn grote snoet het vogeltje heel voorzichtig in een nog warme koeienvlaai. Het vogeltje vond dit helemaal niet leuk en ging nog harder piepen. De poes, die zich op de

regenput zat te wassen, komt ineens op gepiep af. Loopt een keer om de warme koeienvlaai heen. Ineens pakt de poes het vogeltje in zijn bek en schud een keer met het kale beestje heen en weer en vreet het vogeltje op.
Moraal; ‘als iemand je in de stront duwt is dat niet altijd slecht bedoeld, maar als je in de stront zit moet je niet piepen!’
Nadat ik bericht kreeg dat de nieuwe baan bij die supermarktketen niet door ging kwam een buurman, zomaar voor een praatje, even bij ons binnenlopen. Wim Staal werkte bij Weatherford Oil Tool, een servicebedrijf voor specialistisch werk in de gasboringen.
“Is het druk bij jullie Wim?” Vroeg ik.
Nog dezelfde week had ik gesolliciteerd bij zijn base-manager Jan Koning en hadden we samen ook al een gesprek gehad met de grootste baas uit Amerika. Zijn naam was Frank Boon in het Amerikaans Frênk Boeên.
Ik werd operator bij de gasboringen. Dat hoorde goed ‘operator’. Vandaag de dag gebruikt men zoveel Engelse woorden. Door de computertaal is het Engels communicatief helemaal ingeburgerd, maar in 1971 was de woordenschat in Groningen nog minimaal op het Engels gericht. Mijn nieuwe baan was specialistisch werk, met een hydraulische tang de gasbuizen inbouwen tot een diepte van soms 3500 meter. Ik reisde veel door het hele land en werkte op de meest uiteenlopende boorplatvormen, gaswinlocaties en ook ging ik met een helikopter of met een supply-boot vele mijlen het Noordzee-plat op. Offshore op de booreilanden Penrod één en Penrod twee, en op de Trans-Ocean, het was voor mij een belevenis. De huizenhoge golven die de booreilanden heen en weer deden gaan. Dat kon je zien op een vastgeschroefde waterpas tegen de wand van een van de cabines. De luchtbel zag je bewegen voorbij het lood links en rechts, ik keek er niet naar want dat voelde alsof een lichte vorm van zeeziekte over mij heen kwam. Op de booreilanden verbleef ik meestal enkele dagen. Meestal was de eerste zesendertig uur, of soms langer, stand-by. In die wachttijd mocht je gaan sjoelen, darten of makreel vissen. Soms ving ik wel vijf makrelen aan van die grote palinghaken zonder dat er aas aan de haken zat. Dat was een nieuwe bijzondere ervaring. Maar als ik werd opgeroepen dan was ik meestal vierentwintig uur en langer continu aan het werk, tot ik er bijna bij neer viel. Het is mij een keer overkomen dat ik staande in slaap sukkelde. Op de boorvloer van de boortoren stond ik, geleund tegen de keet, te wachten totdat de boormeester het teken gaf dat het werk verder kon. Ik nikkebolde van oververmoeidheid en plotseling deed ik mijn hoofd achterover om macht te geven aan het overmannen van dat moei- en slaapgevoel. Hierdoor stootte mijn

hoofd tegen de grote rode noodstop en meteen viel alle elektriciteit in één keer uit. Die Amerikanen hadden dan geen pardon. Met hun grove taalgebruik scholden ze continu, fucking-zus en fucking-zo. Ik ergerde mij er aan. 'Die klere Yankees', dacht ik dan. Vooral die Tool-Pushers, die hadden een status en daar werd erg tegen op gekeken. "Wees voorzichtig," was het motto, "die Tool-Pushers jagen je zo van de boorlocatie." Op een keer was ik in het bed gekropen van een Tool-Pusher. Ineens werd ik wakker van het gekrijs en het geschreeuw van die man. De Amerikaanse ordinaire scheldwoorden schetterden door de slaapcabine. Ik minachtte die yankee en stak daarom de gek met hem en nodigde hem uit dat hij wel naast mij mocht komen liggen. Toen begon hij aan mijn arm te trekken als een idioot en ik kon meteen vertrekken naar Zuidbroek en mocht nooit meer op een Amerikaanse boorlocatie verschijnen.
Toen ik enkele dagen erna een amateurfilm maakte van een Blow-out op Uiterburen was ik weer de grote man. Iedereen moest die film zien. Hoe de boorput eruit spoot door de enorme druk. Op de film was te zien dat de boormeester van de boorvloer wegspoelde en dat daarna een enorme gasdruk de hele omtrek deed sidderen. De film heb ik verkocht voor tweeduizend gulden aan Frank Boon. Later hoorde ik dat de NOS wel vierduizend gulden had willen geven.
Overal leer je van in je korte leven. Een indruk die mij uit mijn gaswinning periode bijbleef, is, dat de gasbel onder Slochteren toen zo groot was dat de Nederlandse regering meteen als een bezetene erg veel gas begon te exporteren. In Limburg werden de kolenmijnen dichtgegooid omdat de regering bang was dat het gas niet op zou zijn voordat het kernenergietijdperk aanbrak. Dus ze wilden snel verzilveren in een korte periode en dat was op zich goed bekeken. De becijferde hoeveelheid gas in het Slochterveld was toen negentienhonderd miljard kubieke meter aardgas. Nu, veertig jaar later, in 2003 is de gasvoorraad in de Nederlandse bodem tweeëntwintighonderd miljard kubieke meter gas. Dit is driehonderd miljard meer als toen. Tijdens mijn korte werkperiode in de gaswinning was het mij al snel duidelijk dat er veel gas in de Nederlandse bodem zit. De mudboy op een boorplatform kon soms de gasdruk niet in evenwicht houden met het soortelijk gewicht van de spoeling. Dit betekende dat ook op die plek ongelofelijk veel gas in de grond zou zitten. Maar dan werd de nieuwe gasput afgecementeerd en netjes in kaart gebracht. Daarna kwam er een krantenartikel dat de gasboring in bijvoorbeeld Barneveld of waar dan ook in Nederland een miljoen gulden had gekost en dat geen gas was gevonden.

Waarom zou je ook al je rijkdommen vermelden. Een klein land als Nederland zou kwetsbaarder zijn zodra haar rijkdom of haar vermogen te veel openbaar zou worden gemaakt. Mijn gevoel is wel dat we rijker zijn als dat de Nederlandse regering wil laten blijken.
Ondanks dat ik in de euforie was met mijn mooie zelfstandige specialistische job voelde ik al snel dat de gasboringen niet voor altijd mijn keuze zou zijn. En toen ik toch opnieuw na vier maanden werd gevraagd of ik assistent-bedrijfsleider wilde worden bij één van de supermarktketens waar ik eerder was aangenomen, en wat toen niet door ging vanwege dat faillissement, kreeg ik weer branie. Ik werd gebeld of ik op een gesprek wilde komen in Leek. Op één november 1971 begon ik in Delfzijl als bedrijfsleider van één van de grootste dranken supermarkten van de drie noordelijke provincies. Ik was er trots op en genoot van de prachtige tijd met veel gezellige mensen in de winkel. Het omgaan met klanten verveelde mij geen moment.
Ik deed een prima ervaring op, eerst als melkboer en nu weer in deze drankensuper. Het was een goede basis en goede vorming voor een geheel ander beroep wat ik later zou gaan uitoefenen.

In mijn vrije tijd ging ik af en toe een keer peuren met ouwe meneer Leemborg. Hij woonde in een erg oud arbeiders huisje met dakgoten zo laag dat je er zo in kon kijken, halverwege op de Oudelaan in Zuidbroek. Rondom het huis kweekte hij een paradijs van bloemen. Elke week stond er een schitterend boeket van zijn gekweekte schoonheid bij de preekstoel in de kerk. Leemborg zijn oude beroep was tuinman in de strafgevangenis van Veenhuizen en na zijn pensionering was hij in Zuidbroek gaan wonen. Een natuurmens met een groot ontzag voor alles wat groeit en bloeit en eerbied voor de grote Schepper, dat kon je zo zien aan de manier waarmee hij sprak en ook hoe hij met ieder in zijn omgeving omging. Als ik soms even bij hem kwam, dan spraken we wel eens over de kwaliteit van 'ons verblijf op dit aardse' zoals hij dat zo netjes noemde en over het inrichten van je leven. Hij had in die pénitentiaire inrichting veel mensen ontmoet die er maar op los hadden geraust.
Af en toe gingen we vissen, soms met buurman Venema die enkele huizen verder woonde, maar meestal gingen we samen. Een dag ervoor stak hij de wormen en reeg hij twee peuren. Grote dikke wormen werden dan met een dikke stopnaald op een ketting van ijzergaren geregen. De wormen stak hij in zijn humusrijke tuin en dat deed hij op een speciale manier. Twee ijzeren pennen werden enkele meters van elkaar zo'n zestig centimeter diep in de grond gestoken. Op elke pen zette hij een stroomdraad en dan ging de stekker in het stopcontact. Onder het geweld van tweehonderdentwintig volt schoten de wormen boven de grond. Dan trok hij de stekker eruit en raapte de oude man, met zijn knokige handen, de wormen van de grond en deed ze in een grote jampot. Hij vertelde mij dat een kennis van hem dat ook altijd deed, totdat die man een keer vergat om de stroom uit te schakelen. "Hij liep zomaar over het elektrische veld en dat was het ergste nog niet geweest, maar die man had een pacemaker en die brandde meteen door."
"Dus altijd de stroom uitschakelen als je wormen gaat rapen, en zeker als je een pacemaker hebt." Waarschuwde hij.
De palingvangst was meestal redelijk en om toch een goed maal mee naar huis te nemen spraken we af om de beurt de hele vangst te krijgen, de ene keer ik en de volgende keer hij. Peuren doe je in een teil had ik altijd geleerd. Mijn vader en opa deden het tenminste altijd in een oude wasteil, maar Leemborg had een bromfietsband en daartussen een leefnet gefabriceerd. Het werkte prima, want als je beet had hoefde je niet zo hoog je peur op te tillen en dan viel de paling binnen de drijvende bromfietsband zo in het leefnet. Voordat we onze franje van wormen met het lood in het

water hingen, smeerden we onze benen vanaf de enkels tot de knieën in met anti muggenolie en dan kreeg ik altijd een grote Ritmeester sigaar om de muggen op een afstand te houden. Met een bijna eerbiedwaardige verhevenheid stopte hij dan zijn pijp en joeg de brand erin. Als een soort hogepriester zat hij dan met zijn visstok op en neer te gaan. Ik aan de ene kant en hij aan de andere kant van de drijvende fietsband met het leefnet. Langzaam onze stokken op en neer bewegend om die dan met regelmaat wat driftig omhoog te halen en een paling in het net te laten vallen. Soms was het een erg dikke paling, die zo driftig beet en niet meteen de kluit wormen losliet, dat je de stok met een korte schokbeweging op je knie de dikke paling van de peur af moest schudden. Op een avond beet de paling prima en toen het al ver na twaalf uur was stopten we, met de gedachte dat we meer als een groot maal van die goudgeelbruine aal hadden gevangen. Leemborg hees het net op en tot zijn verbazing zat er geen paling in.

“Wat is dat nou?” Zei hij nog vertwijfelt.

Het was aardedonker zodat hij het niet goed kon zien, maar op de tast voelde hij, grijpend en met zijn handen langs het vochtige net bewegend. Maar meteen drong het schijnbaar tot hem door, dat begreep ik wel, toen hij mompelde dat hij was vergeten om het rijgtouwtje aan te trekken en dat het net niet dicht geknoopt had gezeten.

WEATHERFORD OILTOOL NEDERLAND N.V.

KLAAS WOLTJERWEG - INDUSTRIETERREIN
ZUIDBROEK (Gr.)

TELEPHONE: 05985-645
CABLE-ADDRESS:
WOTCO - HOLLAND - ZUIDBROEK

25-10-1971

GETUIGSCHRIFT.

Ondergetekende verklaart dat de Hr R.HUIS
vier maanden als Operator dienst heeft gedaan.
Zijn werk was goed.
Keurig en Correct
De verstand houding met andere werknemers en klanten
was prima.
Wij wensen hem veel geluk in zijn nieuwe baan.

Base Manager.
J.Koning.

Planned Primary Cementing
Post Plug

Verzekeringen en Makelaardij 1974

Op een dag sprak ik met Schelto Tonkens uit Noordbroek. Deze man was, in mijn ogen, een actieve maar ook uitstekende boer. Hij had naast zijn beroep vele bijbaantjes in bestuursfuncties maar ook nog een bijbaan als plaatselijke verzekeringsadviseur van de Hagelunie verzekeraar.
De man gaf mij de volgende raad;
“Ga solliciteren bij een verzekeringsmaatschappij.”
Ik lachte hem uit, het idee sprak mij niet aan, maar het liet me ook niet los. Enkele dagen later kwam mijn schoonmoeder en overhandigde mij een advertentie die ze uit de Gereformeerde kerkbode had geknipt. “Hier probeer dat eens, die inspecteur ken ik, misschien is dit wat voor je…..”
Het was januari 1974, de oliecrisis was in volle gang en enige weken daarvoor was de autobrandstof op de bon geweest en méér autoloze zondagen stonden ons, volgens Minister President Joop den Uil, zeker nog te wachten. De jaren zeventig waren begonnen met een snel stijgende inflatie en een toenemende werkloosheid.
Het ging allemaal erg snel. Telefonisch benaderde ik de inspecteur en deze zei: “Schrijf maar een sollicitatiebrief.” Dit was ik niet van plan, maar een bepaalde drang deed mij toch die brief schrijven. De inspecteur was de grootste prater die ik tot dat moment ontmoet had. Binnen een uurtje had hij zo gepraat om in verzekeringen te gaan doen, dat ik eigenlijk direct wel wilde gaan starten. Maar hij bleef steeds doorpraten en enige tijd later begon ik toch te twijfelen of ik het eigenlijk wel zou willen proberen. Maar er was net weer een periode dat ik zonder vast werk zat. Met allerlei los werk hadden we wel een gezinsinkomen maar de status van een vaste baan gaf toch meer aanzien en zeker nu het economisch wat twijfelachtig was. Een aantal eerdere sollicitaties en de daaropvolgende afwijzingen verlaagden mijn gevoel van eigenwaarde. Beter gezegd; af en toe zat ik in de rats. Nu was er eindelijk een kans op een vaste baan in deze onvaste en twijfelachtige tijd. Een week later was ik gekeurd en aangenomen. Nog dezelfde dag kon ik meelopen met de scheidende vertegenwoordiger die mij aan de klanten voorstelde als de nieuwe verzekeringsman. Van mijn schoonmoeder kreeg ik een diplomatentas waarin mijn aanvraagformulieren, tarievenboek en verdere papieren kon worden meegenomen naar de klanten.

Mijn inspecteur woonde in Onstwedde en van hem kreeg ik de eerste lessen. “Je leert snel.” Zei hij, en hij stuurde mij meteen op pad naar enkele klanten waarbij ik spaarverzekeringen moest verkopen. Bij mijn eerste klant beefde ik als een riet en wist nauwelijks wat voor tarieven in mijn boek stonden zodat een goed voorstel uitbleef. De eerste weken heb ik zeker veertig klanten per week bezocht zonder resultaat. Bij vrienden, kennissen en familie hoefde ik al niet aan te kloppen om hun verzekeringen ‘door te nemen’. Ik voelde intuïtief aan dat die niet veel vertrouwen in mij hadden. Twaalf ambachten en dertien ongelukken was de indruk die ik in mijn omgeving had neergelegd. In zo’n persoon hadden ze niet veel vertrouwen dat begreep ik best. Maar mijn vaste voornemen om een erg gevarieerd bestaan, verre van kalm, en vooral veel verschillende dingen te doen in mijn leven zat al vroeg ingebakken in mijn ondernemingsgeest. Ik wilde graag wat verder kijken dan mijn neus lang was. Gebaande paden bewandelen, ik weet dat dit veel eenvoudiger is dan de manier waarop ik bezig ben geweest. Maar je bent op deze aardkloot gezet om nieuwe avonturen aan te gaan en uitdaging te zoeken met spanning, emotie en gezonde stress. Een leven van ‘s morgens acht tot ’s avonds vijf zou mij ongezonde stress opleveren. Als ik weer eens een nieuwe uitdaging zoek en van gebaande paden afwijk denk ik aan die professor die een zwarte stip op de flip-over zette. Hij vroeg aan zijn studenten psychologie wat ze zagen.
Iedereen zei “een zwarte stip”,
“Nee”, zei de professor “jullie zien een groot wit veld met daarop een zwart stipje.”
De kunst is om in alles waar je mee bezig bent om daarin het grote veld, de enorme horizon en de vele mogelijkheden te zien. Je loopt uiteraard meer risico, maar dat is lekker. Velen durven geen risico lopen omdat ze bang zijn op mislukken.
Echter een mislukt leven bestaat niet, evengoed dat een geslaagd leven ook niet bestaat. Wanneer ben je mislukt en wanneer ben je geslaagd?

Het derde weekend van mijn nieuwe baan regelde ik mijn financiële verzekeringsadministratie. In die tijd werden verzekeringspremies nog niet over de bank of giro betaald, bij elke klant moest je de maandelijkse geldsom nog gaan ophalen en je tekende dat af in een zogenaamd loopboekje. Na enkele weken van klanten bezoeken schreef ik in het weekend op een vel papier twaalf adressen welke ik de komende

maandag wilde gaan bezoeken. Ik nam mij voor om de volgende week geen loopboekjes mee te nemen.
Mijn plan, een bijna krijgskundige strategie, was om alleen klanten te gaan bezoeken waarbij, zo mogelijk, verzekeringen werden afgesloten omdat er wat verdiend moest worden.
Het was die maandag mooi weer en in de auto was het zelfs warm. Om vier uur ging ik naar mijn twaalfde klant Een stemmetje fluisterde ‘waarom zou je verder gaan, elf klanten zonder resultaat, dit wordt ook niks.’
Ik ging toch naar de klant met de hoop dat niemand thuis zou zijn. Ik weet het nog als de dag van gisteren. Een grote vrouw deed de voordeur open. Zwijgzaam hoorde ze mijn verhaal aan. ‘Dat ik de nieuwe vertegenwoordiger was en of haar man thuis was’.
“Nee.” Zei ze.
“Is uw man aan het werk?”
“Ja.”
“Hoe laat is u man thuis mevrouw?”
“Om vijf uur en dan moeten we eerst eten.”
“Blijft u man vanavond thuis mevrouw?”
“Ja.”
“Enne....bent u vanavond ook thuis?”
“Ja.”
“Mag ik dan vanavond om acht uur komen om uw verzekeringen door te nemen, zonodig een advies te geven over aanpassing aan vernieuwde situaties?”

Precies om acht uur belde ik bij mijn klant aan. Hij lurkte aan zijn pijp op een gezapige manier. Na een kort inleidend gesprek bracht ik mijn voorstel in het midden. Half voorover liggend met één knie op de grond en mijn voorstellen op de salontafel in een zo’n rot houding dat mijn linkerbeen begon te prikkelen en geheel gevoelloos werd. Na verloop van misschien wel twintig minuten ging de klant staan, liep naar de grote tafel, legde de papieren daarop en vroeg of we niet beter ‘hier’ konden gaan zitten.
De man begon uit zichzelf te vertellen. Ze hadden twee kinderen. Ik had slechts één kind op de gezinskaart staan en was er ook van uit gegaan dat ze maar één kind hadden. Zo kwamen meer dingen naar voren die ik niet had gevraagd en ook niet wist. Zonder dat ik de gezinssituatie en de man zijn financiële positie goed kende, was ik met

een voorstel gekomen en had ik een verkoopverhaal afgestoken. Dit voorstel raakte op geen einden na zijn situatie.
Maar de man leidde mij uiteindelijk naar wat hij graag wilde verzekeren. Op het moment dat de klant zei ‘maak het maar in orde’, had die relatie er geen idee van hoeveel dat voor mij betekende, eerlijk gezegd, in feite later nog is blijven betekenen. Ik was bijna te opgewonden om de aanvraagformulieren in te vullen. Ook de vrouw, die eerst erg stug en afstandelijk leek, kon ik uit dankbaarheid wel omhelzen omdat zij erbij was komen zitten en zelfs zodanig positief was, toen hij twijfelde, zij weer extra doorvroeg.
Vast en zeker was ik niet in het vak gebleven als ik die vroege voorjaarsmiddag niet had doorgezet en dat ene bezoek niet meer had afgelegd. Maar de wijze les van de klant was: “Zie er achter te komen wat een klant nodig heeft en hij zal alles in het werk stellen om het te krijgen.”
Ik heb goede zaken bij die klant gedaan, maar ik denk nog vaak aan deze eerste klant terug. Bij latere klanten zijn veel grotere posten en verzekeringspakketten afgesloten dan bij die eerste klant maar hij leerde mij dat je eerst moet vragen hoe de gezinssituatie is, immers bij de tandarts moet je toch ook je mond open doen voordat hij je kan helpen. Maar ook, hou je verkoopverhaal en advisering altijd zittend aan de grote tafel en zorg dat de man en vooral ook vrouw allebei jouw advies aanhoren.

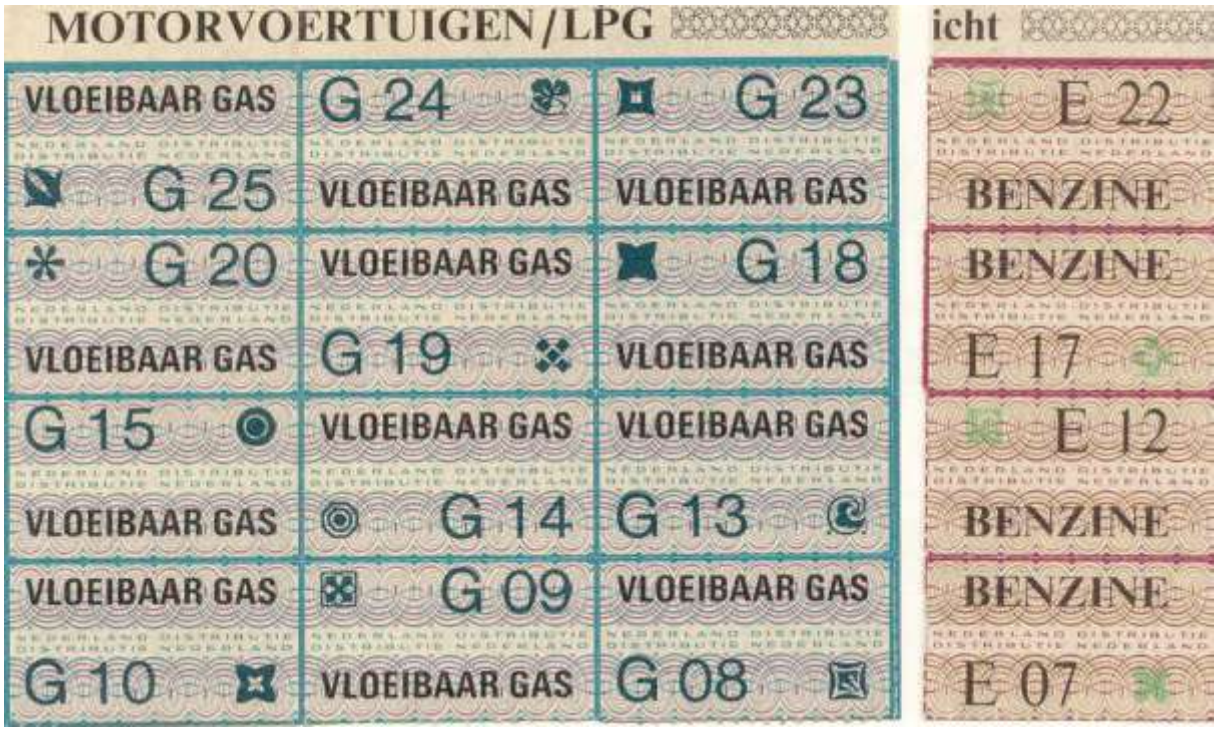

De autobrandstof kwam op de bon en autoloze zondagen hadden we ook al gehad. Het werd een onzekere tijd waarin minister president Joop den Uil op de televisie verscheen en met meewarige stem meedeelde dat 'zoals het geweest was het niet meer zou worden….' (december 1973)

Productie I

N.V. LEVENSVERZEKERING MAATSCHAPPIJ UBO

TELEFOON 030 - 33 41 45
Giro 202929
BANKIER:
CREDIET- EN EFFECTENBANK N.V.
TE UTRECHT

OUDENOORD 2, UTRECHT

KAPITAAL-
LIJFRENTE-
PENSIOEN-
BEGRAFENIS-
VERZEKERINGEN
EFFECTENSPAARKASSEN

AFDELING Pers.Zaken/DP/R
(bij beantwoording te vermelden)

1551

De heer M.Huis
de Akkers 3
Zuidbroek

UTRECHT, 7 maart 1974.

Geachte heer,

Ter bevestiging van het sollicitatiegesprek met de heer G.Buist,delen wij u mede,dat wij bereid zijn u in onze dienst aan te stellen.De indiensttreding geschiedt onder de volgende voorwaarden.

Functie
U wordt aangesteld als vertegenwoordiger voor ons concern.

Datum indiensttreding
U zult dd 1 maart 1974 in onze dienst treden.

Salaris
Uw brutosalaris zal bedragen ƒ.900,-- per maand.

Garantieprovisie
De garantieprovisie zal bedragen ƒ.600,- per maand. Deze provisie ontvangt u gedurende de eerste 12 maanden van het dienstverband.Deze regeling houdt in dat indien de werkelijk geboekte provisie lager zou zijn dan de garantie u het tekort niet behoeft terug te betalen.
Het eventueel meerdere zal na afloop van de garantieperiode worden verrekend.

Garantie-inkomen
U wordt een minimum inkomen gegarandeerd als omschreven in de c.a.o.

Provisievoorwaarden
De provisievoorwaarden en instruktie voor de vertegenwoordigers maken deel uit van een afzonderlijke overeenkomst en zullen door uw inspekteur,de heer G.Buist,aan u worden uitgereikt.Gaarne ontvangen wij de getekende duplicaten van u terug.

Waarborg
Ter vorming van een waarborgsom zullen we doorlopend 10% van de afsluitprovisie reserveren op een te uwen name te openen waarborgrekening.

Gratificaties
U heeft recht op:
a) een vakantietoeslag van 7,6% van het jaarsalaris + provisie.Het jaarsalaris + provisie wordt hierbij gesteld op 12 x het maandsalaris,vermeerderd met de in het voorgaande kalenderjaar verdiende provisie.
b) een kerstgratificatie ter grootte van de helft van het garantie-inkomen als omschreven in de c.a.o.

HANDELSREGISTER UTRECHT NR. 11258

10.000 - 4 - 72E

Productie I

N.V. LEVENSVERZEKERING MAATSCHAPPIJ UBO • UTRECHT • OUDENOORD 2

Blad 2 , behorende bij brief afd. Pers.Zaken/DP/R dd 7 maart 1974.

Deze gratificaties zullen u eerst in 1975 ten volle worden uitbetaald.Over 1974 vindt proportionele uitbetaling plaats naar rato van het aantal maanden,waarin u in 1974 bij ons werkzaam zult zijn.

Voorts zal jaarlijks in de maand mei een winstuitkering worden uitbetaald,waarvan de hoogte afhankelijk is gesteld van de in het voorafgaande boekjaar behaalde winst. De eventuele winstuitkering te betalen in mei 1975 over het boekjaar 1974 zal in uw geval proportioneel worden berekend.

Onkostenvergoeding
U ontvangt een onkostenvergoeding van f.195,- per maand(all-in).

Spaarregeling
U kunt,geheel vrijwillig deelnemen aan onze bedrijfsspaarregeling.Voor het reglement verwijzen wij u naar onze C.A.O.,die u bij uw indiensttreding zult ontvangen.

Pensioenregeling
U zult in de pensioenregeling als omschreven in de C.A.O.worden opgenomen.

Vakantie
Per jaar hebt u recht op een vakantie van 18 werkdagen,op te nemen in overleg metde heer Buist.Voor het jaar 1974 hebt u recht op een proportioneel gedeelte,nl 15 werkdagen.

Administratienummer
Uw administratienummer is 1551.Wij verzoeken u dit nummer op alle correspondentie met onze maatschappij,aanvraagformulieren enz.

Medische keuring
Gezien de gunstige uitslag van het medisch onderzoek geldt deze overeenkomst als definitieve aanstelling.

Wij vertrouwen gaarne op een prettige samenwerking van lange duur.Gaarne ontvangen wij de copie van deze brief voor akkoord getekend terug,indien u met het voorafgaande akkoord kunt gaan.

Hoogachtend,

N.V.LEVENSVERZEKERING MAATSCHAPPIJ UBO

Handelsregister Utrecht nr. 11258

Mijn eerste loonstrook bij UBO Verzekeringen.

Elfhonderdachtenzeventig gulden en vijfentwintig cent inclusief de onkostenvergoedingen.
(februari 1974)

Makelaar in dop 1974.

Mijn eerste huis verkocht ik op vijftien mei 1974. Ik was bij een klant aan de Beumeesweg te Alteveer. Ik had er wat verzekeringszaken gedaan en we praatten nog wat na en ondertussen bekeek de man mijn visitekaartje.
“Verkoop je ook huizen?” Informeerde de klant.
“Ja, eh wil je jullie huis verkopen?” Vroeg ik wat onzeker.
Al gauw werd hun huis vanonder tot boven door mij bekeken en bespraken we de vraagprijs en de minimale verkoopprijs.
“En uw courtage is 2%? U moet maar gaan zorgen dat er snel een klant wordt gevonden.” Besliste de man terwijl hij beurtelings naar mij en zijn vrouw keek.
Doordat ik op mijn visitekaartjes een beeltenis van een huis, het Huis logo, had laten drukken riep dat bij de man een gevoel op dat ik ook huizen verkocht. Nog niet eerder was het bij mij opgekomen dat in het verkopen van huizen voor mij de toekomst zou gaan liggen. Ik liet tuinborden maken en ik begon met, ‘te koop aangeboden en ook te koop gevraagd woonhuizen’, te adverteren.
Amper drie maanden was ik nu bezig en Meentje en ik gingen geheel op in ons vak. De courtage was toen nog van zowel de verkoper als de koper twee procent. De zaken gingen goed. Enkele maanden daarna moesten we snel een iets ruimer en representatiever kantoor hebben. Op vijfentwintig juli 1974 kochten we, op een voorlopige koopakte, een woning aan de Spoorstraat 45 Zuidbroek.

NOTARIS

W. G. RINSMA

TE

ZUIDBROEK

GEM. OOSTERBROEK

A F S C H R I F T

van de akte van Transport d.d. 30 augustus 1974

KOPER: de heer M.Huis, vertegenwoordiger wonende te Zuidbroek, De Akkers 3.

VERKOPER: 1. de heer A.Braam, timmerman, wonende te Zuidbroek, Spoorstraat 45,
2. mevrouw R.Braam-Cazemier, zonder beroep, wonende te Zuidbroek, Spoorstraat 45.

KOOPSOM: ƒ. 55.000,--

Op vijfentwintig juli 1974 kochten Meentje en ik op een voorlopige koopakte de woning Spoorstraat 45 te Zuidbroek.
(foto juni 1976)

We betaalden vijfenvijftigduizend gulden voor deze woning en namen een hypotheek van zeventigduizend gulden. Het leek idioot. Mijn hoofd duizelde toen ik mijn naam op het stippellijntje schreef van het koopcontract. De Spoorstraat was naar mijn gevoel een nette buurt en de hoofdstraat van het dorp waar veel, mogelijk, nieuwe klanten vast en zeker ons kantoor zouden aandoen en de omzet zou doen stijgen.
Het was opwindend, maar ik had over het slagen ervan nooit enige twijfel gekoesterd. Ik had de handschoen opgenomen met Meentje….en met mijzelf.
We gingen meteen beginnen met allerlei vernieuwingen. Vier jaar hebben Boelo Schreuder en wij verbouwd en verbeterd aan deze prachtige woning.
Zo moest ik van Boelo ook op boven op het dak meehelpen om het beschot gedeeltelijk te vernieuwen. Alle oude dakpannen moesten worden vervangen en vieze oude vogelnesten met onuitgebroede eieren onder de oude pannen worden opgeruimd.
Toen de buurvouw voorbij liep riep Boelo vanaf het dak:
“ Ginie most een muske-ai’”
“ Nee dank je wel Schreuder,”
“ Waarom nait?’
“ Die lust ik niet”
“Geef ze an Henkie, krigt hom vanzulf weer ja,”
Deze bouwvakker humor, en de muziek van de geheime zender, het was voor mij prima. Daarbij kwam nog dat ik heel best met Boelo overweg kon. Maar wie kon dat niet? Hij was een bijna vaderfiguur voor velen die een huis gingen verbouwen. Het verbouwen gaf mij in die drukke tijden een heerlijke ontspanning en ik zag dat we hard vooruit boerden, zowel zakelijk als maatschappelijk sociabel.
We woonden aan de Spoorstraat in een plezierige buurt. De overbuurman was kapper Wildeboer. Prachtige mensen om mee om te gaan. Ze pasten veel avonden op onze kinderen. We klaverjasten graag even met elkaar en mevrouw Wildeboer kon mooi haken. Ze haakte prachtige gordijntjes voor ons omdat die in de mode waren en onze dochter Gea leerde van haar allerlei handigheidjes met breien. De naaste buren, Henk en Ginie, dronken regelmatig een borreltje bij ons en de andere buurman, Bé Buining, was vrijgezel en at vaak een keer mee. In de winter van 1976 was hij zelfs enkele maanden de vaste gast aan tafel nadat hij was gevallen met schaatsenrijden op het Muntendammerdiep.
Of je nou een gebroken arm had of niet, als zelfstandig veekoopman moest het werk door gaan anders was je brodeloos. Zes weken lang bracht ik Bé dinsdagsmorgens om

vier uur naar de veemarkt in Groningen en vrijdags om halfvier ‘s morgens naar de veemarkt in Leeuwarden. Toen het gips van zijn arm afmocht kon hij zelf weer autorijden, maar we zeiden wel tegen Bé: “Laat je niet te hard op je handen slaan door die marktkooplui want één keer een gebroken arm is mooi genoeg geweest!”

De waarschuwing, “Je leven lang zit je aan zo’n faillissement vast”, was het oordeel, de afkeurende uitspraak, van verschillende mensen om ons heen.
Het was ook zo. Eerst geloof je die waarschuwing. Als er dan een paar jaar niets gebeurd krijg je de ijdelheid dat je wel wordt vergeten of met rust wordt gelaten.
Op zeventien augustus 1974 rolde de eerste brief in de bus. Of ik maar even wilde betalen. Alles bij elkaar met rente over rente en de incassokosten en gerechtskosten een bedrag van ruim dertigduizend gulden. Ik schrok mij rot. Voelde de grond even onder mij wegzakken. De bedragen klopten ook helemaal niet, waar haalde ze die enorme hoge getallen zomaar vandaan? Allemaal vertwijfelde vragen. Ik voelde mij ineens de Calimero tegenover dat grote bedrijf met hun advocaat die ons nu die brief schreef. Die Moloch die nu zware en bloedige offers van ons vroeg. Hoe moest ik dit probleem oplossen? We hadden naast de hypotheek op onze nieuwe woning nog vijfduizend gulden extra geleend omdat de verbouwing duurder uit was gevallen, dat was al een enorm extra bedrag.
Die nacht van zaterdag op zondag sliepen Meentje en ik slecht. De volgende morgen spraken we weinig en ik voelde, als er geen wonder gebeurde, dit het eind zou zijn van ons nog maar kort durende succes.
Tegen de middag dronken we een borreltje en probeerde ik wat stemming te brengen door te vragen: “Meentje, we kunnen wel even naar Eelde rijden, naar het vliegveld, gezellig met de kinderen, dan gaan we vliegen.”
Ik dacht: “Wat kan mij het schelen, pluk de dag. Als het moet, dan maar goed, we hebben nu nog wat te besteden, straks word ik als een kip geplukt en met mijn blote kont op straat gejaagd.”
Ik nam een verbitterde houding aan zoiets van ‘De duivel kent geen Halleluja’. Maar wat wil je als je denkt dat het nu finaal kaduuk is.
Het was een heerlijke middag. We dronken lekker chocolademelk op het vliegveld. We maakten met Willie Muntinga een mooie rondvlucht boven Zuidbroek. Later maakte ik vaker met Willie een vluchtje boven Groningen of vlogen we naar de Waddeneilanden, dan landden we op een weiland op Ameland en huurden we fietsen en ook wel eens

een tandem. Een heerlijke dag op het eiland en dan ’s avonds vlogen we weer terug naar Eelde. Vliegen en vooral zweefvliegen is voor mij een stilletjes genieten. Maar die middag vlogen we boven Zuidbroek en boven ons prachtige huis aan de Spoorstraat. De kinderen riepen dat ze ons huis zagen staan. En terwijl we daar vlogen kreeg ik de ingeving om de volgende morgen meteen naar de advocaat van de tegenpartij te stappen. We gingen daarna in een restaurant dineren en ik voelde mij meer dan rustig. Ik zei tegen Meentje: ”Morgen ga ik naar die advocaat. Ik leg het hem allemaal uit.” Meentje was het er mee eens en ze voelde dat het goed zou komen.
De volgende dag zat ik bij advocaat Meester Huizinga en vertelde hoe destijds het faillissement was ontstaan.
Ik vertelde hem, dat ik met weinig geld was getrouwd. Ik had tot mijn tweeëntwintigste jaar bij mijn ouders op het tuinbouwbedrijf gewerkt. Wekelijks ontving ik daarvoor zakgeld en kost en inwoning. Maar doordat het tuinbouwbedrijf geen succes was geworden, had ik van mijn vader ook mijn achterstallige lonen nooit ontvangen. Ik vertelde over mijn ambitie. Dat ik graag iets méér wilde bereiken als een rechte varkensstaart. Dat het tot nu toe nog niet voor de wind was gegaan, maar dat het er op leek dat het nu de goede kant op ging. Dat ik er de energie wel in wilde steken.
God, God wat moest ik met mijn billen bloot. We spraken over al de door mij gevolgde cursussen. Ook het slijtersvakdiploma dat ik had gehaald, daar vroeg hij trouwens extra naar. We spraken over onze gezamenlijke interesse de wijnen en de wijngebieden in Frankrijk met haar Chateau’s maar vooral de Hongaarse Tokayerwijnen uit het Tokaij gebied en de Egri Bikaver had zijn interesse. Ik was nog nooit in Frankrijk geweest laat staan in Hongarije, maar ik kon uit de boekjes er veel over aan hem vertellen vooral over de rivier de Theiss en het Hegyaltjaer gebergte. En die advocaat vertelde dat hij er eens op vakantie was geweest, toen het nog kon, maar door het ijzeren gordijn dit mooie gebied nu helemaal was afgesloten.
Hij gebood mij om de volgende dag terug komen en al mijn behaalde diploma’s en de cijferlijsten te laten zien.
Ik leerde in die dagen dat angst een slechte raadgever is. Ik kreeg het inzicht dat als je geen lef toont dat je dan ook nooit iets bereikt in je leven. Je moet gewoon de durf hebben om naar het hol van de leeuw te gaan. Dan zal je zien dat er helemaal geen leeuwen zijn. Ik leerde het verschil zien in ‘als je wel kunt maar niet wil dat dan de mensen niets voor je zullen doen, ja, je zelfs pootje lichten. Maar als je laat zien dat je niet kunt maar wel wil, dan zullen mensen bereidt zijn om je te helpen, ze gaan zelfs

voor je meedenken om samen te komen tot een oplossing. Deze man was op onze hand. Feitelijk was hij de tegenpartij maar hij nam het voor ons min of meer op. Meentje en ik waren erg blij, we verkeerden weer in een halleluja stemming. En advocaat Meester Huizinga ben ik nog dankbaar tot op de dag van vandaag.

Mr T. BOUT
Mr H. HUIZINGA
Mr J. J. HUIZINGA-BOUT
Mr J. A. BOUT
—
Advocaten en Procureurs
—
Mr G. J. NIEZINK
Advocaat en Procureur
—
Telefoon 13 85 46 (050)

HV

GRONINGEN,
HERESTRAAT 113

Postrekening 83 17 44
Bankrekeningen:
Alg. Bank Nederland
rek. no. 57.01.16.368
Slavenburg's Bank
rek. no. 64.11.02.739

ten name van
Mrs Bout en Huizinga

14 augustus 1974

De heer J.S.Weewer
Bureau "Mercuur"
Bezettingslaan 23
GRONINGEN

betreft de heer M.Huis te Zuidbroek

Geachte heer Weewer,

Voor mijn cliente, de Coöperatieve Melkproductenbedrijven "DOMO-BEDUM" G.A. te Beilen sommeerde ik dezer dagen de heer M.Huis te Zuidbroek tot voldoening van de nog openstaande vordering van cliente ad ƒ 27.260,48.

Naar aanleiding van mijn sommatie verscheen debiteur te mijnen kantore. Hij deelde mij mede de vordering niet te kunnen voldoen, maar was wel bereid een regeling te treffen.

Ik heb hem gevraagd naar zijn verdere schulden en hij deelde mij mede, dat hij een schuld had aan de Vereniging van Melkhandelaren De Eendracht te Groningen, zomede aan de Veilingvereniging Groningen te Groningen, voor wie U als raadsman optreedt.

Hij toonde mij Uw brieven van 29 juli en 5 augustus j.l.

Het is duidelijk, dat debiteur niet één der crediteuren kan voldoen zonder de paritas creditorum in gevaar te brengen.

Tevens is het duidelijk, dat gezien de positie van debiteur een algehele betaling niet verwacht mag worden.

Debiteur deelde mij mede dat hij een netto-maandloon heeft van ƒ 950,-- met daarnaast een onkostenvergoeding van ƒ 195,--. Hij werkt voor een verzekeringsmaatschappij en heeft als rayon de veenkolonien en Westerwolde, moet voor eigen kosten een auto houden en schat de daaraan verbonden kosten zeker wel op ƒ 10,-- per dag.

Hij is van mening, dat de onkostenvergoeding zelfs niet eens alle onkosten zou bestrijden.

Het komt mij voor, dat dit standpunt nauwelijks voor bestrijding vatbaar is.

Debiteur heft een gezin met twee kleine kinderen van zes en vijf jaar.

Onder de gegeven omstandigheden heb ik overwogen, dat aan de ene kant uiteraard debiteur zijn schulden dient te voldoen, maar dat aan de andere kant de betalingen zo dienen te geschieden, dat er ook een mogelijkheid voor debiteur ontstaat om eens een keer van zijn schulden af te komen.

Mijns inziens is, gezien het inkomen van debiteur, zijn draagkracht maximaal een ƒ 150,-- per maand.

Ik heb toen overwogen om aan mijn cliente te adviseren, dat debiteur maandelijks ook ƒ 150,-- stort, welke stortingen naar rato van de vorderingen over de drie hierbovengenoemde crediteuren zullen worden verdeeld.

Zou debiteur gedurende vijf jaren stipt deze regeling volhouden dan zou hem van het restant door alle crediteuren kwijtschelding worden verleend.

Voor beide partijen is deze regeling op dit moment naar het mij voorkomt gunstig.

De crediteuren krijgen eindelijk eens iets van hun vordering; verwacht mag worden, dat de betalingen ook voortgang zullen vinden, omdat voor debiteur op deze wijze een mogelijkheid is geopend zijn schulden te voldoen.

Mijn cliente, met wie ik een en ander besprak, gaat in beginsel, uiteraard op voorwaarde, dat de overige crediteuren een zelfde gedragslijn volgen, met de door mij gedane suggestie accoord.

Cliente heeft inmiddels contact opgenomen met De Eendracht, die zich ook met dit voorstel kan verenigen.

Rest of Uw cliente dit zou willen doen.

Het lijkt mij de enige wijze, anders had ik uiteraard aan mijn cliente dit ook niet voorgesteld, om voor de crediteuren nog iets te bereiken.

De vordering van De Eendracht wordt nog uitgerekend, doch bedraagt ± ƒ 4.000,--.

Om even in ronde getallen te rekenen betekent dit dat, wanneer de vijf jaren verstreken zijn, clienten ongeveer 25% van het nominale bedrag van hun vordering kunnen tegemoet zien.

Waar dezerzijds de suggestie is gedaan ben ik bereid bij aanvaarding door alle crediteuren voor de incassering van de maandelijkse bedragen te zorgen en voor periodieke overmaking aan de crediteuren.

Ik heb met debiteur ook een en ander besproken en hem gezegd, wanneer dit zo geregeld diende te worden, dat hij zich stipt aan de regeling diende te houden en dat hij een en ander eerst met zijn vrouw diende te bespreken. Dit is geschied en hij heeft mij medegedeeld, dat hij zijnerzijds de regeling zal nakomen indien deze tot stand komt.

Ik wacht thans met belangstelling Uw berichten af.

Te Uwen behoeve zend ik U hierbij een copie van dit schrijven.

Hoogachtend,

1 bijlage

H.Huizinga

Mr T. BOUT
Mr H. HUIZINGA
Mr J. J. HUIZINGA-BOUT
Mr J. A. BOUT
—
Advocaten en Procureurs
—
Mr G. J. NIEZINK
Advocaat en Procureur
—
Telefoon 13 68 46 (050)

HV

GRONINGEN,
HERESTRAAT 113

Postrekening 83 17 44
Bankrekeningen:
Alg. Bank Nederland
rek. no. 57.01.16.368
Slavenburg's Bank
rek. no. 64.11.02.739

ten name van
Mrs Bout en Huizinga

14 augustus 1974

De heer M.Huis
De Akkers Oost 3
ZUIDBROEK

inzake DOMO/Huis

Geachte heer Huis,

Ik bevestig even de bespreking, die wij gisteren hadden.

Ik deelde U mede, dat ik in beginsel van mijn cliente, de Coöperatieve Melkproductenbedrijven "DOMO-BEDUM" G.A. te Beilen toestemming heb gekregen met U een regeling als besproken aan te gaan, mits ook aan deze regeling geheel medewerken de Vereniging van Melkhandelaren De Eendracht en de Veilingvereniging Groningen.

Van De Eendracht is reeds bericht binnengekomen, dat zij op dezelfde voorwaarden de regeling aangaat.

Deze regeling houdt dus in, dat U iedere maand stipt op de eerste aan mij ƒ 150,-- betaalt, welke ik dan over de drie crediteuren naar rato verdeel.

Wanneer dan dit vijf jaren door U is volgehouden wordt U finale kwijting verleend.

Mochten de betalingen stagneren dan hernemen alle partijen hun volledige rechten.

Ik heb mij thans tot het Bureau Mercuur gewend. Ik meende er goed aan te doen U een copie van mijn desbetreffend schrijven te Uwer informatie te zenden.

Gij hoort nog van mij, doch gij dient thans er zorg voor te dragen, dat eind deze maand de eerste betaling wordt gereserveerd.

Hoogachtend,

1 bijlage

H.Huizinga

Stichting Middenstandsexamen
Algemeene Handelskennis
's-Gravenhage

EXAMEN 1965

EXAMENPLAATS Veendam

No 22

PUNTENLIJST van

Heer/~~Mevr./Mej.~~

Huis
Marinus
Westeind 7
Zuidbroek

Boekhouden	acht
Rekenen	acht
Ned. Taal en Correspondentie	zes
Bedrijfseconomie — schriftelijk gedeelte 3 3/8	vijf
Bedrijfseconomie — mondeling gedeelte 6	
Organisatie van de Handel en het Handelsverkeer	vijf
Rechts- en Wetskennis	zes

Uitslag van het examen: geslaagd / ~~afgewezen~~

Namens het Bestuur van de
Stichting Middenstandsexamen
Algemeene Handelskennis,

N.B. Over de uitslag wordt NIET gecorrespondeerd.

Z.O.Z.

De cijferlijst van mijn in 1965 behaalde middenstandsdiploma.

VAKEXAMEN 1967

Examennummer: 1654

DETAILHANDEL IN AARDAPPELEN, GROENTEN EN FRUIT

's-Gravenhage, 16 oktober 1967

Puntenlijst

voor de Heer/~~Mevrouw~~ M. HUIS

wonende te Zuidbroek

geboren 12-2-1945 te Maasdijk

Mondeling/praktijk gedeelte

mondeling tuinbouw		7
mondeling vak		6
productenkennis: aardappelen	5	gemiddeld 7
groenten	10	
fruit	7	
kennis ziekten en gebreken		8
opmaken/beoordelen van fruitmanden/schalen		6
Totaal aantal punten		34

Schriftelijk gedeelte

schrijven rasnamen	9
omschrijven van de producten	9
aanduiden belangrijke veilingen	9
Totaal aantal punten	27

Overeenkomstig de in artikel 20 van het Examenreglement gestelde bepalingen, is U voor dit examen GESLAAGD/AF~~GEWEZEN~~.

STICHTING VAKONDERWIJS
voor de Detailhandel in
Aardappelen, Groenten en Fruit,

Directeur.

De Voorzitter van de Examencommissie,

N.B. over de einduitslag wordt NIET gecorrespondeerd.

Betekenis der cijfers:

1 zeer slecht	6 voldoende
2 slecht	7 ruim voldoende
3 zeer onvoldoende	8 goed
4 onvoldoende	9 zeer goed
5 bijna voldoende	10 uitmuntend

De cijferlijst van mij in 1967 behaalde Aardappelen Groente en Fruit diploma.

KRUIDENIERSEXAMEN

Examennummer 277

District: Deventer

Naam M. Huis,

Woonplaats Zuidbroek.

PUNTENLIJST
VAKBEKWAAMHEID

Cijfer A	Warenkennis	6
Cijfer B	Verkoopkunde, hygiëne, opslag	6
Cijfer C	Winkelinrichting, algemene verkoopkunde . . .	6
Cijfer D	Economische aspecten, wettelijke en andere regelingen	7
	Som der cijfers	25

Resultaat: geslaagd

Deventer 14 Nov. 1968

De Secretaris der Examencommissie

M. Annema

De candidaat is geslaagd voor het examen, wanneer de som der hem toegekende 4 cijfers 23 of meer bedraagt, doch is afgewezen, wanneer hij voor twee of meer onderdelen een cijfer heeft, dat voor elk van die onderdelen lager is dan 6.

De cijferlijst van mijn in 1968 behaalde Kruideniersdiploma met tabaksvergunning.

stichting vakopleiding melkdetailhandel en zuiveldetailhandel

groot-hertoginnelaan 26, 's-gravenhage

PUNTENLIJST

Naam: Marinus Huis

Adres: Westend 43 te Zuidbroek

Geboren op: 12-2-1945 te: Naaldwijk

behaalde bij het examen voor het diploma

VAKBEKWAAMHEID ALS DETAILHANDELAAR IN MELK

gehouden op 3-6-1969 te Zwolle

de volgende cijfers:

a.	Enkele begrippen en verschijnselen uit de natuur- en scheikunde	zes
b.	Micro-organismen	zeven
c.	De melkwinning en -behandeling op de boerderij; Melkvorming, samenstelling en eigenschappen van melk; Afwijkende melk en melkonderzoek	acht
d.	Voedingsleer	negen
e.	De consumptiemelkfabriek; Consumptiemelk en melkprodukten	zes
f.	Boter en Kaas	zes
g.	Eieren en Margarine	vijf
h.	Nevenartikelen	V
i.	De detailhandel in melk, zuivelprodukten, margarine en eieren	zeven
j.	Verkoopkunde en reclame	zeven

Op grond van deze cijfers is bovengenoemde:

GESLAAGD

~~AFGEWEZEN~~

Examenleider:

(Het cijfer 5 of lager geldt als onvoldoende)

De cijferlijst van mijn in 1969 behaalde melk detailhandel diploma.

STICHTING „HET SLIJTERSBUREAU" - 's-GRAVENHAGE

BUREAU DER EXAMENS
van het
Instituut voor Middenstandsvakonderwijs
in Nederland

VAKEXAMEN
voor
„HET SLIJTERSBEDRIJF"

PUNTENLIJST

voor kandidaat M. Huis

geboren 12.2.1945 te Naaldwijk

Examennummer 9278

		Eindcijfer
I. Sterke drank		
schriftelijk	5	
mondeling	4	5
II. Zwak-alcoholische drank		
schriftelijk	5	
mondeling	6	6

GESLAAGD voor onderdeel 2 . – .
AFGEWEZEN voor onderdeel / . – .

Utrecht, 25 mei 1970

De Voorzitter der Examencommissie,

De cijferlijst van mijn in 1971 behaalde Slijtersvakdiploma. Wat wist je voor die tijd van wijnen af? Helemaal niks toch. Vroeger werd bij ons thuis bessenjenever ook wijn genoemd. "Wil je een bessie?" werd er gevraagd. "Nou ja, een lekker wijntje." Was dan het antwoord. Wie wist in onze kringen het verschil tussen Bordeauxwijn en Bourgognewijn of Tokayerwijn en een glaasje Bessenjenever?

Stichting Examens Assurantiebedrijf

NACHTEGAALSTRAAT 4 - UTRECHT

TELEFOON: 030 - 31 67 31

POSTREKENING: 666150

EX NO 206042

DE HEER
M HUIS
SPOORSTRAAT 45
ZUIDBROEK

Utrecht, 14-9-1976

Geachte Heer/Mevrouw/Mejuffrouw,

Betreft: Examen Erkend Assurantie-agent (B) d.d. 27-4-1976

Ingevolge uw verzoek delen wij u mede, dat u voor bovengenoemd examen onderstaand(e) cijfer(s) hebt behaald.

multiple-choice	7,0
open vragen en cases	6,2
eindcijfer	6,6

hoogachtend,
STICHTING EXAMENS
ASSURANTIEBEDRIJF

De cijferlijst van mijn in 1976 behaalde assurantie B diploma.

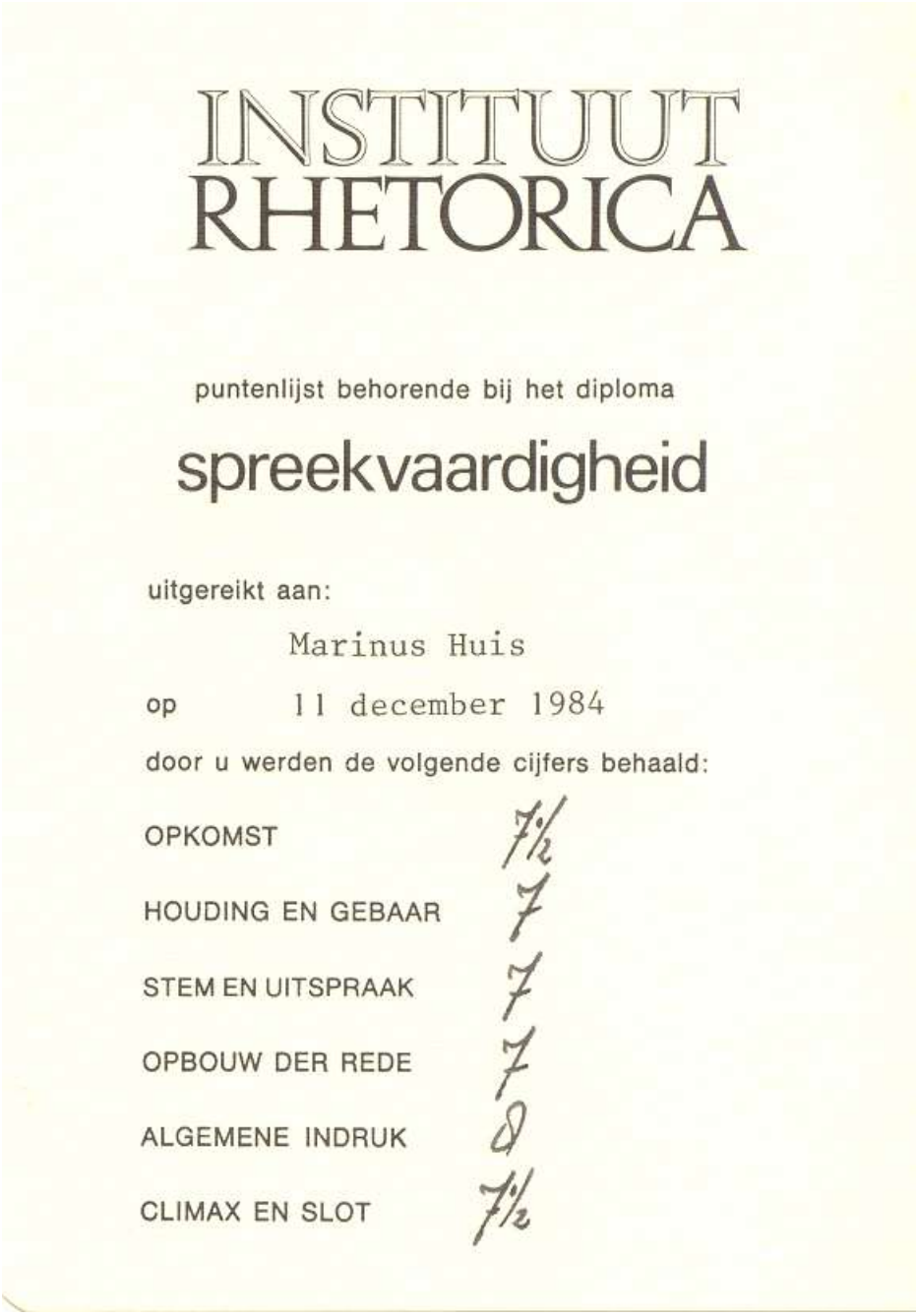

INSTITUUT
RHETORICA

puntenlijst behorende bij het diploma

spreekvaardigheid

uitgereikt aan:

Marinus Huis

op 11 december 1984

door u werden de volgende cijfers behaald:

OPKOMST	7½
HOUDING EN GEBAAR	7
STEM EN UITSPRAAK	7
OPBOUW DER REDE	7
ALGEMENE INDRUK	8
CLIMAX EN SLOT	7½

De cijferlijst van mijn in 1984 behaald diploma spreken in het openbaar.
Ik vond het aardig om enkele van de cijferlijsten zonder de bijbehorende diploma's af te drukken.

Gedurende de volgende maanden sloot ik meer verzekeringen af dan de gemiddelde verzekeringsman. Maandelijks ontvingen we vanuit de maatschappij een zogenaamd productie overzicht. Hierop stonden de namen van de bij de maatschappij in dienst zijnde vertegenwoordigers. Keurig van boven af diegene die tot dat moment de hoogste omzet hadden. Iedere maand zag ik mijn naam stijgen op de lijst. De chef buitendienst schreef dan ook een stimulerend vlugschriftje onder die productielijsten. Zijn maandelijks opwekkende epos, die prikkelende aansporingen waren voor mij bijna heilig, tot op de dag van vandaag heb ik ze bewaard. Nu bijna dertig jaar later zie ik de productie overzichten nog wel eens en lees met voldoening de commentaren die op mij zo'n pepwerking hadden.

"Prachtige resultaten." Schreef mijn hoogste chef en aan het eind stond

"Veel succes en de hartelijke groet ook aan uw vrouw".

'Ook aan u vrouw' stond daar.

Ik was dat niet gewend en het ontroerde mij want tegelijk besefte ik hoe belangrijk het is, voor ieder persoon, dat je partner achter je staat. Steeds meer ben ik het belang gaan inzien van de vrouw als stimulerende kracht achter de man of andersom. Maar die chef wist dat allang en maakte mij erop attent met alleen maar te zeggen 'ook aan uw vrouw'.

Meentje stimuleerde mij. Ze zei nooit 'ga je nou vanavond al weer weg'.

Wel als ik thuis kwam, soms erg laat, vroeg ze altijd: "hoe is het gegaan?" En toen ik een keer wilde gaan dammen bij broer Adam kreeg ik de terechtwijzing 'of er niks anders te doen was'.

Met tegenzin heb ik mij toen omgekleed en reed ik naar een klant waar enkele dagen eerder door mij al wat voorstellen waren neergelegd.

Het was of de klant op mij zat te wachten. Die avond maakte de hele weekverdienste tot een top.

Doordat ze geïnteresseerd was in mijn werk raakte ze ook erg bekend met allerlei zaken zoals schadeverwerking en leerde ze ook klanten kennen. Telefonisch stond ze klanten te woord en als die bij de deur kwamen werden ze gastvrij en met een hartelijk woord door Meentje ontvangen. Deze interesse van een partner werkt aan twee kanten, aan de ene kant maakt zij het geheel nog boeiender en voelde ik mij gelukkig in mijn vak en aan de andere kant wisten mijn klanten dat hun belangen op de juiste manier werden behartigd en dat de klant bij dit kantoor ook werkelijk wat waard is.

Deze chef buitendienst wist dat goed. Ik heb veel geleerd van Mar Valster. Hij was hard voor mij, ik vond dat toen soms niet leuk. Hij had een wat metalen stem voor de telefoon en op een keer zei hij tegen mij: “Je kunt nou eenmaal niet alles hebben in het leven, Heer Huis.”
O wat had ik daar de nete aan, want ik wilde mijn zin hebben bij hem. Maar hij stemde daarin vaak niet toe. En ik respecteerde dat toch op mijn beurt weer door hem elk jaar te bellen op zijn verjaardag. Elk jaar op twintig oktober feliciteerde ik hem. Ook toen hij al ver over de tachtig was, en ik denk dat hij dat waardeerde.

nv levensverzekering maatschappij ubo – utrecht

·1551 De heer M.Huis
Spoorstraat 45
Zuidbroek

Oudenoord 2 — Postbus 104 — Utrecht
Telefoon 030 - 33 41 45
Postgirorekening 202939

Bankier:
Crediet- en effectenbank NV, Utrecht
Rek.nr. 69.94.10.347

Afdeling: Buitendienst/M toestel no: 33 Utrecht, 7 februari 1975
(bij beantwoording te vermelden)

Geachte heer Huis,

Inderdaad ! Dat is een prestatie. Direct het eerste jaar in de prijzen ! Naast de 2500 punten, waardoor "ster-agent",bovendien een superprovisie van bijna ƒ.2600,-,welk bedrag met uw februari-salaris wordt verrekend. Zowel "leven" als "varia"kwamen aan bod. Geen twijfel of u dit werk"ligt" en u er veel plezier in hebt.
Voor mannen met deze instelling zijn er in het verzekeringsbedrijf nog grote mogelijkheden. Van harte proficiat heer Huis, met dit mooie succes en 'k zou zeggen ! Houden zo!

Met vriendelijke groeten, ook aan uw vrouw,

hoogachtend,

H.Meijer

10.000-1/74 E Handelsregister Utrecht Nr. 11358

'Vriendelijke groeten, ook aan uw vrouw', schreef mijn chef. Dit soort complimenteuze brieven was ik niet gewend en het ontroerde mij.

N.V. LEVENSVERZEKERING MAATSCHAPPIJ UBO

TELEFOON 030 - 33 41 45
Giro 302959
BANKIER:
CREDIET- EN EFFECTENBANK N.V.
TE UTRECHT

UBO

OUDENOORD 2, UTRECHT

KAPITAAL-
LIJFRENTE-
PENSIOEN-
BEGRAFENIS-
VERZEKERINGEN

EFFECTENSPAARKASSEN

AFDELING: Buitendienst/V-015
(bij beantwoording te vermelden)

De heer M.Huis
Spoorstraat 45
Zuidbroek

UTRECHT, 3 juli 1975.

Geachte heer Huis,

Op het weekrapport van uw inspecteur over de week van 23 t/m 27 juni 1975 staat u met een totaal-productie van f.163.500,-Graag mijn compliment.Dit is geweldig !
U bewijst niet alleen dat u uit het goede hout gesneden bent, maar ook dat een westerling met veel succes in het noorden kan werken. Ga zo door ! 3375 is voor u geen probleem.

Met vriendelijke groeten,

hoogachtend,

M.Valster
chef-buitendienst

HANDELSREGISTER UTRECHT NR. 11268

N.V. LEVENSVERZEKERING MAATSCHAPPIJ UBO, Utrecht

Oudenoord 2

1551 de heer M.Huis

Geachte heer,

Hierdoor delen wij u mede, dat door u in het jaar 1975 de navolgende productie resultaten werden geboekt.

"LEVEN"	h a r d	r i s i c o	E.S.K.
Afsluitprovisie	f. 18.622 10	f. 5.962,10	f. 1.090,-

"ALGEMENE"	Bruto, incl. 2 x V.O.	N e t t o
premie	f. 14.048,02	f. 8.912,94

Op grond van de nieuwe super-regeling heeft u recht op onderstaande superprovisie:

"Leven"	hard	: 30% over	f. 3.300,—	
		40% over	f. 15.322,10	f. 86118,84
	risico	: 15% over	f. 3.300,—	
		20% over	f. 2.662,10	f. 1027,24
	E.S.K.	: 15% over	f.	
		20% over	f. 1.090,-	f. 163,50
			totaal	f. 8.309,58
"Algemene"		5% over	f. 3,800,—	
		10% over	f. 5.112,94	f. 701,29

Deze bedragen zullen, onder inhouding van loonbelasting en sociale premies in de maand februari 1976 met u worden verrekend.

Vertrouwende u hierdoor naar genoegen te hebben ingelicht, en hopende u ook over 1976 weer tot deze "elite" te mogen rekenen, verblijven wij,

hoogachtend,

N.V.LEVENSVERZEKERING MAATSCHAPPIJ UBO

Meteen het eerste jaar een bonusuitkering van ruim negenduizend gulden. Een grandioos bedrag voor die tijd, (1975) wat werd uitbetaald boven mijn salaris.

nv levensverzekering maatschappij ubo – utrecht

Oudenoord 2 — Postbus 104 — Utrecht
Telefoon 030 - 33 41 45
Postgirorekening 202939

Bankier:
Crediet- en effectenbank NV, Utrecht
Rek.nr. 69.94.10.347

De heer M.Huis
Spoorstraat 45
Zuidbroek

Afdeling: Buitendienst/V (bij beantwoording te vermelden) toestel no: 33 Utrecht, 9 februari 1976

Geachte heer Huis,

Dit is een geweldige prestatie! in een jaar "ster-agent" en een geweldige superprovisie.Het bedrag is u reeds bekend en wordt met uw februari-salaris verrekend.
Een prachtig resultaat in KV-hard, risico- en voor de algemene.Jammer dat ook bij u de ESK achterbleef.
Hopenlijk gaan wij daar met zijn allen iets aan doen in 1976.

Heer Huis, geen twijfel mogelijk met uw werklust en enthousiasme komt er volgend jaar weer een goede super uit. Van harte gelukgewenst met dit resultaat en veel succes.

Met vriendelijke groeten ook aan uw vrouw,

hoogachtend,

M.Valster
chef-buitendienst

nv levensverzekering maatschappij ubo – utrecht

Oudenoord 2 — Postbus 104 — Utrecht
Telefoon 030 - 33 41 45
Postgirorekening 202939

Bankier:
Crediet- en effectenbank NV, Utrecht
Rek.nr. 69.94.10.347

De heer M. Huis
Spoorstraat 45,
Zuidbroek

Afdeling: Buitendienst/V-218/B. toestel nr.: 3 3 Utrecht, 18 juni 1976.
(bij beantwoording in vermelden)

Geachte heer Huis,

Van uw echtgenote vernam ik het verheugende bericht, dat u bent geslaagd voor het B-examen.

Graag wil ik u met dit mooie succes van harte geluk wensen.

Zoals u weet dient een goed verzekeringsadviseur te beschikken over vakbekwaamheid, enthousiastme en doorzettingsvermogen. De laatste twee eigenschappen bezit u in voldoende mate en nu u geslaagd bent voor genoemd examen, twijfel ik er niet aan of u gaat in het verzekerings bedrijf een mooie en goede toekomst tegemoet.

Graag wens ik u daarbij erg veel succes.

Met vriendelijke groeten ook aan uw vrouw,

Hoogachtend,

M. Valster
chef Buitendienst.

Complimenten van mijn chef voor het behalen van het Assurantie B diploma.

nv levensverzekering maatschappij ubo – utrecht

Oudenoord 2 — 3513 ER Utrecht
Postbus 104 — 3500 AC Utrecht
Telefoon 030 - 33 41 45
Postgirorekening 202939

Bankier:
Crediet- en effectenbank NV, Utrecht
Rek.nr. 69.94.10.347

De heer M.Huis
Spoorstraat 45
Zuidbroek

Afdeling: Buitendienst/V
(bij beantwoording te vermelden)

toestel nr.: 33

Utrecht, 15 februari 1978

Geachte heer Huis,

Met uw februari-salaris zal worden verrekend een bedrag van *f*.394,06 aan superprovisie, volgens bijgaande specificatie. Dit is uw laatste superprovisie, maar ik vertrouw er op dat u in staat zult zijn om als inspecteur een zeer goed inkomen te verwerven. De mogelijkheden zijn groot, en ik weet zeker dat u alle kansen zal benutten. graag wensen wij u in 1978 erg veel succes.

Met vriendelijke groeten ook aan uw vrouw,

hoogachtend,

M.Valster

chef-buitendienst

Op een dag kwam ik bij en relatie in Meeden. Ik stapte uit de auto toen de klant ook net met zijn fiets bij huis kwam. Hij zat onder het bloed en zijn overhemd was gescheurd. Ik keek verbaasd naar zijn treurig en wat grauwige gezicht en vervolgens naar de collectebus die hij in zijn linkerhand hield.
“Wat nou Akkerman….?”
“’k Ben gebeten door die rothond van……,” en hij wees met zijn duim naar achteren in de richting van het eind van de straat. “Ik liep met een collectebus voor de kerk en ik wist wel dat die lui een kwaie hond hebben…dus ik riep volluk…volluk. Ik bleef an deze kant van het hek, maar ja, die rothond vloog tegen het hek omhoog en beet me in m’n sodemieter. Mot je is kijke, me hele overhemd gescheurd en allemaal bloed….”
Nadat Akkerman zich had gewassen en een ander overhemd had aangetrokken dronken we koffie. Hij vertelde dat hij drie maanden geleden ook al was gebeten door een hond. Hij werkte bij een servicebedrijf van de PTT en zijn beroep was telefoonleidingen aanleggen.
Hiervoor moest hij vaak onder de vloer wezen bij de nieuwe abonnees.
En terwijl hij vertelde depte zijn vrouw met een zakdoekje nog wat bloed van de bovenkant van zijn hand.
“’k Had die hond nog een stukje van mijn plak cake gegeven met koffiedrinken, dus ik was dikke maatjes met die Herdershond. Toen ik de kabels klaar had en mij onder de vloer vandaan omhoog hees beet die hond me in mijn kop. Pokkehond. Mot je maar is kijke…”
“Jô”, zei ik, “d’r is een stuk van je oor af.”
“Ja, dat konden we niet weer vinden, dat heb tie hond denk ik opgevreten….”
We lachten erom. Maar ik gaf het advies om de schade in te dienen bij de aansprakelijkheidsverzekeraar van die mensen.
“Ja, nou…., ik heb er geen last van hoor en het doet ook geen zeer.”
Ik heb die avond niet over zaken gesproken want ik dacht die man zijn pet staat er nu toch niet naar.
Na een week kwam Akkerman bij mij in Zuidbroek met een schadeformulier.
“Wil jij dat voor me invullen jô, jij hebt het ook gezegd….”
Ik vulde het schadeformulier in en ik vroeg wat hij voor het stuk oor wilde hebben.
“Weet ik het….?” Zei hij vragend.
En weer zei hij dat hij er geen last van had en dat het geen ‘zeer’ deed.

“Nee,” zei ik “Maar we vragen vijfentwintighonderd gulden voor dat stuk oor en als ze van de verzekeringsmaatschappij vragen waarom je zoveel geld wilt hebben zeg je dat vroeger alle mooie vrouwen naar je floten en nu met dat halve oor geen enkele mooie vrouw meer naar je omkijkt, dat noemen ze geleden pijn en gederfde levensvreugde.” Ging ik verder.
Na drie weken werd ik gebeld en moest ik even bij Akkerman komen en hij vertelde dat het geld binnen was.
Ik deed daarna veel zaken bij deze klant, bij hemzelf maar ook bij al zijn kinderen.
Jaren later kwam ik Akkerman een keer bij de kapper tegen en onwillekeurig keek ik even naar zijn oor.
Dit is zomeer één van de vele verhalen en anekdotes en een niet op zichzelf staande gebeurtenis. Ik heb verschillende en ook veel grotere bedragen aan smartengelduitkeringen en gewoon schadevergoedingen voor klanten geregeld. Ik behartigde hun belangen als zij door onwetendheid of fouten in eerste instantie niets mochten ontvangen. Daarna kwamen tussen ons weer erg veel zaken tot stand en ik ontwikkelde mij tot adviseur. Niet als verkoper maar meer als de adviseur en raadgever van de klant. Hierdoor belden veel mensen mij op met een vraag en meestal resulteerde dat weer in zaken doen. Er kwam een periode dat meer mensen gingen scheiden. Eén op de drie huwelijken strandden, vooral mensen die carrière hadden gemaakt en die voor het oog in hun loopbaan schitterend vooruitgekomen waren. In die tijd ontstond waarschijnlijk het gezegde dat je je carrière aan je eerste vrouw te danken hebt en je tweede vrouw aan je carrière.
Meestal moest bij een scheiding de echtelijke woning worden verkocht.
“Hoe moeten we hiermee aan meneer Huis.” Werd ik vaak gevraagd.
Dan was er al een vorm van agressie tussen de twee scheidende echtelieden. Ik zei dan altijd: “Je kan op twee manieren je zin krijgen in het leven. Dat is vechten of praten.” Ik gaf het advies om zolang mogelijk niet te vechten maar te praten. Zeker als zaken nog verdeeld moesten worden. “Als je niet meer met elkaar kunt praten wordt het meestal vechten en dat is stom. Dan moeten anderen voor je gaan praten en die anderen betaal je twaalf keer het uurloon wat jullie nu bij je baas verdienen.” Zei ik dan.
Van één klant kreeg ik een goede fles Franse Cognac. “Het heeft moeite gekost meneer Huis, maar we zijn zonder advocaatkosten er samen uitgekomen, bedankt.“
Een andere klant had een groot probleem met zijn buurman. Die had straatklinkers gelegd op een gedeelte van zijn grond. Als verkopend makelaar had ik die man een

streep grond geleverd van een naastgelegen woning zodat hij makkelijker in zijn garage kon komen. Jarenlange frustratie, omdat hij niet bij zijn garage kon komen, was hiermee opgelost.
Echter toen ontstond een bestratings probleem. De buurman had het streepje grond al met straatklinkers aangelegd en hiermee was de nieuwe eigenaar het niet eens.
Ik dacht: “Er is eigenlijk geen probleem, maar er dreigt een probleem te ontstaan.” De nieuwe eigenaar praatte maar door en steeds als ik wat wilde zeggen viel hij mij in de rede en draafde hij door over het ‘voor hem grote probleem’, de bestrating die de buurman al op zijn steep grond had aangebracht.
“Pak een ballasterschop, steek de stenen uit jou grond en donderstraalt ze bij je buurman door de ramen.” Zei ik.
Even was het stil.
“Wat is dit nu voor stom gepraat.” Zei de klant en liep gepikeerd weg.
Twee uur later belde hij mij op en zei: “Rienus bedankt. Niet jij zat stom te praten maar ik zocht een probleem en je maakte mij dat duidelijk.”
Een uur later kwam de bloemist met een bloemetje.

Ajno Bos wilde dat ik hun huis verkocht. Hij vroeg wat zijn huis waard was en ik schreef een bedrag op de achterkant van een krant.
“Zeg het maar, wat wil je er voor hebben.” Zei ik.
Hij noemde een bedrag en ik liet het bedrag zien wat ik had opgeschreven. Mijn genoteerde bedrag was het dubbele van wat hijzelf in zijn gedachten had. Zijn vrouw vond het absurd om zo veel te gaan vragen voor hun woning en er zou nooit iemand zijn die dat er voor wilde betalen.
“De woning is het waard en het is nu mijn taak ervoor te zorgen dat u het bedrag ontvangt. Daarvoor huren jullie mij in als makelaar.” Zei ik.
Na enkele weken was de woning voor het ‘hoge’ bedrag verkocht.
Meentje zei dat mevrouw Bos had gebeld met de vraag of ik straks even langs kwam, ze wilden mij persoonlijk nog even bedanken voor de fantastische transactie die ik voor hun had gerealiseerd.
Lachend zei ik tegen Meentje: “Ga jij meteen maar even wat lekkers bij de Chinees ophalen. Want ik kom zodadelijk van Ajno en zijn vrouw terug met duizend gulden als extra presentje en de persoonlijke bedankjes. Ze hebben een brandprijs ontvangen voor hun woning en daarvoor krijg ik nu nog een extra rooie rug.”

Ik was al weer thuis toen Meentje met het Chinese eten binnenstapte.
“En?” Vroeg ze.
“Die gierige sodemieters,” zei ik, “ze wilden mij lid maken van de Blauwe Knoop, ze hadden gehoord dat ik wel eens een borreltje dronk. Ik kreeg ook nog zo’n boekje mee van de A.A (anonieme alcoholisten)”
Het chinees etentje smaakje erg lekker. Het is mijn favoriete kost wat ik niet snel zat wordt. Zo wie zo vind ik eten aan een gezellig gedekte tafel erg aangenaam. Of dat nu thuis is met een zelf klaargemaakt diner of af en toe ergens in een restaurant dineren. Lekker en gezellig eten vind ik nooit zonde van de centen. Daardoor hebben we al aan veel restaurants een bezoekje gebracht en hebben we in de loop der jaren erg veel plezierige herinneringen aan allerlei etentjes met ons gezin.
Het doet mij nu meteen even denken aan een etentje wat ik eens had met mijn moeder. Toen mijn vader was opgenomen in het ziekenhuis, ben ik met mijn moeder na het ziekenhuisbezoek in een restaurant gaan eten.
“Waar heb je trek in Moe?” Vroeg ik.
“Wat die mensen daar op hun bord hebben lijkt mij wel lekker. Is dat schol?”
“Nee dat is tong, slibtongetjes met grote garnalen, van die scampi’s.” Zei ik.
Na het eten stak ik een sigaartje op om mezelf te verplichten nog even na te tafelen en gezellig te blijven praten, maar ook omdat ik wist dat mijn moeder de geur van een sigaartje erg genoeglijk vond. Terwijl we over allerlei dingen wat keuvelden zat ze nog wat te prikken in wat schaaltjes. Ze was nooit een kreenscheet geweest met eten en ook nu zat ze nog lekker na te smikkelen. Ik keek naar haar bord en zag dat naast het mijne een bergje met pelsels, de schubben van de scampi’s, maar naast haar bord niets geen garnalendoppen lag.
“Heb je die dingen met huid en haar opgegeten?” Vroeg ik aan mijn moeder.
“Ze begon ingehouden te lachen en zei: ”Ik dacht al, wat zijn ze lekker knapperig gebakken….”
Later, toen mijn vader al weer uit het ziekenhuis was had hij tegen mijn moeder gezegd dat ze zo gruizig had zitten eten in dat restaurant, maar ze gaf op haar beurt mijn vader de schuld door te zeggen dat hij maar vaker met haar buitenshuis had moeten gaan eten, zodat ze wat meer op de hoogte zou zijn geweest van hoe het wel en niet hoort in een restaurant.

Maar even terug naar mijn taak als adviseur.

Een bijna verkeerd advies wat ik ooit gaf, was dat ik aan de koper meedeelde dat zijn hypotheek wel in orde kwam. Later bleek dat de benodigde stukken niet of niet juist waren aangeleverd waardoor de hypotheekbank de geldlening weigerde. Ondertussen was de koper in de veronderstelling dat het aankopen van zijn nieuwe woning wel door zou gaan en hij had al met de verkoper afgesproken dat 'alvast wat in de nieuwe woning gedaan mocht worden'.
Eerlijk gezegd was ik daar ook te meegaand in geweest, maar ook de koper was zover voor mij en de hele transactie uit gaan lopen dat hij bekant al in het nieuwe huis woonde. Zweetparels op mijn voorhoofd en met hartkloppingen werd ik in de nacht wakker en dan kreeg ik meteen helder in beeld de afwijzing van die hypotheek. Ik zag voor mijn ogen de kopers die al overal, in alle kamers, parket hadden gelegd in hun nieuwe woning. Ik hapte dan bijna naar adem als ik aan de vele pogingen dacht die al waren gedaan bij verschillende banken om die moeilijke hypotheek gedraaid te krijgen en de frustratie erover holden als een razende door mijn kop.
De klant had ik nog niet op de hoogte gesteld en alleen die gedachte al zorgde ervoor dat opnieuw kleine pareltjes van zweet, met een soort kriebelgevoel op mijn voorhoofd en onder mijn neus verschenen. Ik schaamde mij dood om aan die klant het mislukken en niet doorgaan van de hypotheek te melden.
De klant zijn naam was Sagel en doordat ik er slapeloze nachten van had gehad en in mijn omgeving en gezin niet onopgemerkt was gebleven benoemden we het voorval 'het Sagel gevoel'.
Hemel en aarde heb ik moeten bewegen om de hypotheek alsnog rond te krijgen.
Ja, dat Sagel gevoel heb ik later nog wel eens gehad, maar niet in zo'n erge mate omdat ik erg beducht was op zo'n probleem. Zoon John en ik hebben er vaak om gelachen en als ik zeg: "Pas op voor het Sagel gevoel", dan is er niet alleen humor maar tegelijk de waarschuwing.

Ik heb in de loop van mijn carrière enorm veel huizen verkocht en aangekocht en projecten ontwikkeld en evenveel bijbehorende verhalen meegemaakt. Eén van de aardigste verkopen was wel de woning van Boelo en Martje Schreuder aan de Uiterburen 6 in Zuidbroek. Een erg oude, karakteristieke en ruime arbeiderswoning met de vruchtbare, op het zuiden gesitueerde tuin. Ik had de woning getaxeerd en de verkoopprijs bepaald op rond de tweehonderd duizend gulden. De vraagprijs stelden we op tweehonderdenvijftienduizend gulden. Want wellicht zat er iets meer in, zodat we de

vraagprijs even hoger stelden dan het getaxeerde bedrag. Al snel diende zich een koper aan die na enig heen en weer bieden op het bedrag stond van die tweehonderdduizend gulden. De koper gaf aan dat dit niet zijn eindbod was en mijn inschatting was dat de tweehonderdvijfduizend gulden misschien wel was te halen, maar tweehonderd-entweeduizend gulden was bijna zeker.
Ik bracht verslag uit aan Boelo en Martje.
En Boelo zei dat ik niet méér moest vragen.
“Gewoon verkopen voor die twee ton.” Was de opdracht van de verkoper. De koper was enigszins verrast van deze ‘snelle’ beslissing van de verkoper. Pas na de akte passering bij de notaris vertelde Boelo mij dat hij het huis van zijn ouders had gekocht in 1953 voor tweeduizend gulden en dat het huis in 1836 was verkocht voor twintig gulden en dan nu voor tweehonderdduizend gulden. “Zet maar in de krant, dat als je je huis via de Huis Adviesgroep verkoopt dat dan je woning steeds honderd keer over de kop gaat.”
Martje pakte de koopakten van 1953 en van 1836 en gaf ze aan mij. Ik heb daar kopieën van gemaakt en ook de nieuwe eigenaar een exemplaar gegeven. Die vond het ook schitterend.

Onstwedde en omstreken was de regio waar ik het meest verdiende. Mijn schoonouders kwamen daar vandaan en waren daar bij velen nog bekend. En waarom zal je daar geen dankbaar gebruik van maken als het zo te pas kwam. Door aan de klant te vertellen dat mijn schoonouders uit Onstwedde kwamen noemde ik dan de naam, liet de mensen even denken en dan noemde ik zijn bijnaam. 'Jan Knel', en dan werd er gelachen want er was dan herkenning. En wie had hem in Onstwedde niet gekend? Want hij stond daar goed aangeschreven. Ik had een prima basis voor mijn verkoopgesprek en deed daarmee prettige zaken.
Daarnaast was het mij ook opgevallen dat veel mensen in Onstwedde de hand naar mij opstaken als ik met mijn auto door het dorp reed.
"Meentje, iedereen in Onstwedde kent mij."
"Ja hoor." Was het antwoord met een toon van ongeloof en ook dat ik onnodig daarover opschepte, want ze kende de nuchterheid van het dorp. Maar toch, toen ik op een zondagmiddag met onze Volvo door het dorp Onstwedde reed was ze verbaasd. Velen staken hun hand naar ons op. Al gauw kwam ze er achter dat de huisdokter van Onstwedde in net zo'n Volvo, met dezelfde kleur, reed als ik. Misschien simpel, voor ons was het humor.
Het grote voordeel waarom het feitelijk draait, was dat die huisarts goed stond aangeschreven bij zijn patiënten en dat de klanten mij associeerden met hetzelfde niveau. Hierdoor deed ik extra veel zaken.

Het water loopt mij in de mond als ik aan een sinaasappel denkt. Zo geeft iedere beschrijving die met verkopen of met een vorm van verkoopkunde te maken heeft op mij een prettig gevoel. Het vertellen van mijn ervaringen in verkoopwetenschap, mijn eigen kennis en bekwaamheid, maar vooral het lezen van verhalen over verkoopkunde heeft altijd mijn fantasie geprikkeld.

In 1977 maakte ik promotie en werd inspecteur bij UBO verzekeringen.
Het was een nieuwe uitdaging, die ik graag aannam.
De eerste maanden dat ik als inspecteur was aangesteld werd voor mij een slijtageslag. Ik runde de nieuwe inspectie en daarnaast bleef mijn oude werk gewoon tot mijn taak. Als nieuwbakken inspecteur moest ik op één mei 1977 gaan zorgen dat een nieuwe verzekeringsadviseur mijn agentschap zou gaan beheren. In plaats van een sollicitatieprocedure op te starten door middel van advertenties stelde ik op diezelfde eerste dag een nieuwe vertegenwoordiger aan die mijn werkzaamheden in de portefeuille ging overnemen. Dit was meteen een grote fout die ik maakte. De man had drie maanden opzegtermijn bij zijn oude werkgever, daarna wilde hij nog op vakantie. Hiermee verloor ik vier belangrijke maanden in de aanvang van mijn hogere status.
De eerste vijftien weken kon ik mij als nieuwbakken inspecteur slecht ontwikkelen. Ik had promotie gemaakt, was over de nieuwe uitdaging de eerste weken erg enthousiast en maakte meteen de mooiste plannen. Je geest vloeit over van de vele mooie nieuwe mogelijkheden die je als nieuwbakken inspecteur bedenkt. Je blaast je volkomen op met nieuwe ideeën die je zo snel mogelijk kwijt wil. Je ziet helder allerlei schitterende mogelijkheden die positief op het geheel kunnen inwerken. Alle tweehonderdvijftig collega-medewerkers binnen het bedrijf waren ondertussen al geïnformeerd dat ik als nieuwe inspecteur was aangesteld en je voelt je gevleid.
Maar een lang verhaal kort: ik maakte een te enthousiaste start.
Als het mij nu weer overkwam zou ik eerst eens een week in heerlijke afzondering gaan.
“Splendid Isolation”, zou de Engelsman zeggen.
Ik zou een soort van praktische zelforganisatie op mezelf toepassen. Misschien overwoog ik nu, vandaag de dag, eerst een week te gaan fietsen met een notitieboekje in mijn bovenzak om goede ideeën meteen op te schrijven. Bij mijn collega’s ging ik eerst om raad vragen: ‘hoe moet je starten? Op welke manier? Wat is de beste structuur die je moet gaan aanbrengen om deze toch wel matige inspectie in Groningen tot succes te brengen?’.
Ik zou nu een van mijn lijfregels toepassen namelijk;
‘MAAK EEN PLAN DAT STAALT JE GEEST’

Bouwen van een nieuw huis

Meentje en ik raakten geïnteresseerd in het bouwen van een nieuwe woning. Feitelijk moet ik het anders formuleren, ik stelde voor om nog een verbouwinkje te doen aan ons huis in de Spoorstraat en Meentje sputterde tegen ‘dat ze geen verbouwingen meer wilde’. Ze had na vier jaar breken, veranderen en alle troep en stof van die verbeteringen het wel gehad.
‘Laten we maar een nieuw huis gaan bouwen opperde ze en meteen zei ze dat er nog een mooie kavel te koop was langs het Winschoterdiep.
Echter op die kavel lag al een optie.
“Ja er waren nog wel bouwkavels, maar die lagen in de buurt van de Heiligelaan.” Zei de gemeentesecretaris op het gemeentehuis.
We gingen bij Boelo Schreuder om raad vragen.
Het uitzoeken van een bouwkavel op het Siemenspark was voor mij bijna hetzelfde als met een wichelroede bemeten waar zich aardstralen of geothermische ongemakken of misschien schoon helder drinkwater zich in de bodem bevonden. Toen Boelo en ik zo over het braakliggende terrein van het Siemenspark liepen, deed mij dat denken aan een verhaal van mijn overgrootvader die in de Oranjepolder aan de Maasdijk een huis liet bouwen in 1905. Kraanwater zoals nu bestond toen nog niet. Men was afhankelijk wat er aan water uit de hemel viel en dat werd opgevangen in een regenput en verder werd eerst gezocht naar een goede plek waar het water uit de grond opborrelt. Opa liet ook eerst een wichelroedeloper komen die nauwkeurig aanwees: “Piet, bouwt hier maar een huis want op deze plek kruisen twee onderaardse wellen elkaar. Zet er een pomp op en je zal in de droogste zomer nog water omhoog halen.” De man kreeg gelijk, want vijf jaar later beleefden ze de droge zomer van 1911. Tot aan de dag van vandaag is er nadien niet zo’n droge zomer geweest. Maar achter in de Polder, op die plek kwam altijd water uit de pomp.
Nu liep Boelo met scherpe blik over ons nieuwe bouwterrein en hij vertelde dat op deze locatie vroeger de appelhof van Villa Vredenburg was geweest. Nauwkeurig wees Boelo ook de oude gracht aan die om de villa en ook om de mooie fruithof had gelegen. Op die oude sloot moesten we zeker niet gaan bouwen, omdat de gracht zo diep was geweest dat voorlopig geen vaste grond was te vinden. “Vroeger deden we hier stijlewandje met onze fietsen, in en door de drooggevallen gracht. Als kinderen

speelden we hier veel op het braakliggende terrein met al die fruitbomen. Het was een lust voor jonge kinderen om kattenkwaad uit te halen en te spelen."
Later, toen de fundering bij de buren werd uitgraven zagen we dat het juist was wat Boelo had geadviseerd en ik besefte dat je veel wijsheden van oudere mensen nooit in de wind mag slaan.
Boelo Schreuder adviseerde ons om architect Rieks Sagel in Engelbert de nieuwe woning te laten tekenen. Na een week waren de bouwtekeningen al klaar en toen Boelo de tekening uitvoerig had bestudeerd zei hij:
" 'k Heb em in mien kop zitt'n."
Boelo bouwde onze woning gewoon in daguur. We bespraken geen aanneemsom vooraf. We zouden wel zien op welk bedrag we uit kwamen. Het vertrouwen in hem is erg groot. Het is een man die omgaat met een levenswijsheid van 'leeft en laat leven' maar vooral ook 'Leeft en helpt leven'.
Ik had het al gezien toen mijn vader een huis liet bouwen door een andere aannemer, tegelijkertijd liet onze overbuurman een zelfde huis bouwen door Boelo Schreuder. Misschien viel het mij extra op omdat er ook wat minderwaardig over het éénmansbedrijfje van Boelo werd gesproken. Toen al zag ik het verschil in bouwen en werktempo. In mijn onderbewustzijn kwam een sterk gevoel van 'als ik ooit een huis ga bouwen, vraag ik Boelo Schreuder'.
En zoals we verwacht hadden ging het bouwen van onze nieuwe woning op Siemenspark dertig ook in een rap tempo. Bijna elke dag overlegde ik welke materialen besteld moesten worden en hoeveel personeel op de bouwplaats moest zijn om de voortgang en de logistiek gesmeerd te laten lopen.
Feitelijk moet ik zeggen, 'de bouw verliep in ijltempo'. Meentje bracht elke dag soep en wat hartigs voor de bouwvakkers. Ik zelf ging 's avonds na mijn werk om elf uur 's avonds, of vaak nog later, soms nog na middernacht, aanvegen en de gereedschappen klaarleggen voor de volgende dag. 's Morgens om zes uur was oom Jacob Klap aanwezig om specie te maken en stenen klaar te zetten zodat de metselaars meteen om zeven uur konden beginnen.
Op een avond kwam ik thuis uit Coevorden. Het liep al tegen middernacht en Meentje zat nog op mij te wachten en vroeg: "Zullen we nog even gaan kijken? Vandaag heeft de loodgieter de waterleiding aangesloten."
De planning voor de volgende dag was dat Bruynzeel de parketvloer kwam leggen en daarna was onze verhuizing aanstaande.

We kwamen in het huis en ik hoorden een enorm watergekletter. De hoofdleiding op de zolder was gesprongen en het water stroomde van boven naar beneden. Tot aan de andere morgen zeven uur zijn we bezig geweest om de boel weer droog te krijgen. Eerst hebben we alle ramen opengegooid en daarna heb ik met een grote gasbrander de betonnen vloeren droog gebrand.
Om acht uur kwamen ze van Bruynzeel en zonder problemen is de parketvloer erin gelegd. Als ik niets had gedaan was de parketteur gewoon weer weggegaan omdat de vloer te nat zou zijn geweest. Een nieuwe planning om de vloer te leggen zou zeker acht weken later zijn geworden.
Een wijs man zei eens tegen mij: “Wie zijn problemen niet oplost blijft er mee zitten.”

Op 14 augustus 1978 werd de bouwput uitgegraven en op 29 november 1978 zijn we verhuisd. In veertien weken was onze nieuwe woning gereed.

4 januari	1978	:	voorlichting gehad over de aankoop van een bouwterrein aan het Siemenspark te Zuidbroek
24 januari	1978	:	optie op een kavel genomen
28 januari	1978	:	architect bezocht met eigen schetsen en indelingen voor bouwtekeningen.
1 februari	1978	:	tekeningen kant en klaar voor de woning. Getekend door Rieks Sagel te Engelbert.
2 februari	1978	:	Boelo Schreuder heeft de tekening bestudeerd en afgesproken dat hij de woning in daguur (geen aanneemsom) door hem zal worden gebouwd.
11 augustus	1978	:	bouwvergunning ontvangen
14 augustus	1978	:	de bouwput wordt uitgegraven door grondverzet-bedrijf Behling te Wedde.
29 november	1978	:	verhuizen naar de nieuwe woning op Siemenspark 30 Zuidbroek.

Nummer 98.

Bouwvergunning
(Woningwet art. 47)

Burgemeester en wethouders van de gemeente

Oosterbroek

gezien de aanvraag van . . . . . M. Huis
wonende . . . . . Spoorstraat 45
in de gemeente . . . . . Zuidbroek

gedagtekend: 14 februari 1978

ontvangen: 15 februari 1978

waarbij vergunning wordt gevraagd voor het bouwen
van een woning
op het perceel, kadastraal bekend gemeente Zuidbroek
sectie C nummer(s) 929 (ged), plaatselijk bekend Zuidbroek,
Siemenspark

gezien het advies van het bouw- en woningtoezicht,

gelet op de artikelen 47 en volgende van de Woningwet en op de bouwverordening dezer gemeente

besluiten bouwvergunning te verlenen

voor de uitvoering van het in bovengenoemde aanvraag bedoelde, bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte bouwplan, onder de aan ommezijde vermelde voorwaarden en nadere eisen.

datum: 24 juli 1978

Burgemeester en wethouders voornoemd,

Leges	f. 1.098,-	
Adv.kosten	f. 338,-	
	f. 1.436,-	

De ~~wethouder~~ X secretaris,

De burgemeester,

De houder moet ervoor zorgdragen dat de bouwvergunning te allen tijde op het werk aanwezig is en op eerste aanvrage aan het bouwtoezicht ter inzage wordt gegeven.

VNG

Ons huis Siemenspark 30 Zuidbroek compleet met bijenstal. Een vorstelijk onderkomen. Als je iets wilt pak het dan groots aan.
Een groot huis met veel licht zorgt dat mensen niet snel in stress raken, dat is een bijna vast gegeven. De tandarts Chin a Paw vertelde mij dat eens toen ik zag dat hijzelf in een ruim huis woonde. Dat werd mij nog eens duidelijk gemaakt door een man, die ik hoog had staan, van Syntens Business Innovation Network, een Filippijn de heer Ingenieur Carlos Cardosa Gaytan.

(foto april 1997 nadat de tuin opnieuw was aangelegd)

We woonden net enkele maanden in onze nieuwe woning toen de strenge winter van 1979 uitbrak. Sneeuwduinen van vijf meter hoog bezorgden veel overlast. Vijf dagen lang waren grote delen van Groningen geïsoleerd.
Ik ging ‘s morgens lopen om boodschappen te doen in het dorp en bleef de gehele dag verder thuis. Niemand kon op de pad wezen. We luisterden naar de regionale nieuwszender die noodberichten doorgaf en waar je nog brood kon halen of groente en andere boodschappen.
Geen krant en ook geen post werd bezorgd, alleen rouwbrieven.
In die week overleed de architect die ons huis had getekend. Een van de berichten van de regionale radio deelde mee dat de uitvaart een dag werd verzet vanwege de barre weersomstandigheden. De dagen erna was tussen de radioberichten ook een mededeling dat de uitvaart van Rieks Sagel nu om halfdrie wel doorging.
Broer Jan bracht Meentje en mij tot aan Kolham. Verder kwamen we niet vanwege de enorme sneeuw op de wegen. Daarna gingen we lopen naar Engelbert. De begrafenisplechtigheid was heel bijzonder. We liepen met een kleine groep mensen over en erg smal padje tussen de enorme sneeuwhopen door en voor ons trokken twee mensen een grote slee, waarop de kist met de overledene, naar de laatste rustplaats. Op het geheel ondergesneeuwde kerkhof werd een korte afscheidsceremonie gehouden tussen hoog opgewaaide sneeuwduinen. Daarna namen we afscheid van de familie van de overledene en gingen Meentje en ik samen weer naar huis, lopend dwars over de witte landerijen en klommen we over prikkeldraad en over de bevroren slootjes van Engelbert naar Zuidbroek. Toen we heel laat in Zuidbroek aan kwamen begon het opnieuw te sneeuwen. Van die grote wollen pluizen. Zelden heb ik zo’n stilte beleefd. De duisternis was ingevallen, maar het was helemaal wit. We liepen door hoge sneeuwduinen en dan die grote wollen pluizen die in onze gezichten neerkwamen. Ik waande mij in een wereld honderd jaren terug.
“Ja,” dacht ik, “zo moet dat een eeuw geleden geweest zijn, geen verkeer of sneeuwschuivers bij de weg, zonder wegen of straten, dwars door het veld banjeren en alleen de stilte.”

Imkeren

Ruim twintig jaar had ik imkeren als hobby.
(juni 1980)

Ruim twintig jaar hield ik bijen. Een leerzame hobby waarvan de kiem werd gelegd in de aardbeien kassen van mijn vader. Elk voorjaar, als de eerste aardbeien gingen bloeien, liet mijn vader, door een imker in de buurt, een aantal bijenkasten in het warenhuis neerzetten. De bijen bevruchten de bloesem waardoor de vruchten groter werden. Er werden dan ook aardbeien geoogst die zo groot waren als een babyvuistje.
Vooral één soort, de Gorella, waren erg grote, sappige en honingzoete aardbeien. De imker vertelde wat over zijn bijen maar mijn heuse belangstelling kwam pas later toen ik bij een klant was die ook bijen hield. Ik moest voor die klant zijn huis verkopen en achter in de tuin had hij zijn bijenstal die ook 'weg' moest. Van hem heb ik een kast met een bijenvolk gekregen. De hobby imkeren breidde bij mij snel uit naar twintig kasten in de zomerperiode. In het najaar bracht ik dit terug naar vier overwinteringkasten, maar in het voorjaar werd het weer één en al bedrijvigheid in de bijenstal. De eerste jaren van mijn imkeren werd ik vaak en veel gestoken. Dokter ten Wolde gaf het advies om te stoppen met deze niet ongevaarlijke hobby. Meester Sportel uit Nieuw Scheemda moest lachen om mijn dikke opgezwollen kop en hij stelde mij gerust: "Op school kon ik soms niet zien wat door mij op bord werd geschreven, zo dik was mijn hoofd. Eén van de schoolkinderen vroeg een keer 'Meester hoe komt u aan die schapenkop?'. Mijn voorhoofd hing helemaal over mijn ogen. Nee jongen," zei meester Sportel tegen mij, "Je bent nog lang niet genoeg gestoken, dus je bent nog niet immuun genoeg en die dokter heeft er geen verstand van."
Elk jaar op dierendag kwamen enkele klassen van scholen bij ons op bezoek. Dit vonden we elk jaar een feestelijke gebeuren bij ons achter het huis. Eerst was er de spanning op die kindergezichten en hun interesse naar die stekende beesten. Dan vertelde ik bijenverhalen aan de schoolkinderen, die ik visueel maakte met allerlei imkerattributen. Ik gebruikte daarbij ook een showkast van glas zodat de bijen en de koningin erin goed waren te bekijken, zodat dan later in de klas hierover een dierendagopstel kon worden gemaakt. Na mijn vertellingen deelde Meentje altijd ijsjes aan de schoolkinderen uit en kwam langzaam de baldadigheid weer op gang.
Voor het personeelsblad van ons bedrijf schreef ik jaarlijks een Kerstverhaal en ook vele malen een kort verhaal. Een van die verhalen ging over bijen en mijn hobby het Imkeren.
Ik vond het wel aardig om dat nu hier ook neer te schrijven;

Eerst nieuwsgierig, dan verbaasd, vervolgens geboeid en tenslotte…. , met hart en ziel toegewijd. Bijen laten mensen, die eens vriendschap met hen sloten, niet meer los. De bijen…., het is niet alleen maar tijdverdrijf of een sport, of winstbejag, het is liefde. Een onuitputtelijke bron van geestelijke waarden, een nimmer teleurstellende bezigheid, zuiver gelukkig met de natuur. Bijen en bloemen hebben je volkomen in de macht, maar bijen nog wel het meest van die twee. Even denk ik aan Richteren 14: 'wat is er zoeter dan honing….'

Mijn eerste nieuwsgierigheid ontstond al toen ik misschien achttien jaar was. Mijn vader had aardbeien en om de bloesem te bevruchten liet hij een imker bijenkasten plaatsen. Dit wekte mijn nieuwsgierigheid maar mijn verbazing kwam later. Hij liep daar, met een bijna rechte rug, een verstilde glimlach op een blozend, ietwat rimpelig gezicht, tussen zijn bijen. Jan Haan, mijn leermeester in imkeren. Toen hij tachtig was schepte hij altijd nog op over zijn meer als vijfenzestig jaar ervaring in bijen houden en zijn wetenschap over de natuur. Krijgen we een strenge winter of een open winter? Ook dàt kon hij lezen uit het gedrag van de bijen. Met zijn guitige oogjes keek hij naar mij als ik weer eens een lesje van hem kreeg in het imkeren. Zijn manier van imkeren, zijn vele tientallen lessen of zomaar in de wandelgangen vertelsels.

Veel mopperde hij als ik weer eens iets fout had gedaan.

Eens zei Jan Haan: "Je begint het te leren Rienus," en zijn guitige oude oogjes keken mij warm aan en het sap van de pruimtabak liep wat uit zijn mondhoeken. Ik vond het een heerlijk compliment en met mijn nagel haalde ik een stuiptrekkende angel met gifblaasje uit zijn neusvleugel.

In de vele jaren van imkeren was de oude man volkomen gevoelloos geworden voor bijensteken. Op hoge leeftijd was voor hem het imkeren nog steeds een voortdurende uitdaging en werd hij nog steeds in de greep gehouden door het mysterie dat zich in de duisternis van de bijenkast voltrekt. Voor deze man was het allang geen mysterie meer? En ik luisterde graag naar zijn vertelsels.

Ik nam hem ook vaak mee als ik de provincie inging. Dan ging ik schaden regelen bij klanten en zat hij naast mij, dat kleine oude kereltje in die grote auto. Regelmatig drukte hij op het knopje om de zijruit van de auto naar beneden te doen en dan spoot hij zijn pruimtabaksop naar buiten.

"Vieze kreng… .' Zei ik dan wel eens tegen hem en hij lachte erom.

Later zat Meentje in de auto en maakte de bruine vlekken met haar zakdoek weg. Het zat er zeker wat hardnekkig aangekleefd want ze deed dat met wat eigen speeksel om los te weken.
“Arregat, ’t smaakt naar tabak.” Zei ze.
“Goorling,” zei ik schaterlachend, “dat is opgedroogde pruimtabaksop van Jan Haan.”
Op een keer liet Jan mij stoppen omdat in het dorp een bekende van hem liep te wandelen. Het was een boer waar hij had gewerkt. Vroeger keek hij hoog tegen die boer op en was hij een beetje bang voor die ‘dikke boer’ zoals ze in Groningen tegen rijke boeren zeggen.
Nu moest ik stoppen en hij zei vanuit de auto: “Moi Roe’f, bist nog zo loi as een flint? “ (Goedendag Roelof ben je nog zo lui als een steen?)
Hiermee loosde hij even een stukje frustratie van vroeger en dat deed hij op een ondeugende manier waarvan ik genoot. Net zo als toen hij weer eens meereed en ik plotseling naar een bekende moest rijden. “Daar woont Fester Klok…..” en Jan Haan wees met zijn vinger. Ik was dan wel verplicht om er heen te rijden. Fester Klok was niet thuis. Maar toen we door de tuin liepen om naar zijn bijen te kijken zag Jan al dat hij mooie bossen rijpe druiven in zijn kas had.
Het knipmes kwam uit zijn zak en hij mompelde “Fester wiendroeven en ik nait…. ?”
Hij deed een paar bossen in zijn grote rode zakdoek en nam ze mee. “Ook wat veur Moeke…. .” Zei hij.
Zo genoot ik van die oude ondeugende Jan. Vooral zijn bijenverhalen van zestig jaar geleden toen de bijen uitsluitend in korven werden gehouden. Bijenkasten zoals heden ten dage bestonden toen nog niet.
De bijenkast werd een zeer goed uitgekiende inrichting, waardoor het voor imkers een stuk gemakkelijker is geworden.
“Nee, vroeger was dat anders en toch waren er toen veel meer imkers dan tegenwoordig. Zeker wel tien keer zoveel imkers en ze hadden ook tien keer zoveel volken. Ik weet wel dat ik zestig en soms honderd bijenvolken had.” Zo vertelde hij.
“We hadden een grote beschutte tuin omringd met Elzenbomen, Hazelnoten en Wilgenbomen, daartussen hadden we duizenden krokussen die al in februari bloeiden. De Wilgenbomen kwamen heel goed van pas want die leverden, na de krokus, heel veel stuifmeel in het vroege voorjaar. En hij legde mij uit dat de natuur erg mooi en goed op elkaar afgestemd in elkaar zit. Als de bijen veel stuifmeel nodig zijn voor hun eerste larven in het vroege voorjaar zijn de grootste stuifmeeldragers de krokussen en de

wilgen. Daarna bloeiden de eerste paardebloemen en die geven op hun beurt weer veel honing. De weilanden achter ons waren, zo ver als we konden kijken, geel van de paardebloemen. Tussen de Elzenbomen stonden de fruitbomen, de Groninger kroon, Bramleys Seedling, Saffraanperen en de Reine Claude pruimenbomen wier bloesem rijke honingleveranciers waren. En als het allemaal was uitgebloeid, begon het tot in de verre omtrek geel te worden van het bloeiende koolzaad en daar achteraan bloeide weer het mosterdzaad."

In mijn gedachten zie ik de paradijselijke omgeving waarin die man toen leefde. Ik besef dat die 'langzame rijkdom' ook nog heden aanwezig is maar nog wel eens wordt verdrongen door de snelle rijkdom van tegenwoordig. En terwijl de oude man maar doorvertelde over toen en het tegenwoordige bijen houden, bleef ik geboeid en vooral verbaasd over onze vriendschap met de bijen. Voor die bijen heb ik een gedichtje gemaakt:

De sterke geur van de jonge honing in mijn bijenstal
Bijeengebracht door een vijfhonderdduizendtal
In volle dracht
Wordt dan zo'n vijfendertig pond per dag bijeengebracht
Maar velen zullen ook de oogst weer verspelen
Jan Haan bracht mij de kunst van het imkeren bij
Zestig jaren wijsheid aan mij verteld vele keren
'je begint het een beetje te leren'
het koolzaad staat in volle bloei
de iemen zijn nu fel
de koningin die stuurt ze wel
met grote klonten stuifmeel aan hun achterpoten
vallen ze op de vliegplank neer
ruim drie kilometer in de omtrek over wegen en sloten
vinden ze de honing en daarna hun eigen volk haarfijn weer.

M. Huis, Siemenspark 30 Zuidbroek

Nr. 292.

Burgemeester en wethouders van Oosterbroek;

gelezen het verzoek van de heer M. Huis, wonende Siemenspark 30 te Zuidbroek, gedateerd 16 juni 1986, ingekomen 16 juni 1986, waarbij de heer Huis voornoemd vergunning vraagt voor het houden van bijen op het perceel Siemenspark 30 te Zuidbroek;

overwegende dat het houden van bijen binnen de bebouwde kom zonder vergunning van burgemeester en wethouders verboden is;

dat het perceel Siemenspark 30 te Zuidbroek gelegen is binnen de bebouwde kom;

gelet op artikel 78 van de Algemene Plaatselijke Verordening;

b e s l u i t e n :

aan de heer Huis voornoemd, vergunning te verlenen voor het houden van bijen op voornoemd adres, onder de volgende voorschriften:

1. de aanvliegroute mag niet hinderlijk zijn voor de buren. Zonodig dient er op een afstand van plm. 4 meter voor de kast een haag of schutting met een hoogte van plm. 2 meter geplaatst te worden;

2. het aantal toegestane produktie-volken bedraagt max. 10;

3. in de periode van 1 mei tot en met 1 oktober zijn inclusief de teeltvolken maximaal 20 volken toegestaan;

4. vergunninghouder blijft als eigenaar onder alle omstandigheden verantwoordelijk voor zijn bijen.

Zuidbroek, 24 juni 1986.

Burgemeester en wethouders
van Oosterbroek;

de secretaris, de burgemeester,

Toelichting:

ad 1. Genoemde voorziening wordt noodzakelijk geacht om het niveau van de uit- en aanvliegroute te verhogen, teneinde eventuele overlast te minimaliseren.

ad 2 en 3. In deze voorwaarde wordt benadrukt dat deze vergunning is afgegeven ten behoeve van een zogn. hobby-imker. Uit overleg met Staatsbosbeheer, afdeling Fauna en de Vereniging tot Behoud van Bijenteelt in Nederland is gebleken, dat bij overschrijding van de onder b. en c. genoemde voorwaarden sprake is van een beroepsmatige imker, voor wie andere eisen gelden.
Voor het houden van meer volken is derhalve een nieuwe vergunning vereist.

Verzonden: 07 JUL 1986

Siemenspark 30 Zuidbroek, omgeven door bloemen, struweel en lommerd.
Een lustoord om te imkeren
(foto juni 2000)

Naast mijn werk had ik veel bijbaantjes. Ik zat bij UBO Verzekeringen in de ondernemingsraad en bij het Bouwfonds in de Centrale Ondernemingsraad. Ik zat in Stuurgroepen en in Werkgroepen en volgde elk jaar nog een Cursus. Ik was actief in de Politiek en in plaatselijke besturen van Verenigingen en van de Handelsvereniging en naast al die activiteiten zat ik in het bestuur van het Waterschap Oldambt. Allemaal functies waarin ik erachter kwam dat maximaal slechts tien procent van de leden, van welke vereniging dan ook, echt actief is. Op een dag werd ik voor één van die vergaderingen door een wethouder opgehaald.
“Zo Rienus naast jou huis ligt nog een mooie bouwkavel.” Zei hij wijzend naar de vijfhonderd kwadraat meter begroeiing en gras naast ons huis.
Ik zei dat dit geen bouwkavel, maar een groenstrook was.
“Ja, je weet hoe dat gaat, in tijd van schaarste kunnen we hier gauw genoeg een bouwkavel van maken.” Zei de wethouder.
Ik zei niks, maar in één van de rookpauze’s van die vergadering heb ik meteen Meentje gebeld en gezegd dat zij contact met de gemeentesecretaris moest opnemen om te zeggen dat wij die groenstrook willen kopen.
“Je moet zeggen dat ik altijd deze groenstrook al schoffel en bijhoudt, maar dat het een gebiedje is waar door de buren ook vaak de auto op wordt geparkeerd. Dat het nu een verwaarloosd stukje is en….”
“Ik weet wel wat ik moet zeggen hoor…. .” Zei Meentje.
’s Avonds had ze het kaveltje al aangekocht. Met de buurman hebben we elk de helft opgesplitst. Hiermee was het nu zeker, dat nooit meer een huis naast ons zou worden gebouwd en we royaal, ruim en erg vrij konden blijven wonen. Als ik een dag gewacht had, was het geheel anders gelopen.
Een wijs iemand zei een keer tegen mij “Morgen is vandaag” en hij zei er achteraan “wat je morgen wil doen, doe dat vandaag voor je blind bent of dat het slecht weer is.”
De essentie van dit verhaal is dat dit ook zo is met imkeren. Je weet nooit precies wanneer het echt mooi weer gaat worden. Daarom moet je zorgen dat de bijenkasten in optimale conditie verkeren, zodra de zon gaat schijnen zal je dan als imker super resultaten kunnen halen.
De wethouder zei later dat ik hem te glad was afgeweest met die kavel grond. Ik dacht, ‘verrek jij maar met je smoesjes.’

GEMEENTE OOSTERBROEK

(Gemeentehuis te Zuidbroek)

Gemeentehuis:
Winschoterdiep 2
9636 AG Zuidbroek
Tel. 05985 - 1231
Openingsuren:
iedere werkdag 8-12 uur
Giro gem. bestuur: 845363
Giro secretarie: 2906534
Rabobank 'Oosterbroek'
rek.nr. 34.92.00.734

Aan de heer M. Huis

Siemenspark 30

9636 EB ZUIDBROEK

Uw kenmerk:	Uw brief van:	Ons kenmerk:	Zuidbroek:
		S	3 december 1985

Onderwerp: Verkoop perceeltje grond Siemenspark.

Naar aanleiding van het verzoek gesteld in uw brief van 23 november jl. inzake aankoop van het perceeltje grond tussen de percelen plaatselijk gemerkt Siemenspark 28 en Siemenspark 30 delen wij u mede dat wij genegen zijn aan de gemeenteraad voor te stellen het onderhavig terreintje te verkopen aan de eigenaren van de percelen Siemenspark 28 en 30.
Het onderhavig terreintje zal worden doorsneden door een toegangspad naar de zuidelijk van het terreintje aanwezige bebossing. Dit toegangspad waarvan de breedte nader door de Dienst Gemeentewerken zal worden uitgemeten en uitgezet blijft gemeente-eigendom.

Gelet op de ligging van het onderhavig terrein achten wij een prijs van f. 15,-- per m2 alleszins redelijk, zulks in tegenstelling tot de door u geboden prijs van f. 12,50 per m2; aan de verkoop zal de voorwaarde worden verbonden dat op het door u aan te kopen gedeelte van het terrein geen bouwwerken mogen worden opgericht.

Gaarne vernemen wij van u of tot verkoop aan u van het onderhavig terrein onder bovenomschreven voorwaarden kan worden besloten.

Burgemeester en wethouders
van Oosterbroek;

De secretaris, De burgemeester,

Verkoop grond Siemenspark

Als de raad van Oosterbroek in de gisteren gehouden vergadering „ja" heeft gezegd, dan gaat het openbaar groen tussen de woningen Siemenspark 28 en Siemenspark 30 verdwijnen.

De bewoners van deze twee huizen hebben namelijk gevraagd de tussen deze woningen gelegen strook te kopen. De vraagprijs van de gemeente is *f* 15,- per m². Het doet nu dienst als openbaar groen.

Rickie de sik.

Gea kwam op een dag thuis met een jonge dwerggeit. Rickie noemde ze de geit, maar ik moest er niets van hebben. Die stinkerij in de buurt murmureerde ik. Maar ik timmerde een dag later al, aan de overkant van de sloot in het bos, een deftig geitenhok en legde geglazuurde pannen op dak. Rickie werd onze huisvriend. ’s Zondags als we naar opa en oma gingen wandelen liep de geit aan een halsbandje met een touwtje altijd mee. Maar ook als we gewoon even een straatje rond gingen dartelde de geit naast ons.
Gea ging ook met de geit naar de bok.
Nadat Rickie had gejongd, liep het jonge geitje zondags ook mee, zonder halsband. Het jong ging geen meter bij moeder Rickie vandaan. We hadden altijd wel bekijks, er stopte eens een auto en de mensen stapten uit en begonnen foto’s van ons te maken. Eens stapte een mevrouw van de fiets en zei: “Ik docht al, want een malle hond heb’n joe, môr ’t is ja een sikje.”
De buurt was snel gewend aan de geit waarmee als huisdier werd gewandeld alsof het een hond was.

We woonden rondom veel jonge gezinnen in deze nieuwe buurt aan de rand van het dorp, allemaal ambitieuze jonge mensen die niet bij elkaar de deur platliepen maar af en toe gezamenlijk met elkaar een visite aflegden.
We namen dan een aardigheidje mee voor een persoon wiens naam je had getrokken. Daarbij moest dan ook een gedicht worden gemaakt wat betrekking had op die persoon. Het gedicht moest betrekking hebben op die getrokken letter van het alfabet.
Overbuurman Ger Groenhof had net zijn been gebroken en zat in het gips. Ik moest voor hem een cadeautje meenemen en een gedicht maken met de letter S.

Scherzando

Satire op Ger (Groenhof)

Sjonge wat swingend scoort hy 's ochtends
nog subliem met straatvoetbal op het Siemensplein
'S avonds horen we dat Ger 's middags door
een schobbejak van een speler
struikelend en strompelend tegen zyn schenen
is geschopt.
In het ziekenhuis is de zaak met
schroeven aan elkaar gezet. en hy zal
zich voorlopig op stokken moeten steunen.
De schade is zodanig dat hy voorlopig
geen strapatsen kan uithalen.
Flet zal, spytig genoeg wel Sint-Juttemis
worden voordat hy aan spektakel-voetbal
zal meedoen.
Maar op den duur zal hy zyn stokken
om op te steunen weer in de hoek sodeflikkeren.
en voordat hy zyn schoenen aan schiet,
eerst aan deze sokken denkt.
(Stappsokken)

Rienus.

Je valt wèl of je valt niet in de prijzen.

Meentje won vijftigduizend gulden in de staatsloterij.
Elke maand kocht ze een staatslot.
Als ze weer een lot ging halen zei ik vaak: ”Gooi je geld maar in de sloot, dan kan je het er weer uitvissen, je wint toch nooit wat.” Dan lachte ze wat, omdat ze wist dat ik een vaste stelregel erop na houdt. Ik gok niet! Niet in kaarten, niet in dobbelen en ik koop ook geen lootjes. In het casino kom ik uit principe niet uit mijzelf, maar ben er wel twee keer geweest zodat ik kan zeggen dat ik het daar bekeken heb. Eén keer met het personeel van ons bedrijf de Huis Adviesgroep. De personeelsvereniging had een rondleiding georganiseerd en na afloop kregen we de gelegenheid om een gokje te wagen aan één van de roulettetafels. Mijn fiches gaf ik aan schoonzus Lies, ze won eerst ook nog honderd euro maar later heeft ze de winst toch weer verkwanseld. De tweede keer was ik samen met Oom Arie en tante Pleuns op Scheveningen in een visrestaurant wezen eten. Met alle geweld moesten we daarna even naar het casino. Ik zag die verlangende gezichten van de spelers aan de goktafels.
Oom Arie beweerde nogal stellig; “Als jij niet durft te gokken vertrouw je jezelf niet.” En misschien had hij wel gelijk.
“Uit principe loop ik niet in de kroeg, uit principe lonk ik niet met andere vrouwen en ga ik ook niet naar het casino, omdat ik weet dat daaraan al veel mensen hun hele hebben en houwen verloren zijn.” Zei ik.
Jaren achter elkaar haalde Meentje de loten bij Jan Rop aan de Heiligelaan in Zuidbroek. Ook voor Opa van Meel nam ze dan een lot mee. Jan reserveerde deze twee loten en schreef altijd de naam op het ‘waardedocument’.
‘Huis’ op het ene, en ‘van Meel’ op het andere lot. Opa van Meel had het bijgeloof dat hij persé een staartnummer wilde hebben. Het nummer van zijn lot moest eindigen op een negen. Een zeven mocht ook nog van hem, want ‘dat is een heilig getal’. Hij was ongelovig maar op dat punt goot hij toch even zijn mogelijke kansen in een religieus vaatje en gaf daarmee zijn goklust enige heiligheid mee. Op een keer stond op het staartnummer onze naam, zodat Meentje dat liet veranderen. Jan Rop kraste de naam Huis door en schreef de naam van Meel er naast. Op het andere lot streepte Jan de naam van Meel door en schreef de naam Huis eronder.

Meestal werd ‘s avonds voor zeven uur even naar de televisie gekeken of een prijs was gewonnen in de staatsloterij en dan ging al snel de televisie op het programma van de Fabeltjeskrant voor de kinderen.
Enkele weken later kwam Meentje weer bij Jan Rop en hij feliciteerde haar met de gewonnen prijs. VIJFTIGDUIZEND GULDEN.
Maar waar was het lot?
“Die heb ik weggegooid.” Zei Meentje
“Waarheen?” Vroeg Jan.
“In de open haard.” Was stellig haar antwoord.
We hebben de prijs nooit uitgekeerd gekregen. Zonder lot, het waardedocument, krijg je niet de prijs die er op is gevallen.
Weken later zaten Meentje en ik genoeglijk op de bank televisie te kijken naar een programma van Max Tailleur. De ‘zak van Max’ was een programma waarvoor reclame werd gemaakt om oude kleren aan het Leger de Heils te schenken. Max Tailleur, een zeer bekend moppentapper in die tijd, was de promotor. Op het eind van het programma vroeg de verslaggever of Max nog een goede mop wist, en Max begon;
Er kwam een man aansjouwen met twee grote koffers en stapte een bar binnen. Hij bestelde drie borrels. Hup, hup, hup gooide de drie borrels achterover en bestelde weer drie borrels. En weer gingen de drie borrels hup, hup, hup. Hij liet ook deze drie borrels achterover in zijn keelgat wegglijden en bestelde weer drie borrels. De kastelein dacht ‘straks lig jij laveloos naast je koffers en ik kan fluiten naar mijn geld. Hij begon voorzichtig een praatje met de drinkebroer en vroeg: “Je zit er zeker warmpjes bij.….?” Waarop de man nog drie borrels bestelde en honderd gulden op de bar legde om af te rekenen en tegelijk een gebaar maakte dat de rest fooi was.
De kastelein maakte een vriendelijke beweging naar de veel te grote fooi maar de man grijnsde licht bedwelmd en nonchalant zei hij dertien goed te hebben in de voetbalpool. “Zo.…., dan heb je zeker een aardig vermogen gewonnen…?” Vroeg de kastelein met wat meer interesse.
“Ja, dat had gekund, als mijn vrouw niet vergeten was het formulier in te leveren bij de poolbeheerder.”
De kastelein zei een lelijk woord en vervolgde, “Als het mijn wijf was geweest had ik ze in riemen gesneden.…”
Waarop de man antwoordde, “Ja.... nou, wat denk je wat er hier in die koffers zit.”
Meentje en ik, we schoten tegelijk in de lach.

Met regelmaat kocht ik voor eigen risico een huis. Ik was daar voorzichtig mee omdat handelen in huizen snel het stempel huisjesmelker meekreeg. Als je huizenmelker was dan gaf dat een imago van beunhazerij. Zolang je bemiddelde in huizen had je de status van makelaar en daar was ik zuinig op.
Ik kocht dan ook nooit een huis van een klant waarvoor ik de woning moest bemiddelen. Wel in de vrije handel kocht ik huizen en dan nog schreef ik altijd in het koopcontract '*verkoper is ermee bekend dat koper dit onroerend goed voor de handel heeft aangekocht en dat mogelijk met winst zal worden doorverkocht'.*
Ik liet de verkoper daarvoor dan tekenen. Meestal was dat geen bezwaar. Vaak feliciteerde de oude eigenaar mij na de doorverkoop en werd erbij gezegd "Het zij je gegund." Die mensen begrepen dat het gaat om de liefde van de winst. Een enkele keer kreeg ik een misnoegen. Ik herinner mij een huisje aan het Winschoterdiep. Ik vertelde Meentje dat de man vijfenvijftig duizend gulden vroeg en dat ik vijftigduizend gulden had geboden.
"Jij wilt ook blazen en het meel in je mond houden." Zei Meentje.
Ik heb mijn eten laten staan, ben meteen weer in de auto gestapt en heb de man geluk gegeven met wat hij vroeg. Enkele maanden later is het huis weer doorverkocht voor drieënzeventig duizend gulden. De man was ziedend.
"Wat schets mien verboazing, stait mien ol huuske in krante an vis en voarwotter. 't Is ja het stinkende Ol Daip.! En met tuinschuur….! Tuinschuur?
't is niks meer as gewoon mien Ol Tuuthok." Brieste hij.
Ik moest om de man inwendig lachen, temeer met de wetenschap dat wij de winst in de zak hadden en de man ons dat waarschijnlijk misgunde.
Vaak bleven ook wat inboedel spullen staan en die verkocht ik dan allemaal apart. Dat varieerde van stoelen, tafels en zelfs een professionele zonnebank. Bij de verkoop van het woonhuis van Balts Meijer in Uiterburen bleven ook wat spullen achter. Aan de wand hing een geborduurd en ingelijst schilderijtje. Die heb ik mee naar huis genomen en thuis opgehangen.
Er stond op:
'Elke morgen nieuwe zorgen'.

Soms bleven ook wat roerende zaken in een verkocht huis achter. Dat nam ik dan mee en verkocht dat apart. Maar een geborduurd en ingelijst schilderijtje nam ik mee en heb dat thuis opgehangen.

Altijd viel mijn oog op dit huisje als ik door Noordbroek kwam. Het huisje aan de Scheemderstraat nummer drie keek mij zo verdrietig aan dat ik het op een goede dag heb gekocht.
Meteen belde een kennis die het graag een jaar wilde huren omdat ze tijdelijk onderdak nodig waren.
Ik ging daarna samen met Boelo Schreuder, onze oude aannemer die toen al zeventig jaar was, het woninkje opknappen.
(mei 1992)

Hetzelfde huisje aan de Scheemderstraat nummer drie te Noordbroek nadat we het hadden opgeknapt.
We hebben het huisje in zes weken tijd een complete Metamorfose laten ondergaan.
(juni 1993)

De heer Alfrink, afdelingschef van hypotheken en beleggingen bij UBO verzekeringen belde mij met de vraag wanneer ik een hypotheek ging regelen op onze woning aan het Siemenspark in Zuidbroek.
Doordat ik misschien enig vertrouwen genoot bij mijn hoofd buitendienst, de heer Valster, was er voor de financiering van ons huis wel geld geleend maar voor een meerdere zekerheid nog steeds geen hypotheek gevestigd. Nu al meer dan een jaar nadat we in ons huis woonden belde ik meteen de notaris om alsnog een hypotheek te vestigen. Meteen werd ik door het notariskantoor teruggebeld met de mededeling dat de grond nog niet eens op onze naam stond. Ik had de koopsom van de grond op veertien augustus 1978 aan de gemeente overgemaakt en kreeg meteen permissie om te starten met de bouw, maar de officiële overdracht bij de notaris was nog steeds niet gebeurd. Gemeentesecretaris Landman zei dat het jammer was dat het in de la was blijven liggen, omdat dit consequenties had voor de prijs van de kavel. Een lang verhaal kort, ik moest bijna achtduizend gulden meer gaan betalen voor de kavel omdat de prijs in dat jaar zoveel was gestegen. Hemel en aarde heb ik bewogen bij de wethouders en de burgemeester maar niets hielp.
Ik zei tegen Meentje: “We vallen weer lekker in de prijzen.” En op slot hebben we maar besloten om het meerdere alsnog te betalen en de akte bij de notaris snel te laten passeren.

nv levensverzekering maatschappij ubo - utrecht

Oudenoord 2 — 3513 ER Utrecht
Postbus 104 — 3500 AC Utrecht
Telefoon 030 - 33 41 45
Postgirorekening 202939

Bankier:
Crediet- en effectenbank NV, Utrecht
Rek.nr. 69.94.10.347

De heer M.Huis
Siemenspark 30
Zuidbroek

Afdeling: Buitendienst/V-1197 toestel nr.: 33 Utrecht, 6 augustus 1979
(bij beantwoording te vermelden)

Geachte heer Huis,

De wat rustige vakantieperiode stelt mij in de gelegenheid mij in een persoonlijk schrijven tot u te richten.

Op de kalender staat reeds 6 augustus, maar wat betreft de productiecijfers heb ik u slechts de gegevens over het eerste halfjaar kunnen verstrekken. Over deze productiecijfers en de verwachtingen voor het tweede halfjaar,wil ik het graag even met u hebben.

In de werkbespreking op ons kantoor stelden wij voor uw inspectie een streefbedrag van f.13.141.082,- (zie onze brief van 4 april 1979).

Uit de productiecijfers van uw inspectie over het eerste halfjaar blijkt,dat - indien het tweede halfjaar eenzelfde resultaat te zien zou geven(en ik meen dat wij met de beste productiemaanden nog voor ons, daarop zeker mogen rekenen) - u dan waarschijnlijk één van de weinigen zal zijn die hun streefbedrag gaan overtreffen.
U zou dan uitkomen op f.15.113.244,- en dat zou een geweldige prestatie zijn.

Het zou natuurlijk erg vreemd op u overkomen als ik u nu zou gaan vragen om er nog een extra schepje boven op te geven en misschien uw streefbedrag nog verder te overschrijden. Dat doe ik dus niet, maar wel wil ik u vragen om u te blijven inzetten, zoals u tot op heden gedaan hebt,want dan zit die 15 miljoen er zeker in.

Het ziet er namelijk naar uit dat een aantal inspecteurs(om welke redenen dan ook) het streefbedrag niet zullen halen en dan vooral is het bijzonder prettig als er één of meerdere hun streefbedrag overtreffen.

Voor het jaar 1977 hadden wij een prognose gemaakt van honderd dertig miljoen. Het werd honderd veertig miljoen.

UBO

vervolgvel nr. 1, de heer M.Huis d.d. 6 augustus 1979

Voor het jaar 1978 hadden wij een prognose gemaakt van honderd vijftig miljoen en wij blevensteken op honderd acht en dertig miljoen.

Voor dit jaar hebben wij een prognose van honderd vijf en zeventig miljoen en - indien de resultaten niet snel verbeteren - dan zie ik ons dit jaar niet verder komen dan honderd veertig miljoen.

Dit zou niet alleen betekenen dat wij twee jaar achtereen onze prognose niet hebben gehaald, maar dat betekent ook dat wij in twee jaar géén enkele vooruitgang hebben geboekt.Vooral dat laatste is - gezien de ontwikkeling van de kosten - onverantwoord en brengt de continuïteit van UBO in gevaar.

Daarom deze persoonlijke brief. Wij moeten alles in het werk stellen om ons mooie bedrijf zijn zelfstandigh eid te laten behouden.

Daarom ben ik ontzettend blij met de mooie resultaten in uw inspectie tot nu toe en daarom mijn dringende verzoek om te trachten de productie op ditzelfde peil te houden.

Ik weet dat ik ook in de komende maanden op u mag rekenen en ik dank u bij voorbaat voor uw inzet.

Met vriendelijke groeten, ook aan uw vrouw,

hoogachtend,

M.Valster,chef-buitendienst

Mijn productie en omzetten bleven op een hoog niveau. Schouderklopjes, maar ook persoonlijke complimenteuze brieven streelden mijn ego.

UBO VERZEKERINGEN

N.V. Levensverzekering Maatschappij UBO

N.V. Algemene Verzekering Maatschappij UBO

Directie

Oudenoord 2
3513 ER Utrecht

De heer M. Huis
Siemenspark 30
9636 EB ZUIDBROEK

Utrecht: 3 maart 1982/13

Geachte heer Huis,

Hiermede maak ik, mede namens de heer Valster, gaarne melding van het feit, dat wij u zeer erkentelijk zijn voor de grote opkomst gisteren in Haren.
Bovendien zijn wij verheugd dat wij zoveel nieuwe jonge krachten mochten begroeten.

Wij menen juist te handelen u van onze blijdschap in kennis te stellen.

Met vriendelijke groet,

hoogachtend,

Directie Ubo

J.A. Bruin.

Zelfs de hoogste directeur van UBO, meneer Bruin, schreef mij bedankbrieven.

Directie Ubo verzekeringen
wenst u van harte geluk
met het behalen van het
diploma Middel - Management

Bloemenhuis Luycks
Hoofdstraat 177 - 9601 ED Hoogezand - Telefoon 9 22 51

Na de tweejarige opleiding Middle management deed ik nog een opleiding voorbereidend hoger management.

UBO VERZEKERINGEN

N.V. Levensverzekering
Maatschappij UBO

N.V. Algemene Verzekeri
Maatschappij UBO

Oudenoord 2
Postbus 104
3500 AC Utrecht
tel. 030-334145
telex 70033

datum: 4 maart 1982

De heer M.Huis
Siemenspark 30
Zuidbroek

behandeld door: M.Valster
afdeling: Buitendienst
toestelnummer: 216

Geachte heer Huis,

Met de prachtige productie van ƒ 850.000,- uit uw inspectie in de week van 15 t/m 19 februari wil ik u graag complimenteren.

Jammer dat de V.V.- en V.O.-productie in zijn totaliteit achter blijft, maar daar gaat toch wat aan doen?
Graag wens ik u erg veel succes.

Met vriendelijke groeten en hoogachting,

M.Valster,
chef-buitendienst

N.V. LEVENSVERZEKERING MAATSCHAPPIJ UBO • POSTREKENING 202939 • BANKREKENING 69.94.10.347 • HANDELSREGISTER UTRECHT NR. 11258
N.V. ALGEMENE VERZEKERING MAATSCHAPPIJ UBO • POSTREKENING 650156 • BANKREKENING 69.90.11.582 • HANDELSREGISTER UTRECHT NR. 30790

Oudenoord 2
Postbus 104
3500 AC Utrecht
Tel. 030-33 41 45
Telex 70033

UBO VERZEKERINGEN

N.V. Levensverzekering
Maatschappij UBO

N.V. Algemene Verzekering
Maatschappij UBO

De heer M. Huis
Siemenspark 30
Postbus 29
9636 ZG ZUIDBROEK

datum: 9 oktober 1987
behandeld door: H. Otten/B
afdeling: secretariaat verkoop
toestelnummer: 221

Geachte heer Huis,

In totaliteit kunnen we stellen dat de verkoop van de Ubo-spaarverzekering goed is aangeslagen.

Zoals u weet ontvangen de vertegenwoordigers per 5 geboekte USV-posten een lepeltje welke uit kan groeien tot een cassette met 12 lepeltjes.

Om zeer zeker ook u onze waardering te laten blijken heeft de verkoopleiding gemeend u hiervoor ook in aanmerking te laten komen, via een vastgestelde modus.

In uw inspectie zijn thans een zodanig aantal USV-posten gesloten dat wij u bij deze de cassette zenden met 1 of meerdere lepeltjes.

Per kwartaal wordt bekeken hoeveel posten er in uw inspectie zijn gesloten en vervolgens zenden wij u dan weer de opvolgende verzilverde lepeltjes totdat u geheel Nederland heeft vergaard.

Hierbij onze gelukwensen met dit resultaat en vragen uw vertegenwoordigers te blijven stimuleren in dit eenvoudige, doch duidelijke produkt.

Met vriendelijke groet,
Ubo Verzekeringen

W.M.R. Leijten
hoofd verkoop

Mijn inspectie sloot zo ontstellend veel spaarpolissen dat ook ik hiervoor een extra presentje kreeg.

Je kan de beste macht uitoefenen door te ontkennen dat je erover beschikt. Ik zeg niet dat ik over macht beschik, maar wel is vaak de titel van dit boek,
“O.. ..? ik wou zeggen….!” door mijzelf uitgesproken of gemompeld als iets weer gelukt was of dat ik overwon. Spaarzaam omgaan met invloed als je er al over beschikt is een zedelijke regel.
Op een dag werd ik gebeld door een collega uit Assen. Het was nog heel vroeg in de morgen. Ik was net uit bed en wellicht stonden de kreukels van het kussen nog in mijn gezicht.
“Ben je wakker Rienus?” En hij begon zijn verhaal of ik wel wist dat vier van mijn belangrijkste medewerkers een eigen BV, een Besloten Vennootschap, waren begonnen onder de naam DGA makelaardij en assurantiën. Ik schrok mij rot en voelde het als een verraad aan mij en als aanstaande diefstal en oplichting van onze werkgever UBO. Elk mens is vrij om voor zichzelf een zaak te beginnen, maar ga dan niet in de baas zijn tijd alvast de aanloop nemen.
Normaal gesproken zou ik er nooit zo snel achter deze ‘coupe de théâtre’ zijn gekomen. Zeg maar gerust; onder deze, geheel niet herkenbare naam kwam je er nooit achter. Maar alles valt of staat in het leven met goede contacten, betrouwbare relaties, liefst met enige invloed of misschien een beetje macht. Door dit telefoontje was ik verbijsterd en dacht er over na op welke manier dit aangepakt moest worden.
De volgende dag was het moederdag en de kersverse aandeelhouders en hun partners kwamen die zondagavond praten over hun nieuwe, mijns inziens zedeloze, zakelijke ambities. Later kreeg ik van de notaris uit Ter Apel te horen dat hij in zijn loopbaan nog nooit een BV vrijdags had opgericht, en de maandag daarna al weer had ontbonden. Zonder er verder met iemand anders een woord over te reppen heb ik de inspectie met deze mannen weer voortgezet. Nou voortgezet?? Alle mooie persoonlijke brieven en lofuitingen van mijn directie voor de mooie prestaties uit het verleden zijn na zo’n incident tot nul gereduceerd. Na een week pas besef je dat de kracht ineens uit je organisatie en je macht bij jezelf bijna is verdwenen. De gemotiveerdheid van samenwerken is weg en misschien was het krachtigste geweest als ik alle vier de medewerkers op staande voet had ontslagen. Alle opgebouwde kwaliteit binnen mijn inspectie was ineens finaal kaduuk en mijn gemiddelde werkweek liep in die jaren weer op naar ongeveer tachtig uur.

ptt telecommunicatie

Telefoondistrict Groningen

Telefoondistrict Groningen
Reitemakersrijge 13
Groningen
Telefoon (050) 62 91 11
Telex 53375 tfd gn nl

Correspondentie-adres:
Postbus 30000
9700 RA Groningen

AAN de Heer M. Huis

Siemenspark 30

ZUIDBROEK.

Uw kenmerk	Uw brief van	PTT kenmerk	Telefoon
		5314	050-625840

Bijlage(n)

Datum 21 mei 1982.

Onderwerp ongewenste oproepen

Mijnheer,

Naar aanleiding van uw klacht is uw telefoonaansluiting gedurende enige tijd onder controle gehouden.

Aangezien deze controle het gewenste resultaat heeft opgeleverd, is de gebruikte apparatuur inmiddels verwijderd.

Mocht u opnieuw ongewenste oproepen ontvangen, dan verzoek ik u mij dit weer schriftelijk mede te delen.

Hoogachtend,

De chef afdeling
bijz. commerciële zaken,

(A. NIJBOER)

Eén van die vier kersverse aandeelhouders heeft mij dagenlang en nachtenlang, soms twintig keer per etmaal, opgebeld. Dag en nacht en vooral 's nachts na twee uur, drie uur, vier uur. De gekste tijden ging de telefoon en werd zonder aankondiging weer opgelegd. De PTT deed een opsporing en de dader kreeg van de PTT een reprimande.

Een aantal keren per jaar reden we naar de familie aan de Maasdijk. Niet zozeer voor de Maasdijk maar meer voor mijzelf omdat ik verlangde naar de contacten met de familie. Het zintuig 'familie' is ingeplant door mijn vader en moeder en het deed mij steeds weer goed om een aantal nieuwtjes vanuit de familie te horen.
(vijfentwintig april 1982 de verjaardag van Oma Huis)

Meentje had een grote liefde voor de Engelse draadhaar foxterriër. Hiermee fokte ze vele jongen die in de prijzen vielen en wereldwijd werden verkocht.
(1981)

Meentje met de draadhaar foxterriër Lady
(1981)

Op een dag kwam ik met de auto de garage binnenrijden. De kleinkinderen stapten uit en Marco zei: “Opa er ligt hier een portemonnee op de auto.”
Ik was even verbouwereerd. “Hoe komt die daar, Heb jij die meegenomen?”
“Nee hoor, hij lag hier al op de kofferbak van de auto!”
Het was een snikhete dag en ik was uit het kantoor vandaan naar de auto gelopen. Terwijl ik het achterportier opdeed heb ik mijn colbert achter in de auto gelegd. Mijn portefeuille had ik uit de binnenzak gehaald en bij het uittrekken van de jas op de kofferdeksel van de auto gelegd. Onnadenkend was ik in de auto gestapt en vanaf kantoor aan de kerkstraat zo’n drie kilometer naar het Siemenspark gereden. Alle geluk van de wereld toen ik thuis aankwam lag de portemonnee met de niet geringe financiële inhoud en met de bankpasjes, rijbewijs, kentekenbewijzen en paspoort nog op de kofferdeksel. Is dit geluk, een staaltje van hogeschoolrijden of val je dan niet of gewoon wèl in de prijzen?

Datum. 24-10 Tijd.. 7:30.....

Plaats. Eemhof.....

Kenteken.....
Dit is geen parkeerbon maar als het aan
mij was om ze uit te delen zouden het er
zeker twee zijn geweest.
Als gevolg van uw stompzinnige,totaal
mislukte poging tot parkeren,heeft u hier
genoeg plaats gebruikt om een volledige
begrafenisstoet,een geit,een paard en wagen
twee olifanten en een parade van 26
Pigmeeen uit donker Afrika te stallen.
De reden waarom u dit aangeboden krijgt,
is dat u misschien in het vervolg ook eens
aan een ander zult denken dan alleen uw zelf
Ik wil besluiten met de wens uit te
spreken dat u zonder benzine komt te staan
om 17.15 uur in de Maastunnel te Rotterdam
Tevens hoop ik,dat corrosie uw wagen
in een recordtijd zal reduceren tot een
hoop onbestuurbaar roest

Met de complimenten van
EEN ECHTE CHAUFFEUR.

Ik kreeg ook eens een 'bekeuring' voor fout parkeren.
(24-10-1984)

Conflict over de naam Huis

Met ene Joop Huis, een makelaar in Zuidbroek, raakte ik in conflict over de naam Huis. Hij eiste dat mijn naam werd veranderd omdat deze verwarring bracht bij zijn klanten. Een mondeling onderhoud met deze heer om onze beider naam Huis, gezamenlijk een geweldige promotie te geven lukte niet. Er was geen overleg met de man mogelijk. De naam Huis zou het geweldig kunnen doen in de makelaardij. Zeker als je allebei de naam Huis draagt. 'Huis en Huis sterk in Huizen', zou aanslaan bij het verkopend en kopend publiek.
'Met zijn tweeën op de schommel ga je hoger'. Wat ik ook aanvoerde het hielp niets. Onbegrijpelijk, mijn aangeboren aard is dat ik geen scherpslijper ben, maar de valse trek, de agressie die ik bij deze man waarnam was verbazend. Hij zou me tot de grond gelijk maken en wilde niets met mij te maken hebben. En hij verklaarde mij de oorlog. Al dat soort gelal schiet je in het leven niet veel mee op. ''De man is erg jaloers op mij", was mijn gedachte. En misschien was er voor hem wel reden om afgunstig te zijn, want ik verkocht in die periode veel huizen. Ik had een aantal aangevers waaraan goed werd verdiend, zoals een huizenhandelaar Pop Norder uit Veendam. In zijn ijverzucht had die andere Huis daarmee ook wat contact gezocht maar dat was niet zo goed gelukt.
Een wijze geleerde zei eens: "Jaloersheid is gebrek aan liefde." Dat gevoel was bij mij sterk aanwezig als ik gesprekken met de man had.
Hij eiste de alléénheerschappij over de naam Huis.
De kantonrechter stelde Joop Huis in het gelijk. De titel makelaar was toen nog beschermd en ik had deze titel een keer gebruikt in een advertentie. Stom van me natuurlijk. Daar heb je dan later wel spijt van, zeker als het zo agressief wordt opgepakt dat je, nota bene, voor de kantonrechter wordt gesleept.
Wijze koning Salomo van Israël zei: "Alleen door overleg worden plannen verwezenlijkt. Wil je oorlog voeren, dan moet je lang overleggen."
Doch in haar wijsheid gaf de kantonrechter een klap met de hamer en wist ik dat de mooie handelsnaam Huis door mij niet mocht worden gevoerd.
Ik veranderde in 1976 mijn handelsnaam Huis in '*Oosterbroek Vastgoed'*.
De klanten reageerden nauwelijks op de naamsverandering. Iedereen kende mij als Rienus Huis en die naam was goed.

KAMER VAN KOOPHANDEL
EN FABRIEKEN VOOR DE
PROVINCIE GRONINGEN

U I T T R E K S E L

DOSSIERNUMMER: 330934 BLAD 00001

UITTREKSEL UIT HET HANDELSREGISTER VAN DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN VOOR DE PROVINCIE GRONINGEN

ONDERNEMINGSGEGEVENS:

HANDELSNA(A)M(EN)	:OOSTERBROEK VASTGOED B.V. I.O.
RECHTSVORM	:EENMANSZAAK
ADRES	:KERKSTRAAT 1, 9636AA ZUIDBROEK
CORRESPONDENTIEADRES	:POSTBUS 29, 9636ZG ZUIDBROEK
DATUM VESTIGING	:01-02-1985
BEDRIJFSOMSCHRIJVING	:HET VERLENEN VAN BEMIDDELING BIJ DE AAN- EN VERKOOP VAN ONROERENDE GOEDEREN EN BIJ HET TOT STAND KOMEN VAN FINANCIERINGEN
WERKZAME PERSONEN	:1 (CATEGORIE 2)

DE ONDERNEMING WORDT GEDREVEN VOOR REKENING VAN:

NAAM	:HUIS, MARINUS / 1
GEBOORTEDATUM EN -PLAATS	:12-02-1945, NAALDWIJK
NATIONALITEIT(EN)	:NEDERLANDSE
ADRES	:KERKSTRAAT 1, 9636AA ZUIDBROEK

ALLEEN GELDIG INDIEN DOOR DE KAMER VOORZIEN VAN EEN ORIGINELE HANDTEKENING.

11,98

VEENDAM, 15-03-1994

VOOR UITTREKSEL

b.a.

W. LENES
bureauchef

GRONINGEN
Postbus 134
9700 AC Groningen
Telefoon 050-205888*
Telefax 050-264852
Voor inlichtingen uit het Handelsregister: telefoon 050-262626

VEENDAM
Postbus 9
9640 AA Veendam
Telefoon 05987-59222
Telefax 05987-16325
Voor inlichtingen uit de registers: telefoon 05987-59259

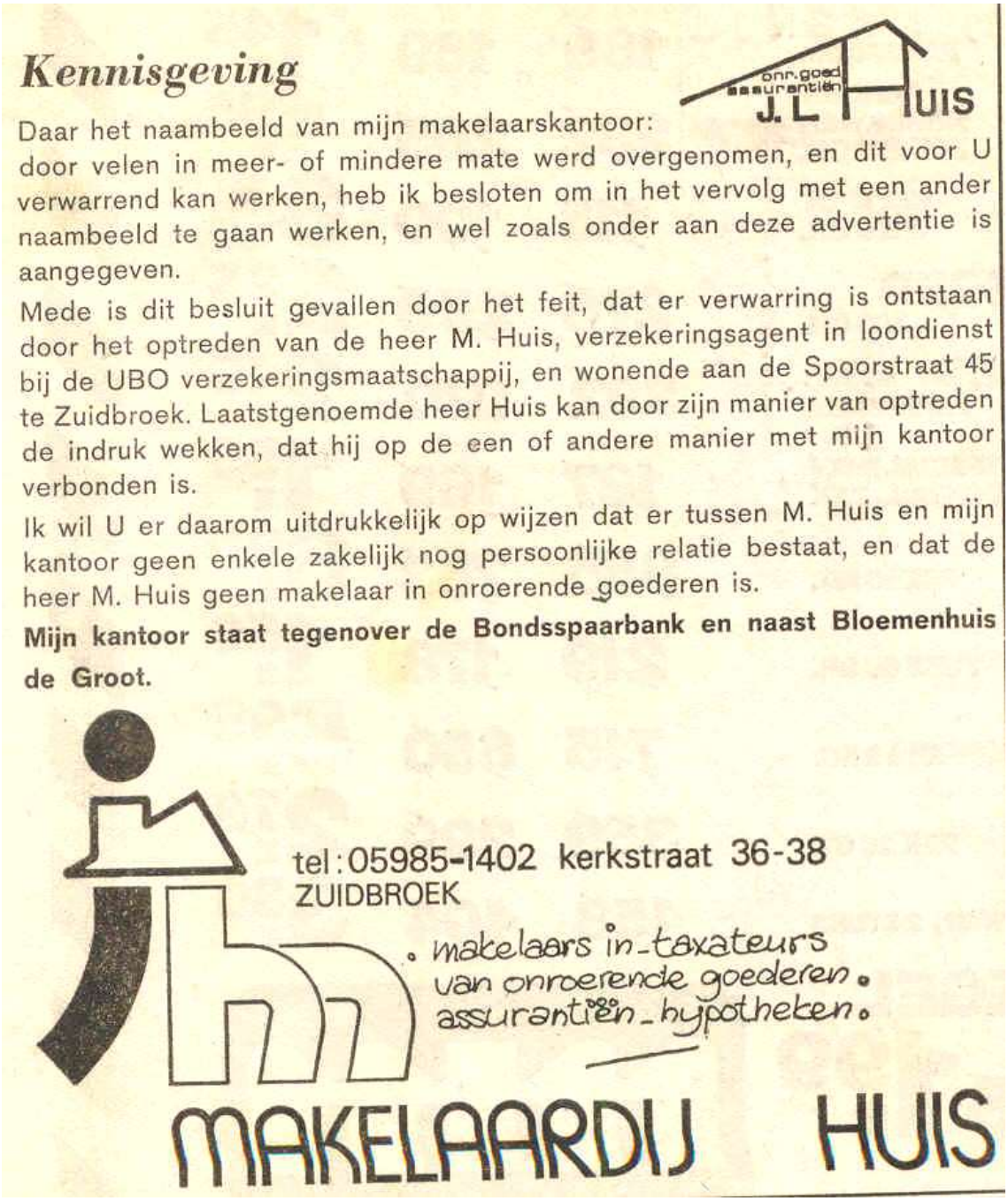

Kennisgeving

onr.goed assurantiën J. L. HUIS

Daar het naambeeld van mijn makelaarskantoor: door velen in meer- of mindere mate werd overgenomen, en dit voor U verwarrend kan werken, heb ik besloten om in het vervolg met een ander naambeeld te gaan werken, en wel zoals onder aan deze advertentie is aangegeven.

Mede is dit besluit gevallen door het feit, dat er verwarring is ontstaan door het optreden van de heer M. Huis, verzekeringsagent in loondienst bij de UBO verzekeringsmaatschappij, en wonende aan de Spoorstraat 45 te Zuidbroek. Laatstgenoemde heer Huis kan door zijn manier van optreden de indruk wekken, dat hij op de een of andere manier met mijn kantoor verbonden is.

Ik wil U er daarom uitdrukkelijk op wijzen dat er tussen M. Huis en mijn kantoor geen enkele zakelijk nog persoonlijke relatie bestaat, en dat de heer M. Huis geen makelaar in onroerende goederen is.

Mijn kantoor staat tegenover de Bondsspaarbank en naast Bloemenhuis de Groot.

tel: 05985-1402 kerkstraat 36-38
ZUIDBROEK

makelaars in-taxateurs
van onroerende goederen.
assurantiën-hypotheken.

MAKELAARDIJ HUIS

Joop Huis zou mij tot de grond gelijk maken en wilde niets met mij te maken hebben. Hij plaatste advertenties om mij te kleineren. Ik mocht mijn naam niet meer gebruiken, hij verklaarde mij de oorlog. Al dat soort gelal schiet je in het leven niet veel mee op *(1977)*

Adviezen in

Verzekeringen
Hypotheken
Financieringen
Belastingaangiften
Spaarvormen
Woningverkoop

Inschrijving:
Kamer van Koophandel
nr. 24939 te Veendam
en
S.E.R. register van
erkende assurantie-
bezorgers.

Siemenspark 30 9636 EB Zuidbroek
Tel.: 05985-1751
Giro: 3192722

Zuidbroek:

Het logo wat ik voor Oosterbroek Vastgoed gebruikte was de Toren van Zuidbroek en de Molen van Noordbroek

In 1978 of daaromtrent liep het met de man en zijn gezin sukkelend. Hij verhuisde naar Groningen en vestigde zich daar met zijn bedrijfje.
In 1985 nam ik de naam Huis weer aan als handelsnaam.
Twee jaar nadat de naam Huis weer in gebruik was als handelsnaam eiste de man opnieuw de rechten van de naam Huis op. Ik zei hem dat hij niet meer in Zuidbroek woonde en daar zakelijk ook niet meer actief was. Dat ik niet meer in het verlengde van zijn straat woonde en dat zijn argumentatie van 1974 nu al lang niet meer relevant was. Met de uitspraak van de kantonrechter in de hand vorderde hij toch weer een dwangsom van bijna tien jaar overtreding. Hij eiste een bedrag van meer dan vierhonderdduizend gulden. Dit werd een procedure van hier tot ginder en waarvan de ranzigheid weer afdroop. Uiteindelijk is het voor mij toch ook weer goed is afgelopen. Maar ook toen heb ik hem weer even geknepen.

OVERES ADVOCATEN

Advocaten te Groningen, Veendam en Stadskanaal

De heer M. Huis
Siemenspark 30
9636 EB ZUIDBROEK

Kantoor Groningen:
Ubbo Emmiussingel 23
Tel. 050-140840
Telex 77329 ovad nl

Correspondentieadres:
Postbus 1280, 9701 BG Groningen

Mr. J. van Zaaijen
Mr. H.J. Overes
Mr. M.M. Overes-Hulst
Mr. A.Ch.F. Troost, cand.not.
Mr. J.M. van Duursen
–
Mr. G. Groothuis
Mr. J.J. van der Molen
Mr. J.A. Hagen

Kantoor Stadskanaal:
Lilliënthalplein 4
Tel. 05990-16000

Mr. P.J.W.M. Vermeulen
–
Mr. F. Tiebout
Mr. J.J.L.M. Johannink
Mr. K.J. Zeef

Kantoor Veendam:
Ubbo Wilkensstraat 9
Tel. 05987-18995

Mr. T.A. Greven-Arnoldus
Mr. R.J. Knook
–
Mr. E. Poelenije

Groningen, 27 augustus 1985

O/db/d2
Inzake: Huis / Huis

Geachte heer Huis,

Hierbij refereer ik aan de bespreking die op 20 dezer op mijn kantoor heeft plaatsgevonden, waarbij U zelf aanwezig bent geweest, mijn cliënt, de heer J.L. Huis en ondergetekende.

Ik heb U daarbij gezegd, dat mijn cliënt aanspraak maakt op de door U verbeurde dwangsom van ƒ 100,--. Deze dwangsom is nog niet exact te bepalen, maar rekening moet worden gehouden met een bedrag van enige honderdduizenden guldens, omdat cliënt kan bewijzen, dat U zich al in 1977 en wellicht nog eerder, niet stoort aan het door de kantonrechter gegeven verbod de handelsnaam Huis te gebruiken. Volgens het vonnis van de kantonrechter van 22 april 1976 bent U voor iedere dag, dat U in gebreke blijft aan deze beslissing ten volle te voldoen, een dwangsom verschuldigd van ƒ 100,--.

We hebben de aangelegenheid toen verder op mijn kantoor besproken en uit het gesprek bleek wel, zoals U overigens ook schrijft op 19 augustus 1985 aan mijn cliënt, dat het U er veel aan gelegen is van mijn cliënt alsnog een ontheffing te krijgen van het door de kantonrechter gegeven verbod.

In het kader van een regeling in der minne hebik cliënt bereid gevonden aan U het navolgende voorstel te doen.

1. U koopt het aan de heer Huis in eigendom toebehorende onroerend goed, gelegen te Zuidbroek aan de Kerkstraat 36-38 voor een prijs van ƒ 250.000,-- k.k.

2. De eigendomsoverdracht bij de notaris dient uiterlijk plaats te vinden op 1 oktober a.s. onder gelijktijdige betaling van de koopprijs.

3. Cliënt staat U toe, zulks bij wijze van ontheffing van het door de kantonrechter aan U opgelegde verbod, de handelsnaam M. Huis te voeren in de huidige gemeenten Oosterbroek, Muntendam, Veendam, Meeden, Scheemda en Slochteren. De aktiviteiten van Uw onderneming, die alsdan onder de naam M. Huis kunnen worden gevoerd, dient U te beperken tot het uitsluitend bemiddelen bij en handelen in onroerend goed voorzover het woonhuizen betreft, waarbij cliënt overigens vrij blijft zijn handelsnaam overal, inclusief in Uw rayon, te gebruiken alsmede die bedrijfsaktiviteiten te ontplooien, die hij nuttig dan wel wenselijk acht.

4. De heer Huis behoudt zich het recht voor zijn handelsnaam te blijven gebruiken met daaraan gekoppeld zijn ondernemingsaktiviteiten, niet alleen voor zichzelf, maar ook voor zijn rechtverkrijgenden onder bijzondere en algemene titel. Voor de duidelijkheid zij hier vermeld, dat dit betekent, dat bij overlijden van cliënt, zijn erfgenamen de handelsnaam kunnen blijven gebruiken met de daaraan gekoppelde aktiviteiten, als ook bij verkoop van de onderneming - dan is er sprake van vervreemding onder bijzondere titel - de opvolger onder bijzondere titel gerechtigd blijft de handelsnaam Huis in Uw rayon te gebruiken met de daaraan alsdan gekoppelde aktiviteiten.

5. Bovenstaand voorstel is uiterlijk tot 15 september a.s. geldig. Bij gebreke van acceptatie behoudt de heer Huis zich uitdrukkelijk het recht voor om jegens U die maatregelen te nemen, die hem dienstig voorkomen en meer speciaal reserveert hij te dezer zake uitdrukkelijk alle rechten uit hoofde van de op 22 april 1976 gegeven uitspraak van de kantonrechter te Zuidbroek, waarbij het U op straffe van een dwangsom verboden is de handelsnaam Huis te gebruiken.

Deze brief is sans préjudice geschreven en hierop kan in rechte geen beroep worden gedaan.

Uiteraard moet ik in deze zaak alle rechten en weren uitdrukkelijk reserveren.

In afwachting verblijf ik,

hoogachtend,

H.J. Overes.

Overes Advocaten
Ubbo Emmiussingel 23
9711 CA Groningen .

Zuidbroek 5 september 1985

Weledelgestrenge Heer Mr. H.J.Overes ,

Uw schrijven van d.d. 27 augustus j.l. heb ik in goede orde ontvangen.

Voor de goede orde lijkt het mij zinvol om enige aanvullingen te doen op Uw schrijven van respectievelijk 8 en 27 augustus j.l. , alsmede enige conclusie's hieraan te verbinden.

Uw schrijven van d.d. 8 augustus 1985 was een antwoord op mijn brief van d.d. 19 juli 1985 gericht aan de Heer J.L.Huis.
In bedoelde brief heb ik de wens tot uitdrukking gebracht mij toestemming te verlenen mijn werkzaamheden voort te zetten onder mijn eigen naam.

Dit verzoek is en was niet gebaseerd op het ondervinden van enige schade door het niet voeren van mijn eigen naam , doch gebaseerd op de realiteit van de huidige situatie.
In gememoreerde brief d.d. 8 augustus j.l. gebruikt U dan ook de zinsnede dat Uw cliënt bereid is de zaak ' in de minne te schikken ," dit terwijl mijn verzoek gebaseerd was op grond van het advies van de kantonrechter Mr. F.V. Gimbrère om de zaak onderling te <u>regelen.</u>

In Uw verzoekschrift d.d. 19 maart 1976 aan de Edelachtbare kantonrechter te Zuidbroek stelt U dat Uw cliënt schade ondervindt van de tot op dat moment door mij gevoerde handelsnaam Huis .
In Uw schrijven d.d. 8 augustus j.l. maakt U echter gewag van schade welke <u>ik</u> zou ondervinden door het niet mogen voeren van mijn eigen naam.
Eén en ander is vanzelfsprekend niet in overeënstemming met de werkelijkheid.

Ik kon en kan mij echter niet voorstellen dat er enig bezwaar zou kunnen zijn, aangezien alle motieven van de Heer J,L.Huis welke geleid hebben tot het verzoekschrift aan de Edelachtbare Heer kantonrechter te Zuidbroek zijn komen te vervallen.

volledigheidshalve/

Volledigheidshalve memoreer ik nog deze motieven.

a. Uw cliënt en ondergetekende houden zich bezig met de bemiddeling bij aan- en verkoop van onroerend goed.

b. Uw cliënt woonde in de Kerkstraat te Zuidbroek, zijnde het verlengde van de Spoorstraat waar ik woonde.

c. Dat zowel het pand van Uw cliënt als mijn pand waren voorzien van optische reclame met een gelijksoortige tekst en vignet .

ad. a. Alhoewel Uw cliënt als ik mij nog steeds bezig houden met de aankoop en verkoop van onroerend goed , hebben wij thans zeer verschillende doelgroepen.
Uw cliënt houdt zich blijkens zijn presentatie alleen maar bezig met aan- en verkopen van bedrijfsmatig onroerend goed en ondergetekende houdt zich alleen bezig met aan- en verkoop van onroerend goed in belang van particulieren. Met andere woorden , verwarring tussen ons beiden is uitgesloten.

ad. b. Uw cliënt heeft sinds jaren geen vestiging meer in Zuidbroek , doch heeft zijn activiteiten geconcentreerd in Groningen en Assen en zo is hier elke verwarring uitgesloten.
Bovendien woon ik thans ook niet langer in het verlengde van de straat waar Uw cliënt voorheen een vestiging had.Thans woon ik aan het Siemenspark te Zuidbroek hetgeen in Zuidbroek Noord gelegen is.

ad. c. Zowel mijn advertentie's als mijn brievenhoofd sluit elke verwarring volledig uit , daar zij niet in de geringste mate een gelijkenis vertonen met die van Uw cliënt.
Aan mijn pand aan het Siemenspark is geen uithangbord aangebracht .
Ook hiervan kan Uw cliënt dus geen schadelijke gevolgen ondervinden.

Tenslotte refererend aan Uw brief van 27 augustus j.l. stelt U dat Uw cliënt aanspraak kan maken op een ' verbeurde dwangsom ' wegens vermeende overtredingen van enige honderdduizenden guldens.

Uit het aanbod van Uw cliënt voor overname van het pand Kerkstraat 36-38 te Zuidbroek voor een koopsom van ƒ 250.000,- kosten koper als zijnde een schikking , meen ik te mogen concluderen , uitgaande van een reële marktwaarde van ƒ 80.000,- k.k. van het desbetreffend onroerend goed , dat de aanspraak teruggebracht is op ƒ 170.000,-
Voorwaar opmerkelijke verschillen.

Mijn conclusie/

Mijn conclusie uit voorenstaande is dan ook wel duidelijk.
Geenszins ben ik bereid op het aanbod van Uw cliënt in te gaan.
Wel ben ik bereid om met Uw cliënt te onderhandelen over aankoop van het bedoelde pand , echter met als uitgangspunt dat Uw cliënt zich opstelt als belanghebbende verkoper en ondergetekende als geintresseerd koper , één en ander in relatie tot ter plaatse geldende marktprijzen.

Rest mij nog mijn verwondering uit te spreken over het feit dat Uw cliënt eerst vermeende overtredingen meldt welke reeds zich zouden hebben voorgedaan in 1977 en destijds hem schade berokkend zouden hebben terwijl deze zogenaamde schade eerst acht jaar na dato als zodanig ervaren wordt.

Wellicht ontstaan voornoemde schade gevoelens omdat Uw cliënt na een jarenlange moeizame verkooponderhandeling,met betrekking tot zijn pand aan de Kerkstraat, meent dat verkoop onderhandelingen betere mogelijkheden zouden bieden indien hij zogenaamde overtredingen van het vonnis van de Kantonrechter inbrengt in de verkooponderhandelingen.

Met belangstelling zie ik Uw antwoord tegemoet,

Hoogachtend ,

M.Huis
Siemenspark 30
9636 eb Zuidbroek .

Ik veranderde in 1976 mijn handelsnaam Huis in 'Oosterbroek Vastgoed'.
De klanten reageerden nauwelijks op de naamsverandering. Iedereen kende mij als Rienus Huis en die naam was goed.
(1977)

Het was in de periode dat de gemiddelde woning tussen de zestigduizend en zeventigduizend gulden kostte. Wij begonnen ons in het hogere marktsegment van honderd duizend gulden te begeven.
(1977)

Samenwerking met andere makelaars. (1977)

De verkoop van huizen kon ik amper alleen aan. Ik was inmiddels inspecteur geworden van UBO Verzekeringen en had het erg druk om de inspectie op te bouwen. Deze was in twee maanden gegroeid van drie naar zeven loondienst-medewerkers. Daarnaast breidde ik het korps vrije assurantiekantoren in dezelfde korte tijd uit van zes naar elf, waarna het snel zou uitgroeien naar twintig vrije assurantiekantoren.
Er waren erg goede kantoren bij, maar toch ging ik veel met de mensen op stap naar de klanten. Het was voor mij ergerlijk dat het gemiddelde bezoek van een tussenpersoon aan zijn klanten één keer in de zeven jaar was. Dit stond in een vakbladartikel waarna ik het liet lezen aan de meeste van mijn tussenpersonen. Ze schrokken van deze lage frequentie van bezoek, maar daarna veranderde hun gedrag nauwelijks.
Ik zag dat veel tussenpersonen in de loop der jaren routinematig met hun klanten omgingen, onduidelijk waren in hun betoog en de bezoekfrequentie verruimden. Ik duidde dat aan als een doodzonde.
Ik zei altijd: “De kunst van verkopen komt slechts op één ding neer, BEZOEK DE KLANT. Geeft de klant die aandacht waarnaar hij zo hunkert.”
Het bleek een opgave om de ingesleten gewoonte van te weinig klantbezoeken om te buigen naar een verdubbeling. Dat gaf nog wel eens strijd.
Maar zonder strijd geen overwinning, zonder overwinning geen voldoening.
Daarom reisde ik veel mee en bezocht bijna elke avond met mijn tussenpersonen de klanten.
Ik verhoogde hiermee mijn inspectieomzet en maakte ook allerlei schitterende voorvallen mee
Zo was ik eens met een tussenpersoon bij een klant met een bloedmooie jonge vrouw. Zij zag er verleidelijk uit en had een truitje of bloesje aan met een nogal lage V-hals. De man was van Surinaamse afkomst, hij was licht getint en sprak Surinaams/Nederlands. We deden zaken en na afloop zei de man op een hoffelijke manier tegen mij: “U is zeker de inspecteur meneer? Ja dat dacht ik al. En u meneer, “ zei hij tegen mijn tussenpersoon, “u moet dokter worden……!”
Even later in de auto vroeg de tussenpersoon: “Rienus wat bedoelde die man met, u moet dokter worden?”
“Ja zak,” zei ik, “je moest die vrouw niet zo in haar bloessie zitten kijken.”

Met een andere tussenpersoon ging ik ook regelmatig op stap. Die man heette Jurrie Tuin. Als we bij klanten kwamen was het de gewoonte dat je een hand gaf en jezelf voorstelde. Ik vind een hand geven so wie so erg belangrijk, even dat warme gevoel aan elkaar en de één en de ander wederkerig aankijken. We doen dat te weinig. En des te noordelijker mensen wonen hoe koeler het persoonlijk contact. In Zuid-Frankrijk geeft iedereen elkaar een hand.
Ik gaf dan een hand en zei tegelijkertijd mijn naam, "Huis."
Jurrie deed hetzelfde en stelde zich voor met zijn naam, "Tuin…."
Steevast zei hij er achteraan "en de Keuken staat nog in de auto mevrouw."
'Huis Tuin en Keuken.' Voor Jurrie was het altijd weer een succes waarmee hij meteen de lachers op de hand kreeg.
Van Jurrie heb ik buitengewoon goed in beeld gekregen dat je aan twee kanten van de straat kan lopen, aan de zonkant en aan de schaduwkant. Geef mij maar de zonkant. Ik steek ook altijd even over om aan de zonzijde van de straat te lopen. Ook omdat optimisme je verder brengt dan pessimisme. Wat heb ik veel met Jurrie gelachen. En de wijze les "Het trekt wel weer op die mist", brengt even het zonnetje in het gevoel bij de klant.
Maar "Wat een pest die mist", zorgt dat de klant geen zaken doet.
Jurrie kon ook tegenslagen goed incasseren en met humor afdoen. Zo ook toen een man hem voor enkele tonnen had opgelicht. Hierdoor raakte zijn gezin bijna aan de bedelstaf. Ze moesten hun huis ervoor verkopen en allerlei kunstgrepen toepassen om het hoofd boven water te houden. Na enkele jaren stierf de man en was helemaal niets meer van het opgelichte geld terug te verwachten. Ik belde Jurrie op en las de overlijdensadvertentie voor en ook dat de Heilige Sacramenten bij de man waren toegediend…..
"Godsamme," zei Jurrie, "dus hij heeft de heilige zak met centen ook nog meegekregen."
Op zo'n moment lachten we wel een minuut lang, zo samen. Hij aan die kant en ik aan deze kant van de telefoon.

Op een dag was ik met een erg jonge adviseur op stap. Zijn eerste lessen die hij van mij in verkoopkunde had gekregen was, dat hij elke jonge dame moest vragen of ze een uitzetverzekering nodig is.
“Zodra je in de gaten hebt dat een jongedame verkering heeft, dan vraag je of ze al in het bezit is van een uitzetverzekering. Dat is het eerste contact wat je hebt met een nieuwe klant. Deze nieuwe klant met die ogenschijnlijk kleine polis zal dan een ketting zonder eind worden in het aantal verzekeringen wat ze straks nog meer nodig zullen zijn.” Onderwees ik dan.
Dick Baar, de jonge adviseur in opleiding begreep dit prima. We waren die avond bij een klant en hun jonge dochter was ook thuis. We deden in de voorkamer zaken met de heer des huizes en de alleraardigste dochter schonk ons de koffie in. Samen met haar moeder keuvelde ze over allerlei dingen net buiten ons verstaansveld in de achterkamer. Nadat de zaken waren afgerond namen we beleefd afscheid en Dick liep ook even door naar moeder en dochter om afscheid te nemen.
Dick bedankte de dochter voor de lekkere koffie en vroeg “Heb je al verkering?”
De jonge vrouw bloosde tot over haar oren en zei tegen Dick: “Volgende week ga ik trouwen.”
We moesten hartelijk lachen en Dick haastte zich om uit te leggen waarom hij dat vroeg. Toen de moeder dat hoorde kon ze niet nalaten te vertellen dat haar dochter in de achterkamer tegen haar had gefluisterd: “Wat is dat een knappe vent….”
De week erop werd Dick gevraagd om alle verzekeringen te komen regelen bij deze jongedame en haar aanstaande. Ze gingen na hun trouwen een bakkerij beginnen en ook daarvoor moesten alle zaken worden geregeld. Het werd een goede klant, ja een ketting zonder eind.
De meeste van mijn tussenpersonen waren prima kantoren met goede omzetten. Tussenpersonen van allerlei pluimage en zeer divers van karakter, structuur en levensstijl. Ja er waren ook verkeerde bij. Met hen heb ik door allerlei verschillende omstandigheden onze samenwerking wel eens moeten verbreken. Eenvoudig afscheid moeten nemen, omdat ze het bijvoorbeeld niet zo nauw namen met de kasgelden van het bedrijf. Zo hadden we bij één van deze mensen net weer opnieuw zijn schulden gesaneerd of hij kocht meteen daarna alweer een nieuwe auto en twee surfplanken op de pof.
Alsof het niet op kon ging hij ook nog met zijn gezin op vakantie naar het Bodenmeer. In de lunchtijd van een jaarlijkse bedrijfsvergadering in Driebergen bewonderde

verschillende collega's de nieuwe auto. Meneer Valster, het hoofd buitendienst, die zich had bezig gehouden met de schuldsanering stond met gefronste wenkbrauwen ook te kijken.
"Wat vindt u van mijn nieuwe auto meneer Valster? Hebt u wel gezien dat er drie banken inzitten?"
"Ik zie er maar twee." Zei meneer Valster.
"Dat ziet u niet goed meneer Valster, kijk, de voorbank, de achterbank en de Rotterdamse disconteringsbank….!"
De heer Valster hield zijn woede in, dat zag ik wel. Onverantwoordelijk veel geld lenen voor luxe is een stommiteit die ook meneer Valster niet kon waarderen.
Later heb ik de man moeten ontslaan omdat hij financieel niet was te handhaven.
Zo heb ik mensen moeten ontslaan omdat ze niet van de vrouw van hun klanten konden afblijven. Een keurige vent. Als hij met mij sprak had ik altijd het gevoel dat er een dominee tegenover mij stond. Ook was hij veelal een beetje belerend, maar juist die knijpen de kat in het donker.
Zo had ik ook een adviseur die plotseling helemaal in witte kleding met een oorbel, witte pet en witte klompen bij de klanten verscheen. Af en toe rookte hij een joint en daarna was hij helemaal in de zevende hemel.
Een boek kan ik er over schrijven over al de mislukte adviseurs. Meestal waren dat de snelle jongens die in korte tijd veel geld wilden verdienen.
Het was bij zulke adviseurs 'opkomen, blinken en verzinken'.
De één had een gaatje in zijn hoofd en de ander in zijn hand.
Adviseurs; je durft het woord maar amper op te schrijven. Koude inkt op koud papier.
Het waren geen adviseurs en zeker geen raadgevers. Het waren de snelle geldverdieners en die blijven maar kort in het vak.
Maar gemiddeld heb ik perfecte mensen aan het werk gehad. De samenwerking was altijd prima en ik deed met hen veel zaken anders was ik nooit in dit vak gebleven of beter gezegd niet zo goed vooruit geboerd. Met goede medewerkers kwam ik de regelmatige crisissen in ons makelaars- en verzekeringsland te boven bijvoorbeeld als de consumentenorganisaties weer eens erg negatief hadden geschreven over de makelaars en de verzekeringsbedrijven. *'Verzekeringen een noodzakelijk kwaad'.*
Of er werd geschreven dat makelaars te veel verdienden, dan stonden de tarieven weer even onder druk of ineens kregen de verzekeraars weer een beurt over de spaarverzekeringen: *'het schandaal van het weggegooide geld'.* Dan ontstond er een

bedenkelijke toestand, ja dan ontstond een periode van slapte en heerste in mijn gevoel weer een crisis.
Zo hadden we eens een gunstige periode achter ons, dat er ongelofelijk veel spaarkas- en levensverzekeringen waren afgesloten en daarna kwam een gewraakt artikel in de consumentengids dat dit onvoordelig was, of zinloos was. Dan kon je bijna alle afgesloten polissen als royement gaan ophalen. Ineens dat keerpunt van succes naar slachtoffer. Een vreselijke tijd, want dan was er geen knoop meer te verdienen. Sterker nog; de verdiensten van de afgelopen periode kon je weer gaan inleveren. Alles wat consumentenorganisaties beweren is niet altijd juist, maar dat weet de consument op dat moment niet. Degene die de spaarverzekering niet hadden afgekocht, zijn daar later erg goed mee geweest. Een klant uit Rolde belde mij en vroeg of hij ook moest gaan afkopen na dat artikel in de consumentengids. Ik adviseerde van nee en dat hij zijn spaarpolissen moest continueren. Hij lachte en zei dat hij kon begrijpen dat ik nee zei, maar ik becijferde voor hem het mogelijke eindbedrag na nog zoveel jaar. Toen de expiratie plaatsvond belde de klant mij op met de mededeling dat het bedrag wat ik had genoemd geen waarheid was geworden en dat het verhaal van de consumentenbond van toen helemaal niet waar was. “Nee de uitkering is veertig procent hoger als wat jij mij hebt voorgehouden Rienus.” Zei de klant en hij bedankte mij voor het goede advies en vroeg welk drankje ik graag lustte. Uiteraard zei ik van Franse Cognac, vier sterren graag.
“In een van zijn verzen zegt de dichter Browning: “de waarheid benadeelt de verteller nooit….” Maar dat kon ik vooraf ook niet overzien.

De huizenverkoop waarin ik zo goed verdiende kon ik niet meer uitoefenen zoals ik gewend was. Het proces met Joop Huis over de handelsnaam Huis was zo hoog gelopen dat UBO Verzekeringen zich er zijdelings mee had bemoeid. Ik kreeg een brief in de bus waarin het mij werd verboden om huizen te verkopen. Nu het met de verzekeringen weer eens een periode niet zo goed ging was de huizenverkoop mijn enige redelijke bron van inkomen. Die betutteling was heel vervelend en ik zat weer eens in een lastig parket. Hoe moest aan mijn klanten worden uitgelegd dat ik nu plotseling geen huizen meer verkocht. De opdrachten terug geven was geen optie.
Ik las de brief nog eens over.
Er stond ‘Tot onze ontsteltenis hebben wij moeten constateren dat u nog steeds bemiddelt bij de koop/verkoop van onroerend goed. Thans delen wij u mede, dat, indien

wij nog eenmaal vernemen dat u zich bemoeit met de koop of verkoop van onroerend goed, dit voor ons aanleiding zal zijn u op staande voet te ontslaan. Hoogachtend de directeur.'

Van zulke goedkope stellingen krijg ik altijd een acute jicht. Het bedrijf waarvoor je zoveel hebt gedaan en nog doet, durft zich nu ineens niet heet te fietsen, in plaats dat ze eens kijken naar de juridische haalbaarheid van het geschil van hun eigen medewerker, dreigen ze je nog verder in de penarie te helpen.

Ik dacht: "Waarom zal je energie steken in die zaken die je in het leven toch niet kan veranderen." Ik schreef mijn ontslagbrief en wilde deze op de post doen. Meentje zei: "Slaap er eerst nog een nachtje over."

Ik ijsbeerde 's nachts door de kamer.

Ik hield van stress, maar er stormde nu een golf van disstress door mij heen. Niets in mijn gevoel was die nacht nog in harmonie.

De naam Huis, die mij zo lief en zo waardevol is, mocht ik niet meer gebruiken. De spaarverzekeringen waren verrot geschreven waardoor in die tak niets meer viel te verdienen. Nu werd op straffe van ontslag de verkoop van huizen verboden en Meentje wilde niet dat ik mijn ontslag nam en voor mijzelf ging beginnen. Het voelde als oorlog in mijn lijf.

Gelukkig heb ik nog nooit geleden aan tunnelvisie. Mijn denkvermogen werkt in onaangename situaties of in conflicten of tijdens dwang uiterst optimaal.

Ik kan daar blind op vertrouwen.

Uit ervaring weet ik dat dan bij mij de mooiste ideeën ontstaan.

Daarom zocht ik de volgende dag al samenwerking met makelaars in de buurt. Dat lukte prima. Met een makelaar uit Oude Pekela deed ik daarna erg veel zaken. We kwamen gelukkigerwijs, bij louter toeval, in contact met een belegger uit Westerbork. De man sprak net als ik met een Westlander accent, dat hoorde ik meteen en vroeg waar hij oorspronkelijk vandaan kwam.

"Maasdijk." Antwoordde de man ietwat onbelangrijk.

"Maasdijk…?" Zei ik verwonderd. " Daar komen wij ook vandaan. …!".

"Huis?" Herhaalde hij vragend. "Ben je er dan één van die snor?"

"Nee dat is m'n Opa, m'n vader is Jan."

"Jô, dan heb ik nog met je tante gevreeën, met Janna." Zei hij lachend.

In een later gesprek met tante Janna zei ze: "Ja dat wou die graag…, maar hij liegt het, want zover is het nooit gekomen."

Ik moest wel om tante Janna lachen dat ze nog zo direct reageerde op die verkeringstijd van veertig jaar geleden.
Maarten de Jong, want zo heette die man, was ook geboren aan de Maasdijk. Hij kende mijn ouders en ook de familie Huis erg goed.
Hierna deden we samen steeds beter zaken. We kregen van deze belegger procuratie, eerst voor en paar ton. Maar toen hij zag dat het goed ging liep dat bedrag steeds verder op. Na verloop van tijd kregen we procuratie tot een bedrag van een miljoen gulden. Van weer een goede kennis van deze belegger kregen we ook nog eens een volmacht om uit zijn naam te handelen tot het bedrag van een half miljoen gulden. Anderhalf miljoen gulden was in die tijd een vermogen. Met zo'n fortuin was je bemiddeld, machtig en invloedrijk. De prijzen per woning waren in die tijd zo rond de zestig duizend gulden gemiddeld. Met dit bedrag van anderhalf miljoen kon je gemakkelijk twintig woningen kopen. Op openbare veilingen kochten we, de makelaar uit Oude Pekela en ik, dan ook de meeste woningen.
Deze makelaar uit Oude Pekela was Klamer de Jonge. Ik leerde hem kennen bij zijn zwager aan de Thorbeckelaan. Meteen deed ik ook 'even' wat zaken met deze meneer de Jonge. Hij vertelde dat hij slager was en in een ongelukkige situatie verkeerde, omdat hij voor slagerseczeem zou worden afgekeurd. Ik stelde hem voor om bij mij makelaar te worden en dat ik hem wel zou opleiden in dit vak. Buiten de geestelijke en zedelijke vorming ging dat opleiden goed. Hij was van nature een goed verkoper en had snel door hoe je koper en verkoper bij elkaar moet brengen.
Door de belegger Maarten de Jong uit Westerbork en de tweede belegger Gerard Riemersma uit Lutjegast 'tegen hem aan te zetten' kreeg hij zo'n enorme ruimte in handelen. Dit gaf hem een voorsprong op alle andere makelaars uit de wijde omgeving. Klamer en ik beleefden goede tijden, dat manifesteerde hij dan ook graag door erg weelderig te gaan doen. Hij ging meteen op vakantie naar Israël. Hij kocht een paar keer een nieuw huis. Ging een enorme Oldsmobile rijden en zijn vrouw kreeg een rode sportwagen. Ze dineerden bijna dagelijks, en ik was daar dan met regelmaat ook bij, in Pekelahof en in Bistro La Doria te Winschoten. Hij toonde zijn weelde opvallend en liet zijn overvloed copieus zien. Het stoorde mij wel eens dat hij met allerlei 'rondjes' op zaalvoetbalclubs en door hem gesponsorde verenigingen op een zo'n royale wijze zijn overdaad en luxe ten toon spreidde. In een dorp als Oude Pekela had ik het misschien wat soberder gedaan. Het zijn sterke benen die de weelde kunnen dragen wordt er vaak gezegd. En dat is ook zo.

Maar wat doet een mens als er zo ongelofelijk veel wordt omgezet?
We beleefden een weeldetijd.
Het was zelfs zo dat die makelaar uit Oude Pekela ‘de man van zes miljoen’ werd genoemd. Nu vijfentwintig jaar later herinneren veel mensen uit Oude Pekela zich nog steeds deze ‘Man van zes miljoen’ en ik denk ook nog vaak aan de plezierige tijd terug. Aan de vele mooie en grappige voorvallen die ik anekdotisch nog wel eens vertel.
Op een dag moest ik met hem op stap naar een klant, de familie van Duin in Veelerveen. Op het adres in Veelerveen aangekomen deed de klant de deur open en ik dacht: ‘dat is toch de Roel van Duin?’
En ja hoor we hadden een zeer gezellig en onderhoudend, zeg maar conversabel gesprek met het Kabouteropperhoofd van Amsterdam. De man die in de Provotijd wekelijks op de Dam in Amsterdam ludieke happenings organiseerde. Hij richtte de anti-autoritaire ‘Oranje Vrijstaat’ op. Hij was de man van de ‘ban-de-bom-beweging, die rond 1965 de samenleving bewust maakte van de wereldwijde nucleaire dreiging. Hij introduceerde het witte fietsenplan en met hem ontstond de flowerpowertijd. Roel van Duin de veelbesproken en verschillend beoordeelde wethouder uit Amsterdam. Deze kabouter van het geflopte witte fietsenplan was nu kaasboer in het rustige agrarische dorp Veelerveen.
Trijnie en ik zijn in 2002 op vakantie in Wenen geweest en daar kan je zomaar voor twee €uro een fiets uit een rek halen. De hele dag gebruik je het karretje dwars door Wenen en ’s avonds zet je de fiets, waar ook in de stad, weer terug in een rek. Je ontvangt dan de inworp van je twee €uro gewoon weer terug. Een reuze idee en het maakt Wenen nog lieflijker en toegankelijker. Het is zeer gemakkelijk en het doet fleurig aan als je al die mooie geschilderde fietsen door de stad ziet gaan.
Maar die fietsen in Wenen is niets bijzonders want Roel van Duin had dit plan vijfendertig jaar geleden al bedacht voor Amsterdam. Onbegrijpelijk als je het succes in Wenen ziet dat het in Amsterdam geflopt is. Of misschien moet ik wel zeggen dit schitterende idee commercieel niet goed is overgenomen en opgepakt.
We spraken openhartig en zeer geanimeerd over die Kaboutertijd en de periode van zijn wethouderschap. We deden de zaken waarvoor we kwamen en met een lekker graskaasje in de hand vertrokken we naar onze volgende klant in Boertange. Deze man was van beroep rattenvanger in de provincie. Toen hij de deur opendeed stond daar een klein, gespierd mannetje met felle donkerbruine ogen en een kort stekelig sikje. Voordat ik de man een hand kon geven deed Klamer al een stap naar voren met

vooruitgestoken had. En terwijl hij de man zijn hand schudde zei de makelaar/adviseur in zijn half-Gronings half-Drents:
“Gôen dàag Kabouter….!”
Het klonk even iets te geestdriftig. De enthousiaste verhalen van Roel van Duyn over de flowerpower tijd en de kabouterperiode tolden schijnbaar nog door het hoofd van de makelaar, en in zijn vervoering noemde hij deze klant Kabouter. Ik schrok mij rot.
Ik zag de heer van de Laan, want zo heette die klant, even twijfelen. Toen liet hij mij naar binnen en tegen mijn collega zei hij: “Blijf U maar buiten wachten meneer!”
Ik heb binnen uitgelegd wat misschien de oorzaak was van deze doorschieter en mijn excuus aangeboden. De klant kon er toen wel wat zoetzuur om lachen, maar “ik laat mij niet uitschelden voor kabouter al ben ik nog zo klein en zeker niet door deze doorgeschoten dorpsburgemeester….. , de man van zes miljoen.” Zei hij er ietwat minachtend achteraan. Ik heb met de klant een nieuwe afspraak gemaakt en daarna toch goede zaken gedaan.
Door de vele verkoopactiviteiten in Oude Pekela en het sponsoren van allerlei clubs en verenigingen evenals een forse restauratiebijdrage voor een kerk in Oude Pekela waren we ook bij burgemeester Sake van de Ploeg opgevallen. Klamer ging makkelijk met de burgemeester om en hierdoor kwam ik ook weer met hem in contact. Een controversiële man met vooruitstrevende, goede ideeën. Hij durfde beloven dat over tien jaar in het Pekelderdiep gezwommen zou worden. De grote strokartonfabriekbazen waren ziedend en voorspelden, als ze niet langer hun afvalwater konden lozen op het Pekelderdiep, dit het einde van de strokartonindustrie in de verre omtrek zou betekenen. Dat de werknemers daarmee brodeloos zouden worden en armoe hen ten deel zou vallen. Dezelfde strokartonwerknemers waarvoor hij zo op de barricaden had gestaan, toen Sake nog geen burgemeester maar nog vakbondsman was, reden daarna van kwaadheid met een auto de voorgevel uit zijn huis.
Aan deze betwiste, omstreden en naar mijn mening ondergewaardeerde burgemeester van Oude Pekela heb ik goede herinneringen
Als ik nu door Oude Pekela rijdt en het mooie schone kanaal dwars door het dorp bekijkt en dan de mensen aan de waterkant zie vissen en soms zelfs kinderen zie zwemmen, dan denk ik “Sake moest nu eens kunnen zien hoe doorwrocht zijn ideaal is geworden.”
Zo kwam ik in contact met Kabouters, oud Wethouders maar ook met Burgemeesters.

De samenwerking met de man van zes miljoen heeft zo'n drie jaar geduurd. Ook in ons makelaarsvak is opkomen blinken en verzinken met enige regelmaat aan de orde. In mijn dertigjarige loopbaan zag ik ze komen en ook weer gaan. Of moet ik zeggen: "vergaan?"
De meeste gaan ten onder aan een verkeerd uitgave patroon van hun verdiensten. Daarnaast komt ook nog de vertaalslag naar de klant, de presentatie, oftewel de negatieve of positieve communicatiekracht. Hoe doe je je voor als je in beter doen bent gekomen? Velen gaan dan naast hun schoenen lopen. Daar zijn je klanten allerminst op gesteld. Vaak worden deze snelle geldverdieners, zoals ik dat wel eens noem: "Anaal en oraal agressief".
Met een grote mond en een klauwtje geld denkt men de wereld naar hun hand te zetten. Men verlaat dan het pad der beleefdheidsvormen en de etiquette is zoek.
Men vergeet dat de tonen de muziek maken.
Isaac Stern de grote concertmeester en violist zei: "Als ik alleen de noten speel die op het papier staan, dan heb ik nog geen muziek…."
Ook hier was het zo, het mondde uit in wat ik al eerder zei: "Sterke benen die de weelde kunnen dragen".

Trijnie en ik zijn in 2002 op vakantie in Wenen geweest en daar kan je zomaar voor twee €uro een fiets uit een rek halen. De hele dag gebruik je het karretje dwars door Wenen en 's avonds zet je de fiets, waar ook in de stad, weer terug in een rek. Je ontvangt dan de inworp van je twee €uro gewoon weer terug. Een reuze idee en het maakt Wenen nog lieflijker en toegankelijker. Het is zeer gemakkelijk en het doet fleurig aan als je al die mooie geschilderde fietsen door de stad ziet gaan.
Maar die fietsen in Wenen is niets bijzonders want Roel van Duin had dit plan vijfendertig jaar geleden al bedacht voor Amsterdam. Onbegrijpelijk als je het succes in Wenen ziet dat het in Amsterdam geflopt is. Of misschien moet ik wel zeggen dit schitterende idee commercieel niet goed is overgenomen en opgepakt.

Eind 1974 kocht ik mijn eerste Volvo. Ik weet nog het kenteken AN 90-45.
Maar in die opulente tijd, in die weeldeperiode met de beleggers uit Westerbork en Lutjegast en de samenwerking met andere makelaars, toen we de beschikking kregen over die grote geldbedragen reden we in ons gezin twee Volvo's.
Niet dat ik daar nu en opschepverhaal over wil houden maar meer over het feit 'wie het breed heeft, laat het breed hangen.' We deden wat we wilden. Ik dacht daar toch ook wel eens in een pedagogische overpeinzing over na.
Mijn vader zei eens: "Heb je de geldpest?"
Het was de sterkste vraag die iemand mij ooit had durven stellen.
En zorgelijk voegde hij er aan toe, "Na deze tijd komt er een andere tijd!"
Meentje en ik vroegen ons af: "Is het wel goed om je kinderen in zo'n weelde groot te brengen?"
Maar het is allemaal best uitgekomen.
John en Yvonne doen het goed en ze zijn goede rentmeesters van hun bezittingen. Ook Gea en Ron beheren hun zaken prima. Ik ben trots op hun manier van leven en hoe ze met hun kinderen omgaan.
Misschien speelt opvoeding een belangrijke rol.
Ondanks de weelde waarover we beschikten moesten John en Gea altijd van ons meehelpen. Ik weet dat op jonge leeftijd leren om aan te pakken erg goed is. Dat hebben ze toen wel geleerd want aanpakken doen ze nu nog steeds.
Ik zei altijd tegen John en Gea: "Ik heb een karweitje voor je."
"Wat nou weer voor een karweitje." Werd er dan kritisch gevraagd.
"Een karweitje waarvan de tranen in je ogen springen." Zei ik dan.
Dat had ik niet van mijzelf. Mijn vader liet ons vroeger ook op deze manier allerlei karweitjes opknappen. We hebben daarmee al op tijd geleerd om de handen uit de mouwen te steken, want met je handen in je zakken staan is zonde van je handen.
Broer Adam zei: "We hebben de erfenis te pakken Rienus, we hebben leren werken bij die ouwe."
Als je jong bent besef je dat te weinig. Dan ga je liever voetballen of zwemmen.
Nu zie ik alles wat ik doe als werk. Of het nu een boek lezen is of een gesprekje met wie dan ook, of bedrijfsmatig bezig zijn. De grens van vrije tijd of werk is bij mij vervaagd. Ik werk zonder prikklok. Het fijne is dat je het zelf in de hand hebt. Je leeft anders, waardoor iets meer dan acht uur per dag niet erg is. De emotionele grens

tussen wat je nodig hebt - wat moet je doen - en wat wilt je doen en wat je plezierig vindt vervaagt. Het leven wordt één geheel.

Dat ik erg goede resultaten boekte in mijn vak bleef niet onopgemerkt bij andere verzekeraars. Verschillende keren ben ik gevraagd om bij hen te komen werken. Ik had het goed naar mijn zin bij UBO verzekeringen. Ik deed mijn werk met erg veel plezier. Genoot van de vrijheid die vanuit Utrecht toch wel werd gegeven. Ik zat binnen het concern in allerlei commissies. Ik zat in Werkgroepen, in Stuurgroepen en in een Automatiseringscommissie. Ik zat in de Ondernemingsraad van UBO verzekeringen en in de Centrale Ondernemings-Raad van het Bouwfonds Nederlandse Gemeenten. Hierdoor volgden ik veel cursussen en bedrijfsopleidingen welke door UBO werden gestimuleerd, zoals Vergadertechniek, Spreektechniek, Professioneel presenteren oftewel Positieve communicatiekracht. Ik volgde cursussen op gebied van Beleidsaspecten, Toepassing en besluitvormingscursussen hoe je als ondernemingsraadslid het beste functioneert, maar ook cursussen op gebied van Marketing en Database Marketing. Eigenlijk te veel om op te noemen.
Door de vrijheid die ik bij UBO verzekeringen genoot had ik de ruimte om allerlei maatschappelijke functies te bekleden zoals bijvoorbeeld zitting nemen in het bestuur van het Waterschap Oldambt. Ik kwam hierdoor in contact met veel vooraanstaande en belangrijke mensen in bestuurs- en bedrijfsleven en met de Directie en de Raad van Commissarissen van verschillende bedrijven.
Naast de ‘zitpenningen’ die ik voor deze bijeenkomsten ontving deed ik ook erg veel levenservaring op.
Door al die contacten werd ik ook regelmatig een keer gevraagd bij die of die te komen werken. De behoefte of de ambitie om bij een ander bedrijf te gaan werken was er niet zo, maar als je gevraagd wordt groeit de nieuwsgierigheid naar wat je waard bent. Hierdoor ben ik verschillende keren op een invitatie ingegaan. Dan nam ik een beschrijving van mijn levensloop mee.

CURRICULUM VITEA

PERSOONLIJKE GEGEVENS

Naam:	Huis
Voornaam	Marinus
Adres	Siemenspark 30
Postcode	9636 EB
Woonplaats	Zuidbroek
Telefoonnummer	0598-451751
Geboortedatum	12-02-1945 te Maasdijk (gem. Naaldwijk)
Nationaliteit	Nederlander
Burgerlijke staat	Gehuwd

OPLEIDING:

1958 – 1960	Land en tuinbouwschool opleiding
1963 – 1997	Diverse (10 tal) cursussen in het MKB (Midden en Klein Bedrijf) waaronder het middenstandsdiploma.
1968 – 1969	Slijters-vakopleiding (wijn- en sterkedrank)
1975	Assurantie B van Stichting Vakopleiding Verzekeringsbedrijf
1976	Spreken in het openbaar
1976 – 1987	Diverse avondcursussen en dagcursussen gevolgd waaronder: - Verkoop- en communicatietechnieken - Hypotheken en Financieringen - Belastingen en erfrecht - Cursussen Levensverzekeringen - Universal life opleidingen - Pensioenen - Commerciële Vaardigheden - Aansprakelijkheidsverzekeringen - Inspecteur opleidingen - Vakgericht taxeren van onroerende zaken - Ondernemingsraad opleidingen - Vergadertechniek - Computerkennis - Middle Management opleiding

Werkervaring

1960	Werkzaam in bedrijf van ouders
1967 – 1968	Zelfstandig ondernemer in tuinbouw
1968 – 1970	Zelfstandig ondernemer in detailhandel
1970 – 1973	Bedrijfsleider in een supermarkt
1974 – 1976	Assurantieadviseur
1976 - heden	Inspecteur verzekeringsmaatschappij

In de periode 1974 tot heden:

- Bemiddelen in onroerende zaken
- Zelfstandig inkopen en verkopen van onroerende zaken
- Ontwikkelen van projecten
- Functie in de Ondernemingsraad
- Functie in de Centrale ondernemingsraad

Hobby's:

- Lange afstanden fietsen door Europa
- Imkeren
- Motorrijden
- Korte verhalen schrijven.
- Stamboomonderzoek
- Bekleden van maatschappelijke bestuursfuncties
- Tuinieren rondom ons huis

Meentje en Rienus 12,5 jaar getrouwd
(15 juni 1980)

Op een avond zaten Meentje en ik en de kinderen nog wat te praten na het brood eten. We spraken erover dat die avond een publieke verkoop van een woning in Zuidbroek zou plaatsvinden en dat ik wel zin had om die woning te kopen. John wilde graag mee om eens te zien hoe dat ging.
Aangekomen bij het pand liepen daar een groot aantal huizenhandelaars.
In die tijd was er een vaste ploeg van huizenkopers die op veilingen weinig ruimte liet aan andere huizen liefhebbers. Het was algemeen bekend dat 'outsiders' geen kans hadden om op een publieke veiling een huis te kopen. Ten eerste, als je niet over voldoende eigen geld beschikte, was een hypotheekbank niet scheutig om je voor de veiling de zekerheid van krediet toe te zeggen. Particuliere liefhebbers waren onervaren personen en bij hen was er de vrees voor de onbekendheid bij openbare veilingen. Daarnaast wist iedereen dat mededingers die niet bij de vaste groep huizenhandelaars hoorden werden geïntimideerd als ze ook hun belangstelling op de veiling lieten blijken. De krant schreef in die tijd meerdere artikelen over de 'vaste' groep huizenkopers. Over hun 'bijna maffia praktijken' zoals het breeduit in de krant werd betiteld.
"Ga jij ook naar de veiling Rienus" vroeg één van de heren die mij goed kende van vele andere veilingen waarin we bijna alles opkochten. Hij stond, met half geopend portier, bij zijn Mercedes. In de grote auto zaten ook enkele andere van zijn deelhebbers die rondom de zo dadelijk te veilen woning hadden gelopen.
"Ja ik koop dit huis." Zei ik.
"Als je niet biedt kan je meedoen." Zei de man.
"Goed." Zei ik.
Hij deed zijn autodeur dicht en zette de auto in beweging.
"Wat betekent dat Pa?" Vroeg John.
"Dat ik de eerste vijfhonderd gulden al te pakken heb," zei ik. "Als je niet meebiedt krijg je dit bedrag uit de pot. Daarna kan je meedoen in de tweede veiling, die is achter gesloten deuren."
De notaris was redelijk omkoopbaar met veel cognac en een grote T-bone steak werd hij, na de veiling, zoet gehouden in de voorkamer van de herbergier.
Het huis had weinig opgebracht 'omdat er geen belangstelling was….'
Na verloop van anderhalf uur bracht de notaris verslag uit: "De bank ging akkoord met het bod." Volgens de notaris vond de bank het bedrag te weinig maar het zat niet dieper. Hij had zijn best gedaan om de bank te overtuigen dat het gegund moest worden.

Enkele weken later is hetzelfde huis, door mij, voor een bedrag dat zestig procent hoger lag als de veilingprijs opnieuw verkocht op de reguliere markt.
Het was voor John een leerzame avond. Hij zag dat je met geld de duvel kan laten dansen. Hoe je soms een notaris naar je hand kan zetten. Hij zag de onderkant van business en hij begreep dat je op deze manier geen zaken moet doen.

Regelmatig leende ik geld aan jonge mensen die een huis wilde kopen. Dat gebeurde als ze het financieel niet helemaal rond kregen. Ik was dan wel bereidt om aan de jonge huizenkoper wat geld, particulier, te lenen. Er zit aan geld uitlenen wel enig risico verbonden, maar het waren geen grote bedragen. Als ik de teleurstelling zag op hun gezichten, als ze het financieel niet helemaal rond konden krijgen, dan voelde ik hoe wij ooit zelf zó graag een woning hadden willen kopen maar een klein bedrag tekort kwam. Toen had ik ook bij verschillende particuliere mensen gevraagd om een klein bedrag aan mij te lenen. Maar niemand trok de portemonnee.
In mijn eigen karige tijd had ik gehoord dat een oude kapper in Uiterburen wel eens geld leende. Maar nadat hij mijn verhaal had aangehoord kreeg ik het advies om griffier Bleeker in Zuidbroek te vragen 'want die leende vast en zeker wel geld aan particulieren'. Meneer Bleeker stuurde mij vervolgens weer naar een 'oude gepensioneerde kapper in Uiterburen, die leent wel eens geld uit…'
"Ja, die kapper heeft mij naar u gestuurd." Mompelde ik ontevreden.
"Dan weet ik het ook niet meer…." Zei griffier Bleeker.
Ik vroeg mijn opa om een vijfendertighonderd gulden. Maar die lachte mij uit.
Ik weet zeker, als ik toen had kunnen lenen dat ik dan wat gemakkelijker uit de startblokken van het leven was gekomen. Met die gedachte leende ik op mijn beurt wel geld aan startende jonge mensen. Kleine bedragen die varieerden van vijfduizend gulden tot maximaal vijfenveertigduizend gulden. Ik heb daar nu plezierige herinneringen aan. Allemaal zijn deze mensen goed vooruit geboerd. Allicht hebben ze de welvaartstijd mee gehad, maar het kleine startbedrag van mij heeft ze toch een kontje gegeven. Slechts één keer ben ik er zevenduizend gulden bij in geschoten. De mensen verhuisden naar Schotland en ik kon naar mijn centen fluiten. Het stoorde mij dat ik de verliespost aan het eind van het jaar niet van mijn inkomen mocht afboeken van de belasting. Tegenwoordig kan dat wel, als je er een zogenaamde Tante Agaath lening van maakt. Een andere persoon waaraan ik vijfduizend gulden had geleend kwam na ruim twintig jaar het geleende bedrag en de rente terug betalen. De man had

meteen na het lenen zoveel gezinsproblemen gekregen dat terugbetaling er volgens mijn gevoel niet meer in zat. Als dan toch, na zoveel jaren, die persoon ineens voor je neus staat met het hele bedrag dan denk je: “Het kan raar lopen in het leven.” Ik heb er ‘s avonds een borrel op gedronken.

Twintig jaar getrouwd.

Meentje en Rienus ergens tussen de koolzaadvelden in Groningen.
(1987)

Mijn overdenkingen schrijf ik af en toe wel eens op papier. Dat ordent mijn gedachten beter en krijg een scherper beeld als ik een overpeinzing opschrijf. We leven in een getraumatiseerde samenleving en je bent geneigd om dat in je denken voort te zetten. Als ik alléén maar denk is het meer samengeflanst en als ik mijn overpeinzingen en mijn bespiegelingen opschrijf ontstaat er meer samenhang.
Toen Meentje en ik twintig jaar getrouwd waren zette ik ook mijn gedachten op papier.

Twintig jaar getrouwd.

Nu Meentje en ik 20 jaar getrouwd zijn, overpeins ik of we tot nu toe een goed huwelijk hebben.
Ik overdenk of ik wel echt gelukkig ben geweest de afgelopen jaren. En belangrijker nog, of Meentje zich wel gelukkig en prettig gevoelde in mijn nabijheid. In een flits schieten vanuit mijn onderbewustzijn een grote serie tekortkomingen omhoog. Fouten die ik in ons huwelijk maakte.
Mijn tekortkomingen die toch wel wat spanningen teweegbrachten.
Mijn onhebbelijkheden, die haar zeker verdriet deden.
Ik dacht aan de schamele huwelijken om mij heen. De huwelijken met een grote portie zelfvoldaanheid en de gemakzuchtige en fantasieloze huwelijken. En die huwelijken waarin iedere partij meestal zijn of haar eigen weg ging, omdat het samen gewoon niet meer boterde. Ik kreeg een gevoel, of aan lang getrouwd zijn een luchtje kon zitten. Niet het vermogen hebben om alles sterker neer te zetten en dan maar in een onvermijdelijke sleur, zonder enige verandering het huwelijk te volbrengen. Zoiets als het slachtoffer van het lot.
Ik maakte een vergelijk.
Van sleur in ons huwelijk was, totnogtoe, weinig sprake geweest.
Materieel gezien was het ons voor de wind gegaan en dat gaf met regelmaat opnieuw verrassingen. Ons beider instelling was, dat we in onze conflicten en onvolkomenheden het meestal niet al te zwaar opnamen.
Het was meestal plezierig als we samen waren en met elkaar praten. Soms brengen we gewoon een avond in stilte door, met wat lezen en af een toe een enkel woord. En dan weer eens maakten we nieuwe plannen, meestal als we onze financiële stand hadden opgemaakt. We bekeken dan hoe of ons huishoudboekje er financieel voor stond. Ondanks dat het steeds ruimer is geworden, bleven we dat regelmatig doen.

We hadden niet per definitie belangstelling voor dezelfde dingen, maar wel belangstelling voor elkaar en dat maakte het zo, dat we samen de veranderingen in ons huwelijk goed aan konden. Verder hechten we aan een aantal dingen veel waarde zoals, netheid, discipline, principes en harmonie in familie en omgeving. We wisten dat liefde tijd nodig heeft om te wortelen en zich dan uit te breiden en dat de tijd dan in je voordeel werkt.

We hoefden onszelf niet aan elkaar te bewijzen. Veel dingen gaan als vanzelfsprekend en dat geeft een veilig gevoel. We kennen van elkaar de zwakke en de sterke punten en we vullen in veel gevallen elkaar aan. En waarom ook niet. Ieder mens heeft immers maar een bepaalde hoeveelheid tijd en energie en intelligentie en dan is het fijn als je op je wederhelft kunt terug vallen om aan te vullen wat er aan ontbreekt. Dat schept een band en kweekt onderling vertrouwen. Hierdoor zijn we samen gegroeid en hebben tot nu toe samen een miniem stukje geschiedenis geschreven. In de hoop dat, naarmate de tijd voortschrijdt, we elkaar kunnen blijven vertrouwen en dat we beiden in staat zijn te veranderen naarmate de tijden zullen veranderden. Dat we beiden een vorm van flexibiliteit mogen behouden.

Ons huwelijk heeft zijn tekortkomingen, de hemel weet het. Het kent zijn pijnen en momenten van verveling en de engten. Maar het heeft ook zijn hoogtepunten, avontuur, koestering en hartstocht, van kameraadschap en van intense liefde. En al peinzend en mijn gedachten de vrije loop latend kom ik tot de conclusie dat ons huwelijk niet alleen voorspoedig, maar ook fortuinlijk was. Een zalige dankbaarheid overspoelde mijn gevoel.

Rienus

Meentje, de stimulerende kracht achter Rienus, krijgt de felicitaties van hoofdinspecteur Arie Pierneef.
(Rienus 12,5 jaar in dienst van UBO Verzekeringen 1986)

Meentje die altijd vroeg: “Hoe is het gegaan vanavond?”
Zij stond de meeste klanten en verzekerings-tussenpersonen het eerste te woord. Zij was op de hoogte van alle zaken en dat sprak de klant en ook de tussenpersonen wel aan. Ook als de relatie bij de deur kwam, werd deze door Meentje ontvangen met een kop koffie of gewoon een hartelijk woord. Ze was op de hoogte van schades en de verwerking van allerlei zaken zodat veel werkzaamheden meteen werden geregeld.
Ze maakte het werk voor Rienus nog boeiender en dat is minstens een felicitatie waard.

Met hoofdinspecteur Arie Pierneef kon ik goed overweg. Ik denk dat hij wat hoog tegen mij aankeek. Veel dingen die ik vroeg kreeg ik van hem gedaan. In werkbesprekingen had ik enigszins overwicht op hem en dat bracht geen nadeel. Hij zei tegen mij altijd meneer Huis en ik noemde hem meneer Pierneef. Er was een respectabele afstand, dat wilde hij ook en hij wenste niet getutoyeerd te worden.
Als we bij verschillenden assurantiekantoren een bezoek brachten gingen we altijd ergens eten op kosten van UBO Verzekeringen. Ik zocht dan de meest luxe restaurants uit en we genoten ervan.
Op een dag mocht het niet meer.
“Er was commentaar op geweest, op die dure etentjes.” Zei hij.
Dus het luxe restaurant waar we nu naar toe reden ‘ging niet door’.
Ik zei: “Geeft niks meneer Pierneef, dan betaal ik……”
We bestelden soep. Ik nam kippensoep en hij bestelde champignonsoep. De bediening was subliem. We kregen de soep in een terrine en ik zag dat de heer Pierneef naar de grote stukken kippenvlees loerde die bij mij in mijn bord lagen. De ober kwam weer langs en vroeg of we nog meer soep wensten en ja hoor, de hoofdinspecteur lustte ook nog wel een bordje kippensoep. De ober liep naar de andere tafel waarop de terrines stonden en schepte een bord kippensoep voor hem in mijn bord. Ik zag het gebeuren, maar twijfelde ook of het zo was. Even later wist ik het zeker. Meneer Pierneef haalde een stuk kippengnors uit zijn mond en legde dat op de rand van zijn bord. Ik verbeet mij op de binnenkant van mijn wang om niet in lachen uit te barsten. Dat stuk kraakbeen had ik even tevoren in mijn mond gehad.
Op een dag kregen we een nieuwe directie bij UBO verzekeringen. Het bracht een schrikeffect teweeg en er heerste meteen crisis.
De vorige directie had ‘er niets van gebakken.’

De tweekoppige directie kwam uit Limburg en Brabant. Minder gezag en minder stijfjes, dat zag je zo. Een aantal conservatieve vooraanstaanden en middenkadermensen moesten plaats maken. Het formele binnen het bedrijf verdween. We gingen elkaar bij de voornaam noemen. Op een dag zei meneer Pierneef: “Rienus ik wil graag dat je mij Arie gaat noemen.” Ik heb hem geen sjoege gegeven en het heeft lang geduurd voordat ik zijn voornaam wat vloeiend over mijn tong kreeg.

Teruglopende economie en oplopende hypotheekrente naar 13 %.

Even terug naar 1980, toen Beatrix koningin werd en één op de drie industriële ondernemingen in de rode cijfers zat, steeg de hypotheekrente voor de consument naar 13%. We verkochten enkele jaren lang geen huizen. De hypothekenmarkt was volkomen ingestort. We hadden in Nederland bloedige trein en schoolgijzelingen achter de rug en de jaren van polarisatie waren nog in volle gang. De voortgaande opstuwing van de energieprijzen bracht de economie verder van haar stuk.
De welvaartsstaat Europa wankelde.
Informatica, luchtvaart, ruimtevaart, kernenergie en andere vindingen op energiegebied brachten de wereld nieuwe mogelijkheden, maar belastten het milieu ernstig. De Club van Rome sprak zijn zorg uit over onder meer het effect van drijfgassen dat onder andere in spuitbussen zat, deze Cfk's tasten de ozonlaag aan. Enkele jaren later schrikte de kernramp in Tsernobyl de wereld op.
De technologie ontwikkelde zich intussen steeds verder. Computers waren in opmars. Halverwege de jaren tachtig ging het pas weer bergopwaarts in Nederland. De wetenschap stond niet stil. Ook op het gebied van gezondheidszorg werden revolutionaire ontdekkingen geboekt. In 1978 kwam de eerste reageerbuisbaby ter wereld en in 1981 werd de eerste hartlongtransplantatie uitgevoerd. Tegen de nieuwe ziekte AIDS werden steeds betere medicijnen gevonden. De muur tussen Oost- en West Berlijn viel op tien november 1989 en betekende het begin van het einde van de Koude Oorlog. Er kwam een eind aan het Russisch communisme en in Zuid-Afrika schafte men de apartheid af. De Europesche éénwording werd steeds meer een realiteit. Mede door de komst van de Gastarbeiders vanaf de jaren zestig, ontwikkelde Nederland zich aan het eind van de twintigste eeuw tot een multiculturele samenleving. Maar rond 1980 waren het slechte tijden voor bijna iedereen. Elk voelt zijn eigen sores het best. De opgaande lijn van de grafiek op mijn kantoor leek nu op een hangende koeienstaart. Ik zal niet zeggen dat ik in de misère zat, maar als je inkomen bijna uitsluitend uit provisie bestaat dan wordt het wel schraal als je geen omzet meer draait. In die tijd heb ik geleerd dat je in goede tijden kan gaan groeien als een gek en royaal kan gaan zitten doen, maar je kan ook zorgen dat je wat spek op de ribben houdt. Ik

heb altijd het gevoel voor de betrekkelijkheid van de dingen wel bij mij gedragen, en ook toen dacht ik: ”Na deze tijd komt er weer een goede tijd.”
Hetzelfde in een goede tijd zei ik bij mezelf: “Hoedt u voor euforie.”
Gelukkig had ik gezorgd voor een redelijk kapitaalfonds voor minder goede tijden. Ook de doorlopende verplichtingen waren goed te overzien. Ik zag wel verschillende collega’s financieel omrollen. Ze hadden geen enkele noodvoorraad voor minder goede tijden.
Ik heb niet de pretentie om de zakelijke zekerheden te ontrafelen waarop je op de enige juiste manier succes kunt hebben. Nee, ik schrijf alleen maar op hoe mijn gedachten waren en de dingen zag in de grote wereld, en mijn beslissingen nam zoals ze gedaan zijn, ik vertel alleen op welke manier ik door het zware weer ging in mijn leven.
Nu in 2003 zitten we weer in een economische crisis. Er is net een regeringswisseling geweest. Bij elke machtsovername, of het nou bij de regering of bij een bedrijf is, de eerste regel die wordt uitgevoerd luidt: creëer crisis en je zult groter worden dan je voorganger. We hebben het steeds gezien bij vrijwel alle regeringswisselingen. Pim Fortuin deed al een poging om crisis te creëren vóór hij aan de macht was. Hij was ervan overtuigd dat hij in Nederland minister president zou worden.
Hij schreef daarom zijn boek ‘de puinhopen van paars’. Hierin hekelde hij alles wat volgens hem fout was in de vorige regeringsperiode van de toen zittende ministers. Maar ook op het machtigste medium, televisie, sprak hij, op een uiterst duidelijke manier, zijn geest uit en nam hij elke gelegenheid ten baat om crisis te scheppen. Mensen gaven daaraan gehoor. Het was voor Jan Publiek herkenbaar wat hij zei. Er ontstond brede herkenning en hij predikte maar door, als talentvol redenaar, zowel op de kansel als staande naast zijn limousine verkondigde hij allerlei herkenbare ‘gemeenschappelijke’ problemen. Het paste mooi want ook in de welvaartsstaat Europa wankelde het. Niet alleen Nederland, maar heel Europa hield na elf september 2001 meteen de hand veel te eng op de knip. Er ontstond opnieuw een bedenkelijke toestand. Ook Bush bond de strijd aan tegen het terrorisme, dat werd zijn nieuwe vijand en ‘hij zou daartegen in augustus het opnemen’. Alsof je een blik kapucijners opentrekt. Want meteen zag Poetin kans om, zonder kritiek van de wereld, het Tjetsjeense volk over de klink te jagen.
Ik houdt mijzelf altijd de vertroosting voor dat na een periode van ernstige stoornis, crisis en slapte komt er weer een keerpunt en volgt een periode van vertrouwen. Als er vertrouwen is wordt er weer geïnvesteerd en dan bloeit de economie. Dat komt de

nieuwe regering straks mooi uit. Gemiddeld genomen hebben we wijze mensen aan het roer zitten. Ze weten de economie redelijk naar hun hand te zetten en in nieuwe koers te sturen. Ook wordt men steeds vaardiger in het aansturen van de economie en beheerst men een recessie beter als vijfentwintig jaar geleden. Of ergo vijfenzeventig jaar geleden toen op zwarte donderdag, vierentwintig oktober 1929, de beurs in Wall Street op één dag als een kaartenhuis instortte en de erbarmelijke crisisjaren aanbraken. Nu in 2003 ben ik daar niet zo huiverig voor. Alleen al het verschil van tien procent hypotheekrente. In 1980 was de rente dertien procent en nu in 2003 is de rente op woonhypotheken minder dan drie procent. Dat is een verschil van tien procent.
Maar ook de wetenschap boekt steeds nieuwe vooruitgang. De aandacht en de zorg voor het milieu zijn sterk verbeterd de laatste twintig jaar.
Een Joods spreekwoord zegt: om wijs te zijn hoef je niet veel te weten. Wijs is hij die zijn kennis, hoe gering ook, verstandig gebruikt.
Ik denk dat een grote groep leidinggevende mensen in onze samenleving dat prima weten.

Oud-Rotterdammer is een vurige propagandist voor 'zijn' bond

Gronneger Bond heeft Marinus Huis volledig in de greep

Jan J. Ritzema

's Avonds klimt ie nog even in de telefoon. Marinus Huis, "sikketoaris" van de Gronneger Bond. „Groningen is een bloem in de knop," dinkt het. „Dat vergat ik nog te zeggen vanmiddag!" Die middag spraken we uitvoerig over de club van Haarm Maaijer en de opmerkelijke rol daarin van Marinus. Hij is een geboren en getogen Rotterdammer en zo'n dekselse tijnmonder terug te vinden in het sanhedrin van een nadrukkelijk streekgebonden partij is verrassend. „Je draagt het hele Groninger culurele gebeuren een warm hart toe," zingt Huis; in de toonzetting van Lijnbaan en Coolsingel.

De Zuidbroekster is inmiddels een belegen politicus. Reeds een aantal jaren vertegenwoordigt hij Gemeentebelangen in de raad van Ooserbroek. „Zo'n dorp vindt je dan toch te klein en dan komen de provinciale verkiezingen en dan ga je je gezichtsveld wat verbreden. Het gehele Groninger gebeuren is van belang."

Drieëntwintig jaar terug kwam Marinus Huis naar het noorden. Z'n vader was tuinder en uitgekeken op het overvolle Westland. De verhuizing was allerminst Marinus' idee. „Maar ik was minderjarig, dus ik moest mee. Het eerste jaar wilde ik graag weer terug." Stukje bij beetje burgerde de jonge Huis in. Geholpen door het Sappemeerster "bokkeblad"; met wekelijks een rubriek in het dialect van opoe Veenstra. „Dat was een van mijn favoriete artikelen," herinnert de oud-Rotterdammer zich. „'t Lezen ging in het begin moeilijk, maar het wende snel. Ik lees het Gronings vrij gemakkelijk." Derhalve weinig problemen met het partijprogram. En de notulen van zijn voorgangers. „Ik versta het eveneens goed. Of ik nou in Vlagtwedde ben of in Roodeschool. Ik kom met veel mensen in aanraking, maar de taal is geen enkele sta-in-de-weg."

BLOEDSERIEUS

Al stond z'n wieg duizendmaal aan de Rotte, de Gronneger Bond heeft Marinus Huis volledig in de greep. „Hoe serieus de bond is? Hoe serieus? Bloedserieus! Wij nemen dit heel serieus. Het is niet maar even zomaar een partijtje, dat even over- of aan komt waaien. 't Leeft in iedere Groninger. Het wordt alleen soms wat weggedrukt. Daarom was het voor mij niet moeilijk om van de gemeente-politiek naar de provinciale te gaan. Het is goed om als gemeenten de armen in elkaar te slaan en een grote Groninger bond neer te zetten. Die bond behoort een federatie te zijn van alle provinciale Gemeentebelangens."

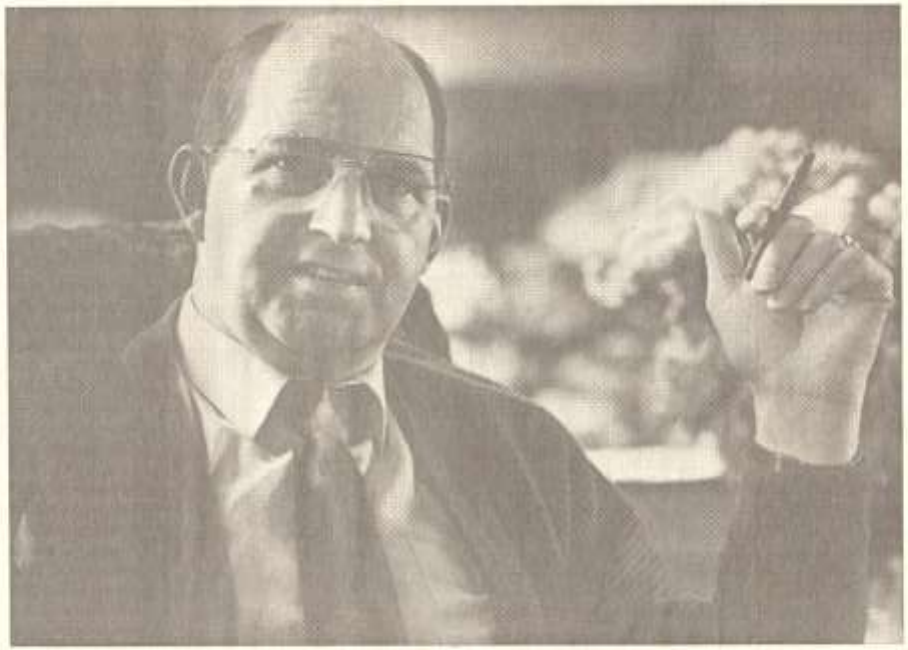

Oud-Rotterdammer Marinus Huis de "sikketoaris" van de Gronneger Bond. foto: Dennis Beek

De "sikketoaris" heeft ondanks alle optimisme niet de verwachting om na de Statenverkiezingen van de volgende maand op provinciaal niveau te gaan opereren. „Ik sta op een onverkiesbare plaats." De bond gaat er evenwel de komende weken keihard tegenaan. Met raambiljetten en strooifolders. „Daarnaast adverteren we in alle kranten in de regio. Twee weken achter elkaar met een reeks van advertenties. Waarvan één in kleur. Met een foto van de lijsttrekker. We willen laten zien dat we een partij zijn met een gezicht. We hebben er een fors bedrag voor uitgetrokken. Dat loopt in de vele duizenden guldens. 't Wordt gedragen door de leden. Mensen die sympathie hebben voor onze bond. Het zijn uitsluitend vrijwillige bijdragen. Niet gebonden aan een minimum of maximum. Spontane giften. Zonder dat we erom vragen. We moeten vijfduizend stemmen krijgen om een zetel te halen. De laatste maal zaten we royaal boven de vierduizend."

BESCHEIDENHEID

Het partijprogram munt uit door eenvoud. „Het promoten van de provincie in de ruimste zin van het woord," legt Marinus uit. „Er is in Den Haag te lang een beleid gevoerd over or maar zonder ons. Dat is nooit in ons voorde geweest. Het is voor een deel de bescheidenhei van de Groningers. Ze staan zichzelf soms in d weg. Als je als eerste aan de bak komt heb je d beste plek. Z'n bescheidenheid siert de Gronin ger, maar zorgde er wel voor dat in Den Haa doorgaans met een bescheiden plaatsje genoe gen moest worden genomen. Dan krijg je aute matisch een achterstelling. Daar willen we wa aan veranderen. We hebben hier de hoogs werkloosheid en we zitten notabene bovend alle vaderlandse energiebronnen."

Huis vindt het absoluut geen handicap dat h de taal van het volk niet spreekt. „Nee," ze hij gedecideerd. „In het geheel niet. Ik vers het goed en ik lees het goed. Ik zal noo proberen het te spreken. Dat niet. 't Gronin is niet mijn cultuur." Niettemin erkent hij, d voorman Maaijer wel eens verzuchtte: ker konst doe moar plat proaten. „Het lukt m niet. Dan krijg je een onverstaanbaar koete waals en zegt iedereen: dat heurt nergens op Menigeen ziet in Haarm Maaijer een Veenkol niale Don Quichot. „Dat is jammer. Hij hee uitstekende ideeën. En sterk in het belang va de provincie. De Gronneger Bond wil vooral cultuur bewaren. Zoals de taal. Is beslist ge oubollige, koddige taal. Er is geen enkel diale dat met zo weinig woorden zoveel uitdrul Met vaak een duidelijk humoristische onde toon. We willen daarom ook meer Gronings Radio Noord. Dat mag geen verlengstuk van NOS wezen. Daarnaast moet de industrie bet ontwikkeld worden. We moeten er voor wak dat onze kinderen niet als gastarbeiders na het westen worden gestuurd!" Dat is 'n he sterke. Maar de bond grossiert in keihar argumenten. Zonne- warmte- wind en grond nergie bijvoorbeeld. Als aanvulling op h aardgas.

PROPAGANDI

Ons gewest kan zich nauwelijks een bete propagandist wensen dan Marinus Huis. Daa bij nemen we het maar op de koop toe dat ooit uit het westen overwaaide. Per slot w Bonifatius ook geen geboren Dokummer to hij de Friezen op het goede spoor probeerde zetten. En dat hij op liederlijke wijze het lev liet hoeft Marinus niet te verontrusten; in hun bescheidenheid bouwden de Groning een uiterst gedegen beschaving op.

In 1975 kwam Dries Sonneveld bij mij om te vragen of ik het voortouw wilde nemen in het oprichten van een afdeling CDA in Oosterbroek. De familie Sonneveld was al jaren bevriend met mijn ouders en waren ook uit het westen verhuisd naar Groningen. Dries was lijsttrekker van de CHU en een man met charisma waardoor ik geen nee tegen hem kon zeggen. Ik was ook voorstander van een samensmelting van KVP, ARP en CHU tot het CDA. Tot 1975 waren de drie partijen altijd zelfstandig geweest. De CHU (Christelijke Historische Unie) voor de Hervormden, de ARP (Anti Revolutionaire Partij) voor de Gereformeerden en de KVP (Katholieke Volks Partij) voor de Katholieken. Een belangrijke regeringsleider Piet Steenkamp had uitgedacht dat de drie partijen tot één krachtbundel moesten samengaan. Dat is ook gelukt. Ik ben altijd een groot voorstander van bundelen van kracht. Ik geloof heilig in de kwaliteit en de kracht van samenwerken. Kijk maar in het circus. Een vrouw zweeft met haar lange haar door de piste. Maar dat kan alleen als het lange haar gebundeld is tot één dikke streng, anders zou ze scalperen. Zo ben ik een aantal jaren in de politiek actief geweest. Eerst in het CDA en in de partij Gemeentebelangen. Ook Provinciaal was ik enige tijd actief. In de jaren 1978 zette ik mij een aantal jaren in voor de Groninger Bond. Deze politieke partij hield zich bezig met specifiek economische Groninger belangen maar ook met het promoten van de Groninger taal. Ik spreek zelf geen woord Gronings maar de taal is zo mooi en toch zo jammerlijk ondergewaardeerd. Gelukkig verbetert dit behoorlijk de laatste jaren. Dat is ook nodig want Groningen moet zich onderscheiden als provincie, omdat een gelijksoortige als deze mooie provincie is er gewoon niet. Door de ver-immigratie uit andere landsdelen heeft de Groningertaal al te veel geleden. Trouwens, ‘het enige wat een volk rest, om zich van de buren te onderscheiden, is zijn taal‘ aldus Godfried Bomans. Misschien was ik wel te idealistisch. Veel zaken gingen mij niet snel genoeg, de onvoorstelbare stroperigheid bij de gemiddelde gemeentebesturen en hun ambtenaren. Maar ook zag ik in de politiek jonge vurige mensen in korte tijd grijs worden en oud. De lange avonden vergaderen en de achterklap in de politiek en het onderling zaakjes ‘regelen’ binnen het huishoudelijk etiket dat sloopt een mens. Dit oerwoud heeft zijn eigen wetten en de slijtageslag die plaatsvindt in de politiek was voor mij een te zwaar offer. Met de gedachte ‘hier ben ik te licht voor gebouwd’ ben ik geruisloos gestopt met de politiek.

DE NIEUWE NOORD- EN ZUIDBROEKSTER

POLITIEK FORUM

Dinsdag 11 maart was er in de Klipheerd een politiek forum. Een week voor de gemeenteraadsverkiezingen kon men aan de politieke partijen, zes in getal, de nodige vragen stellen.
Alle partijen kregen een spreekbeurt van 5 minuten, waar niet iedereen zich precies aan hield, maar nietemin, kon elk 'kopstuk' zijn of haar zegje doen over de plannen van zijn/haar partij voor de komende vier jaren.
Gina Postema vervulde de rol van voorzitster; nadat alle partijen aan de beurt waren geweest, kon men vragen stellen.
Enkele vragen van het publiek waren o.a.: Hoe denkt men over de jeugdsoos, en de jeugdwerker? Hoe denkt men over werken met behoud van uitkering? Hierover waren de meningen enigzins verdeeld.
G.P.V. en Gemeentebelangen zagen hier geen bezwaar in. De P.S.P. vindt dat er op deze manier oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van mensen zonder werk. De P.v.d.A. is er op tegen. V.V.D. vindt dat het incidenteel mag voorkomen en het C.D.A. vindt dat ook de keerzijde bekeken moet worden van mensen zonder werk. Ervaring is vaak een dringende eis en men krijgt dat nooit, door altijd maar aan de kant te zitten. Kan men ervaring opdoen met behoud van uitkering, dan is het C.D.A. daar niet op tegen.
Er werd gevraagd wie bij elke partij kandidaat zou zijn voor het wethouderschap. Opmerkelijk was dat iedereen zich wat op de vlakte hield.
Er werd ook aan alle partijen gevraagd hoe die tegenover het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen stond.
Het G.P.V. vindt dat het gebruik zo veel mogelijk moet worden voorkomen; Gemeentebelangen vindt dat de milieugrenzen in het verleden zijn overschreden, dit dient uiteraard niet meer voor te komen; de P.S.P. staat er zeer afwijzend tegenover, het gemeentebestuur dient actiever te moeten zijn op dit gebied; de P.v.d.A. vindt dat onkruidbestrijdingsmiddelen zo weinig mogelijk moeten worden gebruikt; het C.D.A. is niet bang voor de huidige bestrijdingsmiddelen, ze moeten alleen gebruikt worden indien dit nodig is; de V.V.D. is van mening dat de huidige welvaart o.a. te danken is aan de chemische bestrijdingsmiddelen; er zijn tegenwoordig middelen genoeg die niet schadelijk zijn. Alles weer moeten wieden is niet doenlijk.
Tegen een uur of half elf werd deze politieke avond afgesloten. Men kon nog een kijkje nemen bij de stands die er stonden, voorzien van uiteraard de programma's, stickers, ballonnen, petjes en wat dies meer zij.
Opvallend was overigens dat er vrij weinig publiek in de zaal zat; wat er zat hadden de partijen als aanhang meegenomen en er waren weinig partijlozen aanwezig.

Op het eind van John zijn studieperiode dreigde hij ineens de brui te geven aan zijn opleiding Atheneum op het Winkler Prins Lyceum in Veendam. Ik heb toen al mijn vaderlijke pedagogische kracht in de strijd gegooid om hem te motiveren, om nog even door te gaan met de studie, zijn best te doen en te beijveren dat het diploma zou worden gehaald. Hij gaf geen sjoege. Een aantal weken later hoorden we van de schooldecaan dat John bezig was de eindexamens op zijn sloffen met goed resultaat af te ronden. Ik was erg in mijn sas en sprak met hem af dat hij zijn motorrijbewijs mocht gaan halen. Bij een klant in Nieuwolda stond daarna een motorfiets te koop. Gepakt en gezakt, koffers achter op de motor, gingen John en ik samen op stap. Het waren twee heerlijke dagen waarvan de eerste dag met enkele grote regenbuien. Zo erg dat we niet verder konden rijden omdat er wel tien centimeter water op de rijbaan stond. Als het aan mij had gelegen waren we terug gegaan. Maar John was de bestuurder. Hij zei: “Wat je niet opgeeft heb je ook niet verloren.”
Dat is een houding die ik vaak bij hem zag en nog zie, en daar ben ik trots op.
Een jaar later, op zevenentwintig juli 1988, gingen John en ik weer een kleine week met de motorfiets op vakantie. We reden naar Ede waar schoonzoon Ron als sergeant in dienst lag. Daarna toerden we verder richting België en Parijs. We wandelden door Brussel en bezochten manneke Pis. Sliepen in een pittoresk hotelletje van het dorp La Roche, vlak boven Parijs. John reed met de motor over de Periferiqeu en ik zat achterop, dwars door Parijs. Het was voor mij een belevenis om zó op vakantie te zijn met je zoon.
Motorrijden is een passie. De meeste motorrijders worden helemaal hyperbolisch als in het voorjaar de eerste zonnestalen verschijnen en de temperatuur boven de vijftien graden komt. Bij mij is dat niet zo. Trijnie en ik
toeren regelmatig een rondje in de provincie op onze Harley Davidson Electro Glide en dat vinden we lekker.

vijftien en zestien juli 1987 gingen John en ik een paar dagen met de motor door Nederland.

Met de motorfiets naar Parijs en even bij schoonzoon Ron aan in de kazerne van Ede (1988)

Gea en Ron trouwden op twaalf juni 1991 en ze gingen wonen aan het Zuiderdiep 244 Tweede Exloermond. Meentje reed er in het begin vaak even naar toe totdat de ziekte van Alzheimer dit onmogelijk maakte.

John en Yvonne trouwden op zesentwintig juni 1992

Alzheimer een akelige ziekte 1992

Waarom ik me soms zo ellendig voel kan ik niet zo goed onder woorden brengen. Je ondergaat verdriet en pijn, maar wat het precies is kon ik als onervaren persoon niet goed plaatsen. Je moet huilen maar je verbijt de opkomende drang. Je onderdrukt het zo erg dat rond je voorhoofd een heel zwaar en tegelijk kriebelgevoel ontstaat. Toch komen ze, de tranen in je ogen. Je ziet niets meer en zachtjes huil je. Het brand achter je ogen. In je keel ontstaat een stikgevoel en plotseling haal je stotend adem door je neus. Je laat het gaan omdat het niet te houden is en dan huil je, grote tranen over je wangen. Je ogen worden glazig en je wangen zijn vlekkerig geworden als je na verloop van tijd je zout geworden gezicht weer afwast.
Dan ontstaat het lege bevrijde gevoel na een huilbui.
Is huilen nuttig?
Het verlost je in elk geval van een opgekropt gevoel.
Ik probeer mijn gedachten te verzetten en denk aan de schitterende jaren achter ons. Ik voel dat ik het nodig heb, dat denken aan mooie vervlogen perioden.
In 1966 kwam Meentje voor het eerst het tuinpad van onze kwekerij aan de Akkers in Zuidbroek aflopen. Alsof het gisteren was zie ik die prachtige meid aankomen. Een mooi gebit met oersterke tanden en gitzwarte ogen vielen mij het eerste op. Nog steeds geloof ik niet in liefde op het eerste gezicht omdat ik denk dat liefde langzaam groeit en langzaam wegsterft. Maar toch begon er iets te vlammen in mij. Het gesprek van toen komt nog wel eens in flarden bij mij op, maar niet in de juiste volgorde. Evenzo het verloop van Meentje haar slopende ziekte in flarden door mijn hoofd dendert. Onwetend over het verloop. Me soms zorgen makend dat deze zo edele mens moest vervallen tot een kwijlende voor zich uit starende geestelijk afgetakelde vrouw. Opnieuw huil ik bij die gedachte. Ik snik met grote uithalen en zonder te kunnen stoppen loopt het water uit mijn brandende ogen. Zo huil ik zachtjes, eindeloos verdriet, tot op de bodem van mijn ellende. Meentje leed aan de ziekte van Alzheimer. Een ziekte van toenemende vergeetachtigheid. Ze was tweeënveertig jaar als de eerste tekenen van geheugenproblemen zich voordoen. Het kwam onopgemerkt, pas later besef je dat het toén begon. Het is zoals bij het groeien van je haar, het valt bijna niet op. Totdat je ineens zegt “Ik moet ook nodig naar de kapper”.

Zo kwam ook de ziekte van Meentje. Ineens dacht ik: “Er is iets niet in orde want toen ging dat en dàt ook al mis.”
Langzaam verviel ze in een periode van geheugenprobleem tot totale dementie. In een eigen persoonlijk boekwerkje met als titel “Als ìk je vergeten ben, ben je pas echt dood”, beschrijf ik de beginfase en het sluipende begin van vergeetachtigheid tot de veranderingen van karakter en de volkomen geestelijke aftakeling. Ons huwelijk en de verstorende relatie.
Hoe pijnlijk de omgeving op zo’n onbekende ziekte reageert.
Hoe ze van de ene op de andere dag uit het bestuur van de Zonnebloem werd gezet wegens disfunctioneren. Later hoorde ik dat het gewoon niet meer ging.
“Ze vergat zoveel Rienus,” vertelde mevrouw Heringa, “Meestal ging ik naast Meentje zitten en zegde haar een aantal dingen voor.”
En ik geloofde deze, zo zachte en oprechte vrouw. In mijn gedachten zag ik het voor mij. Meentje als voorzitter en mevrouw Heringa de helpende engel. Ze brouwde een beetje met de “R”. Dat maakte haar nog zachtaardiger.
Op 30 januari 1992 schreef, na vele onderzoeken, neuroloog dokter Haaxma van het academisch ziekenhuis te Groningen de hoofddiagnose uit.
‘Preseniele dementie’ (Alzheimer). Een nevendiagnose was er niet. Geen therapie/operatie. Geen geneesmiddelen. Over drie maanden een herhaald SSEP onderzoek. Deze proefneming is er niet meer gekomen omdat het heel duidelijk was dat Meentje de ziekte van Alzheimer had en er totaal geen kruid gewassen is tegen deze aandoening. Dokter Haaxma vond het niet meer nodig om nog een vervolg onderzoek te verrichten. Onze zoon John en ik waren op tien januari 1992 uitgenodigd bij dokter Haaxma. De diagnose verraste mij niet. Het bracht ook geen schrikeffect teweeg. Ik had geen rot gevoel toen de dokter ons vertelde dat Meentje aan de ziekte van Alzheimer leed. Vreemd en heel erg dubbel eigenlijk. Het gevoel van opluchting dat ze wél wat mankeerde en tegelijk een gevoel van dreigende ellende die boven onze hoofden hing. Meteen kreeg ik een gewaarwording van kwade eenzaamheid in het vooruitzicht en of er iets zwaars op mij werd gegooid. “Gadverdamme,” dacht ik en nog besefte ik nauwelijks wat de komende jaren voor mij in petto had.

Er brak een tijd aan dat Meentje en Rienus veel samen op vakantie gingen. Oostenrijk, Frankrijk, België, Duitsland en ook gewoon in Nederland.
(Oosterijk 1988)

Welke gedrevenheid ten grondslag lag aan onze vele uitstapjes weet ik niet. Misschien een voorgevoel van ‘nu kan het nog’.
Achteraf ben ik wel blij dat we de vier jaren van 1986 tot 1990, veel samen uitgingen. Ook in 1991 maakten we vele dagtochten en meerdaagse tripjes. Vooral met zus Menks en zwager Rieks was het altijd erg gezellig. Maar ook met Meentje haar broer Harm en schoonzus Ans en de kinderen gingen we op vakantie naar Oostenrijk. Meentje verdwaalde daar op een avond.
Ik had meerdere keren de aandacht gevestigd en vermanend gezegd dat Meentje zou kunnen verdwalen. Omstreeks halfnegen gingen Ans en Meentje terug naar ons chalet om koffie te zetten. Ans wilde in een telefooncel nog even haar ouders in Apeldoorn bellen. Ze gaf Meentje de sleutel en zei: “… als je de koffie bruin hebt komen wij er ook zo aan.”
Toen we al geruime tijd allemaal thuis waren, was Meentje er nog steeds niet. Al spoedig ging ik zoeken, omdat het voor mij duidelijk was dat het niet goed zat. “Meentje is doorgelopen en wist niet meer waar ze moest zijn en dwaalt nu ergens rond.“ Dacht ik.
In de hele buurt vond ik haar niet. Op mijn roepen kwam geen respons. Om halfelf raakten we toch wel erg ongerust. Harm schakelde de pensionhoudster in en ook de politie werd gewaarschuwd. Echter deze vroeg of de “echtelieden onmin hadden gehad”. Het nadrukkelijk uitleggen over de ziekte en ernst door zwager Harm gaf nog niet enige extra activiteit bij de politie. En dat hij zelf werkzaam was bij de politie in Holland en daarmee als objectief beschouwd mag worden, daarover maakte de Oostenrijkse politie zich evenmin druk. Omstreeks kwart over elf kwam Meentje met een man in een Mercedes aanrijden. Ze zat voor in de auto en liet de chauffeur stoppen omdat ze ons zag.
Zonder te bedanken sprong ze uit de auto en vertelde aan één stuk door over haar verdwalen. “En dat een Duitser haar nu had thuisgebracht….”
Het besef was niet aanwezig dat in Oostenrijk de Duitse taal wordt gesproken.

Elf juni 1992 werd Meentje opgenomen in verpleegtehuis Nieuw Graswijk te Assen. Nieuw Graswijk was een proefproject individueel wonen voor jong dementerende mensen. Meentje kreeg haar eigen kamer en we verhuisden enkele spullen vanuit het Siemenspark daar naar toe. Ik schrijf het nu wat zakelijk op alsof het zonder al te veel gemoedsbeweging en ontroering gebeurde. Geloof me, mijn emotionele uitrusting is niet anders dan van een gemiddeld mens. Maar ik heb ervaren dat bij verdriet of pijn mijn gevoelsbeheerser zich snel verlegt. Vooral bij langduriger verdriet en pijn verdwijnen geleidelijk aan de scherpe kanten en biedt dan zelfs weer nieuwe bronnen van plezier. Een ander soort plezier. Waaraan je voor die tijd nooit had verwacht dat je in een langdurige emotionele situatie lol zou kunnen beleven. In de ziekte van Meentje zat voor mijn gezin een berg emotie, maar dit maakte op den duur plaats. Daarom was het prettig om elke dag even naar haar toe te gaan. De ziekte van Alzheimer bij Meentje werd geen verstoring van mijn leven, maar het werd mijn leven.
Het vereiste wel een goede kijk op mijn gesteldheid en mijn omstandigheden en ook vertrouwen op mijn eigen vermogen om er mee om te gaan.
Het verblijf in Assen duurde niet lang toen moest ze al worden overgeplaatst.
De vergeetachtigheid nam erg snel toe. Ze kon op die afdeling niet worden gehandhaafd. Ik zag het wel aankomen. Regelmatig nam ik haar nog mee naar verjaardagen van familie en naar de schouwburg. Maar ze kreeg het niet meer mee.
Tijdens de koffiepauze van een voorstelling in theater de Klinker te Winschoten vroeg ik: “Meentje, wil je koffie of cola?”
“Cola.” Was het antwoord.
Als ik gezegd had, “wil je cola of koffie?” Dan was het antwoord ‘koffie’ geweest dat weet ik uit ervaring.
“Blijf hier maar staan,” zei ik “dan haal ik het even op.”
Terwijl ik in de rij voor de bar stond te wachten en achterom keek of Meentje op haar plekje bleef staan zag ik het gebeuren; een man kwam met twee koppen koffie aanlopen en zette deze op één van de tafeltjes. Hij keek even rond en liep toen terug naar de bar, om suiker of melk op te halen. Ondertussen pakte Meentje één van de koppen koffie van de tafel af. Ik hield het nu extra in de gaten en dacht ‘in twee grote stappen ben ik erbij om het uit te leggen zodra als ik zie dat die man het er niet mee eens is’.
Het was geen man om ruzie mee te maken, hij zag er in elk geval niet erg hoffelijk uit. Eerst keek hij verbaasd naar Meentje, daarna om zich heen toen zei hij iets met een

verwrongen grimas tegen zijn eigen vrouw. Samen keken ze erg verwonderd en werd er over en weer wat gezegd. De vrouw kopschudde naar haar partner en die draaide zich om en ging slaafs weer in de rij staan voor koffie. Toen ik terug kwam met onze versnaperingen vroeg ik: “Hoe smaakte de koffie Meentje?”
“Niks, d’r zat geen suker in.” Antwoordde ze.
Het besef bij Meentje dat ze van iemand anders de koffie had genuttigd drong niet meer bij haar door. Ik zag dat de ziekte van Alzheimer onthutsend snel bezig was haar geestelijk af te breken, maar mijn geest hield haar voor normaal. Ondanks dat de tergende ziekte onzichtbaar haar hersenen en daarmee haar bewustzijn opvrat kon ik er niet doorlopend gedeprimeerd van worden. Het voorval met die koffie en zoveel andere soortgelijke gebeurtenissen was voor mij humor. Met mijn kinderen hebben we, om erg veel van die soortgelijke voorvallen zoals met de koffie, vaak hartelijk gelachen.
Het ziekteproces versnelde zich verbijsterend. Ze had ook vaker hoofdpijn. Ik kende haar nu zevenentwintig jaren en zag in één oogopslag of ze pijn had of als ze wat mankeerde. Duidelijk zag ik de ondraaglijke hoofdpijn bij haar.
Vroeger had ze ook een enkele keer hoofdpijn en dan nam ze twee aspirinen. Nu was ze geestelijk niet in staat om dat aan te geven.
De laatste tijd in Nieuw Graswijk werd Meentje vastgebonden. Op een keer kwam ik er toen ze weer vastgebonden zat. Ik maakte haar los en vroeg wat dit voor onzin was. Karin, de avondzuster, vertelde dat ze vannacht ook ‘gefixeerd’ zou slapen. Gefixeerd was een net woord voor vastgebonden zijn.
“Omdat het risico van vallen veel te groot is.” Volgens de verpleegster.
Meentje werd overgeplaatst naar Old Wolde in Winschoten. Het vernederende vastbinden werd in Old Wolde niet gedaan. De verzorging was daar erg goed en zodoende ging het, vermoedelijk, even wat beter.
Vrijwel elke dag ging ik naar haar toe in Winschoten en elke dinsdag maakte ik gebruik van de mogelijkheid dat je op de afdeling kon mee-eten.
Als het goed weer was zette ik haar in de rolstoel en dan wandelden we buiten rondom het verpleegtehuis of liepen naar Hotel Royal York en dronken daar het één of het ander. Aan het einde van een warme zomermiddag liepen we daarna nog even naar de dierweide en we voerden de kippen en de geiten. Ik stak een sigaretje op en liet Meentje dan roken. Dan lachte ze en genoot van de nicotine en de walm die ze uitblies. We zaten dan naast elkaar in de zon. Al jarenlang mijn persoonlijk belangrijkste baken zat nu hulpbehoevend in een rolstoel en ik zat naast haar op een houten plantsoenbank

met onze rug naar het verpleeghuis in Winschoten. Ik dacht erover na, dat toen ze nog gezond was, aan één stuk door tegen mij aankwebbelde over van alles en nog wat. Nu zei ze geen enkel woord. Ze herkende mij niet eens meer als haar man en echtgenoot. Ik keek schuin naar haar en meteen keek ze mij aan en zei: “Keurig, prachtig.…ja, ja, keurig.”
Wellicht zullen haar laatste verstandsflarden nog een beeld hebben doorgeseind in de trant van ‘wie is die zwijgende vreemdeling naast mij op die plantsoenbank’.
Verdriet en verlies horen onlosmakelijk bij het leven, maar dit noodlot had ik mijzelf niet toegedicht.
Inmiddels was de frequentie dat mensen nog belangstellend naar Meentje vroegen tot een minimum afgenomen en naar mij werd helemaal niet gevraagd. Niet dat ik beklaagd wilde worden, maar zo gaat het bij ziekte en ongemak. Op den duur is daarvoor geen plaats in je omgeving. Mijn problemen waren toen groot.
Ik dacht toen wel: “Rienus zorg dat je dicht bij jezelf en bij je gezin blijft. Want zijn niet de eenvoudigste manieren van omgaan met leed, dikwijls van de grootste schoonheid?”

NIEUW GRASWIJK
PSYCHO-GERIATRISCH CENTRUM

De heer M. Huis
Siemenspark 30

9636 EB ZUIDBROEK.

Assen, 4 juni 1992.

Geachte heer Huis,

Naar aanleiding van Uw bezoek samen met Uw vrouw aan ons verpleeghuis, kan ik U het volgende meedelen.
Uw vrouw, mevr. H. Huis-Kruize, kan bij ons worden opgenomen op donderdag 11 juni, omstreeks 14.00 uur 's-middags.
Uw echtgenote komt op het projekt individueel wonen in het verpleeghuis, dat op 2 juni 1992 officieel van start is gegaan. Ik wil U er op wijzen dat ten aanzien van dit projekt een proefperiode van 6 weken in acht wordt genomen.

Met vriendelijke groeten,

J. Veen
Maatschappelijk werk
Nieuw Graswijk

Afschriften van deze brief gaan naar:
- dhr. E. ten Wolde, huisarts Zuidbroek
- mevr. W. Ridderbos, maatschappelijk werk Old Wolde
- dhr. W. Schulte, arts RIAGG Groningen
- dhr. L.M. van Wijk, psycholoog polikliniek psychiatrie.

Beilerstraat 215 - 9401 PJ Assen - Telefoon 05920-16533 - Telefax 05920-17969

Fietstochten van 5400 kilometer.

Lange fietstochten van soms ruim 5400 kilometer in zeven weken hielpen mij om geestelijk en lichamelijk in evenwicht te blijven.
(fietstocht naar Lourdes 1993)

In de jaren, tijdens de ziekte van Meentje, maakte ik in mijn vakantieperiode lange fietstochten. Ik had eens bedacht dat ik in mijn vijftigste levensjaar een lange fietstocht naar Rome zou willen maken. Het idee was ontstaan tijdens één van mijn autoritten naar een vergadering in Utrecht, en luisterend naar een radioprogramma waarin een Pastoor twee mensen zegende toen ze op het punt stonden om te vertrekken voor een Pelgrimsfietstocht naar Rome.
Het sprak mij zo aan dat ik het plan opvatte om ook zo'n fietstocht te maken op mijn vijftigjarige leeftijd. Tussen denken en doen gaapt vaak een diepe kloof. Maar als ik mezelf zoiets voor nam werd dat doorgaans geen gedachtevlucht. Toen ik dan ook met Meentje en mijn zus Menks en zwager Rieks in Frankrijk op vakantie was liep daar een man met een ezel. We maakten een praatje met hem en deze Ignaas Brekelmans vertelde dat hij vijfenzestig jaar was geworden en voor een goed doel een Pelgrimstocht naar Santiago de Compostela liep.
De voorgenomen fietstocht Rome kwam even in mijn gedachten en meteen het vergelijk Rome of liever Santiago de Compostela?
Ik kon het niet uit mijn hoofd weg krijgen. Steeds weer kwam in mij op dat ik geen betere therapie voor mijn, door verdriet dagelijks trillende geest, kon bedenken. Als je mensen wilt leren begrijpen, moet je kijken naar wat ze met hun trauma's hebben gedaan had ik eens gelezen. Daarvoor hoef je doorgaans geen diepzee onderzoek in te stellen, heel veel dingen die wij als mensen doen, laten, of maken, zijn manieren om onze innerlijke pijn te verlichten of te verwerken.
Voor mij was dat misschien een lange fietstocht naar Santiago de Compostela, op een Pelgrimachtige manier zonder enige vorm van luxe. Voor mij moest dit een soort Mattheus Passion worden. Deze nul-sterren fietstocht waarin ik alleen aan mijzelf uitdrukking geef van mijn lijden en waarin ik gelijktijdig onbeperkt oor heb voor mijn eigen lichaam en geest en kan nadenken over mijn toekomst.
De Mattheus Passion is de schepping van een man die ook aan zijn eigen lijden uitdrukking heeft willen geven. Hij deed dat met de schoonheid van muziek.
En ik….. ? Het bracht bij mij soms een rilling teweeg als ik aan 5000 kilometer fietsen door het tropische Spanje dacht.
Ik leerde Cor Kerstholt uit Groningen kennen. Ook een verwoed lange afstand fietser. Hij bood meteen aan om mee te gaan.

In Frankrijk maakte ik een praatje met een man die met een ezel liep te wandelen.
Ignaas Brekelmans maakte op zijn vijfenzestigste jaar een Pelgrimstocht van 's Hertogenbosch naar Santiago de Compostela voor het door hem opgerichte Lilianefonds.
Het Lilianefonds dat zoveel goed doet voor kinderen in de derde wereld.
De ezel Saar was zijn metgezel.
(juni 1990)

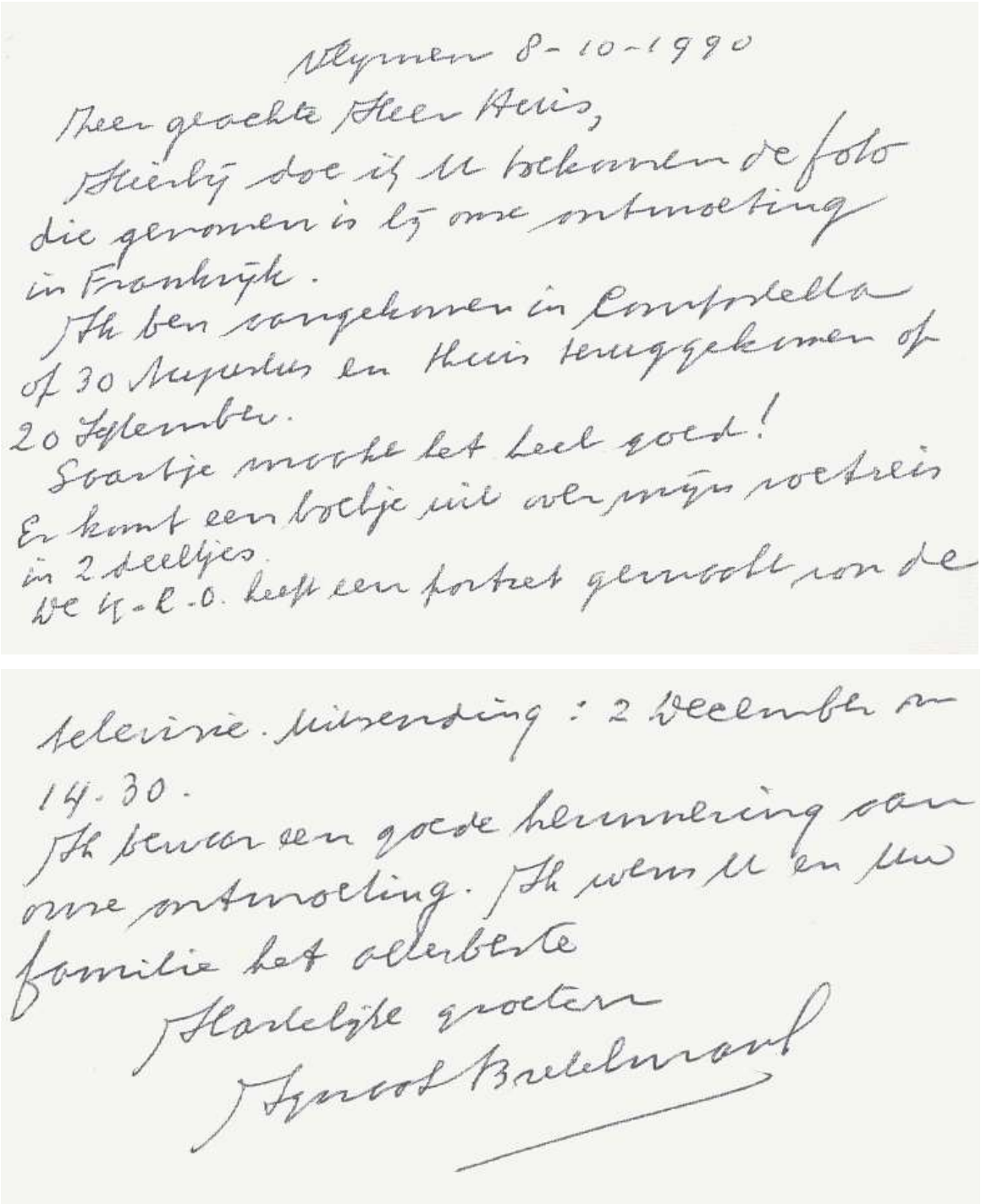

Vlymen 8-10-1990

Zeer geachte Heer Heis,

Hierbij doe ik U bekomen de foto die genomen is bij onze ontmoeting in Frankrijk.

Ik ben aangekomen in Compostella op 30 Augustus en thuis teruggekomen op 20 September.

Saartje maakt het heel goed!

En komt een boekje uit over mijn voetreis in 2 deeltjes.

De K.R.O. heeft een portret gemaakt van de televisie-uitzending: 2 December om 14.30.

Ik bewaar een goede herinnering aan onze ontmoeting. Ik wens U en uw familie het allerbeste

Hartelijke groeten

Ignaat Brekelmans

Ignas Brekelmans schreef mij een briefje dat hij de grote voettocht naar Santiago de Compostela goed had doorstaan en dat een televisie uitzending over hem en zijn Pelgrimstocht werd uitgezonden.

Via een advertentie in het Katholiek Nieuwsblad kwamen we in contact met Henk Mulder en zijn vrouw Willie. Henk was ernstig ziek. Een jaar ervoor was bij hem een zieke nier verwijderd en hij kreeg in het ziekenhuis de mededeling niet lang meer te zullen leven. Henk was toen drie en zeventig jaar. Hij las onze advertentie en zijn besluit stond meteen vast: Eén van zijn laatste wensen was om als begeleider met deze groep Pelgrimerende fietsers mee te gaan, samen met zijn vrouw Willie.
Deze interessante mensen gaven extra kleur aan de fietstocht. Zij begeleiden onze groep fietsers met hun autobusje.
Hij was naast een goed begeleider ook de sturende factor. Die ben je ook nodig bij een stelletje fietsers die elke dag tussen de honderd en honderdvijftig kilometer op hun 'harley trapson' zitten. Zelf heb je dan te weinig orde en regel of je wijkt daar snel van af.
Voor de fietstocht zei Henk dat we ons op een paar afspraken moesten richten. Hij stuurde aan op vier belangrijke dwingende afspraken;

- 's morgens om vijf voor zeven een kaars opsteken en een kort gebed.
- 's morgens om zeven uur op de fiets.
- Na veertig kilometer of na maximaal twee uur fietsen verplicht een korte rustpauze nemen. In deze rustpauze eten en drinken.
- Onder geen voorwaarde betalen voor slapen.

Ik heb ze tijdens de fietstocht leren kennen als prachtige mensen met een ontroerende diepgang. Henk was professor natuurkunde en natuurwetenschappen. Hij had een zeldzame hoge onderscheiding voor bijzondere verdiensten in natuurwetenschappen. Deze hoge onderscheiding is slechts drie keer uitgereikt geweest. Eén keer aan hem en twee keer dezelfde hoge onderscheiding aan twee andere professoren.
Hij emigreerde nog op vijfenveertigjarige leeftijd naar Indonesië met zijn gezin. Een wereldse kerel, doortastend, doordringend, gepast brutaal, integer en Godvrezend. Henk boeide mij met zijn vertellingen. Een man waarmee ik tijdens deze fietsvakantie graag even van gedachten wisselde over allerlei zinnige en onzinnige dingen.
Henk was in zijn vertellingen de onderwijzende professor. Ik stond met hem boven op een kerktoren ergens in Spanje te praten toen hij aan mij vroeg wat de snelheid van vallen was.
De eerste seconde valt iets vijf meter

De tweede seconde valt iets twintig meter
De derde seconde valt iets vijfenveertig meter
De vierde seconde valt iets tachtig meter
De vijfde seconde valt iets honderdvijfentwintig meter
“Dus….,” zei hij, “als je springt ben je in minder dan drie seconden beneden, want je valt in vijf seconden tweehonderdvijfenzeventig meter naar beneden”.
Henk sprak met mij vaak over de Katholieke kerk. Over de vele opvattingen en geloofsbelevingen. Hij zei dat God het meest gebruikte woord is in de beschaving. “Veel mensen praten over God alsof ze bij hem in de klas hebben gezeten dan wel hem in de broekzak hebben zitten,” zei hij. “Wie respect heeft voor God ziet hem als de grote Schepper. Niet meer en niet minder. Wie dat anders doet vervalt al heel snel in uitschieters, tot schade en misschien wel belachelijkheden van die God.”
Vaak liepen we even een kerk binnen om te bezichtigen, omdat elke kerk een eeuwenoud boeiend verhaal heeft, maar ook omdat het binnen lekker koel is in dat hete Spanje. Zo stond ik met Henk in een klokkentoren van een grote kerk ergens in Portugal en ik las hardop de tekst die op één van de kerkklokken stond: “Vivos voco mortuas pleuro.”
De professor vertaalde meteen: “Ik roep de levenden en betreur de doden.”
Na de fietsvakantie is Henk nog enkele dagen bij mij op visite geweest in Zuidbroek. Ik zei tegen Henk: “Kom een paar dagen in Groningen met Wil.” Eerst zei hij nee en daarna sprak Groningen hem niet zo aan en vroeg hij of er wel wat was te beleven in ‘het hoge noorden’.
“Wanneer had je dat gedacht dan?” Vroeg Henk. Hij keek in zijn agenda op de datum die ik noemde en hij zei:”Dat past wel want dan heb ik niks meer in mijn agenda staan, volgens de doktoren moet ik dan dood zijn!”
We bezochten de Martinikerk en de Prinsentuin, het Strijkijzermuseum in Noordbroek, het Klooster in Ter Apel, het Slaitenhoes in Onstwedde en eigenlijk teveel om op te noemen in de hele provincie, maar ook de Klokkengieterij in Heiligerlee.
“Bent u meneer Mulder, van de televisie…? Ja, ik zie het…, u deed altijd het televisieprogramma DAAR VRAAGT U MIJ WAT….,” zei één van de dames van de klokkengieterij. “U krijgt van mij een aardigheidje…..”
Henk pakte het cadeautje uit en las de tekst op het klokje: “Vivos voco mortuas pleuro.” Hij keek mij veelbetekenend en glimlachend aan.

Enkele maanden later, ik reed toen net weer een lange fietstocht van tweeduizend kilometer naar Zuid-Frankrijk, is Henk overleden.

Professor Henk Mulder de begeleider tijdens de fietstocht naar Santiago Compostela. Henk was professor natuurkunde en natuurwetenschappen. Hij had een zeldzame hoge onderscheiding voor bijzondere verdiensten in natuurwetenschappen. Deze hoge onderscheiding is slechts drie keer uitgereikt geweest. Eén aan hem en twee aan andere professoren. Henk boeide mij met zijn vertellingen. Hij emigreerde op vijfenveertigjarige leeftijd nog naar Indonesië met zijn gezin. Een wereldse kerel, doortastend, doordringend, gepast brutaal, integer en Godvrezend. Een man waarmee ik tijdens deze fietsvakantie graag even van gedachten wisselde over allerlei zinnige en onzinnige dingen van het leven.
(augustus 1992)

Ik creëerde dus een aanééngesloten vakantieperiode van zeven weken om de grote fietstocht te kunnen maken naar Santiago de Compostela.
Meentje werd verzorgd in verpleegtehuis 'Nieuw Graswijk' in Assen.
Lady, onze Engelse draadhaar foxterriër was net overleden, een konijntje in zijn hokje wat door Meentje liefdevol steeds was verzorgd gaf ik weg, met enige weerwil beëindigde ik mijn grote hobby imkeren en aan een opkoper heb ik al mijn bijen, honingslinger en andere attributen verkocht, Bertus onze gesneden kater gaf ik weg aan mensen enige kilometers bij ons vandaan en ik overwoog om mijn huis te gaan verhuren en dan zelf in de buurt van Exloo te gaan wonen.
Als je praat van "Je van een zekerheid beroofd voelen" dan had ik dat toen.
En nu was ik van plan om een nog onzekerdere fietstocht te gaan maken.
's Morgens niet weten waar je 's avonds slaapt, op een primus je eigen prakkie koken, en welke temperaturen krijg je mee te maken in dat hete Spanje?
Het zou een Titanentocht worden, maar ik had er wel vertrouwen in omdat ik niet zo snel hopeloos maar meestal hoopvol ben ingesteld.
Het werd een meer als boeiende fietstocht van 5400 kilometer in zeven weken. Ik sliep bij de burgemeester van Roclincourt en zat in mijn fietsvakantiekleren aan een deftig diner van overheerlijke ossentong met een romige tomatensaus. We aten bij de pastoor van Carsan. Zijn lekenbroeder maakte voor ons gans met koeskoes. En maar lachen om die Pelgrimerende Hollanders toen het nagerecht met vele soorten Franse kaas was geserveerd en de landkaart op tafel kwam om te zien waar 'Kgroniggen lag, O wie wie, vlak bij Liëge en Maastgig'. (waar Groningen lag, o ja ja vlak bij Luik en Maastricht)
We sliepen in kloosters en in kerken. We sliepen in opvanghuizen voor daklozen en in opvanghuizen van Don Bosco. De dienstdoende Pastoor zei aan de poort dat hij alleen zwervers liet overnachten, maar Henk Mulder zei: "Wat denkt u meneer Pastoor wat dit zijn, dit zijn zwervers op de fiets."
We verbleven enkele dagen in de Bomberos Volentairos (vrijwillige brandweer) van een kleine plaats in Portugal. De brandweermensen maakten een ketel soep klaar die zo lekker was met dat bijgeserveerde knapperige stokbrood en de Portugese wijn. We sliepen in soms akelig drukke en niet schone Revugio's. In deze Revugio kunnen Pelgrims bijna kosteloos eten en kosteloos slapen. Je moet aantonen dat je Pelgrimeert en zonder voertuig onderweg bent. Op de fiets is toegestaan. We sliepen eens bij een boer in Portugal. 's Avonds om vijf uur hadden we die dag zo'n honderdveertig kilometer gefietst. De man was druk aan het werk toen we hem vroegen om water. Hij begreep

ons niet. Zijn dochter kwam erbij en vertaalde ons gebrekkig Engels naar het Portugees. Ze vertelde dat haar vader zei: “Op dit uur van de dag drink je geen water maar wijn.”
We werden uitgenodigd in een zeer eenvoudig boerderijtje. De mensen hadden voor onze begrippen werkelijk niets. Op de binnenplaats, heerlijke beschut, onder een prachtig onderhouden oude dak-Plataanboom dronken we wijn afkomstig van hun eigen kleine wijngaard naast het huis. Met een roodstenen karaf haalde mevrouw de wijn uit het vat dat onder een afdak stond opgesteld en waarnaast een grote voorraad gekloven brandhout was opgestapeld. Ik keek naar haar knokige handen toen ze de wijn in de eenvoudige glazen schonk. Ze serveerde grote stukken hartige rode paprikaworst en hompjes, niet gesneden maar gebroken brood. Er werd veel gepraat en het was meteen erg gezellig. De dochter zei dat haar vader nog hooi moest inhalen voor de onweersbui kwam.
“Gaat het onweren?” Vroeg Cor.
“Volgens mijn vader wel…. .” Zei de dochter.
We hebben toen geholpen met het inhalen van het hooi. Ruim een uur later stond alles onder dak. Daarna aten we spaghetti en dronken weer de heerlijke wijn, die nu nog lekkerder was dan daarstraks. Eigen gemaakte wijn zo uit het vat en dan de verhalen die de dochter over en weer vertaalde. En maar lachen om die vreemde Olandesa mensen op hun montar en bicicletas (die vreemde Hollanders op hun fietsen). Vooral die Portugese vader, die had de grootste schik, met in zijn mond nog die twee tanden schaterde hij het uit. Die man genoot dat zag ik. Ze waren ook zo gastvrij met dat lekkere eten en die overheerlijke wijn. We mochten onze tent niet opzetten maar moesten in de schuur slapen, in het hooi. Ik zag dat hij in al zijn eenvoud oprecht gelukkig was. Heerlijk om met zulke vriendelijke mensen een glas eigen gemaakte wijn te drinken. Dan wakkert je geluksgevoel geleidelijk aan weer op. De innerlijke rust die hij uitstraalde. Wij, in onze materialistische en volgens onze eigen inborst zo beschaafde wereld, zijn altijd op zoek naar nog meer, nog beter.
Ik had eens gelezen dat genot begint waar comfort ophoudt.
Hier zag ik dat mensen, met zo weinig luxe, zo puur waren. Méér geestelijk in evenwicht waren, gewoon door hun rust.
Ik dacht erover na, over de verhouding bezit en geluk.
Vaak heb ik gezegd dat geluk niet bestaat. Wat volgens mij wel kan, is je gelukkig voelen. Als je met je fantasie goed kunt omgaan, immers geluk is de verhouding

behoefte en heden. Wat heb je nodig en wat bezit je, of eis ik meer dan je kan verwerven.
Kan je houden van wat je nu hebt, of kan je nog niet blij zijn omdat je een bepaald iets nog niet bezit. De kern van het leven is; zoeken op welke manier je gefascineerd kan zijn.
Ik was eens op bezoek bij een kennis die alvleesklierkanker had. De dood stond in zijn ogen. Ik vroeg hem: “Thijs waar draait het nou allemaal om?”
“Jô, Rienus het enige dat telt is of je van iemand hebt gehouden…!”

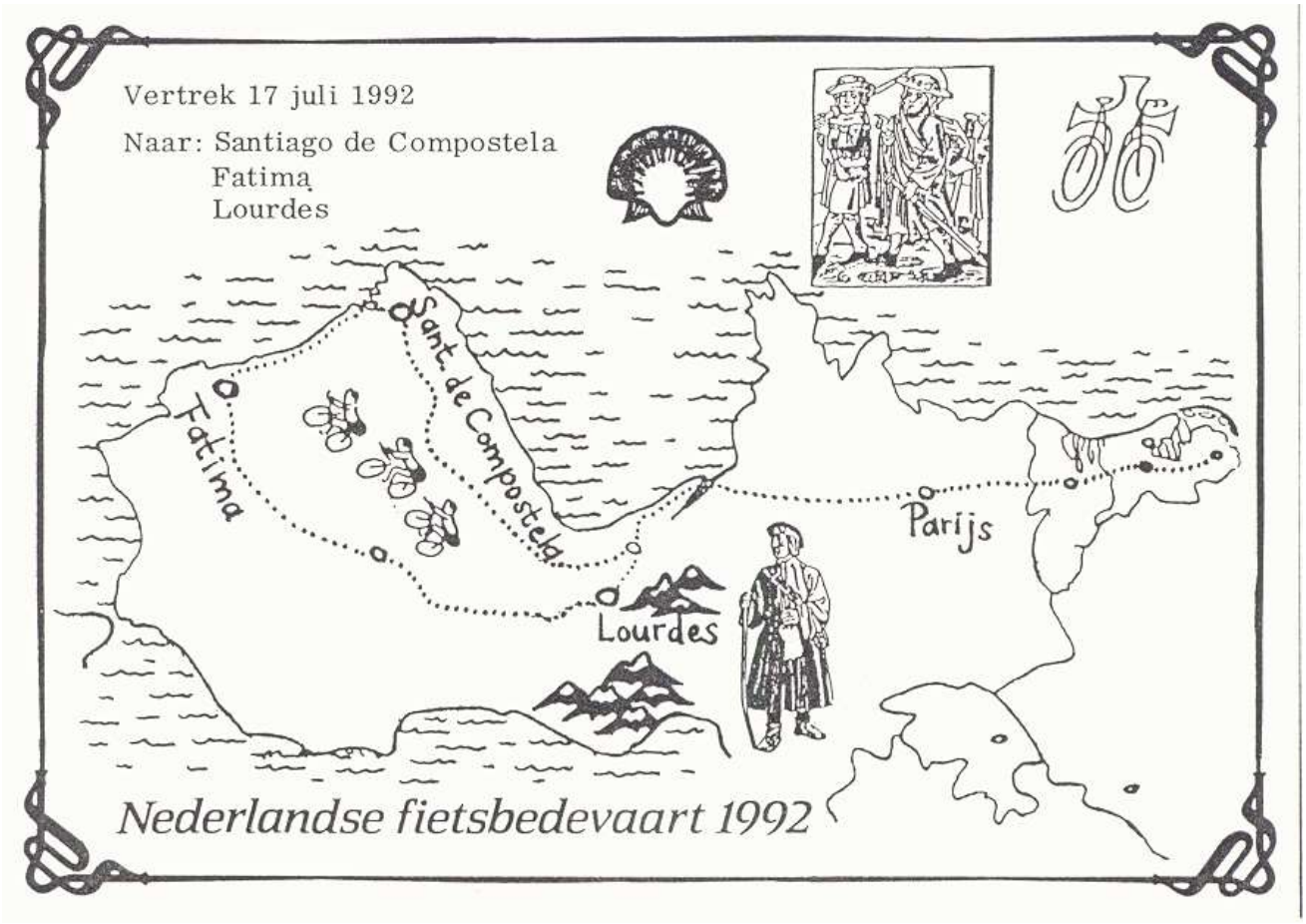

Cor Kerstholt had een sponsorkaartje ontwikkeld. Het sponsorgeld ging naar verschillende charitatieve instellingen. Vooral naar kinderen in gebieden van Zuid-Afrika.

Mooi weer kriebelt, hier ging ik naar Antwerpen.
(juli 1997)

Wat het fietsen betreft, later volgden nog vele grote en lange ‘nul sterren’ fietstochten. Naar Lourdes, of gewoon door Frankrijk. Maar ook met regelmaat zomaar door Nederland, of reed ik een rondje Ijselmeer, of een ritje heen en terug Antwerpen. Ik nam altijd een tent mee achter op de fiets en kookte meestal op een primus mijn eigen eten. Enkele van de fietstochten waren Pelgrimstochten. Een Pelgrimstocht niet in de zin dat ik daar in het Pelgrimsoord iets heilzaams wilde gaan verwachten. Nee zo waren mijn Pelgrimsfietstochten naar Santiago de Compostela, naar Lourdes, Banneux, Heilo, Beauraing of naar Fatima niet bedoeld. De bedevaartsgedachte voor mij was meer het verlaten van de vertrouwde omgeving en met een bepakte fiets naar een doel waarvan een bepaalde aantrekkingskracht uitgaat. Ik wilde het graag een beetje proeven wat al eeuwen lang door Pelgrims wordt doorstaan. Ik ben er geweest naar enkele van die plaatsen in de wereld waarvan wordt gezegd dat er bijzondere dingen zijn gebeurd. Op zondagschool vertelde meester van Seeters over de bedevaarttochten. Pastoor Hesseling vertelde een boeiend bedevaartverhaal. En ik ontmoette midden in Frankrijk, de wandelende Pelgrim Ignaas Brekelmans met zijn ezeltje Saar. Maar ook de leraar van de slijtersvakcursus meneer van Nimwegen vertelde dat de meeste wijnnamen van oorsprong door bedevaartgangers was uitgedacht en niet zomaar. Vele wijnnamen waren ontstaan door de verdichtsels van de pelgrims die onderweg bij de wijnboeren aangingen. Pelgrims werden in de middeleeuwen, maar nu nog, gastvrij ontvangen op de wijnboerderijen. De symboliek van de Pelgrim is altijd geweest dat ook Christus zo bij je op de stoep kan staan. De gast kreeg wijn, al dronk de wijnboer soms zelf water. En dan noemde van Nimwegen de betekenissen van de meest elegante wijnnamen. Ik vond het schitterende verhalen.
Een bedevaarttocht was een tocht van Pelgrims in de Middeleeuwen, die zich lieten afpeigeren en overgaven aan een volledig ascese levenswijze van vrome onthouding van alle zingenot. De Pelgrims die moeite, ontberingen en afzien trotseerden. Te voet in de brandende zon en vaak met kiezels in de sandalen om zich extra te pijnigen en daarmee de boetedoening te versterken.
Zo is het met mij niet gegaan.
Zij gingen lopen en ik op een fiets met éénentwintig versnellingen.

even flauwekullen tijdens een fietstocht van ruim tweeduizend kilometer bij aankomst in Lourdes.

Ik heb de bedevaarttochten gereden door de hitte, de zware klimmen door de Pyreneeën, over de smalle kronkelige wegen in de kale heuvels.
Tijdens zo'n lange fietstocht deed ik elke week even telefonisch verslag in een live-uitzending op de regionale radio. Ook mijn moeder luisterde bij de radio in het keukentje en zus Menks zat een sigaretje te roken toen radio Menterwolde aankondigde dat elk moment contact kon worden gelegd met Rienus Huis, bezig met zijn monstertocht op de fiets in het snikhete Midden Spanje en verslag zou doen van zijn titanenrit. In dat korte rechtstreekse radioverslag vertelde ik een keer dat ik was gevallen en dat het bloed 's avonds in mijn schoenen stond en dat ik dagen amper kon opstappen. Zus Menks begon spontaan te huilen en ook mijn moeder was geëmotioneerd geweest. Later toen ik al lang weer thuis was hoorde ik wel dat er elke zaterdag een groot luisterpubliek was geweest op die zaterdagen.
In een boekwerkje dat ik heb geschreven vertel ik uitgebreid van dag tot dag al mijn belevenissen. De vele spaken die ik heb moeten repareren en banden plakken. Ik heb gefietst over de barse Extrémadura van Spanje. En extreem is het daar, eindeloze droge vlakten, geen huizen, geen mensen maar slechts af en toe een kurkeik die de brandende zon en temperaturen van tegen de vijftig graden kan trotseren.
Ik was een zwerver op de fiets. Los van alle overbodige luxe. Het was een meditatie van innerlijk stil en leeg worden. Ik sliep in de kloosters en zag de vrome diepgelovige monniken met hun voelbare oprechtheid. Ik zag het klooster als een soort gebedsfort dat nuttig is in slechte, maar vooral ook in goede tijden. De kerken zijn nu leeg maar in slechte tijden zullen de kerken weer vol lopen.
En dan aangekomen in de Pelgrimsoorden was het voor mij een hele ervaring om te zijn op een plek waar doorlopend elk jaar enkele honderdduizenden mensen, meestal jongeren, uit heilige overtuiging naar toe komen om misschien even een bepaalde gemoedsrust te vinden.
Toen ik twintig jaar was had ik geen innerlijke rust. Toen ik dertig jaar was had ik ook geen innerlijke rust. Toen ik veertig jaar was had ik nog geen innerlijke rust. Toen ik vijftig jaar was kwam dat geleidelijk aan.
Mijn emotionele uitrusting is vast ook niet gebouwd van stalen zenuwen. Alhoewel, ik ben wel redelijk paniekbestendig. Maar dat heeft ook te maken met de ervaring die ik in mijn leven en vooral met mijzelf heb opgedaan. Ik heb technieken aangeleerd die ik kan hanteren als de spanning overslaat in angst. Daardoor weet ik angst in te dammen.
Fietsen, maar vooral lange afstanden fietsen is een belangrijk hulpmiddel om de

betrekkelijkheid en de (misschien) absolute waarde van het leven op een rij te krijgen. Tijdens fietsen kan ik denken en formuleren en mijn gedachten sturen. Het beste kan ik dat in onze eigen mooie vlakke provincie Groningen. In dit vlakke land breng ik het gemakkelijkst rust in de slingeringen van mijn gemoedstoestand. Hier zijn geen bergen of heuvels, dat fietst te zwaar. Gemiddeld is het voor mij zwaar fietsen in de bergen, ik ben geen berggeit en kan daardoor slecht klimmen. Een klim duurt langer dan een afdaling. Ook veel bossen zijn voor mij niet prettig, ik fiets het liefst zonder reliëf. Dat vindt je in Groningen, schitterend die rust, die kleuren, die ruimte en die horizon. Een mooie provincie, waar de natuur nog gul is en niet blasé. Het is hier nog niet oververzadigd waardoor je ongevoelig zou kunnen worden voor bepaalde genietingen. Groningen is voor mij steeds alsof ik het voor het eerst zie en dat wekt dan weer honger op naar meer. Op de fiets is die honger sneller te grijpen als lopend. Mijn bewustzijn krijgt dan een bijzondere helderheid waardoor ik mijn gedachten kan sturen naar een tevreden afloop van een probleem. Daarnaast moet gezegd, sinds ik samen met Trijnie het leven deel, ook de innerlijke rust bij mijzelf redelijk goed in balans kreeg. Maar dit zal ook wel met mijn leeftijd verband houden.

Maar genoeg gefilosofeerd.

Op een keer kwam ik weer thuis van een fietstocht en ’s avonds kwam Bertus, onze kater, voor het raam. Maanden terug was hij door een kennis opgehaald. Ik liep naar buiten en zei tegen de kat dat hij naar Riet moest gaan, dat hij niet meer bij mij hoorde en hem ook niet meer kon gebruiken. Maar dat begreep hij vast niet. Ik heb hem in een doos gezet en met de auto naar Riet gebracht. Twee dagen later was hij er weer. Opnieuw bracht ik, de ondertussen mager geworden kat bij de mensen waar ik Bertus aan had weggegeven. Twee of drie dagen later zat hij weer bij mij voor de deur. Misschien heb ik de kat wel vier keer terug gebracht. Toen hij op een dag weer kwam heb ik een pak brokken gekocht bij de supermarkt en zei: “Zo Bertus. … .”

Twee weken later liep ik boodschappen te doen in de supermarkt en kwam de mevrouw tegen waar Bertus nu feitelijk thuishoorde.

“Hoe is het met de kat Riet?” Vroeg ik.

“Goeôed….” Zei ze.

“Dat kan jij niet weten want hij is al weer twee weken bij mij.”

Ze zei niks meer, maar stoïcijns reed ze met haar boodschappenkarretje rechtstreeks naar de kassa en ik heb ze niet meer gezien.

De kat bleef bij mij op het Siemenspark en later is Bertus meeverhuisd naar Exloo. Na een jaar verhuisde hij weer mee terug naar de Kerkstraat één in Zuidbroek. De eerste tijd in de Kerkstraat stak hij zonder links of rechts te kijken de drukke straat over, het kon niet uitblijven, op een dag werd hij helemaal kapot gereden. De veearts wilde hem uit zijn lijden verlossen. Theo Balk was met mij meegegaan om de kat vast te houden. Theo zei: ”Nee, ik verzorg hem wel….!”
Elke dag heeft Theo de kat van het nodige voorzien. Met de optimale verpleging van Theo lag hij daar stil in zijn mandje. Langzaam zagen we Bertus opknappen. Op een avond was ik nog laat op mijn kantoor aan het werk toen, na een licht gestommel op de trap, ineens Bertus met zijn koppie langs mijn been streelde. Het heeft nog maanden geduurd voordat hij weer een beetje de oude was. Daarna is hij weer mee verhuisd naar het Siemenspark. Een trouw huisdier die zich vast gelukkig voelde bij mij. En wij waren niet minder gelukkig met deze bijzondere kat.
Waar zit het geheim dat een kat zo’n ruimte kan vullen?
De grote schilder Corneille heeft zich bijna op elk van zijn schilderijen laten inspireren door de kat. Ook het Oude Egyptische volk verafgode dit eigenzinnige, niet afhankelijke huisdier. Het kan je zo eigenwijs aankijken, zo mysterieus. Je zou graag wel eens willen weten wat ze denkt.

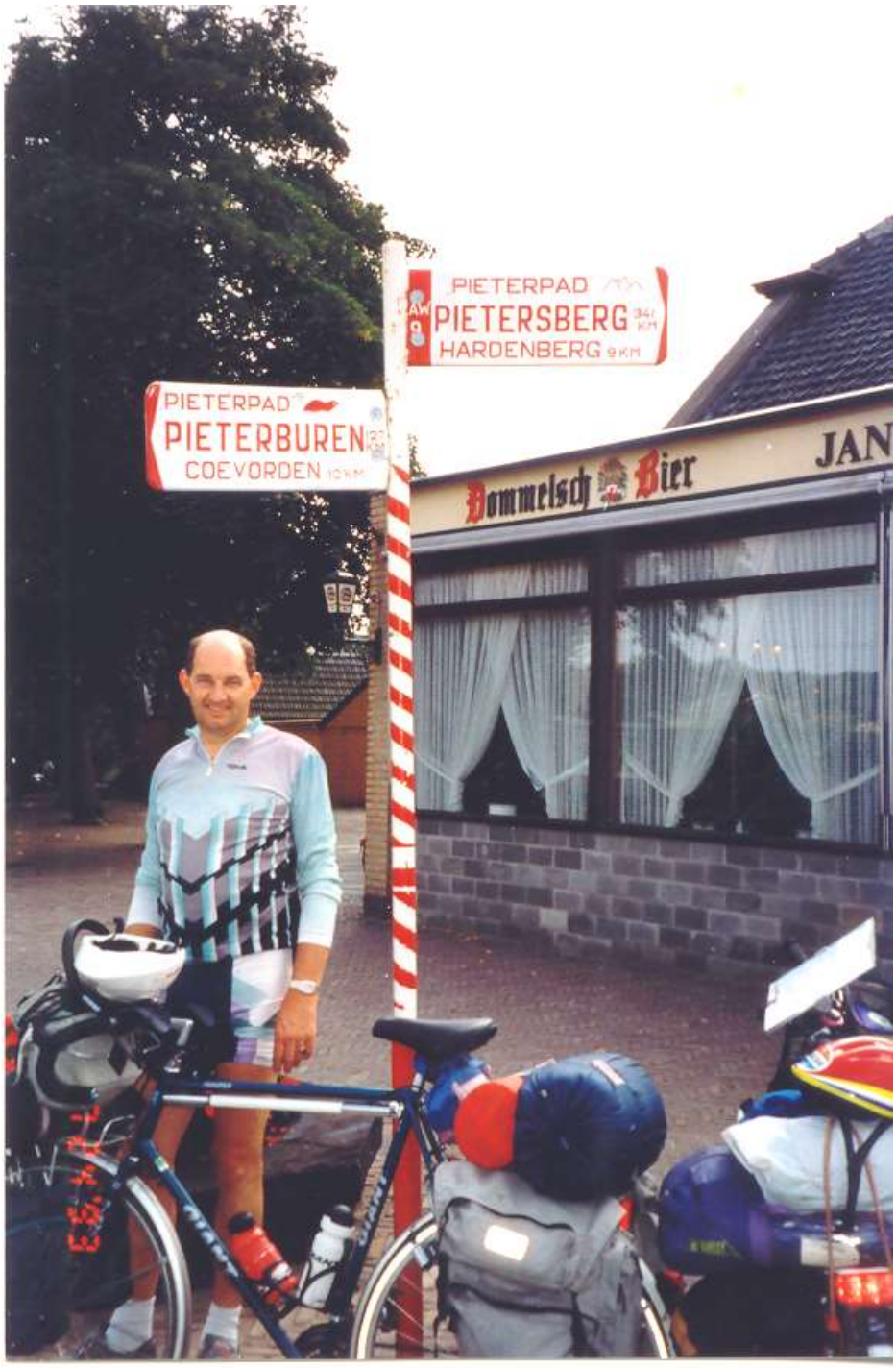

Ook het fietsen van de Pieterpadroute was een zogenaamde nulsterren fietstocht (1993)

Ik nam altijd een tent mee achter op de fiets en kookte meestal op een primus mijn eigen eten. Soms had ik op één dag zolang doorgefietst dat ik niet meer een camping opzocht maar gewoon ging 'wild' camperen.
(1996)

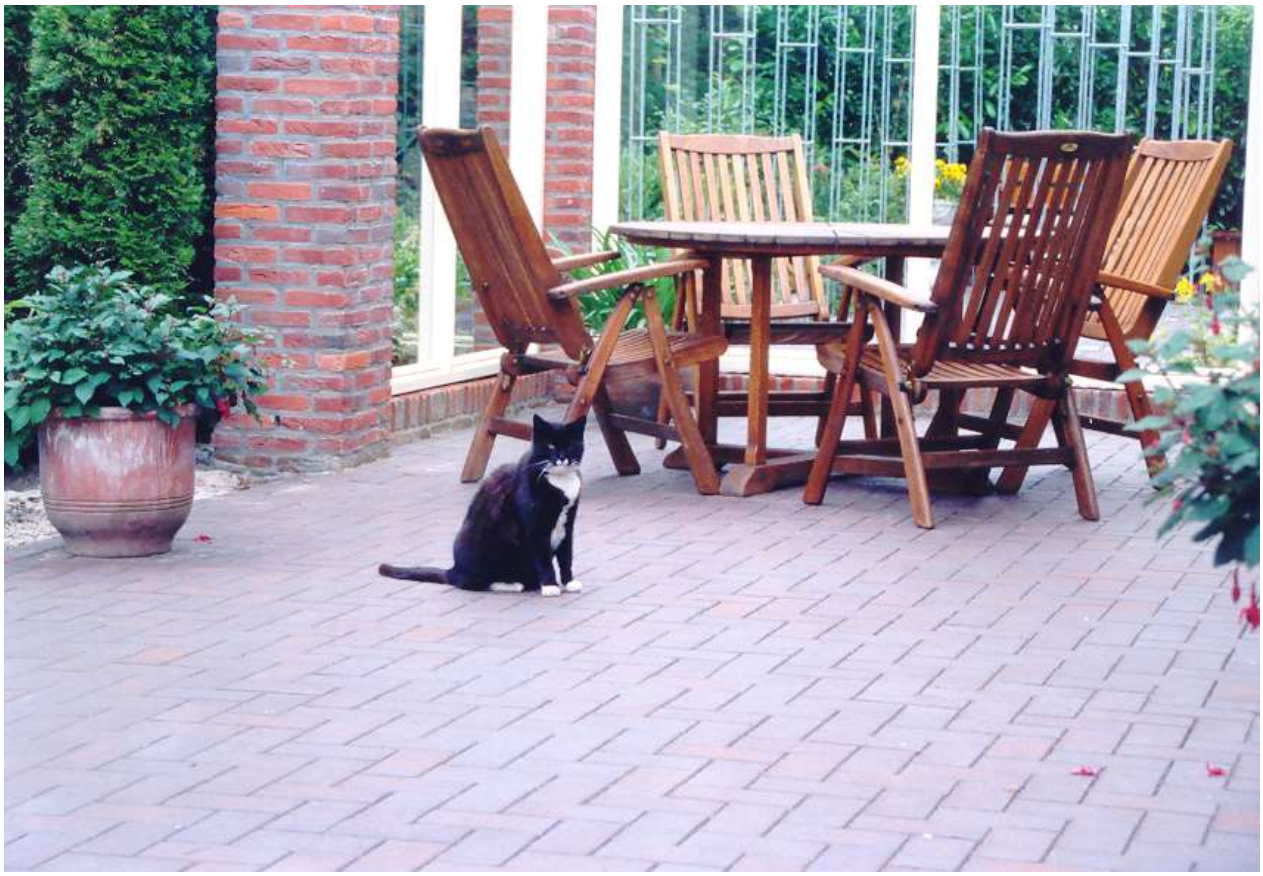

De grote schilder Corneille, maar ook het Oude Egyptische volk verafgode het eigenzinnige, niet afhankelijke huisdier. Het kan je zo eigenwijs aankijken, zo mysterieus. Je zou graag wel eens willen weten wat een kat denkt. Ook Bertus was bij ons geliefd.

Opnieuw bracht ik de kat bij de mensen waar ik Bertus aan had weggegeven. Twee of drie dagen later zat hij weer bij mij voor de deur. Misschien heb ik de kat wel vier keer terug gebracht maar toen hij op een dag weer terug kwam ben ik een pak brokken gaan halen bij de supermarkt en zei: 'zo Bertus….'
(juli 2002)

Ontslag na twintig dienstjaren

In 1993 werkte ik bijna twintig jaar bij UBO verzekeringen. De lofuitingen door de directie van UBO aan mijn persoon waren in al die jaren zéér ruim geweest. Hoge productiecijfers, zowel als adviseur en ook later toen ik inspecteur was, lagen hieraan ten grondslag. Verder zat ik in de Ondernemingsraad en in de Centrale Ondernemingsraad, in enkele Werkgroepen en in diverse Stuurgroepen. Echter, naarmate de ziekte van Alzheimer bij Meentje toenam, belemmerde dat mijn bovennormale functioneren. Ik besloot dan ook om alle bijbaantjes te schrappen. Dat leidde ertoe dat mijn hoofdchef onder wie ik werkte een gesprek met mij wilde hebben. Er was ten eerste kritiek op mijn functioneren en er werd gevraagd om zitting te blijven nemen in de werkgroepen en stuurgroepen aldus deze superieur. Weinig begripvol gelaste Wim Leiten, zo heette deze chef, “Eerst maar eens te stoppen met jou bijverdienste, de verkoop van al die huizen.”
Binnen UBO verzekeringen was het alom bekend dat ik mij in Zuidbroek had ontwikkeld tot de dorpsmakelaar. Plotseling maakte hij daar nu een herrie en een heisa over. Ik zei tegen Wim Leijten, dat hij hierover niets te zeggen had. Dat ik een brief van de directie van UBO had gekregen in 1984 waarin mij toestemming werd verleend om te bemiddelen in huizen. Dat ik deze werkzaamheden, door de ziekte van Meentje nu, al bijna twee jaar, niet meer deed. Ik vertelde hem ook allang niet meer in Zuidbroek te wonen, dat mijn huis in Zuidbroek was verhuurd aan mensen uit Egypte. Ik zei hem dat ik nu in Exloo woonde, om zo wat dichter bij Meentje te zijn omdat Exloo-Assen sneller is dan Zuidbroek-Assen. Ik had so wie so weinig op met deze Willem Leijten, omdat ik zijn sterkedrankmisbruik haatte, maar vooral hoe hij zich regelmatig eraan te buiten ging in het bijzijn van personeel. Ook nu in dit gesprek kreeg ik even de gedachte dat hij wel weer het één en ander op had. Maar hij ging verder en zei dat hij wel wist dat ik verhuisd was: “…maar nu in Exloo te veel je zoon John ondersteund met de verkoop van onroerend goed. Hierover is een klacht binnengekomen van één van je eigen medewerkers.”
Ja, ik wist precies wie hij bedoelde. Deze man was altijd al een kontenlikker geweest. Zo’ n mager mannetje die het zelf net niet kon doen.
Ik zag het voor mij hoe hij zijn verhaal aan Willem zou hebben gedaan.

Maar een klokkenluider blijft na tumult eenzaam achter. Ook Quasimodo, de klokkenluider van de Notre Dame werd een volksheld, eerst omarmd door het volk, maar werd daarna eenzaam.
Toch gaf Willem te kennen dat hij tamelijk ontevreden was over mijn functioneren. Hij hanteerde de strategie van platpraten; eindeloze verhalen die inhoudelijk niets met de zaak te maken hadden. Ook binnen de ondernemingsraad zou door mijn persoon nogal wat kritiek geuit zijn wat de directie en hem lang niet aanstond.
Ik moet er even tussendoor vertellen dat moederbedrijf Bouwfonds de dochter, UBO verzekeringen, binnen acht jaar doorverkocht met honderd miljoen gulden winst aan Aegon.
Het Bouwfonds kocht van de vakbond CNV (Christelijke Nationale Vakorganisatie) het bedrijf UBO Verzekeringen voor vijfendertig miljoen gulden en verkocht binnen acht jaar voor honderdvijfendertig miljoen gulden. Er ontstond hiermee voor UBO een nieuwe situatie. Ten eerste honderd miljoen die terug verdiend moest worden en ten tweede een hoger rendement werd verlangd over de gedane investering.
UBO stond voor een grote opgave.
Aegon had na de machtsovername meteen het crisis creëren in gang gezet.
“Creëer crisis en je zult groter worden dan je voorganger.”
Een van de uitspraken van Wim Leijten was dat: “Hij zou nu een nieuwe frisse wind door het spinrag laten waaien.” En dat gebeurde ook.
Ik zal de reorganisaties en de veranderingen niet noemen, maar frappant was weer de onderdanigheid waarin het oude kader zich dit liet welgevallen. Eén voorbeeld was dat UBO van huis uit van de vakbond CNV was. Elke vergadering werd geopend met gebed en afgesloten met dankgebed.
Vanaf de dag dat de nieuwe directie aantrad was dit voorbij. Ook nu zeg ik weer: “De hemel mag weten hoe zoiets mogelijk is”. Waarom veranderen mensen zomaar van mening en hangen mensen zomaar een andere partij aan? Waarom gaan mensen zomaar overstag? Grondbeginselen, vaste stelregels, overtuigingen en goede principes worden als oud vuil afgedankt.
Niemand die zich tegen de nieuwe machtsuitoefening, hoe dan ook, verzet.
Binnen de ondernemingsraad had ik hierover verschillende keren kritiek geuit. Nu ik dit overdenk kon ik het niet nalaten om mijn toespraak en aantekeningen van toen er nog weer even bij te pakken.

Tijdens een vergadering zei ik tegen de directie en de aandeelhouders en de ondernemingsraadleden dat het binnen het bedrijf één grote vliegenvangerei en egotripperij was geworden. Dat het nu ontstane regenteske, autoritaire denken niet meer van deze tijd is. Dat er meer respect moest zijn voor de gedrevenheid, gecombineerd met het intrinsieke fatsoen van onze oude chef de heer Meijer en later zijn opvolger de heer Valster. Dat na deze grote mensen nu veel carrièrebaasjes waren gekomen en die zorgden ervoor dat binnen de kortste tijd het bedrijf bol stond van de neerbuigendheid. Er was nu dan ook een verkeerde dialoog ontstaan door het onredelijke machtsdenken. Ook was het besturen inefficiënter geworden. Er moesten steeds nieuwe mensen aan die top bijkomen. De top werd veel te zwaar. Wat vroeger allemaal werd gedaan door één of twee mensen daar was nu een hele batterij voor nodig. De territoriumdrift en daarmee de spanning was toegenomen. De onderlinge werkbelasting werd scheef getrokken. Hierdoor was naar mijn mening het mooie bedrijf, waar ik ruim twintig jaar met plezier had gewerkt, nu behoorlijk gaan gonzen.
Nu ik mijn speech teruglees en heimelijk weer even moet lachen, zie ik al die beteuterde gezichten van toen weer voor mij. Ze waren op hun staart getrapt.
Maar in dat gesprek met die chef werd mij dit behoorlijk kwalijk genomen. Ik voelde dat dat kwalijk nemen nog even aan mij werd gezegd, maar de kaarten feitelijk al waren geschud: Lubbertje moest hangen.
Ook ontstond bij mij een gevoel dat hij ervan genoot om mij terecht te zetten. Zijn zittende houding, een beetje achterover leunend op een iets hogere bureaustoel. Ik haat die arrogantie van de macht. En hij voelde mijn afkeer. Zijn pantalon kwam net iets boven dat bureau uit waar hij achter zat en steeds moest ik kijken naar de smoezelige ietwat beduimelende split voor in zijn broek en ik dacht: ‘Gadverdamme smiecht, viespeuk met je onfrisse vette gulp.“ En mijn afkeer nam toe.
Hij zei me nog: “Ik heb zelf twee vrouwen in het graf liggen, maar door nog harder te gaan werken bleef ik de situatie de baas en kon ik mijn problemen beter aan….”.
Ik zei dat hij weinig begripvolle lulverhalen zat te zwetsen en dat hij een steek los had zitten om zoiets te kunnen zeggen.
Ik zei: “Willem wat ben jij een stakker!”
Later verbaasde ik mij over mijn rust, mijn beheersing tegenover hem. Maar dat heb ik altijd als ik mensen minacht. Ik zag dat de man steeds heftiger werd en vooral toen hij stakker werd genoemd.

Hij was vroeger bokser geweest en met die gedachte lette ik goed op wat hij deed en hoe zijn reactie was. Het idee was natuurlijk onzin. Maar toch dacht ik aan dat boksen, vooral omdat hij zich zo onrustig gedroeg.
Toen hij daarna ook de personeelschef erbij haalde voelde ik de zwaarte van het gesprek toenemen.
“Het jarenlange gedoogbeleid wat er bij UBO is geweest ten aanzien van uw huizenverkoop is afgelopen.” Zei Wim Leijten beslist. “Dit geld ook voor uw zoon.” Voegde hij aan zijn eindoordeel toe.
Begrijp goed dat ik dit verhaal nu niet oplepel omdat na tien jaar nog enige rancune bij mij aanwezig zou zijn. Dat is beslist niet het geval. Ik beschrijf uitsluitend de situatie van toen en hoe mijn denken en handelen daarop reageerde; feitelijk hoe ik mij gedraag in situaties als er zonder enige consideratie tegen mij wordt opgetreden.
Maar afijn, deze Wim Leijten gaf zich nu even de opdracht om vooral in het Noorden orde op zaken te stellen. Dat deed hij dan ook rigoureus, zoals het een bokser betaamt, in één keer Knock-out. Ik kreeg mijn ontslag, samen met John op één dag. Het ontslag was niet in dàt gesprek, maar misschien twee maanden later omdat ik niet volgzaam, niet meegaand genoeg en niet handelbaar was. En misschien liet ik te duidelijker blijken dat hij, wat mij betreft, in de stront mocht zakken.
Ik heb eens iets gelezen over de wiskundige Maupertuis. (1698-1759) Die maakte een vergelijk in machtsdenken en humaandenken. Verhoog je eigen zekerheid door een ander zijn zekerheid te verkleinen. Dat verkleinen en ondermijnen van mijn persoonlijke vastheid was een klein kunstje in die tijd.
Minachtend bedacht ik dat er altijd van dit soort taddik-achtige personen op deze aardkloot blijven rondlopen. Honderd procent lef en nul procent geweten is nog steeds het recept om dingen in de war te sturen. Bij zo’n dwingeland persoon verlies je het kritisch vermogen.
Enkele jaren later hoorden we dat deze Willem in een psychiatrische inrichting werd verpleegd. “Toch een stakker,” zei ik en ik bedacht dat boksen voor je hersenen geen gezonde sport kan zijn.
Mijn minachting voor die man niet was afgenomen.
Gerard Reve zei ooit eens: “We zullen voor hem bidden als we de tijd hebben.”

UBO VERZEKERINGEN

N.V. Levensverzekering Maatschappij UBO
N.V. Algemene Verzekering Maatschappij UBO

Oudenoord 2
Postbus 104
3500 AC Utrecht
tel. 030-334145
telex 70033

Aangetekend

datum: 22 december 1982

De heer M. Huis
Siemenspark 30
9636 EB ZUIDBROEK

behandeld door: mevrouw J. Dijk/B
afdeling: personeelszaken
toestelnummer: 220

Geachte heer Huis,

Tot onze ontsteltenis hebben wij moeten constateren dat u nog steeds bemiddelt bij de koop/verkoop van onroerend goed (zie bijgaande fotokopie).
Wij hebben u dit reeds eerder verboden op grond van artikel 6 lid 2 van de C.A.O. (zie bijv. onze brief van 15 januari 1980 onder de punten D en E).

Thans delen wij u mede, dat, indien wij nog eenmaal vernemen dat u zich bemoeit met de koop of verkoop van onroerend goed, dit voor ons aanleiding zal zijn u op staande voet te ontslaan.

Hoogachtend,

Ubo Verzekeringen

J.A. Bruin,
directeur.

NV LEVENSVERZEKERING MAATSCHAPPIJ UBO • POSTREKENING 1029039 • BANKREKENING 69.04.10.347 • HANDELSREGISTER UTRECHT NR. 11258
NV ALGEMENE VERZEKERING MAATSCHAPPIJ UBO • POSTREKENING 659156 • BANKREKENING 69.90.11.582 • HANDELSREGISTER UTRECHT NR. 30790

Ik kreeg een aangetekende brief in huis waarin mij werd verboden om huizen te verkopen. Maar twee jaar later werd deze brief weer door UBO herroepen.

UBO VERZEKERINGEN

N.V. Levensverzekering Maatschappij UBO

N.V. Algemene Verzekering Maatschappij UBO

Oudenoord 2
Postbus 104
3500 AC Utrecht
tel. 030-334145
telex 70033

datum: 10 december 1984

De heer M. Huis
Siemenspark 30
9636 EB ZUIDBROEK

behandeld door: Mevrouw J. Dijk/W
afdeling: Personeelszaken
toestelnummer: 220

Geachte heer Huis,

Hiermede herroepen wij onze brief d.d. 22 december 1982 inzake uw bemiddeling bij koop en verkoop van onroerend goed.

Wij wijzen u er op dat u niet mag handelen in onroerend goed en niet mag optreden als makelaar.

Wij vertrouwen er op u hiermede naar genoegen te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
hoogachtend,
Ubo Verzekeringen

Mevrouw J. Dijk,
hoofd Personeelszaken.

N.V. LEVENSVERZEKERING MAATSCHAPPIJ UBO • POSTREKENING 202939 • BANKREKENING 69.94.10.347 • HANDELSREGISTER UTRECHT NR. 11258
N.V. ALGEMENE VERZEKERING MAATSCHAPPIJ UBO • POSTREKENING 650156 • BANKREKENING 69.90.11.582 • HANDELSREGISTER UTRECHT NR. 30790

De brief van 22 december 1982 werd weer door UBO herroepen. Ik mocht weer huizen bemiddelen. De beschermde titel makelaar mocht ik niet gebruiken en 'handelen' mocht ik ook niet. Er was geen touw aan vast te knopen.

In die periode van dat ontslag ben ik begonnen om met regelmaat het ziektebeeld van Meentje en het verloop van mijn ontslag van mij af te schrijven. Ik kon met mensen in mijn omgeving er niet zo over praten. Over dat ontslag van gedachten wisselen kon ik alleen met John. En als ik eens met een goede kennis over Meentje sprak, over al die dingen die bij haar fout gingen, voelde het of ik haar verloochende. Alsof ik aan verraad deed jegens haar. Ik had nog nooit iets verkeerds over haar verteld bij anderen. Ze deed trouwens in mijn ogen ook nooit iets verkeerd. Maar nu Meentje met die ziekte heel anders was geworden, kon ik dat maar slecht aan anderen vertellen. Ik schreef het op, wat er fout ging, hiermee kon ik structuur in mijn denken brengen. Vroeger besprak ik alles met Meentje en ontstond er als vanzelf een logische volgorde in mijn plannen. Meentje vulde dat erg goed aan, zij kon in mijn denken de werkelijkheid beter rangschikken met soms slechts enkele woorden. Ik was nu mijn, eens zo waardevolle, klankbord kwijt. Hierdoor heb ik een periode een zinloos gevoel bij me gehad.
Toen Meentje in Assen werd opgenomen probeerde ik mij in te stellen op een iets langer zicht, op een nieuwe toekomst. Dat was niet éénvoudig. Ik kan geen dag bedenken dat ze niet in mijn gedachten was.
Maar met dat regelmatig opschrijven van mijn eigen doen en laten ontstond er weer structuur in mijn denken. Ik schreef op wat er bij mijzelf maar ook wat er bij haar fout ging. Dat ze bijvoorbeeld bezig was met stofzuigen en de slang niet had aangekoppeld. Of dat ze zich ging douchen en haar meeste kleren nog aan had of onder de douche stond met de pantoffels aan en haar bril nog op. Of dat ze met twee benen in één pantykous zat en niet meer wist hoe het nu verder moest. Maar ik schreef ook op hoe ik mij voelde en dat er toen nog veel onbegrip was over de ziekte van Alzheimer. Dat ik hulp had ingeroepen op mijn werk. Nu, vandaag de dag, zou je als werknemer zó met betaald verlof worden gestuurd. Toen heb ik dat nog wel schriftelijk aangevraagd bij mijn werkgever UBO Verzekeringen, echter de samenleving was toen nog niet zover. Laat staan dat een commercieel denkende verzekeringsclub zich met één individu, één zo op zichzelf staand, afzonderlijk, moeilijk sociaal ziektegeval als dit van Rienus Huis en zijn echtgenote zal gaan bemoeien.
Door het van mij afschrijven raakte ik niet platgeslagen door de last, maar kon ik méér het positieve blijven zien en bleef vooral de liefde voor Meentje met daarin veel ruimte voor de fijne dingen die er ook waren. Mijn kinderen waren daarin vooral een onmisbare steun. Voor mijn gezin heeft de ziekte van Meentje, naar mijn gevoel, een samenbindend effect gehad.

Ik ging ook een korte periode naar een gespreksgroep. Eerst alléén, daarna met Gea. Al snel kwam ik samen met haar tot de conclusie dat het voor mij niet nuttig was. Gespreksgroepen zijn prima, in mijn geval niet. Daar kom je sneller achter als je samen met je kinderen een eerlijke en open relatie hebt. Mensen zien te weinig in, als je goed met elkaar kunt praten, dat je gezin het enige is waar je wat aan hebt in moeilijke tijden. Praten, eerlijk met elkaar praten, gewoon recht toe en recht aan zonder draaien dat maakt piekeren nogal eens overbodig.
In die periode las ik in een damesblad 'de Margriet' een verhaal over ene heer Stinessen. De echtgenote van deze man was door een medische fout in coma geraakt. Hij vertelde zijn verhaal in het damesblad van twaalf jaar leven met een echtgenote in coma. Een opmerkelijke uitspraak die hij deed: "Vrienden? Die heb ik dus niet meer…."
Ik realiseerde mij ineens dat, sinds de ziekte bij Meentje nu maar voorduurde, ook bij ons de vele vriendschappelijke contacten begonnen te verminderen. Beter gezegd: helemaal waren weggevallen.
Er zijn allerlei gezegden zoals; "Vrienden leer je vaak als het slecht met je gaat en niet in goede tijden." Maar ik zat er toch niet zo mee. Ik dacht "Je kan beter je mouw verliezen dan je arm."
Mensen vertellen wel erg snel allerlei smaadverhalen over die 'lijdende' persoon. Doordat ik alleen was en elke dag zakelijk bezig was met Theo het bedrijf op te bouwen zagen mensen ons veel samen. Theo was vrijgezel en tussen de middag kookte ik dan, niet alleen voor mijzelf, maar voor ons samen. Mensen zien dat en weten dat snel en het duurde niet lang of er werd verteld dat Rienus Huis en Theo een bepaalde verhouding met elkaar hadden. Een inspecteur van Monuta verzekeringen wist het zeker: 'Hij had eens een kop soep mogen mee eten bij Rienus Huis en ook Theo had gewoon bij hem meegegeten…..'
Een van mijn nieuwe vriendinnen deed aan mij uitvoerig verslag met naam en toenaam van de mevrouw die aan haar had gevraagd: "Ga jij met die Rienus Huis? Die is toch homo? Ik weet het zeker want hij heeft een vriend. En vroeger zat het er al in want toen al liep hij in een bontjas. Dan ging hij wandelen met een geit door het dorp en had hij die bontjas aan en hij droeg ook wel eens witte schoenen."
Ik lachte wat zoetzuur om al de vertelsels en zei dat ze er maar niet te veel waarde aan moest hechten.
Mijn zwager vertelde dat één van onze goede vrienden aan hem had gezegd dat 'toen hij hoorde dat Rienus een vriendin erop na hield, had hij Rienus even fijntjes

meegedeeld dat hij het beschamend vond en dit zo sterk had veroordeeld tegen Rienus dat hij had gezegd: “Vanaf nu ben jij voor mij dood….”
Mijn eerste reactie over deze goede vriend was: “Laat die vent het bokkezuur krijgen….!”
Maar verachtelijk zei ik tegen zwager Harm dat dit nooit ter sprake was geweest en dit niet tegen mij was gezegd, en wat dan nog? Harm zei dat de meeste mensen alleen maar lovend praten als je succes hebt, maar zodra je in een niet zo florissante periode van je leven verzeild raakt dat je dan allerlei stempels krijgt opgedrukt.
Meer en meer groeide bij mij het besef dat de gemiddelde mens geen enkele vorm van onvolmaaktheid verdraagt. Ze liegen zich het schompes voor hun eigen machotrekje, wat in elk mens schuilt. Daarbij komt nog dat de gemiddelde mens niet meteen volschiet van een ander zijn verdriet. De meeste herkennen dit wel en ik moet zeggen dat ik ook niet hecht aan gehechtheid behalve aan mijn allernaaste zoals mijn kinderen en mijn familie.
Ik zal de namen van de ‘goede vrienden’ vóór de ziekte en de vage contacten daarna niet noemen. Enkele zijn intussen ook dood. Op mijn beurt heb ik ook niet die partners daarna vriendschappelijk ondersteund. Zo gaat dat in het leven. Het is ook niemand te verwijten. Immers, we hebben niet geleerd om met pijn en verdriet om te gaan. Laat staan om vrienden of goede kennissen daarin te steunen. Ik las in die tijd wel een mooi gedicht over vriendschap.

Vrienden hebben, betekend:
Mensen om je heen.
Mensen op wie je rekent,
niemand kan het alleen.

Vrienden zijn een deel van je geluk.
Het geluk waarmee wij kunnen leven,
ook al zijn we nog zo druk.
Geluk kunnen wij elkander geven.

Vrienden zijn mensen,
die als ’t wat minder met je gaat,
toch het beste voor je wensen,
en naar je luisteren als je praat.

Vrienden kunnen alles zeggen,
zonder dat het je pijn doet.
Ze hoeven je niets uit te leggen
want vrienden bedoelen het immers goed.

Vriendschap, daar moet je niet van dromen,
maar zorg dat je het verdient.
Als vrienden ooit bij jou komen
toon je dan een ware vriend.

Maar toch heb ik in mijn leven de prachtigste vriendschappen bij andere mensen gezien. Er zijn mooie gedichten en vele mooie vertelsels over vriendschap in omloop. Maar neem van mij aan dat echte vriendschap flinterdun is.

Opbouw van een bedrijf samen met zoon John 1994

In oktober 1993 besloot ik om een zelfstandig makelaarskantoor te starten. Ik kocht een mooi winkelpand met ruime bovenwoning aan de Kerkstraat in Zuidbroek.
Meentje was overgeplaatst van het verpleegtehuis in Assen naar verpleeghuis Old Wolde in Winschoten. Zuidbroek lag mij nu weer nader als Exloo. Maar waar moest ik gaan wonen?
Ons huis aan het Siemenspark was voor drie jaar verhuurd aan de directeur van Armstrong te Hoogezand.
Dit internationale bedrijf was geruime tijd op zoek geweest om een geschikte woning te vinden voor hun nieuwe directeur. Deze hoogste baas, van oorsprong een Egyptenaar, kwam nu uit Canada en was daarvoor al de grote man op één van hun bedrijven in Roemenië en Egypte geweest. Na Nederland zou hij weer een ander bedrijf van hetzelfde concern gaan runnen, zeg maar doorliften, in Frankrijk. Op al die bedrijven was hij gemiddeld zo'n drie jaar en werd bij elk nieuw project steeds een ruime woning met veel comfort, compleet gemeubileerd, op een elegante plek voor zijn gezin uitgezocht.
Voordat ik het winkelpand in de dorpskern kocht was ik nog wel bij de huurder wezen vragen of hij misschien eerder uit mijn huis zou willen gaan. Van het driejarig huurcontract was pas een jaar om, de kans was niet groot dat de woning nu al weer vrij zou komen maar ik belde bij hun, zeg maar mijn eigen huis, aan.
Mike Nehma deed de deur open en zei op zijn half Nederlands half Amerikaans: "Hello Wrenos, how geat het met jouo….?" (Ha Rienus hoe gaat het met je)
"Goed Mike, ik wil weer in mijn eigen huis, kan dat?"
"Come in Wrenos, kom in dan mag je mee blaif' fen etten, com in, lekker Egyptisch etten make ik klaaer….for ons!"
(kom er in Rienus, dan mag je mee blijven eten, lekker Egyptisch zal ik voor ons klaar maken)
We hebben niet meer over het huis gesproken, zijn houding en uitdrukking was mij duidelijk genoeg.
Nadat het winkelpand bij de notaris was beschreven pakte ik mijn boeltje in Exloo en ging op de ruime bovenwoning van dat kantoor in Zuidbroek wonen. Dat pand aankopen had trouwens nog wel wat voeten in de aarde. De verkopende makelaar

vroeg tijdens de biedingen steeds weer wat ik met het pand wilde gaan doen, waarschijnlijk omdat hij er niet van overtuigt raakte dat het voor één van mijn beleggingen bestemd was. Ik had al eens eerder een pand voor belegging bij hem gekocht, dus zo bijzonder hoefde het niet voor hem te zijn. Toen ik dan ook mijn laatste bieding niet meteen wilde verhogen hoorde ik niets meer. Na enige tijd deelde hij mee ‘met een ander in bieding te zijn’. Ik moest toen nog een advocaat inschakelen en dreigen beslag te zullen leggen op het betreffende pand. Later zei de makelaar dat hij de concurrentie probeerde buiten het dorp te houden.

FAXBERICHT

Aan: Makelaardij Smit

T.a.v.: dhr. Smit

Faxnr.: 05985-1765

Aantal pagina's (incl. voorblad): 1

Zuidbroek, 8 oktober 1993

Betreft: bieding pand Kerkstraat 1 Zuidbroek

Geachte heer Smit,

Woensdag j.l. hebben wij in het kader van onze onderhandeling u een bod genoemd van fl. 165.000,-- voor het bekende object. Mogelijk hebben wij in dat gesprek bij u de indruk gewekt dat dit een eindbod betrof. Om die eventuele indruk weg te nemen hebben wij een uur later met uw echtgenote gebeld en haar meegedeeld "wij komen er wel uit en haken zeker niet af",- daarmee bevestigend dat wij in onderhandeling met u willen blijven.

Ten antwoord hebt u echter vervolgens ons laten weten dat zich een andere gegadigde bij u zou hebben gemeld. Wij hebben u daarop genoemd, dat u nog steeds met ons in onderhandeling bent en dat het geen pas geeft dat u ons bod zelfs niet beantwoordt.

Gegeven deze stand van zaken verwachten wij graag voor maandag a.s. te 9.00 uur uw reactie namens uw opdrachtgever met wie u reeds contact hebt gehad.
Wij bevestigen nog dat u tijdens ons gesprek van woensdag jl. hebt aangegeven dat wij eigenlijk fl. 7.500 méér zouden moeten bieden, doch dat vonden wij en vinden wij in dit stadium van onderhandeling geen correct uitgangspunt.
Ons bod van fl. 165.000,-- staat derhalve nog en wij zetten graag de onderhandeling met u voort, op de manier zoals dat vandaag de dag ook hoort.
Tenslotte: wij nemen zonder meer aan dat het feit dat u van de nieuwe potentiële gegadigde een huis te Veendam kunt verkopen voor u geen enkel invloed zal hebben op de manier waarop u namens de familie Jonker jegens ons optreedt.

Hoogachtend en vriendelijke groeten,
M. Huis.

NOTARIS

Mr W. G. RINSMA

TE

ZUIDBROEK

BEWIJS VAN EIGENDOM

voor:

de heer Marinus Huis, verzekerings-inspecteur, Boermarkeweg 20, 7875 BP Exloo, gehuwd met mevrouw Meentje Kruize

betreft:

het woonhuis/winkelpand Kerkstraat 1, 9636 AA Zuidbroek

akte de dato: 21 december 1993

Heden, de één en twintigste december negentienhonderd ------
drie en negentig, verschenen voor mij, Mr Wouter Gerhardus -
Rinsma, notaris ter standplaats de gemeente Oosterbroek ----
(gemeente Menterwolde): ----------
A. de heer Gerard Hendrik Jonker, zonder beroep, wonende te
9636 AN Zuidbroek, Sluisstraat 33, volgens zijn verkla- -
ring geboren te Zuidbroek op zestien januari negentien- -
honderd één en twintig en in wettelijke algehele gemeen-
schap van goederen, beiderzijds in eerste echt, gehuwd --
met mevrouw Trijntje Elsina Blanke, ----------
hierna te noemen: **de verkoper**. ----------
B. de heer Marinus Huis, verzekerings-inspecteur, wonende --
te 7875 BP Exloo, Boermarkeweg 20, volgens zijn verkla- -
ring geboren te Naaldwijk op twaalf februari negentien- -
honderd vijf en veertig en in wettelijke algehele ge- ---
meenschap van goederen, beiderzijds in eerste echt, ge- -
huwd met mevrouw Meentje Kruize, ----------
hierna te noemen: **de koper**. ----------
De comparanten verklaarden het navolgende: ----------
Koopovereenkomst, levering registergoed. ----------
Verkoper heeft blijkens een met koper aangegane overeen- ---
komst van verkoop en koop de dato één en twintig oktober ---
negentienhonderd drie en negentig verkocht en levert op ----
grond daarvan aan koper die heeft gekocht en bij deze ------
aanvaardt: ----------
het woonhuis/winkelpand met ondergrond, staande en gele- -
gen te 9636 AA Zuidbroek, Kerkstraat 1, kadastraal bekend
gemeente Zuidbroek, sectie D nummer 355, groot twee are, -
hierna te noemen: **het verkochte**. ----------
Verkrijging door verkoper. ----------
Het verkochte werd door verkoper in eigendom verkregen -----
krachtens de overschrijving ten Kantore van de Rijksdienst -
van het Kadaster en de Openbare Registers te Groningen op --
vier april negentienhonderd zeven en zeventig in deel 2726 -
nummer 26 van een afschrift van de akte van levering - hou-
dende kwijting voor de kooppenningen - op één april tevoren
verleden voor een plaatsvervanger van mij, notaris. --------
Koopprijs. ----------
De koopprijs bedraagt **ÉÉN HONDERD TWEE EN ZEVENTIG DUIZEND -
VIJF HONDERD GULDEN (f.172.500,--)**, welk bedrag door koper -
is voldaan door storting op een rekening van de notaris. ---
Verkoper verleent koper bij deze kwitantie. ----------
Kosten. ----------
De kosten van overdracht waaronder begrepen het kadastraal -
recht zijn voor rekening van koper. ----------
De overdrachtsbelasting is voor rekening van de koper. -----
Algemene Bepalingen. ----------
Voormelde overeenkomsten van koop en levering zijn aan- ----
gegaan onder de volgende bepalingen: ----------
Artikel 1. ----------
Verkoper staat in voor zijn bevoegdheid tot verkoop en -----
levering. ----------
Artikel 2. ----------
Verkoper is verplicht koper een recht van eigendom te leve-
ren dat: ----------
a. onvoorwaardelijk is en niet onderhevig aan welke vernie-
tiging dan ook; ----------

De eerste weken viel het niet mee om als zelfstandig ondernemer een boterham te verdienen zonder een kern van vaste klanten. Jarenlang had ik met de huizenverkoop wel erg veel vaste relaties aangehaald, maar die waren allemaal in de portefeuille van verschillende van mijn tussenpersonen terechtgekomen. Ook was een gedeelte in de portefeuille van broer Adam en later in de portefeuille van broer Jan in Delfzijl geplugd. Toen ik dan ook als eigen baas op twaalf januari 1994 voor mezelf begon moest ik dagelijks gewoon vanuit het telefoonboek op de zogenaamde 'koude acquisitie'.
Na enkele weken kwam Theo Balk, de jeugdvriend van John, koffiedrinken.
"Wat doe je voor werk Theo?" Vroeg ik.
"Halve dagen in Veendam en verder zoek ik nog wat."
"Kom morgen maar hier werken, bevalt het over twee maanden goed van beide kanten dan kom je voor hele dagen bij me werken." Stelde ik voor.
Goed in de gaten houden wat de inkomsten zijn en dat de investeringen in verhouding blijven is onvermijdelijk om een bedrijf te continueren.
Bij UBO verzekeringen had ik een jaarinkomen van ruim honderdenvijftienduizend gulden. Dit was exclusief de grote bedragen aan onkostenvergoedingen en emolumenten die ik nog als extra genoot per jaar. Daarnaast zat ik in allerlei stuurgroepen, de ondernemingsraad en de centrale ondernemingsraad die ook nog een stuk inkomen opleverden.
Nu als zelfstandige zette ik mijzelf binnen de BV op een minimum salaris.
Met zestienduizendvierhonderdenvierenzeventig gulden bruto was dat een ton (honderdduizendgulden) minder als wat ik bij mijn werkgever UBO verdiende. Een nieuwe werkgever vinden die hetzelfde inkomen als bij UBO zou betalen was voor mij geen probleem geweest, maar ik heb geen poging gedaan.
John was al zelfstandig makelaar in Exloo en hij ging er automatisch van uit dat ik op mijn negenenveertigste jaar niet meer aan de leiband van wie dan ook zou gaan lopen. De niet te onderdrukken vrijheidsdrang is bij hem zo ingeboren. Nu maakte zich dat ook opnieuw weer van mij meester. De onberedeneerbare stuwing naar die zelfstandigheid kolkt nou eenmaal door onze familieaderen. Dat was duidelijk te zien bij mijn vader, maar het was ook al bij zijn vader aanwezig.

JAAROPGAAF 1995 (toelichting: zie achterzijde)

loon	code premie volksverzekeringen (zoz)	ingehouden loonbelasting/ premie volksverzekeringen	met ingang van	tarief-groep
16474 ,--	0	4390 ,--	0106	02
SoFi-nummer	**premie ziekenfonds/ premie ziektek.verz.**			
017241340	0 ,--			

werknemer:

HUIS, M.
SIEMENSPARK 30
9636 EB ZUIDBROEK

naam en adres inhoudingsplichtige:

HUIS MENTERWOLDE B.V.
KERKSTRAAT 1
9636 AA ZUIDBROEK

LB 14 - 1Z51KE

Toen ik in voor mijzelf begon nam ik genoegen met het minimum loon van even meer als zestienduizengulden per jaar. Dat scheelde een <u>ton</u> (honderdduizendgulden) met wat ik daarvoor verdiende.

Elke avond belde ik met John of hij belde mij, soms nog om twaalf uur ’s nachts omdat we dan pas thuis kwamen of nog met de laatste werkzaamheden van die dag bezig waren. We stemden dan af over onze gezamenlijke activiteiten van de afgelopen dag en over onze afzonderlijke verdiensten. Elke maand vergeleken we onze omzetcijfers. Ik zei: “Je moet constant weten welke cijfers er in je bedrijf omgaan en niet denken het zal wel goed zijn.
Nee Meten is Weten en Gissen is Missen.
We wakkerden elkaar meer en meer aan. Opnaaien van elkaar is een te groot woord, maar het zat er dicht tegenaan. Binnen een jaar bouwden we een bestand op dat uitbreiding van personeel eiste.
Stephan de Poel was mijn eerste gediplomeerde makelaar in vaste dienst. Hij had een open sollicitatiebrief gestuurd en in het daarna volgend gesprek kreeg ik een goed gevoel bij deze jonge vent. Na enkele jaren werd hij al vestigingsmanager op ons kantoor te Roden. Veel jonge mensen heb ik opgeleid tot kwaliteitsmensen. De meeste zijn uitgegroeid tot zeer betrouwbare makelaars en financieel adviseurs.
In mijn opleidingscursussen maakte ik ze bewust van één van de belangrijke aspecten die men moet weten als je in dit mooie vak stapt. Ik leerde ze dat de meeste mensen gemiddeld niet met geld kunnen omgaan. Of je nou weinig verdiend of je verdiend veel. De meeste mensen weten niet hoe ze rond moeten komen of hoe ze hun geld moeten besteden. Dat is ons ook gemiddeld genomen nooit geleerd. In onze opvoeding hebben we alleen maar geleerd om zuinig te zijn en geen geld uit te geven. Hoe vaak wordt er niet gezegd dat we zuinig moeten zijn en niet alles moeten opmaken. Als we vroeger op schoolreisje gingen kregen we een rijksdaalder mee en dan moesten we daarvan ook nog een ansichtkaartje sturen en een zilveren lepeltje meenemen. Dan werd er ook nog bijgezegd “niet die hele rijksdaalder opmaken hoor.”
Later werd menigmaal verweten dat je ‘zondagsavonds op de kop gezet kon worden en dat er dan geen stuiver meer uit je zakken viel’.
“Al z’n zakgeld op.” Werd er dan misprijzend gezegd. Er was een verwijt als je geld opmaakte. Je voelde je ook schuldig als je geld opmaakte. Er zouden wel andere tijden kunnen komen. Hetzelfde schuldgevoel heb ik nu nog als er eten wordt weggegooid, dat is ook een zonde, een schuldgevoel die is aangepraat. Voorop gesteld dat ik ook tegen eten weggooien ben.

In onze opvoeding hebben we vaak moeten horen als je ergens je neus voor optrok of niet lustte en royaal met eten omsprong: “Wacht maar, je hebt de oorlog niet meegemaakt…. Er komen nog wel andere tijden…!”
Maar ook de regering predikt met de regelmaat van de klok nieuwe bezuinigingen. Dat zuinig zijn ligt in je onderbewustzijn zo gebeiteld. Logisch als je dan echt de beschikking krijgt over eigen geld dat dan twijfel groeit of je het wel goed besteedt.
Met deze wetenschap kan een goede adviseur geld verdienen. Ik heb er altijd een goede boterham mee verdiend.
Mijn leus aan mijn tussenpersonen werd: bekwaam je in het geven van financiële adviezen. Doe dat zodanig dat mensen vertrouwen in je krijgen. Dan komen de klanten vanzelf. De meeste mensen hunkeren naar een goede raad, naar een deugdzaam financieel advies. Ook al hebben ze een geschikt idee zelf al verzonnen, de klant wil een bevestiging van een deskundige.
Aan mijn cursisten die les van mij kregen, legde ik veel nadruk op deze wetenschap dat mensen niet met geld om kunnen gaan, en dat ikzelf als financieel adviseur daaraan een hele dikke boterham verdiende.
Bekwaam je in het geven van financiële adviezen, volg opleidingen in financiële advisering, want bijna elk mens is daarin onbekwaam.
En ik onderwees mijn medewerkers met het volgen van een traject;
Onbewust Onbekwaam - Bewust Onbekwaam – Bewust Bekwaam – Onbewust Bekwaam.
Je eerste autorijlessen zijn een goed voorbeeld. Voordat je een eerste les neemt is er het gevoel dat autorijden eenvoudig is. Dat was bij mij ook het geval voordat ik voor de eerste keer in de lesauto van Koos Koorneef stapte. Je bent je niet bewust van je onbekwaamheid. Je bent onbewust onbekwaam. Ik had wel op de tractor bij mijn vader gereden en daarmee gedacht dat autorijden een fluitje van een cent zou zijn. De tweede en derde autoles kijk je nog steeds naar je voeten bij het gas geven en remmen en word je bewust van je onbekwaamheid. Nu, na jaren rijdt ik Onbewust Bekwaam. Maar daarvoor is er een heel lang traject afgelegd, elke dag een stukje, om mij te bekwamen.
En dan nog overkomt het mij nog dat ik moet zeggen: “Zo Rienus, je bent weer door het oog van de naald gegaan.”
Zo maakte ik duidelijk aan mijn jonge medewerkers dat ‘Onbewust Bekwaam’ simpelweg een traject is. Maar dat is met alles zo in een mensenleven. Als je het maar

één keer weet dan is niks moeilijk meer. Als je maar één of twee keer gezien hebt hoe het moet dan lukt het jezelf ook wel. Alles in het leven is eenvoudig en als volwassene is het een plicht om dit aan de jeugd, aan jonge mensen, overdrachtelijk maken.
Eén van mijn vaste lessen die ik ook gaf was;
'De kunst van verkopen komt slechts op één ding neer BEZOEK DE KLANT'.
Op al onze kantoren hingen schoolborden, van die white-boards.
Hierop schreef ik 'Verkennen - Herkennen – Erkennen'.
Ik legde uit dat beginnende verkopers eerst in een fase komen dat ze moeten gaan verkennen. Daarna in de fase komen dat ze worden herkend. De klant en de verkoper gaan elkaar herkennen. Na die fase zal de klant de verkoper gaan erkennen. Pas na die erkenning zal de klant, jou klant, zaken met je willen doen.
"Wat staat een jonge verkoper te doen?" vroeg ik dan en ik gaf ze het advies:
"Ren erop los".
Als je succes wilt hebben moet je weten wie er aan de andere kant existeert (bestaat). Laat als adviseurs zien dat je de klant niet beschouwt als een zak grint maar behandel je klant als een collectie edelstenen. Een doodzonde is als je naar je klant routinematig gaat optreden. Als je de klantbezoeken gaat verzuimen of als je onduidelijk bent in je betoog. Je wordt niet zomaar nummer één. Dat geld niet alleen voor de sport, spel of de kunst, maar ook in iedere tak van werk wat je uitoefent. Om nummer één te worden en bij de beste te horen moet voortdurend een groot deel van de verdienste geherinvesteerd worden in de kwaliteitsverbetering.
In 1974 begon ik te verkopen volgens de vliegwielmethode;
Makelen – Hypotheken – Verzekeringen.
Met andere woorden; adviseer aan je klant alles wat financieel nodig is rondom zijn of haar Huis. Maak er een systeem van dat je de klant alles kunt leveren wat hij nodig is bij het aankopen van een woning, want alleen de totaalklant is de klant.
Met dit systeem deed ik goede zaken en in het geven van opleidingen werd deze wijsheid gretig van mij aangenomen. De totaalklant die na het aankopen van een woning je klant zal blijven omdat ook de hypotheek en de verzekeringen zijn geleverd. Deze totaalklant zal voor financiële adviezen meestal om goede raad steeds bij je terug komen. Hiermee zet je een stabiel bedrijf neer. Je bent niet meer alleen afhankelijk van de huizenmarkt of enkel afhankelijk van de hypotheekmarkt of van de verkoop van verzekeringen. Het opbouwen van een verzekeringsportefeuille zorgt voor een

evenwichtig en bestendig inkomen doordat elk jaar een vast bedrag aan doorlopende provisie op je bankrekening wordt bijgeschreven.
Toen ik inspecteur werd deed ik veel acquisitie om nieuwe assurantiekantoren aan te halen. Onder andere deed ik dit bij een grote makelaar in Winschoten. Deze met zichzelf ingenomen makelaar ‘wilde niet in verzekeringen doen’.
“Ik ben geen bedelaar.” Zei hij. Maar enkele jaren later stortte de huizenmarkt in en begon hij in rap tempo een verzekeringen en hypotheekportefeuille op te bouwen.

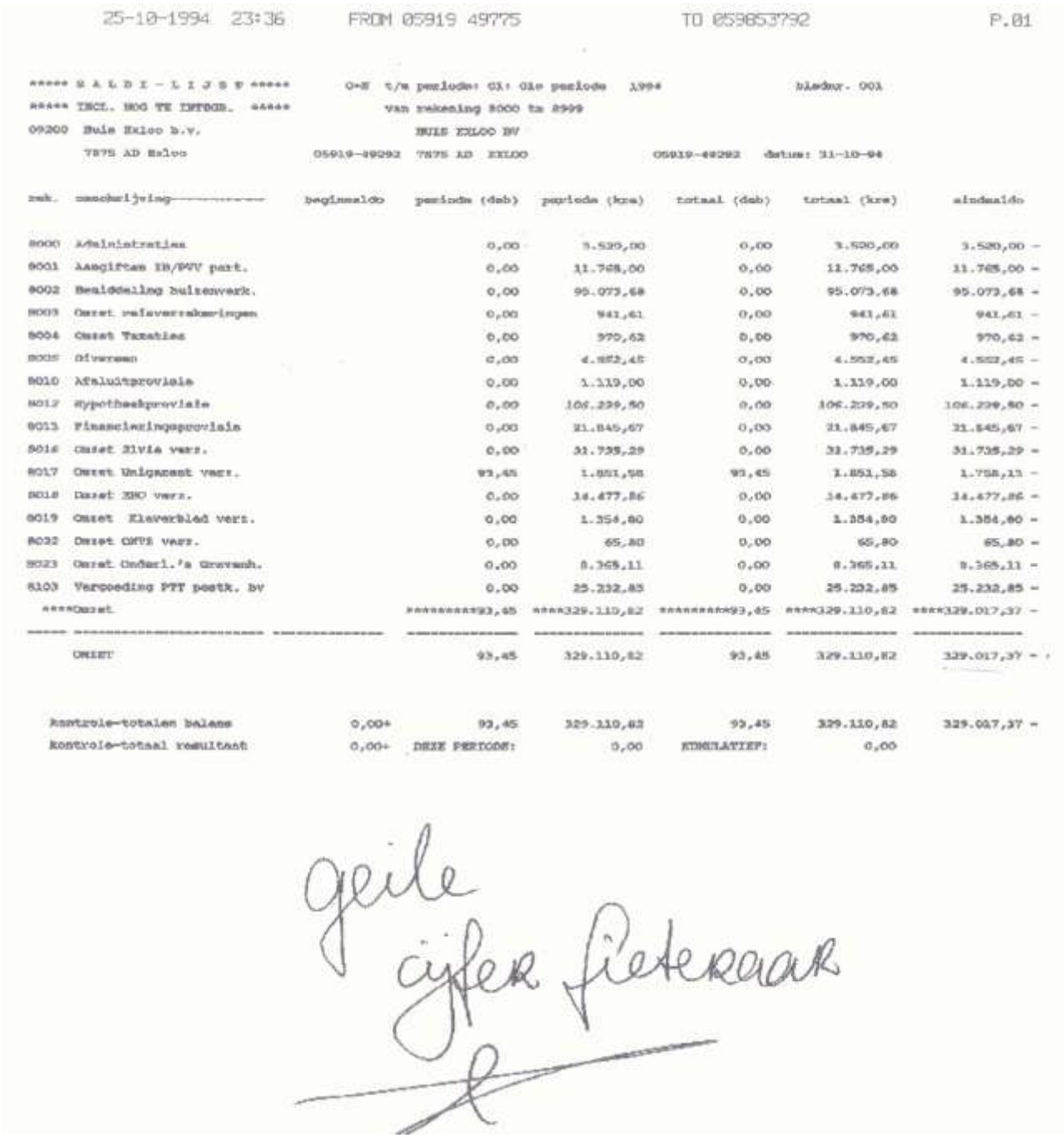

25-10-1994 23:36 FROM 05919 49775 TO 059853792 P.01

***** B A L D I - L I J S T ***** O+E t/m periode: 01: Ole periode 1994 bladnr. 001
***** INCL. NOG TE INTEGR. ***** van rekening 8000 tm 8999
09200 Huis Exloo b.v. HUIS EXLOO BV
7875 AD Exloo 05919-49292 7875 AD EXLOO 05919-49292 datum: 31-10-94

rek.	omschrijving	beginsaldo	periode (deb)	periode (krd)	totaal (deb)	totaal (krd)	eindsaldo
8000	Administratiec		0,00	3.520,00	0,00	3.520,00	3.520,00 -
8001	Aangiftec IB/PVV part.		0,00	11.768,00	0,00	11.768,00	11.768,00 -
8002	Bezoldiging bulzenwerk.		0,00	95.073,68	0,00	95.073,68	95.073,68 -
8003	Omzet reisverzekeringen		0,00	941,61	0,00	941,61	941,61 -
8004	Omzet Taxaties		0,00	970,62	0,00	970,62	970,62 -
8005	Diversen		0,00	4.552,45	0,00	4.552,45	4.552,45 -
8010	Afsluitprovisie		0,00	1.119,00	0,00	1.119,00	1.119,00 -
8012	Hypotheekprovisie		0,00	106.239,50	0,00	106.239,50	106.239,50 -
8013	Financieringsprovisie		0,00	21.845,67	0,00	21.845,67	21.845,67 -
8016	Omzet Silvia verz.		0,00	31.735,29	0,00	31.735,29	31.735,29 -
8017	Omzet Unigarant verz.		93,45	1.851,58	93,45	1.851,58	1.758,13 -
8018	Omzet ZBO verz.		0,00	14.477,86	0,00	14.477,86	14.477,86 -
8019	Omzet Elsevierblad verz.		0,00	1.354,80	0,00	1.354,80	1.354,80 -
8022	Omzet OPTI verz.		0,00	65,80	0,00	65,80	65,80 -
8023	Omzet Onderl.'s Gravenh.		0,00	8.365,11	0,00	8.365,11	8.365,11 -
8103	Vergoeding PTT postk. bv		0,00	25.232,85	0,00	25.232,85	25.232,85 -
****Omzet			**********93,45	****329.110,82	**********93,45	****329.110,82	****329.017,37 -
	OMZET		93,45	329.110,82	93,45	329.110,82	329.017,37 -
	Controle-totalen balans	0,00+	93,45	329.110,82	93,45	329.110,82	329.017,37 -
	Kontrole-totaal resultaat	0,00+	DEZE PERIODE:	0,00	CUMULATIEF:	0,00	

geile cijfer fieteraar

Elke avond belde ik met John of hij belde mij, soms nog om twaalf uur ’s nachts omdat we dan pas thuis kwamen of nog met de laatste werkzaamheden van die dag bezig waren. We stemden dan af over onze gezamenlijke activiteiten van de afgelopen dag en over onze afzonderlijke verdiensten. We wakkerden elkaar meer en meer met de omzetcijfers aan. Opnaaien van elkaar is een te groot woord, maar het zat er dicht tegenaan. “Cijfers spreken.” Zei ik dan.
John faxte mij een keer zijn cijfers en liet even blijken wat hij van dat cijfers vergelijken van mij vond.
“Cijfer Fieteraar.” Schreef hij op zijn omzetlijst. En ik genoot er van want het was ongelofelijk dat zo’n jonge kerel van net zesentwintig jaar in oktober 1994 al een inkomen draaide van ƒ329.000,- in de nauwelijks negen maanden tijd nadat hij voor zichzelf was begonnen.

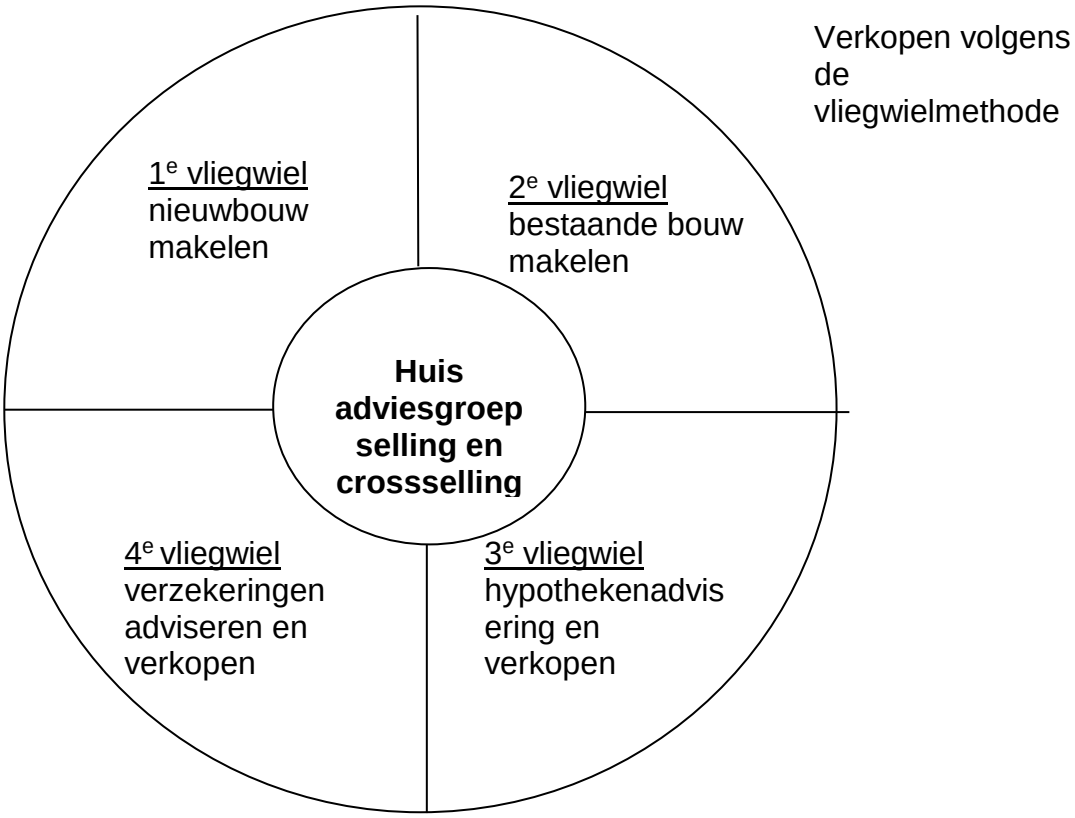

Om de vliegwielmethode bij mijn opleidingen enigszins in beeld te brengen maakte ik een schematische voorstelling.

Ik vond het heerlijk, dat les geven in verkoopkunde. Mensen opleiden in een vak, waarin ik mij ondanks alle ups en downs zo behaaglijk voel. Ik moet nu denken hoe ik zelf het verzekeringsvak binnenrolde en de eerste opleiding kreeg. Mijn inspecteur leerde mij dat emotie meer is dan ratio. Met rationeel bezig zijn kom je misschien redelijk ver, maar je emotie kan daarbij een geweldige extra stuwing geven. Het fleurig met elkaar omgaan geeft een dimensie aan het aardige gevoel voor elkaar.
Waarom doen mensen zaken met elkaar? Omdat ze elkaar wel mogen. “Aardige vent of aardige vrouw,” zeggen ze dan en “ik gun het hem wel.“
Dat gevoel was er ook bij mijn baas, mijn inspecteur, mijn leermeester Gerrit Buist. De man was een groot prater en hij begon bij de klant altijd met het vertellen van een goede mop. Eerst vond ik die mop leuk, maar het was steeds dezelfde mop. Die van die man die bij de kapper kwam en zijn haar liet knippen. ‘Hij had nog drie haren en de kapper vroeg ‘aan welke kant hij de scheiding wilde hebben’.
‘Doe maar rechts’. Zei de klant.
‘Verrek nou breekt er een haar af’. Zei de kapper.
‘Doet de scheiding dan maar in het midden’. Zei de klant. En terwijl de kapper voorzichtig één haar naar links deed en één haar naar rechts brak er opnieuw weer een haar.
‘Wat nou?’ Vroeg de kapper.
‘Ja, doe het nu maar gewoon door de war!’ Zei de geërgerde klant.
En dan de manier waarop de heer Buist die mop vertelde, met die grandioze mimiek en zijn eeuwige sigaretje aan. En als hij dan zijn kopje koffie had leeggedronken werd een nieuwe sigaret aangestoken en dan stelde hij aan de klant een aantal gerichte vragen. Of de kinderen al werkten en wat ze deden en of ze al verkering hadden. De polissen werden bekeken en meteen kwam een voorstel op tafel en zonder verdere uitleg tekende de klant de aanvraagformulieren.
Ja mijn leermeester had een groot vertrouwen bij de klanten. Hij rookte zo’n zestig sigaretten per dag en als hij thuis kwam zette zijn vrouw Grietje meteen de afzuigkap aan. De heer Buist wist met humor de klant te interesseren daarom begon hij zijn verkoopgesprek altijd met het uitdelen van een rondje sigaretten en terwijl hij zijn sigaret opstak vertelde hij zijn eerste mop.
Enkele jaren later, toen ikzelf inspecteur was, kon het verkoopverhaal niet meer worden afgerond met alleen humor. Goede vakkennis was onontbeerlijk omdat de klant veel mondiger was geworden. Ik moest aan mijn medewerkers vakbekwame onderricht in

verzekeringskennis en vaardigheid in verkoopkunde geven. Maar ik leerde ze ook dat de factor humor erbij hoort.
Maar het bezigen van geinige moppen sprak niet meer zo aan. Ik vertelde dan waar gebeurde humor. Grappige vermakelijkheden over mensen, soms met naam en toenaam wat ik zelf in de praktijk had meegemaakt want de humor ligt op straat.
Zoals het verhaal van de oude heer Lutjeboer:
'Ik liep bij een klant vandaan schuin toe naar mijn auto die een eind verder langs de straat stond. Bij de pas aangelegde nieuwe zebra in het dorp stond oude Lutjeboer te wachten tot hij over kon steken. Een auto was al gestopt, maar de oude man twijfelde om de eerste stap op de zebra te zetten.
" Oversteken Lutjeboer…," zei ik, "U heeft voorrang."
"Dat wai'k wel jong, moar ik wait nait of die man in die oto da ook wait."
(dat weet ik wel jongen, maar ik weet niet of die man in die auto dat ook weet)
Lachen onder elkaar was dan gegarandeerd. Zo ook met het verhaal van die meneer in Nieuw Buinen waarbij ik goed moest luisteren naar wat de man vertelde. De man was geboren met een hazenlip en nu hij ouder was geworden verstond je hem nog moeilijker. Tegenwoordig is de medisch cosmetische wetenschap zo ontwikkeld dat zo'n aangeboren schoonheidsfoutje in de ergste vorm bijna onzichtbaar hersteld wordt en het onberispelijk spreken mogelijk is. Vroeger was dat anders, dan was je voor je leven bijna gehandicapt als je met deze afwijking was geboren. Dat was bij deze man ook zo. Hij verbloemde dat misschien ook wel door de factor humor te gebruiken en die kon hij goed hanteren. Veel van zijn vertelsels moest ik hartelijk lachen, vooral als ik naar hem keek met dat scheve bovenbekkie en die guitige appelstroopbruine ogen.
"Was dat u vrouw?" Vroeg ik, wijzend op een foto die op de schoorsteenmantel stond.
"Zat uw vrouw in een rolstoel?"
"Ja mijn vrouw had een gebrek aan de benen."
"Ja jô, iedere gek heeft zijn gebrek, mijn vrouw had dat aan de poten en ik aan mijn bek."

Humor kan je helpen. Met de factor humor ben je in staat om het verstoorde evenwicht te herstellen. Boer Koekkoek was leider van de Boerenpartij in 1965. Hij kon zich bedienen van de factor humor. In een openbar conflict in de kamer redde hij de besprekingen tijdens een polarisatie.
"Voorzitter ik wil dat ieder hier een erectie krijgt….."

“U bedoelt een correctie.” Zei de voorzitter van de kamer, de heer Vondeling.
“Neen voorzitter, erectie, want ik ben dit slappe gelul zat…”
De lessen in verkoopkunde gelardeerd met wat scherts en luim gingen er goed in. Het maakte de studie levendiger. Tijdens het onderwijzen stelde ik mijzelf extra in staat om na te denken over mijn vak, want nadenken over je vak is het meest productieve wat een mens kan doen. Zelf heb ik daarmee mijn zelforganiserend vermogen aardig ontwikkeld.
Ik heb veel mensen opgeleid in het verzekerings- en makelaarsvak en ik zei wel eens oneerbiedig “ik heb heel wat apen leren klauteren”.
Ik kan zo wel twintig namen noemen van gerenommeerde makelaars of assurantiekantoren die als leek, geheel onervaren en nooit eerder in het makelaarsvak gewerkt te hebben, ooit bij mij zijn begonnen en van mij de eerste lessen hebben gehad. Ik zie nu nog met regelmaat vele namen als ik langs de kantoren rijd in Groningen en Drenthe en ook lees ik met plezier hun regelmatige makelaarsadvertenties in de krant, dat zijn de mensen die de sprong naar zelfstandigheid hebben durven maken. Maar daarnaast heb ik vele mensen opgeleid in het verzekeringsvak of in het makelaarsvak die nu een goede boterham verdienen als commercieel medewerker van één of ander kantoor. Ik zou de tel kwijtraken maar schat hun aantal op meer dan tachtig goed gekwalificeerde mensen.
Ik ben mega, het klinkt opschepperig over jezelf, dat weet ik. Maar ik ben zo’n beetje de enige overgeblevene van alle collega’s die dertig jaar geleden tegelijk bij UBO in de assurantiewereld stapten. Van die enorme groep van toen in 1974 is nu niemand meer in de verzekeringen of in de makelaardij werkzaam. Ik heb altijd nog een lijst uit die UBO begintijd. Dan lees ik hun namen en zie in mijn gedachten hun gezichten, hun houding en hun manier van bewegen van toen. Soms, als mijn pet er naar staat, bel ik nog wel eens een oude collega op en daardoor word ik op mijn beurt ook weer gebeld en dan hoor ik hun verhalen. De meeste zijn een andere richting uitgegaan. Vaak hoor ik gefrustreerde verhalen, teleurgestelde mensen zonder successtory, zonder de verkoopadrenaline. Mensen die het zakelijk succes, het commercieel orgasme niet hebben ervaren. Vaak verfoeien ze dit mooie vak, waarin ik ondanks ups en downs mij zo behaaglijk heb gevoeld.
En als ze dan vragen: “Hoe is het met jou, Rienus....?” Dan durf ik maar amper te vertellen dat John en ik met de naam Huis uitgegroeid zijn naar vijftien

makelaarskantoren en dat we ons ontwikkeld hebben tot een redelijk succesvolle projectontwikkelaar.
“O, dat had ik van jou wel verwacht.” Wordt dan vaak gezegd en dan is het gesprek meestal snel afgelopen.
Maar de mensen waarmee ik zelf later ben gaan samenwerken, daarvan zijn er gemiddeld erg veel geslaagd in hun vak.
Mensen die de competitie met mij wilden aangaan. Ik doorzag snel of zij daartoe bereidt waren of niet. Want alleen mensen die met mij wilden wedijveren, daarvan wist ik dat ze zouden slagen en alleen aan die mensen kon ik verdienen.

De naam Huis en de Huis Adviesgroep.

Als kind al zei John dat hij de naam Huis erg bekend wilde maken.
“De naam Huis wordt voor mij een succes Pa.”
Hij was nog zo jong toen hij dat zei, maar hij heeft het waargemaakt.
Eind 1994 kwam John met het plan om sterk door te groeien met een groot aantal makelaarskantoren.
“De economie in makelaarsland is gunstig, we hebben nu de kans,” zei John en hij voegde er aan toe “Wie waagt die wint.”
“Ja,“ zei ik, ”wie schijt die stinkt.” Maar ik vond het maar al te leuk om samen met John zo’n bedrijf op te tuigen.
Samen met zoon John volgden er acht zeer actieve jaren waarin vijftien makelaarskantoren en twee franchisekantoren werden opgestart onder de naam Huis Adviesgroep.
Door de ziekte van Meentje kreeg ik een geweldige prestatiedrang. Na mijn vele grote fietstochten was dit een nieuwe uitdaging. Ik had het geluk dat John zich had ontwikkeld tot een reusachtige zakelijk kerel. Hij verkocht veel huizen, hypotheken en verzekeringen en zijn financiële adviezen waren van goede kwaliteit waardoor veel klanten zaken met hem deden.
Zijn werkwijze, de daadkracht en stiptheid, was een goed voorbeeld naar de medewerkers binnen het bedrijf, die hem als model namen.
Sterker nog; ze gingen met hem de competitie aan. Niet alleen zakelijk maar ook technisch. De automatisering in ons bedrijf had een grote vorm aangenomen en was naar een punt ontwikkeld dat je in een bedrijf zoals het onze een systeem- en applicatiebeheerder in dienst moest hebben. Het automatiseringstijdperk had voor mijn generatie een schokeffect te weeg gebracht. De elektrische typemachine was al een beleving. De fax kwam, dat was een uitvinding waar we al helemaal niets van begrepen. Hoe werkte dat ding? Het was onbegrijpelijk dat je een stuk papier in die fax deed en dat dit geschrevene bij die ander er in dezelfde minuut weer uitkwam. Als je vandaag de dag de web-site’s ziet dan is er in enkele jaren een revolutie geweest. De web-site is een zegen als je bedenkt dat je op je bureaustoel digitaal driehonderdenzestig graden kan wandelen door woningen en straten. Om zoiets te onderhouden heb je een applicatie en systeembeheerder nodig.

John deed dat er zo even bij.
Hij onthield bijna alle input gegevens en rammelde het in alle computerbestanden. Ik stond steeds weer versteld van zijn kennis op automatiseringsgebied. Maar ook het personeel en zelfs onze leverancier van de hard-ware, Seth Kingma, stond steeds weer achter zijn oor te krabben.
John is voor mij een voorbeeld zoals ik vroeger had willen zijn. John is groot, bijna twee meter. Hij is sterk en van boven erg breed door zijn vele wedstrijd zwemmen wat hij van jongs af had gedaan. Hij zwom nationaal en internationaal in Zweden, Berlijn en Zelzate. Als ik zijn body zie moet ik wel eens denken aan de filmster Johnny Weismuller uit de Tarzanfilm.
Daarnaast heeft hij een prima stel hersens. Maar vooral is hij, in mijn ogen, mooi. Ja een mooie grote sterke verstandige vent, het is misschien raar om dat van je eigen zoon te zeggen, maar met hem samen durf ik prestatie te leveren. En dat deden we samen dan ook. Ik was in die enorme groei van ons bedrijf erg behoedzaam dat we niet door onze eigen kar zouden worden overreden. John werkte rationeel en ik veel meer emotioneel. Ik denk wel eens, door de ziekte van Meentje was ik veel meer met mijn gevoel gaan leven dan met mijn verstand, maar vast en zeker speelt het ouder worden ook een rol. Ook had ik eens gelezen dat hoe ouder, hoe aardiger, warmer en hulpvaardiger een mens wordt. Je karakter en generositeit en warmte verandert als je ouder wordt omdat je rol verandert als opvoeder. De combinatie ratio en emotionaliteit was binnen het bedrijf in goede harmonie. Het zat niet in één directeur maar in twee verenigd en John en ik spraken af nooit een beslissing te nemen voordat we elkaar eerst hadden geraadpleegd.
We groeiden in korte tijd uit naar vijftien makelaarskantoren en twee franchisekantoren. We maakten een postcodegebiedsindeling voor de provincie Groningen en Drenthe waarin we een plan maakten om door te groeien naar vijfendertig kantoren.
Het hoofdkantoor van de Huis Adviesgroep kwam centraal in die twee noordelijke provincies. We kochten het oude belastingkantoor in Veendam en vestigden daarin Huis Beheer BV en ook nog vijf helpdesken.
De Huis Adviesgroep werd een prima concern.
We deponeerden de handelsnaam Huis Adviesgroep met het logo bij het Benelux Merkenbureau. De naam Huis Adviesgroep, het logo en de huisstijl zou zich in de regio Groningen en Drenthe tot een duidelijk herkenbare naam in de makelaardij ontwikkelen.

Ik schreef een franchisehandboek. Een keurig naslagwerk voor franchisenemers bij de uitvoering van onze formule. Het bevat instructies, procedurebeschrijvingen, richtlijnen, draaiboeken, mogelijke aanbevelingen die voor de Huis Adviesgroep franchisenemer van belang zijn. In dit handboek zijn bepalingen uitgewerkt, en ook de strategie van de Huis Adviesgroep is erin opgenomen.
John en ik weten dat veel commerciële kracht uitgaat van een gezamenlijk bekend merk, mits je ook het imago van specialistisch en deskundig eraan kan ontlenen. We zetten ook een sterke infrastructuur neer door een centrale ondersteuningsdesk en een krachtige backoffice.
In dit franchisehandboek omschreef ik ook een missie;

‘*Door een gezamenlijk beleid op gebied van marketing, sales en techniek wordt continu een zodanig niveau van omzet, naamsbekendheid, imago en advieskwaliteit gerealiseerd, dat in de perceptie van de doelgroep sprake zal zijn van een goede naam op het gebied van verkoop van nieuwbouwprojecten, bestaande woonhuizen, advisering in hypotheken, verzekeringen, pensioenen en overige financiële dienstverlening, waarbij de Huis Adviesgroep mogelijk elke individuele franchisenemer een winstgevend bedrijfsonderdeel kan vormen.’*

De naam Huis Adviesgroep kwam onder bescherming bij het Benelux merkenbureau.

Stichting Vakopleiding Vastgoed Adviseurs

Certifikaat van deelname

Ondergetekende verklaart hierbij dat

Dhr. M. Huis

heeft deelgenomen aan de kursus

VAKGERICHT TAXEREN VAN REGISTERGOEDEREN

C.H.M. de Gier
voorzitter S.V.V.A.

Stichting Vakopleiding Vastgoed Adviseurs
Het opleidingsinstituut van de landelijke vakorganisatie
de Vereniging Bemiddeling Onroerend Goed "V.B.O."

Herenweg 32 - 2465 AD Rijnsaterwoude

Ik bleef cursussen volgen. (1994)

Samen met John bouwde ik in acht jaar de naam Huis Adviesgroep uit naar vijftien nieuwe makelaarskantoren en twee franchisekantoren in de regio Drenthe en Groningen. (1996)

Huis Adviesgroep Borger BV

Huis Adviesgroep Borger BV

Huis Adviesgroep Delfzijl BV

Huis Adviesgroep Diever BV

Huis Adviesgroep Dwingeloo BV

Huis Adviesgroep Erica BV

Huis Adviesgroep Exloo BV. Op deze plek begon het concern Huis Adviesgroep

Huis Adviesgroep Exloo BV

Huis Adviesgroep Exloo BV in de avondschemer en nadat het was verbouwd en strak uitgevoerd.

Huis Adviesgroep Gieten BV

Huis Adviesgroep Haren BV

Huis Adviesgroep Roden BV

Huis Adviesgroep Stadskanaal BV

Huis Adviesgroep Veendam BV. Het eerste kantoorpand.

Huis Adviesgroep Veendam BV

In dit gebouw hebben John en ik het Hoofdkantoor gevestigd waarin ook werden ondergebracht;

Huis Beheer BV
Huis Onroerend Goed BV
Huis Adviesgroep Projectontwikkeling
Huis Adviesgroep Helpdesk Hypotheken
Huis Adviesgroep Helpdesk Consumptief krediet
Huis Adviesgroep Helpdesk Nieuwbouw
Huis Adviesgroep Helpdesk Uitvaartwezen
Huis Adviesgroep Automatisering en Internet
Huis Adviesgroep Direct Marketing

Huis Adviesgroep Zuidbroek BV

Verder werden nog drie vestigingen geopend in Groningen, Havelte en in Leeuwarden waarvan geen foto’s meer beschikbaar zijn.

Formulenaam:	**Huis Adviesgroep**
Branche:	Makelaardij en Financiële Dienstverlening
Directie:	John Huis en Rienus Huis
Soort formule:	Hard franchise
Hoofdkantoor:	Veendam van Berensteijnstraat 5
Aantal personeelsleden:	54
Eigen vestigingen:	2
Franchise vestigingen:	13
Entree fee:	fl. 25.000, -
Start investering:	fl. 75.000, - tot fl. 100.000, -inclusief pandinrichting en automatisering met lichtreclame.
Franchisefee:	afhankelijk van de omzet maximaal fl. 48.000, - incl. BTW.
Contractduur:	5 jaar
Handboek:	ja
Franchiseraad:	ja
Beschermde regio's:	ja
Financieringsarrangementen:	ja
Ervaring vereist:	woningmakelaardij, assurantiën
Dienstenpakket:	brede financiële advisering, vestigingsbegeleiding, verkoopondersteuning, scholing, automatiseringsondersteuning, projectontwikkeling en nieuwbouw ondersteuning, helpdeskhypotheken,helpdeskconsumptiefkrediet, helpdeskuitvaartverzekeringen, helpdeskpensioenen, helpdesk Direct marketing en Public Relations.
Internet:	www.huisadviesgroep.nl

Biedt u de voordelen van;

Franchise organisatie

- plaatselijk marktonderzoek
- bepalen locatie in overleg
- adviezen bij (her)inrichting vestiging
- bepalen maatschappijen assortiment
- opleiding
- voorbereiding openingsactiviteiten
- permanente ondersteuning
- scholing en bijscholing,
  het op peil houden van parate kennis
  maandelijkse studiebijeenkomsten
- meeliften op provisies en bonussen
- automatiseringssysteem
- gezamenlijk inkoopbeleid
- éénduidig naar buiten treden
- centrale inkoop van zekerheidsarrangementen
- financiering bij de opstart door middel van bankrelaties
- gebruik maken van de handelsnaam HUIS en het gezamenlijk naar buiten tredenportefeuille en klantenrecht
- krachtig collectief
- Uw verkoopkracht is persoonlijk contact met de klant.
- Meer tijd voor persoonlijk contact met de klant door uitbesteding activiteiten
- Individueel onafhankelijk en zelfstandig kan niet zonder krachtig collectief
- Een aanvullende backoffice (bijv.bereikbaarheid) en frontoffice (d.m.v. telemarketing) faciliteiten.
- Ondersteuning op collectief niveau is effectief en tast onafhankelijkheid niet aan op individueel niveau.

HUIS ADVIESGROEP

Journaal 1

Jaargang 1
Voorjaar
1999

Dit is een uitgave van de Huis Adviesgroep

Hypotheekrente extreem laag!
Uw huis is steeds meer waard!

Het kopen van een eigen huis komt binnen het bereik van steeds grotere groepen mensen. Dit is mogelijk dankzij de zeer lage hypotheekrentes van dit moment. Toch blijft het zaak de bij u passende hypotheek te vinden. Door de vele hypotheekvormen die op dit moment gesloten kunnen worden, ziet men vaak door de bomen het bos niet meer! Een goed hypotheekadvies is onontbeerlijk, want een perfect bij u en uw situatie passende hypotheek verhoogt uw woongenot. Indien u al een eigen huis heeft, loont het de moeite eens na te gaan of u de overwaarde in uw huis kunt gebruiken om een lang gekoesterde wens in vervulling te laten gaan.

Hypotheek-rente vanaf 3,7 %

Geachte lezer,

Op 1 november 1998 was het 25 jaar geleden dat we een autoloze zondag hadden. Het eigenwoning bezit was toen slechts 25%. Nu is het eigenwoningbezit 51%. Het regeringsbeleid is erop gebaseerd dat we naar een eigenwoningbezit gaan van 75%, net als in de Scandinavische landen.
De komende jaren zullen in Nederland veel woningen worden verkocht. Niet alleen op de reguliere markt, maar ook woningbouwverenigingen stoten veel huurwoningen af voor de verkoop.

Door de tweeverdieners-hypotheek en verruiming van de normen ten aanzien van 'vast' of 'geen vast' inkomen is het gemakkelijker om een eigen woning te gaan kopen. De interesse van jongeren in een koopwoning is terecht. De huren zijn hoog, de rente is laag en met een koopwoning bouwen ze aan hun eigen kapitaal, in plaats van de kas van de woningverhuurder te spekken. En de fiscus betaalt nog mee ook!
Kortom, hoe eerder ze een huis kopen, hoe aantrekkelijker het is. Maar niet elke jongere is financieel in de positie om nu al een hypotheek aan te gaan. En niet iedereen wil op jonge leeftijd de verantwoordelijkheid of 'vastigheid' van een eigen huis.
Met het Eigen Huis Toekomstplan kun je nu al bouwen aan je eigen huis. Voor een minimum inleg van ƒ50,- per maand kan begonnen worden en op elk gewenst moment kan de polis verpand worden aan een hypothecaire geldlening.

Laat je informeren door één van de adviseurs van de Huis Adviesgroep en bel gratis 0800-023 87 87.

M. Huis
Directeur Huis Adviesgroep

In dit nummer onder andere:

1 Hypotheekrente extreem laag! Uw huis is steeds meer waard!

2 Meer hypotheekruimte voor tweeverdieners

2 Pensioenvalkuilen voor tweeverdieners

3 Snel weer op weg tegen een scherpe prijs

3 Goede opleiding steeds belangrijker ... maar ook duurder

6 Kantoor in de schijnwerpers

Met regelmaat verscheen voor alle relaties een Huisjournaal. (1999)

Er was die gedenkwaardige dag in 1994 dat vader Rienus en zoon John Huis besloten te starten met de Huis Advies Groep. Rienus was toen al jaren lang verzekeringsinspecteur, terwijl zoon John zich de eerste kneepjes van de makelaardij eigen maakte. Ze wilden van de Huis Advies Groep een groot bedrijf maken. Daarin waren vader en zoon heel stellig. De daad werd bij het woord gevoegd en goed zes jaar later heeft de Huis Advies Groep in de corridor Delfzijl - Erica maar liefst dertien kantoren. Sfeervolle units en geen pompeuze kantoorcomplexen met hoge drempels die de klant maar afschrikken. Vader en zoon Huis vinden het namelijk belangrijk om het imago van 'dorpsmakelaar' als uitgangspunt te hebben én te houden.

Bloem in de knop

Op de vraag waarom destijds is gekozen voor de corridor Delfzijl - Erica, antwoord Rienus Huis: "In Nederland is de gemiddelde bewoning zeven jaar. Maar hier in ons gebied - in de corridor dus - is dat veertien tot vijftien jaar. Veel van die woningen zijn in eigendom bij ouderen. Door verschillende oorzaken zal die gemiddelde bewoning echter ook hier terug gaan lopen. Zo zullen veel ouderen hun woningen van de hand doen. Die worden dan gekocht door jongeren, die druk aan het verbouwen slaan. Is de woning eenmaal klaar, dan is de trend bij de huidige generatie dat ze de woning weer verkopen. Ze blijven er in ieder geval zeker niet tot hun oude dag in zitten. Een andere reden is ook de invoering per 2001 van het nieuwe belastingstelsel. Fiscaal zal het dan aantrekkelijk blijken om je huis te verkopen om zo baar geld vrij te maken. Wat in 1994 ook meespeelde in de beslissing om voor dit gebied te kiezen, is dat de huizenprijzen hier toen relatief laag waren. En hoewel er sprake is van een inhaalslag, zijn de prijzen hier nog altijd een stuk milder dan elders in het land. Een ander argument was bovendien dat wij meenden - en dat vinden we nog - dat Oost-Groningen en Drenthe een 'bloem in de knop' zijn. Op het gebied van wonen en welzijn heeft het net zoveel te bieden. In ieder geval: er zal in de door ons gekozen corridor in de komende jaren voor de

ONZE VESTIGINGSPLAATSEN:

Lees verder op pagina 3

Servicepakket: 'slagvaardig in onroerend goed'

Vervolg van de voorpagina

makelaardij volop werk aan de winkel zijn én blijven."

Nieuwbouw

De groei naar dertien kantoren voltrok zich, zoals gezegd, in korte tijd. Dertien kantoren waar men behalve voor hypotheken, ook terecht kan voor andere zaken die met wonen te maken hebben. Zoals verzekeringen, financieringen, belastingaangiften en spaarvormen. Onder de noemer 'slagvaardig in onroerend goed' wordt de klant een totaalservicepakket aangeboden, die zijn gelijke in de branche niet kent. En omdat het volgens vader en zoon Huis altijd beter kan, staan er nieuwe initiatieven op de rol. Of ze lopen inmiddels alweer een poosje. Zoals de nieuwbouw en de projectontwikkeling. Rienus Huis: "We hebben op dit moment vijftien projecten 'in de koffer'. Uiteenlopend van een tweetal huizen tot een complex van vijfendertig woningen. Er zit nog veel potentie in die markt en we zien daar een mogelijkheid om verder de breedte in te groeien. Maar overigens zoeken we het voor wat betreft de groei van ons bedrijf, juist meer in de diepte. We consolideren ons kantoorbestand op het huidige aantal van dertien en gaan nog meer dan voorheen investeren in de kwaliteit. Zo starten we onder andere een zestal helpdesks: voor hypotheken, pensioenen, nieuwbouw, uitvaartverzekeringen, direct marketing en consumptieve kredieten. Wij bieden daarmee een all-finance-concept, die bij wijze van spreke van uur tot uur actueel is."

Regelmatig lieten we huis aan huis een krant verschijnen in de provincies Drenthe en in Groningen (februari 2001)

Jaarlijks spendeerden we veel geld aan sponsoring. (2003)

Na de actie met het zieke jongetje gaf John aan Herman Brood een nieuwe opdracht mee: ***'Een Strontvlieg'.***
Herman Brood gaf zijn geheel eigen compositie aan de Strontvlieg.
Zo heeft John verschillende speciale opdrachten voor *schilderijen door Herman Brood laten maken.*
(1995)

Herman Brood schilderde in Amerika de opdracht die John aan hem gaf. Hij had er zijn geheel eigen compositie aan gegeven en de tekst op het schilderij was duidelijk: "You cant shine shit." Herman had het goed begrepen.
(1995)

Aan de strontvlieg ligt nog een aardige anekdote ten grondslag. Mijn Opa Huis was in zijn vertaalslag altijd kort, maar wel duidelijk. Zijn stijl van opvoeding was ook kort en duidelijk, wel eens wat aangebonden en ietwat grof.
Als je bij de slager een stukje worst kreeg en je zei als kind dan geen ‘dank je wel’ tegen de slager dan zei Opa het even tegen je voor: “Dank je wel hond.”
Meteen zei je dan zelf: “Dank je wel slager.”
Het was wat grof, maar wel effectief.
En later in onze opvoeding bij mijn ouders thuis zei mijn vader hetzelfde. Ook als je begon te eten voordat je had gebid zei vader: “De varkens knorren nog voor ze gaan vreten.”
Hij zei ook nooit ‘even bidden’. Nee meestal: “Even achter de pet.” Dan was het teken dat we gingen bidden voor het eten.
Wat die strontvlieg betreft. Hij zei altijd: ”Schijt nooit hoger als dat je kont staat.” Dat zei mijn Opa Huis en ook mijn vader gebruikte dezelfde taal.
De opvoedkundige boodschap was duidelijk ‘Doe geen ruimere uitgaven als dat je portemonnee toelaat’. Maar ook: ‘wees niet verwaander als dat je bent opgevoed, doe maar gewoon dan doe je gek genoeg’.
Mijn Opa en ook mijn vader zeiden dat op hun eigen manier en het gezegde werd door ons meer als overduidelijk begrepen: “Schijt niet hoger als dat je kont staat.”
En op mijn beurt heb ik in mijn opvoedkundig streven ook vaak een keer dezelfde gevoelens, deze in de familie Huis karakteristieke zegswijze, zo sprekend aangeduid dat het op hun beurt ook weer door mijn kinderen wordt gebruikt in hun opvoeding maar ook in hun dagelijkse levensstijl.
Een kennis ging naar de kunstacademie. Hij vertelde kunstschilder te willen worden en ik wenste hem succes. “De eerste opdracht als kunstschilder geef ik je nu mee.” Zei ik tegen de jonge student. Ik had nog een nieuw doek in een lijst staan en gaf hem de opdracht mee om voor mij een strontvlieg op een paardendrol te schilderen.
Zo’n acht jaar later heb ik in Amsterdam een schitterende expositie in de galerie van deze kunstschilder bezocht. Ik vroeg aan Theo Wittering of hij de opdracht al klaar had, maar hij gaf mij het doek terug ‘omdat hij niet in staat was deze te verwezenlijken’.
Later heb ik aan verschillende andere kunstschilders de opdracht gegeven. Bedreven mensen zoals Henk de Lange uit Emmen gaven mij de opdracht terug. Maar ook een schilder die ik hoog heb staan omdat hij over de bekwaamheid beschikt om niet alleen prachtig te schilderen, maar vooral omdat hij levensechte paarden op het doek kan

zetten, dan heb je de vaardigheid volgens mij goed in de vingers. Gerard (Broer) Jonker uit Zuidbroek had al voor mij enige kunstwerken gemaakt, maar ook een schilderij van twee paarden voor een ouderwetse bindmachine. Echter het doek wat bestemd was voor de bijzondere opdracht ’de strontvlieg’ heb ik later weer van hem terug gekregen. “Ik hebt er geen beeld bij.” Was zijn excuus.
John kwam in contact met Herman Brood en vroeg of hij voor hem een strontvlieg wilde schilderen. Herman had er erg om gelachen, de bijzondere opdracht, maar vooral de bedoeling, de uitleg en de verklaring was voor hem humor. Herman Brood zei tegen John dat hij er voorlopig geen tijd voor had omdat hij eerst naar Amerika zou gaan. Maar na twee weken werd er gebeld dat Herman de strontvlieg klaar had. Herman had het in Amerika geschilderd en hij kwam het kunstwerk nu zelf aan John overhandigen. Hij had er zijn geheel eigen compositie aan gegeven en de tekst op het schilderij was duidelijk: “You cant shine shit.”
Herman had het goed begrepen.

Aan charitatieve instellingen gaven we steunverlening. We sponsorden sportclubs met allerlei spontane beschikbaarstellingen, zoals sporttassen, shirts, trainingspakken, voetballen en reclameborden op de sportvelden.
Of het nou de geiten fokvereniging van Noordbroek was of de wielerverenigingen van Muntendam, de voetbalclub ZNC van Zuidboek, de voetbalvereniging Langeleegte van Veendam, de zwemverenigingen van Odoorn of de wielerclub van Exloo het is eigenlijk te veel om op te noemen.

Nieuwsblad van het Noorden - woensdag 28 december 1994

Actie voor kankerpatiëntjes levert 'maar' 1400 gulden op

VALTHE – De eenmans-actie van Hans Hartmann uit Valthe voor de Stichting Ilona heeft niet de beoogde 10 mille maar slechts 1400 gulden opgebracht. De inwoner van Valthe startte vorige week zijn actie toen hij van het werk van de Apeldoornse stichting vernam, die zich inzet voor hulp aan 'opgegeven' kankerpatiëntjes. Hartmann is behoorlijk teleurgesteld. "Waar is de kerstgedachte gebleven? Of vreet en zuipt iedereen zich alleen maar vol op deze dagen?"

Blij was Hartmann wel met de gift van Herman Brood. Zijn zeefdruk -de nummer 1 uit een serie voor het hoofdstedelijk casino- bracht 1000 gulden op. Een makelaar uit Exloo telde dit bedrag ervoor neer. Overigens gaf deze huizenverkoper aan Brood een nieuwe opdracht mee. Herman Brood moet nu zijn visie op een strontvlieg verbeelden.

Het geld dat Hartmann bijeen zamelde wordt volgens hem gebruikt om medicijnen te kopen voor Rogier, een jongetje dat kanker heeft en inmiddels ontslagen is uit het Amsterdams Medisch Centrum. "Met die 1400 gulden kan de stichting toch voor twee weken medicijnen kopen in Amerika", verduidelijkt Hartmann.

Aan charitatieve instellingen gaven we steunverlening. John gaf hulp aan allerlei belangrijke zaken, of het nou voor Benin in Afrika was of voor een ziek kind.(1994)

Fidelidomus.

Ik ga er van uit dat binnen een organisatie een vaste kern heel erg belangrijk is. Vooral een kern van oudgedienden. De jonge werknemers moeten respect hebben voor de oudere werknemers maar dat geld ook andersom. Een kern van oudgedienden kan fungeren als de Wijsheid van de Grijsheid tegenover de Frisheid van de Gisheid. Die kern heeft een bijna vaderlijke uitstraling.
Een gevoel van warmte binnen het steeds groter wordende bedrijf.
De pupil onderwerpt zich aan de trainer. Neem de pupil die trainer af en hij voelt zich onbeschermd, in de war en stuurloos.
Daarom hebben John en ik in 1998 de personeelsclub van oudgedienden opgericht met de naam Fidelidomus.
FIDELIDOMUS zijn twee Latijnse woorden in samenhang tot één betekenis.
Hierin zitten de woorden Fideel en Domus.
Domus betekent in het Latijn 'Huis'
Fideel heeft vele, bijna dezelfde betekenissen in het Latijn.
Het is het Latijnse woord voor loyaal, trouw, elkaar ondersteunend, eerlijk, oprecht, stevig, hecht en duurzaam.
Eigenlijk in het kort gezegd: fideel zijn aan elkaar.
Wat verder ingaand op het woord 'Huis', kunnen we vaststellen dat Huis ook vele betekenissen heeft.
Het meest bekend is het woord Huis als gebouw dat dient tot mensenwoning.
Hoewel het ook vele vormen kan hebben zoals een herenhuis of ook wel een kasteel van een huis, in een glazen huis wonen, kind in huis zijn, of zo vast als een huis.
En verder zijn er vele aanduidingen van het type huis zoals bijvoorbeeld Huis ten Bosch, het Witte huis, of het Oranjehuis of een rodelampjeshuis met de vele varianten in aanduiding zoals huize Lida dat weer niet zo'n fraaie betekenis heeft.
In bepaalde gezegden komt de naam huis veel voor zoals van goeden huize, of ook wel, van huis uit, wat weer inhoud dat het meestal wel goed zit.
Vele betekenissen zijn dus in de naam Huis mogelijk.

Wat wij van de Huisadviesgroep voor ogen hebben is, dat de naam Huis een dominante naam krijgt in de financiële dienstverlening en vooral in het verkopen van woonhuizen in de provincie Drenthe en Groningen.
Met het woord dominant horen we weer domus oftewel FIDELIDOMUS.
FIDELIDOMUS is de naam van een vereniging binnen de Huis Adviesgroep die we in het leven hebben geroepen voor ieder die langer als vijf jaar bij de Huis Adviesgroep in dienst is.
Zodra men vijf jaar in dienst is bij de Huis Adviesgroep kan je gaan behoren tot de selecte club van gouden spelddragers.
De club van gouden speld dragers beloven elkaar bijna heilig het Fidelidomus.
Oftewel loyaal zijn aan elkaar en elkaar ondersteunend op een manier die zo vast is als een Huis.
We zijn geen loge of een ideële geheimzinnige club, maar het is wel de bedoeling dat we één keer per jaar als gouden speld dragers bij elkaar komen zonder partners. Een hele dag ergens in een genoeglijke huisvesting. In een informele sfeer zullen we over zaken, privé zaken en dagelijkse dingen onder het genot van een hapje en drankje met elkaar vertoeven.
Om deze dag, zal een waas van geheimzinnigheid worden geweven, omdat we elkaar zullen beloven niets naar buiten te brengen van de belevenissen van die dag. Die dag is vastgelegd op de derde vrijdag van september van elk jaar. Meestal is prinsjesdag dan net geweest en weten we weer hoe de vlag in Nederland gaat waaien.
Nieuwe gouden spelddragers gaan eerst door een soort ballotage commissie voordat ze kunnen toetreden tot de FIDELIDOMUS club.
Ze zullen een plechtige belofte van geheimhouding moeten afleggen van alles wat zich in de FIDELIDOMUS club ter sprake komt, of zich daar afspeelt.
Door deze vaste kern van gouden spelddragers ben je bijna zeker van een stabiele kern. Je kan dan makkelijker stimulusmensen aantrekken, de katalysators binnen het bedrijf waaraan de rest zich kan gaan optrekken om ook die top te bereiken. Het bij elkaar brengen van die mensen waarvan de vonken afspringen, dynamisch, lichtgevend, mensen met mega successtory.
Deze mensen zullen bepalend zijn voor de architectuur en de vormgeving van ons bedrijf.

Goudenspelddrager binnen de organisatie. Dames een gouden broche met het Huislogo en de heren een gouden dasspeld met het Huislogo.(2000)

Als inspecteur bij UBO verzekeringen zag ik het nut van een vaste kern binnen het bedrijf. Ook daar had men een Fidelioclub. Vooral voor het middenkader was dit van groot nut, zij zitten op een knooppunt van communicatie en zijn vaak de pispaal en voelen zich ondergewaardeerd door de man op de vloer en ook door het bovenkader. Ik zei wel eens dat je in het middenkader een hamer en aambeeldfunctie bekleed. 'Van boven de klap en van onder de dreun'. Ik heb zelf twintig jaar in die functie gezeten van middle management. Later met ons eigen bedrijf kon ik leunen op mijn ervaring.
Een soort seniorpositie en John junior maakte het voor mij gemakkelijk.
Ik was de nestor en John was de jonge ambitieuze vent waarvan een enorme motivatie uitging. Een krachtbron.
John was kort in zijn vertaalslag en dat werd niet altijd gepikt. Hij vond die kritiek ook niet zo leuk. Maar ik zei dat je mensen met kritiek binnen je bedrijf broodnodig bent. Wie kritiek spuit heeft vaak dieper over de zaak nagedacht. Dwarsliggers zijn nodig om de rails goed te ondersteunen. Maar voor de chef zijn medewerkers die kritiek hebben, zich verzetten of iets weigeren erg lastig en als superieur ben je aan allerlei kritieken onderhevig. Ik zei wel eens dat je als chef nooit zo wordt gewaardeerd. En dat ik eens een stukje ergens had uitgeknipt dat ging over de functie van chef en liet het hem lezen;

De chef

De meeste van ons hebben in hun loopbaan te maken met hun chef
Mijn gevoelens van achting en eerbied voor iedere chef gaan gepaard aan een flinke dosis medelijden…..
Omdat hij het blijkbaar nooit goed kan doen.
Als hij grappig is, is hij te familiair
Als hij ernstig is, is hij een zuurpruim
Als hij jong is, weet hij het natuurlijk niet
Als hij oud is, is hij een ouwe sok

Als hij met iedereen praat is hij een kletsmeier
Als hij het niet doet, voelt hij zich hoog
Als hij mensen op grond van prestatie en bekwaamheid promotie laat maken, kent hij de mensen niet.
Als hij mensen kent, kiest hij zijn ‘vriendjes’.
Als hij er op staat dat men zich aan de voorschriften houdt, is hij lastig.
Als hij dat niet doet, is hij een slappe vent.
Als hij verlangt dat zijn mensen hun plicht doen, dan is hij een uitslover.
Als hij dat niet doet, krijgt hij van zijn baas te horen dat hij te veel aan de kant van het personeel staat.
Als hij zijn ogen de kost geeft, is hij een spion.
Als hij dat niet doet, dan maakt hij het zich te gemakkelijk.
Wil hij daarom alle klachten voorkomen, dan moet hij bezitten
De wijsheid van Salomo
Het geduld van Job
De huid van een olifant
De slimheid van een vos
De moed van een leeuw
Heeft hij al deze eigenschappen
Dan zegt men:
“De vent heeft altijd geluk”.

Het is nu niet zo dat ik met Fidelidomus wil zeggen dat mensen die lang bij een bedrijf werken of het bovenkader en de senioren in het algemeen de wijsheid in pacht hebben. Nee beslist niet.
Principes en het Onderbewustzijn zijn voor mij veel waardevoller. Ervaring is te vergelijken met mode. Een daad die vandaag succesvol is gebleken zal morgen onuitvoerbaar en onpraktisch zijn.
Alleen principes houden stand.
Zorg dat je die bezit, want die zullen je tot grootheid brengen.
De waarde van ervaring wordt vaak overschat, meestal door oude mannen die wijs knikken en stom praten. Maar goede gewoonten en principes zijn waardevol want die geven je een richting in het leven dat je zal leiden.

Ik schreef eens een kort epistel over goede gewoonten en principes:

Goede gewoonten liggen geworteld in mijn onderbewustzijn. Mijn geheimzinnig onderbewustzijn dat nooit slaapt, die al mij dromen creëert.
Mijn onderbewustzijn waaruit mijn plannen in de prilste vorm opborrelen, mijn reacties en impulsief handelen uit wordt voortgebracht. De groei van mijn onderbewustzijn zal ik positief laten ontwikkelen. Hoe?
Door slechte gewoonten af te leren en goede gewoonten aan te leren. Eén slechte gewoonte die ik het eerste wilde afleren is kritiek hebben en eindeloos mopperen. Mopperen heb ik uit mijn gewoonten uitgebannen en daarvoor heb ik positiviteit in de plaats gezet. Ik probeer mensen waarop ik vooroordelen heb positief te bekijken, omdat ze mij een boodschap kunnen verstrekken. Ik probeer de zon zoveel mogelijk te beminnen omdat die mijn lichaam verwarmt. Maar ook de regen die mijn geest reinigt. Het licht zal mijn wegen beschijnen. De duisternis laat mij de sterren zien aan het firmament. Het geluk zal mijn hart vergroten. Droefheid zal mijn ziel openen. Obstakels zullen voor mij een uitdaging zijn. Ik probeer allerlei mensen positief te benaderen omdat elk mens bewonderenswaardige eigenschappen heeft, ook al zijn die verborgen. Ik wil mijn hart niet toestaan om klein en bitter te zijn en het zal geen haat door mijn aderen pompen. Want haat is het begin van zelfvoldaanheid en dat is weer het begin van luiheid. Zelfvoldaanheid en al te veel toegeven aan de verzoeken van eigen vlees, anale en orale agressie, ja dat is de voedingsbodem van armoede en van neerslachtigheid. Ik probeer elke dag om al mijn energie aan te wenden om met een niet aflatende ijver scheppend te denken.
'Laten we stoppen met zeuren, zeiken en klagen' zegt Youp van't Hek, 'voor het te laat is, omhoog met je kop en kijken naar 't goud van de zon en zorg zelf voor een kleurtje op je smoel…..'

Mensen hebben een leider nodig.

Als ik vroeger op bed lag en door het kleine dakraam naar de sterren keek voelde ik een onbegrensd heelal. De nietigheid en het alleen op de zolder in het grote tweepersoonsbed waarin ik lag, de oneindigheid van de sterren.
Vooral de bijbelse verhalen van meester Krijn van Seters op de zondagschool kwamen dan in mijn gedachten, "er zijn net zoveel sterren aan het firmament als zandkorrels op het strand", ging mijn bevattingsvermogen te boven. Als ik dan bijna in slaap was, viel ik ineens naar beneden in een diepte.
Dat was een akelig gevoel.
Zo'n gevoel ging ook gepaard met een angstgevoel, een soort angstdroom. Ik weet nog dat ik mijn moeder riep en tegen haar zei "dat ik zo bang was." Ze troostte mij en zei dat ik nergens bang voor hoefde te zijn. Dat houvast in het leven, dat gevoel van vertrouwen, die geborgenheid. Ik was niet alleen. Mijn moeder was bij me. Later besefte ik dat mijn moeder toen ook pas 26 jaar was. Ze was nog, zeker naar de huidige maatschappelijke maatstaven, veel te jong om echt als onafhankelijk wezen rond te lopen. Toch was ze mijn grote voorbeeld. Haar onafhankelijkheid, ze nam haar eigen beslissingen, richtte haar eigen wereld in en ik hoorde bij haar, ik was niet alleen. Voor mijn gevoel was dat gelijk de warmte van de zon.
Soms denk ik wel eens aan dat gevoel, als mensen zich te erg afhankelijk opstellen van een ander, van hun partner of hun werkgever.
Als ze het warmtegevoel voorbij schieten om zich dan zo'n beetje te onderwerpen aan die persoon, ik heb het altijd gehaat. Voor mijn directe chefs ben ik altijd een akelig lastig mannetje geweest. Dat besef ik nu heel goed.
Ik heb mij nooit willen onderwerpen.
Onafhankelijkheid staat voor mij gelijk met vrijheid.
"Geld is niet belangrijk" zeggen velen. Nou voor mij wel, want je kunt je vrijheid ermee kopen. Doen waar je zin in hebt en van je afschudden waarmee je het niet eens bent.
Nu met ons eigen bedrijf verkeer ik in diezelfde omstandigheden. Ik geef leiding aan mensen die zich absoluut niet willen knechten. De ervaring die ik met mijzelf heb opgedaan komt nu goed van pas. Ik signaleer erg snel die medeweker met dezelfde lastige instelling als ik zelf heb en ik probeer er goed mee om te gaan. Ik probeer naast en niet boven mijn mensen te staan.

In sommige bedrijven en vooral Amerikaanse bedrijven heb ik gezien dat het personeel de baas beschouwt als de Godheid. Ze juichen hem bijna toe en doen precies wat hij zegt. Ik heb het gezien met die baas en zijn pannenkoeken wat ik beschreef op bladzijde honderdvijfentwintig van dit boek.
Er wordt dan wel gezegd dat het personeel wordt onderdrukt door de baas. Maar is het niet zo dat de massa graag een leider wil hebben? Een leider hebben geeft een gevoel dat je niet alleen bent. De leider wil daarop graag leider zijn en blijven! Hij gebruikt daarom op zijn beurt weer zijn status en zijn macht tegen diegene die hem niet blindelings volgen.
Psychologen hebben hierover al vele boeken geschreven.
Freud noemde dat ‘de rauwe instincten van overleving in chaos en angst…. ‘ Neemt een volk zijn leider af, al is die nog zo wreed, het volk voelt zich ongelukkig. Onbeschermd, in de war en stuurloos vallen ze terug in het stadium van de oerhorde. Plunderingen, het elkaar in de haren vliegen, vernielingen zonder reden of doel is het gevolg.
Zo was het toch ook als mijn vader en moeder een dag of wat weg waren. Als kinderen vlogen we elkaar in de haren en het werd een puinhoop in huize Huis.
Hetzelfde gebeurt vaak als de ouders overlijden en de kinderen achterblijven met de nalatenschap. Eerst wordt er (stiekem) wat uit het huis gehaald. Maar al snel is er chaos en ruzie. Nadat hulp van buiten is ingeschakeld met voldoende gezag voor alle partijen om zich aan te onderwerpen zal het weer lukken om orde te scheppen en de zaken te regelen. Het vaderloos probleem mag je in je bedrijf nooit toelaten. Personeel moet ervan doordrongen zijn dat er regelmatig controle is. Weekrapportage is een goede mogelijkheid om personeel bewust te houden van die regelmatige controle. In 1974 begon ik al om voor mijzelf weekrapporten in te vullen. Eens had ik dat gezien bij een kennis die vertegenwoordiger was bij een bedrijf in schoonmaakmiddelen. In het begin wist ik niet precies welke informatie ik wekelijks wilde vastleggen in mijn weekrapporten, maar na enige tijd was de volgende informatie van belang naar mijn mening;

a. Hoeveel bezoeken leg ik af per week
b. Hoeveel sluit ik af bij die bezoeken
c. Hoeveel nieuwe afspraken maak ik voor de komende week
d. Wat verdien ik gemiddeld per klant
e. Wanneer sluit ik nieuwe zaken af; ‘s morgens, ‘s middags of ‘s avonds
f. Hoeveel nieuwe relaties bezoek ik per week
g. Wat is het resultaat bij nieuwe relaties

Het koste eerst veel energie om mijn aandacht steeds op het invullen van die wekelijkse rapporten te richten. Maar zo is het ook als je leert fietsen, of leert typen of leert dansen om maar enkele voorbeelden te noemen. Later vraagt het aangeleerde niet meer zoveel inspanning en verloopt het bijna automatisch vanuit het onderbewustzijn.
Mijn weekrapporten stelden mij in staat om binnen een half jaar het aantal bezoeken op te voeren van drie per dag naar gemiddeld vierenhalf aantal bezoeken per dag. Hiermede verhoogde ik niet alleen mijn omzet, maar ik leerde mijzelf efficiënt om te gaan met mijn tijd. Dat kan alleen als je week voor week opschrijft in een weekrapport welke werkzaamheden je hebt gedaan, uitgedrukt in cijfers, zodat het gedane werk cijfermatig kan worden gewogen. Mijn weekrapporten werden mijn belangrijkste gereedschap.
Ik ging nog een stap verder door mijn weekrapporten in een schema te ontleden. Op een kort samengesteld overzichtje ging ik de belangrijkste onderdelen van het gedane werk schematiseren in cijfers. Deze cijfers kon ik na enige tijd bij elkaar optellen en op deze wijze was het mogelijk om de resultaten van mijn werkzaamheden te meten. In één oogopslag was het nu mogelijk om de werkzaamheden en de resultaten te bekijken in dat aangelegde schema. Ik zag de verhouding goed of slecht. En door het meten van die waarde kreeg ik nieuwe motivatie en meer zelfdiscipline, want net als iedere ander had ik ook te maken met de klappen in mijn vak. Verzekeringen die niet door gingen, of als je weer thuis was een telefoontje van de klant die vertelde dat verdere continuering maar niet moest, of dat je een bepaalde hypotheek niet rond kon krijgen. Op die momenten verliest een mens zijn initiatieven.
Als een achteruitgang in de verkoop is te bespeuren stellen weekrapporten je in staat om die teruggang te analyseren.

Mijn gedane werkzaamheden op een schema weergeven zodat verhoudingen van mijn gedane werk en het resultaat kan worden gemeten maakte mij enthousiast en tegelijk was het mijn wekelijkse aanzet tot nieuw en vooral extra initiatief en zelfdiscipline.
Tot op de dag van vandaag vullen mijn medewerkers weekrapporten in.
Elke week bestudeer ik hun rapportage en regelmatig analyseer ik cijfermatig de resultaten en ook bespreek ik van tijd tot tijd op een kritische manier het resumé, de korte samenvatting, en zonodig lever ik ook commentaar. Uit ervaring weet ik dat het wordt gewaardeerd.
Mensen kunnen zelf ook wel hun weekrapportage rekenkundig ontleden en er een formule of een juist begrip op los laten, maar er kan een schemablindheid ontstaan. Hetzelfde gebeurt als je dagelijks in je auto rijdt en je geen aandacht meer schenkt aan je dashboard.
Als leider van een bedrijf moet je regelmatig tonen dat je daar aandacht voor hebt en dat er op de resultaten wordt gelet en dat er gezag is, maar ook dat hulp wordt geboden als er teruggang is in de verkoop of als er inzinkingen of verslappingen dreigen.
In de loop der jaren ben ik steeds meer gaan beseffen dat een regelmatig contact met medewerkers broodnodig blijft. En met brood bedoel ik dat het om je gezamenlijke boterham gaat. Aan de ene kant dankt de chef zijn loon en salaris aan zijn medewerker en aan de andere kant kan de medewerker niet zonder zijn chef. Dat klinkt wat uit de hoogte, maar ik heb bij elke verminderde samenwerking gezien dat het gevolg is, verlies van elkaar.
De oorzaak ligt niet zo duidelijk, maar doorgaans is het zo dat als een medewerker na verloop van tijd is ingewerkt, verwijderd het contact tussen de chef en de medewerker. Enerzijds gaat de medewerker denken ‘dat kan ik zelf wel’. Anderzijds denkt de chef ‘daar redt hij zich wel mee’. Dat is de verwijdering, als het fout gaat denken beiden: “Dat hij dat niet wist, dat kon hij toch wel begrijpen?” Dat is de verkoeling.
Werknemers doen hun werk beter als zij het gevoel hebben dat hun leiding zich bekommert over hun wel en wee.
Het is fout om te veronderstellen dat er een constante druk van boven moet zijn, neen dat geeft juist agressie. Leidinggeven is niets anders dan het geven van richtlijnen. Deze richtlijnen kunnen variëren van het aanwijzen van de strategie welke moet worden gevolgd om bepaalde doelstellingen te behalen, of tot een feitelijke simpele tip die nieuwe impulsen geeft.

Het vaderloos probleem mag je in je bedrijf nooit toelaten. Personeel moet ervan doordrongen zijn dat er regelmatig controle is. Maar ook, dat als een probleem zich voordoet, de directeur of de baas dit oplost.
Dan hou je binnen je bedrijf een gevoel dat je kunt vergelijken met de warmte van de zon.

Leidinggeven is niets anders dan het geven van richtlijnen. Deze richtlijnen kunnen variëren van het aanwijzen van de strategie welke moet worden gevolgd om bepaalde doelstellingen te behalen, of tot een feitelijke simpele tip die nieuwe impulsen geeft. Maar met de mensen die aan je zijn toevertrouwd moet je ook af en toe ontspannen activiteiten ondernemen.
Elk jaar gingen we een dag uit.
Naar de klokkengieterij in Heiligerlee, Wadlopen in Pieterburen, met de bus naar een activiteit van Henny van de Most ergens in Twente, Pitt en Pull in Midwolda, Yellow Biken in Amsterdam. Eigenlijk te veel om op te noemen.

Elk jaar schreef ik een nieuwjaarsspeech. Al het personeel werd uitgenodigd voor een nieuwjaarsborrel en dan sprak ik als directeur een nieuwjaarsrede uit voor de Huis Adviesgroep. Toen ik nog bij UBO werkte deed ik dat al binnen mijn inspectie. Zo heb ik in dertig jaar al veel nieuwjaarsspeeches geschreven en uitgesproken. In een nieuwjaarsboodschap laat je als directeur officieel je stem horen hoe de stand van zaken binnen het bedrijf is, en wat je voor het komend jaar wil en mogelijkerwijs mag verwachten. Ik vond het wel leuk om één van die nieuwjaarsspeeches in dit boek af te drukken.

Nieuwjaarstoespraak 03-01-2000

Dames en Heren, 1999 was me het jaartje wel.
We zijn hier op een weer nieuwe plek, de eerste werkdag van een geheel nieuwe periode waarin we in dit afgelopen weekend de eeuw van 1900 achter ons hebben gelaten en historie 2000 zullen gaan schrijven.
Ieder voor zich zijn eigen verhaal en met elkaar een verhaal. Want u bent er nog en ik ben er ook nog. En dus zet ik de traditie voort om in de achteruitkijkspiegel te kijken naar wat geweest is in 1999, in het jaarplan naar wat wij willen in 2000 en in de kristallen bol naar wat de rest van de wereld zal doen in 2000.
Allemaal en ieder voor zich hebben we het afgelopen jaar onze gelukkige en minder gelukkige momenten privé en zakelijk gekend. Maar als ik in vogelvlucht een optelsom maak zie ik veelal stralend geluk;
Geluk in onze gezinnen, ik zie veel vrijgezelle jonge medewerkers en er werden twee huwelijken gesloten door Jan en Marga Leeuwis en Alinda en Chris Kruizinga.
Er waren verhuizingen in prachtige nieuwe woningen onder andere bij;

- *Bertil en Bettina Prenger te Bovensmilde,*
- *Arendjan en Saskia van Faassen te Emmen,*
- *Marcel en Erica Eggens te Stadskanaal*
- *Jan en Lies Huis te Delfzijl*

Arendjan van Faasen behaalde zijn makelaarsdiploma.
Verschillende mutaties in ons personele bestand, waarin we nieuwe gezichten verwelkomden en die vooral opnieuw de Huisadviesgroep versterken;

- *Alinda Kruizinga bij Huisadviesgroep Onroerend Goed BV gespecialiseerd in de nieuwbouw.*
- *Niessien Storm te Dwingeloo.*
- *Licenka Drenth te Haren.*
- *Remon de Jonge te Dwingeloo*
- *Simon Dalsheim van kantoor Veendam overgegaan en zoals het nu er op lijkt zijn plek te hebben gevonden in Zuidbroek.*
- *Jos Hindriks te Zuidbroek*
- *Chantal Bolsscher te Zuidbroek*
- *Nanja Kroese te Zuidbroek*
- *Choe Mie Chan te Haren en nu in Stadskanaal.*
- *Wilco Dunnewind te Exloo*
- *Jennifer van Wieringen te Stadskanaal*
- *Elske Bos te Diever.*
- *Mariska van Wijk te Veendam*
- *Richard Wijnands te Erica*
- *Trijn Slatius te Gieten*
- *Ina Bijlsma te Emmen*
- *Arend Jan vanuit Exloo als vestigingsleider naar Emmen.*
- *Roald Bier per vandaag om ingewerkt te worden voor het kantoor te Haren.*

Als geheel nieuwelingen wens ik Remon de Jonge en Roald Bier een succesvolle loopbaan toe.
Vorig jaar zei ik in mijn nieuwjaarstoespraak dat 'De werving en selectie van nieuw personeel en het verschuiven zowel horizontaal als verticaal naar de juiste positie binnen onze organisatie vanwege de niet aflatende groei van de Huis Adviesgroep' ook in het jaar 2000 een permanent proces zal zijn.
Ook nu weer zeg ik dat de ervaring ons heeft geleerd dat we vakbekwame medewerkers uit eigen kring weten te halen. Het via via horen uit de mond van onze eigen medewerkers is dan ook een prima werving gebleken waarop we graag voort borduren en de collegiale alertheid zeer op prijs stellen.
In 1999 hebben we opnieuw veel van onze doelstellingen kunnen verwezenlijken. En het is nog lang niet af. We moeten en kunnen niet alles tegelijk willen.

Eenvoud is het kenmerk van het ware.
Wat we willen, dat kunnen we ook en dus zullen we dat ook!'

Het opstarten van nieuwbouwprojecten verloopt succesvol.
We zijn met een twintig tal nieuwbouwprojecten bezig; in Dwingeloo, Exloo, Tweede Exloërmond, Gieten, Gieterveen, Wildervank, Zuidbroek, Scheemda, Groningen, Hoogezand, Diever, Eexterveen, Noordbroek, Sebaldeburen, Ulsda, Vlagtwedde enzovoort, welke de komende jaren een belangrijk vliegwiel voor onze makelaardij zal blijken.
Vooral in profiel en uitstraling naar buiten bij zowel de klant alsmede bij bouwbedrijven en bouwondernemingen en projectontwikkelaars die met de Huis Adviesgroep graag zaken willen gaan doen.
De doelstelling is om een permanente nieuwbouwportefeuille te hebben van honderd woningen, zodat jaarlijks een honderd tal nieuwe woningen verkocht zal worden over alle Huis Advieskantoren.
Deze nieuwbouwprojecten zullen de bemiddeling bij aankoop en verkoop van bestaande woningen nog levendiger maken en onze kwaliteit en profiel als makelaar versterken.
In dit jaar waarin tot afschaffing van de beëdiging en titelbescherming van makelaars een besluit is genomen, zal de persoonlijke kwaliteit, de markt die je beheerst en de gezamenlijke kracht en uitstraling bepalend zijn.
Niet alleen voor je directe omzet maar ook voor eventuele drempels welke de komende jaren zullen worden opgeworpen en die vastgoedadviseurs zouden kunnen belemmeren in toetreding tot certificeringregelingen of registers.

Al onze kantoren zijn lid van het VBO.
Het VBO is een krachtig ontwikkelende organisatie die samen met de LMV en NVM en Vereniging Eigen Huis zal gaan zoeken naar een nieuwe vorm van certificering Makelaars.
De Huis Advieskantoren lenen zich daar ook voor.

Zo is in het centrum van Delfzijl in 1999 een prachtig kantoor geopend.
Ook is in 1999 in het mooie Diever (toen niet wetend dat zelfs Hans Wiegel daar ging wonen) op een prima locatie de Huis Adviesgroep Diever vestiging geopend.

Het kantoor Zuidbroek is in 1999 intern geheel gerenoveerd en zal in het voorjaar buitenom opnieuw worden gevoegd en geschilderd.
In Emmen, Erica en Gieten hebben we op prima locaties drie uitdagende kantoren welke veel perspectief bieden.
Ook in Borger is het afgelopen jaar een nieuw pand betrokken met een perfecte uitstraling, waarin naast de verzekeringen en hypotheekverkoop ook makelaarsactiviteiten verder zullen worden ontwikkeld en uitgebouwd.
Het nieuwe pand aan de Rijksstraatweg te Haren wordt thans verbouwd en hopen we per 01-03-2000 de deuren te openen en met volle vaart achterstanden in te lopen om snel te kunnen starten met de verkoop van een eerste project van luxe nieuwbouw appartementen.
Uitdagingen zijn;

- *Mogelijke ontwikkeling van een door het Management Team ontwikkelde nieuw vorm van franchise gedachte binnen de huidige organisatie.*
- *Het realiseren van een nieuw en veel ruimer kantoor te Exloo.*
- *Het gezamenlijk opstarten van een hypotheken helpdesk voor de Huis Adviesgroep waardoor de verwerking efficiënter verloopt.*

Thans pioniert iedere vestiging voor zich, met als gevolg dat schaalvoordelen niet of niet maximaal worden benut en een niet centrale aanlevering bij banken de Huis adviesgroepstatus versnipperd en tevens onvoldoende een dominante positie in de nog groeiende hypotheekmarkt kan innemen.

- *Starten met de verkoop van onze speerpuntproducten via een internetkoppeling middels het RAP-programma (Reken en Aanvraag Programma)*
- *Postcodegebied indeling per kantoor, nodig om toekomstige internetaanvragen op het juiste kantoor onder te brengen.*
- *Een aantal producten onder eigen logo gaan draaien.*
- *Het doorlopend aandacht schenken en steeds op een hoger niveau ontwikkelen van de vakbekwaamheid van onze medewerkers in al haar geledingen.*
- *Interne opleidingen en het blijvend stimuleren van externe scholing zal de persoonlijke kwaliteit en het persoonlijk waardegevoel meer elan geven en ook omdat we de beste verkooporganisatie willen worden in onze soort.*

- *Managementopleidingen met, nu al succesvolle managers, op hun eigen vestigingen met teamgeest en een sterke collegialiteit.*
- *Het op korte termijn nog bij vier kantoren realiseren van een vakbekwame vestigingsmanager die ook éénderde belang in een Huis Adviesgroep BV zal hebben genomen en 32 % van de aandelen bezitten zodat we in het jaar 2000 van vier naar acht kantoren groeien met een gezamenlijk aandelen bezit. Dat is het uiteindelijk streven voor alle Huisadvies kantoren binnen enkele jaren.*
- *Loyaliteit en cultuur blijvend bewaken.*
- *Andere uitdagingen zijn het ontwikkelen of laten ontwikkelen van direct-mailing technieken en telemarketingtechnieken op onze huidige 6000 relaties.*
- *Verder uitbouwen van de naamsbekendheid van de Huis Adviesgroep. (de huis aan huis flyers over hypotheken en de waardebepalingen hebben prima gewerkt en verdienen navolging).*
- *Blijvende financiële onafhankelijkheid van onze organisatie; de Huis Adviesgroep.*

Het opkopen en uitbouwen van de nu gerealiseerde vijf bankfilialen van de CVB-bank is een beleidsstrategie om de huidige omzet in hypotheek productie binnen twee jaar te kunnen verdubbelen.
Lage rente, gewillige kopersmarkt, job-hoppen en frequenter verhuizen zullen de hypotheek productie enorm doen toenemen en daarom zal onze acceptatie en verwerking verééénvoudigd moeten worden.
De komende jaren zal de aandacht vooral uitgaan naar het goed ordenen van de productiestromen en de geldstromen.
Het telebankieren is op alle vestigingen ingevoerd en loopt goed.
Gekozen wordt voor een nieuwe accountant. Jaarcijfers werden tot nu toe steeds samengesteld door een zogenaamde VASPAC accountant. Gekozen is om jaarcijfers 1999 te laten samenstellen door een RA (register accountant).
Hierdoor zijn procedures beter controleerbaar en mogelijke opleidingssubsidies, jaarcijfercontrole en bedrijfsbegeleiding c.q. advisering ruimer te verwachten.

Er zijn op dit moment een aantal trends te herkennen in de markt. De opkomst van de gemaksconsument is een belangrijke tendens. Steeds meer klanten willen alles op één plek afhandelen. De opkomst van de financiële dienstverlening in supermarkten van

Albert Heijn en Rabo is daar een voorbeeld van. De toekomst zal waarschijnlijk de vorming van financiële warenhuizen zijn, waar ook notarissen, accountants en dergelijke te vinden zijn, fysiek dan wel via internet.

Een andere trend is de verruiming van de openingstijden. Steeds meer klanten worden tweeverdieners die een afspraak willen wanneer partners kunnen. De markt dwingt in dat opzicht tot openingstijden die ook buiten de normale openstelling vallen. Hierop hoeft de Huisadviesgroep, anders dan vele banken, zich weinig extra aan te passen.

Nog een trend is, dat de gemiddelde Nederlander die in het verleden koos voor een veilige loopbaan bij een grote onderneming of de overheid, die haalt niet langer zijn neus op voor het ondernemerschap. Nederlanders zijn weer veranderd. Jonge mensen dromen wéér van een eigen bedrijf, hun eigen bedrijf, veelal met een aansluiting tot een gezamenlijke organisatie. In de jaren zeventig was dat bepaald geen ideaal.

We hebben een prima jaar achter de rug
De totale omzetprognose is in 1999 met 10% overschreden.
Alle kantoren behaalden de aan hun gestelde prognose. Dwingeloo, Exloo en Huis Onroerend Goed overschreden hun prognose met ruim 20 %.
Door de te verwachten positieve ontwikkelingen op de kantoren te Gieten, Emmen en Erica evenals te Haren zal de totale omzet ruimschoots gaan toenemen. In de persoonlijke prognoses welke per vestigingsmanager zijn gemaakt, ten behoeve van de opleiding verzorgd door Erik van der Hoeven, geven goed doordachte cijfers aan elkaar veel vertrouwen.
Alle hierboven geschetste doelstellingen zijn slechts een onderdeel van een steeds door ons managementteam samen te stellen kwaliteits- en beleidsprogramma wat zal dienen als doelpalen waarop we gaan scoren.
Met de bezieling van ons managementteam en onze liefde voor het vak, aandacht voor de klant, plezier in je werk en omdat, ieder voor zich, kwaliteit levert, groeit ons bedrijf.

Gelijk hebben of geluk hebben scheelt als woord slechts een krulletje, maar ik zie er ook een samenhang in als je het laat vooraf gaan door het toeval op te pakken als een gegeven waarmee ja wat moet doen; het toeval aanwenden is geluk hebben, is gelijk krijgen.

Als ik zo rond kijk en in alle kantoren rondloop zie ik dat dromers bijdragen, denkers heel wat meer -, durvers behoorlijk veel - en doeners het allermeest tot geluk of gelijk komen.
Ik wens u en uw gezinnen veel geluk in een uitdagend en dynamisch 2000.

Rienus

Overlijden Meentje 1997.

Enige en algemene kennisgeving

In 1991 bleek dat er sprake was
van een niet te genezen ziekte van
onzekerheid en verwarring.
Het verlies kwam en de rouwtijd brak
reeds aan. Toch hadden we nog een
mooie tijd door je blijdschap, jouw "prachtig"
en "keurig" en je altijd stralende,
mooie, glimmende, zwart / bruine ogen
vol blijdschap blijven in onze herinnering
en verlichten ons gezamenlijk verdriet.

Op 17 juni 1997 hebben we afscheid genomen van

MEENTJE HUIS-KRUIZE

★ Onstwedde, 15 september 1946.

Zuidbroek: M. HUIS

Exloo: JOHN en YVONNE
Martijn
Alex
Myrna

Tweede Exloërmond: GEA en RON
Marco
Rogier
Marleen

Haar begrafenis heeft in besloten kring plaatsgevonden.

9636 EB Zuidbroek, Siemenspark 30.

"Verlies is een ervaring die tot groeiende wijsheid leidt, hoop ik", zei Maarten Toonder.

Meentje werd in 1992 opgenomen in verzorgingshuis Nieuw Graswijk te Assen en later overgeplaatst naar verpleegtehuis Old Wolde te Winschoten.
De verzorging was in verpleegtehuis Old Wolde stukken beter, maar er was geen houden aan, de ziekte sloopte haar in snel tempo en op zeventien juni 1997 is ze in verpleegtehuis Old Wolde overleden.
We hadden het er wel eens over gehad, Meentje en ik, als we zo bij elkaar zaten en toen alles nog goed met haar was, we spraken een enkele keer over de dood. Of je gecremeerd of begraven wilde worden.
Als je jong bent geeft dat een eigenaardig gevoel, alsof je naar een vorm zoekt op welke manier jezelf op het eeuwig heil wil voorbereiden. Wel kochten we ineens een dubbel graf op het kerkhof in Zuidbroek. Eerst nadat we op enkele begraafplaatsen en bij een uitstrooiveld van het crematorium waren wezen kijken, oriënteren zeg maar.
We zagen dat er een bijna belerende boodschap uitstraalde op de meeste begraafplaatsen. Vooral op de oudere gedeelten van een kerkhof zag je de dood met de uitbeelding van een geraamte met een zeis, een verwelkte bloem, een zandloper of een uitgedoofde kaars. De vaak bezwerende woorden van “Heden ik, morgen gij”, of “Gedenk te sterven”, waren veelal in het Latijn gesteld zoals “Momento Mori”, “Hodie Mihi, Cras Tibi”.
Maar ook de Christelijke opvatting over de dood zorgt ervoor dat de mens, nog afgezien van de soms gruwelijke realiteit, nadrukkelijk zijn sterfelijkheid onder ogen moet zien. Vooral uit de Christelijke hoek klinken allerlei waarschuwingen die de mens zich ter harte moet nemen wil hij zich op zijn eeuwig heil voorbereiden. Goede werken op aarde zijn van grote invloed als je een beetje heil na de dood wilt bereiken. Dit in tegenstelling tot de ijdelheid van (teveel) aards bezit, want dan hoef je nergens op te rekenen.
Die vermanende boodschappen bespraken we een beetje lacherig, maar we wisten er niet goed raad mee. Wel zeiden we tegen elkaar dat we er de voorkeur aan gaven dat we niet gecremeerd wilde worden. Dat vonden we weer niet Christelijk genoeg. Maar we zagen ook dat het Protestantisme geen nadrukkelijk uitvaartritueel heeft. Dat is anders bij de Katholieken en bij Joden. Het werd ons een beetje duidelijk wat onze wens was als het zover zou zijn.
‘Geen geloer in mijn neusgaten’, zei Meentje wel eens lacherig.
En nu lag ze daar, gesloopt door die akelige ziekte van Alzheimer.
Ze heeft het woord niet eens goed uit kunnen spreken want ze zei dan: “Ze zeggen dat ik de ziekte van…., hoe heet het ook weer Rienus?….

Juust..!” Zei ze als ik daarna het woord Alzheimer vóór zei.
Ze is in besloten kring begraven. De bezoekfrequentie tijdens haar langdurige ziekte was geminimaliseerd tot ons eigen gezin. Zo gaat dat en dat kan je niemand kwalijk nemen.
We hadden geen behoefte aan opsmuk tijdens de begrafenis van allerlei mensen. ‘Dat het zo’n goede meid was, die zo hartelijk was, dat ze zoveel heeft gedaan voor dit en voor dat’.
Toch is het verbazend hoe bijna belerend de omgeving daar weer op reageert.
Ik had, ondanks het verdriet, een goed gevoel om haar in besloten kring te begraven. We waren precies het kleine groepje mensen die Meentje de laatste jaren nog herhaaldelijk en intensief hadden opgezocht in het verpleegtehuis.
Eén van de kleinkinderen had gevraagd of hij zijn eigen schep mee mocht nemen. Het was een ontroerend gezicht, de glanzende witte kist met daarop veel gele fresia’s en erachter liepen de kleinkinderen met hun kinderschepjes in de hand. Martijn had het schepje wat kerelachtig over zijn schouder. We gooiden nog geurende gele fresia’s op de kist en daarna schepten de kleinkinderen met hun kleine schepjes het droge witgele zand in haar graf.

Twee dagen na de begrafenis opende we ons nieuwe kantoor in Veendam. In de openingstoespraak noemde John dat hij twee dagen terug zijn moeder had begraven. Even kwam dat stikgevoel en het branden achter mijn ogen bij me opzetten.
Op de dag van de opening van ons hoofdkantoor in Veendam zette we een streep onder een verdrietige tijd en nu gaf John met zijn openingsspeech aan dat we voor een mooie nieuwe uitdaging stonden.

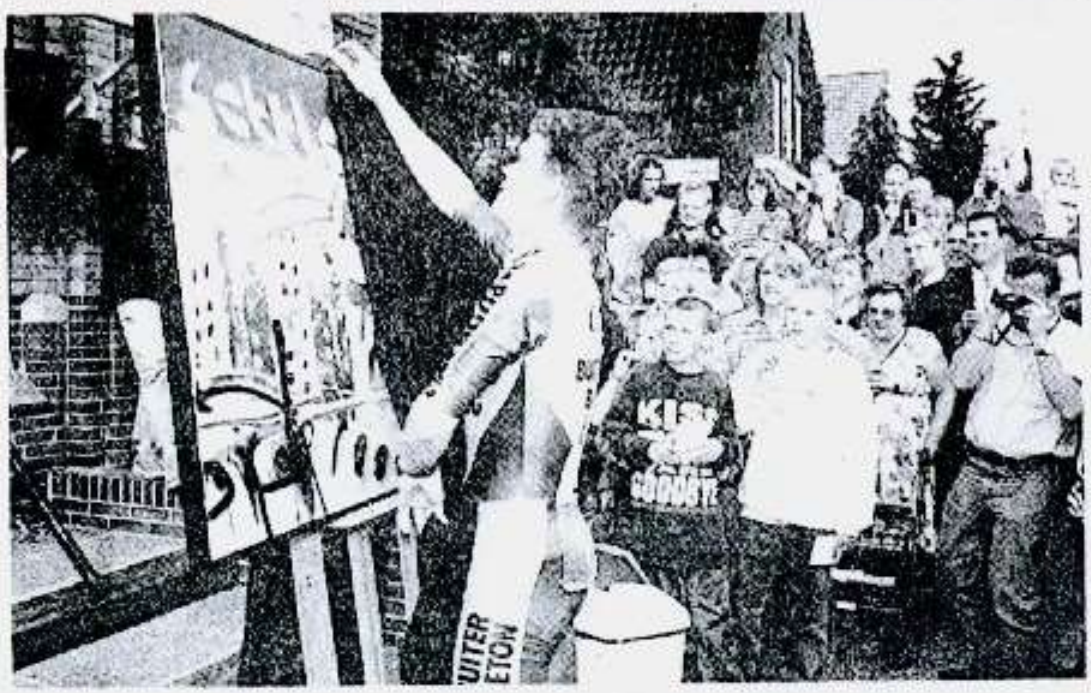

Erik Hulzebosch opent kantoor Huis Adviesgroep

VEENDAM - Marathonschaatser Erik Hulzebosch opende donderdag het nieuwe kantoorpand van Huis Adviesgroep aan de Van Beresteijnstraat in Veendam. Hulzebosch deed dit door onder luid gejuich een schilderij te onthullen van Herman Brood. Huis Adviesgroep is meer dan alleen een makelaardij. De organisatie is ook gespecialiseerd in hypotheken, verzekeringen, financiering, belastingadviezen en spaaradviezen.

De Koerier 25-6-97

De Elfstedentochtwinnaar Erik Hulzebosch opende met veel vertoon het nieuwe bedrijfspand aan de van Berensteijnstraat 5 te Veendam. Op zijn skeelers probeerde hij Jan Leeuwis, de makelaar van ons nieuwe kantoor, op een solex bij te houden door de van Berensteijnstraat.

Panta Rhei.

‘Alles stroomt en niets blijft, Panta Rhei,’ zei Hessiodus van Ephese vijfhonderd jaar voor Christus.
Een mens mag ook niet verwachten dat de wereld steeds hetzelfde blijft. Dingen veranderen. Ondanks dat de nostalgie mij soms wel eens naar de keel grijpt, dobber ik gewoon mee op de golven van de vooruitgang. Het liefst heb ik het roer voor mijzelf in eigen handen. Maar soms word je aangetrokken door krachten die sterker zijn. Op zestien augustus 1998 ontmoette ik Trijnie. Ik was meteen verrukt van haar netheid. Niet alleen zoals ze gekleed was en haar omgangsvormen, maar ook de netheid zoals ze haar huis aan de Burgemeester Snaterlaan 59 in Oude Pekela had ingericht. Al snel waren we regelmatig in mekaars nabijheid, vooral in de weekenden. Ik had verschillende, niet succesvolle relaties achter de rug. Allerlei vriendinnen waarbij de chemie, de scheikundige verbinding, tussen mij en die dame niet snel genoeg wilden aanslaan. De harmonie tussen die dame en je kinderen is evenzeer belangrijk, tussen hen moet het minstens zo goed klikken.
Als vader staat je waarnemingsvermogen op scherp. Je moet alle vóór en tegen wegen en erop toezien dat er een respectvolle weerklank plaatsvindt. Als iedereen een hand krijgt en John zegt: ‘zo Toos krijgt dus geen hand meer…,’ dan is het duidelijk. Niet dat je kinderen uitmaken welke relatie je aan zal gaan. Neen dat is het niet, maar het moet gezamenlijk in een plezierige harmonie kunnen komen en dan kan het even duren voordat je de juiste levenspartner hebt gevonden. Ik besefte best dat je op middelbare leeftijd uitgekristalliseerd bent, maar aan de andere kant had ik ook de verwaandheid dat ik op mijn leeftijd ook méérvoudig kansrijker was geworden.
Goede kennissen zeiden pas veel later: ‘we zagen het wel, die en die dame paste helemaal niet bij jou Rienus….’ Maar ik voelde dat er dan ondertussen over ‘Rienus met weer een andere vriendin’ werd gesproken. Mijn kleinzoon Marco was daar veel duidelijker in toen hij Trijnie voor het eerst zag zitten naast mij op de bank. “Opa, waarom heb jij steeds andere vrouwen.…?”
Het was een helder signaal. Maar vroeger stond op een huis bij ons op het dorp aan de Groeneweg, ‘Bekijk het nooit van één kant’.
Van welke kant ik het ook bekeek. Met Trijnie en mij sloeg het aan.

Onze opvoeding en de manier waarop we zijn grootgebracht verschilden niet zo veel van elkaar. We lachten met een warm gevoel in de vergelijking van ons beider agrarisch ouderlijk gezin. Die ouders van ons beiden die over veel zaken hetzelfde dachten of hoe onze ouders op dezelfde manier konden reageren in de strijd om hun bestaan. Ik zag dat ook bij Trijnie de familieband warm is. Als je overéénkomst hebt, zo samen, in je opvoeding dan hoef je veel dingen niet aan elkaar uit te leggen en dat maakt het voor je beiden meteen al erg herkenbaar.
Trijnie en ik brachten verscheidene vakanties samen door. Veel plezierige dingen werden door ons ondernomen in de eerste vier jaren dat we elkaar kenden. Opnieuw werd het geen liefde op het eerste gezicht, maar langzaam groeide de liefde.
Trijnie en ik namen het besluit om op zestien augustus 2002 te gaan trouwen.
Er waren in die vier jaren veel dingen gebeurd in het leven van ons beiden.

Ik geef zomaar een opsomming van allerlei belangrijke gebeurtenissen in de eerste vier jaren dat Trijnie en ik elkaar kende.
Mijn Vader onderging een zware hartoperatie. Trijnie haar zwager Jan overleed in augustus 2000. De moeder van Trijnie overleed op achtentwintig januari 2001. Op nieuwjaarsdag hadden we nog pocherig gedaan dat ze er zo goed uitzag en voor haar leeftijd nog zo helder van geest en van alle nieuws op de hoogte was. Een week later kreeg ze een hersenbloeding.
Mijn moeder werd ernstig ziek. Ze werd geopereerd en met chemotherapie behandeld voor darmkanker. Het was een klap voor mijn vader en voor ons allemaal. De kloek van de familie kon niet ziek worden. Maar een paar jaar later overleed ze nadat ze opnieuw was geopereerd.
Gea en Ron lieten een buitengewoon mooi nieuw huis bouwen in Ter Apel.
Als vader heb je de inspanning wel niet, maar je bent er bij betrokken. Regelmatig ga je een keertje naar de bouw kijken. Met raad en daad sta je bij en helpen verhuizen is iets dat je in ieder geval moet doen.
John kreeg op achttien juni 1999 een zeer ernstig auto-ongeluk. Een kwartier na het moment van ongeval kreeg ik de Jobsbode. Daarna werd ik door Yvonne gebeld, ze was helemaal overstuur. De boodschap deed bedenkelijk aan. Ik heb Trijnie opgehaald en we reden samen naar de onheilsplek, niet wetend waar en hoe het ongeval met John was gebeurd. We gingen eerst naar de huisarts in Exloo, die was niet thuis en zijn echtgenote wist van niets. Wat vertwijfeld reed ik naar de Boermarkeweg waar John en

Yvonne wonen. In de straat was er toen die enorme oploop van wel honderd nieuwsgierige mensen die door rood-witte linten op afstand van de rampplek werden gehouden. Er stond een brandweerauto en een ambulancewagen, verpleegkundigen in witte jassen liepen om de aangereden auto waarvan het dak was afgezaagd. Ik kroop onder het lint door en zag ‘onze grote reus’ in die auto liggen. Een verpleger in een witte jas hield een fles met vocht aan een slangetje boven het bebloede hoofd van John.
Eén van de mensen van het traumateam vroeg mij wie ik was.
“Ik ben z’n vader.” Zei ik.
Trijnie werd in diezelfde week, juni 1999, geopereerd aan een nieuwe heup. Ik liep toen naar het Sint Lucasziekenhuis in Winschoten waar Trijnie werd verpleegd en daarna ging ik naar John in het Academisch ziekenhuis. Op de intensive care afdeling mocht ik zo doorlopen naar zijn bed, waarop John werd verpleegd. Gelukkig ben je als vader wanneer de eerste herkenningen bij je zoon terug komen en nog blijer ben je bij de eerste glimlach, van die anders zo bewegelijke jongen, die nu geveld op dat smalle bed lag.
Je kan beter geveld worden door de ziekte van Heineken, Bols of Vlek. Maar we waren blij met de gunstige en voorspoedige genezing.
Het had onfortuinlijker kunnen aflopen.

Op achttien juni 1999 kreeg John een ernstig auto ongeluk. John reed met de auto van Yvonne terug naar zijn huis. In de straat waar hij woont reed een oudere meneer, komend uit de kantine van de manege, hem in volle vaart van links aan en knalde hem rechts tegen een boom.
(1999)

We overleefden een naheffing van de belasting van achthonderdduizend gulden. Als je bedrijfsmatig een jaar of vier of vijf aan de gang bent krijg je de eerste belastingcontroles. Ondanks dat we het gevoel hadden dat we ons al scheel hadden betaald aan belasting volgden er nog wat naheffinkjes maar ook één waarvan niet alleen onze hoofden duizelden. We wisten wel dat de aanslag onjuist moest wezen, maar accountants konden het niet aangeven. John was amper uit het ziekenhuis en nog lang niet hersteld of hij moest opdraven om het gevecht met de belasting aan te gaan. Zijn bezielende ingeving leidde ertoe dat de aanslag uiteindelijk werd verminderd met driehonderdduizend gulden. We kwamen de ontzaglijke BTW-omzetbelasting aanslag, waarop we niet hadden gerekend, weer te boven.
De kleinkinderen waren alle zes met regelmaat een dag of enkele dagen bij ons om te logeren. Zo'n dag is een genot. We vissen, fietsen en ravotten.
Trijnie riep voor het avondeten terwijl we met onze fietsen steeds snellere rondjes reden rondom de bomen op het grote plein voor ons huis. In volle snelheid elkaar voorbij scheuren, maakte ik de kleinkinderen steeds enthousiaster en baldadiger. Marco gooide in speelse balorigheid, tijdens het alsmaar sneller fietsen, zijn voorwiel omhoog. Wellicht was een schroef wat los gaan zitten, want het fietswiel liep uit de voorvork. Hij vloog over de kop en stuiterde over zijn fiets plat op straat en meteen begon hij te bloeden als een rund. Een grote snee aan zijn kin moest bij de dokter worden gehecht. Hij was nog nooit bij een dokter geweest, dus de vrees voor mogelijke pijn bij het hechten maakte hem angstig. De pijn viel mee bij de arts en zoetzuur lachend kwam hij met een sprongetje van het behandelbed. "Au.. ." Zei hij bijna onhoorbaar. Het drong pas tot mij door toen de arts vroeg wat er pijn deed. "Mijn arm, hier…. ." Marco wreef zacht over het gedeelte net boven zijn pols. Bedenkelijk zei de dokter dat ik toch maar even voor een fotootje naar het ziekenhuis moest gaan.
Tegen middernacht waren we weer thuis met een stevig gipsverband om Marco zijn gebroken arm.
Ik ontwikkelde in die vier jaar enkele grote projecten;
Vijftien woningen op het oude MAVO terrein aan de Heiligelaan in Zuidbroek. Tweeëntwintig woningen op het Haltepad te Zuidbroek. Vier woningen op het terrein Gerlok te Zuidbroek. Met een andere projectontwikkelaar ontwikkelde ik nieuwbouw op het Leo Steenhuisoord in Zuidbroek.
Honderd nieuwe woningen kregen we in de verkoop op het luxe plan Langebos te Veendam. Tien nieuwe woningen kregen we in de verkoop in de Boslaan te Zuidbroek.

We kregen de toezegging dat we negenentwintig geschakelde stadswoningen en achtenvijftig appartementen in de verkoopportefeuille kregen op het zogenaamde Broekema terrein in Veendam.
Zeven luxe appartementen aan het Winschoterdiep in Zuidbroek. Voor dat appartementen complex had ik enige jaren daarvoor het oudste pand van Zuidbroek op Winschoterdiep nummer zeven gekocht. Hierin zat nog de oude bakkerij van bakker Meijer. De oude bakkerij was het oudste huis van Zuidbroek. Er was niet veel deugdelijks aan het oude pand. Daarbij kwam, als het gerestaureerd zou worden dat er dan geen rendabele bestemming voor was te vinden. Ik had hiervoor een onderzoek gedaan door eerst de kosten te becijferen en de mogelijke huuropbrengsten te overwegen en dan de bestemming die het zou kunnen krijgen.
Een kennis wilde ik graag naar Zuidbroek halen om een visrestaurant in dit oude pand te beginnen, maar hij had alleen interesse in het pand waarin mijn makelaardij gevestigd was. Ik overwoog om het oude pand voor mijzelf te houden en erin te gaan wonen, maar die gedachte duurde maar enkele dagen. Ik kreeg inenen het prima idee om het pand te ontwikkelen tot appartementencomplex met zeven luxe woningen. Op een snelle besluitvaardige wijze kwam daarvoor toestemming van de gemeente.
Meteen daarna viel de hele historische kring van Menterwolde over mij heen want die wilde het oude pand behouden. Televisiereportages en grote krantenartikelen waarin de historische kring haar ongenoegen kenbaar maakte over het slopen van het Zuidbroekster oudste pand. Ze hielden de voortgang jaren tegen.
‘Ik heb mijn leven lang moeten roeien met de riemen die ik niet besteld heb’ zei iemand eens tegen mij. Dat vind ik een beetje ‘slachtoffer van je lot,’ Maar vaak denk ik eraan als het bij mij eens niet voor de wind gaat. Er kwamen veel dingen op mijn pad die niet zo leuk waren of wat op dat moment bar slecht uit kwam. Maar ik kon er dan redelijke sturing aan geven naar dat punt waarheen ik graag wilde. Daarmee heb ik mij niet alleen goed kunnen redden, het is mij zelfs succesvol en in voorspoed gelukt.

Een nieuwbouwproject aan de Trekweg te Zuidbroek. We hadden een klikmelding gedaan zodat we precies wisten waar kabels en leidingen lagen voordat we met de kraan de fundering gingen graven. Opeens riep de kraanmachinist: ‘ Rienus wat is dit voor een kabel?” Ik keek en riep dat het een loze kabel moest zijn. “Ik geloof er niets van,” en hij wees naar de buren “Daarstraks brandde bij die mensen nog een kerstboom.“

Oudste huis Zuidbroek voorlopig niet gesloopt

ZUIDBROEK - De gemeente Menterwolde heeft de aanvraag voor een sloopvergunning voor het pand Winschoterdiep 7 in Zuidbroek niet ontvankelijk verklaard. Vestia in Zwolle en de Huis Adviesgroep in Zuidbroek zijn van plan om op die plek een blok van zeven appartementen met garages te realiseren die ieder ongeveer zes ton gaan kosten. De Historische Kring Menterwolde verzet zich tegen die plannen.

De vereniging stelt dat met de weigering van de sloopvergunning de plannen nog niet van de baan zijn. Vermoedelijk komt het pand niet in aanmerking voor de Rijksmonumentenlijst. Vestia kan zodoende een nieuwe aanvraag indienen. Er moet dan nog wel een zogenaamde artikel 19-procedure volgen, omdat de plannen een voorschot nemen op het nieuwe bestemmingsplan dat nog door de gemeenteraad behandeld moet worden.

Het voormalige koopmanshuis stamt grotendeels uit de achttiende eeuw. De kelder dateert uit 1639, elf jaar na de aanleg van het Winschoterdiep. Het gebouw staat in een rijtje monumentale panden, die beeldbepalend zijn voor het dorpsgezicht. Sloop en de geplande nieuwbouw zouden een groot verlies zijn voor Zuidbroek.

Tot die conclusie komen ook andere instanties. Libau Welstands- en Monumentenzorg in Groningen heeft de gemeente geadviseerd alle betrokken panden in stand te laten en de Bond Heemschut heeft de gemeente verzocht een actiever beleid te voeren op dit punt. Aan eventuele nieuwbouw zouden via het bestemmingsplan extra strenge eisen moeten worden gesteld, zodat dit aansluit bij de schaal en ritmiek van de andere panden.

De landelijke overheid dringt er al geruime tijd bij de gemeenten op aan zuinig om te springen met hun culturele erfgoed. Gemeenten kunnen een eigen monumentenlijst vaststellen. Ze kunnen ook een actieve rol spelen bij het zoeken naar alternatieve bestemmingen voor bedreigde gebouwen, stelt de Historische Kring.

De Historische Kring Menterwolde wil van Zuidbroek geen museumdorp maken. Dat kan ook niet. Zuidbroek kent slechts enkele tientallen bijzondere panden en niet meer dan een tot twee procent van het totale woningbestand. Maar de Historische Kring vindt wel dat de gemeente zich sterk moet maken om de laatste mooie stukjes te behouden. En niet toegeven aan de druk van speculanten die snel veel geld willen verdienen.

'Zuidbroek moet aantrekkelijk blijven voor de eigen bevolking, voor het winkelende publiek en voor toeristen. Want laten we eerlijk zijn op vakantie willen wij zelf ook van oude stadjes en dorpen kunnen genieten en willen dat de gemeente op dit punt een actiever beleid gaat voeren', aldus de Kringleden.

■ *Het oudste huis van Zuidbroek wordt voorlopig niet gesloopt.*

(2002)

Stijlvol wonen aan het Winschoterdiep

ZUIDBROEK - Op een schitterende locatie aan het Winschoterdiep, met uitzicht op de passantenhaven, zal binnen afzienbare tijd appartementencomplex 'De Meijerborgh' verrijzen, een ontwikkeling van Vestia Projectontwikkeling uit Assen. Een bijzondere combinatie van wonen in het centrum èn aan het water. Het complex bestaat uit zes ruime appartementen en een royaal penthouse. Het ontwerp is van Van Manen en Zwart architecten uit Drachten. Alle appartementen zijn ruim van opzet en hebben een balkon op het zuiden. Ze zijn voorzien van garages annex bergingen en een eigen parkeerplaats. De woningen zijn onlangs in verkoop genomen en naar verwachting zal medio 2003 de bouw starten. ■

Op de plek van het oudste pand van Zuidbroek is veel te doen geweest.
Ik kreeg inenen een prima idee om het pand te ontwikkelen tot appartementencomplex met zeven luxe woningen.

Sloop dreigt voor oudste huis Zuidbroek

▲ Albi Nieuwenhuis (links) en Otto Knottnerus bij het met sloop bedreigde eeuwenoude woonhuis. Ook de naastgelegen huizen moeten volgens het duo vrezen voor de slopershamer.

Foto Dennis Bosk

■ ZUIDBROEK – **Het vermoedelijk oudste huis van Zuidbroek dreigt te moeten wijken voor een modern appartementencomplex. Dat nooit, vindt de Historische Kring Menterwolde die daarom het uit 1639 stammende koopmanshuis aan de straat – en langs het water - Winschoterdiep op de monumentenlijst wil hebben. Een verzoek om een beschermde status is inmiddels ingediend bij Rijksdienst voor Monumentenzorg.**

„De huizen langs het Winschoterdiep vormen samen een beeldbepalend stukje van Zuidbroek", stelt kringsecretaris Albi Nieuwenhuis. „Door er huizen weg te halen wordt het aanzien van de streek geweld aangedaan. We moeten voorkomen dat hier allemaal dure moderne woningbouw komt. Dat wordt een en al lelijkheid."

De ongerustheid bij de Historische Kring Menterwolde, dat zich weet gesteund door de Stichting Behoud Karakteristieke Dorpsgezichten Menterwolde, is het gevolg van plannen van de Zwolse projectontwikkelaar Vestia. „Zij willen het historische woonhuis slopen en op die plek een appartementencomplex realiseren dat groter en hoger is dan de naastgelegen bebouwing", meldt kringlid Otto Knottnerus. Hij heeft inmiddels tekeningen van de nog niet officieel naar buiten gebrachte plannen gezien. „Ik verwacht dat er binnen afzienbare tijd een sloopvergunning wordt aangevraagd."

Knottnerus beseft ook dat het moeilijk is de sloop tegen te houden. „De gemeente heeft al jaren beloofd met een monumentenlijst te komen, maar die is er nog steeds niet. Dat betekent dat projectontwikkelaars maar kunnen prijsschieten op allerlei bijzondere locaties, want die genieten immers geen bescherming. Er is ook al belangstelling getoond voor andere panden aan het Winschoterdiep. Wij vinden dat doodzonde. Door het oude woonhuis voor te dragen voor de monumentenlijst kan niet zomaar worden ingestemd met de sloop. Monumentenzorg moet namelijk eerst bepalen of het al dan niet als monument wordt aangewezen."

Lingeriedief betrapt

Meteen daarna viel de hele historische kring van Menterwolde over mij heen want die wilde het oude pand behouden. Televisiereportages en grote krantenartikelen waarin de historische kring haar ongenoegen kenbaar maakte over het slopen van het Zuidbroekster oudste pand. Ze hielden de voortgang jaren tegen.

In Scheemda kocht ik eerder ook een heel oud herenhuis. Het koetshuis was al in handen van een andere eigenaar zodat het eens zo deftige huis niet meer compleet was. Bij de gemeente Scheemda kreeg ik al snel toezegging voor een sloopvergunning en het bouwen van twee woningen.
In de krant liet de gemeente zelf al een artikel plaatsen: ‘Rotte Kies verdwijnt eindelijk uit centrum van Scheemda ….., Makelaar koopt vervallen pand en bouwt twee woningen’. Maar spoedig daarna werd ik uitgenodigd bij de burgemeester van Scheemda. Niet gewoon voor een gesprek maar voor een lunchbijéénkomst. Er was ook een man aanwezig die zich veel aantrok van monumentale gebouwen. Hij had nu ook zijn oog laten vallen op wat hij noemde ‘prachtige pand’. Ik zei nog wel dat het koetshuis er niet meer bij was. Dat het koetshuis in bezit was van een andere eigenaar en zonder dat koetshuis het hele gebouw dan een kat zonder staart lijkt.
Maar ik voelde het wel aankomen het werd trekken aan een dood paard.
We waren er snel uit, ik gaf ze geluk en pakte mijn winst.
Nu zeven jaar later is de rotte kies alleen maar rotter geworden, er is nog nooit iets mee gedaan.
Ik heb ook een pand gekocht aan de Noordersingel in Delfzijl. Een heel oud pandje dat op afbraak stond. John heeft veel oog voor karakteristieke panden want hij heeft de hele regie van restauratie op zich genomen. Een schitterend pand is het geworden. We verhuren het nu.
In een vergadering op het gemeentehuis van Delfzijl kregen Trijnie en ik van de wethouder nog plenair een compliment “dat het oude pandje zo mooi door de Huis Adviesgroep is opgeknapt en voor Delfzijl bewaard is gebleven” zo sprak de wethouder ons in de vergadering met lovende woorden toe. Daar ben je dan trots op.
Ik ontplooide mij tot projectontwikkelaar.

In Scheemda kocht ik eerder ook een heel oud herenhuis. Het koetshuis was al in handen van een andere eigenaar zodat het eens zo deftige huis niet meer compleet was. Bij de gemeente Scheemda kreeg ik al snel toezegging voor een sloopvergunning en het bouwen van twee woningen.

Nu zeven jaar later is de rotte kies alleen maar rotter geworden, er is nog nooit iets mee gedaan. In het Dagblad van het Noorden van 31 januari 2004 stond een artikel dat binnenkort 'De Scheemder Rattenburg" zal worden doorverkocht.

Op een gegeven moment hadden we zoveel projecten onder handen dat we een nieuwbouwmakelaar in dienst namen. Zonder je bewust te realiseren het succes waarmee je bezig bent lees je op een internet site, van een zekere Otto Knotnerus uit Zuidbroek, een groot aantal van onze projecten. Breeduit staat op deze man zijn internetsite onze projecten gepresenteerd.
Hij somt categorisch en onvoorwaardelijk op; onze aankoopprijs, de verkoopprijs en in vette letters ook de winst.
De onkosten van projectontwikkeling heeft hij gemakshalve even vergeten te vermelden. Evenals de leges, de kosten van bovenwijkse voorzieningen, het uitzeven van de oude kelders die nog in de grond zaten en de tegenvallers van nieuwe regelgeving in waterbeheersing. Enkel de vette winst, daarop was zijn aandacht gefocust. Toen ik het las vond ik het niet leuk.
Mijn ijdelheid speelde echter zo'n rol, dat ik mij er verder niets van aantrok. Ik dacht: "Het is niet het doel maar het resultaat!"
En op de internetsite van deze heer Knotnerus werd het doel en ook het resultaat voor iedereen publiekelijk getoond. Het was niet zo sterk van de man om dit zo openbaar te presenteren. Je maakt met zulke activistische bedrijvigheden meestal geen vrienden. Maar ja, hij had er elke dag de tijd voor want werken deed hij niet. Hij leefde van het geërfde vermogen van zijn voorouders. Je vraagt je maar niet te veel af waar die dat vandaan hebben gehaald.
En dan nog, voor wie heb je de meeste waardering voor mensen die hun geld hebben geërfd of die het zelf hebben verdiend?
De maatschappij leeft toch van mensen die het geld verdienen en niet baatzuchtig zijn. Maar door die 'zure' man, want zo bekeek ik hem, werd ik afgeschilderd als die vent die een enorm vermogen verwierf aan allerlei projecten.
Mijn Opa zou zeggen: "Ik heb liever dat ze over mij zeggen die vent, dan die arme man. Als mensen kunnen zeggen 'die vent heeft er een vermogen aan over gehouden' is het beter met je gesteld als dat mensen moeten zeggen 'die arme man heeft er zijn ballen aan verloren." Dat is duidelijke taal.
En wat die 'vent' betreft, ik zorg er wel voor dat ik kleurloos genoeg blijf om geen vijanden te krijgen.

Ik heb ook een pand gekocht aan de Noordersingel in Delfzijl. Een heel oud pandje dat op afbraak stond. John heeft veel oog voor karakteristieke panden want hij heeft de hele regie van restauratie op zich genomen. (1998)

Een schitterend pand is het geworden.
We verhuren het nu.
In een vergadering op het gemeentehuis van Delfzijl kregen Trijnie en ik van de wethouder nog plenair een compliment “dat het oude pandje zo mooi door de Huis Adviesgroep is opgeknapt en voor Delfzijl bewaard is gebleven” zo sprak de wethouder ons in de vergadering met lovende woorden toe.
Daar ben je dan trots op.(1999)

Op een gegeven moment hadden we zoveel projecten onder handen dat we een nieuwbouwmakelaar in dienst namen.
(1999)

We ontwikkelde prachtige projecten op ruime kavels en met royale woningen. Ruimte, veel licht en een mooie tuin dat is de basis voor comfortabel wonen.
(2001)

Ik schreef vele nachten aan het Huis Adviesgroep franchise handboek totaal zo'n paar honderd bladzijden. Het is een schitterend handleiding voor franchisen geworden.
De stamboom van de familie Huis heb ik op de tekstverwerker gezet en alle foto's ingescand. Ik begon te schrijven aan dit boek. Ook maakten we de eerste plannen voor een grondige verbouwing van onze woning aan het Siemenspark. En als het mooi weer was fietsten Trijnie en ik veel. Naast de vele korte fietstochten die we maakten door Groningen, fietsten we samen ook een rondje IJselmeer. Het jaar daarvoor hadden Trijnie en ik met de fiets gezworven over het eiland Cyprus. Vele kilometers door de ruigte met alleen zand- en bergpuinwegen. Af en toe hoorden we een kudde geiten of schapen blèren. Dan zaten we even in de ruigte langs de sintelweg om te aanschouwen hoe de schaapshonden werden aangestuurd door een hoedster om de kudde bij elkaar te houden. We fietsten naar het strand waar reuzenschildpadden al eeuwenlang hun eieren leggen. 's Avonds moesten we ons in-bedelen op Noord-west Cyprus omdat daar alles 'in de winter gesloten is'.
Geen hotelletje was er open. "Dat ik wel vaker in een droge sloot had geslapen", maakte Trijnie niet gelukkig. Opslot zagen we een bijna niet te herkennen Taverne. De gastvrouw lag in het etablissement op een soort divan met naast zich een kind, half onder een plaid, naar de televisie te kijken toen wij aan onze korte fietsbroeken de zaak binnenstapten. Ook zij vertelde dat het nu winter was en dat de zaak eigenlijk niet geopend was. Maar de bereidwillige uitbaters wilden voor die 'Ollandees op de la bisicleta' (die Hollanders op de fiets) wel een uitzondering maken. We kregen een mooie slaapkamer met een heerlijk bed en ze bereiden voor ons een vismaaltijd met vier soorten vis, zo smakelijk en zo rijkelijk veel, dat we er later vaak een keer nog over spraken.
Tijdens een andere vakantie op Tenerife raakten we de weg kwijt. We hadden wel de sleutel van ons appartement, maar wisten niet meer hoe de naam was van het appartement. Ook de straatnaam waren we vergeten, maar uiteindelijk schoot bij Trijnie de naam van het gebouw te binnen. Het was twee uur in de nacht toen we een taxi belden. De taxichauffeur moest lachen want ons appartement stond in de volgende straat. We bezochten Berlijn en liepen langs de ooit beruchte Berlijnsemuur waarvan nu een gedeelte monument is. En we bezochten Checkpoint Charley in Berlijn.
In Israël liepen we over de Olijfberg, we bezochten Golgotha, we stonden aan de Klaagmuur en liepen door de stromende regen in Jeruzalem. In Bethlehem bezochten we de geboortekerk van Jezus en we bekeken de Westoever en de Jordaan. We

bereisden de oude wereld van de Aartsvaders, de Profeten en de oorsprong van het Christendom in de tijd van de Romeinse overheersing. We lieten ons vertellen over het veld van Efrata, de hof van Getsémané en het meer van Galilea.
Toeristisch is Israël een meer als schitterend land met niet alleen veel zon maar vooral historie en zeker ook de huidige hedendaagse geschiedenis. Ongekend is de veerkracht van de Israëliër en de overlevingskracht. Of misschien moet ik zeggen het overlevingsbesef. Toen kon je daar nog op vakantie gaan. Nu is er opnieuw een totale escalatie tussen de Palestijnen en Israëlieten.
Ik ben van mening dat de VS daar moet ingrijpen.
Honderdtachtig nederzettingen moet Israël teruggeven aan het Palestijnse volk. Die nederzettingen zijn de agressors, ze horen er niet. Er moet een door de VS gecontroleerde vredesscheiding tussen de twee volken worden aangebracht. Dit had al vijfenvijftig jaar geleden gemoeten. Vanaf mei 1948, toen de staat Israël werd gesticht, werd het direct aangevallen door legers van vijf Arabische landen. Israël moest vernietigd worden dat was het doel. In 1967 versloeg Israël in een zesdaagse oorlog de Arabische agressor opnieuw. Maar ook in 1973 hield Israël zich staande. Deze oorlogen werden steeds uitgelokt door Arabieren en iedereen die een beetje historisch besef heeft zal moeten toegeven dat hierdoor een groot vluchtelingenprobleem is ontstaan. Niet door Israël maar door de niet-aflatende agressie van de buurlanden. Maar ja dit is ook maar simpel mijn persoonlijke mening, ik heb hierin geen enkele inspraak en dan nog is de uitspraak die ik doe niet wetenschappelijk onderbouwd.
Inspraak zonder inzicht geeft een uitspraak zonder uitzicht.
Maar het menselijk leed aan de Palestijnse en aan de Israëlische zijde is erbarmelijk.
In Egypte genoten we van de Piramides, de historie van het volk van de Nijl en het oude Egypte. We bewonderden in musea de interessante Egyptische geschiedenis van de machtige Farao's.
Tijdens één van onze vakanties werden we door de Spaanse 'la policía' aangehouden. Terwijl Trijnie haar naam werd genoteerd keek ik naar de schrijfkunst van de politie. De man schreef Taatje Duk in plaats van Trijntje Dijk. We moesten er hartelijk om lachen. De man begreep helemaal niets van ons schaterlachen en trok venijnig zijn proces-verbaal boekje weg. Vanaf die tijd had ik voor Trijnie een koosnaam en ze glunderde als ik haar Taatje noemde.
Dit was zomaar een opsomming van acht bladzijden rondom de voornaamste gebeurtenissen in het prille samenzijn van Trijnie en mij. Als ik het zo opschrijf besef ik

pas dat elke dag een nieuwe verrassing in petto had en dat we deze eerste vier jaar, zo samen, niet kunnen spreken van sleur. We waren dan ook niet van plan om talmend en langzaam samen voort te gaan. Onze beider instelling is eerder van een sprankelend enthousiasme, dat zijn we gewend.

We bezochten Berlijn en liepen langs de ooit beruchte Berlijnse muur waarvan nu een gedeelte monument is. En ook bekeken we Checkpoint Charley in Berlijn.

Voordat we met een fietstocht begonnen gingen we even bij Pa en Moe aan. Moeder was nog ziek van de chemotherapie na de operatie. Het was een slag voor mijn vader en voor ons allemaal. De kloek van de familie kon niet ziek worden.(2001)

Een loslopende hond vangt altijd wat.

Dat is een waar gezegde.
Trijnie en ik gingen vaak even een eindje fietsen. Onze favoriete route was over het oude spoor naar Noordbroek, Nieuw Scheemda, langs de schitterende plas het meer van Barlage richting ‘t Waar en dan over Noordbroek weer terug. Soms maakte we even een extra uitzwaai naar Nieuwolda, Oostwold, Midwolda, Scheemda en weer terug naar huis.
Zo ook toen we in Nieuwolda bleven theedrinken bij kennissen. Van het ene verhaal kwam het ander en ik luisterde bij zulke vertelsels vaak selectief. Als ik het gevoel kreeg dat er iets was te verdienen werd mijn aandacht scherper. Veelal vertelden mensen zelf ook in mijn richting als er wat was te verdienen.
Ik gaf dan vast en zeker later wat ‘tipgeld’ beloning. Zo waren er verschillende vaste aangevers om mij heen. Het gezegde van die loslopende hond gaat wel op, maar een beetje hulp van tipgevers daarbij vond ik ook altijd lekker. Op haar of zijn beurt vond de tipgever het weer aardig als je daarvoor je waardering liet blijken.
Deze kennis stuurde ons naar zijn schoonzoon, echter die wilde ‘nog’ geen zaken doen, maar wel stuurde hij, op zijn beurt, ons weer naar zijn achterbuurman die een woning met drie bouwkavels te koop had.
Privé kocht ik dit leuke project in Nieuw Scheemda aan de Kerkwijk en nog eens een leuk project aan de Ericalaan in Oude Pekela.
En als ik zeg ‘leuk’, dan heb ik er niet aan verloren.
Ook kleine zogenaamde ‘postzegel’ projecten zijn gerealiseerd door middel van tipgevers. In Heiligerlee, Nieuw Scheemda, Noordbroek, Garsthuizen en Zuidbroek. Allemaal projecten waaraan vooral een verhaal van die loslopende hond aan kan worden verbonden. Zo ook het verhaal van de aspergekweker, waar ik regelmatig een maaltje asperges haalde. Samen realiseerden we op één van zijn kavels een mooi plan van twintig hectare ‘Landgoed wonen’ in Eexterveen. Dit plan werd later provinciaal verheven tot een hoogstaand project langs de Hunze. Nabij de oorspronkelijke ligging van de Hunze-meander ontwikkelden we in samenwerking met ingenieursbureau Eelerwoude te Goor een duurzame leefomgeving van Landgoederen.
Niet alle projecten waren kassuccessen. We hebben ook veel activiteiten opgestart waarin we erg veel energie en geld hebben gestoken en welke helaas niet zijn

doorgegaan. Prachtige ambitieuze projecten, en ik benoem zo maar een losse greep, zoals in Exloo, Gieten, Lutjegast, Muntendam, Roden, Scheemda, Stadskanaal, Tweede Exloërmond, Veendam, Vlagtwedde, 't Waar, Wagenborgen en niet te vergeten het ambitieuze winkelcentrum met zestig appartementen en honderdvijftig parkeerplaatsen in het hart van ons dorp wat we 'Vitaal Dorpshart Zuidbroek' noemden. En dan dacht ik aan wat, mijn hoofd buitendienst van UBO verzekeringen, de heer Mar Valster ooit tegen mij zei:
"Je kunt nu eenmaal niet alles hebben in het leven heer Huis."

Iedere tijd heeft zijn kenmerken.

Rond de millenniumwisseling, na het jaar 2000, leefden we in een tijd dat mensen minder van elkaar gingen houden. De samenleving kon minder met elkaar omgaan. Ze vermoorden elkaar omdat hij of zij er anders uitzag, anders denkt of anders praat. Landen vermoorden hun buurlanden. Overal op de wereld zag je hetzelfde conflict. Man tegen vrouw, blank tegen zwart, Arabieren tegen Joden. Christenen tegen Moslims en Moslims tegen Boeddhisten en Communisten tegen kapitalisten.
De ene mens haat de ander omdat ze waarschijnlijk weinig van zichzelf houden. Als je niet van jezelf houdt, hoe kan je dan van een ander en van de natuur houden. De sleutel tot de oplossing is: mediteer met jezelf en leer van jezelf te houden.
Op een oude Griekse tempel staat “Ken Uzelf”.
Ook Havel de Tsjechische president zei vaak: “Ken Uzelf” en zijn land werd vredelievender nadat men onder het Sovjet juk vandaan, onder Havel’s bewind kwam.
Op elf september 2001 werd het World Trade Center in New York doorboord door twee vliegtuigen en stortte het enorme gebouw in. Duizenden doden veroorzaakt door een terroristische aanslag welke de gehele wereld schokte.
Na die elfde september 2001 veranderde de economische situatie heel erg snel in de wereld. Er was een nieuwe vijand gevonden, wereldwijd begon een strijd tegen het terrorisme.
In 2002 werd onze vertrouwde en stabiele zevenhonderd jarige Nederlandse Gulden als betaalmiddel vervangen door de Euro. Velen vonden dat jammer want wat hadden we veel mooie dingen gedaan met die Nederlandse Gulden. Hopelijk kregen we niet te veel heimwee naar onze Gulden en zou de nieuwe Euro zeker zoveel genot kunnen brengen.
Op zes mei 2002, vlak voor de verkiezingen, werd Pim Fortuyn vermoord. Opnieuw liet een activist op negatieve wijze zien hoe mensen hun eigen maatstaven proberen op te leggen aan anderen.
Politiek, maar ook economisch veranderde er in korte tijd erg veel.
Ook het verzekeringsvak kreeg te maken met grote wispelturigheden.
Ik weet wel elk vak is aan erosie onderhevig, soms gaat dat snel en zelfs zo snel dat je al binnen een jaar geheel anders moet gaan denken en dat was toen in mijn beroep ook zo. Verzekeraars verruimden hun provisie-verdienperiode van de gebruikelijke vijf jaar

naar tien jaar. Met andere woorden het duurde nu één keer zo lang, of liever gezegd vijf jaar langer voor dat je de provisie had verdiend voor je verrichtte werk. Op bijna hetzelfde moment verlaagden banken de afsluitprovisie van één naar een kwart. Dat was ineens vijfenzeventig procent lagere provisie. Zomaar zonder enige aankondiging werd je inkomen verlaagd van de ene dag op de andere naar slechts een kwart van wat je eerder verdiende.
Er ontstond een jacht op gefêteerde bestuurders. Overheidsambtenaren die zich hadden laten belonen kregen er genadeloos van langs. Ambtenaren en bedrijven werden aan de schandpaal genageld. Projectontwikkelaars werden in een hoek geplaatst die niet redelijk was. Maar dat was ook zo met de boeren. Mond- en klauwzeer, BSE en de Gekkekoeienziekte, de Varkenspest, de Vogelpest en de Veevoederschandalen waarbij in opdracht van de regering miljoenen runderen en pluimvee werden 'geruimd'. De publieke opinie werd zodanig gemanoeuvreerd dat het allemaal de schuld was van de boeren. In die tijd dacht ik wel eens dat het een goedkope manier was om als land de status 'bulk-producent van vlees' in één keer van je af te schudden.
Een anti-tabaksverdrag bepaalde dat tweederde gedeelte op de verpakking van tabak gereserveerd moest worden voor gezondheidswaarschuwingen en dat roken dodelijk is. De walmcultuur van vroeger dagen, het beeld van de ontspanning die je kreeg door het roken werd agressief tenietgedaan. Reclame voor het roken werd strafbaar. Roken in gezelschap werd verfoeid, spreuken aan de muur van 'het is geen man die niet roken kan' hingen bij niemand meer aan de wand en nergens in het openbaar mocht meer worden gerookt.
Ik hou geen reveil voor de genoeglijke sigaar of sigaret, maar de ommekeer was erg drastisch.
Er brak een wereldepidemie uit, SARS genaamd. Het was een virus die vooral in China voor grote opschudding zorgde maar wereldwijd slachtoffers maakte. Het vliegverkeer naar die landen kwam geheel stil te liggen. De angst sloeg toe wanneer het vergelijk werd gemaakt met de Spaanse griep een epidemie waarbij omstreeks 1918 miljoenen mensen binnen enkele dagen stierven.
Ik heb ervaren dat, als we in zo'n cyclus terechtkomen, je zakelijk moet gaan uitkijken met investeren. Psychologisch komen de mensen in mineur. We praten elkaar depressie aan.
'Pas op voor morgen dan komt de grote ellende over ons heen'.

Mensen gaan zich somberder kleden en de lichte kleuren in de huizen verdwijnt weer. De modekleurentrend wordt weer donker, het begint met Bordeauxkleur en daarna Leverkleurig. Hetzelfde beeld ontstond in 1978, de modekleur werd toen bruin. In de huizen werd het interieur leverkleurig bruin en iedereen ging zich somber kleden. Ook de buitenkozijnen van de huizen moesten bruin, en de modekleur van auto's was zelfs bruin. Ik weet het omdat ik toen zelf een chocoladekleurige bruine Volvo reed.
Ook nu, na 2001 zag je na een periode van fleurige witte en gele kozijnen de kleuren veranderen. Witte en zachtgele gevelstenen werden ook al niet meer gebruikt in de bouw en de kozijnen werden weer antiekgroen en Bordeauxrood geschilderd.
In deze zelfde tijd werd de titel makelaar afgeschaft. Dat hield in, dat iedereen die in huizen handelde, zich van de titel makelaar mocht bedienen. Hiervoor in de plaats kwam een nieuwe certificeringregeling; dus opnieuw naar de schoolbanken. Ik was het daar mee eens. Waar het om gaat is het vakmanschap, de verkoopkennis en de feitenkennis en niet de eed met de hand op de bijbel. De eed biedt geen enkele garantie. Een eed hoort thuis bij een notaris, een rechter of een kamerlid maar niet bij iemand die gewoon zijn vak uitoefent. De eed biedt in het gewone zakendoen geen enkele garantie, daarom is een eed in zakendoen verwerpelijk.
Maar deze herschikking in status beloofde dreigende donkere wolken aan de makelaarshorizon. Ik voelde het aankomen; vertraging in de verkoop, lagere provisies. Consumentenorganisaties gingen campagne voerden tegen de, volgens hun, te hoge tarieven van het notariaat en ze propageerden dat notarissen wel voor de helft konden werken, maar ook de provisie van makelaars was volgens de consumentenbond te hoog. Ik had de jaren 1976 meegemaakt waarin consumentenorganisaties alle spaarkassen zo'n beetje kapoeres schreven. Er bleef geen spaan van de verzekeraars met hun spaarsystemen heel. Overigens bleek later dat diegene die gewoon waren doorgegaan met hun spaarpolis heel goed uit waren en een hoog rendement op hun spaarcentjes hebben gekregen. Maar op zo'n moment was er weinig handel meer en als je er van moet bestaan is het dreigend en voel je dat in je portemonnee.
Ook ik ging in die periode een kleinere auto rijden. Dat was van mijzelf een totaal verkeerde reactie op alle negatieve spookverhalen. Hiermee zette ik een gevoel neer, 'O het zal wel slechter met hem gaan'.
En het ging ook even slechter met mijn omzetten. Maar ik versterkte dat negatieve beeld bij mijn klanten, die daar meteen weer op reageerden en dat was niet positief, neem dat van mij aan. Daarna kregen we weer een erg gunstige periode met een

ongebreideld optimisme waarin de economie zich goed ontwikkelde. Dit werd weer gevolgd door de jaren 1980 waarin de hypotheekrente steeg naar dertien procent en waarin we geen stukje onroerend goed verkochten en vrijwel geen hypotheek werd verstrekt. Zakelijk ging het toen ook weer erg slecht.
Ook nu hadden we vanaf 1995 tot na 2000 een gekte achter de rug.
Huizen die geen uur te koop hadden gestaan en dan al weer waren doorverkocht. Het dwaze dat, als ik bij iemand moest wezen voor een boodschap, daarna soms werd gebeld of die mensen hun huis gingen verkopen omdat mijn auto daar voor de deur had gestaan.
We zaten nog in de malle periode dat gediplomeerd personeel steeds hoger loon ging eisen omdat ze werden weggekocht door de concurrentie. Dat krijg je altijd in hoogconjunctuur, dan worden bovenmatige salarissen overééngekomen en met daarbovenop nog een auto van de zaak en allerlei bonussen extra.
We hadden de ijdele stijgingen van de aandelenmarkt, elke particulier deed in aandelen, meestal met geleend geld. Verzekeraars floreerden als nooit tevoren met beleggingspolissen en leaseconstructies in aandelen.
John en ik hebben van die aandelenkoersstijgingen, zonder dat we dat zelf wisten, een prima voordeel gehad. We waren al ruim vier jaar bij onze oude werkgever UBO verzekeringen uit dienst toen ik werd gebeld door één van de mensen van de personeelsafdeling. Die vertelde dat mijn optierecht van aandelen kwam te vervallen, dat ik nu gebruik kon maken van uitoefening, met andere woorden ik kon mijn opties verzilveren. Ik begreep er niets van, hij had het over hoge bedragen, goede resultaten, dat de aandelen verschillende keren waren gesplitst en dat daarna de koers weer was verdubbeld en dan opnieuw was gesplitst en daarna de waarde opnieuw zelfs was verdriedubbeld.
“O, die personeelsaandelen die we hebben gekocht in 1993,” zei ik tegen Luuk, “ja die papieren heb ik vorig jaar weggegooid omdat ze naar mijn idee geen waarde meer hadden omdat ik geen personeelslid meer ben bij UBO en daarom geen recht meer heb op personele voordeeltjes.”
“Dat je ze weggegooid hebt geeft niets,” zei Luuk. “Wij hebben de gegevens nog in dossier en de waarde is ondertussen lekker opgelopen en kan nu verzilverd worden. De meeste van alle personeelsleden hebben al veel eerder hun aandelen verzilverd, die waren niet zo goed uit als jullie nu. De waarde is momenteel zo aantrekkelijk dat ik jullie toch even wil informeren over de mogelijkheid van de uitoefening.”

Hij noemde wat getallen door de telefoon en ook de waarde per aandeel.
“Wat bedoel je Luuk dat we nog een goeie vijfduizend gulden kunnen vangen….?”
“Rienus, Rienus ik had jou altijd zo hoog staan in rekenwerk, tjonge jonge, nou….. zet er maar een nulletje achter.”
John had ook zo’n pakket personeelsopties gekocht voor het bedragje van ongeveer tweehonderdvijftig gulden. Ik belde hem op en vroeg wat hij met die vierenvijftigduizend gulden ging doen.
“Wat? Ik weet helemaal niet waarover je het hebt, vierenvijftig…. ?”
We hebben er ‘s avonds wel even een borrel opgedronken.

Maar even terug naar na half september 2001, toen raakte de welvaart jeu er ineens zomaar af. Om het wat figuurlijk te zeggen de boter was er plotseling zomaar uitgebraden. De mensen werden ineens erg mat in hun bestedingspatroon.
In mijn onderbewustzijn zei een stemmetje dat het hoogtepunt geweest was.
De barometers van de tijd zakten weer even een periode naar onbestendig.
Mijn onderbewustzijn, dat sterker is dan mijn bewustzijn, zei dat we moesten stoppen.
Dat we de grote kerstboom, die we hadden opgetuigd, moesten gaan aftuigen. John en ik besloten dat heel resoluut te doen, niet twijfelen, niet treuzelen, we verkochten in september 2001 tien Huis Adviesgroep kantoren en we deden van twee kantoren de deur op slot.
Bedrijven die goed draaien kan je binnen een week verkopen dat is nooit een probleem.
Van de tien verkochte kantoren werd binnen een maand de naam Huis van de gevel geschroefd omdat we de naam Huis aan niemand willen verkopen.
Nee, Huis en Huis Adviesgroep dat is onze naam en die houden we zelf, omdat we weten wat die waard is
We hielden vijf prima bedrijven over; Huis Beheer BV, Huis Onroerend Goed BV, Huis Adviesgroep Exloo BV, Exloo Beheer BV en Huis Adviesgroep Zuidbroek BV.
De Europesche welvaart leed steeds meer en de kranten schreven elke dag wel een artikel over de economische malaise. Het ene bedrijf na het andere ging failliet en de werkloosheid nam weer grote vormen aan.
Maar ik las een artikel van een vooraanstaand econoom en die schreef ‘Leve de recessie’ en ik dacht aan één der grootste voetballers aller tijden, Johan Cruyf, die eens zei: “ ellek nadeel heb ook s’eijn voordeel.”

Na de verkoop van al die kantoren kreeg ik privé meer tijd en we begonnen eind 2001 met de verbouwing en modernisering van onze woning aan het Siemenspark. Ik had eerst nog bijna een kavel grond aangekocht in het centrum van Zuidbroek om daarop een nieuw huis te bouwen. De schetstekeningen waren daarvoor in voorbereiding. Totdat Trijnie zei dat ze net zo lief op het Siemenspark wilde wonen. Ik kon haar wel omhelzen, want ook ikzelf was gehecht aan deze heerlijke woning op deze comfortabele plek. We zagen van nieuwbouw af en besloten om ons huis te moderniseren en ook bouwden we een nieuwe serre aan de woning. We vermetselden twintigduizend stenen. Trijnie gaf de stenen aan, ze zette elke dag koffie voor de timmerlieden en straatleggers, en meestal bleven deze bouwvakkers op zaterdag ook mee eten.
Trijnie verkocht haar huis aan de Burgemeester Snaterlaan 59 te Oude Pekela. We richtten onze woning in op het Siemenspark met onze gezamenlijke meubels en ook de tuin kreeg een opknapbeurt. Samen met Trijnie als binnenshuisarchitect en als tuinarchitect verwezenlijkten we in en om ons huis een lustoord en voelden we ons als in de Hof van Eden.
Het tuin-gericht wonen vanuit de nieuwe serre, aan de zoom van vijfenveertig hectare bos, waar we fazanten, herten en hazen zien en ook telden we wel ruim twintig verschillende vogelsoorten op onze voederplank.
Ik schreef de verschillende vogels een keer op; Lijsters, Woudduiven, Turkse tortels, Vinken. Sijsjes, Roodborst, Specht, Koolmezen, Pimpelmezen, Vlaamse gaaien, Eksters, Kraaien, Kneu, Mussen, Spreeuwen, Groenlingen, Boomklevers, Winterkoninkjes, Putters, Reigers en Fazanten.
Bij de dierenwinkel kochten we een zak van vijfentwintig kilogram duivenvoer, een zak zangvogelzaad, zonnebloempitten en vetballen. Het is de elke dag voor ons een lieve lust. Als we in onze serre zitten te eten wanen we ons in een volière. De verschillende vogels vliegen af en aan en pikken het gestrooide voer van de voerplank en wij genieten van de weelde.

Samen met de kleinkinderen maakten we mooie fietsvakanties naar de Utrechtse Heuvelrug, naar Schiermonnikoog en naar Tilburg. Zalige vakanties met steeds prachtig weer en hoge temperaturen, waarbij één jaar zelfs vierendertig graden. We huurden een gedeelte van een boerderij bij de familie van Strijdhoven in Udenhout. De kinderen zwommen in een grote ven bij Oisterwijk en in de Efteling was ons niks te dol.

Myrna, het jongste kleinkind was toen net vijf jaar en fietste als een grote. We hadden in het vroege voorjaar nog wat kleine tripjes geoefend. Zonder problemen fietste ze tijdens de vakantie ook vijftig kilometer en één keer zelfs vijfenzestig kilometer op één dag. We pochten over deze bijzondere prestatie van een meisje van net vijf jaar.
Ze zei: “Opa, die jongens zeggen dat jij mij steeds duwt, maar dat is niet zo, jij houdt mij alleen maar vast.” Ze ging met opa Rienus en Trijnie in de hoogste en wildste evenementen van de Efteling. Trijnie haar maag raakte van streek in de achtbaan, maar de kleinkinderen waren niet te houden.
Trijnie en ik deelden dan op zestien augustus 2002 al vier jaar samen lief en leed.

Anderhalf jaar was ik aan het verbouwen.
Voor ons huis aan het Siemenspark leek het of we een bouwbedrijf waren gestart.
Al die tijd ben ik op klompen blijven lopen. De vissen wisten het precies. Als ik op klompen aan kwam lopen kregen zij vreten. Dan kwam in de vijver naast het huis de grote school goudvissen boven water en hoorde je de smakgeluiden van de karpers.
Een prachtgezicht.
(2001)

We vermetselden twintigduizend stenen. Trijnie gaf de stenen aan, ze zette elke dag koffie voor de timmerlieden en straatleggers, en meestal bleven deze bouwvakkers op zaterdag ook mee eten.

We bouwden ook een nieuwe serre aan het huis.

De nieuwe serre is een genot. Het tuingericht wonen biedt ons veel genoegen.

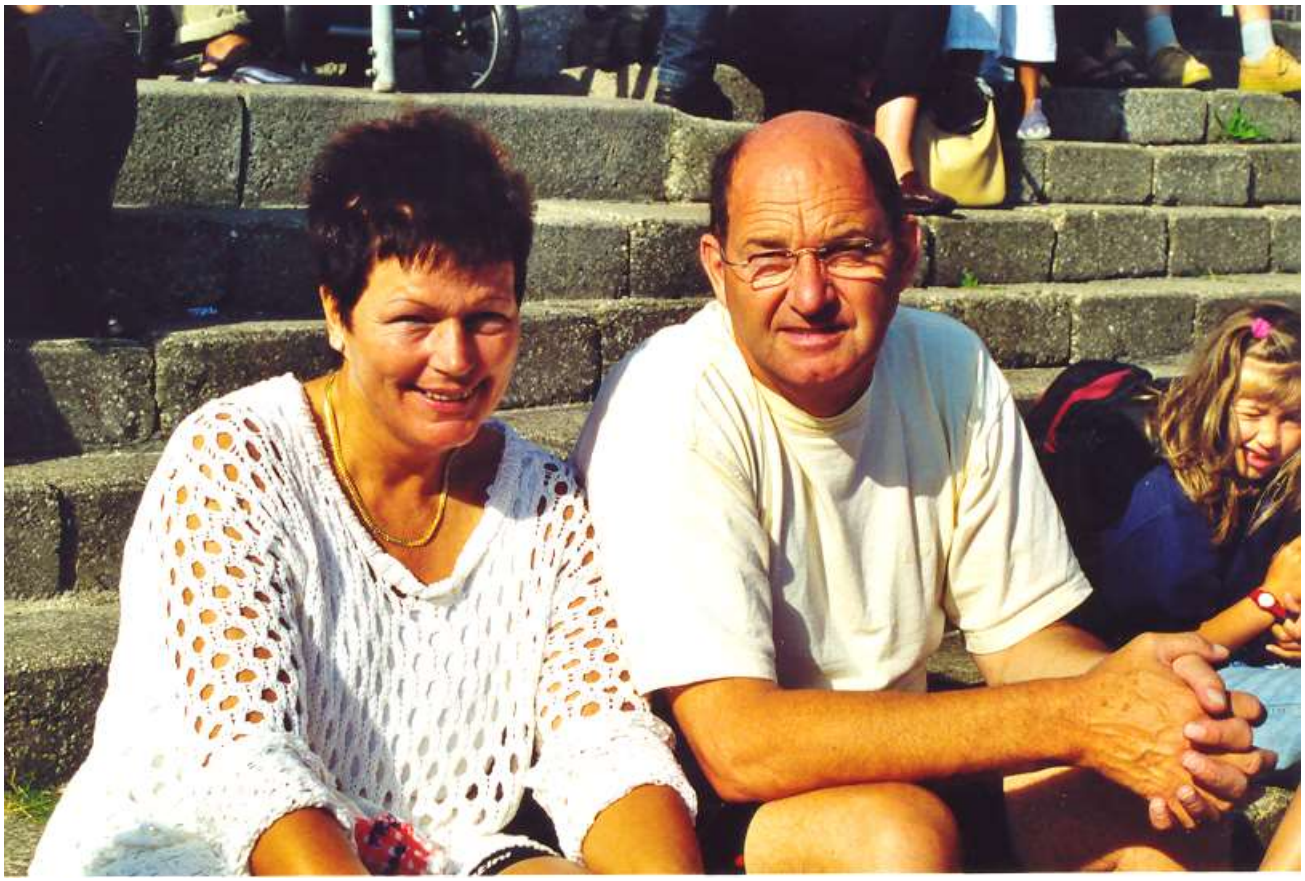

Trijnie en Rienus tijdens een fietstocht ergens op Cyprus.
(december 2000).

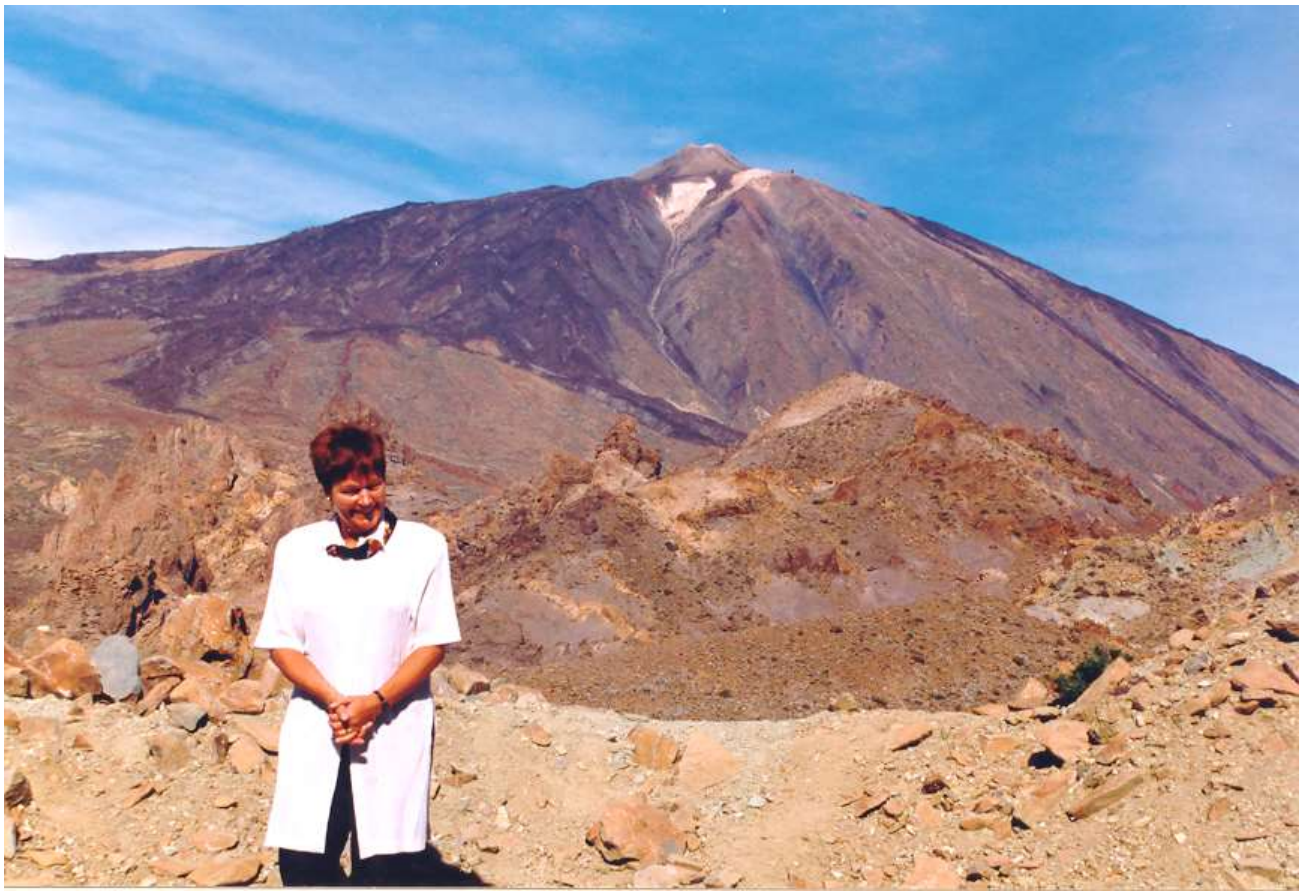

Voor Trijnie en Rienus geen berg te hoog en geen vlakte te kaal, als de zon maar schijnt.
(Tenerife 1998)

Elk jaar maakten Trijnie en Rienus met de kleinkinderen een fietstocht van een kleine week. We fietsten over de Veluwe, de Utrechtse Heuvelrug. We gingen naar Schiermonnikoog en een volgend jaar naar Oisterwijk en de Efteling en weer een jaar later zelfs naar Cloppenburg in Duitsland.
Als we dan door het dorp Kleine Huisjes fietsen, dan maken we voor het bord van de kleine Huisjes een foto.
Alex steekt zijn twee vingers triomfantelijk omhoog.
(foto 2001)

In 2003 fietsten we zelfs naar Cloppenburg in Duitsland. Dit was een fietstocht van tweehonderdvijfenzestig kilometer visa versa.
Myrna was toen net zes jaar oud.
Het was de vierde fietsvakantie waarbij we elk jaar schitterend weer hadden. Het jaar 2003 was zelfs uitzonderlijk warm. Temperaturen van ruim 32 graden en soms 34 graden.
Volgens weerverslaggever Piet Paulusma was de zomer van 2003 al op 15 augustus warmer en droger dan de zomers van 1959 en van 1947.

Hij gaf een opsomming en vergelijking:

Aantal dagen met temperaturen boven de 20 graden was in
1947 50 dagen en in 2003 70 dagen

Aantal dagen met temperaturen boven de 25 graden was in
1947 30 dagen en in 2003 40 dagen

Vanwege de droogte en hitte kwam in 2003 een noodmaatregel op drinkwater.

In Cloppenburg huurden we een huisje bij de jeugdherberg van Thusfelder Talsperre. En schitterend gebied met heidevelden en een schitterend meer. Vlakbij was een groot pretpark waar de kinderen heerlijk genoten van de vele attracties. Trijnie en ik hadden een zware week met de zes kleinkinderen en tweehonderdvijfenzestig kilometer fietsen. Maar als er gefotografeerd wordt laten we dat niet blijken.
(2003)

Bij Gea aangekomen na een fietstocht van zoveel kilometer deed ik mijn kleren uit en sprong zo in het grote water achter hun huis. (2003)

Het was die dag ruim dertig graden en alle kleinkinderen namen eveneens een verkoelende duik. (2003)

Supermakelaar.

• WOENSDAG 12 SEPTEMBER 2001

OOST-GRONINGEN | 11

Zuidbroekster supermakelaar maakt pas op plaats

Van onze verslaggever
JAN NIEMEIJER

Zuidbroek – Zeven jaar geleden sloeg makelaar Rinus Huis uit Zuidbroek zijn vleugels uit. Het werd de start van wat inmiddels een regionaal imperium is geworden. Tot voor kort was Huis met vijftien vestigingen in Groningen en Drenthe vertegenwoordigd. Onlangs besloot hij zijn kantoren in Borger, Emmen, Gieten en Stadskanaal te sluiten.

"Het is moeilijk om goed personeel te vinden, die de vestiging als een ondernemer kunnen runnen," verklaart hij de beslissing. Huis wil eventjes pas op de plaats maken. De snelle groei had natuurlijk alles te maken met de sterk toegenomen verkoop van koophuizen. Dat Huis zich nu uit enkele plaatsen heeft teruggetrokken, heeft volgens hem niet te maken met een tanende kopersinteresse. "De markt stabiliseert, maar is nog niet over zijn hoogtepunt heen. De rente in Europa is nog steeds aan de hoge kant," aldus Rinus Huis.

De spectaculaire groei van zijn bedrijf is volgens hem mede te danken aan de franchise-formule, die hij voor de makelaardij heeft gekozen. De plaatselijke kantoren zijn eigendom van de vestigingsmanager maar voeren wel de gezamenlijke naam. Huis verleent vanaf het hoofdkantoor met vijf help-desks,die tot en met de automatisering raad verschaffen, bijstand.

De sluiting van de genoemde kantoren wordt opgevangen door de vestiging in Exloo. "Die is in staat het betreffende gebied te bestrijken." Rinus Huis denkt dat zijn 'pas op de plaats' enige jaren duurt. "Dan kijk ik wel eens weer om me heen wat zich voor kansen voordoen." Huis denkt dan verdere expansie te bereiken door overnames. Of, zoals hij zelf zegt: "kantoren die zich bij ons willen aansluiten."

Als je een beslissing neemt moet je later niet aarzelen of het de juiste keuze is geweest. Zo ben ik doorgaans niet, maar toch, met het verkopen van al onze makelaarskantoren had ik dat wel.
John en ik hadden onszelf veel moeite getroost en veel geld geïnvesteerd. We waren trots op de vijftien makelaarskantoren waar de naam Huis Adviesgroep zo welvarend op de gevel prijkte. Nu de vooruitzichten met de economie wat ongunstiger leken hadden we de meeste zaken binnen enkele weken van de hand gedaan.
Ik dacht even "Als je tegen moeite opziet krijg je nooit iets dat de moeite waard is," of zoals John het eens zei: "Wat je niet opgeeft, heb je ook niet verloren." Maar nee, al snel was ik blij met onze genomen beslissing. Ik kan nu terug kijken op een florissant leven, waarom zou ik nog meer willen. Immers 'niet het vele is goed, maar het goede is veel' had ik eens gelezen.
Weinig dingen die ik deed in mijn leven heb ik tegen op gezien en nu zijn er zoveel dingen die meer als de moeite waard zijn.
Als je uitrekent dat een normaal mens de gemiddelde leeftijd haalt van amper vijfenzeventig jaar en ik toen de leeftijd van zevenenvijftig jaar had bereikt, dan resten je nog slechts achttien jaren.
Ook al zou je veel ouder worden dan vijfenzeventig jaar dan nog zijn je actieve jaren slechts tot hoogstens die vijfenzeventig jaar. En in het huidige digitale tijdperk gaat het leven sneller. In het digitale tijdperk zal de komende jaren alles sneller en nog sneller gaan. We staan aan de vooravond van supersonische ontwikkelingen wat amper is bij te sloffen, althans voor mensen rond de zevenenvijftig jaar.
De jeugd ziet dat nauwelijks omdat ze met veel moderne technieken al zo vertrouwd zijn en veel nieuwigheden als vanzelfsprekend ervaren.
Op twaalf november 2003 zijn Trijnie en ik in de Ennemaborg van Midwolda naar een lunchbijeenkomst geweest waar een internet trendwatcher, visionair en veelgevraagd spreker en dagvoorzitter de nieuwe Techno en Socio trends presenteerde. Als je zo'n man hoort vertellen wordt het je klaar en helder, zonder enig misverstand, voorgehouden dat de digitale toekomst nog maar net is begonnen en alles wat digitaal is gaat supersnel dat werd ons wel duidelijk.
Samen met Trijnie hopelijk nog achttien actieve jaren en daarna nog een staartje minder actieve jaren, zullen we maar hopen.
De eerste tijd nog wel actief in het bedrijf, maar niet meer zo intensief. Je kan immers op twee manieren oud worden, vergrijzen of verzilveren.

Ik had mooie, bijna gouden, jaren achter de rug “en misschien kan je die nu gaan verzilveren” was mijn gedachte.
Onze interesse ging uit naar fietsen, vakanties, huis onderhouden, kinderen en vooral de kleinkinderen, wandelen, boek schrijven, duifjes op de duiventil, goudvissen en karpers in de vijver en Bertus de kater. Blijft er dan nog tijd over??
Ik keek naar de tekst die al bijna dertig jaar op ons huis aan het Siemenspark is geschroefd “Carpe Diem” oftewel “Pluk de dag”, en die dag was nu zo langzamerhand een beetje gekomen.

“Carpe Diem” ontwerp van mijn vader en gemaakt in 1965 door constructiebedrijf Lok uit Zuidbroek.
Ik keek naar de tekst die nu al bijna dertig jaar op ons huis is geschroefd.
“Carpe Diem” oftewel “Pluk de dag”, en die dag was nu zo langzamerhand een beetje gekomen.
(2001)

Rustiger aan doen, maar niet als een scharrelkip.

Wie vroeger met pensioen of met de VUT ging, of zoals het heel vroeger genoemd werd; 'rentenieren', was zonder toekomst.
Het wachten was op magere Hein.
Vroeger deed je dat in het armenhuis of in een leunstoel voor het raam bij je oudste dochter. Bejaardenhuizen bestonden toen nog niet. Ik herinner mij nog wel dat Opoe van Nieuwkerk om de maand bij één van haar dochters verbleef. Ik zie ze nog voor me. Met haar mooie witte gesteven Zeeuwse mutsje op zat ze tussen de keukendeur en het dressoir. Af en toe bemoeide ze zich met het 'gastgezin' en dan kreeg ze een grote mond van de meiden, mijn tantes, de zusjes van mijn vader.
Maar dat hoeft in deze tijd gelukkig niet meer. De gepensioneerden van vandaag hebben warm en koud stromend water, vloerverwarming, kleurtelevisie en magnetron. Een caravan met alles erop en eraan, zoals een 'mover', een robot, om de caravan op de juiste staan plek te manoeuvreren en ook een ingebouwd toilet, douche, een vast bed en op zijn minst radio en televisie aan boord, met achter op de caravan een fietsendrager met lichtlopende fietsen.
Ook velen wonen in een vier of vijfsterren woning met een mooie tuin of een prachtig appartement met een reeks overwinteringsdagen in Spanje of Zuid-Frankrijk.
Ik moet toch wel bekennen dat ik in die tijd veel nadacht hoe ik mijn dagen zou gaan vullen nadat de bedrijven waren verkocht. Ik had geleefd en gewerkt in een bepaalde gedrevenheid en nooit als een scharrelkip rondgelopen.
Nu ik dit opschrijf moet ik aan een uitspraak denken van mijn vader. Vaak zei hij: "Je moet niet bezig zijn als de kippen, die krabbelen achteruit, als mens moet je zien dat je vooruit krabbelt."
Ook moesten we van hem schoffelen als er nog geen onkruid te bekennen was. En als het lichtjes begon te regenen mochten we niet meteen ophouden met schoffelen: "Doorschoffelen!" Zei hij.
" D'r staat helemaal geen vuil," murmureerden we.
"Het helpt geen pest als het zo nat is." Mompelden we dan ontevreden, omdat we blij waren met de motregen en dan konden stoppen omdat we geen zin hadden.
"Schoffelen helpt altijd." Zei hij, "Je moet niet gaan schoffelen als er onkruid staat want dan ben je te laat, je moet schoffelen als er nog geen vuil staat."

Ik heb dan ook nooit onkruid in onze tuin, want schoffelen doe ik als er nog geen vuiltje te bekennen is.
Ook zei hij vaak: “Acht is meer dan duizend.”
Toen ik die uitspraak nog niet begreep ergerde ik mij er aan als mijn vader dat zei. Later groeide de stelling “Acht is meer dan duizend”, uit tot één van mijn sterke kanten die ik in mijn onderbewustzijn behoorlijk had geactiveerd.
“Acht geven op alles waarmee je bezig bent is belangrijker dan duizend.” Legde mijn vader aan mij uit toen ik nog amper tien jaar was. “Het getal duizend zegt niks, wat is duizend??”
“Ja duizend is meer als acht.” Sputterde ik tegen.
“Nee,“ zei hij. “Duizend is niks, het getal duizend zegt niks!! Maar acht geven op alles waarmee je bezig bent, de aandacht waarmee je dingen doet….”
Het was voor mij een wijze les, die ik pas later waardeerde.
In die beeldspraak bedacht ik dat John en ik de afgelopen jaren steeds hadden geschoffeld als er nog geen onkruid stond, samen waren we aardig vooruit gekrabbeld en waarom zou ik nu geen acht geven op mijn huidige omstandigheden. Die waren gunstig genoeg. Ik kon nu gaan genieten van alles wat in mijn voordeel om mij heen was ontstaan. Dan heb ik het niet alleen over het financiële, maar vooral ook over de geestelijk en maatschappelijke rijkdom die om ons heen geformeerd was.
Gelukkig had ik in het verleden wat geld belegt in particuliere woningen die ik weer verhuurde. Toen ik de huizen kocht waren ze duur en in verhouding waren de huren laag. Op vele andere manieren was veel meer rendement te halen. Het was in die tijd zeer gunstig gesteld met de aandelenkoersen. Vooral de IT sector (Informatie Technologie) stond zeer hoog genoteerd. Verschillende beleggingsadviseurs gaven mij een welgemeende raad om te beleggen op de aandelenmarkt.
Om een bepaalde reden deed ik dat niet.
Ik had wel eens iets gelezen over de windhandel in tulpenbollen. Nederland is in de hele wereld bekend om zijn tulpen. In de zeventiende eeuw kwam deze bloem veel voor in paradijselijke tuinen. De tulp was toen in de mode. Er werden belachelijke bedragen betaald voor de tulpenbollen. De tulp was vooral erg in trek in Frankrijk. In de zeventiende eeuw was alles wat uit Frankrijk kwam erg populair en werd als mode aangenomen. Tulpenbollen werden voor duizenden guldens per stuk verkocht, de tulp was een speculatieobject geworden.

Harry Mulisch zei eens: “Mode is twee keer belachelijk. Als het begint en als het eindigt.”
Ik maakte een vergelijk met de tulp van toen en de informatietechnologie van rond 1999 en 2000. Alles wat in Amerika gebeurde was in Europa erg populair. Die IT was ook bij de grote massa geliefd en de aandelen waren erg in trek om er veel geld in te beleggen. In Amerika zat het bedrijf microsoft van Bill Gates en de hele informatietechnologie draaide om deze schat-hemeltje-rijke persoon. Het is een windhandel in IT (Informatie Technologie) dacht ik wel eens, ik beleg liever in gewoon onroerend goed.
De windhandel bleek al snel, we verzeilden in allerlei aandelen schandalen. De IT aandelenmarkt stortte van de ene dag op de andere in. Nina Brink was in Nederland de koningin van de IT aandelen. Met haar ijzige koele stem leek ze vanuit de aandelenhemel gezonden om de new-economie te prediken in Europa. Ze had een sadomasochistische uitstraling, en als ik haar op de TV zag had ze in mijn gedachten altijd een zweepje bij zich. Ik kon dat beeld niet bij mij weg krijgen. In werkelijkheid had ze geen zweep, maar in mijn gedachten sidderden de aandelenkoersen en zweepte ze de waarde kunstmatig omhoog. Totdat ze werd opgepakt voor fraude in aandelen. Marice d’Hont stopte meteen zijn beursgang en ook Dirk van der Scheer liet zijn voorgenomen beursgang afweten. Er was consternatie omdat Grootgrutter Ahold had gesjoemeld met veel te mooie jaarcijfers om zijn waarde van aandelen gunstig te houden. De witte boorden criminaliteit vierde hoogtij volgens de media en fraudes werden door de regering hard aangepakt. Grote namen in het bedrijfsleven die aandelen en opties hadden verhandeld met voorkennis werden opgepakt. De bouwfraude jacht ontstond, zowel bij de bouwers als bij ambtenaren die zich hadden laten omkopen. Er volgden een bijna hatelijke campagnejacht op grote bouwondernemers. Mijn buurman, een middelgroot wegenbouwbedrijf, was enkele jaren daarvoor al aan de schandpaal genageld. De grote Henk Koop met zijn wereldwijde concern gooiden ze zomaar achter slot en grendel.
Er staat in de bijbel: “….de kinderen der duisternis zijn vindingrijk”. Deze bijbelse uitspraak is waar. Waarom ik nu ineens hieraan moet denken? Misschien omdat de grote Henk Koop zeer Christelijk en Vrijgemaakt Gereformeerd is. De groten houden het wel, maar de lagere groep overleeft deze jacht niet en sleuren in hun val ook velen mee, wat effect geeft op de hele economie.
Ik was blij dat ik gewoon in particuliere woninkjes had belegd, de huur kwam mooi maandelijks binnen.

Daarnaast waren John en ik in onze sas dat we de beslissing hadden genomen om een jaar eerder als ‘supermakelaar’ pas op de plaats te maken. Wat kan het raar lopen dacht ik en ik mijmerde vaak over de ultieme vraag wat is de zin van het leven? Ik bedacht dat het leven feitelijk één groot vraagteken is. En wie er wat van wil maken, zal dat grote vraagteken met antwoorden moeten invullen.
Als jongetje vond ik het allemaal nog betrekkelijk simpel. In die levensfase ging het mij om praktische zaken, zoals mag ik langer opblijven of hoeveel snoepgeld krijg ik mee als ik op schoolreisje gaat.
Toen ik ouder werd was ik opvallend confronterend met rechtstreekse vragen. Dat leidde wel eens tot uitlatingen van mijn ouders.
” Brutale sodemieter….. .” Zeiden ze dan.
In mijn pubertijd was mijn ego behoorlijk broos. Het zelfbewustzijn zo sterk, dat ik met regelmaat mij afvroeg ‘hoe kom ik over,’ of ‘krijg ik wel een meisje?”
Toen ik volwassen werd kwam de grote krachtmeting en de zoektocht naar het “hoe” en “waarom” vol verwarring, tegenstrijdigheid en frustratie. De zin van het leven was toen al moeilijk voor mij te begrijpen omdat plichten en verantwoordelijkheden het pad van echte passie elkaar steeds doorkruisten. Wat moest ik doen en in welke volgorde en waarom eigenlijk.
Ja ik was getrouwd en had een groot verantwoordelijkheidsgevoel voor Meentje en ons gezin. Ik deed een wilde gok met allerlei opleidingen en avondcursussen, maar de devaluatie van diploma’s stond het op lange termijn ten gelde maken van deze verworven bevoegdheden weer in de weg. Ik wilde mijn diploma’s snel verzilverd zien en dat was niet verkeerd omdat geld verdienen zorgt voor brood op de plank. Veel geld verdienen gaf mij ook zelfvertrouwen en vrijheid. Maar alsof die verworven zelfredzaamheid niet genoeg was ging ik op zoek naar meer. En dan vooral méér geld, méér bezittingen, méér luxe en een nog groter huis.
Een bankier zei ooit “Geld is het schoolrapport van het leven.”
Ik heb daar nu weer een ietwat bijgestelde mening over. Een mening met een veroordelende kanttekening. Te vaak heb ik ervaren dat juist die mensen in hun streven naar zo’n goed schoolrapport niet binnen het huishoudelijk etiket bleven.
De mening van de omstreden Duitse theoloog Sölle: “Het gaat er niet om hoeveel je hebt verdiend maar hoeveel je hebt gediend” is mij nu meer gaan aanspreken. Maar in die levensfase kon, volgens mijn gevoel, de waarde van het leven alleen maar

uitgedrukt worden in bezit en banksaldo. Het investeren in de kinderen deed Meentje wel en die missie is haar mirakel goed gelukt.
Ikzelf durf te zeggen dat ik geslaagd ben in mijn vak. Maar ik weet zeker dat ik ook bagage genoeg had voor andere beroepen. Waarom ik dat weet? Ik was nooit éénzijdig. Dat is belangrijk in ieder mensenleven. Wij hebben dan ook geprobeerd om onze kinderen niet éénzijdig maar veelzijdig op te voeden. Niet te veel stimuleren dat ze op school achten en negens moesten halen en alle energie steken in hoge cijfers. Cum-laude, ik heb er niets mee op.
Nee, zessen en zevens of nog liever een vijfenhalf en daaromheen veel, heel veel, andere belangstelling. Televisie is daarbij een prachtig medium.
De meeste televisieprogramma's verruimen je veelzijdig inzicht. Je kijk op zaken en je goed en foutbesef en je begrijp en snapvermogen wordt door televisiekijken verruimd. De kleinkinderen kijken vaak televisie maar ook Gea en John zaten veel voor de buis. Zij moesten van ons hun eigen kleren uitzoeken en betalen van het kleedgeld wat ze ontvingen. We lieten ze hun eigen fiets kopen op hun achtste jaar. En hun eigen bromfiets kopen op zestienjarige leeftijd. Als de brommer door een ongeluk eens helemaal in stukken lag dan zei ik: "Als het mijn brommer was liep hij morgenavond weer." En toen ze hun rijbewijs haalden, liet ik ze direct op dezelfde dag, alleen in mijn grote Volvo een boodschap doen. Het liefst in de stad Groningen. Dat is ook gebeurd en zonder problemen.
Al heel vroeg leren dat niets moeilijk is, als je het maar één keer hebt gedaan en de ruimte krijgt. Het leven is simpel, niet moeilijk, maar wel schitterend mooi. Meentje en ik gaven daarom een opvoeding met veel ruimte.
Geeft ieder de vrijheid tot denken en om zich te ontplooien en je ziet een grandioos talent ontstaan. Het individualisme, het zoeken naar je eigen zelfstandigheid en het egotrippen geeft grote talenten vrij.
"Een konijn in een te klein hok wordt nooit een Vlaamse reus", is een van mijn vaste uitspraken.
Ik was de oudste in een groot gezin. Dan is dat anders. Dan wordt je behoudend opgevoed. Schatten van ouders. Mijn Vader en Moeder hebben acht mooie kinderen gebouwd en we hebben een prima opvoeding gehad. Toch waren ze erg behoudend. Mijn vader bezigde iets te vaak: "Als je voor een dubbeltje geboren bent word je nooit een kwartje."

Behoudend, bijna bang ben ik opgevoed, terwijl mijn vader zoveel in zich had. Zoveel kwaliteit in een mens als bij mijn vader wat nooit bij hem tot bloei is gekomen. Misschien ligt de oorzaak hiervan in die beklemmende tweede wereldoorlog waarin hij zelf nog puber was en zijn geestelijke ontplooiingsmogelijkheden enigszins in een soort van angst of non-veiligheidsgevoel is blijven steken.
De absolute waanzin van een oorlog die ook op dat niveau zijn sporen nalaat.
In die oorlog is hij erg jong getrouwd met mijn moeder en moest hij gaan zorgen voor een steeds groter wordend gezin.
Eén van zijn vaste uitspraken was: “Ik wens je een groot bedrijf met veel personeel.”
Dit is beschermend bedoeld, vast.
Ook één van zijn uitspraken was: “Jij wilt twee ruggen snijden van één varken.”
Maar ik weet zeker dat dit weer een remmend effect heeft gehad op mijn ontwikkeling. Mijn Freudiaanse gevoel heeft mij weerhouden om erg groot te worden. Dat hoort arrogant, zo is het niet bedoeld.
Het voordeel van een eerstgeborene is wel, dat die zich ontwikkelt met een groter verantwoordelijkheidsbesef en het is wetenschappelijk bewezen dat wie in een gezin als eerste kind ter wereld komt, een grotere kans maakt later een leidinggevende functie te krijgen. Vijfendertig jaar ben ik zelfstandig geweest en heb ik leiding gegeven. De eerste vijf jaar zeer wisselend. Eerst als zelfstandig tuinder, bloemhandelaar en als zelfstandig middenstander, melkboer, en als bedrijfsleider in een supermarkt. Daarna gaf ik dertig jaar leiding als inspecteur en directeur in verzekeringen aan gemiddeld vijfentwintig gebonden en niet gebonden tussenpersonen, makelaarskantoren en hypotheekadviseurs. Ik heb heel wat competities gespeeld en in ieder geval niet als een Dollefie Zallefie op deze aardkloot rondgelopen.
Ik zeg vaak ‘Quae nocent docent’, door schade en schande ben ik wijs geworden. Ik heb langzaam ondervonden dat ‘niks is echt goed en niks is echt fout’ in het leven, maar het zoeken naar evenwicht is juist. Je eigen evenwicht,
Maar nu mijn hoofd bijna kaal is en het haar rond mijn oren ook enigszins grijs begint te worden slaat een andere angst toe; blijf ik gezond, hou ik mijn inkomen als de huizenmarkt instort en kom ik nog aan mijzelf toe.
Nadat Meentje was overleden en ik alleen kwam te staan sloeg even de onvrede toe. Misschien kreeg ik daardoor die prestatiedrang. Dat harde en vele werken en dat presteren.
Goethe heeft eens gezegd: “Alleen arbeid maakt mensen gelukkig.”

Maar werken, hard werken en nog harder werken om nog meer te investeren om vervolgens nog harder te werken, daarin zijn veel nuances te bedenken.
Ik heb mijn ideaal verwezenlijkt en ik weet dat ik meer, nog meer in mijn mars hebt.
Ja, dan kan je zeggen dat je de kern van het leven te pakken hebt. Dan heb je de vrijheid en de ruimte waarnaar ik altijd zo gehunkerd heb.
Toen ik Trijnie leerde kennen kwam ik tot een zalige innerlijke rust.
Maar ook vroeg ik mij af of ik niet angstvallig weer een allerlaatste poging deed om het echte geluk te pakken. Dat zou erg oneerlijk zijn tegenover Trijnie. Ik was in die periode ook steeds aan het zoeken naar antwoorden die tegelijkertijd ook weer meer vragen opriep. In 2002 en de eerste zes maanden van 2003 deed ik niets anders dan alleen maar rondom ons huis, aan het Siemenspark dertig, bezig zijn. Af en toe gingen we op vakantie en ik besefte dat ver weg niets vertrouwds te vinden was.
In het begin vond ik het wel leuk, dat niks doen. Maar al snel had ik er weer geen goed gevoel bij. Altijd had ik doelen gesteld, immers hoe kan je scoren zonder doelpalen.
Ik denk wel dat in die tijd de drang sterker werd een boek over mijn leven te schrijven. Ik las toen eens: “Als je het verleden wegstopt, kan je nog wel loltrappen maar niet echt vreugde beleven.” Toen ik dan ook mijn herinneringen aan het papier ging toevertrouwen beleefde ik daar echt vreugde aan. Maar meteen stelde ik mij weer een doel. Het boek moest klaar zijn voor één november 2003. In elk geval moest het dan bij de drukker liggen. Eén november was dertig jaar na de autoloze zondag. Waarom dit doel op deze dag? Ik kan dat zo snel niet bedenken maar de gedachte ontstond en ik hield mij aan dat, door mijzelf gestelde doel.
Dit hoofdstuk lijkt een beetje rommelig, met veel redeneringen en in mijn vertellingen maak ik wat bokkensprongen in de tijd. Maar het geeft een beeld van al mijn vluchtige gedachten, van de periode van toen ik mij voor nam om het rustiger aan te gaan doen. Hoe de flarden niet in de juiste volgorde, door mijn hoofd denderden, maar die ik moest ordenen om die beslissingen te nemen zoals ik ze heb genomen.
De krant schreef erover ‘Zuidbroekster supermakelaar maakt pas op de plaats’. De twijfel die ik daarna over dit besluit had. Voordat je in te nemen beslissingen een goed beeld hebt gevormd is het eerst rommelig in je hoofd.

MaMaRoMaAlMi

01-NOV-02 15:21 VAN- Veldkamp & Prins notarissen Borger 0599-234648 T-524 P.03/04 F-312
01/11/2002 14:23:32 KvK Groningen 01->0599 234648 P.2/6

UITTREKSEL

KAMER VAN KOOPHANDEL GRONINGEN

Dossiernummer: 02330556 Blad 00001

Uittreksel uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Groningen

---

Rechtspersoon:

Rechtsvorm	:Besloten vennootschap
Naam	:MaMaRoMaAlMi B.V.
Statutaire zetel	:Gemeente Menterwolde
Eerste inschrijving in het handelsregister	:22-05-1995
Akte van oprichting	:19-05-1995
Akte laatste statutenwijziging	:31-05-2002
Maatschappelijk kapitaal	:EUR 28.500,00
Geplaatst kapitaal	:EUR 18.867,00
Gestort kapitaal	:EUR 18.867,00

Onderneming:

Handelsna(a)m(en)	:MaMaRoMaAlMi B.V.
Adres	:Kerkstraat 1, 9636AA Zuidbroek
Correspondentieadres	:Postbus 29, 9636ZG Zuidbroek
Telefoonnummer	:0598-451751
Faxnummer	:0598-453792
Datum vestiging	:22-10-1993
De besloten vennootschap drijft de onderneming sinds	:19-05-1995
Bedrijfsomschrijving	:Beheersactiviteiten
Werkzame personen	:0

Enig aandeelhouder:

Naam	:Huis, Marinus / 3
Geboortedatum en -plaats	:12-02-1945, Naaldwijk
Adres	:Siemenspark 30, 9636EB Zuidbroek
Enig aandeelhouder sedert	:19-05-1995

Bestuurder(s):

Inhoud bevoegdheid :Het bestuur vertegenwoordigt de vennootschap .. De bevoegdheid tot vertegenwoordiging komt .... mede toe aan: ....
a. iedere algemeen (gedelegeerd) bestuurder ... afzonderlijk; ....
b. twee gezamenlijk handelende bestuurders ....

GRONINGEN
LEONARD SPRINGERLAAN 15
POSTBUS 130
9700 AC GRONINGEN
FAX (050) 526 46 52

VEENDAM
PIETER SNEEUWVLEIN 12
POSTBUS 9
9640 AA VEENDAM
FAX (0598) 616 325

TELEFOON
BEIDE KANTOREN (050) 520 50 80
VOOR INLICHTINGEN UIT REGISTERS
0900 - 1234567
(HET POSTTARIEF)

INTERNET:
HTTP://WWW.GRONINGEN.KVK.NL
E-MAIL: INFO@GRONINGEN.KVK.NL

UITTREKSEL

KAMER VAN KOOPHANDEL GRONINGEN

Dossiernummer: 02330556 Blad 00002

Naam	:Huis, Marinus / 4
Geboortedatum en -plaats	:12-02-1945, Naaldwijk
Adres	:Siemenspark 30, 9636EB Zuidbroek
Infunctietreding	:19-05-1995
Titel	:Directeur
Bevoegdheid	:Alleen/zelfstandig bevoegd
Aanvang (huidige) vertegenwoordigingsbevoegdheid	:19-05-1995

Alleen geldig indien door de kamer voorzien van een ondertekening.

29,62

Groningen, 01-11-2002

Voor uittreksel

Ing. W.J. Loursema
Hoofd Wetstechnische

KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN VOOR GRONINGEN

GRONINGEN
LEONARD SPRINGERLAAN 15
POSTBUS 13a
9700 AC GRONINGEN
FAX (050) 526 40 52

VEENDAM
PIETER SMEEUWWEIN 12
POSTBUS 5
9640 AA VEENDAM
FAX (0598) 616 325

TELEFOON
BELLEN KANTOREN (050) 520 58 88
VOOR INFORMATIEVRAGEN UIT BRIEVEN:
0900 - 1234567
(MET KOSTELOOS)

INTERNET:
HTTP://WWW.GRONINGEN.KVK.NL
E-MAIL: INFO@GRONINGEN.KVK.NL

10-98

Ik richtte in 2002 een nieuwe BV op. Het werd een Holding met de bijzondere naam MaMaRoMaAlMy BV. Veel mensen vroegen naar de betekenis van de vreemde naam. Het deed een beetje Italiaans aan. Een beetje Mamamia-achtig, een beetje maffiose-achtig. Echter het was gewoon een holding, een Beheers B.V., waarin het zakelijk vermogen werd geplaatst en mijn pensioen is geregeld. De naam was afkomstig van alle eerste twee voorletters van onze kleinkinderen. In volgorde van leeftijd, van de oudste af aan: **Ma**rco, **Ma**rtijn, **Ro**gier, **Ma**rleen, **Al**ex en **My**rna.

Deze holding MaMaRoMaAlMi BV waarin het zakelijk vermogen is geplaatst, zal ik naast het beheren en laten floreren van een aantal bezittingen ook nog wat andere activiteiten trachten te ontwikkelen. Zoals het aankopen en weer verkopen van onroerend goed en opzetten van wat kleine projecten.
De meeste activiteiten zullen plaats vinden samen met John in onze gezamenlijke besloten vennootschap van Huis Beheer BV. Maar soms zal ik tegen zaken aanlopen die ik voor eigen rekening zal nemen in mijn MaMaRoMaAlMi BV.
Nu in 2003 is het nog wat rustig aan doen. De mensen geven nog geen geld uit. Mensen zijn voorzichtig, ze sparen nog te veel.
In de eerste zes maanden van 2003 was de spaarquote in Nederland honderdachtenzeventig miljard euro. Dat fenomenale bedrag stond in augustus van 2003 op spaarrekeningen in Nederland. Er was vijftien miljard gespaard in het eerste half jaar van 2003. Dat is een gemiddeld spaarbedrag van zesentwintigduizend €uro per gezin. Mensen zijn nu voorzichtig met uitgeven, maar er komt een tijd dat er niet gespaard maar geconsumeerd wordt.
Waarin?
In grotere, luxere en duurdere huizen.
Ook de Noordelijke economie wordt de komende jaren sterker. Vroeger was het Noorden afhankelijk van de landbouw en de industrie. Nu is er veel meer zakelijke dienstverlening, vooral de stad Groningen loopt op kop in de ICT en met automatisering en zakelijke dienstverlening ten opzichte van alle andere steden van Nederland. Ook komen langzamerhand meer vakantiegangers naar de noordelijke regio. De afstand Den Haag-Groningen wordt ook kleiner als dertig jaar geleden. Dit alles maakt dat de economische schokeffecten die ik de afgelopen dertig jaar heb gekend niet meer voorkomen en dat de welvaart in het Noorden veel stabieler zal zijn. Er komt zoveel handel en er zijn straks weer zoveel leuke zaken te ondernemen.

Nieuwe uitdagingen zoals de Blauwe Stad. Velen zijn sceptisch over dit schitterende project. Ook de makelaar uit Lisse, Harrie Mens, schreef het meteen de vernieling in, maar laten ze hem maar een woning geven in de Blauwe Stad dan heb je meteen een aardige ambassadeur.
Als je beter nadenkt hebben we die man helemaal niet nodig hier in Groningen, want er zit hier voldoende kwaliteit om de Blauwe Stad zelf te promoten.
Het tweede Haren van Groningen, nee beter gezegd: het Wassenaar van Groningen waar grote majestueuze woningen moeten worden gebouwd rondom de kasteelachtige boerenhofsteden en burchtachtige rentenierswoningen, die zijn ontstaan vanuit het rijke verleden van het Oldambt, toen de boeren nog gewaardeerd werden.
Ik zit nu al weer verlangend op het vinkentouw. Want ik heb niet voor het vlakke leven gekozen. Het is de harde dominante kant van mijn karakter. Het is een bijna onzichtbare kant die mij kracht geeft. Ik wil er ook mee doorgaan omdat alles nooit in één keer lukt. Het stappenscenario leidde bij mij tot meer en geleidelijk succes. Maar ik dacht altijd: Rienus vergeet je stappen niet te zetten.
Alles wat ik tot nu toe heb, zowel materiële of geestelijke rijkdom, het is mij niet komen aanwaaien. Mensen denken dat.
Inspiratie? Flauwekul. Je moet gewoon aan het werk.
Edison zei: “O ja? Heb ik vijftienhonderd patenten van uitvindingen op mijn naam? Dat kan wel. Maar het was dan voor negentig procent transpiratie en voor tien procent inspiratie.”
Focus ik dat op mijzelf en op mijn persoon, dan heb ik hetzelfde gevoel en misschien was het bij mij wel achtennegentig procent transpiratie.

Organogram Huis Adviesgroep

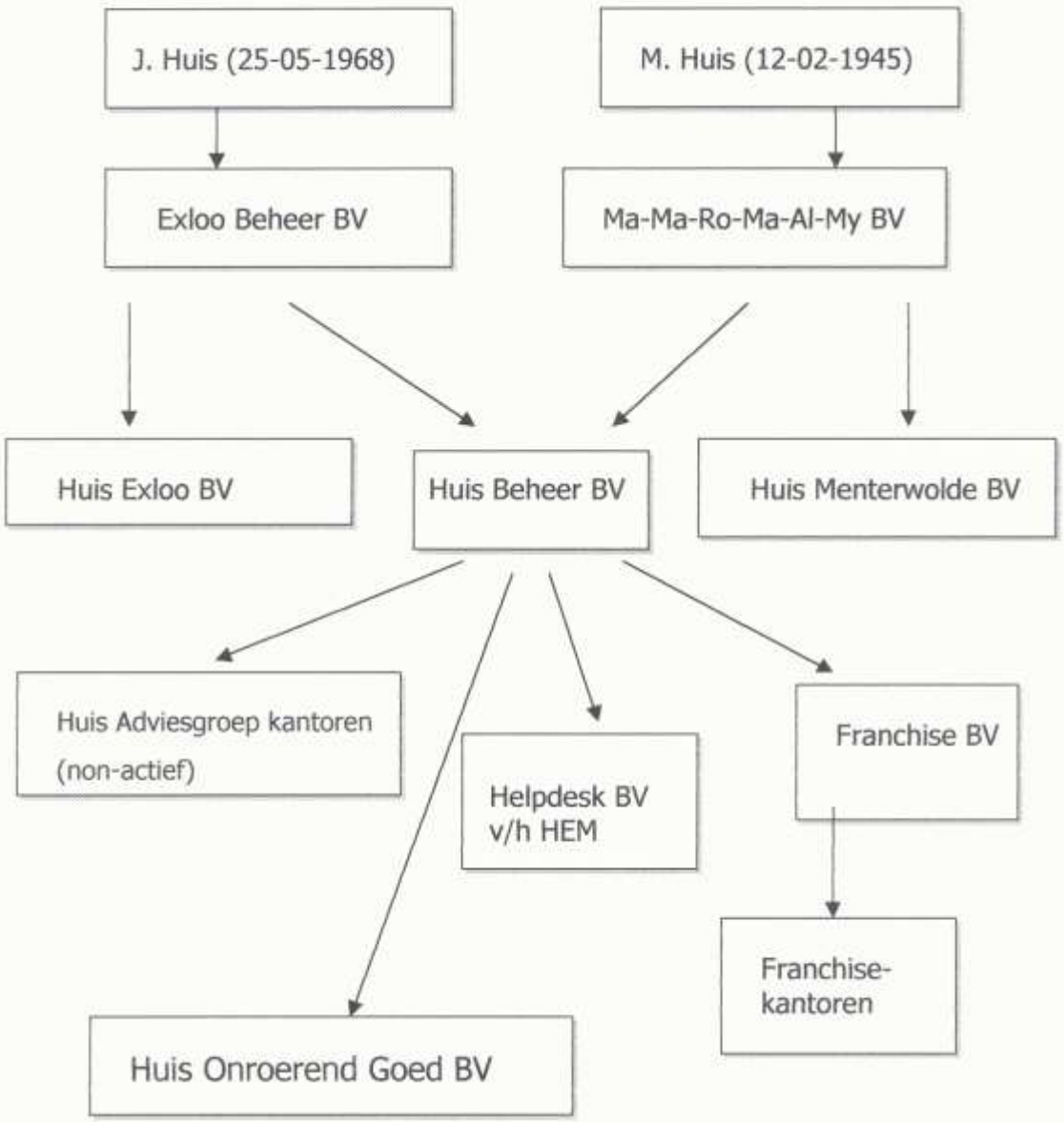

JEUGDKAMPIOENSCHAPPEN

Kampioen komt uit Ter Apel

Tijdens de dit jaar in Utrecht gehouden Nationale Jeugdkampioenschappen Schermen wist Rogier de Vries uit Ter Apel vorige week de titel voor zich op te eisen. In de klasse 'kulkens', 7 tot en met 9 jaar, mocht hij na een spannende strijd de hoogste plaats op het ereschavot betreden. Rogier is sinds twee en een half jaar lid van Schermvereniging Ter Apel (SVTA) en wordt getraind door de broers Jens en Mark Oolders en Eric de Wit. Oudere broer Marco de Vries, eveneens uitkomend voor SVTA, wist een derde plaats te bemachtigen in de klasse 'benjamins', 10 tot en met 12 jaar. Op de foto de succesvolle Marco en Rogier.

©Richard Riemeijer

De kleinkinderen, ja daar beleef je een groot genoegen aan. Of het nu het zwemmen is waarmee ze medailles halen of paardrijden, schermen of gewoon voor hun plezier schaatsen op de ijsbaan in Exloo. Je geniet enorm van hun bezig zijn. En als ze soms in de krant komen is het helemaal plezant en vermenigvuldigt je hart (foto 2001)

v.l.n.r. Rogier, Marleen en Marco de Vries (2002)

v.l.n.r. Myrna, Alex en Martijn Huis (2002)

MaMaRoMaAlMi zingt met een orkest voor Opa en Trijnie.(2002)

MaMaRoMaAlMi zit klaar om te gaan eten.(Seghesteen 2003)

De kleinkinderen met hun mirakels zien opgroeien is een groot genot.

Huwelijk Trijnie en Rienus 2002.

Anno 2002 is het huwelijk een klassiek gegeven.
Naast het feit dat ik in de vier afgelopen jaren veel om Trijnie was gaan geven, las ik een artikel over de biofysicus Harold Morowitz, die concludeerde dat alleenstaand door het leven gaan minstens zo gevaarlijk is als roken. Een man die per dag een pakje sigaretten rookt heeft dezelfde levensverwachting als een alleenstaande man die niet rookt. De voorzitter van een vereniging in bevolkingsstudies, Linda Wate, voegde aan de lijst van verschillen tussen gehuwden en ongehuwde een aantal zaken toe die alom verbazing wekte, maar daarom niet minder waar bleken te zijn. Een getrouwde man met een hartafwijking leeft gemiddeld veertienhonderd dagen of vier jaar langer dan een ongetrouwde man met een gezond hart. Soortgelijke gezondheidsvoordelen van getrouwd zijn vond ze ook bij vrouwen. Gehuwden hebben minder last van depressies en andere psychische stoornissen en hebben ook met minder verkeersongelukken en huishoudelijke ongelukjes te maken en worden minder vaak slachtoffer van geweld.
Linda Waite zegt hierover: “Gehuwden zaniken en zeuren meer tegen elkaar.”
“Heb je je pillen al ingenomen….?!”
“ Kijk uit hoor… .!” Of, “Vergeet je je jas niet aan te doen als je naar buiten gaat…!”
En: “Hoe vaak moet ik je nog zeggen dat je morgenmiddag een afspraak hebt met de dokter….!”
Ook al wordt dat zaniken over en weer niet als hoogtepunt van romantiek ervaren, het vergroot wel de kans dat degene tegen wie gezanikt wordt, afgeremd wordt in ongezond gedrag. En mannen profiteren daar meer van dan vrouwen aldus haar onderzoek. Omdat vrouwen meer zaniken tegen de mannen als ondersom. Verder is het huwelijk een belangrijke buffer tegen stress en spanningen.
De oeroude wijsheid: “Twee weten meer als één” gaat ook zeker op. Bovendien: “Wie valt in gezelschap van iemand die nog overeind staat, kan vaak op hulp rekenen en staat daarom meestal ook eerder overeind.”
Kortom ik was meteen overtuigd van het gezonde effect van het huwelijk.

Trijnie en ik trouwden in de Kerk van Zuidbroek
Het was die dag dertig graden en de zon stond stralend aan de Hemel.
Op de liturgie hadden we de Petruskerk in een ivoorwit wintertafereel laten afdrukken.
Wit de kleur van fris en zuiver.

Rienus Huis

en

Trijnie Dijk

gaan trouwen op vrijdag 16 augustus 2002
om 14.00 uur in het gemeentehuis van Menterwolde.

De kerkelijke inzegening vindt plaats om 15.00 uur door
ds. H. Bakker in de Nederlands Hervormde Kerk,
Kerkstraat 85 te Zuidbroek

Receptie van 17.00 uur tot 18.30 uur
in de Fraelemaborg, Hoofdweg 28 Slochteren

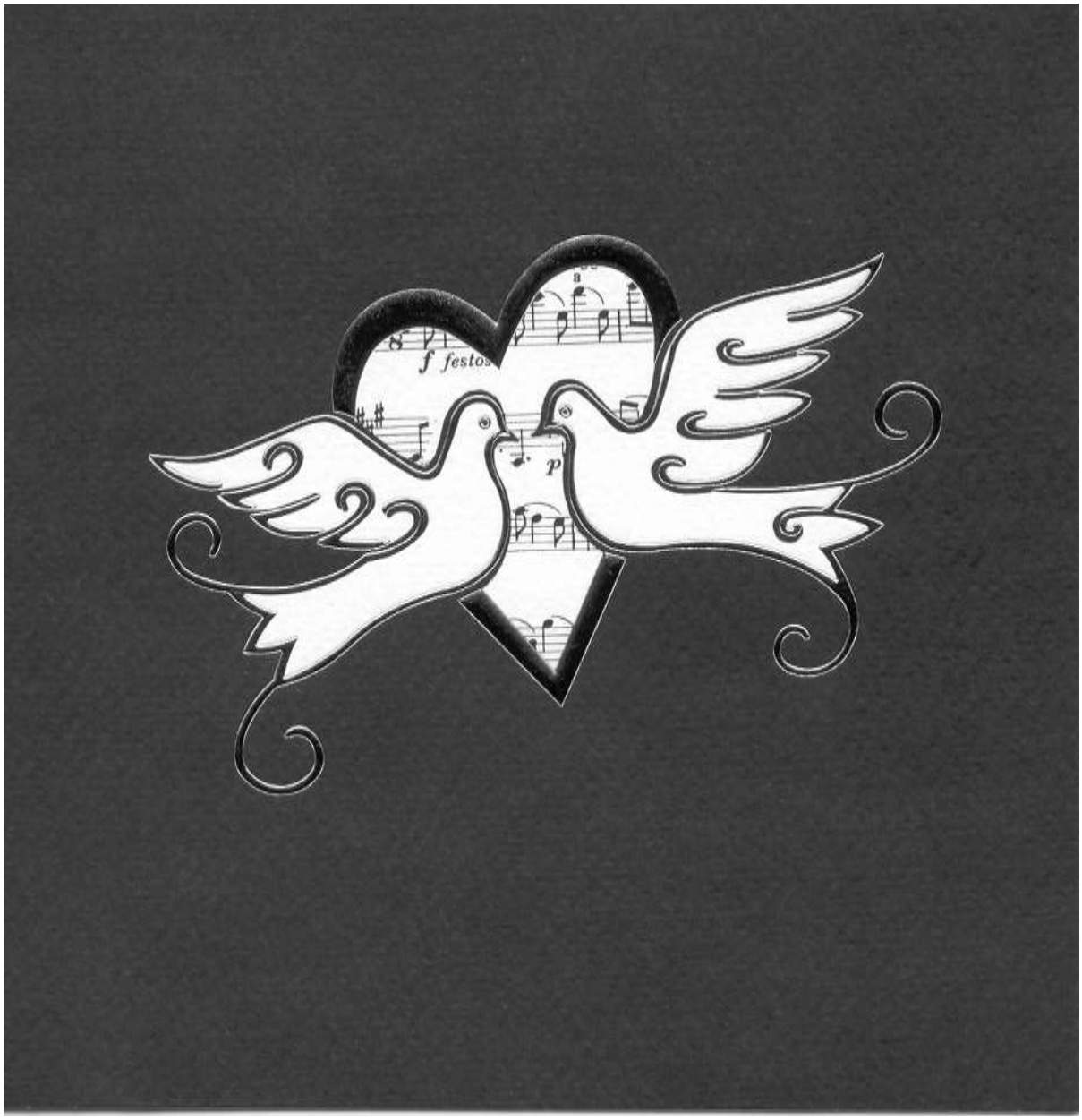

De kleinkinderen hadden onze trouwkaart uitgezocht.
‘Dit is een mooie Trijnie’ zeiden ze.
De ene kaart vonden ze tuttig en de andere was weer wat anders op aan te merken.
Maar nee, deze kaart was een mooie en Trijnie en ik lachten en vonden dat ook zo.

Nadat we op zestien augustus 2002 waren getrouwd, las Trijnie vanuit het Dagblad van het Noorden van negenentwintig november 2002 aan mij een toepasselijk artikel voor.
In de aanhef stond:
“ Trouwen is weer een kwestie van traditie en warmte”
“Trouwen is geen zakelijke transactie meer. Traditie, Symboliek, Liefde en Warmte was voor paren 2002 meer en meer de redenen om in het huwelijksbootje te stappen.
Het onderzoek had verder aangetoond dat een groeiend aantal stellen weer in de kerk wilde trouwen. Er werd ook meer tijd genomen om alles goed voor te bereiden. Ruim een jaar van tevoren werd al begonnen met de invulling van de trouwdag. De trouwdag werd ook heel persoonlijk ingevuld. Een echte trend werd de muzikale omlijsting welke heel persoonlijk was tijdens de huwelijkse plechtigheid.”

Ook wij waren ruim een jaar van tevoren begonnen met de invulling van onze trouwdag.
We hadden, als persoonlijke muziek in de kerk, een doedelzakspeler. De kleinkinderen lieten witte duiven los bij het uitgaan van de kerk. De familie en genodigden werden in een Engelse dubbeldekker vervoerd.
Wijzelf kregen van de kinderen een prachtcadeau. Ze hadden geregeld dat wij als bruidspaar werden gereden in een mooie oude witte Jaguar.
Tijdens het huwelijksdiner speelde een zigeunerorkest. Maar vooral de woorden:
“Traditie, Symboliek, Liefde en Warmte,” was voor ons heel herkenbaar.
We wilden allebei graag in de kerk te trouwen.
Op onze huwelijksdag beoogden we een sprankje vroomheid.
We spraken over het geloof en de kerk. We zijn allebei geen Hemelgelovers of zoals sommige mensen die een angstgeloof hebben. Trijnie en ik zijn vrijzinnig gelovige mensen, het Godsgeloof wat we van onze ouders hebben meegekregen is niet aangetast maar heeft een andere vorm gekregen.
Trijnie en ik hebben meer een deugdzaam vertrouwensgeloof waarin we er van overtuigd zijn dat je het allerbeste uit dit leven moet halen.
Dat is je vrome opdracht.
Ik moest even denken aan een van mijn fietstochten waarbij ik met professor Henk Mulder ergens bij een Spaanse kerk was.
Op de kerkingang stond: ‘Pius Tuetur’.
“De vrome wordt beschermd”, vertaalde Henk.
We kozen een dominee uit die bij ons past.

Dominee Henk Bakker was een zoon van oude buren aan de Maasdijk. Er ging een samenhangend gevoel van uit als deze dominee uit Spannum ons in de echt zou verbinden. Hij preekt het vertrouwensgeloof zoals wij dat vroeger beleefden en zoals wij dat nog graag horen en het was een zoon van oude buren waaraan mijn ouders plezierige herinneringen hadden. Veel meer is niet nodig, het voelde goed.
Trijnie regelde een doedelzakspeler die met zijn vloeiende, roerende muziek een extra Schots romantisch tintje gaf aan onze huwelijksinzegening en op de receptie.
Trijnie had verteld dat ze op achttienjarige leeftijd solliciteerde naar een betrekking in Baarn. Vanuit Oostwold was dat een hele onderneming. Ze werd aangenomen bij de importeur Nederland van Jaguar automobielen. Ze reed toen op achttienjarige leeftijd bijna dagelijks in allerlei type Jaguars.
Als trouwauto zouden wij onze eigen Volvo S 80 gebruiken. Een week ervoor hadden we de auto helemaal laten nakijken en enkele deukjes laten herstellen bij de garage. De wagen zag er spic en span uit.
Overbuurman Helmer hadden we gevraagd of hij de Volvo, als chauffeur van het bruidspaar, wilde besturen. De avond ervoor kreeg ik van Helmer nog de laatste instructies over hoe ik moest lopen bij het Gemeentehuis en hoe ik moest uitstappen.
Op onze trouwdag kwam de bloemist tegen twaalf uur een bloemstuk op de Volvo zetten. Bram, onze fotograaf, was al gearriveerd en hij maakte de eerste foto’s voor de trouwreportage.
Onze verbazing was erg groot toen een tweede trouwauto, met een mooi bloemstuk op de motorkap, kwam aanrijden.
Een schitterende witte Jaguar.
Trijnie vroeg vertwijfeld: “Gaat er hier in de straat nog iemand trouwen….?”
Prachtig zoals iedereen had meegespeeld. De beide chauffeurs zowel van de Volvo als de Jaguar, de bloemist met twee dezelfde bloemstukken, de kinderen met hun heerlijke verrassing wat ons emotioneel maakte en de dag extra glans gaf. Maar vooral de kleinkinderen die het geheim zo goed hadden bewaard.
Ik stel altijd allerlei nieuwsgierige vragen aan de kleinkinderen. Dat varieert van: “Wat heb je vandaag gegeten”, tot, “Wat hebben je vader en moeder allemaal geregeld voor onze trouwdag?” en, “Ga je nog zingen” of, “Wat gaan jullie doen voor sketches?”
Prachtig, de gezichtjes van de kleinkinderen en hun al die tijd ingehouden spanning van het bewaren van hun geheim. Wij genoten ervan.

De kinderen zorgden voor onze trouwauto. Een oude Jaguar, eenzelfde waarin Trijnie vroeger had gereden. (2002)

Op zestien augustus 2002 was het een zonovergoten dag. Geen wolkje aan de hemel en een heerlijke zomerse stemming. Schitterend en stralend waren de gasten en het feest. Vooral de regie was in sterke hand van broer Jan, de ceremoniemeester.

Onze trouwdag zestien augustus 2002 was het een zonovergoten dag. Geen wolkje aan de hemel en een heerlijke zomerse stemming. Schitterend en stralend waren de gasten en het feest. De regie was in sterke hand van broer Jan. Zonder de hulp van een goede ceremoniemeester loopt zo'n dag niet.
Ik bedenk nu dat ik altijd erg veel aan mijn broers en zusters heb gehad. De betrokkenheid voor elkaar is altijd erg plezierig geweest. Met broer Adam bouwde ik een pracht verzekeringsportefeuille op, en we verkochten samen behoorlijk veel huizen. Nadat Adam verhuisd was naar Bergen op Zoom deden broer Jan en schoonzus Lies er een schepje bovenop en dijde de portefeuille nog verder uit. Ook in de huizenverkoop stond Jan zijn mannetje.
Broer Wim was mijn Handyman. Hij kan alles. Vooral schilderen is zijn specialisatie. Schoonzus Frida kookte ruim een jaar elke dag voor mij een overheerlijk prakkie.
Zus Menks is een kei in gezelligheid en sfeer. Menks maakte tijden lang mijn huis schoon en ze was een fijne hulp toen Meentje nog ziek thuis was. Broer Henk hield jaren mijn tuin netjes en hielp met allerlei andere hand en span diensten. Maar ook op de zwagers Ton en vooral Henk kan je rekenen.
Ja, het zintuig 'familie' is bij ons allemaal ingeplant door mijn vader en moeder.
Oma Mensje Huis van Nieuwkerk (mijn vaders moeder) zei eens: "Neessie zorgt wel dat het spul bij elkaar blijft."
En van mijn vader zei ze: "Ja, je mot niet an z'n Neessie komme…'"
Maar ze wist ook dat we in de Huizenfamilie van generatie op generatie veel om elkaar geven. Maar dat geld ook voor mijn zwagers en schoonzusters. Het zijn als broers en zusters geworden. We claimen elkaar niet, we hangen niet aan elkaar, maar met regelmaat zijn we 'met' elkaar. En als ik zeg 'met' dan is dat een woord met diepe betekenis. We ondersteunen, we lachen en we kunnen met elkaar huilen. Ik heb het gezien toen op vijftien juli 2003 Moeder Nees overleed. We waren één, en met een voorbeeldige diepgang. Ieder had op zijn of haar manier een bijdrage aan de piëteitvolle uitvaart en het begraven van onze dierbare 'kloek' van de familie. Elke persoonlijke bijdrage paste zo vloeiend in elkaar, zo bewonderenswaardig, precies zoals Moeder het zou hebben gewild. Maar het was niet moeilijk want zo zijn we door haar bewierookt en dat wist Oma Mensje Huis toen ze zei: "Neessie zorgt wel dat het spul bij elkaar blijft."

Natuurlijk werd er geen rijst maar Rozenblaadjes gestrooid toen we uit het gemeentehuis kwamen. (2002)

Onze huwelijksreis was naar Wenen. Op de fiets van Passau naar Wenen langs de oever van de Donau. (2002)

Onze huwelijksreis was fietsen naar Wenen.
Op de fiets van Passau naar Wenen, langs de oever van de Donau.
Daarna verbleven we acht dagen in deze romantische stad. Overdag doorkruisten we op huurfietsen de hele stad. We bekeken de imposante paleizen van het Habsburgse Rijk. De Stephansdom, de Staatsopera, paleis de Hofburg, paleis Belvedère en paleis Schönbrun. Eigenlijk teveel om op te noemen. We dronken koffie met grote stukken taart in hotel Sacher, en op het terras van het Weense Kursalon in het stadspark dronken we onze aperitiefjes en de genoten van de heerlijke Oostenrijkse wijn .
In dit geliefd concertkoffiehuis luisterden we naar prachtige walsconcerten en het was een lust om te kijken naar de schitterende dansdemonstraties.
‘s Avonds genoten we van machtige muziekuitvoeringen van Mozart, Strauss, Beethoven, Schubert, Brahms en Ludwig van Beethoven.
Wanneer ik mij probeer los te maken van zwarigheden in mijn hoofd of een lichtelijk pestgevoel door mijn aderen kolkt, of als ik last heb van een vorm van zielenpijn dan kan ik met Strauss muziek mijn gevoelens weer op normaal pijl krijgen. Er was een periode dat tussen twaalf en één uur ’s middags het muziekprogramma Strauss en Co op de radio was. In dat uur sloot ik me in mijn kantoor op en werkte onder het genot van die muziek allerlei kleine karweitjes af. Dan genoot ik volop, maar dat kan ik ook van veel andere soorten van muziek, maar muziek van Strauss heeft hierin altijd een speciale rol.

We verbouwden Siemenspark dertig naar onze smaak.
Een serre met tuingericht wonen, nieuwe centrale verwarming en met gedeeltelijk vloerverwarming. Lichte kleuren voor het sanitair. Kortom veel licht en veel ruimte.
(foto 2002)

Een vijver met vijfentwintigduizend liter water werd aangelegd. Binnen een korte tijd wemelde het van de vis. Jonge pasgeboren visjes. Maar ook bijzondere kikkers die ik nog niet eerder ergens had gezien bevolkten onze vijver. (2002)

Trijnie en ik richtten naar onze smaak opnieuw de tuin in aan het Siemenspark. Het werd een Hof van Eden. (foto 2002)

Trijnie en Rienus in het bootje.
Delfsail 2003

De toekomst

Ik was met Trijnie een keer in de fleurige Prinsentuin in Groningen.
We lazen: ‘Hier hangt de kunstigste zonnewijzer van Nederland welke dateert van 1730’
Op deze zonnewijzer staat geschreven:

“De verleden tijd is niets,
de toekomstige tijd onzeker,
de tegenwoordige onstandvastig,
zorg dat Gij dezen,
die alleen den Uwen is,
niet verliest.”

Als ik persoonlijk mijn toekomst moet beschrijven, zoals ik het zie, dan zal ik uiteraard beginnen met het belichten van de zakelijke kant.
John en ik hebben nog enkele goed draaiende makelaarskantoren. Hij in Exloo en ik Zuidbroek. Samen hebben we nog Huis Onroerend Goed BV waarin we projecten zullen ontwikkelen. We bezitten samen een aantal panden die we verhuren. Het is in ons belang dat deze zaken goed blijven lopen en daarom probeer ik, zonder alvast een voorschot op de toekomst te willen nemen, een heldere mening voor mijzelf te hebben.
Twee belangrijke elementen zijn in mijn toekomstvisie van belang:

Ten eerste; Europa is nog lang niet klaar met de éénwording en daarom zal de rente nog lang laag blijven.

Ten tweede; De Rekenkamer en VROM hebben becijferd dat in jaar 2005 een woningtekort zal zijn van tweehonderdduizend woningen.

1e Lage rente is gunstig voor de huizenkopers.

2e Een tekort aan woningen zal de prijs opdrijven.

Bij de eerste les in economie wordt al verteld dat, als er overschot is dalen de prijzen en als er tekort is …. ? Juist dan stijgen de prijzen.
Op feestjes of een recepties vragen mensen nog al eens aan mij hoe het zal gaan met de huizenmarkt. Ze vragen dan mijn mening, of de huizenprijzen zullen stijgen of dat de prijzen zullen dalen. Ik vertel dan dat vijftig procent van de economen denkt dat de economie erg goed zal worden de komende twaalf jaren, maar dat de andere vijftig procent het tegenovergestelde beweert. Dat ik behoor bij de eerste groep denkers en een groei verwacht van de economie. Dat de prijzen van woonhuizen over twaalf jaar, dus in 2015, weer zijn verdubbeld. Ik verwacht over drie jaar, rond het jaar 2006, weer een hype op de woningmarkt. Geen ultra hype zoals rond 1999 maar wel weer een gekte waarbij woningkopers tegen elkaar zullen opbieden. Ik zal daar als makelaar actief in blijven en dan nog vast en zeker wel een boterham in de makelaardij verdienen.
Momenteel zitten we in een economische crisis.
Er heeft net een regerings-wisseling plaatsgevonden. Bij elke machtsovername, of het nou de regering is of bij een gewoon bedrijf, geld de eerste regel: creëer crisis en je zult groter worden dan je voorganger.
We hebben het steeds gezien bij vrijwel alle regeringswisselingen. Ook Pim Fortuin deed een poging om crisis te creëren.
Hij was ervan overtuigd dat hij aan de macht zou komen en daarvoor schreef hij zijn boek "De puinhopen van paars".
Jan Peter Balkenende kan daar lekker op doorborduren. We mogen niet zeggen van doorhengsten. Want Jan Peter gaat het naar mijn gevoel goed doen. Heel Nederland houdt nu meteen de hand veel te eng op de knip. Dat komt deze regering straks mooi uit. Want Nederland zal straks het beste uit de recessie komen van alle andere landen binnen Europa.
Een Joods spreekwoord zegt: "Om wijs te zijn hoef je niet veel te weten. Wijs is hij die zijn kennis, hoe gering ook, verstandig gebruikt."
Deze hele groep regerende ministers weten dat prima.
Daarbij komt dat de gangen van de hoge geplaatste nauwkeurig in de gaten worden gehouden. Als een politicus in de fout gaat stort iedereen zich op die persoon.
Maar ze laten ons nu, anno 2002 en 2003 en misschien ook nog wel in 2004, wel even de hand op de knip houden en in een krappe tijd zitten, ondanks dat we in Nederland een gasvoorraad hebben van tweeëntwintig miljard kubieke meter.

Ondertussen laat ik zo hier en daar mijn gezicht zien. Dat leidt ertoe dat ik tegen handeltjes blijf aanlopen. Als je ouder wordt pak je nog wel wat op je pad komt, maar met de wetenschap dat je niet meer in staat bent op alle geweren scherp te schieten. Er zullen veel dagen komen dat ik het gevoel zal hebben dat er weinig productiefs is gedaan en dat ik geen bevredigend gevoel over mijzelf zal hebben. Het soort bevredigend gevoel dat ik eens kende van de tijd als ik veel werk had verzet. Maar de periode dat ik alleen maar dacht in: 'tijd is geld', is nu een beetje doorgescharnierd in de woorden van het bijbelboek Prediker.
Prediker, die buiten God om naar vrede zoekt, maar er tenslotte achter komt dat dat een doelloze bezigheid is. Prediker die vertelt dat we er op moeten letten dat er voor alles tijd bestaat. Een tijd om te worden geboren en om te sterven, een tijd om te planten en om te oogsten. Een tijd om te huilen en om te lachen, een tijd om lief te hebben en te beminnen en een tijd van werken en een tijd van rusten. Of beter gezegd een tijd om te genieten van andere dingen dan alleen werken.
In het boek Arbeidspsychologie van Albert Campus beschrijft hij; '*zonder werk wordt het bestaan treurig, maar geestdodend werk smoort elk leven. Het belang van werken kan niet overschat worden. Werken neemt de helft van de tijd die je niet slapend door brengt in beslag. Werken betekent een introductie in bepaalde sociale kringen en bepaald de identiteit van de persoon'.*
Toen ik het las bleef ik even voor mij uit zitten staren, bedacht nu zo'n kleine dertig jaar in één der meest levendige beroepen te hebben gewerkt die ik ken.
Maar feitelijk zie ik alles als werk, of het nu een boek lezen is of zomaar een gesprekje. Bedrijfsmatig bezig zijn of met Trijnie winkelen en bezoekjes brengen aan kennissen of vrienden. Of samen bij de kinderen op visite.
Een week heeft honderdachtenzestig uur. Daarvan slaap ik gemiddeld achtenveertig uur. Blijft er honderdentwintig uur over om te eten te drinken te converseren te werken en onzinnige dingen doen.
Soms doe ik wel onzinnige dingen. Het is niet zo rationeel maar wel functioneel. Ik wil die leuke dingen doen waarmee ik vast en zeker het genoegen beleef van lekker bezig zijn en ook niet altijd meer met winstoogmerk.
Gea belde deze week op en vertelde dat iemand tegen haar zei: "Het leven is een feest maar je moet wel zelf de slingers ophangen."
Ik weet dat dit ook zo is.

Daarom wil ik actief blijven en met Trijnie de slingers ophangen. Leuke dingen doen met onze kleinkinderen. Als volwassenen moeten we een beetje kind blijven. Op den duur wordt je wel oud en krom en raak je versleten, maar belangrijk is dat je toch iets behoud van de geestesgesteldheid van een kind. Een kind dat altijd creatief is en openstaat voor nieuwe dingen. Een kind dat altijd vrolijk is. Dat altijd zin heeft om iets te ondernemen en dat nieuwsgierig is.
Deze fijne kinderlijke eigenschappen zullen we proberen te behouden.
Bij het kunstencentrum in Groningen heb ik net een cursusboekje opgevraagd want ik wil nog enkele cursussen volgen. Ik heb veel diploma's gehaald die nu niks meer waard zijn maar het gaat niet om de diploma's. Het gaat ook niet om de boeken welke ik ervoor heb aangeschaft. Het gaat om het leren, om de wetenschap welke door het volgen van de opleidingen en de cursussen wordt opgedaan en dat die kennis in de praktijk kan worden gebracht op de daarvoor bestemde momenten.
Mijn generatie heeft ten opzichte van een eerdere generatie een cultuuromslag moeten maken. Vanaf onze geboorte is nu het leven ingericht op leren en dat gaat tot aan onze dood zo door. Degene die stopt met studie maken van allerlei zaken en diegene die niet meer leest of de krant dagelijks bijhoudt en de televisiejournaals niet meer volgt begint achter te lopen. We moeten wel, willen we de wereld blijven begrijpen. We moeten steeds verse kennis en creativiteit van buitenaf binnenhalen. Mensen die in dit proces afhaken hebben geen waarde meer. De wereld is chaotisch en het gaat er wild aan toe. Al je ouder wordt is het moeilijk om dit bij te sloffen, maar ik wil blijven leren. Als je niets meer te vertellen hebt, of niet mee kan praten over bijvoorbeeld een medium als internet, over computers, over de moderne vooruitgang en je niet meer geestelijk of fysiek kan aanpassen aan de steeds veranderende werkelijkheid, dan vinden mensen je al gauw star, stijf, te oud, afgezonderd en niet meer openstaan voor de nieuwe wereld. Kennis is nog geen wijsheid, maar ik wil graag een beetje bij de tijd blijven en enige kennis blijven vergaren zodat ik nog niet als dom kan worden versleten. En daarnaast zal ik proberen om actief te blijven. Niet gewoon werkzaam zijn of mij gedachteloos nog wijden aan allerlei taken, nee ik zal blijven doen wat ik mijn leven lang heb gedaan en dat is het zoeken naar voldoening, een soort pacificatie.
Mensen worden het meest gelukkig van activiteiten die in zichzelf bevredigend zijn. Maar ik zal wel zorgen dat de spanning erin blijft want ik houdt van spanning, immers een lamp brand op spanning.

Ik zei tegen John dat het franchisehandboek van de Huis Adviesgroep over zeven jaar nog steeds actueel is. Ik denk niet dat die ambitie er dan zal zijn. We hebben het nu ook goed.
Maar alert blijven is een goede zaak want ik ben het met een bekende econoom eens die zei: ‘Welvaart erf je niet, welvaart moet je steeds opnieuw verdienen!’

We ontdekten een comfortabele manier van op vakantie gaan. John en Yvonne bezitten een caravan van zes meter lang met alle comfort aan boord.
Regelmatig kunnen we gebruik maken van de caravan en dat bevalt ons prima.

Vakantie op Rügen 2003. Heerlijk met de caravan, de fietsen mee achter op de caravan en dan op een camping aangekomen gaan we dagenlang in de omgeving zwerven op de fiets.

We hopen nog veel vakanties met een caravan te maken maar niet op deze manier. Dat is voor ons te primitief.

Fietsen zonder reliëf, geen bergen en niet te veel bossen. Ook voor Trijnie is dit een prettig genieten.

Regelmatig op een vredige manier een nieuwe omgeving in je opnemen. Ook dat is welvaart. Voor 2004 hebben we al weer verschillende nieuwe ideeën op het programma staan en nog wel meer goede plannen in het verschiet. Zoals Woensdrecht, of de Weerribben, naar Normandië, Brugge in België, San Remo en omgeving Monte Carlo, maar ook de Pelgrimstochten die ik op de fiets maakte wil ik graag nu samen met Trijnie nog eens dunnetjes doen. Haar laten zien langs welke wegen de Pelgrims lopen en dan uiteindelijk samenkomen in de grote Kathedralen. Dat geeft mij nu al een plezierig voorgevoel.

Op veel bankjes hebben we al even gezeten en bekeken we de omgeving terwijl we een lekker geschild appeltje aten.

Soms, zoals in Rügen, waren er geen goede fietspaden en fietsten we kilometers langs de vloedlijn over het strand.

Gepleegde literatuur en nawoord

Stamboom Marinus Huis.
Een aantal anekdotes, welke in dit boek zijn beschreven heb ik overgenomen uit mijn genealogische beschrijving van de familie Huis.
Het stamboomonderzoek naar de familie Huis is voor mij een hartstochtelijke liefhebberij. Het zintuig 'familie' is bij mij ingeplant door mijn vader en moeder.
Samen met mijn vader ben ik in 1980 al begonnen met ons familiestamboomonderzoek.
Ondertussen hebben we een lijvige verzameling van namen, geboorten-, overlijdens- en huwelijksdata van onze voorouders, hun kinderen en waar ze woonden. Maar ook brieven die ze schreven en knipsels, oude documenten, traktaten, persoonsbewijzen vanuit de oorlog, rouwbrieven van grootouders met brede zwarte randen en oude vergeelde foto's of zelfs pentekeningen.
Op de keper beschouwd zijn het eigenlijk allemaal spullen van niks, bric-à-brac, nutteloos geworden maar in hun schamelheid ontroerend en voor mij goud waard. Ik bezit veel prachtige verhaaltjes van onze voorouders. Persoonlijke mededelingen en familievertelsels van hoe ze waren en wat ze deden.
Godfried Bomans zei: "Je wordt pas boeiend als je een beetje gaat liegen…." Maar nee, het zijn allemaal ware geschiedenisjes zonder opsmuk.
Inmiddels heb ik ook een leeftijd bereikt waarop ik geacht word, ten opzichte van mijzelf en mijn verhalen de nodige objectiviteit te kunnen betrachten.
De vertelsels zijn geen literaire hoogstandjes maar eenvoudig zoals onze voorouders ook leefden. En het is nog maar een begin van wat er in het stamboomonderzoek van de familie Huis verteld kan gaan worden.
Om verder te onderzoeken en de geschriften te verzamelen en te ordenen kan ik nog wel jaren vooruit. En ik vind het heerlijk om te peuteren in het preteritum.
Nu heb ik alles nog 'schijnbaar' onordelijk gedocumenteerd.
In een nieuw computer programma kan ik op een overzichtelijke manier alles invoeren.
Ter mijner tijd kan de stamboom van de familie Huis dan op internet worden geplaatst.
We weten dat de naam Huis afkomstig is uit Schotland.
Schotse soldaten met de naam Huys komen aan in Gorichem om in de tachtigjarige oorlog te vechten tegen de Spanjaarden. Er zijn veel notities in de klappers van

soldaten uit die periode 1600 tot 1800 vanuit Schotland en ook enkele met de naam Huys.
Een Robert Huysch geboren 23-07-1617, soldaat uit Schotland, Evan Huys soldaat uit Engeland 26-05-1647 en een Jan Huyssen geboren 01-04-1629 soldaat uit Schotland. Ik kan de aansluiting nog niet goed traceren omdat soldaten toen niet mochten trouwen zolang ze onder de krijgstucht vielen. Echter de liefde houdt geen rekening met welke oorlog dan ook en dat was rond het jaar 1625 ook al zo. De aansluiting op welke manier en uit welk gebied van Schotland we afkomstig zijn vindt ik vast en zeker. En dan zal het zoeken in Schotland misschien een verdere uitdaging worden?

In februari 2002 heb ik met mijn vader tevergeefs gezocht in de genealogische klappers te Gorichem. We constateerden wel dat velen van Nederlandse voorouders,anno domino, als vluchteling omwille hun geloof uit Frankrijk naar Nederland kwamen. De naam Huys komt in dat verband in Frankrijk in het geheel niet voor in die periode zodat naar onze mening vrijwel zeker verwacht mag worden dat de naam Huys afkomstig is uit Schotland.
Interessant voor ons is dat korte tijd na de inneming van Den Briel, op één april 1572, de eerste Schotse militairen naar Nederland kwamen. Op zestien april 1572 gaf een regent van Schotland aan ongeveer tweehonderd Schotten een paspoort om onder de Prins van Oranje te dienen. Na korte tijd vocht in Nederland de zogenaamde Schotse Brigade met al drie Schotse regimenten. Vooral na het twaalf jarig bestand van 1609 tot 1621 werden veel Schotse jongens geronseld. In die periode waren de zonen van Willem van Oranje, Maurits en Frederik Hendrik, ‘veldheren van de Hollandsche elite troepen’. Stadhouder Maurits stond in heel Europa bekend als een zeer goed krijgsheer. In 1600 had hij met veel glans de slag bij Nieuwpoort gewonnen. Hij was op weg naar Duinkerken om aldaar het zeeroversnest uit te roeien, maar tegelijk versloeg hij de Spanjaarden.
In 1628 kaapt Piet Hein de zilvervloot. Veel overwinningen had Maurits op zijn naam staan. Uit heel Europa maar vooral Engeland en Schotland kwamen aanmeldingen om in het leger ‘der Lage Landen’ te dienen en de krijgstucht te leren.
Na 1648, in het jaar dat vrede met Spanje werd gesloten, tot 1673 kwamen geen Schotse militairen meer in Nederland. Tot die periode heb ik de aansluiting met de stamboom van de familie Huis.

Nu vind ik het ook nog leuk om u te vertellen hoe het ging met het werven van Schotse militairen.
Men ging de dorpen in met het roeren van de trom en dat betekende dat men dienst kon nemen. Veel jonge mannen sloten zich als vrijwillig militair aan omdat het avontuur lonkte. Vaak gingen dan de rekruten vanaf Leith, bij Edinburgh, per schip naar Hellevoetsluis, Gorichem, Willemstad of Texel vanwaar zij hun regiment bereikten.
Het was in deze honderdvijftig jaar, vanaf 1550 tot 1700 een roerige tijd. De tachtig jarige oorlog met Spanje. Het verbieden van het Rooms Katholieke geloof. Alle Pastoors werden op last van de regering geacht zich binnen drie weken achter "de reine bekentenis ende leer des Euangelii, (Evangelie) oftewel de Gereformeerde leer (de naam Hervormd komt pas later) te scharen en daarmee in feite hun Rooms Katholieke geloof af te zweren. Deden ze dat niet dan konden zij hun werkzaamheden als Pastoor beëindigen en de pastorie verlaten. Pastoors verzetten zich en worden gevangen gezet. Predikanten in de Protestante leer zijn nauwelijks te vinden en als ze er al zijn, kunnen geen kerkvoogden worden gevonden om de kerkelijke goederen te beheren. Een erbarmelijke tijd.
De Schotten namen dienst in het leger vanwege geringe bestaansmogelijkheden in hun geboorteland. Het militarisme is altijd een belangrijk werkverschaffingmiddel geweest, waardoor het bevolkingsoverschot een bestaan vond. Voor Schotland was het dienst nemen in het buitenland mede belangrijk omdat het voor 1707 geen koloniën had.
Pas in 1707 vormden Engeland en Schotland één kolonie. De meeste Schotse militairen kwamen uit de Schotse Laaglanden omdat de Schotse Hooglanden nog ontoegankelijk waren.
Verschillende keren wordt in de klappers van het rijksarchief in Den Haag de naam Huys genoemd als Schotse militair aangekomen in Nederland en ik zei tegen mijn Vader dat wij dus 'uitschot' zijn.
Maar mijn vader houdt de familie-eer hoog en zegt dat we als uitgeselecteerde soldaten vanuit Schotland de krijgstucht gingen leren in het eliteleger van Stadhouder en Veldheer Maurits van Oranje.
Een andere lezing die ik wel eens vertel over dat ronselen van die soldaten uit het hoge noorden van Engeland is de volgende;
Mensen die in het Noorden wonen zijn per definitie dom.
Dat zeg ik niet maar dat is de algemene gedachte bij vele mensen uit het Westen of Zuiden.

Waar je ook komt in de wereld, mensen uit het Noorden worden meestal minderwaardiger bekeken.
In Nederland bijvoorbeeld zijn alle mensen uit Groningen ‘boeren’.
In Duitsland worden de mensen uit het Noorden, de Öst-Friezen, niet als de schranderste mensen gezien.
In Spanje zijn de Noord-Spanjaarden de domme Basken.
In Scandinavië zijn de Eskimo’s rauwe visvreters, die niet kunnen zoenen maar neuzen en worden niet voor vol aangezien.
In Rusland zijn miljoenen Russen naar Noord Rusland verbannen en in de loop der eeuwen afgeslacht.
Wat is er met Noord-Korea aan de hand? Of in Noord-Turkije met de Koerden?
Of in Noord- Cyprus?
In veel dorpen is ‘plan Noord’ ook geen heftige buurt, als ik denk aan plan noord in Veendam en plan noord in Delfzijl.
In Noordbroek heb je zelfs ‘het Noorden’ dat is een streekje waar vroeger niet positief over werd gesproken.
In Engeland had je het Noorden van Engeland en dat was Schotland. Er werd in Engeland niet positief over de ruwe bolsters in Schotland gepraat. En mede doordat in Schotland de bestaansmogelijkheid minimaal was kon men eenvoudig ronselen voor jonge rekruten.
Toch hou ik het liever nog even op de lezing van mijn vader dat we afkomstig zijn van elitesoldaten uit het eliteleger van Stadhouder Maurits.
Ik zal het graag allemaal uitzoeken.

Een familiewapen is ook een van die zaken waarin ik graag nog wat wil onderzoeken. Er zijn wel familiewapens van verschillende families Huis, maar of ons eigen geslacht in die Heraldiek voorkomt is nog niet vastgesteld.
Zo worden familiewapens van Huys uitgebeeld en beschreven in zilver en met een zwarte dwarsbalk of een ander Huys familiewapen in rood met drie zilveren rechter-schuinbalken en over alles heengaande een zilveren dwarsbalk. Weer een ander Huys familiewapen in een schild van goud met twee Braks- hondenkoppen. In elk geval betekenen de Braks-honden een verwantschap met de jacht. In het bijzonder de berenjacht. Vooral in Schotland kwamen in die tijd veel beren voor en met de Braks-hond werd op beren gejaagd.

Het is een aardig idee om mijn eigen familiewapen en ons eigen schild toe te voegen aan de geslachtswapenkunde en daarin een ruime omschrijving van de betekenis en met de heraldische kleuren benoemd zoals lazuur (blauw), keel (rood) of sinopel (groen). Tegenwoordig is dat niet meer zo kostbaar en blazoenschilders maken de mooiste familiewapens. In een aparte taal moet ons familiewapen worden geformuleerd voordat het kan worden opgenomen in het zogenaamde armoriaal, één van de wapenboeken, zeg maar registers van zo'n vijfenveertigduizend burgerlijke wapens. Zelf ben ik wel eens aan het frunniken geweest.

De keuze van mijn familiewapen zou zijn;
Schild met (lazuur) blauwe rand – huislogo – bijen op raat – (sinopel) groene ondergrond.
Beschrijving van dit door mij ontworpen familiewapen zou zijn:
Grondslag is het schild, symbool van recht, gezag en beschermingsmiddel van de krijgsman.
Ondergrond groen (sinopel), symbool van ons agrarisch en tuinbouwvoorgeslacht.
De honingbij op de raat is nijver, arbeidzaam en verzamelend, nuttig dier, verzorgd zichzelf en legt voorraad krachtig stimulerend voedsel aan.
Huislogo, symbool van de familienaam. Huis een naam waaraan velerlei betekenis kan worden ontleend en waaraan spreekwoordelijke gezegdes verbonden zijn. Mensen woning waar je kind aan huis kan zijn, als je weer thuis bent kan je huizenhoog springen van blijdschap, wie in een glazen huis woont moet niet met stenen gooien, op iemand huizen bouwen, er is geen huis mee te houden, zuinigheid met vlijt bouwt huizen als kastelen, zo vast als een huis, hij is van goede huize, huis en haard, van huis tot huis. Aanduidingen zoals badhuis, bedehuis, bejaardenhuis, gasthuis, rusthuis, sterfhuis, gekkenhuis, knekelhuis, tuinhuis, theehuis, zomerhuis.
Groene (sinopel) ondergrond, symbool van ons agrarisch en tuinbouw voorgeslacht en de groenaanplant om een woonhuis dat gezelligheid geeft.
Het huisje boompje beestje gevoel dat eenvoud en rust uitstraalt.
Blauwe (lazuur) rand is de kleur van het firmament, het oneindig uitspansel, de vrijheid en onafhankelijkheid en ongebondenheid die als zeker beginsel wordt nagestreefd

Organogram stamboom familie Huis

Stamboom Oudst bekende stamhouder
Bastiaan Huis ± geboren 1655

Tiende en **Elfde** en **Twaalfde** en **Dertiende** generatie

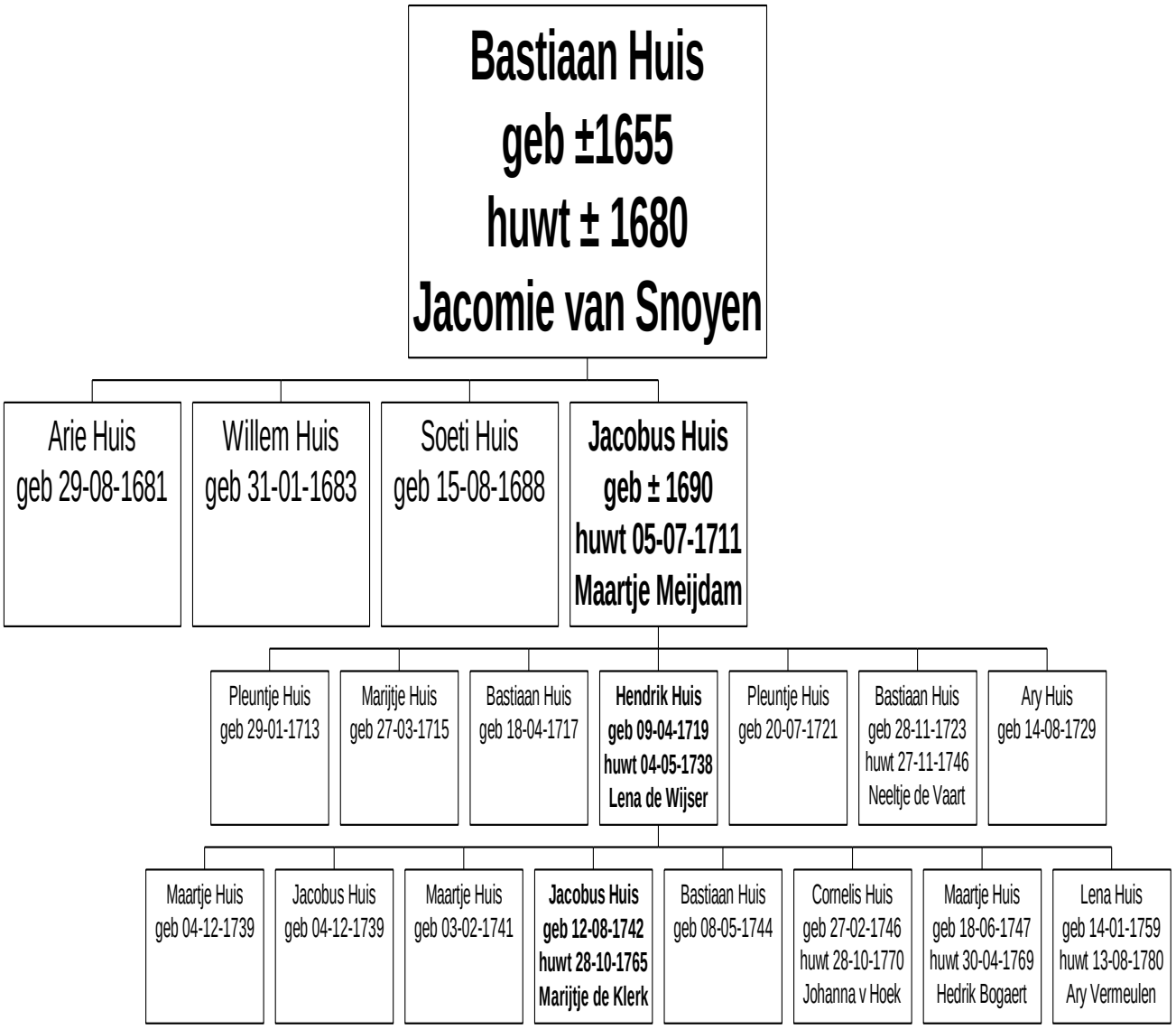

Stamboom Bastiaan Huis ± geboren 1655
Oudst bekende stamhouder familie Huis

Dertiende generatie

Tot nu toe oudste bekende stamhouder van de familie Huis is Bastiaan Huys (pas na 1900 wordt Huis met een i geschreven, daarvoor schreef men Huis met een Y)

Stamboom Jacobus Huis
± geboren 1690

Twaalfde generatie

Jacobus Huis geboren omstreeks 1690 wordt in de oude archieven beschreven als jongeman afkomstig van Oud Beijerland.
Hij trouwden pro-deo op 05-07-1711 te Zuidland met Maartje Hendriksdochter Meijdam.
Ze waren op 23-05-1711 al in ondertrouw gegaan.
Maartje was weduwe en eerder getrouwd geweest met Pieter Ariëns van Es.
Zuidland was een deel van het eiland Rozenburg oftewel Blankenburg zoals het toen werd genoemd.
Vijftien jaar eerder, in 1675, was het tabaksroken in gebruik gekomen. Het zou het begin worden van een eeuwenlange walmcultuur van pijp, sigaar, sigaret en pruimtabak.
In 1692 wordt jenever de volksdrank in De Lage Landen (Nederland).
In 1708 valt op vierentwintig december de vorst in en duurt tot in mei 1709.

Stamboom Hendrik Jacobsz. Huis

Geboren 09-04-1719 te Zuidland (Rozenburg)
Overleden?

Elfde generatie

Hendrik Jacobszoon Huis geboren 09-04-1719. Jongeman van Blankenburg trouwt op 04-05-1738 met Lena Michielsdochter de Wijser, jongedochter van Michiel Coenraads de Wijser van de Zuiddijk te Maassluis. Ze vragen attestatie aan naar het eiland Albijer (Oud Beijerland), gaan wonen op het eiland Blankenburg. Hier is Hendrik Jacobuszoon Huis ook geboren en getogen in de polder van het baljuw van Voorne op het eiland Rozenburg in de provincie Zuid-Holland. Gemeente Rozenburg en Blankenburg met de Ruige Platen en Lange Platen in de Polder Blankenburg. Zo werd in die tijd de polder Blankenburg omschreven in de oude boeken. De inwoners vonden hun bestaan in de landbouw en de graanteelt. Toen Hendrik en Lena trouwden was het ‘ten tijde van de eerste bedijking van het eiland.

Stamboom Jacobus Huis

Geboren **12-08-1742 te Maassluis**
Overleden **16-01-1827 te Maassluis**

Tiende generatie.

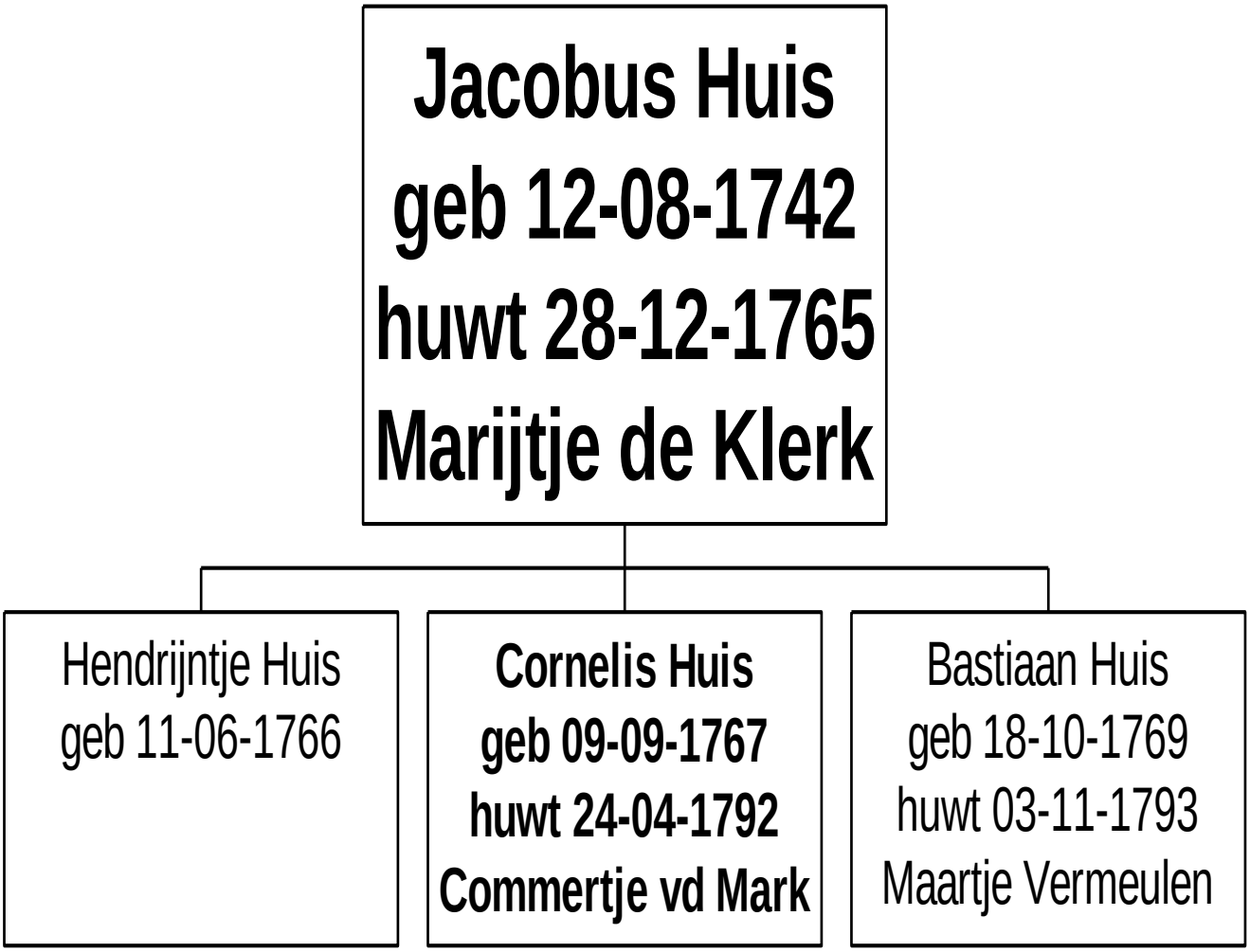

Jacobus Huis geboren op 12-08-1742, jongeman van het Groeneveld te Maassluis, trouwt op 28-10-1765 met Marijtje de Klerk.
Toen Jacobus en Marijtje trouwden, heerste er in heel Nederland een alles veterende veepest welke de boeren brodeloos maakten. In Holland en op de Zuid-Hollandse eilanden heerste de pest veel minder.

Marijtje overleed op 31-05-1796. Jacobus was toen 53 jaar en hij hertrouwde met Maartje Paalvast. In Frankrijk waren toen al in 1789 de revolutionaire beginselen tot uitbarsting gekomen. Onder de leus ‘Vrijheid, gelijkheid en broederschap’ werd vrede voorgehouden. Wie het er niet mee eens was werd in de gevangenis de Bastille gesmeten. De guillotine werkte zonder ophouden. Alleen al in het jaar 1794 werden in Parijs vijfduizend mensen onthoofd met de guillotine. De afgekapte hoofden vielen in een mand met zaagsel.
Niemand voelde zich veilig.
Het waren jaren van aarzeling, wanorde, honger en ellende.
Tot in 1799 Napoleon kwam. In 1795 waren de eerste Franse soldaten met gejuich ons land binnengehaald. Maar het juichen was snel verdwenen.
Na 1800 zou de ellende nog akeliger worden. Vooral toen Napoleon keizer was, werd de dictatuur ondragelijk. Vele jongens van negentien jaar werden opgeroepen om dienst te doen in de oorlog tegen Rusland. In het begin kon men als vrijwilliger gaan en kreeg je een premie van vijftig gulden. Niemand kwam als vrijwilliger opdagen. De premie liep daarna op naar tweehonderd gulden, een vermogen voor die tijd.
Toen ook deze werving alleen landlopers en slechte sujetten aanbrachten die er met de militaire kledingstukken vandoor gingen zodra ze het handgeld te pakken hadden, toen werden de mannen bij loting verplicht. Zonder enige premie werden de jonge kerels gedwongen om naar Rusland te gaan.
In de kerken werden de predikanten verplicht en gedwongen om smeekbede ’s te houden voor het welzijn van de keizer der Franse Rijk. De Opperste God moest eerbiedig worden gedankt voor dezen keizer en den uitersten zegen moest in gebed worden afgesmeekt. Toen de keizerin, Maria Louisa van Oosterijk, in verwachting was, moest in openbare Godsdienstoefeningen ‘de Hemel worden gedankt voor dit zo belangrijke en heugelijke evenement en moest er worden gebeden voor het behoud van den vrucht en de welstand van hare Majesteit des Keizerinne’.
O wee als een dominee deserteerde in zijn dienst, de guillotine stand klaar.

Stamboom Jacobus Huis geboren 12-08-1742

Zevende en **Achtste** en **Negende** en **Tiende** generatie.

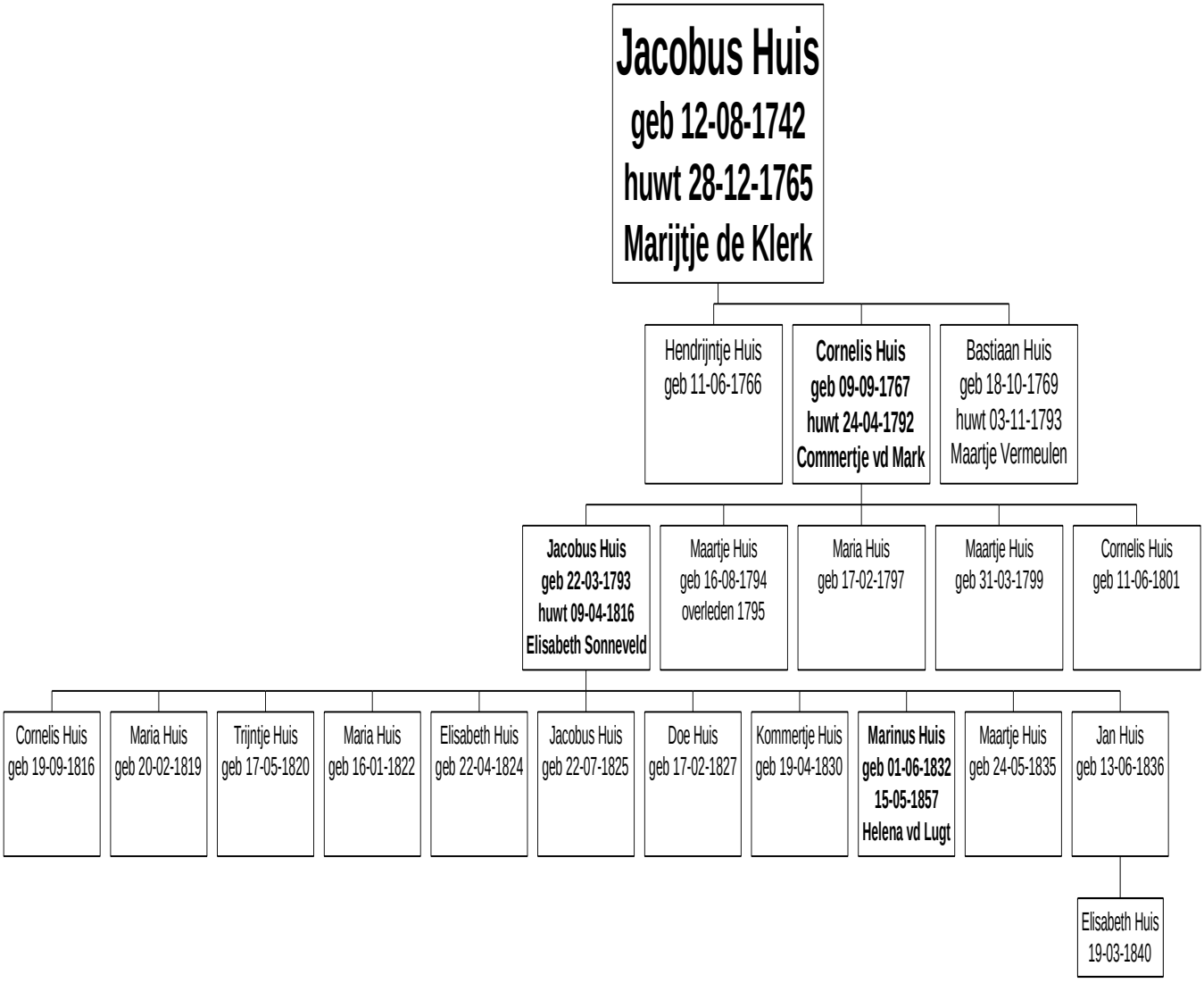

Stamboom Cornelis Huis

Geboren 09-09-1767 te Maassluis
Overleden 10-10-1800 verdronken als zeeman
Beroep zeeman.

Negende generatie

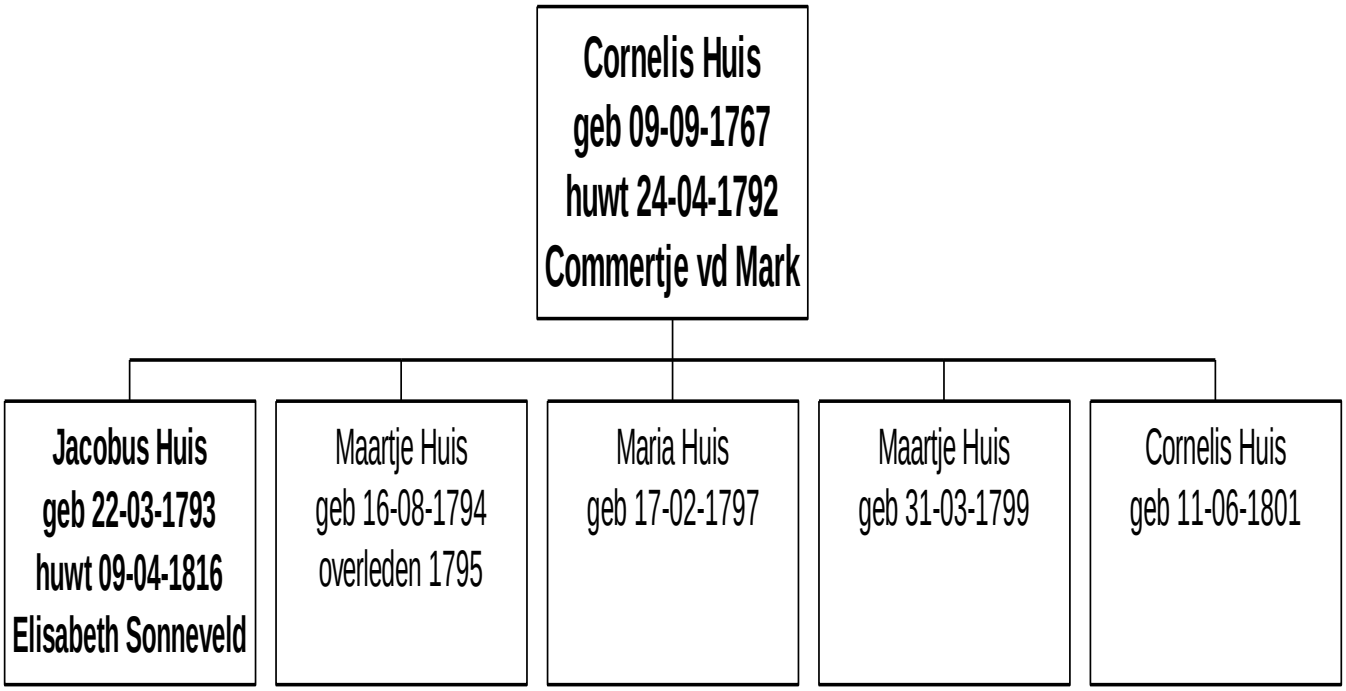

Cornelis Huis geboren op 09-09-1767, jongeman van de Zuiddijk te Maassluis, trouwt op 24-04-1792 te Maassluis met Commertje van der Mark jongedame van de Weverstop (weverskade). In de trouwboeken van Maassluis staat dat, Cornelis zeeman is en hij verdrinkt op zevenendertig jarige leeftijd tijdens de zalmvisserij op de Maas. Zijn vrouw is dan net één maand in verwachting van het vijfde kind.
Zijn broer Bastiaan verdrinkt 11-01-1834,op vijfenzestig jarige leeftijd in het Haringvliet, Hollands diep tijdens de visserij en spoelt aan in Willemstad, gemeente Fijnaart.

Stamboom Jacobus Huis

Geboren 12-08-1742 te Maassluis
Overleden 14-01-1862 te Maassluis
Beroep Touwslagersknecht

Achtste generatie.

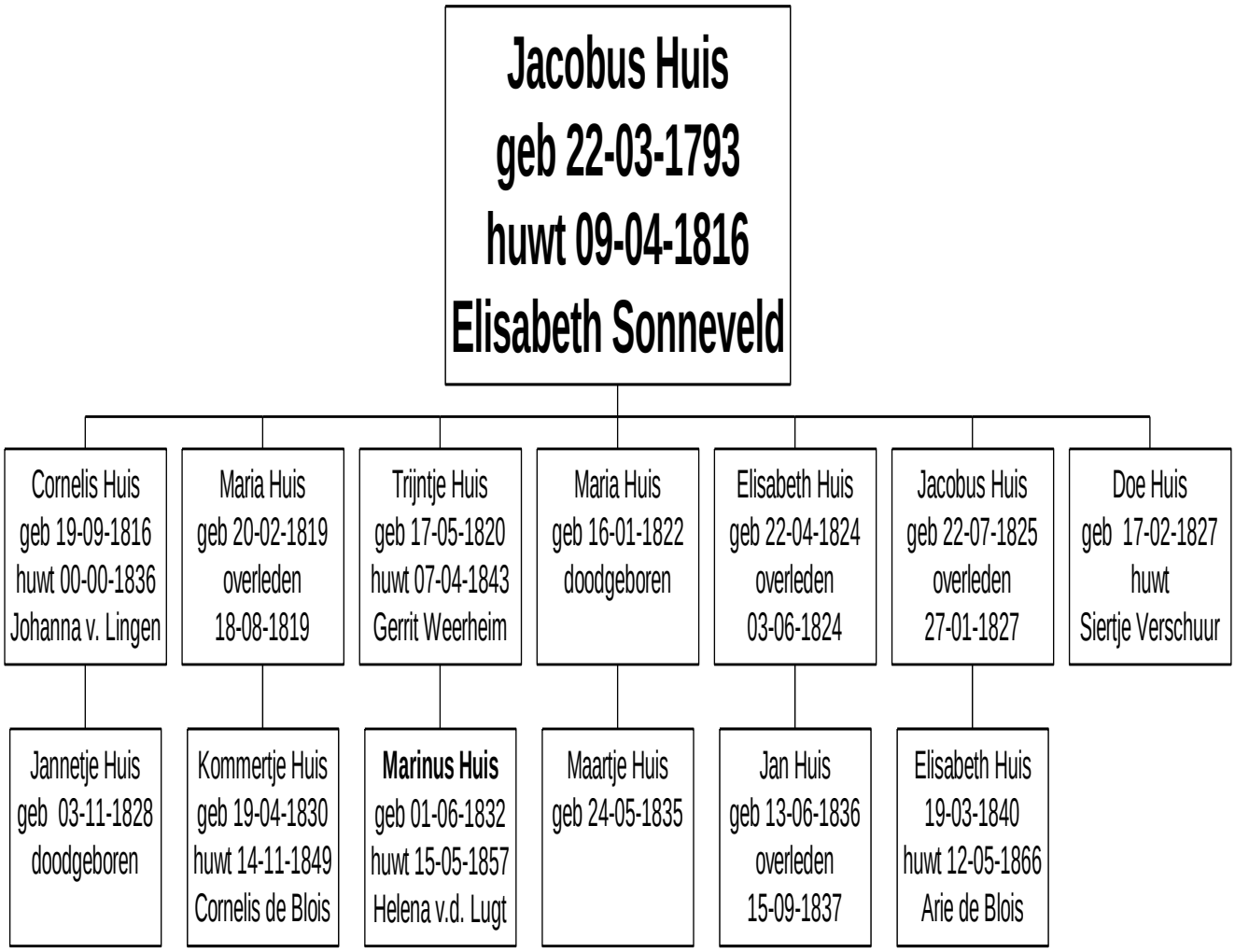

Jacobus Huis geboren 22-03-1793 te Maasland trouwt op 09-04-1816 met Elisabeth Sonneveld, dienstmaagd, en meerderjarige dochter van wijlen Doe Sonneveld. (volgens omschrijving in de trouwakte). Ze krijgen dertien kinderen. In die tijd slibde de Maas steeds meer dicht waardoor de visserijhaven Maassluis haar functie verloor. De vissersbootjes van Maassluis zochten hun thuishaven in Ter Heyde. Het was bijna

ondoenlijk, waardoor velen hun bestaan als zeeman moesten opgeven. Misschien kwam het ook wel doordat zijn vader op zee was verdronken, maar ook Jacobus Huis ging aan de wal werken. Hij werd touwslagerknecht. De touwslager kocht de ruwe hennep van de boer en sloeg er touw van voor twaalf duiten, dit is anderhalve stuiver, per pond. Een duit was tot 1827 een betaalmiddel en acht duiten was een stuiver en een vierduitstuk was een halve stuiver. In de omgeving van Maassluis werd veel vlas geteeld. Het beroep touwslager was een zwaar beroep, het fermenteren en slaan van de ruwe hennep tot touw en daarna werd het op een touwbaan tot strengen touw in elkaar geweven. Alle beroepen waren nog ambachten. In die jaren looiden schoenmakers zelf hun huiden voor eigen gebruik. De kuipers maakten vaten voor de boter. De wolkammers kamden de ruwe wol voor deze gesponnen werd. De wevers weefden vlas of schapenwol. De grutter brak in de molen zijn boekweit en zijn gerst. De bierbrouwer brouwde bier uit de gerst en de hop.
Rond 1790 was een periode dat Europa en met name Nederland met een open economie in een geweldige crisis verkeerde. De overheid en het daarbij behorende regentendom, in de geschiedenisboekjes de ‘Prinsgezinden’ genoemd, voelden, geleid door eigenbelang, niets voor economische en sociale vernieuwingen. Maar een groeiende groep progressieve welgestelde, de Patriotten genoemd, werden geïnspireerd door de buitenlandse rationalistische denkers en wilden naar een andere sociale orde. Dit werd extra versterkt door een aantal ideeën welke gepropageerd werden onder de slogan ‘verlichting’.
Door een onberedeneerbaar optimisme was men ervan overtuigd dat nieuwe technologieën, veel scholing en vorming en het verspreiden van veel praktische kennis opgeklopt met een ferme indoctrinatie van Vaderlandsliefde en een dosis Nationalisme alle problemen definitief op te lossen zouden zijn. Er werd veel loonarbeid, vrijwillig of gedwongen werk geschapen en overal in het land werd tewerkstelling gerealiseerd en iedereen werd geactiveerd om de armoede te bestrijden. Er mochten geen behoeftige, armoedzaaiers of bedelaren meer zijn en arbeiders kregen precies zoveel dat ze zich in onderhoud konden voorzien om er bekrompen van te kunnen leven en bestaan.
In die tijd werd bepaald dat de behoeften die de gewone man zich had geschapen best nog wat minder kon. Zo werd bijvoorbeeld in Zwolle, Maastricht, Utrechten Haarlem verordend, dat mensen die nog een hond hielden of hoenders of duiven, niet mochten worden bediend met brood of geld uit de steunkas. Als je een gezin had met dertien kinderen zoals bij Jacobus en Elisabeth? Ja dat weet ik niet hoe dat toen was.

Stamboom Marinus Huis

Geboren 01-06-1832 te Maassluis
Overleden 14-05-1907 te ‘s Gravenzande
Beroep bouwknecht oftewel boerenknecht

Zevende generatie

Marinus Huis geboren op 01-06-1832 te Maassluis als negende kind in een gezin van dertien kinderen. Trouwt op 15-05-1857 met Helena van der Lugt uit de Lier. Ze gaan wonen aan de Maasdijk in de Oranjepolder maar na vijf jaar verhuizen ze naar de Lier. Misschien wel omdat in 1843, toen Marinus elf jaar was, de Polder een jaar onder water had gestaan. Later verhuizen ze naar de Heenweg in de gemeente ’s Gravenzande. Nabij het kerkbosje, onder aan de dijk, naast het Rooms Katholieke kerkje van de Heenweg. Rienus , bijgenaamd Tinus de Brombeer, werkte bij baas de Bruin en hij droeg gouden oorbellen in zijn oren. Dat was in die tijd de mode.

Stamboom Marinus Huis geboren 01-06-1832

Zesde en Zevende generatie

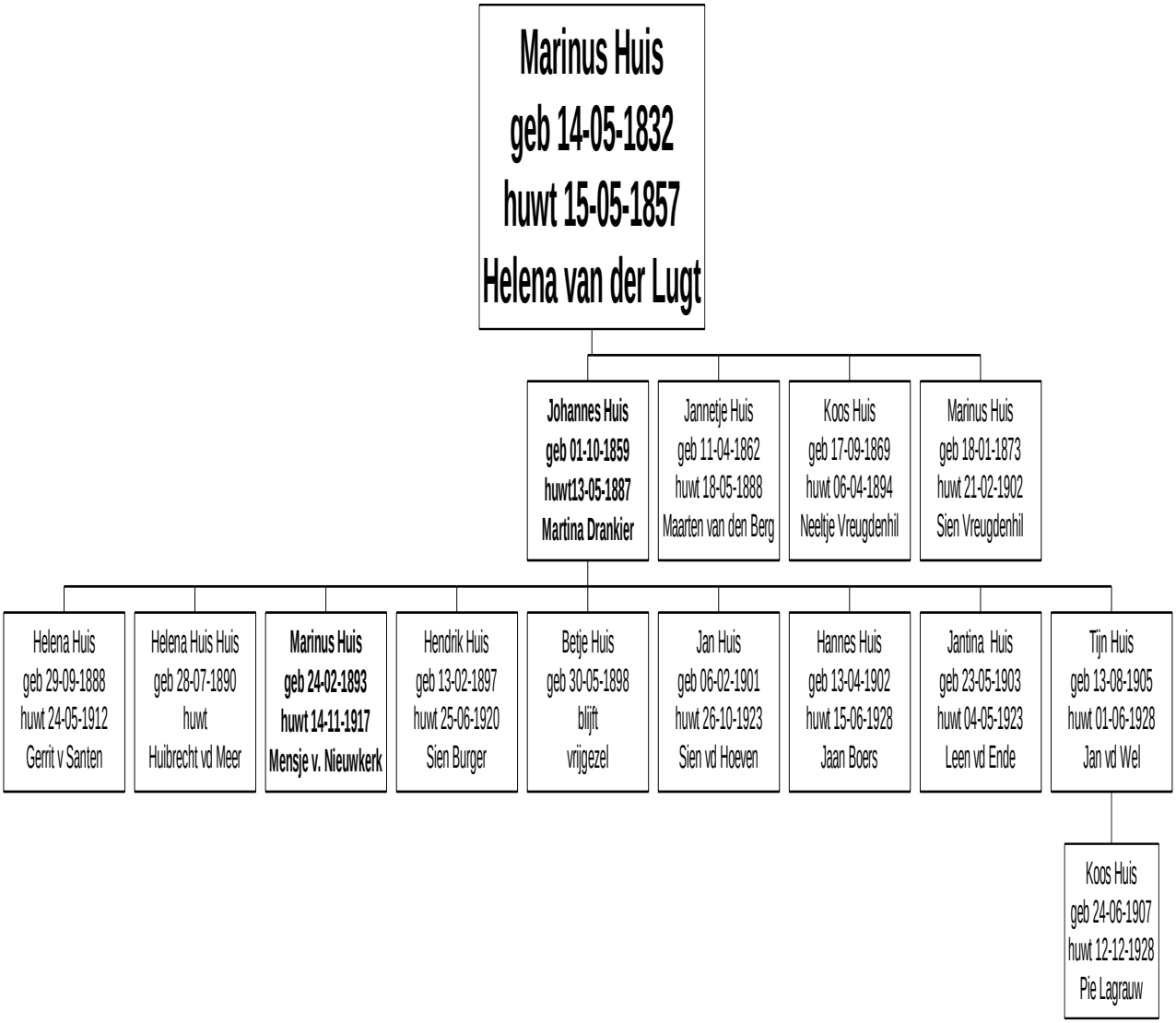

Stamboom Johannes Huis

Geboren 01-10-1859 te ’s Gravenzande
Overleden 13-01-1933 te Maasdijk
Beroep tuinarbeider

zesde generatie

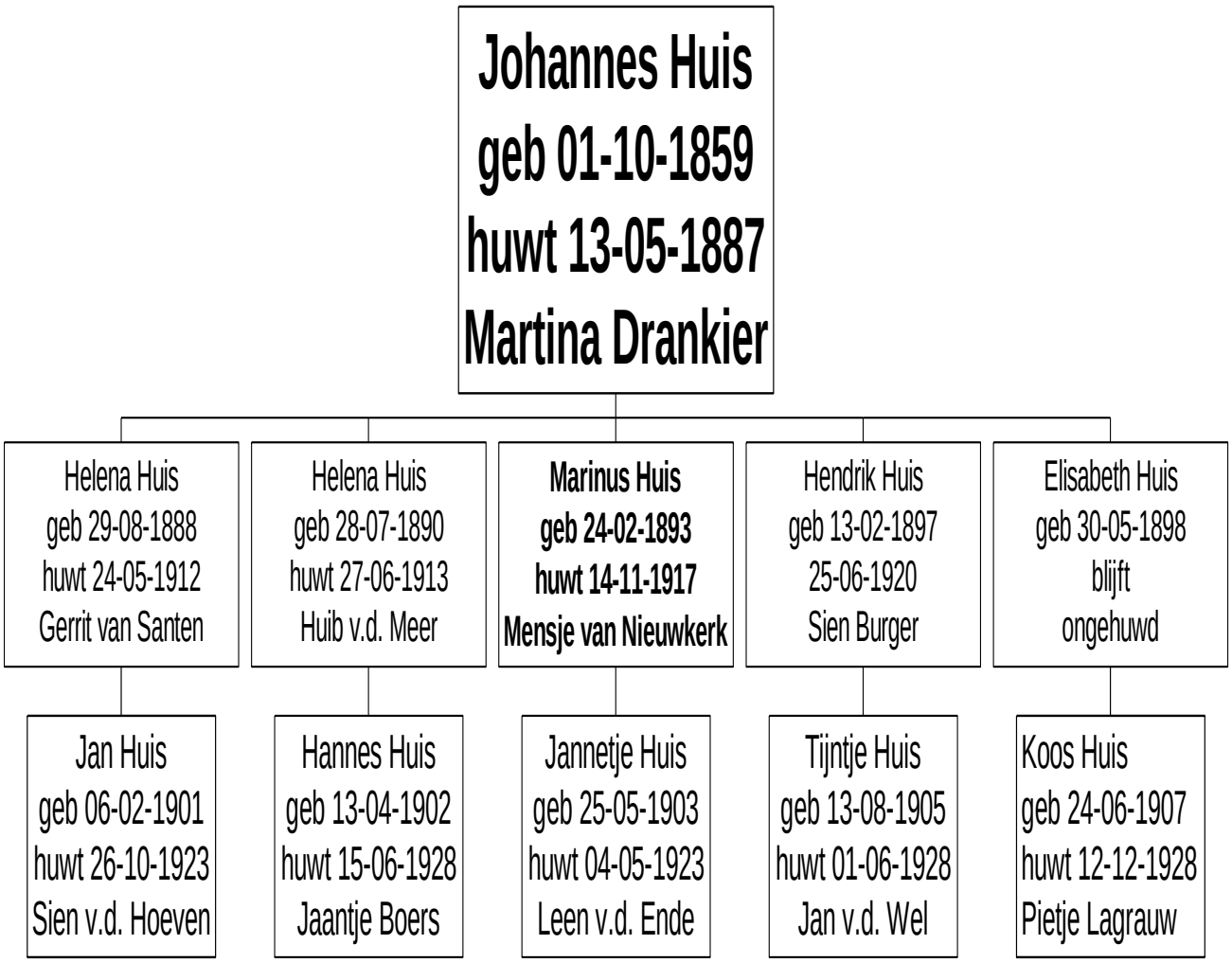

Johannes Huis geboren 01-10-1859 te Naaldwijk en is de oudste in een gezin van vier kinderen. Hij trouwt op dertien mei 1887 met Martina Drankier en ze krijgen tien kinderen. Het was in de tijd dat de fiets in gebruik kwam. De velocipéde, zoals hij werd genoemd. Jan zei: “Ik leer maar niet fietsen want ik kan toch nooit een fiets kopen.”

Ze woonden in een klein en primitief huisje onder aan de dijk van de buurtschap Heenweg. Het huisje bestond uit een klompenhok, een kamer met één bedstee, door de deurtjes van de kamer afgescheiden. Boven was één grote open zolder. Hierop sliepen alle kinderen, jongens en meisjes bij elkaar.
Jan en Martina hadden net twee kinderen toen de ijzige winter van 1890-1891 kwam met zeventien weken strenge vorst en veel sneeuw. Soms lag de sneeuw drie meter hoog. De winter duurde van half december 1890 tot eind maart 1891. Het ijs op de sloten lag tot op de bodem toe en van transport op de wegen was geen sprake. Brandstof was er bijna niet meer. Kolen waren er toen nog niet, alleen turf en hout.
Toen ze trouwden zat men nog midden in de armentijd. Deze was van 1850 tot 1898. In 1871 werd met de pokkenplaag het dieptepunt bereikt van de armoede. Het was hard werken om het hoofd boven water te houden. ’s Morgens om vier uur beginnen om te melken en daarna tot ‘s avonds zes uur op het land. ’s Winters ging Jan met een stormlamp in zijn hand, bij boer Piet van Vliet achter het Staalduinse bos, naar zijn werk bij omdat nergens een lamp of een lantaarn brandde.
Martina droeg alle dagen een jak met rok en een laag katoenen schort. Een kanten muts op en sloffen aan haar voeten. Als ze op het land ging werken om aardappels te wroeten of aalbessen te plukken droeg ze klompen. Ze droeg ‘eigen gebreide’ zwarte sokken en in plaats van een schort werd er tijdens het werken op het land een sloof voorgebonden.
Het huisje huurden ze voor één gulden per week van Rijckevorsel. Er lag een ruime halve bunder land bij en daar werden aardappels en groente op geteeld. Rondom het huisje stonden veel pruimenbomen en perenbomen. Aan pruimen en peren verkochten ze soms voor meer dan vijftig gulden per jaar. Hiermee woonden ze vrij. Het huis had een ruime schoorsteen waarin ook hammen gerookt konden worden. Als die schoorsteen geraagd moest worden kwam een goede kennis en stroper Jan Celie met het jachtgeweer en die schoot twee keer een schot hagel door de schoorsteen. Dan was de schoorsteen weer ze schoon als en brandje. Toch is er één keer schoorsteenbrand geweest, maar Martina zei: “Laat maar branden, het blijft tussen vier muren.”

Stamboom Marinus Huis

Geboren **24-02-1893 te ’s Gravenzande**
Overleden **31-12-1970 te Maasdijk**

Vijfde generatie

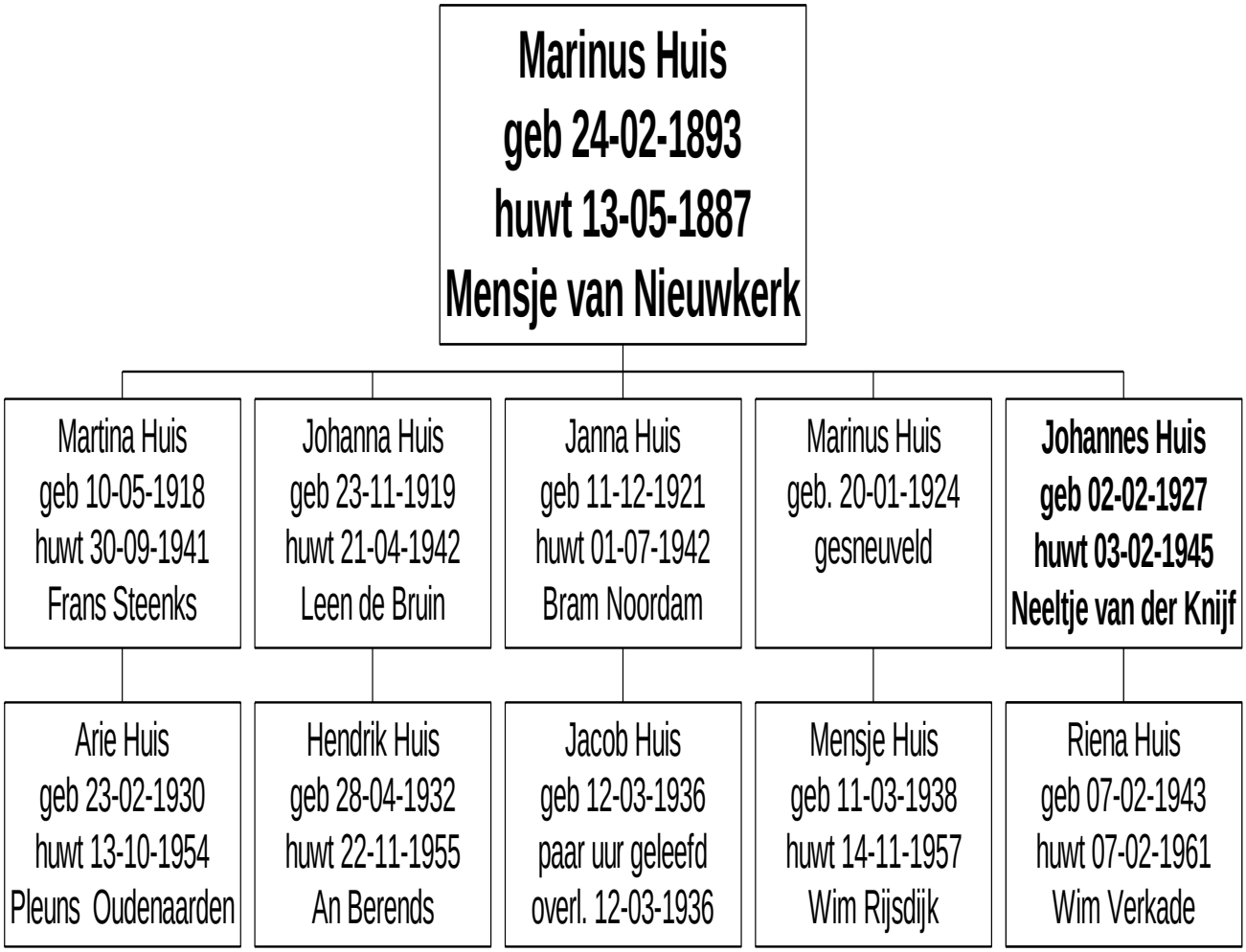

Toen Marinus Huis één jaar was werd zijn geboortestreek geteisterd door een pokkenplaag. In ‘sGravenzande stierven tachtig mensen aan deze ziekte. Hij volgde de lagere school aan de Heenweg, bij juffrouw Vijfvinkel en meester Dijk. Hier leerde hij lezen en schrijven op de lei en de griffel. Een lei was gemaakt van donkergrijze steen, net zo groot als een opengeslagen schrift. De griffel was een dun krijtje waarmee sommen en taallessen op de lei werden geschreven. Met een spons boende je de lei weer schoon.
Hij doorliep zes klassen met veel verzuim. In die tijd ging je naar school, maar als echter hier of daar wat te doen was liet je de school de school en ging je een paar welkome kwartjes verdienen. Hij kwam op bijna dertien jarige leeftijd van school af en zijn vader zocht een baas voor hem.
’s Avonds kwam de heer van Nieuweland voorrijden met het rijtuig en zijn paard ervoor. Als grote mensen praten behoren er geen snotapen bij aanwezig te zijn en Rien werd door zijn vader weggestuurd.
“Nee,” zei de heer Nieuweland, Laat hem er maar bij blijven, want ik kom voor hem.”
En jawel hoor, Nieuweland zei dat hij “zo’n jongen wel kon gebruiken.”
Over de prijs was hij het met vader Jan snel eens, zes gulden in de week, maar hij wilde de jongen eerst veertien dagen gratis proberen.
“Een jong paard moet je proberen, maar mij niet.” Zei Rien tegen zijn nieuwe baas.
Dadelijk vertrok de tuinder de heer Nieuweland, zeggende dat hij van dergelijke brutaliteit niet gediend was. Het heeft ’s avonds wel even gerammeld in het kleine huisje onder aan de dijk bij het gezin van Jan en Martina Huis, waar ondertussen zeven kinderen te eten moesten worden gegeven en waar ze de zes gulden goed konden gebruiken.
Op die jonge leeftijd werden de vaste karaktertrekken van Rien Huis al zichtbaar. Zijn persoon was ondernemend en had een grote drang naar vrijheidszin. Een levenswijze en een inzicht welke een eigen origineel aan hem zou geven. Een persoon die voor eigen risico en zelfstandig wenste te leven. Met een niet te evenaren werklust en ondernemingszin. Zich niet afsluitend in het gebeuren binnen zijn eigen leven. Wat ruw in de mond, maar met een milde ziel. Een warm gevoel voor humor. Een persoon met een feestelijke uitstraling. Dit is het beeld zoals ik hem zag en hem nog steeds ken en zoals hij in mijn herinneringen zal blijven voortbestaan.

Op veertien november 1917 trouwde hij met Mensje van Nieuwkerk en gingen ze wonen vlakbij de Oranjesluis aan de Maasdijk.
Zijn veelbewogen leven heb ik beschreven in de stamboom van de familie Huis.
Toen hij vijfenzestig werd, kwam net de wet Drees van kracht. Iedere Nederlander van vijfenzestig jaar ontving toen AOW. Het gezegde ‘ik trek van Drees’ werd toen door de vijfenzestig plussers gebezigd. Ook Rien ontving toen honderd dertig gulden per maand, maar hij bleef gewoon aan het werk bij tuinders in de buurt en vooral bij zijn zoons. Druiven binden, spinazie maaien en meloenen snoeien.
Zijn passie was kaarten, sigaar roken, maar vooral biljarten. Hij is nog kampioen van de bejaarden van de Maasdijk geworden in het biljarten.

Opa Rien Huis had na zijn vijfenzestigste jaar ruimschoots vertier. Hij werd verschillende keren kampioen biljarten en kampioen sigarenroken. Hier wordt hij geluk gewenst door Daan van de Boogaard, caféhouder Wim de Groot(de Aap), Wim van der Knijff, Arie van Rijn en Jan van Rij.
Rien had een speciale manier van handgeven; altijd drie vingers.

Vier geslachten Huis.

Marinus	Huis	geboren	24-02-1893
Johannes	Huis	geboren	02-02-1927
Marinus	Huis	geboren	12-02-1945
Johannes	Huis	geboren	25-05-1968

(foto 1969)

STAMBOOM JOHANNES HUIS

Geboren 02-02-1927 Maasdijk

Vierde generatie

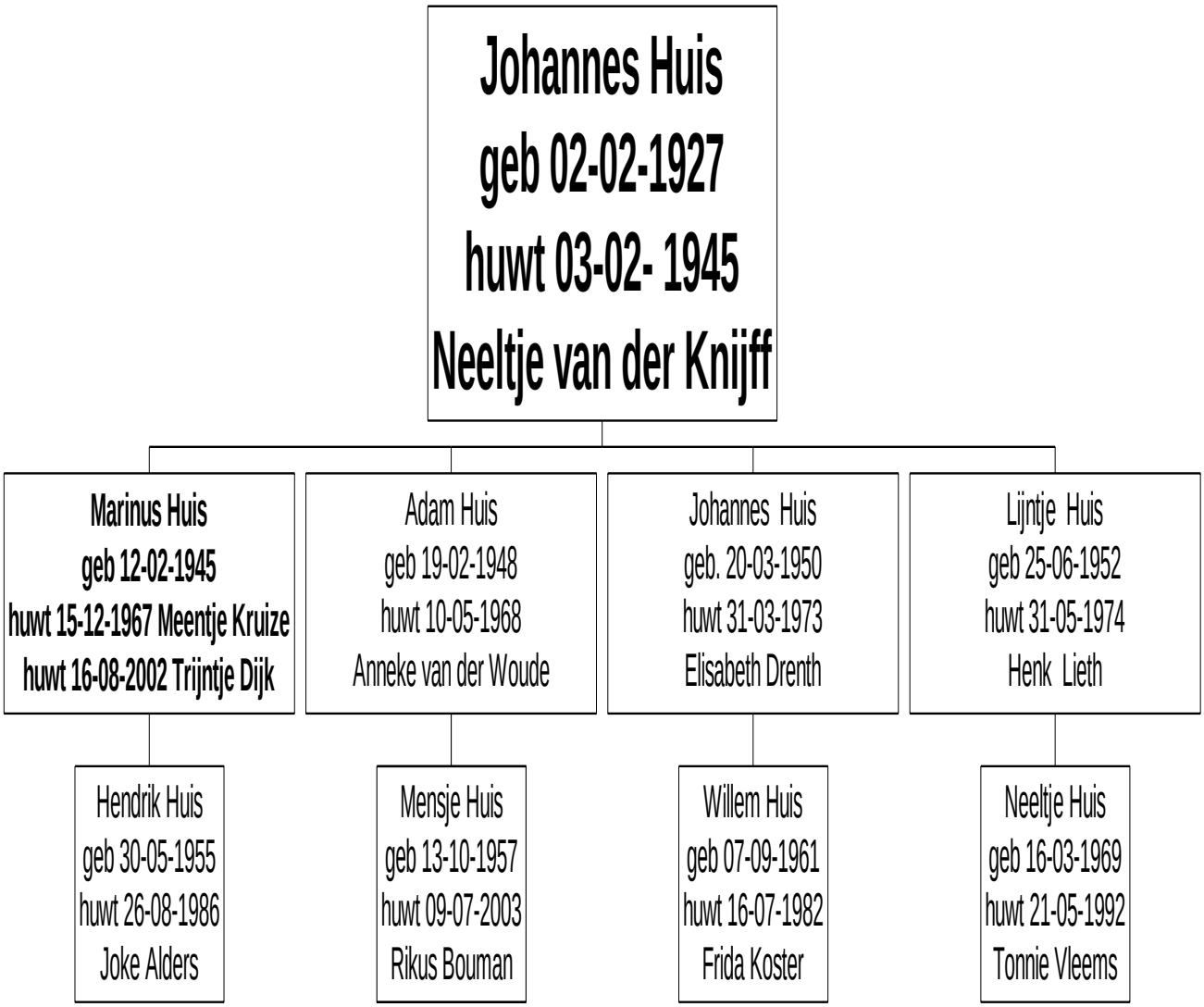

Jan is geboren op twee februari 1927. Aan de Korte Kruisweg aan Maasdijk was in 1927 weinig bebouwing. Komend vanaf de 'Dijk' stond aan de rechterhand het huisje van Hannes Groenheide, bijgenaamd Hannes Poep. Het witte huisje staat er nu nog steeds.
Links stond de slagerij van Frank Vellekoop. De latere slager Rombout was toen nog knecht bij Frank Vellekoop. Daarna links de woning van Huib van der Meer en nog een rijtje van vier huisjes. Een eind verderop stond rechts het huis van Maarten de Zeeuw en verder was er links en rechts alleen tuinland voordat je het dubbel woonhuis zag van Rienus Huis en Mensje van Nieuwkerk.
De Korte Kruisweg aan de Maasdijk was niet meer dan een smalle grintweg met greppels aan beide zijden. In die greppels tierden de brandnetels welig omdat er in de zomer geen water in stond. De grond was zand, schraal wit zand. De kinderen liepen in de zomer vaak op blote voeten. In dit dubbel woonhuis werd Jan geboren als vijfde kind. Er waren al drie meisjes en één jongen boven hem in het gezin Huis.
Jan was van jongs af aan ondeugend. De polder was rijk aan zand en dit werd afgegraven en verkocht.
Een grote partij rabarberknollen moest tijdelijk worden verzet omdat die plaats ook moest worden afgezand. De hele berg rabarberknollen heeft Jan, als kwajongen, met een spitschop in honderden stukjes gestoken.
Het enige wat zijn vader Rien zei was: " Lammen donder……..."

Het was 1933.
De nieuwe spelling was net op de scholen ingevoerd. CH was afgeschaft en ook zoo met twee o' s werd nu met één o geschreven. Voortaan werd zo geschreven, en visscher mocht gewoon visser zijn. Schrijven met de lei en griffel was er nu ook niet meer bij. Op de scholen werd je nu toegelaten zonder pokkenbriefje.
Jan had een uitstekend geheugen en kon goed leren.
Als in de tweede klas de meisjes handwerken kregen gingen de jongens naar meester Slot voor de lessen. Meester Slot gaf dan les aan meerdere klassen. Zo ook, ondertussen, aardrijkskundeles aan de hoogste klas. "Witte Zee, Botnische Golf, Oostzee, Kattegat, Sont, Zwarte Zee, Kaspische Zee, Zee van Marmara……."
Jan had aandachtig zitten luisteren. Een van de grote jongens wist de zeeën niet op te noemen. Meester Slot zei:"Eén van de tweede klas weet het wel……" En Jan dreunde

vlekkeloos de zeeën op. Later heeft meester Slot hem nog enige malen bij andere lessen gehaald, alsof hij hiermee de grotere klassen wilde stimuleren.
Als ik nu in 2002 denk aan Jan Huis zijn belangstelling voor aardrijkskunde en geschiedenis en vooral zijn huidige parate kennis van aardrijkskunde en alles wat met geschiedenis te maken heeft, is het bijna zeker dat als hij in deze tijd was geboren het wellicht heel anders met hem was gelopen. Een titel in de geschiedenisleer of geschiedeniswetenschappen of geschiedkundige of historicus was zeker voor hem weggelegd.
Op dertien jarige leeftijd kwam Jan van school. Het was april 1940 en een strenge winter was net voorbij. Vanaf de schoolbanken ging Jan bij zijn vader in de tuin werken. Geld om ‘door’ te leren was er niet en daar werd ook niet over geprakkiseerd. Werken!! Hoe harder je kon werken, hoe beter. Je verhoogde daarmee ook wel je status-quo. En vooral in het Westland.
Jan trouwde in 1945, de hongerwinter van 1944/1945 en het was nog oorlog. Hij werkte zich op tot zelfstandig tuinder. Verhuisde in 1963 naar Groningen en begint daar een tuinders bedrijf. Na verloop van jaren stopt Jan met het tuinders bedrijf en wordt dan bedrijfsleider van een Sociale Werkgemeenschap in de gemeente Noordbroek en Zuidbroek. Zijn grote hobby blijft tuinieren, en tot op de dag van vandaag heeft hij nog een moestuin waarin de prachtigste groenten worden geteeld.

Jan aan het druivenkrenten. Zijn grote hobby blijft tuinieren, en tot op de dag van vandaag heeft hij nog een moestuin waarin de prachtigste groenten worden geteeld.

Vader Jan en Moeder Nees veertig jaar getrouwd

v.l.n.r.: Rienus Huis, Meentje Huis-Kruize, Lies Huis-Drenth, Wim Huis, Lenie Lieth-Huis, Henk Lieth, Nelie Huis, Jan Huis, Nees Huis van der Knijff, Gea Huis, Menks Huis, Jan Huis, Henk Huis, John Huis, Patricia Huis, Frida Huis, Koster, Adam Huis, Anneke Huis van der Woude, Johan Huis, Titia Huis.

Vier kinderen links op de voorgrond zijn: Elisabeth Huis, Erik Lieth, Ellen Lieth, Petra Huis.

Stamboom Marinus Huis

Geboren 12-02-1945

Derde generatie

Rienus Huis geboren 12 februari 1945. Hier als voorzitter van de Winkeliersvereniging, brengt de felicitaties over.
(foto 2003)

Stamboom Marinus Huis
geboren 12-02-1945

Eerste Tweede en **Derde** generatie

Stamboom Johannes Huis
Geboren 25-05-1968

Tweede generatie

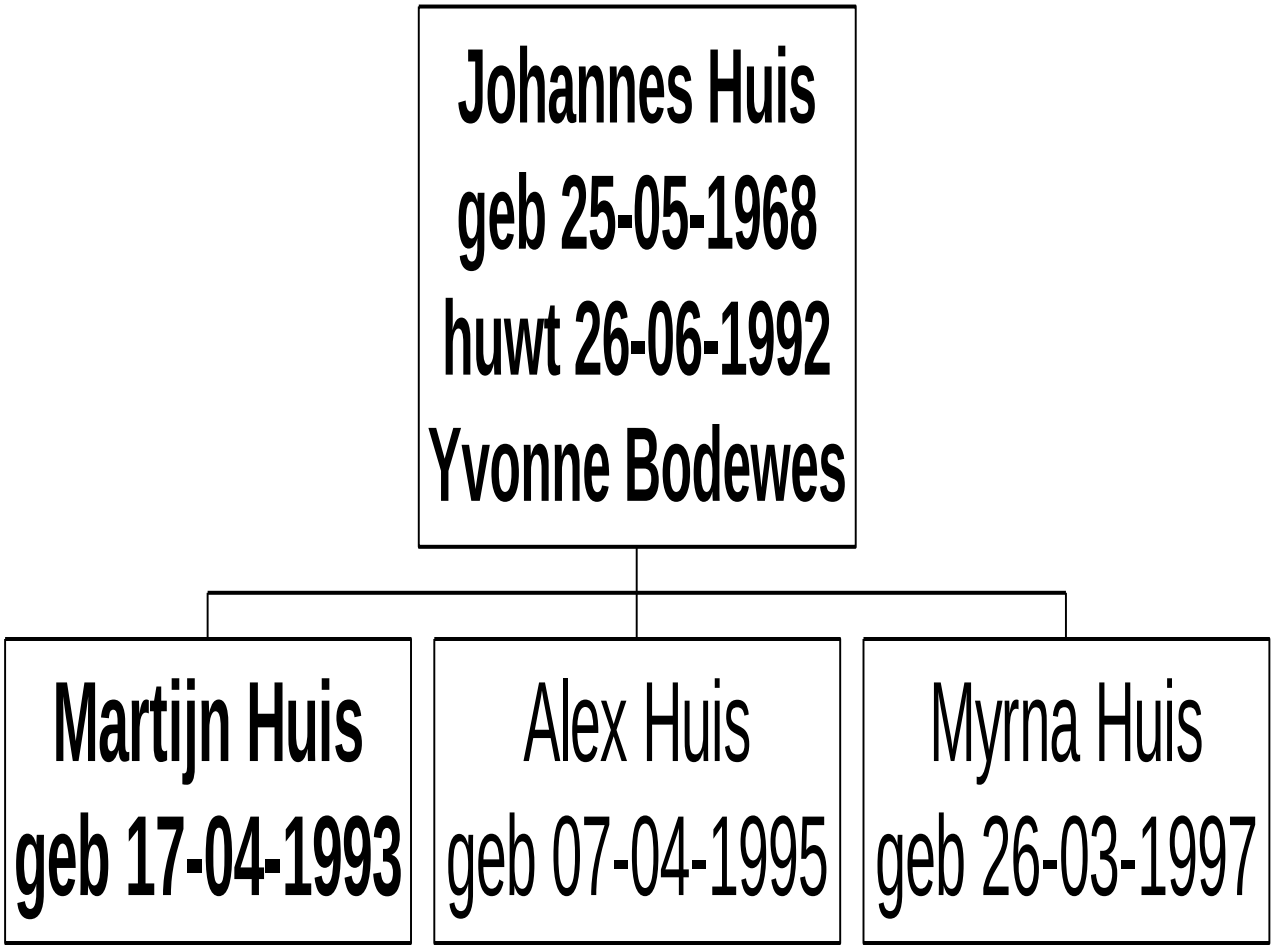

Zoon John is geboren op 25-05-1968 te Hoogezand Sappemeer. Hij groeit op in Zuidbroek. De lagere school doorloopt hij vlekkeloos. Op tien jarige leeftijd werd hij lid van zwemclub ‘De pinguïn’ te Zuidbroek. Al snel ontpopte hij zich als een goed zwemmer en won hij wedstrijd na wedstrijd. Ging op een hoger niveau zwemmen en werd lid van ‘de Eemsrobben’ te Delfzijl. Bij Anton Koekkoek kreeg hij training en tegelijk een prima ontwikkeling. John zwom wedstrijden in Appingedam, Drachten, Groningen, Amersfoort, Stadskanaal en Leiden. Maar ook in Duitsland, Papenburg, Hamburg, Bremen en Berlijn. Ja zelfs in Zelzate in België en Zweden. De prijzenkast getuigt nog van de honderden successen.
In 1980 was er bij de afsluiting van het zwemseizoen een wedstrijdje wie het langste onder water kon zwemmen. Het bad had een lengte van vijfentwintig meter. Degene die het zwembad van vijfentwintig meter kon over duiken was al knap. Maar dan terugzwemmen tot halverwege totaal dus zo’n veertig meter, die was heel erg goed. John dook in het water en hij zwom vijfentwintig meter en verder de baan terug met de tweede baan..... hij draaide weer en zwom nog vier meter. Totaal vierenvijftig meter onder water was een uitstekende prestatie.
Hij doorloopt de Christelijke lagere school van Zuidbroek met glans en gaat dan naar het Atheneum van het Winkler Prins Lyceum in Veendam. Daarna de NIVRA opleiding voor Register accountant. Hij werkt een paar jaar bij Klynveld Kraayenhof en Co als junior accountant.
Februari 1989 koopt hij van assurantiekantoor Paas in Emmen een verzekeringsportefeuille. Hij moet dan nog éénentwintig jaar worden en is nog minderjarig, maar hij begint zijn eigen zelfstandige assurantiekantoor. Na een jaar worden de eerste huizen door hem verkocht. Hij groeit met zijn bedrijf uit tot een respectabel makelaarskantoor in de regio.
Samen met zijn vader ontwikkelde John een succesformule onder de naam Huis Adviesgroep. Hij deponeerde de handelsnaam Huis Adviesgroep tezamen met het logo tot een duidelijk herkenbare Huisstijl. De naam het logo en de huisstijl zou zich in de regio Drenthe en Groningen tot een duidelijk herkenbare naam ontwikkelen.

John Huis geboren 25 mei 1968 en zijn zoon Martijn geboren 17april 1993 (foto 1998)

Stamboom Martijn Marinus Huis
Geboren 17-02-1993

Eerste generatie

Stamhouders

Martijn Marinus Huis geboren 17-02-1993

en

Alex Johannes Huis geboren 07-04-1995

Martijn is de eerste stamhouder ‘Huis’ in rechte lijn vanuit Bastiaan Huis uit 1655. Martijn, geboren op zeventien april 1993, is precies een eeuw later geboren dan de vijfde generatie in opvolging, dus na
Marinus Huis geboren 24-02-1893.
Hij groeit op in Exloo en zijn hobby is voetballen en zwemmen, maar zijn passie is muziek. Hij is rustig en doorloopt de lagere school met prima resultaat.

De tweede stamhouder ‘Huis’ in rechte lijn is Alex Johannes Huis geboren op 07-04-1995 te Stadskanaal. Alex groeit ook op in Exloo en is op de lagere school een prima leerling. Hij is vanaf zijn prille besef al een groot dierenliefhebber.

Martijn is de eerste stamhouder 'Huis' in rechte lijn vanuit Bastiaan Huis uit 1655.
De tweede stamhouder 'Huis' in rechte lijn is Alex Johannes Huis geboren op 07-04-1995 te Stadskanaal.

Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar mijn ouders die in de loop der tijd heel veel levensverhaaltjes en korte anekdotes aan mij hebben verteld. Een aantal van hun vertelsels heb ik kunnen verwerken in dit boek en daardoor is het veel levendiger geworden. Het is een rijkdom als je ouders hebt die veel willen vertellen over vroeger.

Namenregister

A

Abel 70, 118
Adam ... 5, 11, 23, 27, 32, 33, 36, 43, 51, 52, 53, 56, 76, 82, 87, 110, 111, 117, 154, 231, 301, 443, 492
Adrie 41
Ajno 164
Akkerman 162, 163
Albert 364, 453
Alex 409, 427, 431, 499, 500
Alinda 359, 360
Alphons 48
Anneke 492
Annie 34
Ans 259
Anton 43, 497
Ard 34
Arend 57, 360
Arendjan 359
Arie 34, 49, 82, 90, 188, 242, 243, 244, 486
Armstrong 60, 296

B

Bakker 43, 440
Balen 36
Balk 73, 281, 301
Balkenende 452
Balts 190
Barteld 109
Bas 40
Bastiaan 469, 470, 471, 476, 499, 500
Bastille 474
Bé 139
Beatrix 245
Beethoven 54, 446
Behling 173
Ben 21, 53, 64, 162, 201, 225
Bert 27, 34
Bertil 359
Bertus 111, 272, 280, 281, 284, 285, 416
Bervoets 49, 90
Bettina 359
Beusichem 69
Bier 360
Bijlsma 360

Bill 420
Bleeker 237
Boelo 83, 139, 166, 167, 170, 171, 173, 192
Boer 310
Boeterse 10
Bol 109
Bolsscher 360
Bomans 249, 463
Boon 122, 123
Boorsma 34
Bos 40, 164, 360
Bosschaart 34
Boverhof 114
Braam 105
Bram 41, 440
Brekelmans 265, 266, 267, 277
Brink 420
Broekema 376
Brondijk 39, 110
Brood 341, 342, 344
Bruin 2, 197, 479
Brust 87, 114
Buining 139
Bush 83, 246
Buyze 34, 48, 49

C

Campus 453
Carlos 175
Carolien 34
Carpe Diem 416, 417
Cees 10, 34, 43
Chan 360
Chantal 360
Choe Mie 360
Chris 117, 359
Commertje 476
Cor 37, 265, 273, 275
Corneille 281, 284
Cornelis 476
Corrie 34
Cruyf 400

D

Dali 95
Dalsheim 360
de Jong 87, 226
de Jonge 87, 226
Dick 34, 44, 222
Dijk 10, 26, 27, 29, 35, 40, 52, 54, 60, 64, 68, 69, 70, 74, 390, 484, 489

Dijken 73
Dijkstra 47
Dirk 420
Doe 304, 309, 343, 477
Doesburg 118
Doornheim 56
Dost 73
Drankier 47, 481
Dreize 118
Drenth 360, 492
Dries 55, 249
Droper 87
Duin 227, 230
Dunnewind 360

E

Edison 428
Eef 34
Eggens 359
Elisabeth 477, 478, 492
Ellen 492
Elske 360
Eltje 87
Elzer 87
Emmo 69
Ende 19, 29, 34, 48, 59, 64
Engels 122, 273
Engeltje 43
Ephese 371
Erasmus 109
Erica 324, 359, 360, 362, 364
Erik 364, 370, 492

F

Faassen 359
Fester 180
Fluks 73
Fonteijn 34
Forsten 73
Fortuin 246, 452
Frank 122, 123, 489
Frans 45, 47, 48, 57, 114
Fred 115, 118, 119
Frederik 464
Freud 354
Frida 87, 443, 492

G

Gates 420

Gayta 175
Gaytan 175
Gea 87, 118, 139, 186, 231, 254, 293, 372, 412, 422, 453, 492
Geert 106, 109
Geesje 87
Ger 29, 186
Gerard 226, 289, 344
Gerda 34
Gerlok 375
Gerrie 87
Gerrit 47, 62, 69, 309
Gert 87
Gijs 43
Ginie 73, 139
Godfried 249, 463
Goethe 423
Graaf 34
Greven 112, 113
Grietje 309
Groeneveld 473
Groenheide 46, 47, 489
Groot 73, 486
Groothonk 87
Gruyter 117

H

Haan 54, 179, 180, 181
Haaxma 257
Ham 109
Han 61, 62
Hanemeijer 34, 54
Hannes 489
Hannie 34
Hans 34, 112, 118, 119, 361
Harm 73, 259, 294
Harold 435
Harry 420
Havel 396
Heikens 88
Hein 47, 418, 464
Heintje 114
Hekkema 110
Helmer 440
Hendrik 464, 472
Henk 492
Heringa 257
Herman 341, 342, 344
Hermien 68
Hesselink 88
Hindriks 360

Hoek 27, 43, 44, 52, 59, 68, 95
Hof 401, 449
Hofman 63
Holsteijn 39
Hoogendam 43, 46
Hoogendonk 62
Hove 73
Hovenkamp 73, 87
Huib 489
Huis1, 2, 3, 4, 5, 8, 15, 20, 29, 34, 46, 49, 57, 74, 87, 120, 136, 155, 163, 167, 188, 203, 208, 210, 212, 218, 221, 224, 225, 226, 233, 243, 279, 292, 293, 298, 305, 311, 313, 314, 315, 316, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 343, 346, 347, 354, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 381, 386, 389, 395, 400, 415, 427, 431, 443, 451, 455, 463, 464, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 475, 476, 477, 479, 480, 481, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500
Huizer 41
Huizinga 141, 142
Hulzebosch 370
Huttinga 118
Huys 463, 464, 465, 467, 470
Huysch 464
Huyssen 464

I

Ignaas 265, 266, 277
Ignatius 120
Ina 360
Isaac 229

J

Jaap 19, 47, 59
Jacob 171
Jacobus 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478
Jan...11, 27, 33, 34, 51, 53, 55, 56, 64, 73, 76, 77, 82, 87, 112, 118, 120, 122, 168, 176, 179, 180, 181, 188, 189, 225, 246, 301, 359, 360, 370, 372, 442, 443, 452, 464, 481, 482, 484, 486, 489, 490, 491, 492
Jan Huis 87
Janna 41, 225, 226
Janneke 87
Janos 48
Jansema 118
Janus 34
Jelletje 43
Jennifer 360
Jó 73
Job 44, 350
Johan 400, 492
Johanna 34
Johannes 481, 487, 488, 496, 499, 500

John.4, 106, 110, 166, 231, 236, 237, 251, 252, 255, 257, 286, 289, 292, 296, 301, 303, 307, 311, 313, 314, 315, 318, 333, 335, 341, 342, 344, 345, 346, 349, 368, 371, 372, 373, 374, 375, 381, 385, 399, 400, 415, 419, 421, 422, 427, 451, 455, 456, 492, 497, 498
Johnnie 121
Jong 226
Jonge 60, 87, 226, 360, 364, 448
Jonker 298, 344
Joop 34, 128, 132, 208, 210, 224
Joost 57, 87
Jos 360
Jurrie 221

K

Kaap 69
Kadar 48
Karin 261
Katrien 73
Kees 20, 29, 57, 69, 89, 121
Kemper 73
Kennedy 73
Kerstholt 265, 275
Kingma 314
Klaartje 59
Klamer 226, 227, 228
Klap 106, 171
Klok 180
Klompé 29
Knel 168
Knijff 5, 10, 11, 15, 17, 20, 35, 36, 37, 56, 57, 82, 486, 492
Knol 120
Knotnerus 384
Kool 53
Koop 420
Koorneef 14, 304
Koos 40, 59, 304
Kooy 106
Koster 492
Krijn 353
Kroese 360
Kruidhof 34
Kruize 492
Kruizinga 359, 360
Kruyer 106
Kummetat 73

L

Laan 57, 228
Lady 205, 272
Lagrauw 34

Landman....194
Lange....61, 87, 116, 234, 264, 343, 472
Lee....19
Leemborg....125
Leen....14, 34, 54
Leerdam....49
Leijten....286, 287, 289
Lena....472
Lenie....87, 492
Lenteren....10, 53
Leo....375
Lies....188, 359, 443, 492
Lieth....492
Lijntje....11
Linda....435
Lok....417
Loorbach....87
Looye....43, 57
Lou....63, 64
Louis....60
Lubbertje....288
Ludie....87
Ludwig....446
Luther....88
Luwe....118

M

Maa....109
Maarten....64, 226, 366, 489
Maartje....471, 474
MaMaRoMaAlMi....2, 4, 425, 427, 432, 433
MaMaRoMaAlMI....2, 4, 425, 427, 432, 433
Mann....6
Mans....106, 108
Mar....155, 395
Marcel....359
Marco....206, 371, 375, 427, 431
Marcus....48
Marel....62
Marga....29, 359
Maria....474
Marijtje....473, 474
Marinus....2, 15, 233, 463, 479, 480, 481, 483, 484, 487, 493, 495, 496, 499
Mariska....360
Marleen....427, 431
Martijn....11, 368, 427, 431, 498, 499, 500
Martina....481, 482, 484
Martje....166, 167
Maupertuis....289
Maurits....464, 465, 466

Max 20, 35, 189
Meel 188
Meentje 3, 4, 88, 89, 92, 93, 95, 96, 98, 100, 103, 104, 105, 106, 108, 109, 113, 118, 136, 138, 139, 140, 141, 142, 154, 164, 165, 168, 170, 171, 176, 178, 180, 184, 188, 189, 190, 194, 204, 205, 225, 231, 235, 236, 239, 240, 242, 243, 254, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 265, 272, 286, 292, 293, 296, 313, 314, 366, 367, 368, 421, 422, 423, 443, 492
Meer 34, 294, 336, 489
Meeuwis 43
Meijer 87, 190, 288, 376
Menks 69, 74, 75, 259, 265, 279, 443, 492
Mensje 489
Michiel 472
Middelburg 34
Mien 20
Mike 57, 296
Mirna 402, 427, 431
Mop 34
Mop Prins 34
Mozart 446
Mulder 268, 269, 271, 272, 439
Mulisch 420
Muntinga 140
Mussert 82
Myrna 402, 410, 427, 431

N

Nanja 360
Nankman 120, 121
Nanninga 112
Nees 11, 13, 22, 23, 443, 492
Nehma 296
Nel 34
Nelie 492
Nelis 10
Niessien 360
Nieuwkerk 418, 443, 485, 489
Nina 420
Nolda 34
Noordam 34, 46, 47, 54, 72
Noordermeer 43, 46

O

Oosterom 34
Otter 106, 108
Otto 384

P

Paans 82

Patricia....492
Paulusma....410
Pentinga....87
Petra....492
Pierneef....242, 243, 244
Piersma....118
Piet....20, 34, 37, 47, 49, 57, 82, 170, 249, 410, 464, 482
Pieter....471
Pim....246, 396, 452
Pleuns....188
Ploeg....228
Plokkaar....73
Plonie....34
Poel....303
Poetin....246
Pop....110, 208
Por....87
Pot....11, 95, 99
Prenger....359
Prins....34, 111, 251, 464, 497

Q

Qausimodo....287
Quin....60

R

Rae....87
Rein....37, 57, 64
Reinder....109
Reint....87
Remkes....109
Remon....360
Reve....289
Ria....34, 87
Richard....360
Rickie....186
Riek....88
Rieks....171, 173, 176, 259, 265
Riemersma....226
Rien....69, 82, 83, 109, 484, 485, 486, 489
Rienus ...1, 3, 4, 5, 8, 9, 18, 20, 23, 24, 26, 28, 32, 34, 39, 47, 58, 67, 74, 87, 88, 92, 93, 97, 100, 103, 109, 111, 164, 179, 184, 201, 208, 218, 220, 224, 231, 235, 236, 239, 241, 242, 243, 244, 257, 258, 262, 274, 279, 292, 293, 296, 304, 311, 335, 365, 367, 371, 377, 400, 402, 407, 408, 409, 428, 435, 450, 479, 489, 492, 494
Rienus Huis....1, 5, 8, 20, 34, 74, 87, 208, 218, 292, 293, 335
Riet....280
Rijk....446, 474
Rijsdijk....62, 69, 74
Ringen....112, 118, 119
Rinus....34

Roald 360
Robert 464
Roel 227, 228, 230
Roelof 87, 180
Roels 34
Rogier 427, 431
Rokus 10
Rombout 44, 45, 489
Ron 231, 251, 253, 254, 372
Rop 188, 189
Ruiter 49

S

Sagel 166, 171, 173, 176
Sake 228
Salomo 208, 350
Salvador 95
Sar 34
Saskia 359
Schäfer 118
Scheer 420
Schelto 128
Schenk 34
Schreuder 73, 83, 87, 139, 166, 170, 171, 173, 192
Schubert 446
Seters 353
Siem 34
Simon 360
Sjaak 48
Sjaantje 34
Slatius 360
Slot 489
Smit 298
Smits 34, 48
Sölle 421
Sonneveld 33, 34, 37, 55, 87, 249, 477
Spoelstra 34
Sportel 69, 178
Staal 122
Staalduinen 34, 46
Steenkamp 249
Stephan 303
Stern 229
Stinessen 293
Storm 360
Strauss 446
Strijdhoven 401
Strikwerda 47

T

Taai 87
Taatje 390
Tailleur 189
Tamme 73
Teun 34
Theo 60, 281, 293, 301, 343
Thijs 36, 49, 274
Thomas 6
Tineke 57
Tinus 29, 56, 479
Titia 492
Ton 443
Tonkens 128
Toonder 366
Toos 371
Toosje 87
Toxopeus 87
Trijn 360
Trijnie . 4, 21, 227, 230, 251, 280, 371, 372, 373, 375, 381, 386, 389, 390, 394, 401, 402, 404, 407, 408, 409, 411, 415, 424, 432, 435, 436, 438, 439, 440, 441, 449, 450, 451, 453, 454, 459, 460
Trijntje 390
Truus 34
Tuin 221
Tunteler 113, 114

U

Uil 128, 132

V

Valster 155, 194, 223, 288, 395
van der Ende 19, 34, 48, 59, 64
van der Lee 19
van Meel 188
Vellekooop 489
Vellekoop 29, 34, 63, 489
Venema 125
Verkade 34
Vermeer 34, 44
Verreij 10
Vijfvinkel 64, 484
Visser 34
Vollenbrecht 27
Voogt 61, 62, 64
Vos 34, 87
Vreugdenhil 34, 37

W

Wate 435
Weismuller 314
Werf 118
Wetering 34
Wieringen 360
Wijk 360
Wijnands 360
Wil 151, 162, 208, 269, 350
Wilco 360
Wildeboer 73, 139
Willem 44, 106, 286, 287, 288, 289, 464
Willie 140, 268
Wim 34, 35, 37, 39, 55, 57, 58, 62, 63, 69, 73, 74, 87, 122, 286, 287, 289, 443, 486, 492
Winsen 34
Wit 436
Witte 47, 346, 398, 489
Wittering 343
Wolda 73
Wolde 109, 178, 261, 296, 367
Woude 492

Y

Yvonne 231, 255, 372, 374, 456

Z

Zeeuw 34, 43, 44, 489
Zoeterweij 56